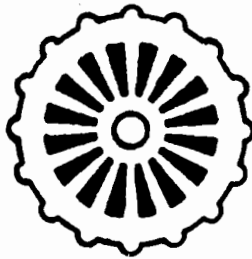

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාලා 5(ii)

විනය පිටකයෙහි

04 වන ග්‍රන්ථය

චූළචගගපාලී (2 කාණ්ඩය)

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන් අග්‍රහමහාපණ්ඩිත,
බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක
මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ හා
පණ්ඩිත උඩුවේ ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ
විසින් කරන ලද සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සමපාදක මණ්ඩලය
විසින් සංශෝධිත වැ

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය මගින්
ප්‍රකාශිත යි.

ශ්‍රී බු. ව. 2550
රාජ්‍ය වෂ. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 5(ii)

The Fourth Book in the
Vinaya-Pitaka

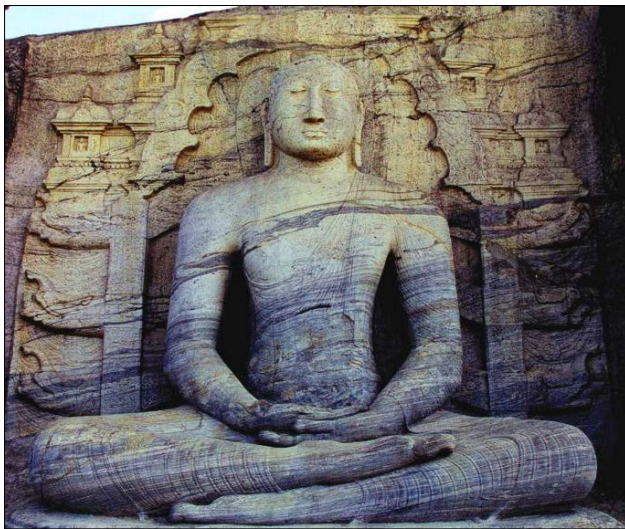
4

CULLA-VAGGA-PĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable Aggamahāpandita
Balangoda Ānanda Maitreya Mahānāyakathera
and
Rev. Pandit Uduwe Janānanda Thera

Revised and Edited by
The Editorial Board of
The Tripitaka Translation Committee

නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
 නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම
 පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් දායකත්වය දැක්වූ
 සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම
 යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,
 යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,
 නිවනේ සැනසීම ලාබනම් එහි ද
 සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
 මේ අයුරින් සැකසීමට දායකත්වය දැක්වූ
 ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!
 නිවන් දකින තුරු අභිචුර්ධියක්ම වෙත්වා!!!
 පතනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සැමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

| සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතේහි පටුන, පිටු අංක 23 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පටුන මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ. නැවත පටුන වෙතට යොමුවීමට Table of Contents හෝ පිටු අංකය (23) සටහන් කර යොමු වන්න.

විනයපිටකේ

චූළචග්ගපාලී

දුතියො භාගො

විනයපිටකයෙහි

චූළචග්ගපාලී

දෙවැනි භාගය

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xxiii
ත්‍රීපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xxv
ප්‍රසාරාවතා	xxvii
සබ්බස්ස නිරූපණය	xxix
පාළි හෝඩිය	xxxi
වුලලවග්ගපාළි (2 භාගය) විෂය සූචිය	xxxiii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2 - 599
භාෂාදිපාද - අණුකකමණිකා	601
සංයුක්තාම - අනුකකමණිකා	603
විසේෂපදනුකකමණිකා	607

සංස්කාරක නිවේදනය

වූලවග්ගපාළිය සියබසට නඟාලීමෙහි ලා කියැයුතු දෑ මෙහි ප්‍රථම කාණ්ඩයෙහි කෙටියෙන් ඇතුළත් කොට පළකරන ලදී. ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක ලබුගම සිරි ලබ්බානඤ්ඤ මහානායක හිමිපාණන්ගේ ඒ ලිපිය මෙහි ලා ප්‍රමාණ වෙති යි සිතමහ. පළවන මේ දෙවන කාණ්ඩයෙහි වග්ගකඛණ්ඩය අවසන් කොට ඇත්තේ අග්ගමහාපණ්ඩිත බළන්ගොඩ ආනඤ්ඤ මෙමන්ත්‍රිය මහානායක හිමිපාණන්ගේ පරිවර්තන වෙයි. එතැන් සිට අවසානය දක්වා පණ්ඩිතාවායඨී උඩුවෙ ජනානඤ්ඤ සංවරයන් වහන්සේගේ පරිවර්තන වෙයි.

මේ සත්ත්‍රියායෙහි ලා ශ්‍රී ලබ්බා ප්‍රපාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජන රජයෙහි ශ්‍රීමත් ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ හා අග්‍රාමාත්‍ය ආර්. ප්‍රේමදාස මැතිතුමන්ගේ හා සංස්කෘතික ඇමැති ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමන්ගේ හා අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයෙහි අතිරේක ලේකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ඇතුළු පින්වතුන් දක්වාලූ සහාය ද ඉතා අගය කොට සලකමහ. මෙසේ මේ විනය-ග්‍රන්ථ සියබසින් තැබීම නිසා ලත් පින් අප හැමට නිවන් පිණිස පවතීවයි පතමහ.

ශාසනසථිති කැමැති

කෝදිගොඩ ඤාණාලෝක නායකසංවර
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙහි සභාපති

1983
2525 ජනවාරි 13 දින

කොළඹ 7, විජේරාම මාවතේ,
අංක 115 දරන, මහානායක වාරිකාරාමයේ
ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඟමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මචාරී ආනන්දමාලිකා මහානායක මහාසංචාරිපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අඟම විද්‍යාවන්ද්‍යපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාග්ගීඥාරාචායක, කෝදුගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණලක්ෂ්මියෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චන්දය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලක්ෂාර ත්‍රිපිටකවාග්ගීඥර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබ්‍රහ්ම ශ්‍රී ලක්ෂ්මණ—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි මහානායක සංචාරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම් පියාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සංචාරයන් වහන්සේ.

කොළඹ නිකායාධිපති, අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීයපණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලක්ෂාර නායක සංචාරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම්පියෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාචායක, ශාස්ත්‍රාචායක, රාජකීය පණ්ඩිත, ලබ්‍රහ්ම ජනානාද සංචාරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශයෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

ප්‍රසංගවතා

අප සර්වඥයන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පැමිණ දමියක් පැවැත්-
වීමෙන් පසු අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා තෙරුන් ප්‍රමුඛ පඤ්චවක්ඛිය භික්ෂුන්
වහන්සේගෙන් ආරම්භ වූ ශ්‍රාවක පිරිස ක්‍රමයෙන් දහස් ගණනින්
වර්ධනය විය. ඒ ආදීම අවධියෙහි භවත් ප්‍රථම බොධියෙහි
ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ අතර ශ්‍රමණධර්ම ව්‍යතික්‍රමණයක් නොවූ
හෙයින් ශාසනය නිරවුල් ව (නිරබ්බුද්ධ) පැවැති හෙයින් ශික්ෂාපද
පැනවීමක් හෝ පාමොක් උදෙසීමක් (ආණාපාතිමොක්ඛවුද්දෙසයක්)
නොවීය. එකල උදෙසන ලද්දේ “බන්තී පරමං තපො” ආදී ගාථා
තුනෙන් යුත් ඔවාදපාතිමොක්ඛය පමණි.

සියලු බුදුවරුන්ගේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ඛය වන්නේ මේ ‘බන්තී’ ආදී
ගාථා තුන ම ය. දීර්ඝායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ශාසන පයානතාය දක්වාද
අල්පායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ප්‍රථම බොධියෙහිද මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ඛය
උදෙසනු ලැබේ. ශික්ෂාපද පැනවීමේ පටන් ආණාපාතිමොක්ඛය
උදෙසනු ලැබේ. එද භික්ෂුන් විසින් පමණකි. බුදුවරු නො උදෙසත්.
එහෙයින් අප භාග්‍යවතුන් වහන්සේද ප්‍රථම බොධියෙහි විසි වසක්
පමණ මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ඛය උදෙසූ සේක. “සබ්බබුද්ධානං හි ඉමා
තිස්සොච ඔවාදපාතිමොක්ඛගාථායො භොන්ති. තා දීර්ඝායුකබුද්ධානං යාච
සාසනපරියන්තා උදෙදසමාගව්ඨනී, අප්පායුකබුද්ධානං පඨමබොධියං
යෙව. සිංඛාපදපඤ්ඤාකතිකාලතො පන පභූති ආණාපාතිමොක්ඛමෙව
උද්දීපියති.* තං ව මො භික්ඛුයෙව උද්දීපනති. න බුද්ධා, තපමා අමකාකම්පි
හගවා පඨමබොධියං වීසතිවසසමන්තමෙව ඉදං ඔවාදපාතිමොක්ඛං
උද්දීපි.” යනු සමන්තපාසාදිකා චිනය අටුවා යි. ඉන් පසු එක් පොහෝ
දිනෙක සැවැත්නුවර මිගාරමාතු පාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි රැස් වූ
භික්ෂුන් අතර සිටි අභව්‍ය පුද්ගලයකු නිසා ඇති වූ සිද්ධියේදී භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා “නදනාහං භික්ඛුවෙ ඉතො පරං උපොසථං
කරිස්සාමි පාතිමොක්ඛං උද්දීපිස්සාමි, තුමෙහවදනී භික්ඛුවෙ ඉතො පරං
උපොසථං කරෙය්‍යාරං, පාතිමොක්ඛං උද්දීපෙය්‍යාරං. අට්ඨානමෙත.
භික්ඛුවෙ අනවකාසො යං තරාගතො අපරිපුද්ධාය පරිසාය උපොසථං
කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දීපෙය්‍යාරං” යි. (වුලලවග්ග පාතිමොක්ඛට්ඨාන-
කඛ්ඪක) “මහණෙනි, දන් මෙයින් මතු මම් පොහෝ නො කරන්නෙමි
පාමොක් නො උදෙසන්නෙමි. මහණෙනි, තෙපි ම මෙයින් මතු
පොහෝ කරවු, පාමොක් උදෙසවු. මහණෙනි, තරාගත තෙම නො
පිරිසුදු පිරිසෙහි පොහෝ කරන්නේ ය. පාමොක් උදෙසන්නේ ය යන
යමෙක් ඇද්ද මෙය නො කරුණෙකි. වන්නට අවකාශ නැතැ” යි
වදළුසේක.

මේ කාලය තෙක් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට
ශික්ෂාපද පනවා නො කිවිණි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මෙයින් පසු වෙරඤ්ජාවෙහි වස් වසා වැඩ සිටි කාලයෙහි දිනක් සැරියුත් මහතෙරුන් වහන්සේ “ශාසනයෙහි චිරසථිතිය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන්ට ශික්‍ෂාපද පනවන සේක් නම් මැනවැ”යි අයැද සිටියහ. එහෙත්, “ආයුච්ඡාදනීය ධර්මයන් සඛ්‍යා කෙරෙහි පහළ වන තුරු තථාගතයන් වහන්සේ ශික්‍ෂාපද නො පනවනසේක. ශික්‍ෂාපද පැනවීම සඳහා ශාස්තෘන් වහන්සේ සුදුසු කල් දන්නාසේක. එතෙක් පොරොත්තුවන්නැ”යි වදන සැරියුත් තෙරුන්ගේ ඇරයුම වළක්වාලූයේක.

වෙරඤ්ජාවෙහි වස් කාලයෙන් පසු වාරිකාවෙහි වැඩි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යොරොයා, සඬ්ඛස්ස, බාරාණසී ආදී නගරවල වාරිකා කොට විසාලාවට පැමිණ මහාවනයෙහි කුටාභාරශාලාවෙහි වැඩූ විසු සේක. එහි දී සුදින්න කලඤ්චු නම් භික්‍ෂුවගේ ව්‍යතික්‍රමණය කරුණු කොට ප්‍රථම පාරාජිකා ශික්‍ෂාපදය පැනවූ සේක.

දශවිධ භිත විශේෂයන්ගේ නිෂ්පතතිය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශික්‍ෂාපද පනවන්නාහ. එනම්:- සඛ්‍යායාගේ භිත සුව පිණිස, සඛ්‍යායාගේ පහසු බව පිණිස, දුශ්ශීල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල භික්‍ෂූන්ගේ එයුච්ඡාරණය පිණිස, මෙලොව දී පැමිණියැ හැකි දුක් දුරුකිරීම පිණිස, පරලොව දී පැමිණෙන දුක් නැසීම පිණිස, නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහන් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සඬ්චර්මයාගේ චිරසථිතිය පිණිස, විනයානුග්‍රහය පිණිස යන මේ දශය යි.

(බු.ප. පාරාජිකපාළි 49 පිට)

මෙතැන් පටන් ශ්‍රාවක සඛ්‍යා කෙරෙහි ඇති වූ විවිධ ව්‍යතික්‍රමණ කරුණු කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්‍ෂාපද පනවන ලදහ. ශික්‍ෂාපද පැනවීමේ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සඛ්‍යායාගේ අභිවෘද්ධිය පමණක් නො ව සාමාන්‍ය ජනතාවගේ දේශාරෝපණ ගැන ද විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ බව නිදන කථාවන්ගෙන් හෙළි වෙයි. එහෙයින් ඉහත කී දශ කරුණෙහි නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හා පහන් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යන දෙකරුණ හැම කල්හි ශ්‍රාවකයන් විසින් වෙසෙසින් සැලකිය යුතු වෙයි.

මෙසේ පනවන ලද ශික්‍ෂාපද සමූහය ද ඒ හා සම්බන්ධ නිදන ආදී විස්තර කථා ද විශේෂයෙන් හදළ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ බුද්ධ කාලයෙහි ම විසූහ. විනයධරා, උභයානි පාතිමොක්ඛානි විජ්ජාරෙන සවාගකානි ආදී විශේෂණ පදවලින් ඒ බව හෙළි වෙයි.

විනයධාරීන් කෙරෙහි අගතැන් ලැබුවාහු ක්ෂිණාසුව උපාලි මහතෙරණුවෝ ය.

ප්‍රථම සංගීතියෙහි දී කරුණු සංග්‍රහ කිරීම වශයෙන් පාරාජික පාළි, පාචිකිය පාළි, මහාවග්ගපාළි, චූළචවග්ගපාළි පරිවාරපාළි යැ යි ග්‍රන්ථ පසෙක්හි ලා විනය සංග්‍රහ කරන ලදී. වැළිදු විහඬ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

බන්ධන පරිවාර වශයෙන් කොටස් තුනකට ද විනය පිටකය බෙද දක්වනු ලැබේ. මහාවග්ග හා චූළවග්ග බන්ධන කොටස වෙයි. මෙහි පරිච්ඡේද හෙවත් කොටස් වෙන් කොට ඇත්තේ බන්ධන නාමයෙනි. එක් ශීර්ෂයකට සම්බන්ධ කරුණු රැසක් රාශීගුණ වන හෙයින් බන්ධන නාමය ව්‍යවහාර කරනලද යි සිතිය හැක්කේය. කුඩා වස්තු රැසක් රාශීගුණ වූ හෙයින් බුද්ධකච්ඡක්ඛන්ධක යැ යි ව්‍යවහාර කිරීම උචිත ය. සෙසු බන්ධන ගැන ද මේ නයින් ම සැලකිය හැකි වෙයි. පැවිදි උපසම්පද ආදී භික්ෂුජීවිතයෙහි ප්‍රධාන කරුණු සංගෘහිත හෙයින් මහාවග්ග යැ යි ද ප්‍රධානත්වයෙන් එයට අඩු වූ කරුණු සංගෘහිත හෙයින් චූළවග්ග යැ යි ද නම් කරන ලද සේ පෙනෙයි, බන්ධනවල ප්‍රමාණය වශයෙන් කුඩු මහත් බවක් දක්වීමට ද ඉඩ නැත්තේ නො වේ.

මේ ග්‍රන්ථ දෙකෙහි ම විනය කරුණු වශයෙන් ඇත්තේ බන්ධන දශය බැගිනි. ප්‍රථම ද්විතීය සංගීති පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් පඤ්ච සතික සත්තසතික බන්ධන දෙක බුද්ධදේශනා නො වන හෙයින් විනයසංගීතියැ යි නම් කරන ලද හෙයින් ඒ ඒ සංගීති අවසානයෙහි චූළවග්ගයේ අගට එක්කොට ඇති හෙයින් වර්තමාන චූළවග්ගයෙහි බන්ධන දෙළසෙකි.

ඇතුළත් කරුණු:-

1. කම්මක්ඛන්ධකය:- තජ්ජනීය කම්ම, නියස්ස කම්ම, පබ්බාජනීය කම්ම, පටිසාරණීය කම්ම, ආපත්ති නො දක්මෙහි උකෙඛපනීය කම්ම, ඇවතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීය කම්ම, පාපදාෂ්ටි නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීය කම්ම යන සත් වැදෑරුම් කර්ම මෙහි විභාග කරන ලද්දේ ය.

2. පාරිවාසිකක්ඛන්ධකය:- පරිවාස, මූලායපටිකස්සන, මානත්ත, අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ වත් හා සමාදන්විධි මේ බන්ධනයෙහි විස්තර වේ.

3. සමුවච්ඡක්ඛන්ධකය:- සඤ්ඤාදිසෙස ආපත්තීන්ගේ පටිච්ඡන්තා-පටිච්ඡන්ත බව ආපත්ති සමොධාන පරිවාසදන මානත්තදන මූලායපටි-කස්සන අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ විසුද්ධි අවිසුද්ධිනා ආදී විස්තර මෙහි දක්වේ.

4. සමපක්ඛන්ධකය:- සම්මුඛාවිතයෙන් අධිකරණ වූපසමනය, දබ්බමලලුප්පන තෙරුන්ට සතිවිනය දීම, ගග්ගභික්ෂුවට අමුල්භවිනය දීම, පටිඤ්ඤාන කරණ, යෙභ්‍රයාසිකා, තස්සපාපියාසිකා, නිණ්චක්ඛාරක යන සත් වැදෑරුම් අධිකරණසමපද විවාදාධිකරණ අනුවාදාධිකරණ ආපත්තාධිකරණ කිව්වාධිකරණ යන අධිකරණ සතරද, අධිකරණසමපද ද මෙහි වදාරන ලද්දේ ය.

5. බුද්ධකච්ඡක්ඛන්ධකය:- ස්නානය, විවිධ ආහරණ දැරීම, භිසංකස්ස හා මුත්‍රණ සැරසීම, නාත්‍යභිකාදී දර්ශනය, භිතස්වරයෙන් දහම් දෙසීම, සරභඤ්ඤා, එල පරිභොගය බන්ධපරික්ත (සර්පයන් කෙරෙහි මෙන් වැඩීම), පාත්‍රය පිළිබඳ ශික්ෂා, විවරකර්මය හෙසජ්ජස්වික,

උපාහනත්වික, පරිස්සාවන, වඩකමන, ජන්තාසර, උද්‍යානසාලා, පක්‍ෂ-
නිකකුප්පන හා පත්තුකකුප්පන කර්ම, බොධිරාජකුමාර වස්තුට,
වෙලපක්කකා, පාදසංසනී, විසාබාවස්තුට, විධුපන, ඡත්ත, දණ්ඩ සම්මුතිය
(දණ්ඩක් පාවිච්චිකිරීමට සකස්වනු ලැබීම.) නවවෙස්දන, කෙසවෙස්-
දන, කණ්ණුමලහරණී, ලොහහණ්ඩ, කායබන්ධන, ගණ්ඨිපාස, ගිහිනිවත්ත,
දන්තකට්ඨ, ද්වාලිම්පන (කැලෑ ගිනිතැබීම), ගස්නැගීම, බුද්ධවචනය
ජන්දසට නැගීම, ලොකායන ශාස්ත්‍ර හැදෑරීම, තීරව්‍යානවිජ්ජා,
කිහිසීමෙහි ආශීර්වාද කිරීම, දුග්‍රහ කෑම, පස්සාවකුටි, වච්චකුටි,
මාලාවච්ඡරොපණ ආදී විවිධ අනාචාර, දරුහණ්ඩ, මක්කිකාහණ්ඩ යන
කරුණු පිළිබඳ ශික්‍ෂා විභාග මේ ඛණ්ඩයෙහි විස්තර වෙයි.

6. සෙනාසනක්ඛන්ධකය:- විහාර අනුදනීම, රජගහ සිටාණන්
එක් දිනක ම විහාර සැටක් කරවීම, විහාරදනානිසංස, විහාරයෙහි දෙර
කවුළු, ඇඳ, පුටු, මෙට්ට, කොට්ට, බිත්ති, බිම, පැන්හල, ගිනිහල
යන දෑ, අනේපිඩු සිටුකුමා බුදුන් හමුවීම, දෙවරම් වෙහෙර කරවීම,
නවකම්ම සම්මුතිය, වර්ධාපවායනය, වන්ද්‍යාවන්ද්‍ය පුද්ගලයන්, ජෙතවනය
සහසතුකොට පිදීම, සෙනාසනගාභාපක, අවිසසජ්ජනිය වස්තු, කීටාගිරියෙහි
අස්සජී පුත්තබ්බසුක භික්‍ෂුන් අගසවු දෙනමට සෙනසුන් නො පැනවීම,
කලුරිය කළ භික්‍ෂු ආදීන්ගේ නවකම්ම පිළිබඳ අයිතිය, හත්තුද්දෙශක,
සෙනාසන පඤ්ඤපක, භාණ්ඩාගාරික, විවරපටිග්‍රාහක, විවරභාජක,
යාගුභාජක, ඛණ්ඩාජක, අපමන්තක විසජ්ජක, පත්තගාභාපක, ආරාමික-
පෙසක, සාමණේරපෙසක යන මාතෘකාවන්ගේ විස්තර හා ශික්‍ෂාවිභාග
මේ ඛණ්ඩයෙහි ඇතුළත් වෙයි.

7. සංඛ්‍යාදකක්ඛන්ධකය:- අනුපිය නම් මලලයන්ගේ නියමි-
ගමෙහි දී හද්දිය ආදි ශාක්‍ය කුමරුන් හා උපාලි පැවිදි වීම, දෙවිදන්
අජාසත් කුමරු පහදවා ගැනීම, දෙවිදන් සෘද්ධියෙන් පිරිහීම, දෙවිදන්හට
මහත් ලාභ සත්කාර ඇතිවීම දෙවිදගුණේ පළමු ආසාදය (සංඛ්‍යා
පරිහරණයට ඉඩ නො ලැබීම), බුදුන්ගේ නියමයෙන් රජගහනුවර දී
දෙවිදන්හට පකාසනීය කර්මය කිරීම, දෙවිදන් අජාසත් කුමරු ලවා
පියා මැරවීම, දුක්ඛායන් යෙදවීම, ගිපුකුළු පවටට නැගී බුදුන් මුදුනට
ගලක් පෙරළීම, පඤ්චවිධ ශාස්තෘවරු, බුදුන් නැසීමට නාලාගිරි ඇතු
මෙහෙයැවීම, පඤ්චවර යැදීම, සංඛ්‍යා හෙද කොට වෙන ම උපොසථය
හා සංඛ්‍යකර්ම කරන බව ප්‍රකාශ කිරීම, සංඛ්‍යහෙදය කොට පිරිස
රැගෙන ගයාශීර්ෂයට යෑම, අගසවු දෙනම ඒ පිරිස රැගෙන පෙරළා
බුදුන් වෙත පැමිණීම, දුක්ඛායාභියට සුදුසු භික්‍ෂුවගේ අභිය, දෙවිදන්ගේ
අනෙකිව්වු අසද්ධර්ම, සංඛ්‍යාරාජී, සංඛ්‍යහෙද, සංඛ්‍යාමණ්ඩ, පිළියම් නො
කළ හැකි හා කළ හැකි සංඛ්‍යහෙදක යන කරුණු පිළිබඳ දෙසනා
මේ ඛණ්ඩයෙහි ඇතුළත් වෙති.

8. වත්තසංකය:-

ආගන්තුක වන, ආවාසික වන, ගමික වන, අනුමොදනික වන,
හත්තග්‍රහ වන, පිණ්ඩාවරික වන, ආරඤ්ඤික වන, සෙනාසන වන,
ජන්තාසර වන, වච්චකුටි වන, උපජ්ඣාය වන (සභ්චිභාරික විසින්
උපජ්ඣායයන් කෙරෙහි පැවතියයුතු වීඩි), සභ්චිභාරික වන,
(උපජ්ඣායයන් විසින් සභ්චිභාරික කෙරෙහි පැවතියයුතු වීඩි),
ආවරිය වන, අනෙතවාසික වන යන වත් පිළිබඳ දෙශනාවෝ මේ
ඛණ්ඩයෙහි ඇතුළත් වෙති.

XXX

9. පාතිමොක්ඛධම්පනකඛන්ධකය:-

සැවැත් තුවර පුර්වාරාමයේ දී එක් පොතෝ දිනෙක හිඤ්ඤාත් රැස්ව සිටි නමුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාමොක් නො උදෙසීම, මහමුගලන් තෙරුන් වහන්සේ ඒ සඛ්‍යා අතර සිටි අභව්‍ය පුද්ගලයා අතින් ගෙන බැහැර කිරීම, මහාසමුද්‍රයෙහි ආශ්වයාබ්ධම් අට, ශාසනයෙහි ආශ්වයාබ්ධම් අට, බුදුන් උපපාසර්‍ය නො කිරීමට තීරණය කිරීම හා උපපාසර්‍ය කිරීමට හික්මුන්ට නියම කිරීම, අධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, දසවිධ අනාරාය, ධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, අඤ්ඤාදනය, වොදක විසින් ද වුදිත විසින් ද සිහි කළයුතු කරුණු මේ ඛන්ධකයෙහි දක්වේ.

10. භික්ඛුනී ඛන්ධකය:-

මහාපජාපතී ගොතමී අෂ්ටගරුධම් පිළිගැනීම හා පැවිදි උපසම්පද ලැබීම, භික්ඛුණි ශාසනය ආරම්භ වීම, සඤ්ඤායාගේ විරසනීය, භික්ඛුණින්ගේ පාමොක් උදෙසීම, ඡබ්බකියභික්ඛුණින්ගේ අනාවාර ක්‍රියා, අවන්දිය පුද්ලගයෝ, භික්ඛුණින්ට අවවාද දීම, භික්ඛුණින්ගේ විවිධ අසංවර ක්‍රියා, කල්ලරිය කළ භික්ඛුණි ආදීන්ගේ පිරිතර පිළිබඳ අධිකිය, භික්ඛුණින්ට අවශ්‍ය විශෙෂ පරිෂ්කාර අනුදනීම, භික්ඛුණින්ගේ උපසම්පදව, පවාරණය, දුතෙන උපසම්පද, ගැබ්ගැනීම හා දරුවන් ලැබීම, ස්නානය පිළිබඳ ශික්ෂාවෝ මෙහි වෙති.

11. පඤ්චසතිකඛන්ධකය:-

සුභද්‍ර බුධ්ඨපබ්බතීන්ගේ පුවත, සඛ්‍යායනාවට භික්ඛුන් තෝරා ගැනීම, ආනන්ද භිමියන් රහත් වීම, මහාකාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ ප්‍රධාන සඛ්‍යා රජගහ තුවර වස් වසා ධම්මික සංගායනා කිරීම, බ්‍රිඤ්ඤානුද්‍රව්‍ය සිංඛාපද පිළිබඳ සාකච්ඡා, ආනන්ද භිමියන්ට භික්ඛුන් වහන්සේ දෙස් නැඟීම, පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත, උදෙන රජු හා ආනන්ද භිමියන්ගේ සාකච්ඡාව, ඡන්ත තෙරුන්ට බ්‍රහ්මදණ්ඩය පැනවීම යන කරුණු මෙහි සඳහන් වෙති.

12. සතපසතිකඛන්ධකය:-

වස්ථිපුත්‍රක භික්ඛුන් විසාලාවෙහි අකෑප දශවස්තු ප්‍රකාශ කිරීම, යස තෙරුන් එහි වැරදි දක්වීම, වස්ථිපුත්‍රක භික්ඛුන් යස තෙරුන්ට පටිසාරණිය කර්මය කිරීම, අනුදුතයා සමග ගොස් යස තෙරුන් විසාලා වැසියන්ට කරුණු දක්වීම යස තෙරුන්ට උකෙඛපනීය කර්මය කරන්ට සුදුනම් වූ විට උන්වහන්සේ අභයින් කොසඹූ තුවරට වැඩීම, එහි දී පාවේයාක හා අවන්ති දකුණිපර්ක භික්ඛුන්ට පණිවිඩ යැවීම, යස තෙරුන් සාණවාසි සම්භූත තෙරුන් හමු වීම, පාවේයාක හා අවන්ති-දකුණිපර්ක භික්ඛුන් අභොගභිග පර්වතයට රැස්වීම, රේවත තෙරුන් හමු වී දශවස්තුව විමසීම, සාවිතක පාවේයාක භික්ඛුන් අතුරෙන් ධර්මවාදීහු කවරහු දැයි සාළහ තෙරුන් විමසා බැලීම, පුඤ්ඤාචාර්‍ය බ්‍රහ්මයකුගේ ප්‍රකාශය, වස්ථිපුත්‍රක භික්ඛුන් රේවත තෙරුන්ගේ උපස්ථායක උකතර තෙරුන්ට (අල්ලස් වශයෙන්) පිරිකර දී රේවත තෙරුන් පක්ෂ කරගැනීමට වැයම් කිරීම, සඛ්‍යා රැස්වී අධිකරණ විනිශ්චයට සුදුනම් වීම, සඛ්ඛකාමී තෙරුන්

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

වෙන යාම, උබ්බාතිකා ක්‍රමයෙන් විනිශ්චයව සම්මත කිරීම, විසාලා නුවර වාලිකාරාමයේ දී අධිකරණය විනිශ්චය කිරීමට ඇරඹීම, රේවත තෙරුන් සබ්බකාමී තෙරුන්ගෙන් දඟවස්තුව විමසීම, සබ්බකාමී තෙරුන් කරුණු දක්වා විසඳීම, තෝරාගත් අටනම ඉදිරිපිට දී විසදා යළි සහ මැද ද එසේ ම විමසීම හා විසඳීම ද මේ බන්ධකයෙහි ඇතුළත් වේ.

විශෙෂස්ථාන: සමුච්චයකඛන්ධකය.

අබ්බාත කර්මය සඳහා වත් මානත් පිරිම පිණිස සඤ්ඤා-සෙසාපත්ති සමොධානය නිවැරදිව කළ යුත්තකි. මේ කාරණයෙහි දී මූලායපටිකස්සනය පිළිබඳ අවධිකරා විවරණය මෙසේ යි: “ඉදින් අනතරාපත්තිය මුල් ආපත්තියට ද වඩා පටිච්ඡන්ත වූ නම් එහි දී කුමක් කළ යුතු ද” යි කී කල්හි මහාසුමන (සුමම) තෙරුන් වහන්සේ “මේ පුද්ගලයා පිළියම් නො කළ හැක්කෙකි. ඒ බව හෙළි කොට හළ යුත්තෙකැ” යි කීහ. මහාපදුම තෙරුන් වහන්සේ මෙසේ කීහ:

“කවර හෙයින් අතෙකිච්ඡ නම් වේ ද? මේ සමුච්චයකඛන්ධකය නම් බුදුන් වැඩසිටි කාලය හා සමාන නො වේ ද? ආපත්තිය පටිච්ඡන්ත හෝ අපටිච්ඡන්ත හෝ සමක උනකතර අතිරෙක පටිච්ඡන්ත හෝ වේවා, කර්මවාක්‍යය යොදගැනීමට විනයධර තෙරුන්ගේ හැකියාව ම මෙහි පමණ වෙයි. එහෙයින් අතිරෙක පටිච්ඡන්තාපත්තිය මූලාපත්තිය කොට සෙස්ස එහි සමොධානය කොට පිරිවෙස් දියයුතු” යි.

“කසමා අතෙකිච්ඡා නාම, නනු අයං සමුච්චයකඛන්ධකො නාම බුද්ධානං ධීතකාලයදියො? ආපත්ති නාම පටිච්ඡන්තා වා භොතු අපටිච්ඡන්තා වා භොතු සමක උනකතර අතිරෙක පටිච්ඡන්තා වා විනයධරස්ස කම්මවාචං යොජෙතුං සමස්භාවොයෙවෙස්ස පමාණං, තස්මා යා අතිරෙකපටිච්ඡන්තා භොති, තං මූලාපත්තිං කථො තස්ස ඉතරං සමොධාය පරිවාසො දතබ්බො” ති. (ස. පා. 876) සමුච්චය-කඛන්ධකයෙහි හා විනයධරත්වයෙහි මහඟුබව මෙයින් පළ වෙයි.

අගසවු දෙනමට ගැරහීම:

දිවි පැවැත්ම සඳහා ම අගසවු දෙනම වෙත පැවිදි වැ සිටි සවග මහණුන් අතුරෙහි දෙනමක් වූ අසුඝ්ථි-පුනබ්බසුක භික්ෂු එක් සමයෙක කීටාගිරියෙහි විසූහ. එකල අගසවු දෙනම හා පත්සියයක් පමණ භික්ෂු සංඛ්‍යා සමග බුදුන් වහන්සේ කීටාගිරියට වැඩි සේක. එපවත් ඇසූ අසුඝ්ථි-පුනබ්බසුක භික්ෂු සහසතු සියලු සෙනසුන් තම පිරිස අතරේ බෙදා වෙන් කොට ගෙන මෙසේ පැවසූහ. “ස්වාගතං ආවුසො හගවතො යස්මිං විහාරෙ හග්වා ඉච්ඡස්සති තස්මිං විහාරෙ වසිස්සති, පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා පාපකානං ඉච්ඡානං වසංගතා. න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙ-ඤ්ඤාමි” “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යහපත් පැමිණීමක් වේවා. යම් වෙහෙරෙක විසීමට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමති සේක් ද ඒ වෙහෙරෙහි වසන සේක්වා. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන පවිටු අදහස් ඇත්තෝ ය. පවිටු ඉච්ඡාවන්ගේ වසභයට ගියෝ ය.

අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පනවන්නෙමු"යි. අගසවු දෙනමට මේ බරපතල වේදනාත්මක අපහාසය කළේ තමන්ගෙන් ම පැවිද්ද ලබා ගත් ශිෂ්‍යයන් දෙනමක් විසිනි. එ ද දිවමත් බුදුන් වැඩ සිටිද්දී ය. භික්ෂූන් වහන්සේ විවේචනය කරනුවන්ගේ අවධානය යොමුවියයුතු තැනෙකි.

දෙවදත් පුවත

දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ වැදගත් කරුණු රැසක් සඟ්ගෙදක කඩිනමකයෙහි දැක්වෙයි. පැවිදි ව පාර්ශ්වන සෘද්ධියක් ලබාගත් දෙවදත් තෙර අපාසත් කුමරු පහදවාගෙන ලාභසත්කාර ලබමින් රාජවලලහ විය. එහෙයින් නාලාගිරි ඇතු බුදුන් නැසීමට මෙහෙයවීම සඳහා ඇත්ගොව්වන් වෙත ගොස් මෙසේ කීය: "කොලෙති, රජු හා සම්මන්ත්‍රකම් ඇති අපි වනාහි පහත් තැන සිටින්නහු උසස් තැන තබන්නටත් බත් වැඩුප් වැඩි කරවා ලන්නටත් ප්‍රතිබලවමහ". "මයං බො හණ් රාජකෘතකා නාම පටිබලා නිවට්ඨානියං උච්ච ධාතෙ යපෙතුං හත්තමි වෙතනමි වධ්දාපෙතුං" යනු කීය. රාජවල්ලහ වූ කල යුතු අයුතුකම් නොසලකා කැමැති යම් මැ දයක් රජයෙන් කරවාගත හැකිබව මේ කී සැටිය. මෙය කවදත් සමාජයෙහි බෙහෙවින් සිදුවන කරුණෙකි.

බුදුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ ලවා රජගහනුවර දී දෙවදත්හට පකාසනීය කර්මය කරවීම ද විශේෂයෙන් දැක්වියයුතු කරුණෙකි. එහි ලා මෙසේ දැක්වෙයි: "යං දෙවදකොත කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධා වා ධම්මො වා සංඛ්‍යා වා දට්ඨබ්බො දෙවදකොත ව තෙන දට්ඨබ්බො" යි "දෙවදත් කයින් වචනයෙන් යමක් කෙරේ ද එයින් බුදුන් වහන්සේ හෝ ධර්මය හෝ සංඛ්‍යා හෝ නො දනගු ය. දෙවදත් ම එයින් දනගු ය" යි මෙයින් කියැවෙයි. දෙවදත්ගේ නො මනා කම්මලට බුද්ධාදි තෙරුවන්ගේ වගකීමක් නැති බව මෙහි අදහස ය. ඇතැම් භික්ෂූ කෙනකුන්ගේ ඇතැම් ක්‍රියා නිමිති කොට සසුන් ගරහන බාල දනහට මෙය මනා උපදෙසක් වියයුතු ය.

සංඝභෙද ආනන්තරියකර්මය

දෙවදත් බුදුන්ගේ සිරුරෙහි ලේ සෙලවීමෙන් පළමු ආනන්තරිය කර්මය සිදු විය. ඒ බැව් බුදුන් වහන්සේ විසින් ම මෙසේ වදරන ලද්දේය. "ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදකොත පටං ආනන්තරියකම්මං උපචිතං යං දුට්ඨවිකොත වධකචිකොත තපාගතස්ස රුහිරං උපපාදිතං." "මහණෙනි, යම් භෙයෙකින් දෙවදත් විසින් දුෂ්ටසිතින් වධක සිතින් තපාගතයන් වහන්සේගේ රුධිරය නගන ලද ද (එහෙයින්) මේ පළමු ආනන්තරිය කම්මය රැස් කරන ලද්දේ යැ යි" ආනන්තරිය කම්මය අනුලොමපාරාජිකා භෙයින් ද බිම්සර රජු මරවන ලද භෙයින් ද ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් විසින් ම සංඝභෙදය කළ හැකි භෙයින් ද දෙවදත්හට සංඝභෙද කර්මය කෙසේ සිදුවී ද යි ප්‍රශ්නයෙකි. විනය අටුවාහි මෙය මෙසේ පැහැදිලි කොට ඇත. "ඇණවීම වැරද වූ බැවින් රජු මැරවීමක් නැත. රුධිරොත්පාදන හේතුවෙන් දෙවදතුගේ අභවාතාව බුදුන් විසින් නො වදරන ලද්දේ ය. භාග්‍යාවතුන් වහන්සේගේ

ප්‍රඥප්තියක් නැති වී ගිහට අභව්‍යතාව ආරෝපණය නො කළ හැකි ය. “මහණෙනි, රුධිරොත්පාදක අනුපසම්පන්නයෙකි. උපසම්පද නො කළ යුත්තෙකි. උපසපත් වූයේ ද නැසිය යුත්තෙකැ” යි (මහාවග්ග-මහාකඛ්ඤක) වදරන ලද්දේ සඛ්‍යභෙදයෙන් පසුව ය. එබැවින් ප්‍රකෘති භික්ෂුන්ගෙන් වූ ම දෙවදත් විසින් සඛ්‍යභෙදය කරන ලද්දේ ය.

මාගම් පැවිද්ද

මහාපුජාපතී ගෞතමීය පැවිදි වීමෙන් භික්ෂුණිශාසනය ආරම්භ විය. මේ කරුණෙහි ලා සර්වඥයන් වහන්සේ මෙසේ වදළහ: “ආනන්ද, ඉදින් මාගම් තරාගතයන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද ධර්මීන්තයෙහි පැවිද්ද නො ලැබී නම් මේ සඤ්චරියා බොහෝ කල් පවත්නේ ය. අවුරුදු දහසක් සඤ්චරියා පවත්නේ ය, යම් භෙයෙකින් මාගම් තරාගත ශාසනයෙහි පැවිදි වී ද (එහෙයින්) දන් සඤ්චරියා පන්සිය වසක් ම පවත්නේ ය” යි. මෙය උපමා කීපයෙකින් ද විස්තර කොට මහවිලෙක ජලය රඳා සිටීම පිණිස කළින් ම මියරක් බඳනා සේ අෂ්ටගරුධර්ම පනවන ලදු යි ද වදළසේක. වනිතාවන්ට පැවිදි ජීවිතය දුෂ්කර වූ බව භික්ෂුණිශාසනය නො බෝ කළෙකින් අවසන් වීමෙන් ම හැඟෙයි. මෙහි ශාසනයේ ආයුෂ්කාලය පිළිබඳ ආචාර්යවරු විවිධ අදහස් දක්වූහ.

නූපත් වස්තුවෙහි අෂ්ට ගරුධර්මයෝ පනවන ලදහ. එසේ නො පැනවී නම් මාගම් පැවිද්ද නිසා සද්ධර්මය පන්සිය වසක් ම පවත්නේ ය. කළින් ම ගරුධර්ම පැනවූ බැවින් තව පන්සිය වසක් පවත්නේ ය. එහෙයින් පළමු කී වස් දහසම සදහම් පවත්නේ ය. සිවු පිළිසිඹියා පත් රහතුන්ගේ වශයෙන් මෙහි වස් දහසෙකැ යි කියන ලද. ඉන් මතු ද සුක්ඛවිපස්සකතීණසව වශයෙන් දහසක් ද අනාගාමී වශයෙන් දහසක් ද සකදගාමී වශයෙන් දහසක් ද සොතාපන්නවශයෙන් දහසක් ද යි පස්වාදහසක් කල් ප්‍රතිවේධ ශාසනය පවත්නේ ය. පයඝාතීය නැති කල්හි ප්‍රතිවේධය නොවන හෙයින් ද පයඝාතීය ඇති කල්හි ප්‍රතිවේධය නැති නොවන හෙයින් ද පයඝාතීය ද එකී පස්වාදහස ම පවත්නේ ය. ප්‍රතිපක්තිය අතුරුදහන් වූ පසු ද ශ්‍රමණවේශය බොහෝ කල් පවත්නේ ය යනු විනය අටුවා මතයයි. මෙය බඤ්චකභාණ්ඩයන්ගේ මතය ගෙන කියන ලද්දේ ය. දීඝනිකාය අටුවාහි පටිසම්භිදපාක්‍ය ජළභික්ඛු තෙවිජ්ඣ සුක්ඛවිපස්සක පාතීමොක්ඛ වශයෙන් වස් දහස බැගින් පැවති බව කියන ලද්දේ ය. අභිගුණ්ණර සංයුක්ත අටුවාහි මෙයට වෙනස් ව කියන ලද්දේ ය ඒ සියල්ල එකිනෙකට විරුද්ධ වුවත් දීඝභාණ්ඩයන්ගේ මතය අනුව ලියූ භෙළවූවාහි ආ ක්‍රමයම ගෙන (බුද්ධිශෝඝ) ආචාර්යවරුන් විසින් ලියන ලද්දේ ය. මෙබඳු විරෝධ කරාවලින් ශාසන පරිහානියක් නො වන හෙයින් ද ඒවා ශෝධනයට උපායක් නැති හෙයින් ද පරමාර්ථයට විරෝධ තැන් පමණක් සුත්තාදී ක්‍රමයෙන් සෝධනීය වෙයි. කරා මාර්ගයෙහි විරෝධ තැන් නො වේ” යි විමතිවිනෝදනී ටිකාහි කියන ලද්දේ ය.

හික්කුණින්ගේ නිසාය හා අකරණිය

“ඉඹිසා තයො ව නිසායෙ අටඨ ව අකරණියානි ආවිකෙඛයාථ”යි උපසම්පදව ලද හික්කුණියට නිසාය තුන ද අකරණිය අට ද කියා දියයුතු යැයි දක්වේ. මේ පිළිබඳ අටුවා විස්තරයක් නැත. එහෙයින් මෙය ඇතැම් කෙනකුට ගැටළුවක් වූ තැනෙකි. විමති විනොදනී විකාවෙන් මෙයට එළියක් ලැබෙයි. “තයො නිසායාති රුක්ඛමුල සෙනාසනස්ස තාසං අලභ්ගනතො වුත්තං”යි එහි කියන ලදී. පිණ්ඩියාලොපහොජන පංසුකුලවීර රුක්ඛමුලසෙනාසන පුති-මුත්තහෙසජ්ජ යි හික්කුණින් වහන්සේට නිසාය සතරෙකි. හික්කුණින්ට රුක්ඛමුලසෙනාසනය නො ලැබෙන හෙයින් නිසාය තුනෙකැයි වදන ලද්දේ ය. මේ නයින් ගත් කල හික්කුණින්ට සිවුපරිච්ඡි අකරණිය වෙයි. එසෙයින් ම හික්කුණින්ට පරිච්ඡි අට අකරණිය වේ.

පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත

සථවිර හික්කුණින් විසින් ප්‍රථම සංගායනාව අවසන් කළ කල්හි දකුණින්ගිරියෙහි විසූ පුරාණ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර වෙළුම්පා-රාමයට වැඩ සථවිර හික්කුණින් හමු වූහ. සථවිර හික්කුණු “ඇවැත්නි පුරාණයෙනි, සථවිර හික්කුණින් විසින් ධර්මය ද විනය ද සංගායනා කරන ලද්දේ ය. එය පිළිගන්නැ”යි කීහ. එබස් අසා පුරාණ තෙර-ණුවෝ “ඇවැත්නි, සථවිරවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද මනා ලෙස සංගායනා කරන ලද්දේ ය. තවද මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි යම්සේ අසන ලද ද පිළිගන්නා ලද ද එපරිද්දෙන් ම මම දරන්නෙමි”යි පැවසූහ. මෙයින් පුරාණ තෙරණුවෝ සංගායනාවට විරුද්ධ වූ ලෙස කෙනෙක් සලකති. එසේ උන් වහන්සේ විරුද්ධ වූහු නම් ‘සුසඬහිත’ යන වචනය නො කියන්නාහු ය. සථවිර හික්කුණින් විසින් කළ සධ්විතිය උන් වහන්සේ ද මැනවැ යි අනුමත කළහ.

දෙවැනි සඬහිතිය

දෙවැනි සඬහිතිය පිළිබඳ පුවත ද මතභේදයට හේතු වූ කරුණෙකි. මේ සඬහිතියෙන් පසු හික්කුපිරිස නිකාය වශයෙන් කොටස්වලට බෙදිණි. ක්‍රමයෙන් වැඩි ගිය මේ භේදය ලක්දිව ද පැතිර ගියේ ය. එහෙයින් ධම්ම-රූපික සාගලික නිකායයෝ ලක්දිව ඇති වූහ. මහාවංසටීකායෙහි ඒ බව මෙසේ පැවසේ: “මේ ධම්මරූපිකයෝ නම් අභයගිරිවාසී හික්කුණු ය. සාගලිකයෝ නම් මහසෙන් රජුගේ ජේතවනවාසී හික්කුණු යැයි දතයුතු ය. ඔවුනතුරෙන් අභයගිරිවාසීහු ලක්දිව සසුන් පිහිටීමෙන් දෙසිය සතළොස් වසක් පමණ ඉක්මගිය කල්හි වළගම්බා රජු සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මනා සම්බන්ධයෙන් යුතු ව දෙසන ලද විනයපිටක-යෙන් බන්ධක පරිවාර දෙක අචාරානුකර පාඨානුකර කිරීම් වශයෙන් හෙද කොට ථෙරවාදයෙන් බැහැර ව ධම්මරූපිකවාද නම් වූ ජේතවන වාසීහු ද සසුන් පිහිටීමෙන් තෙසිය එක් සාළිය වසක් ඉක්මගිය කල්හි ජේතවන විහාරය පිහිටුවීමට පෙර ම ධම්මරූපික වාදයෙන් බැහැර ව දකුණින්ගිරියෙහි වැස විනයපිටකයෙන් උභයොවිභංගය

ගෙන අර්ථාන්තර පාඨාන්තර කරණ වශයෙන් එය හෙද කොට සාගලිකවාද නම් වී මහසෙන් රජු විසින් ජේතවන විහාරය කරවූ කල්හි විපුලකයට ගියාහු එහි විසූහ. එහෙයින් කියන ලදී මහා වංසයෙහි:-

“ධම්මරුවී සාගලිකා- ලංකාදීපමහි නිහනකා”යි. (ම.ව.විකා ආවරියවාදවණ්ණනා) ලක්දිව ඇති වූ මේ හේදය බොහෝ කලක් පැවති බව ඉතිහාසගත යි.

සංභායනා පිළිබඳ විචාරක මත හා එයට පිළිතුරු ද බුද්ධ ජයනතී ක්‍රීඩිතක ග්‍රන්ථමාලාවේ මහාවග්ග ප්‍රථමභාග ප්‍රකාශනායෙහි ආවායථි පරවාහුරා සිව් වර්ෂඤ්ණ නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් විස්තර වශයෙන් දක්වන ලද්දේ ය. විස්තරාර්ථීන් විසින් එයින් වැඩිදුර විස්තර දත හැකි ය.

විශේෂ වාක් ප්‍රයෝග

පාළි භාෂායෙහි දුර්ලභ වචන රාශියක් වූලලවග්ගපාළියෙහි සඳහන් වෙයි. භූමි-ප්‍රිය වූ ආමන්ත්‍රණයකි. (588) කුලලකච්ඡාගො (සැහැල්ලු විහරණයකි. 588) කලිබ්බකං (කිලිඹු තල්කොළ ආදියෙන් කළ මිම්මක් 34) නමකකං (එළලොමින් කළ ඇතිරියක් වැනි දෑක් 56) මළොරිකං - (ලියෙන් කළ පාත්‍ර ධාරකය-56) අඬුරුකං (යට්ටමෙහි ලෝම සිඳීම- 86) ගාමපොඤ්චා (සම පැහැගත්වන ගැමියෝ- 4) පක්කකණ්ණොලිකා (පාත්‍රය තබන සාල්ලක් 26) විකකලල (මඩ 54) යනාදිය මේ ගණයෙහි ලා දක්විය හැකි ය. ජවසස දරුපක්කසස කාරණා (නොවටනා ලී පාත්‍රයක් නිසා) යන තැන ජව ශබ්දය නො වටනා යන අර්ථයෙහි ද ජවසසසස පක්කං (මිනී හිස්කබලෙන් කළ පාත්‍රය) යන තැන ජව ශබ්දය මළසිරුර යන අර්ථයෙහි ද යෙදී තිබේ.

ජනනාසරය පිළිබඳ කරුණු රැසක් මෙහි ඇතුළත්. දූතට මෙය ලක්දිව භාවිතයෙහි නැත.

භික්ෂුණින් වහන්සේගේ උපාධ්‍යාය තැන ලබන භික්ෂුණි තොමෝ පවත්නීති නමින් අඳුන්වනු ලබයි. භික්ෂුණිය උභතො සංසයා කෙරෙහි උපසම්පදාව ලබන බැවින් පවත්නීති යන්නෙන් භාරකාර කෙනැත්තී යන අදහස පැවසෙතැ යි සිතිය හැකි ය.

තවද ගේදෙර, වතුපිටි, දවමුවා, මැටිමුවා, ලෝ මුවා, සෙල්මුවා විවිධ භාණ්ඩ, පාසිවුරු පිළිබඳ විවිධ උපකරණ, පාවහන් තෙල්ගුලා ආදියද නානාවිධ විලාසිතා හා ඒ හා සම්බන්ධ උපකරණ ද නෘත්‍ය හෙද යාන හෙද හා වෘක්ෂලතාද පිළිබඳ පාළිවචන රාශියක් වූලලවග්ගයෙහි හමු වෙයි. මෙයින් ඇතැම් වස්තු මෙකල භාවිතයෙහි නොවන හෙයින් ඇතැම් වදනෙක අරුත ද දුරවබොධව පවතී.

පෙරවදය

දෙවැනි සංභායනා අවස්ථායෙහි සථිරවාදයෙන් බැහැර වූ භික්ෂු මහාසාධක වාදය ඇති කළහ. එය මනානතර හේතුවෙන් යළි යළිත් බෙදී යෑමෙන් නිකායඅටළොස්සක් වූ බව ඉතිහාසයෙහි කියන ලද්දේය. සම්පූර්ණ ත්‍රිපිටකය ප්‍රභූණ නොවීම ඇතැම් ධර්මකොටස්වලට වැරදි අර්ථ දීම මාර්ග අදහස් වැළඳගැනීම ආදී විවිධ හේතු නිසා ඔවුන් එසේ බෙදීගිය නමුත් ප්‍රථම සංභායනාවේ පටන් නියම වාවනා මාර්ගය ප්‍රභූණ කළ සථිර භික්ෂූන් වහන්සේ එය මැනවින් රැකගත්හ. එහෙයින් ඒ සථිරවාදයෙන් ලැබුණු තෙවළා දහම මෙකල ද නොනැසී පවත්නා බව සාධුන්ගේ ප්‍රසාදයට කරුණෙකි.

මහ සයුරෙහි මෙන් සයුනෙහි ද ආශ්වයා වූ අද්භූත වූ අට වැදෑරුම් ගුණයෙන් වෙයි. එයින් දෙවැන්න දක්වන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “යා මයා මම සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං තං මම සාවකා ජීවිතභෙතුපි නාතික්ඛමහං” (මා විසින් මාගේ සවිවනට යම් සික පදයෙන් පනවන ලද ද මාගේ සවිවේ දිවි යහක් එය නො ඉක්මෙන්) යි වදළුසේක. ඒ වදළු පරිද්දෙන් ම උන් වහන්සේ පිරිනිවි පසු මහාකාශ්‍යපාදී සවිවන් වහන්සේ ද බුදුන් පැනවූ සිකපද එසේ ම දරන්නට සම්මත කොටගෙන දිගුකල් සසුන් පැවැත්මට ම. සැලසුහ. ඉන් පසු පහළ වූ ශාසනමාමක උතුමන්ගේ ද ශ්‍රද්ධාසුර්වක ධෛර්‍යය නිසා පිරිසුදු ධර්මිකය මෙදවස තෙක් පැවත ආයේය. එබැවින් ඉහත දැක්වූ පරිදි බුදුන් වහන්සේගේ අදහස අනුව පවතිමින් අනායෙහි ද බොහෝ කලක් සස්තෙහි පැවැත්මට හේතු වන අයුරින් ක්‍රියා කිරීම සියලු බුදුසව්වන්ගේ ම යුතුකම වන්නේ ය.

“ඵරං තිට්ඨතු ලොකස්මිං සම්මාසම්බුද්ධාසායනං”

05-01-1983

බුද්ධාග්‍රාමික ධර්මිකය,
අනුරාධපුර.

මෙයට, සසුන් වැඩ කැමති,
උඩුවේ ජනානන්ද සථිර

සංකේත නිරූපණය

සි.වු. } සිහළසබරවුද්දින වුල්ලවග්ගපාළි
සි. }

ම. } මරම මට්ටම සංගීතිය සංගීතපොසක.
ම.ප.ස. }

සා. - සාම - තාය්‍යසබරවුද්දිනවුල්ලවග්ගපාළි

PTS. - Pali Text Society Cullavaggapali

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS

VOWELS

අ ා අංඪ ඉ ා ඊ ා උ ා ඌ ා ඍ ඎ

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa
ටta	ඨtha	ඩḍa	ඪḍha	ණṇa
තta	ථtha	දda	ධdha	නna
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma
යya	රra	ලla	වva	සsa
හha	ළla	ආa		
කka	කාකඪ	කිki	කීkī	කුku
ඛkha	ඛාඛඪ	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu
ගga	ගාගඪ	ගිgi	ගීgī	ගුgu
				ගුḡ
				ගෙḡ
				ගොḡ

CONJUNCT - CONSONANTS

කකka	කඤṇka	ත්‍රtra	මම්‍භmpha
කඛkha	භභbha	ද්දdda	මඛ, මඞ mba
කාkya	ඤṇca	ඳ්දddha	මම්‍භmpha
ත්‍රikri	ඤṇ ඡcha	ද්දdra	මම්‍භmma
කචkva	ඤṇ ජja	ඳ්, ඳ්‍දdva	මම්‍භmha
මාkha	ඤṇ ඣjha	ධ්ධdhva	යය, යාyya
මචkhva	මම්‍භ	නන්‍තnta	යාyya
ගගga	මඪ, ම්‍ඪḍha	ආන්‍තantha	ලලla
ගඝgha	ඩ්ඩḍḍa	ඤṇda	ලාlya
බාṇka	ඩ්‍ඪḍḍha	ඤṇndha	ලාlha
ග්‍රgra	භභbha	නන්‍තanna	වඞvha
ඩඞṇka	භභbha	නන්‍තnha	සසssa
මාṇka	භභbha	පපppa	සම්‍භsma
බාṇgha	භභ, ඩ්‍ඪḍda	ප්‍රපppha	සචsva
චචcca	තත්‍තtta	බබbba	භඞhuma
චඡcca	ත්‍රත්‍රttha	බබbba	ඞඞvha
ඡජjja	ත්‍රත්‍රtva	බ්‍රbra	ළළlha
ඡඣjjha		මම්‍භmpa	

ආ ආ ආ ආ ආ ආ ආ ආ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ප්‍රලෝමගහපාලි (2 කාශය)

විසය සූචි

5.	බුද්ධකවච්ඡුකඛ්ඤානිකං	2 - 127
6.	සෙනාසනකඛ්ඤානිකං	128 - 237
7.	සංඝසංගදකඛ්ඤානිකං	246 - 333
8.	වත්තකඛ්ඤානිකං	334 - 411
	ආගනතුකවත්තං	334 - 341
	ආවාසිකවත්තං	340 - 349
	භත්තග්ගවත්තං	348 - 353
	පිණ්ඩවාරිකවත්තං	354 - 359
	ආරඤ්ඤිකවත්තං	358 - 363
	සෙනාසනවත්තං	362 - 369
	ජනනාසරවත්තං	368 - 371
	වච්චකුට්ඨවත්තං	370 - 375
	උපජ්ඣායවත්තං	376 - 387
	සද්ධිවිහාරිකවත්තං	386 - 393
	ආවරියවත්තං	394 - 405
	අනෙකවාසිකවත්තං	404 - 411
9.	පාතිමොක්ඛධම්පනකඛ්ඤානිකං	424 - 465
	පාතිමොක්ඛප්‍රදේශසාධනං	424 - 427
	මහාසමුද්දේ අධ්‍යයනපටිපාටිය	426 - 431
	ධම්මවිනයේ අධ්‍යයනපටිපාටිය	430 - 435
10.	භික්ඛුනිකඛ්ඤානිකං	468 - 537
	අධ්‍යයනධම්මො	472 - 477
11.	පඤ්චාසනිකකඛ්ඤානිකං	544 - 565
	සංගීතීතිදනං	544 - 551
	ප්‍රදේශප්‍රදේශසංකීර්ණපදකථා	552 - 555
	ප්‍රභේදිකකථා	558 - 565
12.	සත්තසංකීර්ණකඛ්ඤානිකං	566 - 599

විනයපිටක

චූළෙ වගග පාලි

(දුතියො භාගො)

විනයපිටකෙ

චූළවග්ගපාලී

(දුතියො භාගො)

නමො කස්ස හග්ගතො අරහතො සමමා සමබුද්ධස්ස.

5

බුද්දකච්ඡුකඛ්ඛකො

බුද්දකච්ඡුනී

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හග්වා රාජගහෙ විහරති චෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බස්සියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙකි කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති, කරං හි නාම සමණා සක්කාපුත්තියා නභායමානා රුකෙකි කායං උග්ගංසෙසනති, උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි, සෙය්‍යාපාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොඤ්චාති? අසෙය්‍යාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හග්වතො එතමන් ආරොචෙසුං. අථ ඛො හග්වා එතස්මි නිදනෙ එතස්මි පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුච්ඡි: සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බස්සියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙකි කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමිති. සච්චං හග්වා. විගරහි බුද්ධො හග්වා, “අනත්තුවච්ඡිකං භික්ඛවෙ තෙසං මොසපුරිසානං අනත්තලොමිකං අප්පකිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණියං. කරං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා නභායමානා රුකෙකි කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං චෙව අප්පසාදය පසන්නානං ඵලවතානං අඤ්ඤාපන්නායාති. විගරහිත්වා ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතයි:

“න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා රුකෙකි කායො උග්ගංසෙසතඛෙබ්බා. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨායාති.”

1. භාෂ්‍යද්වයා භාෂ්‍යපොදුවා නිපි පාඨා දියසන්නි.

විනයපිටකයෙහි

සුද්දවග

(දෙවන භාගය)

ඒ භගවත් අභිත් සමමා සම්බුද්දරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

5

බුද්දකච්ඡුකච්ඡිකය

සුද්දකච්ඡතු

1. ඒ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුද්දරජාණන් වහන්සේ රජගහ නුවර නිසා කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වැඩ වසන සේක. ඒ කල්හි වනාහි සවග මහණහු ස්නානය කරන්නාහු කලවා ද අත්දඩු ද, ළය ද පිට ද, ශරීරාවයව රුකෙහි උළත්. මිනිස්සු 'කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රික මහණහු ස්නානය කරන්නාහු මල්ල පොරකාරයන් සේ, සම පැහැපත් කරන නුවරුන් සේ කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව රුකෙහි උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. මහණහු ලාමක කොට සිතන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසූහු ය. ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා එක්රැස් කරවා 'මහණෙනි, සවග මහණහු නාන්තාහු කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව රුකෙහි උළත් ද ඒ පුවත සත්‍ය ද යි අසා වදළ සේක. 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍ය යැ'යි මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, 'මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයන්ගේ ක්‍රියාව මහණුනට නො නිසි ය, මහණුනට නො අනුලෝම ය, මහණුනට නො සුදුසු ය, අශ්‍රාමණක ය, මහණුනට නො කැප ය, මහණුන් විසින් නො කළ යුත්තෙක. මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ හිස් පුරුෂයෝ නාන්තාහු කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් රුකෙහි උළත් ද? මහණෙනි, මෙය නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩෙනු පිණිස ද නො වේ. වැලිදු මහණෙනි, මෙය නො පහන් වූවන් ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු සමහර දෙනාගේ මෙනස් බව පිණිසද පවතී' යැ යි නොයෙක් ලෙසින් ගැඹුණු සේක. නොයෙක් ලෙසින් ගරභා, දහැම් කතා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්තා වූ මහණහු විසින් රුකෙහි ඇඟ නො ඉළියයුතු ය. යම් මහණෙක් ඇඟ (රුකෙහි) උළන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙකියා භික්ඛු නභායමානා ඵමෙහ කායං උග්ගංසෙතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: 'කථං හි නාම සමණා සකාසුක්ඛියා නභායමානා ඵමෙහ කායං උග්ගංසෙසුතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි, සෙය්‍යථාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොඤ්චා'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. 'සචං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-' 'සචං හගවා' විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති:

"න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා ඵමෙහ කායො-උග්ගංසෙතබ්බො. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙකියා භික්ඛු නභායමානා කුට්ඨි කායං උග්ගංසෙතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම සමණා සකාසුක්ඛියා නභායමානා කුට්ඨි කායං උග්ගංසෙසුතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි, සෙය්‍යථාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොඤ්චාති -පෙ- විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති:

"න භික්ඛවෙ නභායමානෙන කුට්ඨි කායො උග්ගංසෙතබ්බො. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසාති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙකියා භික්ඛු අට්ඨානෙන නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති කථං හි නාම -පෙ- පිට්ඨිමි 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. සචං කිර භික්ඛවෙ -පෙ- සචං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති:

"න භික්ඛවෙ අට්ඨානෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති.

2. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු නාන්තාහු, කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට ද යන ශරීරාවයව වැඟෙහි උළත්. 'ශාකාපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ නාන්තාහු, මල්ල පොරකාරයන් මෙන් සම පැහැගත්වන නියැරියන් මෙන් කෙසේ නම් වැඟෙහි කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙය් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. "මහණෙනි ... සැබෑ දෑ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබෑ යැ'යි භික්ෂුහු පැවැසූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... නොයෙක් කරුණු දක්වා ගැඬුහු සේක. නොයෙක් කරුණු දක්වා ගරභා දහම් කථා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්තාහු මහණහු විසින් වැඟෙහි ඇඟ නො ඉළියැසුතු. යම් මහණෙක් ඇඟ ඉළයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

3. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු නාන්තාහු, කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට ද බිත්තියෙහි උළත්. 'ශාකාපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ නාන්තාහු, මල්ල පොරකාරයන් මෙන්, සම පැහැ ගත්වන නියැරියන් මෙන්, කෙසේ නම් බිත්තියෙහි කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත් ... භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් ගැඬුහු සේක. ... නොයෙක් කරුණින් ගරභා, දහම් කථා කොට, භික්ෂුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්තාහු මහණහු විසින් බිත්තියෙහි ඇඟ නො ඉළියැසුතු. යමෙක් (බිත්තියෙහි) ඇඟ ඉළයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

4. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු අට්ඨානසෙහි (ගිහියන් සඳහා ඇඟ උළන පුවරු සිටුවා ඇති තොටුපලෙහි) ස්නානය කරත්. මිනිස්සු ... "කෙසේ නම් කාමභොගී ගිහියන් මෙන් ... පිට ද උළත් ද" යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන දෙය් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. 'මහණෙනි, ... සැබෑ දෑ' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබෑ ය වහන්සැ' යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... නොයෙක් ලෙසින් ගැඬුහු සේක. ගරභා දහම් කතා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, අට්ඨානසෙහි (ගිහියන් සඳහා පිළියෙල වැ ඇති තොටුපලෙහි) නො නෑ සුතු. යමෙක් නෑයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු ගන්ධබ්බඤ්ඤානං කෙන නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වියනතී විපාලෙනතී සෙයා-
 ථාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤානං ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ ගන්ධබ්බඤ්ඤානං නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨාසාති.”

6. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු කුරුඳිඤ්ඤානං කස්සන්තියා නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වියනතී විපාලෙනතී “සෙයාථාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති” -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤානං ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ කුරුඳිඤ්ඤානං නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨාසාති.”

7. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු විග්ගස්ස පරිකම්මං කාරාපෙනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වියනතී විපාලෙනතී: “සෙයාථාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති” -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤානං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ විග්ගස්ස පරිකම්මං කාරාපෙනබ්බං. යො කාරාපෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨාසාති.”

8. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු මලලකෙන නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වියනතී විපාලෙනතී “සෙයාථාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති” -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤානං ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මලලකෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨාසාති.”

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො කච්ඡු-
 රොගාබාධො භොති. න තස්ස විනා මලලකෙන ථාසු භොති. හගවතො එතමඤ්ඤානං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස අකතමලලකං”ති.

10. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ජරාදුඛලො නභායමානො න සකෙතාති අත්තනො කායං උග්ගංසෙතුං. හගවතො එතමඤ්ඤානං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උකකාසිකං”ති.

11. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පිට්ඨිපරිකම්මං කාතුං කුසලවර්තයනතී. හගවතො එතමඤ්ඤානං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුට්ඨපාඨිකං”ති.

5. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ගදැවු අතින් (නාන තොටැ තබා ඇති ලී මුවා අතින්) ඇඟ උළා නාත්. කාමහොඟී ගිහියන් මෙන් නාති' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, ගදැවු අතින් ඇඟ උළා නො නැසුතු. යමෙක් නැයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

6. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කිරිදිගුයින් (කිරිදිගල් සුණු ලඟයෙන් අනා කළ ගුළි වැටියෙන්) ඇඟ උළා නාත්

“මහණෙනි, කිරිදිගුයින් ඇඟ උළා නො නැසුතු. යමෙක් නැයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

7. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ඇඟින් ඇඟ ගටා පිරියම් කරවත්. මිනිස්සු ‘කාමහොඟී ගිහියන් මෙන් යැ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, ඇඟින් ඇඟ ගටා පිරියම් නො කැරැවියුතු. යමෙක් කැරැවුයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

8. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මල්ලකයෙන් (මුවර දත් සිඳු කෙමියක් මෙන් තැනු උපකරණයෙන්) ඇඟ උළා නාත්. ‘කාමහොඟී ගිහියන් මෙනැ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, මල්ලකයෙන් ඇඟ උළා නො නැසුතු. යමෙක් නැයේ වී නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

9. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණකුට ඇඟ කසන ලෙඩක් වෙයි. ඔහුට මල්ලකයක් නැති වූ පහසුවෙක් නොවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට අකතමල්ලකය (දත් නොසිඳු කළ මල්ලකය) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

10. එ සමයෙහි වනාහි ජරායෙන් දුර්වල වූ එක්තරා මහණෙක් නානුයේ තමාගේ ඇඟ උළා ගන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදි වැටියෙන් ඇඟ ඉළීම අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

11. එ සමයෙහි මහණහු පිට පිරියම් කරන්නට (එකක්හු අනෙකකු ලවා පිට උළවන්නට) කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුපාණිකාව (ඔවුනොවුන් අතින් පිට ඉළීම) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

12-19. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු වලලිකං, ධාරෙනති -පෙ- පාමඛනං ධාරෙනති, -පෙ- කණ්ණසුඤ්ඤානං ධාරෙනති -පෙ- කට්ඨසුඤ්ඤානං ධාරෙනති, -පෙ- ඔවට්ඨිකං ධාරෙනති, -පෙ- කෙයුරං¹ ධාරෙනති, -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙනති, -පෙ- අධ්මලි- මුඤ්ඤිකං ධාරෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. අසෙසාසු ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං වියනතානං විපාචෙනතානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොචෙසු. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ ජබ්බකියා භික්ඛු වලලිකං ධාරෙනති. පාමඛනං ධාරෙනති -පෙ- කණ්ණසුඤ්ඤානං ධාරෙනති. -පෙ- කට්ඨසුඤ්ඤානං ධාරෙනති. ඔවට්ඨිකං ධාරෙනති -පෙ- කෙයුරං ධාරෙනති -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙනති. -පෙ- අධ්මලිමුඤ්ඤිකං ධාරෙනති”ති. ‘සච්චං භගවා’. -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කරං කරවා භික්ඛු ආමනෙත්ති:

“න භික්ඛවෙ වලලිකා ධාරෙතඛබ්බා, න පාමඛෙගා ධාරෙතඛබ්බා, න කණ්ණසුඤ්ඤානං ධාරෙතඛබ්බං න කට්ඨසුඤ්ඤානං ධාරෙතඛබ්බං. න ඔවට්ඨිකං ධාරෙතඛබ්බං. න කෙයුරං ධාරෙතඛබ්බං න හත්ථාහරණං ධාරෙතඛබ්බං. න අධ්මලිමුඤ්ඤිකා ධාරෙතඛබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසාති.”

20. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු දීපෙ කෙසෙ ධාරෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනොති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසු. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ දීපා කෙසා ධාරෙතඛබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ දුමාසිකං වා දුච්ඡිගුලකං වා”ති.

21-25. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු කොචේන්ත කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- එණකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- හත්ථාහරණකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- සිත්තෙලකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- උදකතෙලකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසු. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ කොචේන්ත කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. න එණකෙන කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. න හත්ථාහරණකෙන කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. න සිත්තෙලකෙන කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. න උදකතෙලකෙන කෙසා ඔසණෙහනඛබ්බා. යො ඔසණෙහය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසාති.”

12-19. එ සමයෙහි වනාහි සචග මහණු වල්ලිකා (මුතු වැල් ආදී කර්ණාභරණ) දරත් ... පමු (ඵල්බෙන නූල්) පළඳිත් ... ගෙල පළඳනා දරත් ... ඉහපළඳනා දරත් ... වළලු දරත්... අඟු පළඳනා දරත් ... හඤාභරණ දරත් ... ඇඟිලි මුදු දරත්. මිනිස්සු 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ'යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙය් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ කරා භික්ෂු ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ මහණු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. 'මහණෙනි, සචග මහණු වල්ලිකා දරත් යනු සැබෑ ද ... පමු දරත් යනු සැබෑ ද ... ගෙලපළඳනා දරත් යනු සැබෑ ද ... ඉහපළඳනා දරත් යනු සැබෑ ද ... වළලු දරත් යනු සැබෑ ද ... හඤා-භරණ දරත් යනු සැබෑ ද ... ඇඟිලිමුදු දරත් යනු සැබෑ ද''යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ යි ඒ මහණු කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් ගරභා, මහණුන් බණවා,

“මහණෙනි, වල්ලිකා නො දරියයුතු පමු නො දරියයුතු, ගෙල පළඳනා නො දරියයුතු, ඉහපළඳනා නො දරියයුතු, වළලු නො දරියයුතු ... හස්තාභරණ නො දරියයුතු, ඇඟිලි මුදු නො දරියයුතු, යමෙක් දැරූයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'' යි වදළ සේක.

20. එ සමයෙහි වනාහි සචග මහණු දික් කෙහෙ දරත්. 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ ...

“මහණෙනි, දික් කෙස් නො දරියයුතු. යමෙක් දැරූයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දෙමසක් වූ හෝ දැහුලක් දික් වූ හෝ කෙහෙ දරනුවට අනුදනිමි'' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. *

21-25. එ සමයෙහි වනාහි සචග මහණු කොස්සෙන් (බුරුසුවෙන්) කෙස් පිරත් ... පණායෙන් කෙස් පිරත් ... අත් පණායෙන් කෙස් පිරත් ... ඉටිතෙලින් කෙස් මට්ටිලිටු කොට තබත් ... දිය මුසු තෙලින් කෙස් මට්ටිලිටි කෙරෙන් 'කාමභොගී ගිහියන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ....

“මහණෙනි, කොස්සෙන් කෙහෙ නො පිරියයුතු, පණායෙන් හිස නො පිරියයුතු, අත් පණායෙන් හිස නො පිරියයුතු. ඉටිතෙලෙන් හිස කෙහෙ මට්ටිලිටි නො කළ යුතු, දිය මුසු තෙලින් හිස කෙහෙ මට්ටිලිටි නො කළයුතු. යමෙක් මට්ටිලිටි කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ''යි වදළ සේක.

* කාල වශයෙන් කෙහෙ නොබා දෙමසක් නො ඉක්මිය යුතු. ඒ දෙමස තුළ ද දහලක් දිගට කෙහේ වැඩි ඇත් නම් බැරිය යුතු. දහලට වඩා දිගට වැටෙන්නට ඉඩ නො දිය යුතු.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ආදසෙ'පි උදකපතෙ'පි මුට්ඨිමිත්තං ඔලොකෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ආදසෙ වා උදකපතෙ වා මුට්ඨිමිත්තං ඔලොකෙතබ්බං. යො ඔලොකෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසාති.”

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්ඛන්දරස්ස භික්ඛුනො මුට්ඨෙ වණො භොති. යො භික්ඛු පුළ්ඨි 'කිදිසො මෙ ආවුසො වණො'ති. භික්ඛු එවමාහංසු 'ඊදිසො තෙ ආවුසො වණො'ති. යො න සද්දහති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බසව්වයා ආදසෙ වා උදකපතෙ වා මුට්ඨිමිත්තං ඔලොකෙතුන්ති.”

28. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු මුට්ඨං ආලිමපනති, මුට්ඨං උමමද්දෙනති, මුට්ඨං වුණ්ණෙනති, මනොසිලිකාය මුට්ඨං ලඤ්ඡනති, අඛරාගං කරොනති, මුට්ඨරාගං කරොනති, අඛරාගමුට්ඨරාගං කරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මුට්ඨං ආලිමිතබ්බං, න මුට්ඨං උමමද්දිතබ්බං, න මුට්ඨං වුණ්ණිතබ්බං, න මනොසිලිකාය මුට්ඨං ලඤ්ඡිතබ්බං, න අඛරාගො කාතබ්බො, න මුට්ඨරාගො කාතබ්බො, න අඛරාග මුට්ඨරාගො කාතබ්බො. යො කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසාති.”

29. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්ඛන්දරස්ස භික්ඛුනො වන්ඛුරොගාබ්බො භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බසව්වයා මුට්ඨං ආලිමිතුන්ති.”

30. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරිග්ගසමජ්ජො භොති. ජබ්බකියා භික්ඛු ගිරිග්ගසමජ්ජං දස්සනාය අගමංසු. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා නවමසි ගීතමසි වාදිතමසි දස්සනාය ගව්ඤ්ඤානති සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ නවං වා ගීතං වා වාදිතං වා දස්සනාය ගතතබ්බං. යො ගව්ඤ්ඤාය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසාති.”

26. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කැටපතෙහි ද දිය බදුනෙහි ද මුහුණැ සටහන බලත්. මිනිස්සු 'කාමභෝගී ගිහියන් බදුන' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

"මහණෙනි, කැට පතෙහි භෝ දිය බදුනෙහි භෝ මුහුණැ සටහන නො බැලිය යුතු. යමෙක් බැලූයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

27. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණකු ගේ මුහුණෙහි වණයෙක් වෙයි. 'ඇවැත්නි, මගේ වණය කෙබඳු එකෙක් ද' යි මහණුන් විචාළේ ය. ඇවැත්නි, තොපගේ වණය මෙ බදු එකෙකැ යි ඒ මහණහු කීහ. හේ එය නො අදහයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ.

"මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයෙන් (ආබාධයක් ඇති කර්ම) කැටපතෙහි භෝ දියබදුනෙහි භෝ මුහුණැ සටහන බලන්නට අනුදැනීම" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුදන් සේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මුහුණ ආලිප්ත කෙරෙත් (අලෙවු දෙත්), මුහුණ උන්මාර්ජනය කරත් (දියමුසු පිටි මුහුණැ උළත්.) ඇඟ පැහැ ගන්වත්. මුහුණ වත්සුණුයෙන් තවරත් මනෝසලායෙන් (තිලක දීම ආදී විසින්) මුහුණ ලකුණු කෙරෙත්, ඇඟ පැහැ ගන්වත්, මුහුණ පැහැ ගන්වත්, ඇඟ ද මුහුණ ද පැහැ ගන්වත්. "මොහු කාමභෝගී ගිහීන් බදුන" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

"මහණෙනි, මුහුණ ආලිප්ත නො කළයුතු. මුහුණ උන්මාර්ජන නො කළයුතු, මුහුණ වත්සුණුයෙන් නො තැවරියයුතු, මනෝසලායෙන් මුහුණ ලකුණු නො කළයුතු, ඇඟ පැහැ නො ගැන්වියයුතු, මුහුණ පැහැ නො ගැන්වියයුතු, ඇඟ ද මුහුණ ද පැහැ නො ගැන්වියයුතු, යමෙක් එය කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

29. එක් සමයෙක්හි එක්තරා මහණකුට ඇසැ ලෙඩෙක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, ආබාධප්‍රත්‍යයෙන් (ලෙඩක් ඇති කරූ එයට පිළියම් වශයෙන්) මුහුණ ආලිප්ත කරන්නට (මුහුණැ බේත් ගාන්නට) අනුදැනීම" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

30. එ සමයෙහි රජගහ නුවර ගිරිඤ්ඤාසමජ්ජය (හෙල් මුදුන්හි පැවැත්වෙන උළෙලෙක්) වෙයි. සවග මහණහු ගිරිඤ්ඤාසමජ්ජය දකිනු පිණිස ගියාහ. "ශාක්‍යපුත්‍රීය ශ්‍රමණයෝ කාමභෝගී ගිහියන් සේ කෙසේ නම් නැටුම් ද ගැයුම් ද වැයුම් ද දක්නා පිණිස යන්නාහු ද" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ....

"මහණෙනි, නැටුම් භෝ ගැයුම් භෝ වැයුම් භෝ දක්නා පිණිස නො යායුතු. යමෙක් යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

31. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති 'යථෙව මයං ගායාම ඵලමෙවිමෙ සමණා සක්කාපුත්තියා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනති'ති. අසෙසාස්ස ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා සහතුට්ඨා ලජ්ජිනො කුසතුට්ඨකා සිකඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති කරං හි නාම ජබ්බකියා භික්ඛු ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායිස්සනති'ති. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. සච්චං කීර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවාති -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

"පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ ආදීනවා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනකයා: අත්තා පි* තස්මිං සරෙ සාරජ්ඣති, පරෙ පි තස්මිං සරෙ සාරජ්ඣති, හහපතිකා පි උජ්ඣායනති, සරකත්තිපි නිකාමය-මානස්ස සමාධිස්ස හධො හොති. පට්ඨමා ජත්තා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ඣති. ඉමෙ ටො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආදීනවා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනකයා. න භික්ඛවෙ ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මො ගායිකබොධො. යො ගායෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු සරහඤ්ඤ කුසතුට්ඨායනති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ සරහඤ්ඤනති."

32. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු බාහිරලොමිං උණ්ණිං ධාරෙත්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍ය-රාපි ගීථි කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං -පෙ-

"න භික්ඛවෙ බාහිරලොමි උණ්ණි ධාරෙත්ති. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති.

33. තෙන ටො පන සමයෙන රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ආරාමෙ අම්බා ඵලිනො හොත්ති. රඤ්ඤ මාගධෙන සෙනියෙන බිම්බිසාරෙන අනුඤ්ඤතං හොති 'යරාසුටං අය්‍යා අම්බං පරිභුඤ්ජන්තු'ති. ජබ්බකියා භික්ඛු තරුණකෙණ්ඩ අම්බං පාතාපෙත්වා පරිභුඤ්ජංසු. රඤ්ඤ ට මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස අමෙතන අත්ථො හොති. අථ ටො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො මනුසෙස්ස ආණාපෙසි 'ගච්ඡථ හණ ආරාමං, ගන්ත්වා අම්බං ආහරො'ති. 'ඵචං දෙවා'ති ටො තෙ මනුස්සා රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටික්ඛන්ත්වා ආරාමං ගන්ත්වා ආරාමපාලෙ එතදවොචුං 'දෙවස්ස හණ අමෙතන අත්ථො අම්බං දෙවා'ති. 'නස්සය්‍යා අම්බං. තරුණං යෙව අම්බං පාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිභුඤ්ජංසු'ති.

1. අත්තා පි - මජ්ඣං.

31. ඵ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු දික් වූ ගිහිනි දහම් ගයත්. “යමිසේ අපි ගයමෝ ද, එසේ ම මේ ශාක්‍යපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ දික් වූ ගිහිනි දහම් ගයති”යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචනය භික්ෂු ඇසුහ. අල්පෙව් වූ, ලත් පමණින් යතු වූ, ලජ්ජා ඇති, කුකුස් කරන ශික්ෂාකාමී වූ, යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ‘කෙසේ නම් සවග මහණු දික් වූ ගිහිනි දහම් ගයන්නාහු ද’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ... මහණෙනි, සැබෑ ද’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. “සැබෑව වහන්සැ” යි ඔහු කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවිධ කාරණයෙන් ගරභා, දූහැමි කතා කොට, භික්ෂුන් බණවා,

“මහණෙනි, දික් වූ ගිහිනි දහම් ගයන්නාහුගේ (ඒ ගැයිමෙහි) මෙ ආදීනව පසෙකි: තෙමේත් ඒ හබ්බි ඇලෙයි, අන්හු ද ඒ හබ්බි ඇලෙත්, ගැහැවියෝ ද ලාමක කොට සිතත්, ස්වරත්‍රියාව (හඬ නැංවීම) පනන මහණුගේ වික්ක සමාධිය බිඳී යෙයි, පඤ්ච ජනතාව දෘෂ්ටානුගතියට පැමිණෙයි. මහණෙනි, දික් වූ ගිහිනි දහම් නො ගැයිසුතු. යමෙක් ගයන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

ඵ සමයෙහි වනාහි මහණු ස්වරහණයෙහි (තරංගවෘත්තාදි වෘත්තවලට අනුව කීමෙහි) කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ස්වරහණය අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

32. ඵ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු ලොම් පිටතට ඇති පොරෝනාවක් දරත්. ‘කාමභොගී ගිහියන් බදුහ’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ලොම් පිටතට ඇති පොරෝනා නො දරියසුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

33. ඵ සමයෙහි වනාහි මගධෙඤ්චර වූ සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජුගේ අභි රාක්ෂු පල දරන්නෝ වෙත්. මගධෙඤ්චර වූ සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජු විසින් “පහසු සේ ආර්යයෝ අභි වළඳන්වා” යි අනුදන්නා ලද්දේ වෙයි. සවග මහණු ළා අභි (අභි ගැට) ද නෙළවා කෑහ. මගධාධිපති සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජුට ද අභි වුවමනා වෙයි. ඵ කල්හි මගධෙඤ්චර සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජ මිනිසුන් බණවා “සගයෙනි, අරමට යවු. ගොස් අභි ගෙනෙවු” යැ යි ඇණවී ය. “දේවයන් වහන්ස, එසේ යැ” යි කියා ඒ මිනිස්සු මගධාධිපති සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජුට පිළිවදන් දී අරමට ගොස්, අරමපල්ලන් බණවා “සගයෙනි, දේවයන් වහන්සේට අභි වුවමනා යැ. අභි දෙවු යැ” යි කීහ. “ආර්යයෙනි, අභි නැත. භික්ෂු ළා වූ ම අභි නෙළවා වැළඳුහ” යි අරමපල්ලෝ කීහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අප්ථ ඛො තෙ මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිලි-
සාරස්ස එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. 'සුපරිභුක්තං හණ්ණං අයොගි අමිං.
අපි ව හගවතා මත්තා වණ්ණිකා'ති. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බියනති
විපාවෙනති 'කප්ථං හි නාම සමණා සක්කපුත්තියා න මත්තං
ජාතිත්වා රඤ්ඤා අමිං පරිභුඤ්ඤාසංකල්පනා'ති. අසොකාසුං ඛො
හිතඤ්ඤා තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙනානං.
අප්ථ ඛො තෙ හිතඤ්ඤා හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං -පෙ-

"න හිතඤ්ඤා අමිං පරිභුඤ්ඤාසංකල්පනා. යො පරිභුඤ්ඤාසංකල්පනා ආපත්ති
දුක්ඛාසංකල්පනා"ති.

34. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුගස්ස සංකල්පනා-
හතං හොති. සුපෙ අමිංපෙසිකායො පසංකල්පනා හොතති. හිතඤ්ඤා
කුසල්වර්තයනා න පටිගණනාති.

'පටිගණනාප්ථ හිතඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤා. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
අමිංපෙසිකනති.'

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුගස්ස සංකල්පනා හොති.
තෙ න පරියාපුණ්ණ අමිංපෙසිකං කාතුං. හතතග්ගෙ සකලෙහෙව අමෙහි
වරනති. හිතඤ්ඤා කුසල්වර්තයනා න පටිගණනාති.

"පටිගණනාප්ථ හිතඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤා. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා පඤ්ඤාහි
සමණකප්පෙහි ඵලං පරිභුඤ්ඤා, අග්ගිපරිචිතං, සප්පරිචිතං,
නාමපරිචිතං, අබ්භං, නිබ්බට්ඨපඤ්ඤා පඤ්ඤාමං. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
ඉමෙහි පඤ්ඤාහි සමණකප්පෙහි ඵලං පරිභුඤ්ඤාති."

35. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො හිතඤ්ඤා අභිනා
දට්ඨො කාලකතො¹ හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.
නහ නුත යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති වත්තාරි අභිරාජකුලාති
මෙතෙන විතෙන ඵරි. සවෙ හි යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති
වත්තාරි අභිරාජකුලාති මෙතෙන විතෙන ඵරෙයා, න හි යො
හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා අභිනා දට්ඨො කාලං කරෙයා. කතමාති වත්තාරි
අභිරාජකුලාති: වීරුපක්ඛං අභිරාජකුලං, ඵරාපථං අභිරාජකුලං,
ජබ්බාපුත්තං අභිරාජකුලං, කණ්ණාගොතමකං අභිරාජකුලං, නහ²
නුත යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති වත්තාරි අභිරාජකුලාති මෙතෙන
විතෙන ඵරි. සවෙ හි යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති වත්තාරි
අභිරාජකුලාති මෙතෙන විතෙන ඵරෙයා, න හි යො හිතඤ්ඤා
හිතඤ්ඤා අභිනා දට්ඨො කාලං කරෙයා. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
ඉමාති වත්තාරි අභිරාජකුලාති මෙතෙන විතෙන ඵරිතුං,
අත්තගුණියා අත්තරක්ඛාය අත්තපරිත්තං කාතුං. ඵවඤ්ඤා පන හිතඤ්ඤා
කාතඤ්ඤා:

1. කාලංකතො - මජ්ඣං.

2. නහි නුත - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු මගධාධිපති සේනියා බිම්බසාර රජුට මෙ පවත් සැලකළහ. “සමයෙනි, ආර්යයන් විසින් අඹ මොනවට වළඳන ලද්දේ ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පමණ දැනීම වණන ලද්දේ යැ” යි රජ කී ය. මිනිස්සු “කෙසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පමණ නො දැන රජුගේ අඹ වළඳන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අඹ නො වැළඳියයුතු. යමෙක් වළඳන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

34. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මුළුවෙක (සමුග්ගකගේ) සහ බතෙක් වෙයි. සුපයෙහි (හොඳ්දෙහි) අඹ පෙනී දමන ලද්දේ වෙයි. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්.

“මහණෙනි, පිළිගනිවු, වළඳවු, මහණෙනි, අඹ පෙනී අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මුළුවෙක සහබතෙක් වෙයි. ඔහු අඹ පෙනී කරන්නට පුහුණු නො කළාහ. බොජුන් හලෙහි සම්පූර්ණ වූ අඹ වලින් යුක්ත වූ (අඹ) අතින් ගෙන හැසිරෙත්. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නොපිළිගනිත්.

“මහණෙනි, පිළිගනිවු, වළඳවු. මහණුනට කැප වූ කරුණු පසෙකින් එල වළඳන්නට අනුදනිමි. අග්නි පරිචිතය (ගින්නෙන් රත් කරන ලද) ශස්ත්‍ර පරිචිතය (ආයුධයෙකින් කපන ලද), නබපරිචිතය (නියෙන් සිඳින ලද), අබ්ජය (බිජු නැති එලය), පස්වතු නිබ්බට බිජු (ඉවත් කරන ලද ඇට ඇති එලය) යනු ඒ පස් වැදෑරුම් කැප එල ය. මහණෙනි, කැප වූ මේ පස් කරුණින් මහණුනට කැප වූ එල වළඳන්නට අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

35. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් සර්පයකු විසින් ධූමන ලද්දේ කල්ලරිය කෙළේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණ මේ සතර සර්ප රාජකුලයන් මෙන් සිතින් නො ම පැතිර වී ය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ තෙම මේ සතර සර්පරාජකුලයන් මෙන් සිතින් පැතිර වූයේ වී නම්, මහණෙනි, ඒ මහණ සර්පයකු විසින් ධූමන ලද්ද වූ කල්ලරිය නො කරන්නේ ම ය. කවර සතර සර්පරාජ කුලයෝ ද යත්: වීරූපාක්ෂ සර්පරාජ කුලය, ඒරාපර සර්පරාජ කුලය, ජබ්බාපුක්ක සර්පරාජ කුලය, කණ්ණාගොතමක සර්පරාජ කුලය යන සතර ය. මහණෙනි, ඒ මහණ මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් නො ම පැතිර වී ය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පැතිරවූයේ වී නම්, සර්පයකු විසින් ධූමන ලද්ද වූ නො ම කල්ලරිය කරන්නේ ය. මහණෙනි, ආත්මගුප්තිය පිණිස, ආත්මාරක්ෂාව පිණිස, තමාට ආරක්ෂාව සලසාගන්නට මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පතුරු වන්නට (සතර සර්පරාජකුලයනට මෙන් වඩන්නට) අනුදනිමි. මහණෙනි, එය වූ කලී මෙසේ කළයුතු:

“විරූපකෙතං මෙ මෙතං මෙතං ඵරාපථෙති මෙ
 ඡන්දාපුතෙතං මෙ මෙතං මෙතං කණ්ණාගොතමකෙති ච

අපාදකෙති මෙ මෙතං මෙතං දිපාදකෙති මෙ
 චතුසාදෙති මෙ මෙතං මෙතං බහුසාදෙති මෙ

මා මං අපාදකො හිංසි මා මං හිංසි දිපාදකො
 මා මං චතුසාදෙ හිංසි මා මං හිංසි බහුසාදෙ

සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා සබ්බෙ භූතා ච කෙවලා
 සබ්බෙ හද්දානි පසස්සානු මා කඤ්චි පාපමාගමා

අසාමාණො බුද්ධො
 අසාමාණො ධම්මො අසාමාණො සබ්බසා

පමාණවත්තාන් සිරිංසපානි¹
 අති විවිජ්ජා සතප්පි උණ්ණානාහි

සරඬු මුසිකා කතා මෙ රක්ඛා
 කතා මෙ පරිත්තා පටිකකමනතු භූතානි

යො'හං නමො භගවතො
 නමො සත්තන්තං සමමාසමුද්ධානන්ති.”

36. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු අනභිරුතිසා
 පිළිනො අත්තනො අධගජාතං ඡිත්ථි. භගවතො ඵතමසං ආරො-
 වෙසුං. “අඤ්ඤාමි යො හික්ඛවෙ මොසපුරිසො ඡෙත්තබ්බමි
 අඤ්ඤං ඡිත්ථි.

න හික්ඛවෙ අත්තනො අධගජාතං ඡෙත්තබ්බං. යො ඡිත්තෙද්දා
 ආපත්ති චූළචවග්ගසානි.”

1. සරිසපානි - මජ්ඣ.

“විරූපාක්ෂා කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. ඒරාපථ කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. ජබ්‍යාපුක්ත කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. කණ්භාගොතමක කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා.

අපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, දෙපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, සිවුපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, බ්‍රහ්‍මපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා.

අපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, දෙපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, සිවුපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, බ්‍රහ්‍මපා සතෙක් මා නො පෙළාවා.

සිතල සත්තු, සියලු පණ ඇත්තෝ, සියලු භූතයෝ, මේ සියල්ලෝ යහපත් දෑ ම දකින්නවා. කිසිවකු ද කරා දුකෙක් නො ඒවා.

බුදුරජ තෙම අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේය), ධර්ම අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේය), සංකයා අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේය), සර්වසාපයෝ (සර්පයෝ) ප්‍රමාණවත්හ.

සර්පයෝ ය, ගෝත්‍රසුචෝ ය, පත්තෑයෝ ය, දිව්මකුච්චෝ ය, සිකනල්ලු ය, සුහුතෝ ය, මීයෝ ය යන මොහු ප්‍රමාණවත්හ.

මා විසින් ආරක්ෂාව කරන ලද්දේ ය, මා විසින් පරිත්‍රාණය කරන ලද්දේ ය. භූතයෝ පෙරළා යෙත්වා.

ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නමස්කාර කරමි, (විපස්සි ආදී) සත් සම්මාසම්බුදුරදුනට නමස්කාර කරමි” යනු යි.

36. එ සමයෙහි වනාහි එක් මහණෙක් අනභිරතියෙන් (මහණ දම් පිරිමෙහි නො ඇල්මෙන්) පෙළුණේ තමාගේ පුරුෂ නිමිත්තය සිදුලී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයා අනෙකක් සිත්ද යුතු කල්හි වෙත එකක් ම සිත්දේ ය.

මහණෙනි, තමාගේ පුරුෂ නිමිත්ත නො සිත්දයුතු. යමෙක් සිත්දේ වී නම්, ඔහුට තුලැසි ඇවැත් වන්නේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස මහගස්ස ව්‍යාපාරස්ස ව්‍යාපාරස්ස උප්පත්තං භොති. අරං ඛො රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස එතදභොසි: 'යනනුනාහං ඉමාය ව්‍යාපාරස්සා පතං ලිඛාපෙය්‍යාං, ලෙඛෙඤ්ඤා මෙ පරිභොගං භවිස්සති, පතං ව දනං, දස්සාමි'ති. අරං ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තාය ව්‍යාපාරස්සා පතං ලිඛාපෙය්‍යාං සික්කාය වාහිතා වෙළඟ්ඟෙ ආලඟ්ඟෙතා වෙළුපරපරාය බන්ධිතා එවමාහ: 'යො සමඤ්ඤා වා බ්‍රාහ්මඤ්ඤා වා අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව දින්නං යෙව පතං ඔහරතු'ති.

අරං ඛො සුරඤ්ඤා කස්සපො යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනු-පසංකමි. උපසංකමිතා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදවොච: 'අහං හි ගහපති, අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව දෙහි මෙ පතනති' 'යෙව භතෙන ආයස්මා අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව දින්නං යෙව පතං ඔහරතු'ති.

අරං ඛො මහාප්‍රියොසාලො අජිතො කෙසකම්බලො පකුඛො කව්චායනො සංඝරයො බෙලලට්ඨිපුත්තො නිගණ්ඨො නාතපුත්තො යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනුපසංකමි. උපසංකමිතා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදවොච: 'අහං හි ගහපති අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව, දෙහි මෙ පතනති'. 'යෙව භතෙන, ආයස්මා අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව දින්නං යෙව පතං, ඔහරතු'ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ව මහාමොග්ගලානො ආයස්මා ව පිණ්ඩාලභාරදායො පුබ්බතභයමයං නිවාසෙතා පතනීවරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පවිසිංසු. අරං ඛො ආයස්මා පිණ්ඩාලභාරදායො ආයස්මා මහාමොග්ගලානං එතදවොච: 'ආයස්මා ඛො මහාමොග්ගලානො අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව ගච්ඡාපුසො මොග්ගලානං, එතං පතං ඔහර, තුඤ්ඤාසො පතනා'ති. 'ආයස්මා ඛො පිණ්ඩාලභාරදායො අරහා වෙව ඉඤ්ඤා ව. ගච්ඡාපුසො භාරදාය, එතං පතං ඔහර. තුඤ්ඤාසො පතනා'ති. අරං ඛො ආයස්මා පිණ්ඩාලභාරදායො වෙහාසං අබ්බුත්තො තං පතං ගහෙතා තිස්සකං රාජගහං අනුපරියාසි.

37. එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සිටුවනට මහඟු සඳුන් හරයෙකින් නිපන් සඳුන් ගැටයෙක් ලැබුණේ වෙයි. ඉක්බිති රජ ගහ නුවර සිටුවනට “මේ සඳුන් ගැටයෙන් පාත්‍රයක් ලියැවීම නම් ඉතා යෙහෙක. ලියැවීමේ දී නිපන් සඳුන් සුණු ද මගේ පරිභෝග වස්තුවෙක් වන්නේ ය. පාත්‍රය ද දන වස්තුවක් කොට දෙන්නෙමි”යි මේ සිත විය. ඉක්බිති රජගහ නුවර සිටු තෙම ඒ සඳුන් ගැටයෙන් පාත්‍රයක් ලියවා, සාල්ලෙක තබා හුණ ගසෙක අගැ එල්වා එය හුණ දඩු පරපුරෙක (හුණගසෙන් හුණගස බඳවා කොට හුණගස් කීතිපයක් එකට ඇඳා තැනූ ගසෙක) බැඳ යමෙක් රහත් ද සෑද්ධි මත් ද වේ නම් ඔහුට මේ පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ය. හේ මෙය ගෙන බසි වා”යි මෙසේ කීය.

එ කල්හි පූරණකාශාප රජගහ නුවර සිටුවු කුරා එළඹියේ ය. එළඹූ රජගහ නුවර සිටුවු බණ්ඩා, “ගෘහපතිය, මම රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙමි. මට පාත්‍රය දෙව’යි කීය. “වහන්ස, ඉදින් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වූ සේක් නම් ඔබට පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ම ය. එය ගෙන බස්නා සේක් වා” යි සිටු කී ය.

ඉක්බිත්තෙන් මකබලිගොසාල ද කේසකම්බලි අජිත ද, පකුබ කවචායන ද සංජය බෙලලට්ඨිපුක්ක ද නිගණ්ඨ නාතපුක්ක ද යන මොහු එකෙක් වෙත වෙතම රජගහ නුවර සිටු කුරා එළඹී-යහ. එළඹූ “ගෘහපතිය, මම වූ කලී රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙමි. පාත්‍රය මට දෙව’ යි කී ය. “වහන්ස, ඉදින් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ රහත්ද සෑද්ධිමත්ද වූ සේක් නම්, ඔබට පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ම ය. එය ගෙන බස්නා සේක් වා” යි සිටු කී ය.

එ සමයෙහි වූ කලී ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝ ද යන දෙනම පෙරවරු යෙහි හැඳ පෙරවැ පා සිවුරු ගෙන රජගහ නුවරට පිටු පිණිස පිවිසියාහ. එ කල්හි ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරුනට “ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණු වෝ රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙති. ඇවැත් මහමුගලන් තෙරුනි, වඩිනු මැනැව්, තෙල පාත්‍රය ගෙන බසිනු මැනැව් තෙල පාත්‍රය ඔබ ගේ යැ”යි කීහ. ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝත් රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙති. ඇවැත් භාරද්වාපයෙනි, වඩින්න, තෙල පාත්‍රය ගෙන බසින්න, තෙල පාත්‍රය ඔබ ගේ යැ”යි මහමුගලන් තෙරණුවෝ වදළාහ. එකල්හි ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝ අහස් නැග ඒ පාත්‍රය ගෙන තුන් වරක් රජගහ නුවර සිසාරා වැඩියාහ.

තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි සපුකතදරො සකෙ නිවෙසනෙ ඨිතො හොති පඤ්ජලිකො නමසසමානො. 'ඉධෙව හතෙන අයොගා භාරද්වාපො අමහාකං නිවෙසනෙ පතිට්ඨාතු'ති. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරද්වාපො රාජගහකසස සෙට්ඨිසස නිවෙසනෙ පතිට්ඨාසි. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි ආයසමතො පිණේඛාලභාරද්වාපසස හත්තො පක්ඛං ගහෙත්වා මහගසසස ඛාදනීයසස පුරෙත්වා ආයසමතො පිණේඛාලභාරද්වාපසස පාදසි. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරද්වාපො තං පක්ඛං ගහෙත්වා ආරාමං අගමාසි. අසෙසාසු ඛො මනුසසා 'අයොගන කිර පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකසස සෙට්ඨිසස පතො ඔභාරිතො'ති. තෙ ව මනුසසා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමනං පිණේඛාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො අනුබ්බාසි. අසෙසාසි ඛො හගවා උච්චාසද්දා, මහාසද්දා, සුඛාන ආයසමනං ආනතුං ආමතොසි: කිනතු ඛො යො ආනතු, උච්චාසද්දා මහාසද්දා'ති.

'ආයසමතා හතෙන, පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකසස සෙට්ඨිසස පතො ඔභාරිතො, අසෙසාසු ඛො හතෙන, මනුසසා අයොගන කිර පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකසස සෙට්ඨිසස පතො ඔභාරිතොති. තෙ ව හතෙන මනුසසා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමනං පිණේඛාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බාසි, යො එයො හතෙන, හගවා, උච්චාසද්දා මහාසද්දා'ති.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඤ්ඤා සන්තිපාතෙත්වා ආයසමනං පිණේඛාලභාරද්වාපං පටිපුච්ඡි 'සච්චං කිර තයා භාරද්වාප, රාජගහකසස සෙට්ඨිසස පතො ඔභාරිතො'ති.

'සච්චං හගවා.'

වීගර්භි බුද්ධො හගවා, 'අනනුච්ඡවිකං භාරද්වාප අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අසසාමණකං අකප්පියං අකරණියං කථං හි නාම ත්වං භාරද්වාප, ඡවසස දරුපතසස කාරණා ගීහීනං උක්ඛරිමනුසසධම්මං ඉද්ධිපාටිභාරියං දසෙසසසසි. සෙය්‍යථාපි භාරද්වාප, මාතුගාමො ඡවසස මාසකරුපසස කාරණා කොපිනං දසෙසති, එවමෙව ඛො තයා භාරද්වාප, ඡවසස දරුපතසස කාරණා ගීහීනං උක්ඛරිමනුසසධම්මං ඉද්ධිපාටිභාරියං දසසිතං. නෙතං භාරද්වාප, අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා වා හියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං භාරද්වාප අප්පසන්නානං වෙව අප්පසාදය පසන්නානං ව එකමිත්තං අඤ්ඤාප්පසාදා'ති.

එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සිටු තෙම අඹුදරුවන් සහිත වූ “වහන්ස, ආයුධ වූ භාරද්වාජයන් වහන්සේ මෙහි ම අප ගේ නිවෙසෙහි පිහිටන සේක්වා”යි කියමින් දෙහොත් මුදුන් දී නමස්කාර කරනුයේ සිය ගෙහි සිටියේ වෙයි. ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර සිටුහු ගේ ගෙහි පිහිටියාහ. එ කල්හි රජගහ නුවර සිටු තෙම ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් ගේ අතින් ඒ පාත්‍රය ගෙන මහභූ බාදායෙන් පුරා, උන් වහන්සේට ම එය පිළිගැන්වී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ ඒ පාත්‍රය ගෙන ආරාමයට වැඩී සේක. “ආයුධ වූ පිණේඛාලභාරද්වාජයන් වහන්සේ විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද සේක් ලැ”යි මිනිස්සු ඇසූහ. ඒ මිනිස්සු ද උස්හඬ ඇත්තාහු, මහහඬ ඇත්තාහු, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් පිටුපසින් ඔබ අනුව ගියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඔවුන්ගේ) උස්හඬ මහහඬ ඇසූ සේක. අයා ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් බණවා, ‘අනඳයෙනි, ඒ උස් හඬ මහහඬ කවරේ දැ’ යි අයා වදළ සේක.

වහන්ස ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද්දේ ය. වහන්ස, මිනිස්සු ආයුධ වූ පිණේඛාලභාරද්වාජයන් වහන්සේ විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද්දේ ල යි මිනිස්සු ඇසූහ. වහන්ස, ඒ මිනිස්සු ද උස්හඬ ඇත්තාහු, මහහඬ ඇත්තාහු, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජයන් පසු පස්සෙන් ආවාහු වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ ය මහහඬ යැයි අනඳ තෙරණුවෝ සැලකළාහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි, මේ කාරණයෙහි බික්සහන රැස් කොට, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් බණවා “භාරද්වාජයෙනි, තොප විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය බාගෙනෙන ලද්දේ ල, ඒ සැබෑ දැ”යි අයා වදළ සේක.

“සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි තෙරණුවෝ උත්තර දුන්හ.

“භාරද්වාජයෙනි, නොනිසි දෑයෙක, නොඅනුලොම දෑයෙක, නො සුදුසු දෑයෙක, මහණුනට නො ගැළැපෙන දෑයෙක, නො කැප දෑයෙක, නොකටයුතු දෑයෙක, භාරද්වාජයෙනි, කෙසේ නම් නොවටනා ලී පාත්‍රයෙක කරුණින් ලී පාත්‍රයක් නිසා ගිහියනට උතුරු මිනිස් දමක් වූ ඉදුපෙළහර දක්වුනු ද භාරද්වාජයෙනි, මාගමක් නොවටනා මස්සක් පමණ වූ මිලයක් නිසා යම්සේ සාක්ෂිය කෞපිතය දක්වන්නී ද, භාරද්වාජයෙනි, එ පරිද්දෙන් ම තොප විසින් නොවටනා ලී පාත්‍රයෙක කරුණින් ගිහියනට උතුරුමිනිස්දහමක් වූ ඉදු පෙළහර දක්වන ලද්දේ ය. භාරද්වාජයෙනි, මෙය නොපහත් අය ගේ පැහැදීම පිණිය ද පහත් අයගේ (පැහැදීම) බොහෝ වීම පිණිය ද නො වේ. භාරද්වාජයෙනි, වැලිදු මෙය නොපහත් අයගේ නො පැහැදීම පිණිය ද පහත් වූ ඇතැම් කෙනකු ගේ වෙනස් බව පිණිය ද වේ” යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවිධ කරුණු දක්වා ගැඹුණු සේක.

විගර්හිතා ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ, භික්ඛිනං උතාරිමනුසසධම්මං ඉඤ්ජාච්ඡාරියං දයෙසතඛබ්බං. යො දයෙසායා ආපතති දුක්ඛකට්ඨාසං. භික්ඛවෙ, දරුපතාං. සකලිකං සකලිකං කතා භික්ඛුනං අඤ්ජනුපපිංසනං දෙට්. න ච භික්ඛවෙ දරුපතො ධාරෙතඛබ්බා යො ධාරෙසා ආපතති දුක්ඛකට්ඨාසං”ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචෙ පතො ධාරෙතති සොචණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසසා උජ්ඣායනති ටියනති විපාවෙනති, ‘සෙසාරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්චං ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, සොචණ්ණමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න රුපියමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න වෙඨරියමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න ඵලිකමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න කංසමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න කාවමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න කිපුමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න සිසමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, න තමබ්බොගමයො පතො ධාරෙතඛබ්බා, යො ධාරෙසා ආපතති දුක්ඛකට්ඨාසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දෙව පතො අයොපතං, මතතිකාපතං”ති.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන පතනුලං සංසියති. හගවතො එතමඤ්චං ආරොචෙසුං.

‘අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනමණ්ඩලනති.’

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතති සොචණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසසා උජ්ඣායනති ටියනති විපාවෙනති, ‘සෙසාරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්චං ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතඛබ්බානි. යො ධාරෙසා ආපතති දුක්ඛකට්ඨාසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දෙව පතනමණ්ඩලානි කිපුමයං සිසමයං”ති.

බහලානි මණ්ඩලානි නාවුපියනති. හගවතො එතමඤ්චං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලිඛිතු”නති.

වලී භොතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මකරදත්තං ඡිද්ධිතු”නති.

විවිධ කරුණින් ගරභා දහැමි කතා කොට මහණුන් බණවා,

“මහණෙනි, ගිහිනට උතුරු මිනිස් දහමක් වූ ඉදුපෙළහර නො දක්වියයුතු, යමෙක් දක්වූයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙල ලී පාත්‍රය බිඳිවූ, කැබැලි කැබැලි කොටැ හික්ෂුනට අඳුන් ගටනු පිණිස දෙවූ. මහණෙනි, ලීමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු යමෙක් දරන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ” යැ යි වදළ සේක.

38. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු රන්මුවා ද රිදී මුවා ද ලොකු කුඩා (නොයෙක් ප්‍රමාණයේ) පාත්‍ර දරත්. ‘කාමභොගී ගිහියන් බඳුන’යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, ගරභත්, නො ගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

“මහණෙනි, රන්මුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, රිදී මුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, මිණිමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, වෙරළමිණිමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, පළිගුමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, කස්ලොහො මුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, විදුරුමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, කළුරියමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, සුදුරියමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, කහිලොහොමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, යමෙක් දරුයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, යමුවා පාත්‍රය ද මැටිමුවා පාත්‍රය ද යන පාත්‍රදෙක අනුදනිමි” යි වදළසේක.

39. එ සමයෙහි පාත්‍රයේ මුල ගැටෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

‘මහණෙනි, පාමඩුල්ලක් (පාත්‍ර අඩියක්) අනුදනිමි’ යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සවග මහණහු රන්මුවා වූ ද රිදීමුවා වූ ද යි උස් පහත් (නානාවිධ) පාමඩුලු දරත්, ‘කාමභොගී ගිහියන් බඳුන’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

‘මහණෙනි උස්පහත් පාමඩුලු නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, රියමුවාද සුදු රියමුවා ද යි පාමඩුලු දෙකක් අනුදනිමි’ යි වදළසේක.

සන වූ පාමඩුලු පාත්‍රයෙහි වැදගෙන නො සිටී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

‘මහණෙනි, (තුනිබව ගන්වනු පිණිස) මඩුල්ල ලියන්නට අනුදනිමි’ යි වදළසේක.

ඳලි ගැසෙත් (ඇකිලෙත්)...

‘මහණෙනි මුවර දැති කපන්නට අනුදනිමි’ යි වදළසේක.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු විත්‍රානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙනත් රුපකාකිණ්ණානි භික්ඛමමකතානි. තානි රථිකායපි දසෙසනාං ආභිණ්ඩනති. මනුසසා උජ්ඣායනත් වියනත් විපාවෙනත්, 'සෙය්‍යපාපි ගිහී කාමභොගිනොති'. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං. -පෙ-

"න භික්ඛවෙ, විත්‍රානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙනබ්බානි රුපකාකිණ්ණානි භික්ඛමමකතානි. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පකතිමණ්ඩල"නති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋදකං පත්තං පටිසාමෙතති. පත්තො දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො පටිසාමෙතබ්බො. යො පටිසාමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔතාපෙඤ්ඤා පත්තං පටිසාමෙතු"නති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සොදකං පත්තං ඔතාපෙතති, පත්තො දුශ්ඤ්ඤාං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො ඔතාපෙතබ්බො. යො ඔතාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොදකං කඤ්ඤා ඔතාපෙඤ්ඤා පත්තං පටිසාමෙතු"නති.

43. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උඤ්ඤා පත්තං නිදහනති පත්තස්ස වණ්ණෙණා දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, උඤ්ඤා පත්තො නිදහනබ්බො. යො නිදහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුහුත්තං උඤ්ඤා ඔතාපෙඤ්ඤා පත්තං පටිසාමෙතු"නති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන සමඛුලා පත්තො අජෙඤ්ඤාකායෙ අනාධාරා නික්ඛින්නා හොතති. වාතමණ්ඩලිකාය ආවට්ඨිතා පත්තො භිජ්ජංසු. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පත්තාධාරක"නති.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මිඨංගො පත්තං නික්ඛිපතති. පටිපතිඤ්ඤා පත්තො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, මිඨංගො පත්තො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස"නති.

40. එ සමයෙහි සවග මහණහු විසිතුරු වූ භික්ෂිකර්ම කළ රූපවලින් ගැවැසි ගත් සිතුවම් කරන ලද පාමඩුලු දරන්. විථියෙහි ද ඒවා පෙන්වමින් ඇවිදිත්. 'කාමභෝගී ගිහියන් බඳුන'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, භික්ෂිකර්ම කළ රූපයෙන් ගැවැසිගත් විසිතුරු පාමඩුලු නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, පියෙව් පාමඩුලු අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

41. එ සමයෙහි මහණහු දිය සහිත පාත්‍රය තැන්පත් කොට තබන්. පාත්‍රය දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, දිය සහිත පාත්‍රය තැන්පත් කොට නො තැබිය යුතු. යමෙක් තබන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, තවා (රත් කොට) පාත්‍රය තැන්පත් කොට තබන්නට අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

42. එ සමයෙහි මහණහු දිය සහිත පාත්‍රය තවත් (රත් කරන්). පාත්‍රය දුගඳ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, දිය සහිත පාත්‍රය නො තැවියයුතු. යමෙක් තවන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දිය රහිත කොට තවා පාත්‍රය සුරැකි කොට තබන්නට අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

43. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු පාත්‍රය උෂ්ණයෙහි තබන්. පාත්‍රයේ පැහැය දුෂ්‍ය වෙයි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, උෂ්ණයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබුයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මොහොතක් උෂ්ණයෙහි තවා පාත්‍රය සුරැකි කොට තබන්නට අනුදනිමි" යි වදළ සේක.

44. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ පාත්‍රයෝ එළිමහනෙහි ආධාරකයක් නැති ව තබන ලද්දහු වෙත්. පාත්‍රයෝ සුළි සුළඟෙකින් පෙරළී බුත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, පාත්‍රාධාරකයක් අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

45. එ සමයෙහි වනාහි හික්ෂුහු මීඝාන්තයෙහි (පිල් කෙළවර) පාත්‍ර තබන්. පාත්‍රය ඇදවැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, පිළ කෙළවර පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබුයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිභණ්ඩනෙහි පතං නික්ඛිපති. පරිපතීඤා පතො භිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පරිභණ්ඩනෙහි පතො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍යා ආපතති දුක්ඛට්ඨයා”ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජලාය පතං නික්ඛිජ්ජති. ඔට්ඨො සංඝියති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිණසන්ධාරක”නති.

තිණසන්ධාරකො උපචිකාභි ඛජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොළක”නති.

වොළකං උපචිකාභි ඛජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනමාලකනති.” පතනමාලකා පරිපතීඤා පතො භිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනකණ්ණාලික”නති.

පතනකණ්ණාලිකාය පතො සංඝියති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනතථවික”නති.

අංසබ්බකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තක”නති.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛිවිලෙපි නාගදන්තකෙපි පතං ලග්ගනති. පරිපතීඤා පතො භිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පතො ලග්ගනබ්බො. යො ලග්ගෙය්‍යා ආපතති දුක්ඛට්ඨයා”ති.

46. එ සමයෙහි මහණහු පරිභණ්ඩය කෙළවර (පිළට පිටත වූ කුඩා පිළු තුළ) පාත්‍රය තබන්. පාත්‍රය ඇඳවැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එය සැලකළහ.

“මහණෙනි, පරිභණ්ඩය කෙළවර (පිළට පිටතින් වූ කුඩා පිළු තුළ) පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබුයේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

47. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු පාත්‍රය බිම වූතින් නමා තබන්. පාත්‍රයේ මුඛයට ගැටී ගෙවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, තණ ඇතිරියක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

තණ ඇතිරිය වෙයන් වසින් කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, (පාත්‍රය තැබීමට) රෙදිකඩක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

රෙදිකඩ වෙයන් වසින් කනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රමාලකයක් (පාත්‍රය තබන්නට පිළක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පාත්‍රමාලකයෙන් ගිලිහී වැටී පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රකණ්ඩාලිකාවක් (පාත්‍රය තබන කුඩයක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පාත්‍රකණ්ඩාලිකායෙහි පාත්‍රය ගැටී ගෙවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, (පාත්‍රය බහාලන්නට) ඵවිකයක් (පසුමිබියක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ඵල්ලා ගන්නට අංසබන්ධකයෙක් (උරේ හිසේ ඵල්වන පටියෙක්) නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අංසබන්ධකයක් (උරබඳනාවක්) ද බඳනා හුයක් ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

48. එ සමයෙහි මහණහු භික්ෂිඛිලයෙහි (බිත්තියෙහි ගසන ලද උළෙක) ද නාගදන්තකයෙහි ද (බිත්තියෙහි සවි කළ ඇත්දතෙහි) ද පාත්‍රය ඵල්ලන්. ඇඳවැටී පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රය නො ඵල්ලියයුතු. යමෙක් ඵල්ලන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤි පතං නික්ඛිපනති. සතිසම්මොසා නිසිදානා ඔසුරිතා පතං භිඤ්ඤති, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, මඤ්ඤව පතෙනා නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

50. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පිඨෙ පතං නික්ඛිපනති. සතිසම්මොසා නිසිදානා ඔසුරිතා පතං භිඤ්ඤති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පිඨෙ පතෙනා නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

51. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අභේක පතං නික්ඛිපනති. සතිසම්මොසා වුට්ඨහනති. පරිපතීතා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, අභේක පතෙනා නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජනෙන පතං නික්ඛිපනති. වාතමණ්ඩලිකාය ජනං උක්ඛිපියති. පරිපතීතා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, ජනෙන පතෙනා නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පතහතා කථාටං පණාමෙනති. කථාටො ආවටීතා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පතහතොත කථාටො පණාමෙනබ්බො. යො පණාමෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තුම්බකවාහෙ පිණ්ඩාය වරනති. මුත්තස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි තිත්ථියා’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, තුම්බකවාහෙ පිණ්ඩාය වරිතබ්බො, යො වරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

49. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු ඇදෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි මුළා වෙන් ඉදගන්නාහු වැතිර පාත්‍රය බිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇදෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

50. එ සමයෙහි මහණහු පුටුවෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි මුළාවෙන් ඉදගන්නාහු වැතිර පාත්‍රය බිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුවෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

51. එ සමයෙහි මහණහු ඇකයෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි නැති ව නැහී සිටිත්. පාත්‍රය වැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි ඇකයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

52. එ සමයෙහි මහණහු ඡත්‍රයෙහි පාත්‍රය තබන්. සුළි හුළහින් ඡත්‍රය එසැවෙයි. පාත්‍රය වැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඡත්‍රයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

53. එ සමයෙහි මහණහු පාත්‍රය ගත් අතැත්තාහු කවුළුව අරිත්. කවුළුව පෙරළී ඊමෙන් පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රය ගත් අතැත්තාහු විසින් කවුළුව නො ඇරිය යුතු. යමෙක් අරින්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළ සේක.

54. එ සමයෙහි මහණහු ලබු කබලෙන් (ලබු කබලක් අතැති වැ) පිටු පිණිස හැසිරෙත්. මිනිස්සු ‘කීර්ථකයන් බදුහ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ලබුකබලෙන් පිටුපිහා නො හැසිරිය යුතු. යමෙක් හැසිරෙන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක

55. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සට්ඨකවාහෙ පිණ්ඩාය වරන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති : , සෙය්‍යථාපි තිස්සියා'ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, සට්ඨකවාහෙ පිණ්ඩාය වරිතබ්බං, යො වරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා”ති.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො භික්ඛු සබ්බපංසු-කුලිකො හොති. යො ඡවසීසස්ස පනතං ධාරෙති, අඤ්ඤරතා ඉත්ථි පසස්සවා භිතා වික්ඝරමකාසි ‘අබ්භං මෙ, පිසාවො වතායන්ති’. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති, ‘කථං භි නාම සමණා සකායපුත්තියා ඡවසීසස්ස පනතං ධාරෙස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි පිසාවිලි-කා’ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, ඡවසීසස්ස පනතො ධාරෙතබ්බො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසං. න ච භික්ඛවෙ, සබ්බපංසුකුලිකෙන හවිතබ්බං. යො හවෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා”ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලකානිපි අට්ඨිකානිපි උච්චිට්ඨොදකමෙ පනෙතන නිහරන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති ‘යස්මිං යෙව්මෙ සමණා සකායපුත්තියා භුඤ්ජන්ති යොව නෙසං පටිග්ගහොති’ හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, වලකානි වා අට්ඨිකානි වා උච්චිට්ඨොදකං වා පනෙතන නිහරිතබ්බං. යො නිහරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටිග්ගහ”න්ති.

58. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු හස්සෙත විපාටෙඤා විවරං සිබ්බෙන්නති. විවරං විලොමං හොති. හගවතො එතමන් ආරො-වෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සස්සකං නමකක”න්ති.

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්ඤා දණ්ඩසස්ස උපපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දණ්ඩසස්ස”න්ති.

55. එ සමයෙහි මහණු සට්ඨකවාහයෙන් (කළ කබලක් ගෙන) පිඬු පිණිස හැසිරෙත්. 'තීර්ථකයන් බද්දහ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, සට්ඨකවාහයෙන් (කළ කබලෙහි) පිඬු පිණිස නො හැසිරියයුතු. යමෙක් හැසිරෙන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

56. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් හැම පිරිකරින් ම පාංශුකුලික වෙයි. (හැම පිරිකරක් ම පාංශුකුල වශයෙන් සොයා ගත් දැයින් සකස් කොට ගෙන දරන්නේ වෙයි.) හෙතෙම මිනිහිස් කබලකින් කළ පාත්‍රයක් දරයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් ඔහු දක බිය පත් වූවා, 'මට විපතෙක, ඒකාන්තයෙන් මේ පියාවියෙකැ'යි කැගැසූ ය. 'කෙසේ නම් ශාක්‍යාපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ පියස් පැවියන් සේ මිනිහිසින් කළ පාත්‍රයක් දරත් දැ'යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, මිනිහිසින් කළ පාත්‍රයක් නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

57. එ සමයෙහි වනාහි මහණු (විකා දමු) සප ද ඇට කටු ද ඉදුල්දිය ද පාත්‍රයෙන් ගෙන ගොස් ඉවත ලත්. 'මේ ශාක්‍යාපුත්‍රික මහණු යම් පාත්‍රයෙක ම වළඳත් ද එය ම ඔවුන් කුණු දමන බද්දන වේ යැ' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, සප හෝ ඇට හෝ ඉදුල්දිය හෝ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගෙන නො යායුතු. යමෙක් ගෙන යන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කුණු දමන්නට බද්දනක් අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

58. එ සමයෙහි මහණු අතින් ඉරා සිවුරු මසත්. සිවුරු විලොම් (විසම) වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, පිහියක් ද පිහියට වැස්මක් ද අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

59. එ සමයෙහි වනාහි සංඝයාට දණ්ඩගස්ත්‍රකයෙක් (මීට සහිත පිහියක්) උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, දණ්ඩගස්ත්‍රකය (මීට සහිත පිහිය) අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්ඛු උච්චාවචෙ සත්ඤ්ඤානං ධාරෙනති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුස්සා උජ්ජායන්ති වියන්ති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

"න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා සත්ඤ්ඤා ධාරෙනති. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අධිමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සඬබ්බාහිමයන්ති."

61. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුන්තව්‍යං පි වෙළපෙසිකාය පි විවරං සිබ්බෙනති විවරං දුස්සිබ්බිතං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුචික"න්ති.

සුචියො කණ්ණකිතායො භොන්ති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුචිනාළික"න්ති.

සුචිනාළිකාය පි කණ්ණකිතායො භොන්ති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ කිණ්ණෙන පුරෙතු"න්ති.

කිණ්ණෙ පි කණ්ණකිතායො භොන්ති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්ඤා පුරෙතු"න්ති.

සත්ඤා පි කණ්ණකිතායො භොන්ති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සරිකක"න්ති.

සරිකකෙන පි කණ්ණකිතායො භොන්ති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ මධුසිකකෙන සාරෙතු"න්ති.

සාරිකකං පරිභිජ්ජති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාරිකසිපාවික"න්ති.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තස්ස තස්ස ඛිලං නිබ්බන්ධා සබ්බන්ධා විවරං සිබ්බෙනති. විවරං විකණ්ණං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනං, කඨිනරජුං. තස්ස තස්ස ඔබ්බන්ධා විවරං සිබ්බෙනති".

60. එ සමයෙහි සචග මහණහු රන්මුවා ද රිදීමුවා ද කුඳු මහත් පිහියා මිටි දරන්. 'කාමභොගී ගිහියන් මෙන්'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කුඳු මහත් පිහියා මිටි නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටමුවා, දත්මුවා, අංමුවා, බටදඬුමුවා, හුණදඬුමුවා, දඬුමුවා, ලහමුවා, පලමුවා, ලොභොමුවා, සක්තැබමුවා පිහියාමිටි අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

61. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු කුකුළු පිහාටුයෙන් ද උන පතුරෙන් කළ කුරෙන් ද සිවුරු මසත්. සිවුරු නොමනා ව මැසුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හිදිකටුව අනුදනිමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) වදළසේක. හිදිකටු මල බැඳුණේ වෙයි.

“මහණෙනි, හිදිකටුකුලාව අනුදනිමි”යි වදළ සේක. හිදිකටුකුලායෙහි (බහාලන ලද්දහ) ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, රාබිජු සුණයෙන් පුරවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

රාබිජු සුණයෙන් පුරවන ලද්දහ ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, කහමුසු විළඳ සුණයෙන් පුරවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කහමුසු විළඳ සුණයෙන් (පුරාලන ලද්දහ) ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, ගල් කුඩුවලින් පුරවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක. ගල්කුඩුවලින් පුරවන ලද්දහ ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මිඳුටියෙන් (තවරන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක. තවරන ලද මිඳුටි ගැළැවී වැටෙයි.

“මහණෙනි, මිඳුටි ගැ රෙදි කඩක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

62. එ සමයෙහි මහණහු ඒ ඒ තැන හුල් සිටුවා සම්බන්ධ කොට සිවුරු මසත්. සිවුරු විකර්ණ (සම නොවූ) කොත් ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කඨිනය (සිවුරුහිණ) ද කඨින රැහැන (සිවුරුහිණෙහි බඳනා රැහැන) ද යන දෙකත් ඒවායේ ඒ ඒ තැනැ සිවුර නමා බැඳ මසන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

විසමෙ කඨිනං පතරනති. කඨිනං පරිභිජ්ජති.

“න භික්ඛවෙ විසමෙ කඨිනං පතරිතඛං. යො පතරෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

ඡමාය කඨිනං පතරනති. කඨිනං පංසුකිනං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිණ්ණපථාරකනති”.

කඨිනස්ස අනෙතා ජීරති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අනුචාතං පරිභණ්ඩං ආරොපෙතුනති”.

කඨිනං නායභොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දණ්ඩකඨිනං විදලකං සලාකං විනාශිත-
රජ්ජං විනාශිතසුක්කකං විනාශිතා විවරං සිඛෙකුනති”.

සුක්කනානරිකායො විසමා භොනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කලිමබ්බකනති”.

සුක්කා වඩ්ඪා භොනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මොසසුත්තකනති.”

63. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අධොතෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරො-
වෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අධොතෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අලෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අලෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

65. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සලපාහනා කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සලපාහනෙන කඨිනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

නො සම තත්ති සිවුරුහිණ තබන්. එය බිඳි වැටෙයි.

“මහණෙනි, නො සමවූ තැන සිවුරුහිණ නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

සිවුරුහිණ බිම තබන්. එය දුලියෙන් බැඳුණේ වෙයි.

“මහණෙනි, තණඇතිරිය අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කඩිනමේ කොන් දිරයි.

“මහණෙනි, වාටියක් යොද පිරිබඩ නංවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

සිවුරුහිණ නො පොහොනේ වෙයි (මඳ වෙයි).

“මහණෙනි, දණ්ඩකඩිනා ද සිවුරුහිණ මැදට බඳනා දණ්ඩ ද විදලකය ද (දණ්ඩකඩිනායේ ප්‍රමාණය අනුව) කළාලයේ කොන් දෙක අකුළා දෙපට කිරීම ද,

සලාකාව ද (දෙපට සිවුර මැදට දමන කුර ද) විනන්ධන රජ්ජව ද,

මහ සිවුරුහිණ හා කුඩා සිවුරුහිණ බඳනා රැහැන ද කුඩා සිවුරුහිණෙහි සිවුර බඳනා හුය ද එසේ බැඳ සිවුර මහන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

සුත්‍රාන්තරිකාවෝ (හු අතර පෙදෙස්හු) විසම වෙත්. (සමාන ව නො සිටිත්).

“මහණෙනි, (අතර ප්‍රමාණය හඟවන) කිලිඹුවක් (තල්කොළ කැබැලි ආදී මීමක්) අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

හු ඉරි ඇඳ වේ.

“(සිවුර මසා අවසන් වූ පසු ගලවා දමන) බොරු හු ගැසීම අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

63. එ සමයෙහි මහණහු නො දෙවූ පයින් සිවුරුහිණ ඇක්මෙන්. සිවුරුහිණ දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නොදෙවූ පයින් යුතු ව සිවුරුහිණ නො ඇක්මියයුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්තේ නම් (පා ගාන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය”.

64. එ සමයෙහි මහණහු තෙත් පයින් සිවුරුහිණ ඇක්මෙන්. සිවුරුහිණ දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තෙත් පයින් සිවුරුහිණ නො ඇක්මියයුතු (පා නො ගැසිය යුතු). යමෙක් ඇක්මෙන්තේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය”.

65. එ සමයෙහි මහණහු පාවහන් ඇත්තාහු සිවුරුහිණ ඇක්මෙන් (පාගත්). සිවුරුහිණ දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පාවහන් සහිත වූවහු විසින් සිවුරුහිණ නො ඇක්මියයුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්තේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

66. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වීවරං සිඛෙන්නා අභිගුලියා පටිගණකනි, අභිගුලියො දුක්ඛා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගහනති”

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු උච්චාවචෙ පටිගහොධාරෙනති සොවණ්ණමයං රුපීමයං, මනුසසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා පටිගහොධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛපයස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දනකමයං විසාණමයං නළමයං චෙථමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛතාභිමයනති”.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන සුචියොපි සත්ථකාපි පටිගහොපි නස්සනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආවෙසනවිඤ්ඤානති”.

ආවෙසනවිඤ්ඤා සමාකුලා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගහනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං ඛන්ධනසුක්ඛකනති”.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අබොහාකාසෙ වීවරං සිඛෙන්නා සිතෙනපි උණ්ණනපි කිලමනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනසාලං කඨිනමණ්ඩපනති”.

කඨිනසාලා නිව්වත්තකා භොති. උදකෙන ඔත්ථරියති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චපඤ්ඤං කාතුනති”.

වයො පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීතිතුං තයො වයෙ ඉඨාකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

ආරොහන්තා විහංගන්තති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො යොපාසො ඉඨාකායොපාසො සිලායොපාසො දරුසොපාසොනති”.

ආරොහන්තා පරිපතනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලමබ්බතාහනති”.

66. එ සමයෙහි මහණහු සිවුරු මහන්තාහු හිදිමුව ඇඟිල්ලෙන් පිළිගනිත්. (ඉදිකටු මුණත ඇඟිල්ලෙන් ගෙන අදිත්) ඇඟිල්ලේ රිදුම් ඇත්තෝ වෙත් (ඇඟිලි රිදේ). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිළිගාව (දියලය) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

67. එ සමයෙහි සවග මහණහු රන්මුවා වූ ද රිදිමුවා වූ ද කුදු මහත් පිළිගාවන් (දියල) දරත්. මිනිස්සු “මොහු කාමහොඹි ගිහින් බදුවහ”යි ලාමක කොට සිහන්, නොගුණ කියත්, දෙස් කතා පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, (රන්රිදිමුවා) කුදු මහත් පිළිගා (දියල) නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇවිත් කරන ලද, ඇත්දළ ඇ දළින් කරන ලද, අඟිත් කරන ලද, ගෙඩිවල ලෙල්ලෙන් කරන ලද, ලොහයෙන් කරන ලද සක්තෑබිත් කරන ලද පිළිගාව (දියලය) අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

68. එ සමයෙහි හිදිකටු ද පිහියා ද පිළිගාවෝ (දියල) ද නැසෙත් (නැති වෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි; ඇවිසුම් වීතක් (ඉදිකටු කුලා ආදිය තබන කුඩා පෙට්ටියක් හෝ කොපුවක්) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ඇවිසුම්විතෙහි ඒ හිදිකුලා ආදීහු එකට අවුල්වුවාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිළිගාවට (දියලයට) පසුම්බියක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිළිගා පසුම්බියට උරබදනාවෙක් (උරේ එල්ලා ගැනීමට පටියෙක්) නො වෙයි.

“මහණෙනි, උරබදනාව ද බදනා හුය ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

69. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි (හිඳ සිවුරු මහන්තාහු ශීතයෙන් ද උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුභිණ් කබන්තට ශාලාවක් සිවුරුභිණ්ට මඩුවක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

සිවුරුභිණ් හල (කඨින ශාලාව) මිටි බීමක් ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් වැසෙයි (දියට යට වෙයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුභිණ්හල උස් බිම් ඇතියක් කරන්නට (එහි බිම උස් කොට නංවන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කොට තහන ලද බිමැ පස් ඇදහැළෙයි.

“මහණෙනි, ගඬොළයෙන් කළ බැඳුම ද ගලින් කළ බැඳුම ද ලියෙන් කළ බැඳුම ද යි බැඳුම් තුනක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කොට බදනා ලද බිමට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළ හිණ (තරප්පුව) ගල්මුවා හිණ (තරප්පුව) දඬුමුවා හිණ (තරප්පුව) ද යනු තුන් හිණ අනුදනිමි”යි වදළසේක.

හිණෙහි නඟින්නාහු ඇද වැටෙත්.

“ගරාදි වැටක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කඨිනසාලාය තිණවුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔඟුමෙබ්බො උලලිතතාවලිතතං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං වීවරවංසං වීවරරජ්ජුනති”.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වීවරං සිඤ්ඤොත්වා තඤ්ච කඨිනං උජ්ඣාසොත්වා පකකමන්ති. උතුරෙහි පි උපවිකාහි පි බජ්ජති. හග්ගතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනං සධ්ඨරිකුනති”.

කඨිනං පරිභිජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගොසංසිකාය කඨිනං සධ්ඨරිකුනති”.

කඨිනං වීතිවෙධියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බන්ධනරජ්ජුනති”.

71. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුඩෙධි පි ඵලෙහි පි කඨිනං උජ්ඣාසොත්වා පකකමන්ති. පරිපතියා කඨිනං භිජ්ජති. හග්ගතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛිබ්බෙලො වා නාගදන්තෙ වා ලග්ගෙකුනති”.

72. අථ ඛො හග්ගා රාජගහෙ යථාහිරන්තං විහරියා යෙන වෙසාලී තෙන වාරිකං පකකාමි. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සුචිකමපි සක්කමපි හෙසජ්ජමපි පතෙන්න ආදය ගවජ්ජනති. හග්ගතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හෙසජ්ජසුචිකනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

73. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤනරො භික්ඛු උපාහනායො කායබන්ධනෙන බන්ධියා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. අඤ්ඤනරො උපාසකො තං භික්ඛුං අභිවාදෙන්නො උපාහනායො සීසෙන සට්ඨෙයි. යො භික්ඛු මඩකු අභොසි. අථ ඛො යො භික්ඛු ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි. භික්ඛු හග්ගතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපාහනසුචිකනති”.

අංසබ්බකො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

74. තෙන ඛො පන සමයෙන අන්තරාමග්ගෙ උදකං අකජ්ජියං භොති. පරිසස්ථාපනං න භොති. හග්ගතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිසස්ථාපනනති”.

වොළකං නප්පභොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කට්ඨස්ථපරිසස්ථාපනනති”.

වොළකං නප්පභොති. හග්ගතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධම්මකරකනති”.

කඩිනා ශාලායෙහි තණරොවු වැටෙයි. “මහණෙනි, සණ දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් සුදු පැහැ වූ හෝ කළු පැහැ වූ හෝ බදුම ආලේප කරන්නට ගුරු පැහැයෙන් පිරියම් හෝ කරන්නට, මාලාකම් ලතාකම් කරන්නට මෝර දැනී හෝ අඳින්නට දැනීගුල් ඇ පස් පැහැයෙන් වණ්ඩත් කරන්නට ද අනුදනිමි. සිවුරු වනා තබන්නට දණ්ඩක් ද සිවුරු වනන්නට රැහැනක් ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

70. එ සමයෙහි මහණහු සිවුරු මසා සිවුරුහිණ එහි ම හැර දමා පිටත් වූ යෙන්. මියන් විසින් ද වේයන් විසින් ද සිවුරුහිණ කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුහිණ අකුළා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක: සිවුරුහිණ බිඳීයයි. “මහණෙනි, දණ්ඩක් ඇතුළු බහා තද කොට සිවුරුහිණ අකුළා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

සිවුරුහිණ ලිහෙයි. “මහණෙනි, බඳිනා රැහැනක් අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

71. එ සමයෙහි මහණහු බිත්තියෙක ද කණුවෙක ද සිවුරුහිණ ඔසවා තබා නික්ම යෙන්. ඇඳ වැටී සිවුරුහිණ බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, බිත්තියෙහි ගසන ලද හුලෙක හෝ ඇත් දතක් සේ බිත්තියෙහි සවි කළ උපකරණයෙක හෝ සිවුරුහිණ එල්ලා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

72. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කැමැති තාක් කල් වැස විසල් මහනුවරට සැරියරා වැඩී සේක. එ සමයෙහි මහණහු හිඳිකවුට ද පිහිය ද බෙහෙන් ද පාත්‍රයෙන් ගෙන යෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, බෙහෙන් පසුම්බිය අනුදනිමි” යි වදළුසේක. උරබඳනාවෙක් නොවෙයි. “මහණෙනි, උරබඳනාව ද බඳනාහුය ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

73. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පාවහන් කාබහනින් (පටියෙන්) බැඳ එල්ලා ගෙන ගමට පිටු පිණිස පිවිසියේය. එක්තරා උපාසකයෙක් එ මහණහට වඳිනුයේ පාවහන් හිසින් ගැටී ය. ඒ මහණ නිස්තෙජස්සක විය. ඉක්බිති ඒ මහණ අරම් ගොස්, මහණුන්ට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උපාහනථිකයක්, අනුදනිමි” යි වදළුසේක. උරබඳනායෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, උරබඳනාවක් ද බඳනා හුයක් ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

74. එ සමයෙහි වනාහි අතර මහා ජලය (පෙරා නැති බැවින්) නො කැප වෙයි. පෙරහනෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, පෙරහන්කඩ අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

රෙදි කඩ නො පොහොනේ වෙයි. (මදි වෙයි). “මහණෙනි, කිණිසි පෙරහන අනුදනිමි” යි වදළු සේක. එයට ද රෙදි කඩ මඳවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ධබරාව අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගපටිපන්නා භොන්ති. එකො භික්ඛු අනාවාරං ආවරති. දුතියො භික්ඛු නං භික්ඛුං එතදවොච, 'මා ආවුසො එවරුපං අකාසි. නෙතං කප්පති'ති. සො තස්මිං උපනද්ධි¹. අථ ඛො සො භික්ඛු පිපාසාය පිළිනො උපනද්ධං භික්ඛුං එතදවොච 'දෙහි මෙ ආවුසො පරිස්සාවනං යාවියමානො න අද්ධි'ති. 'එවමාවුසො'ති. යෙ තෙ භික්ඛු අස්ථිච්ඡා යනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුක්කුල්වකා සික්කාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ධීයතති විපාවෙනති, 'කථං හි නාම භික්ඛු පරිස්සාවනං යාවියමානො න දස්සති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඤ්ඤා සන්නිපාතාපෙත්වා නං භික්ඛුං පටිපුඤ්ඤි 'සච්චං කීර තිං භික්ඛු පරිස්සාවනං යාවියමානො න අද්ධි'ති. 'සච්චං හගවා'. විගරහි බුද්ධො හගවා, 'අනන්තරාධිකං මොසපුරිස අනන්තරාධිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණ්ණකං අකප්පියං අකරණියං, කථං හි නාම තිං මොසපුරිස, පරිස්සාවනං යාවියමානො න දස්සයි? නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා හියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වෙච අප්පසාදය පසන්නානං ඵලං එකවචනං අඤ්ඤා-ථනායා'ති. විගරහිනා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතයි. "න භික්ඛවෙ අද්ධානමග්ගපටිපන්නො භික්ඛුනා පරිස්සාවනං යාවියමානො න දතබ්බං යො න දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංය, න ච භික්ඛවෙ අපරිස්සාවනකෙන අද්ධානමග්ගො පටිපජ්ජිතබ්බො. යො පටිපජ්ජය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංය. සච්චෙ න භොති පරිස්සාවනං වා ධම්මකරකො වා සම්භාවිකණ්ණො පි අධිට්ඨාතබ්බො ඉමිනා පරිස්සාවෙත්වා පිවිසාමි"ති.

76. අථ ඛො හගවා අනුපුට්ඨො වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරී. තත්‍ර සුදං හගවා වෙසාලීයං විහරති මහාවතො. කුට්ඨාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං කරොන්ති. පරිස්සාවනං න සම්මති. හගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසුං.

1. උපනද්ධි - පිළි.

75. එ සමයෙහි දෙමහණු කෙනෙක් කොසොල් රට දික්මහට පිළිපත්නාහු වෙත්. එක් මහණෙක් අනාවාර කෙරෙයි. (නො මනා ලෙස හැසිරෙයි). දෙවෙනි මහණ එකී මහණහට “ඇවැත්නි, මෙ බ්‍රහ්ම දෑ නො කරන්න. මෙය කැප නො වේ යැ”යි කී ය. එ මහණ, වෙර බැන්නේ ය. එ කල්හි ඒ (පළමු) මහණ පවසින් පෙළුණේ වෙර බැඳී මහණහු බණවා, “ඇවැත්නි, ඔබගේ පෙරහන දෙන්න, පැන් බොනු කැමැත්තෙමි”යි කී ය. වෙරබැඳී මහණ එය නො දුන්නේ ය. ඒ පළමු මහණ පවසින් පෙළුණේ කල්ලිය කෙළේය. එයින් පසු එ (දෙවෙනි) මහණ අරම් ගොස් මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේය. “කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි පෙරහණ ඉල්ලනු ලබන්නහු නො දුන්නු ද?”යි භික්ෂුහු ඇසූහ. “එසේ ය, ඇවැත්නි”යි හේ කී ය. අල්පෙව් වූ සන්තුෂ්ටවූ ලජ්ජාවූ සුඵ වරදෙහි පවා කුකුස් කරන්නාවූ ශික්ෂකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් මහණෙක් පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයේ නො දෙන්නේ ද?”යි ලාමක කොට සිත්, අගුණ බෙණෙත්, නොගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහ.

එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා, “සැබෑ ද, මහණ තෝ පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයෙහි නො දුන්නෙහි ද?” යි ඒ මහණහු පුළුවන්සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැබෑවැ”යි එ මහණ පිළිවදන් දුන්. “භික්ෂු පුරුෂය, මෙය නොනිසි ය. (මහණහට) නො ගැළැපෙන්නෙකි. නො සුදුස්සෙකි. මහණ කමට නො වටනා එකෙකි. නොකැප එකෙකි. නො කටයුත්තෙකි. කෙසේ නම්, භික්ෂු මිනිස, තෝ පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයෙහි නො දුන්නෙහි ද? භික්ෂු මිනිස, මෙය (සස්තෑ) නොපහත් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහත් වුවන්ගේ ප්‍රසාද වැඩීම ද පිණිස නොවේ. වැලි, භික්ෂු මිනිස, මෙය නො පහනුන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු ඇතැම් කෙනකුන්ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. ගරහා, දහමි කරා කොට, මහණුන් බණවා “මහණෙනි, දිග්ගභ පිළිපත් මහණෙක්හු විසින් පෙරහන ඉල්ලනු ලබන්නහු විසින් එය නොදියැ යුතු නො වේ. යමෙක් නො දෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මහණහු පෙරහනක් නැතිව දික්මහ නො යැ යුතු. යමෙක් එසේ යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. ඉදින් පෙරහනෙක් හෝ ධර්මාවෙක් හෝ නැති නම්, ‘මෙයින් පෙරහා බොන්නෙමි’යි සහළසිවුරු කොන වුව ද ඉටා ගතයුතු” යැ යි වදනු සේක.

76. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්, විසල් මහපුරට බටසේක. එහි වූ කලී මහ වෙනෙහි කුළාරහලෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි වූ කලී මහණහු නව කම් (අඵත්වැඩියා කැරුම්) කෙරෙත් පෙරහන ප්‍රමාණ නො වෙයි (මදි වෙයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දණ්ඩපරිසසාවතනති”. දණ්ඩපරිසසාවතං න සමමති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔසුරකනති”.

77. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු මකසෙති උඛ්ඛාලොහො භොතති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මකසකුචිකනති”.

78. තෙන ටො පන සමයෙන වෙසාලියං පණ්ණානං. හත්තානං හත්තපට්ඨාපි අධිට්ඨිතා භොති. භික්ඛු පණ්ණානි භොජනානි භුක්ඛන්තා අභිසන්තකායා භොතති ඛභවාඛාධා. අප ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා වෙසාලිං. අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. අගසා ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා භික්ඛු අභිසන්තකායෙ ඛභවාඛාධෙ. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා හගවතං අභිවාදෙඤා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිදෙතො ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා හගවතං එතදවොච: එතරහි හතොන භික්ඛු අභිසන්තකායා ඛභවාඛාධා. භාදු හතොන හගවා භික්ඛුනා වඛකමඤ්ඤා ජනතාසරඤ්ඤා අනුජානාතු එව. භික්ඛු අප්පාඛාධා හවිසන්තති.

අප ටො හගවා ජීවකං කොමාරහවෙලං ධම්මො කපාය සන්දර්ශනසි සමාදර්ශනසි සමුදායනසෙසි සමප්පංසෙසි. අප ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා හගවතා ධම්මො කපාය සන්දර්ශනසි සමාදර්ශනසි සමුදායනසෙසි සමප්පංසෙසි උප්පායසනා හගවතං අභිවාදෙඤා පදකම්ඤා කඤා පසාමි.

අප ටො හගවා එතසම් නිදනෙ එතසම් පකරණ ධම්මං කරං කඤා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වඛකමඤ්ඤා ජනතාසරඤ්ඤාති.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු විසමෙ වඛකමෙ වඛකමකති. පාද දුක්ඛා භොතති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමං කාතුනති.” වඛකමො නිව්වජ්ඣකො භොති. උදකෙන ඔසුරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවජ්ඣකං කාතුනති.” වයො පට්ඨතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චීරිතුං තයො වයො ඉච්ඡකාවයං සිලාවයං දුරුවතති.”

“මහණෙනි, දුටුපෙරහන අනුදනිමි”යි වදළසේක. දුටුපෙරහන ද ප්‍රමාණ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි අවස්තරකය (ළිඳ තුළ, බහා දිය පෙරා ගන්නා පෙරහනය) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

77. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු මදුරුවන් ගෙන් පෙළුණෝ වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ. “මහණෙනි, සිවුරු කිළියක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

78. එ සමයෙහි විසල් මහනුවර ප්‍රණීත බත් සම්බන්ධ බත් පිළිවෙළක් ඉටන ලද්දේ (නියම කැර ගන්නා ලද්දේ) වෙයි. මහණහු ප්‍රණීත බොජුන් වළඳා වැඩුණු සිරුරු ඇත්තාහු බොහෝ ආබාධ ඇත්තෝ වෙත්. එ කල්හි කොමාරහව ජීවක තෙම කිසි කටයුත්තෙකින් විසල් මහනුවරට ගියේ ය. කොමාරහව ජීවක තෙම වැඩිගිය සිරුරු ඇති බොහෝ ආබාධ ඇති මහණුන් දිව් ය. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ වැද එකත් පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන් කොමාරහව ජීවක තෙම “වහන්ස, දන් භික්ෂුහු වැඩුණු සිරුරු ඇත්තාහු බොහෝ ආබාධ ඇත්තෝ වෙත්. වහන්ස, අයදිමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට සක්මන් මඵව ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදන්නා සේක් වා. මෙසේ භික්ෂුහු අල්පාබාධ වන්නාහ”යි මෙ බස් පැවසීය.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොමාරහව ජීවකයාට දහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා වදළ සේක. එය ගැන්වූ සේක. එ උනන්දු කළ සේක. සතුටු කළ සේක. ඉක්බිත්තෙන් කොමාරහව ජීවක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහැමි කතායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ, එය ගන්වන ලද්දේ, උනන්දු කරන ලද්දේ, සතුටු කරන ලද්දේ, හුනස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට පිටත් වැ ගියේ ය.

එයට පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි දහැමි කතා කොට මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, සක්මන් මඵව ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි මහණහු තැන තැන උස් මිටි විෂම වූ සක්මන් මඵයෙහි සක්මන් කරත්. (ඔවුන්ගේ) පාදයෝ පීඩා සහිත වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි සක්මන් මඵව සම කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක. සක්මන් මඵව පහත් බිමක් ඇත්තේ (පහත්බිමෙහි කරන ලද්දේ) වෙයි. ජලයෙන් වැකිර ගනු ලැබේ. (වතුරට යට වේ). “මහණෙනි, සක්මන්මඵව උස්බිමක් ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා උස් කරන්නට) අනුදනිමි”යි වදළ සේක. පස් ගොඩ ඇදී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඩොළයෙන් කළ බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද ලී රැසින් කළ බැම්ම ද යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ආරෝග්‍ය භක්‍ෂා විභාගයකි. "අනුජාතාමි භික්‍ෂුවෙ තයො සොපාණෙ ඉට්ඨිකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනි."

ආරෝග්‍ය න්‍යාය පරිපක්‍ෂණී. අනුජානාථී හික්කිවෙ ආලම්බනබාහකණී.

79. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු වඩ්ඛමෙ වඩ්ඛමන්තා පරිපතනති. භගවතො එතමිඤ්ඤං ආරොචෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වඩ්ඛමණුවෙදිකන්ති.”

80. තෙත බො පන සමයෙන් හික්කු අජේන්ඩාකාසෙ වඩ්ඩමනිතා සිතෙනපි උජෙඝනනපි කිලමිතති. භගවතො එතමන් ආරොවෙත්සං. “අනුජානාමි හික්කුචෙ වඩ්ඩමණසාලා”ති.

විධිමත්සාලායා¹ තිණවුණේ පරිපතයි. “අනුජාතාමි හිකිචච ඔඟුමෙකො² උලිකොවලිතං කාතුං; පෙතවිණේ කාළවිණේ ගෙරුකපරිකමම, මාලාකමම, ලතාකමම, මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං චීවරවංසං චීවරරජ්ජනකි.”

81. ජනාකාර- නිව්විඤ්ඤාං භොති. උදමන ඔක්ඛියති.
 “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිවිඤ්ඤාං කාතුතති.” වයො පරිපතති.
 “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිතිතුං තයො වයො ඉධංකාවයං සිලාවයං
 දරුවියතති.”

ආරෝහණය වී තිබෙන බව පෙනී ගියේය. “අනුපාතයේ සිටින බව තමා සොයා ගත්
 ඉඩකඩ සොයා ගත්. සිලා සොයා ගත්. දරා ගෙන ගියේ”.

ආරෝහණය පරිපත්නති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනාධාරණි”.

ජනතාසරස සචාරය නම්. “අනුජාතාමි හිසනෙව කචාරය. පිටිසිසචාරය. උද්ධතිලකං උත්තරපාසකං අහංගලවට්ඨකං කපිපිසකං සුචිකං සචිකං තාලමිඤ්ඤං ආචිඤ්ඤතවමිඤ්ඤං ආචිඤ්ඤතරජ්ජනති”.

1. වර්ධනමණසාරාය - සිවු.

2. ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି - ଚିତ୍ରାଙ୍କନ

සක්මනට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු හිණ, ගල් හිණ, ලිහිණ, යා යි හිණ (පඬිපෙළ) තුනක් අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

හිණට නැගෙන්නාහු ඇඳ වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (හෝ ගරාදි වැට) අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

79. එ සමයෙහි මහණහු සක්මන් මළුවෙ සක්මන් කරන්නාහු ඇඳ වැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සක්මන් පිළක් අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

80. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි සක්මන් කරන්නාහු ශීත යෙන් ද, උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සක්මන්හල අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

සක්මන්හලෙහි තණසුණු වැටෙයි. “මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් සුදු පැහැ වූ හෝ කළු පැහැ වූ හෝ බදුම ආලේප කරන්නට, ගුරු පැහැයෙන් පිරියම් හෝ කරන්නට, මාලාකම් ලතාකම් කරන්නට මෝරදැති හෝ අඳින්නට, දැතිගුල් ඇ පස් පැහැයෙන් වණ්ඩක් කරන්නට ද අනුදනිමි. එහි සිවුරු වනා තබන්නට දණ්ඩක් ද සිවුරු වනන්නට රැහැන් ද අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

81. ගිනිහල් ගෙය පහත් බිමක ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් වැතිරේ (යට වේ). “මහණෙනි, උස් බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක. බිම උස් කරන්නට ගොඩ ගසන ලද පස් රැස කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළුයෙන් කළ බැම්ම ද ගලින් කළ බැම්ම ද ලියෙන් කළ බැම්ම ද යි බැඳුම් තුනක් රැස් කොට බඳින්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

එය නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු හිණ, ගල් හිණ, දඩු හිණ යන හිණ (පඬිපෙළ) තුන අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

හිණෙහි නැගෙන්නාහු ඇඳ වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (ගරාදිවැට) අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

ගිනිහල්ගෙට කවුළුවක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කවුළුව ද දොරටුව ද උදුකලිකාව ද උත්තරපාසකය ද අගුළුවැටිය ද කපිසිසකය ද සුචිකාව ද සචිකාව ද කෙසිසිදුර ද අදිනා ලනුව බහාලන සිදුර ද අදිනා ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

82. ජනාසරණං කුඤ්චපාදෙ ජීරති. හගවතො එකමන්ථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මණ්ඩලිකං කාතුනති.”

ජනාසරණං බුමනෙත්තං න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුමනෙත්තනති.”

83. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු බුදුකෙ ජනාසරෙ මජ්ඣෙ අභිච්ඡානං කරොන්ති. උපවායො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුදුකෙ ජනාසරෙ එකමන්තං අභිච්ඡානං කාතුං, මහලලකෙ මජ්ඣෙ”ති.

ජනාසරෙ අභි වුට්ඨං ධහති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වුට්ඨන්ති-කනති.”

හස්සෙ¹ මන්තිකං තෙමෙනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මන්තිකා දෙණ්ඩකනති.”

මන්තිකා දුග්ගන්ධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වාසෙතුනති.”

ජනාසරෙ අභි කායං ධහති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකං අතිහරිතුනති.” පාතියාපි පතෙනාපි උදකං අතිහරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකාධානං උදකසරාවකනති”.

84. ජනාසරං තිණ්ණජදනං සාදෙති*. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුලෙඛනා* උලිඤ්ඤාවලිඤ්ඤා කාතුනති.”

ජනාසරං වික්ඛලං භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සන්ථරිතුං තයො සන්ථරෙ* ඉට්ඨකාසන්ථරං සිලාසන්ථරං දුරුසන්ථරන්ති.” වික්ඛල-ශෙඤ්ඤා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධොවිතුනති.”

උදකං සන්තිට්ඨති, “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඤ්ඤානති.”

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ජනාසරෙ ජමාය නිසිදන්ති. ගත්තානි කණ්ඩුවන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනාසරපිටතති”.

1. හස්සෙ - සිවු.

2. තිණ්ණජදනං න සාදෙති - PTS.

3. ඔගුලෙඛනා - මජ්ඣ.

4. සන්ථරෙ - මජ්ඣ.

82. ගිනිහල් ගෙයි බිතුපා දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මණ්ඩලිකාවක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙට දුම් පිට වන සිදුරක් නැත. “මහණෙනි, දුම් පිට වන සිදුරක් (තනන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

83. එ සමයෙහි වූ කළු මහණහු කුඩා ගිනිහලෙහි මැද උදුන තනත්, එයට උපවාරයක් (වටා ඉබෙක්) නො වෙයි. “මහණෙනි, කුඩා ගිනිහල්ගෙහි එක් පසෙකත් මහත් ගිනිහල් ගෙහි මැදත් උදුන තනන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙහි ගින්න මුහුණ දවයි. “මහණෙනි, මුහුණ ඇලවන මැටි අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

අතෙහි මැටි තෙමත්. “මහණෙනි, මැටි ඔරුවක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

මැටි දුගඳ වේ. “මහණෙනි, මැටිටෙහි සුවඳ කවන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙහි ගින්න කය දවයි. “මහණෙනි, ගිනිහල් ගෙය තුළට තළිය ගෙනයන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

තළියෙන් ද පාත්‍රයෙන් ද දිය (ගිනිහල් ගෙය) ඇතුළට ගෙන යෙත්, “දිය තබන බඳුනක් ද (දියමලාවක් නැබිලියක් ද) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

84. තණපියස්ස (පිදුරුපියස්ස) ගිනිහල් ගෙය තණකොළ විසුරුවා ලීමෙන් හැඩ කෙරෙයි. (තණපියස්සේ තණකොළ (පිදුරු) වැටීමෙන් ගිනිහල් ගෙය බිම් හැඩ වෙයි.) “මහණෙනි, සන දඩු ඇතුරා පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදුම ආලේප කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙය මඩ සහිත වෙයි. “ගොඩොළු ඇතුරුම ගල් ඇතුරුම දඩු ඇතුරුම යන ඇතුරුම තුන අනුදනිමි”යි වදළුණේක. (එහෙත්) මඩ සහිත ම වේ. “මහණෙනි, (බිම්) සෝදන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

දිය රැදී සිටී. “මහණෙනි, දිය පිටව යන්නට සොරොච්චක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණහු ගිනිහල් ගෙහි බිම තිදිත්. ශාත්‍රයෝ (ශාරීර්යවයෝ) කසත්. “මහණෙනි ගිනිහල් පුටුවක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

85. තෙන ඛො පන සමයෙන ජනනාසරං අපරික්ඛින්නං හොති.
 “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං, තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං
 සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

කොට්ඨකො න හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොට්ඨකනති.”

කොට්ඨකො නිවච්ඡක්ඛකො හොති, උදකෙන ඔක්ඛරියති. “අනුජානාමි
 භික්ඛවෙ උච්චවක්ඛකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයෙ
 ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විහංගිතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො
 යොපාණෙ ඉට්ඨකායොපාණං සිලායොපාණං දරුයොපාණනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනාභනති.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං
 පිට්ඨසඬ්ඛාටං උද්ඝඤ්ඤිකං උත්තරපායකං අනුලවට්ඨිකං කපිසීයකං
 සුචිකං සචිකං තාලච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනවජ්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනරජ්ජනති.”

කොට්ඨකෙ නිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
 ඔග්ගමෙකා උලලිතතාවලිතං කාතුං සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං
 ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්ඤපට්ඨකනති.

පරිවේණං වීක්ඛලං හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මරුඤ්ඤං
 උපකිරිතුනති.”

න පරියාප්පණනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නික්ඛිපිතුනති.”
 උදකං සතතිට්ඨති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඬමනනති.”

85. එ සමයෙහි ගිනිහල් ගෙය (කිසිවෙකිනුත්) වටින් නො අවුරන ලද්දේ වෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු පවුර, ගල්පවුර, දඬු පවුර (ලිවැට) යන තුන් පවුරු වටා ලත්තට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

දෙදැ කොටුවෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කොටුවක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කොටුව පහත් බිමක් ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් යට වෙයි. “මහණෙනි, උස් බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

බිම උස් කරන්නට ගොඩ ගැසූ පස ගිලිහී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැමම, ගල්බැමම, දඬුබැමම යන තුන් බැඳුම් ගොඩවල් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

(දෙදැ කොටුවට) නඟින්නාහු වෙහෙසෙන්, “ගඬොළු හිණ ගල් හිණ දඬුහිණ යන හිණ තුන අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

(දෙදැ කොටුවට) නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

දෙදැ කොටුවට කවුළුවෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කවුළුව, දෙරබාව, වටෙවුලිය, උතුරුලිය දෙරපොල්ල, අගුළුකණුව, යතුරු ලිය, තරංකය, කෙසි සිදුර, අදිනා ලනුව බහාලන සිදුර, අදනා ලනුව අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කොටුවෙහි තණසුණු (පිදුරුරොඩු) ගිලිහී වැටෙයි “මහණෙනි, සණලි අතුරා සුදුපැහැති හෝ කළු පැහැති හෝ බදුම ආලේප කරන්නට ගුරුපිරියම් කරන්නට, (එහි) මාලාකම් ලතාකම් මකර දත්තක (මුවරදැති සටහන්) පඤ්චපටිකා (දැහිගල් ඇ පස්වණක්පැහැ) කරන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

(ගිනිගල් ගෙය වටා දු පවුරෙන්) ඇතුළත බිම මඩ සහිත වෙයි. කුඩා ගල් කැබැලි (බොරළු) ඉසිරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගල් කැබැලි නො සැහෙයි, “මහණෙනි, ගල්පවුරු බහා ලත්තට අනුදනිමි”යි වදළ සේක. (එහෙත්) දිය රැදී සිටී. “මහණෙනි, සොරොවරවක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

86. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා නග්ගං අභිවාදෙතති. නග්ගා නග්ගං අභිවාදපෙතති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කරොතති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙතති¹. නග්ගා නග්ගස්ස දෙතති. නග්ගා පටිගණ්හතති². නග්ගා බාදතති. නග්ගා භුඤ්ජතති. නග්ගා සායතති. නග්ගා පිවතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙව නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදෙතබ්බො. යො අභිවාදෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්ස, න නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදපෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදපෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කරාතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස දෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන පටිගණ්හෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන බාදිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන භුඤ්ජිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන සායිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන පාතබ්බො යො පිවෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්සාති.

87. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජනනාසරෙ ජමාය වීවරං නික්ඛිපතති. වීවරං පංසුකිතං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනනාසරෙ වීවරවංසං වීවරරජ්ජුතති.”

දෙවෙ වංසෙතොන වීවරං ඔවස්සති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනනාසරසාලතති”

ජනනාසරසාලා නීවච්ඡේකා හොති. උදකෙන ඔක්ඛරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිත්ථෙකං කාතුතති.”

වයො පරිපතති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීනිතුං තයො වයෙ -පෙ- ආරොහනතා විහංගිතානි -පෙ- ආරොහනතා පරිපතතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහතති.”

ජනනාසරසාලාය නිණ්චුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙකො උලලික්ඛාවලිතං කාතුං සෙනවණ්ණං කාලවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකං -පෙ- වීවරවංසං වීවරරජ්ජුතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා ජනනාසරෙපි උදකෙපි පරිකමමං කාතුං කුක්ඛවායතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිස්සො පටිච්ඡාදියො ජනනාසරපටිච්ඡාදිං උදකපටිච්ඡාදිං වක්ඛපටිච්ඡාදිතති.”

1. කාරෙතති - සිදු.

2. පටිගණ්හතති - සිදු.

86. එ සමයෙහි මහණු තුමු නග්න වුවාහු නග්න මහණක්හු වදිත්. නග්නවුවාහු අනෙකකු ලවා නග්න මහණකුට වන්දවත්. නග්න වුවාහු නග්න මහණකුට සිරුරු පිරියම් කරත්. නග්න වුවාහු නග්නමහණකුට සිරුරු පිරියම් කරවත්. නග්න වුවාහු නග්න මහණකුට (ආභාරාදිය) දෙත්. නග්න වුවාහු පිළිගනිත්. නග්න වුවාහු කත්, නග්න වුවාහු බුදිත්. නග්න වුවාහු රස විඳිත්. නග්න වුවාහු බොත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, නග්න වූ නග්නයෙක් නො වැන්ද යුතු. නග්න වූ නග්නයකු වදිනේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. නග්නයෙක් නග්නයකු ලවා නො වැන්දවිය යුතු ... තමා නග්න වූ කවරෙක් හෝ නො වැන්ද යුතු ... නග්නයකු ලවා නො වැන්දවිය යුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයකුහට පිරියම් නො කටයුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයකුට පිරියම් නො කැටවිය යුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයක්හට (කිසිත්) නො දිය යුතු ... නග්න වූ නො පිළිගතයුතු ... නග්න වූ නො කැයුතු ... නග්න වූ නො බුදිය යුතු ... නග්න වූ රස නො වින්ද යුතු ... නග්න වූ නො පිය යුතු. යමෙක් බොන්නේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

87. එ සමයෙහි වනාහි මහණු ගිනිහල්ගෙහි බිමැ සිටුරු තබත්. සිටුරු පස් තැවරුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙහි සිටුරු එල්ලා තබන්නට ලියක්ද සිටුරු රැහැනක් ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

වැසි වස්තා කල්හි සිටුරු තෙමෙයි. “මහණෙනි, ගිනිහල් ගෙට සිටුරු තබන්නට ශාලාවක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගිනිහල්ගෙයි සිටුරු තබන ශාලාව පහත් බිමක් ඇතියේ වෙයි. චතුරට යට වෙයි. “මහණෙනි, උස් බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

බිම උස්කරන්නට ගොඩ ගැසූ පස් ගිලිහී වැටියෙයි. “මහණෙනි.... තුන් බැඳුම් බඳින්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක... නඟින්නාහු වෙහෙසෙන්... නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්-වැල අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගිනිහල් ගෙහි සිටුරු තබන ශාලායෙහි තණරොඩු ගිලිහී වැටෙයි “මහණෙනි, පියස්ස සන ලී යොදා තනා, සුදුපැහැති කොට, කළු පැහැති කොට, ගුරු පිරියම් ඇති කොට හෝ ඇතුළත පිටත බදුම ආලිප්ත කරන්නට, එහි මාලාකම්, ලතාකම්, මකරදන්තක චිත්‍ර පඤ්චට්ඨකා හෝ කරන්නට අනුදනිමි... සිටුරු එල්ලන ලියක් ද සිටුරු එල්ලන රැහැනක් ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණු නග්න වූ ගිනිහල් ගෙහි ද දියෙහි ද (සිරුරු) පිරියම් කරන්නට කුකුස් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙට පිවිසීම නමැති වැස්ම ද දියට බැසීම නමැති වැස්ම ද වස්ත්‍රයෙන් ඇඟ වසාගැන්ම නමැති වැස්ම ද යි තුන් වැස්ම අනුදනිමි” වදළ සේක.

88. තෙන ඛො පන සමයෙන ජනනාසරෙ උදකං න භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදපානනති.”

උදපානස්ස කුලං ලුජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිතිතුං තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයනති.”

උදපානො නිව්වස්සිකො භොති. උදකෙන ඔස්ථියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවස්සිකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති -පෙ- ආරොහනාං විහංගනති -පෙ- ආරොහනාං පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලබ්භනබාහනති”.

89. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලලියාපි කායබ්ඛනෙනපි උදකං වාහෙනති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකවාහනරජ්ජනති.”

හස්ථා දුක්ඛා භොතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තුලං කරකටකං වක්ඛවට්ඨකනති.”

හාජනා බහු භිජ්ජනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො වාරකෙ ලොහවාරකං දුරුවාරකං වම්බෙණ්ඩනති.”

90. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අජේක්ඛාකාසෙ උදකං වාහනොං සීතෙනපි උණෙනපි කිලමනති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදපානසාලනති.”

උදපානසාලාය නිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුලෙඛකා උලලිනාවලිණං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුක-පරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකං චීටරවංසං චීටරජ්ජනති.”

උදපානො අපාරුතො භොති. නිණ්ඩුණ්ණෙහිපි පංසුකෙහිපි ඔකිරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති.”

උදකභාජනං න සංවිජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකදෙණිං උදකකවාහනති.”

88. එ සමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි ජලය නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ළිඳක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ළිඳේ ඉවුර කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැම්ම, ගල් බැම්ම, දඩුබැම්ම, යන බැඳුම් තුන අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ළිඳ පහත් බිමක් ඇතියේ වෙයි. දියෙන් වැසෙයි. “මහණෙනි, උස් බිම් ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා බිම උස්සන්නට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ගොඩ ගැසූ පස් රැස ඇද හැලෙයි ... එයට නඟින්නාහු වෙහෙසෙන් ... නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (ගරාදිවැට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

89. එ සමයෙහි මහණහු වැලින් ද කාබහනින් ද (කයැ බඳනා පටියෙන් ද) දිය අදිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, දිය අදනා කඹයක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

අත් පෙළෙන්නෝ වේ. “මහණෙනි, තුලාව (ආඩියා) ද කරකටකය ද (අතින් හෝ ගවයන් ලවා හෝ ඇතට ඇදගෙන යෑමෙන් දිය අදනා යන්ත්‍රය ද) චක්‍රවර්තය (සට් යන්ත්‍රය) ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

බොහෝ බදුන් බිඳේ. “මහණෙනි, ලොහොමුවා කළය ද දඩුමුවා කළය ද සම් කඩින් කළ භාජනය ද යන තුන් කළ අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

90. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහන් බිමෙහි දිය අදනාහු (ශීත සාතයෙහි) ශීතයෙන් ද (උෂ්ණ සාතයෙහි) උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ළින් හලක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළින්හලෙහි තණරොඩු වැටෙයි. “මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් බදුම ආලේප කරන්නට, සුදු පැහැ කළු පැහැ කරන්නට, ගුරු පිරියම් කරන්නට, මල්කම් ලියකම් කරන්නට, මුවරදැකි හෝ සිතියම් කරන්නට, දැතිඟුල් ආදියෙන් පස් වණක් පැහැ කරන්නට” අනුදනිමි. සිවුරු වනන දණ්ඩ ද සිවුරු වනන ලනුව ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළිඳ නො වසන ලද්දේ වේ. තණරොඩු වලින්ද දුපිල්ලෙන් ද වැසෙයි. “මහණෙනි, (ළිඳ වසා තබන්නට) වැස්මක් (පියනක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළින්හලෙහි දියබදුනෙක් නැත. “මහණෙනි, දියඔරුව ද දිය කටාරම ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

91. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං නභායනති. ආරාමො වික්ඛලො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චඤ්ඤානති.”

චඤ්ඤානා අපාරුතා¹ භොති. භික්ඛු භිරියනති නභායිතුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිතුං තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

චඤ්ඤානා වික්ඛලො භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඤ්ඤා තයො සඤ්ඤා² ඉට්ඨකාසඤ්ඤාං සිලාසඤ්ඤාං දරුසඤ්ඤානති.”

උදකං සනතිධම්මි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිධම්මනනති.”

92. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං ගතොති සීතිකානි භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකපුඤ්ඤාචොලකෙන පි පච්චෙද්ධිරිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො උපාසකො සඤ්ඤාසං අඤ්ඤා පොකකරණිං කාරෙතුකාමො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පොකකරණිනති.”

පොකකරණියා කුලං ලුප්ථති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීරිතුං තයො වයෙ ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විභංඤ්ඤානති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඤ්ඤා ඉට්ඨකාසොපාඤ්ඤාං සිලාසොපාඤ්ඤාං දරුසොපාඤ්ඤානති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලබ්භන-බාහනති.”

පොකකරණියා උදකං පුරාණං භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකමානිකං උදකනිධම්මනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සඤ්ඤාසං අඤ්ඤා නිලෙලඛං ජනනාසරං කාතුකාමො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නිලෙලඛං ජනනාසරනති.”

1. පාකටා - සිඳු.

2. සඤ්ඤා - සිඳු.

91. එ සමයෙහි මහණු අරමෙහි ඒ ඒ තැන නාත්. අරම මඩ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, (නාන පිණිස) වළක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නාන වළ වටින් නො හැවුරුණේ වෙයි. මහණු නාන්තට ලජ්ජිත වෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු පවුර, ගල් පවුර, දඬුපවුර, යන පවුරු තුන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නාන වළ මඩ සහිත වෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු ඇතුරුම, ගල් ඇතුරුම, ලී ඇතුරුම යන තුන් ඇතුරුම අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

දිය ගලා නො ගොස් රඳෙයි. “මහණෙනි, දිය ගලා යනු පිණිස සොරොච්චක් (තනන්තට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

92. එ සමයෙහි භික්ෂූන්ගේ සිරුරු ශීතල වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, දිය පිඩිනා රෙදි කඩෙකින් පිය දිය ඉවත් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා උවසුවෙක් සඬයා සඳහා පොකුණක් කරවනු කැමැත්තේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, පොකුණක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පොකුණේ ඉවුර කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැම්ම, ගල් බැම්ම, දඬු බැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

තභිත්තානු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළුහිණ ද ගල් හිණ ද දඬුහිණ ද යන හිණ තුන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

තභිත්තානු වැටෙත්. “මහණෙනි, ඇත්වැලක් (ගරාදි වැටක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පොකුණෙහි දිය පරණ වෙයි. “මහණෙනි, (පිටතින්) දිය ගලා ඊමට ඇළක් ද දිය පිට වීමට සොරොච්චක් ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සඬයාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස කැණිමඩල වටා සතරැස් පුවරු ආදිය සවිකොට කළ පියසි සහිත ගිනිහල් ගෙයක් කරන්නට කැමැති වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, කැණිමඩලවටා සතරැස් පුවරු ආදිය තබා කළ පියසි සහිත ගිනිහල්ගෙය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

93. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්ඛු වාතුමාසං නිසීදනෙන විප්පවසනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ වාතුමාසං නිසීදනෙන විප්පවසිතබ්බං. යො විප්පවසෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

94. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්ඛු පුළ්භාභිකිණේණෙසු සයනෙසු සයනති මනුස්සා විහාරවාරිකං. ආභිණ්ඤානා පසුසිද්ධා උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙනති: ‘සෙය්‍යාථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ පුළ්භාභිකිණේණෙසු සයනෙසු සසිතබ්බං. යො සමයෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා.”ති

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ගන්ධම් මාලම් ආද්‍ය ආරාමං ආගව්ඡනති. භික්ඛු කුක්කුල්වායනා න පටිගණ්ඨනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගන්ධං ගහෙතො කවාටෙ පඤ්ඤාදිකං දතුං, පුළ්භං ගහෙතො විහාරෙ එතමනං නික්ඛිපිතුනති.”

95. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස නමතකං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ නමතකනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතද්භොසි: ‘නමතකං අධිට්ඨාතබ්බං නු ඛො උද්ගු විකප්පෙතබ්බනති.’ “න භික්ඛවෙ නමතකං අධිට්ඨාතබ්බං, න විකප්පෙතබ්බනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙහියා භික්ඛු ආසික්ඛකුපධානෙ භුඤ්ජනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙනති ‘සෙය්‍යාථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ආසික්ඛකුපධානෙ භුඤ්ජිතබ්බං. යො භුඤ්ජෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

96. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො භොති. සො භුඤ්ජමානො න සංකොති භුජ්ජන පතං සන්ධාරෙතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ මළොරිකනති.”

93. එ සමයෙහි සවග මහණහු සාරමසක් හිඳිනා කඩෙන් වෙන් වූ වෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සාරමසක් හිඳින කඩින් වෙන් වූ නො විසිය යුතු. යමෙක් (එසේ) එයින් වෙන් වූ වසන්තේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

94. එ සමයෙහි සවග මහණහු මල් විසුළ යහන්හි වැදහෙත්. මිනිස්සු විහාර වාරිකායෙහි ඇවිදනාහු එය දැක ‘කාමභෝගී ගිහියන් බදුහ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නින්ද කෙරෙත්, අගුණ කතා පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මල් විසුළ යහන්හි නො සැතැපිය යුතු. යමෙක් එහි සැතැපෙන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු සුවඳ දෑ ද මල් ද ගෙන ආරාමයට එත්. මහණහු කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, සුවඳ දෑ පිළිගෙන කළුඑයෙහි (දෙර පඵවෙහි) පසඟුල් දෙන්නට ද මල් පිළිගෙන වෙහෙරෙහි එක් පැත්තෙක තබන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

95. එ සමයෙහි සඬකයාට නමතකයෙක් (එඵලොමින් කළ නො වියන ලද ඇතිරියක් හෝ සමිකඩක් සේ පරිභෝග කළ යුතු උපකරණයක්) උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, නමතකය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ කල්හි මහණුන්ට ‘නමතකය ඉටියැ යුතු ද නොහොත් විකැපිය යුතු ද’ යි මේ සිත විය. “මහණෙනි, නමතකය නො ඉටියැ යුතු. නො ද විකැපියැ යුතු යැ” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවග මහණහු තඹෙන් හෝ රිදියෙන් කළ පේළායෙහි (පෙට්ටියක් වැනි උපකරණයක්හි) වළඳත්. මිනිස්සු “මොහු කාමභෝගී ගිහියන් බදුවහ” යි ලාමක කොට සිතත්, නින්ද කෙරෙත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. මහණෙනි, තඹින් හෝ රිදියෙන් කළ පේළායෙහි නො වැළඳියැ යුතු යැ” යි වදළ සේක.

96. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. හේ වළඳනුයේ අතින් පාත්‍රය දරා ගන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, දණ්ඩාධාරකයක් (ලියෙන් කළ පාත්‍රාධාරකයක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

97. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු එකභාජනෙ පි භුංඤ්ඤති. එකථාලකෙ පි පිවතති. එකමඤ්ඤෙ පි තුවට්ටනති. එකසුරණා¹ පි තුවට්ටනති. එකපාපුරණා² පි තුවට්ටනති. එකසුරණා පාපුරණා පි තුවට්ටනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනෝ'ති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං, "න භික්ඛුවෙ එකභාජනෙ භුංඤ්ඤති. න එකථාලකෙ පාතබ්බං. න එකමඤ්ඤෙ තුවට්ටිතබ්බං. න එකසුරණෙ තුවට්ටිතබ්බං. එක-පාපුරණෙපි තුවට්ටිතබ්බං. න එකසුරණපාපුරණෙපි තුවට්ටිතබ්බං. යො තුවට්ටෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති

98. තෙන ඛො පන සමයෙන වඩ්ඪො ලිච්චි මෙත්තියභුමම-ජක්ඛානං භික්ඛුනං සභායො භොති. අථ ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි යෙන මෙත්තියභුමමජක්ඛා භික්ඛු තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො මෙත්තියභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච: 'වජ්ඣමී අය්‍යා'ති. එවං වුක්ඛෙ මෙත්තියභුමමජකා භික්ඛු නාලපිංසු. දුතියමපි ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි මෙත්තියභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච. 'වජ්ඣමී අය්‍යා'ති. දුතියමපි ඛො මෙත්තියභුමමජකා භික්ඛු නාලපිංසු. තතියමපි ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි මෙත්තියභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච: 'වජ්ඣමී අය්‍යා'ති. තතියමපි ඛො මෙත්තියභුමමජකා භික්ඛු නාලපිංසු. "ක්‍යාභං අය්‍යානං අපරජ්ඣාමි? කිස්ස මං අය්‍යා නාලපතති"ති "තථා හි පන ත්වං ආවුසො වඩ්ඪ අමෙක දබ්බෙන මලලපුත්තෙන විභෙදීයමානෙ අජ්ඣුපෙක්ඛසි?ති"

'ක්‍යාභං අය්‍යා කරොමී?'ති.

'සචෙ ඛො ත්වං ආවුසො වඩ්ඪ ඉච්චෙය්‍යාසි, අපෙජච භගවා ආසස්මන්තං දබ්බං මලලපුත්තං නාසාපෙය්‍යා'ති.

'ක්‍යාභං අය්‍යා කරොමී? කිං මයා සක්කා කාතුන්තී'

'එහි ත්වං ආවුසො වඩ්ඪ, යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාම, උප-සඤ්ඤාමිතො භගවන්තං එවං වදෙහි: "ඉදං භතෙන තච්ඡන්තං නපඤ්ඤාපං යායං භතෙන දිසා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සභයා සරීතිකා සඋපද්දවා. යතො නිවානං, තතො පටිවානං උදකං මඤ්ඤා ආදිත්තං. අයොන මෙ දබ්බෙන මලලපුත්තෙන පජාපතී දුස්සිතා"ති.

1. එකසුරණෙ - මජ්ඣ.

2. එකපාපුරණෙ - මජ්ඣ.

97. එ සමයෙහි සවග මහණහු එක් බදුනෙහි වැළඳීම ද කරත්, එක් තලුතැටියෙහි පැන් පීම ද කෙරෙත්, එක් ඇඳෙහි වැද හෝනාහු ද වෙත්, එක් ඇතිරියක් ඇත්තාහු ද (එක් ඇතිරියෙහි ද) වැදහෙත්, (සැතපෙත්) එක් පොරෝනාවක් ඇත්තාහු ද වැදහෙත් (සැතපෙත්). ‘කාමහෝගී ගිහියන් බදුවහ’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ. “මහණෙනි, එක් බදුනෙහි නො වැළඳියැ යුතු, එක් තලු තැටියෙහි නො පියැ යුතු, එක් ඇඳෙහි නො වැදුනියැයුතු, එක් ඇතිරියක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදූ නියැයුතු, එක් පොරෝනාවක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදුනියැ යුතු, එක් ඇතිරියක් එක් පොරෝනාවක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදූ නියැයුතු. යමෙක් එසේ වැදහෙන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

98. එ සමයෙහි වඩ්ඪ නම් ලිව්වී තෙම මෙතනිය භූමච්ඡක යන භික්ඛුදෙනාමගේ යහළුවෙක් වෙයි. එ කලා වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම මෙතනිය භූමච්ඡක දෙ නම කරා එළැඹියේ ය. එළඹ, ‘ආර්යයෙනි, වදිමි’ යි කීය. මෙසේ කී කල මෙතනිය භූමච්ඡක දෙ නම කිසිත් නො කීහ. දෙවෙනි වර ද වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම ‘ආර්යයෙනි, වදිමි’ යි කී ය. දෙවෙනි වර ද මෙතනිය භූමච්ඡක දෙ නම කිසිත් නො කීහ. තෙවෙනි වර ද වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම ආර්යයෙනි, වදිමි’ යි කී ය. තෙවෙනි වර ද ඔහු නිහඩ වූහ. ‘ආර්යයනට මම කවර වරදක් කෙරෙමි ද? කුමට ආර්යයෝ මට නො දෙඩත් ද?’ යි හේ ඇසී ය. “එසේ ම ය, ඇවැත් වඩ්ඪයෙනි, මල්ලරාජපුත්‍ර දඬයා විසින් පෙළනු ලබන අප නො තකා උදසින වහු” යැ යි ඔහු කීහ.

‘ආර්යයෙනි, මම කුමක් කරන්නෙමි ද?’ යි වඩ්ඪ පූච්චුන.

‘ඉදින් වඩ්ඪයෙනි, තෙපි කැමැති වන්නහු නම්, අද ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මල්ලපුත්‍ර දඬයා මෙ සස්තෙන් පලවා හරින්නේ යැ’ යි ඔහු කීහ.

‘ආර්යයෙනි, මම කුමක් කරන්නෙමි ද? කුමක් මා විසින් කරන්නට හැකි ද?’ යි වඩ්ඪ පූච්චුන.

“ඇවැත් වඩ්ඪයෙනි, තෙපි මෙහි එවු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹැ, ‘වහන්ස, යම් දිසාවක් බිය නැති, පීඩා නැති, උච්ඡුරා නැති වියැ යුතු ද. ඒ මේ දිසාව බිය සහිත ද පීඩා සහිත ද උච්ඡුරා සහිත ද වෙයි. යම් දෙසෙක මඳකුත් සුළං නැත් ද එයින් සුළං හැමී ය. ජලය ගිනි ගන්නා බදු ය. මල්ල පුත්‍ර දඬයාත් වහන්සේ විසින් මගේ භාරයාව දුෂිත විය. වහන්ස, මෙය නො නිසි ය, මෙය නො සුදුසු යැ’ යි කියන්නැ” යි ඔහු කීහ.

‘එවං අය්‍යා’ති ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි මෙක්ඛිසභුමිජකානං භික්ඛූනං පටික්ඛන්තො යෙන හගවා තෙනුපසංඛන්ති. උපසංඛන්තිනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො ඛො වඩ්ඪො ලිච්චි හගවන්තං එතදවොච: “ඉදං හන්තො නච්ඡන්තො නප්පතිරූපං, යායං හන්තො දියා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා යායං දියා සභයා සරීතිකා සඋපද්දවා, යතො නිවාතං තතො පවාතං උදකං මණ්ණෙඤ්ඤ ආදින්නං. අයොගන මෙ දබ්බෙන මලලුප්පෙනන පජාපති දුසිතා”ති.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණො භික්ඛු සංඛං සන්තිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පන්තං පටිපුච්ඡි: “සරසි ත්වං දබ්බං එවිරූපං කන්තා යථායං වඩ්ඪො ආහා?”ති.

“යථා මං හන්තො හගවා ජානාති”ති.

දුතියමි ඛො හගවා -පෙ- තතියමි ඛො හගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පන්තං එතදවොච: “සරසි ත්වං දබ්බං එවිරූපං කන්තා යථායං වඩ්ඪො ආහා”ති.

යථා මං හන්තො හගවා ජානාති”ති.

“න ඛො දබ්බං දබ්බා එවං නිබ්බෙද්දෙත්ති. සථෙ තයා කතං කතන්ති වදෙති. සථෙ අකතං අකතන්ති වදෙති”ති.

“යතොහං හන්තො ජාතො, නාභිජානාමි සුපිනන්තොන”පි මෙදුක්ඛං ධර්මං පටිසෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති.

අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමන්තෙයි: “තෙන භි භික්ඛවෙ සංඛො වඩ්ඪස්ස ලිච්චිස්ස පන්තං නික්ඛජ්ජතු අයංභොගං සංඛෙකන කරොතු. අට්ඨති භික්ඛවෙ අඛෙති සමන්තාගතස්ස උපායකස්ස පන්තො නික්ඛජ්ජතෙධො: භික්ඛූනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අනාචාරාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං ආවාසාය පරිසක්කති. භික්ඛු අසෙකාසති පරිභාසති. භික්ඛු භික්ඛුති භෙදෙති. වුද්ධස්ස අවණණං භාසති. ධර්මස්ස අවණණං භාසති. සංඛස්ස අවණණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි අට්ඨගඛෙහි සමන්තාගතස්ස උපායකස්ස පන්තං නික්ඛජ්ජතුං.

‘එසේ යැ ආර්යයෙනි’ යි කියා වඩා ලිවිඡවී තෙම මෙතෙක සුමනික මහණුන්ට පිළිවදන් අස්වා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹී ඔබ වැඳ පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. පසෙක හුන්නේ ම “වහන්ස, යම් දිශාවක් බිය නැති, පීඩා නැති, උවදුරු නැති වියැ යුතු ද ඒ මේ දිශාව බිය සහිත ද පීඩා සහිත ද උවදුරු සහිත ද වෙයි. යම් දෙසෙක මඳකුත් හුළං නැද්ද, එයින් සුළං හැමී ය. ජලය ගිනි ගන්නා බදු ය. මල්ලපුත්‍ර දබ්බයන් වහන්සේ විසින් මගේ භාර්යාව දූෂිත විය. වහන්ස, මෙය නො නිසි යැ මෙය නො සුදුසු යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කිය.

එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි හික්මු සබ්බසා රැස් කරවා, ආයුෂ්මත් දබ්බ තෙරුන් බණවා, “දබ්බයෙනි, මේ වඩා ලිවිඡවීන් කියන සේ වූ දෑයක් තෙපි සිහි කරවු ද?” යි පුළුවන් සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් සේ මා දන්නා සේක් ද මම එබදුයෙමි” යි ආයුෂ්මත් දබ්බ තෙරණුවෝ වදළාහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද “දබ්බයෙනි, මේ වඩා ලිවිඡවීන් කියන සේ වූ දෑයක් කළා තෙපි සිහි කරවු ද?” යි පුළුවන් සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් සේ මා දන්නා සේක් ද මම එසේ වෙමි” යි දබ්බ තෙරණුවෝ වදළාහ.

“දබ්බයෙනි, නුවණැත්තෝ මෙසේ අවුල් නිරවුල් නො කරන්. ඉඳින් තොප විසින් කරන ලද්දේ නම් ‘කරන ලද’ යි කියවු. ඉඳින් නො කරන ලද්දේ නම්, ‘නො කරන ලද’ යි කියවු”. යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

“වහන්ස, මම යම් දිනෙක (ආර්ය ජාතියෙහි) උපන්නෙමි ද, එ තැන් සිට ස්වප්නාන්තයෙහි දු මෙවුන්දම් සෙවියෙකිමි යි නො දනිමි. නින්දෙන් පිබිද සිටින්නෙමි (එබැවින් කෙළෙමි යැ) යනු කියනුම කවරේ ද” යි තෙරණුවෝ වදළාහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළ සේක: “මහණෙනි, එසේ වී නම්, සබ්බ තෙමේ වඩා ලිවිඡවී හට පඤ්ඤානික්කාය (පාත්‍රය යැව්තුරු කිරීම-ඔහුගේ ගෙයින් භික්ෂාව නො පිළිගැනීමේ සම්මතිය) කෙරේවා, ඔහු සංඝයා හා සම්භොග නැත්තකු කෙරේවා (ඔහු දුන් දෑයක් සංඝයා විසින් නො පිළිගත යුතු සේ වූ කෙනකු ලෙස සම්මත කෙරේවා). මහණෙනි, අඩං අටෙකින් සමන්විත උපාසකයාට පඤ්ඤානික්කාය කළයුතු. (කවර අටකින් ද යත්:) භික්ෂූන්ට අලාභය පිණිස (ලැබෙන දෑ වළක්වන්නට) උත්සාහ කෙරෙයි ද, භික්ෂූන්ට අනර්ථ පිණිස උත්සාහ කෙරෙයි ද, භික්ෂූන්ට ඔවුන් (වසනා තැන) නො විසීම පිණිස ප්‍රයොග කෙරෙයි ද, භික්ෂූන්ට ආත්‍රොග පරිභව කෙරෙයි ද, භික්ෂූන් භික්ෂූන් කෙරෙන් බිදුවයි ද, බුදුන්ට දෙස් නගයි ද, ධර්මයට දෙස් නගයි ද, සබ්බසාට දෙස් නගයි ද මේ අඩං අට ය. මහණෙනි, මේ අඩං අටින් සමන්විත උපාසකයාට පඤ්ඤානික්කාය කෙරේවා.

එවකේ පන හිතවෙ නිකායේ තිබෙනවා: වානේන හිතවුනා, පටිබලන සංඝා ඥාපෙනෙමින:

“සුභාත මෙ හන්ත සංඝා: වඩේවා ලිව්වි ආයසමන්තං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්ඤායෙනි. යදි සංඝස්ස පත්තකල්පං සංඝො වඩස්සස්ස ලිව්විස්ස පත්තං නිකායස්ස අසමෙහාගං සංඝස්ස කරොයා”’. එයා ඥාතී.

“සුභාත මෙ හන්ත සංඝා: වඩේවා ලිව්වි ආයසමන්තං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්ඤායෙනි. සංඝො වඩස්සස්ස ලිව්විස්ස පත්තං නිකායස්ස අසමෙහාගං සංඝස්ස කරොති. යස්සායසමන්තො ධම්මා වඩස්සස්ස ලිව්විස්ස පත්තස්ස නිකායස්ස අසමෙහාගං සංඝස්ස කරණං, යො තුණ්හස්ස, යස්ස නක්ඛමති යො භාසෙයා. නිකායස්ස සංඝස්ස වඩස්සස්ස ලිව්විස්ස පත්තො අසමෙහාගො සංඝස්ස, ධම්මා සංඝස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”’ති.

99. අප් ධො ආයසමා ආනන්ද පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිචරමාදය යෙන වඩස්සස්ස ලිව්විස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා වඩස්ස ලිව්විස්ස එතදවොච: “සංඝස්ස තෙ ආවුසො වඩස්ස පත්තො නිකායස්ස. අසමෙහාගො’සි සංඝස්සනා”’ති. අප් ධො වඩේවා ලිව්විස්ස “සංඝස්ස කීර මෙ පත්තො නිකායස්ස අසමෙහාගො’මස්ස කීර සංඝස්සනා”’ති තස්මෙව මුඛිස්ස පපති. අප් ධො වඩස්සස්ස ලිව්විස්ස මිත්තමච්චා ඥාතිසාලොභිතා වඩස්ස ලිව්විස්ස එතදවොචු: “අලං ආවුසො වඩස්ස, මා සොච්චි, මා පරිදෙච්චි, මයං හගවන්තං පසාදෙස්සාම හික්ඛුසඤ්ඤාමි”’ති.

අප් ධො වඩේවා ලිව්විස්ස සපුත්තදරො සමිත්තාමච්චො සඤ්ඤාතිසාලොභිතො අලලවත්තො අලලකෙයො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා හගවන්තො පාදෙස්ස සිරසා නිපතිත්වා හගවන්තං එතදවොච: “අව්වයො මං හන්ත අව්වගමා යථාබාලං යථාමුළුභං යථා අකුසලං, යොහං අයං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්ඤායෙනි. තස්ස මෙ හන්ත හගවා අව්වයං අව්වයන්තො පටිගණකාතු ආයතිං සංවරායා”’ති.

තවද මහණෙනි, මෙ මතු කියන පරිද්දෙන් පහතින් කුසලය කළ යුතු: වාක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ භික්ෂු නමක් විසින් සඬා තෙමේ මෙසේ දන්විය යුතු:

“සඬායා මගේ වචනය අසාවා. වඩා ලිව්වී තෙමේ ආයුෂ්මත් මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුනට අමුලක වූ ශීලවිපක්ඛියෙන් වෝදනා කෙරෙයි. ඉදින් සඬායාට සුදුසු කල් වී නම්, සඬා තෙමේ වඩා ලිව්වීහට පහතින් කුසලය කරන්නේ ය සඬායා හා සමෙහාග නැත්තකු කරන්නේ ය.” මේ ඥප්තිය (දැනුම්දීම) යැ.

“වහන්ස, සඬා තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. වඩා ලිව්වී තෙමේ ආයුෂ්මත් මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුනට අමුලක ශීලවිපක්ඛියෙන් වෝදනා කෙරෙයි. සඬා තෙමේ වඩා ලිව්වීහට පහතින් කුසලය කෙරෙයි. ඔහු සඬායා හා සමෙහාග රහිතයක්හු කරයි. වඩා ලිව්වියාට පහතින් කුසලය කිරීම, ඔහු සඬායා හා සමෙහාගය නැත්තක්හු කිරීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියෙන් නම් හේ නිහඩවේවා. යමකුහට නො රිසියෙන් නම් හේ කියාවා. සඬායා විසින් වඩා ලිව්වීහට සඬායා හා සමෙහාගය නැති පහතින් කුසලය කරන ලද්දේ වෙයි. එය සඬායාට රිසියෙයි, එහෙයින් නිහඩ වෙයි. මෙසේ මෙය දරමි (පිළිගනිමි)” යනු යැ.

99. එ කල්හි වහාහි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරණුවෝ පෙර-වරු සෙමෙහි හැද පෙරෙව ගෙන පාසිවුරු ගෙන වඩා ලිව්වීහුගේ ගෙය වෙත එළැඹුණහ. එළැඹ වඩා ලිව්වියා බණවා, “ඇවැත් වඩායිනි, සඬායා විසින් ඔබට පහතින් කුසලය කරන ලදී. ඔබ සඬායා හා සමෙහාග නැත්තක් කරන ලදහ” යි වදළාහ. එ කල්හි වඩා ලිව්වී තෙම “සඬායා විසින් මට පහතින් කුසලය කළාය කරන ලද්දේ ල, සඬායා හා සමෙහාග නැතියෙකිම වෙමි” යි කියා එහි ම මුසපත් වැ වැටිණ. ඉක්බිති වඩා ලිව්වීහුගේ මිත්‍රාමාත්‍යයෝ ද නැසහලේ නැයෝ ද වඩා ලිව්වියා බණවා, “ඇවැත් වඩායිනි, ශෝක නො කරන්න, නො හඬන්න. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද භික්ෂුසඬායා ද පහදවන්නම්හ” යි කීහ.

ඉක්බිත්තෙන් වඩා ලිව්වී තෙම අඹුරුවන් සහිත වැ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් සහිත වැ, නැසහලේ නැයන් සහිත වැ තෙත් වස්ත්‍ර ඇතියේ තෙත් කෙහෙ ඇතියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළඹූ ඔබ පාමුල හිසින් වැටී වැද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, යම්බඳු වූ මම ආර්ය වූ මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුන් වහන්සේට අමුලක වූ ශීලවිපක්ඛියෙන් වෝදනා කෙළෙමි ද, එසේ වෝදනා කළ හැකි පමණට ම මහත් අභ්‍යන්තර වූ බැවින්, එ පමණට ම මහත් සේ මුළා වූවකු බැවින්, එ පමණට ම කොශලය නැත්තකු වූ බැවින් වරද මා ඉක්මැ ගියේ ය. (මම එ බඳු වරදකට යට වීම). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මාගේ වරද මතු එබඳු දැයින් වළකිනු පිණිස වරද වශයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා (එය මාගේ වරද යැ යි මා කියන වචනය පිළිගන්නා සේක්වා)” යි මේ වචන කී ය.

“තඤ්ඤාං ආවුසො වධස් අවචයො අවචගමා යථාබාලං යථාමුළුභං
යථාඅකුසලං යං තං දඬං මලලුභං අමුලිකාය සිලවිපක්ඛියා
අනුඤ්ඤායෙයි. යනො ච ටො තං ආවුසො වධස් අවචයං අවචයනො
දිස්වා යථාධමමං පටිකරොසි, තං තෙ මයං පටිගණ්ඨාම. වුද්ධි
භෙසා ආවුසො වධස් අරියස්ස විනයෙ යො අවචයං අවචයනො
දිස්වා යථාධමමං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති”ති.

අප් ටො භගවා භික්ඛු ආමනෙතයි: තෙන භි භික්ඛවෙ සංඛෙසා
වධස්ස ලිච්චස්ස පතං උකඤ්ජතු සමෙහාගං සංඛෙසන කරොතු.
අට්ඨති භික්ඛවෙ අට්ඨෙති සමනාගතස්ස උපාසකස්ස පතො
උකඤ්ජනබ්බො: න භික්ඛුනං අලාභාය පරිසකකති. න භික්ඛුනං
අනස්වාය පරිසකකති. න භික්ඛුනං ආවාසාය පරිසකකති. න භික්ඛු
අකෙකාසති න පරිභාසති, න භික්ඛු භික්ඛුහි භෙදෙති. න බුද්ධස්ස
අවණණං භාසති. න ධම්මස්ස අවණණං භාසති, න සංඛ්ඤාස්ස
අවණණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි අට්ඨති අට්ඨෙති
සමනාගතස්ස උපාසකස්ස පතං උකඤ්ජතුං.

ඵවස්ඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ උකඤ්ජනබ්බො. තෙන භික්ඛවෙ වධෙසන
ලිච්චන්තා සංඛං උපසංඛන්තීති ඵකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා
භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣන්තා උකඤ්ජිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාමුඛගතභෙත්වා
ඵවචස්ස වචන්තියො: සංඛෙසන මෙ භගෙන පතො නිකඤ්ජන්තො
අසමෙහාගො’මහි සංඛෙසන, සො’හං භගෙන සමමා වත්තාමි
ලොමං පානෙමි. නෙත්ථාරං වත්තාමි. සංඛං පකඤ්ජනං යාචාමිති
දුතියමපි යාචිතබ්බො. තතියමපි යාචිතබ්බො. ව්‍යානෙන භික්ඛුනා
පටිබලෙන සංඛෙසා ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤා මෙ භගෙන සංඛෙසා. සංඛෙසන වධස්ස ලිච්චස්ස
පතො නිකඤ්ජන්තො අසමෙහාගො සංඛෙසන, සො සමමා වත්තති.
ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. සංඛං පකඤ්ජනං යාචති.
යදි සංඛස්ස පතකලලං සංඛෙසා වධස්ස ලිච්චස්ස පතං
උකඤ්ජයා සමෙහාගං සංඛෙසන කරෙය්‍ය. ඵසා ඤාතති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“ඇවැත් වඩ්ඪිනි, යම් බදු වූ තෙපි යම් හෙයෙකින් මලලසුත් දබ්බයනට අමුලක ශීලවිපක්ඛයෙන් වොදනා කළහු ද, එහෙයින් ම ඒ වරද එසේ කිරීමට තරම් ම අඤ්ඤා වූ මුළා වූ කොශලා රහිත වූ නොප ඉක්මැ ගියේ ය. ඇවැත් වඩ්ඪිනි, යම් හෙයෙකින් ම තෙපි වරද වරද වශයෙන් දක ධර්මය වූ පරිදි (එයට) ප්‍රතිකම් කරවූ ද එහෙයින් අපි තොපගේ ඒ (වරද පිළිගැන්නේ) වචනය පිළිගනිමු. වඩ්ඪිනි, යමෙක් (තමා කළ) වරද වරද වශයෙන් දක ධර්මය වූ පරිදි එයට පිළියම් කරන්නේ නම්, මන්තෙහි සංවරයට පැමිණෙන්නේ නම්, මෙය ආර්ය චිත්තයෙහි වැඩිමෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළ සේක: “මහණෙනි, එසේ වී නම් සඤ්ඤා තෙමේ වඩ්ඪි ලිච්චි හට පනතලකකුණ්ණය කෙරේවා (පනනතිකකුණ්ණ කම්ම අවලංගු කෙරේ වා) ඔහු සඤ්ඤා සමෙහාගය ඇත්තකු කෙරේවා. මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත උපාසකයාට පනතලකකුණ්ණ කර්මය කළයුතු. (කවර අඬ අටෙකින් සමන්විතයාට ද යත්:) භික්ෂූනට අලාභය පිණිස තැත් නො කෙරේ ද, භික්ෂූනට අවැඩ පිණිස ප්‍රයෝග නො කෙරේ ද, භික්ෂූන් වසන තැනින් තොරැපිම පිණිස ප්‍රයෝග නො කෙරේ ද, භික්ෂූනට ආත්‍රොශ නො කෙරේ ද පරිභව නො කෙරේ ද, භික්ෂූන් භික්ෂූන් කෙරෙන් නො බිදුවා ද, බුදුනට දෙස් නො නඟා ද, දහමට දෙස් නො නඟා ද, සහනට දෙස් නො නඟා ද, මහණෙනි, මේ අඬ අටින් යුත් උපාසකයාට පනතලකකුණ්ණය කරන්නට (පනනතිකකුණ්ණ කර්මයෙන් ඔහු නිදහස් කරන්නට) අනුදනිමි” යනු යි.

මහණෙනි, පනතලකකුණ්ණය වනාහි මෙසේ කළයුතු: මහණෙනි, ඒ වඩ්ඪි ලිච්චින් විසින් සඤ්ඤා කරා එළඹ, උතුරු සඵව සකස් කොට භික්ෂූන්ගේ පා වැද උත්කුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුන් තබා ගෙන “වහන්ස, මට සඤ්ඤා තෙමේ පනනතිකකුණ්ණය කෙළේ යැ. සඤ්ඤා හා සමෙහාග නැත්තෙක් (කරන ලද්දේ) වෙමි. වහන්ස, ඒ මම මනාව පවතිමි. ලොම් හෙළමි (යටත් පහත් ව පවතිමි). නිස්තරණය පිණිස (මට පැනවූ දඩුවමින් මිදෙනු පිණිස) කළයුතු දැ කරමි. සඤ්ඤා ගෙන් පනතලකකුණ්ණය ඉල්ලමි”යි මෙසේ කියැයුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද තෙවෙනි වර ද මෙසේ ම යාවිඤ්ඤා කළයුතු ය. වාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මා ගේ වචනය අසාවා. සඤ්ඤා විසින් වඩ්ඪි ලිච්චිහට පනනතිකකුණ්ණය කරන ලද්දේ ය, සඤ්ඤා හා සමෙහාග නැතියෙක් කරන ලද්දේ ය. හේ මනා වැ පවතී. අනුලොම වැ (යටත් පහත් වැ-වචනයට අවනත වැ) පවතී: නිස්තරණය පිණිස (පැනවූ දඩුවමින් මිදෙනු පිණිස) කළ යුතු දැ කෙරෙයි. පනතලකකුණ්ණය සඤ්ඤාගෙන් ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම්, සඤ්ඤා තෙමේ වඩ්ඪි ලිච්චිහට පනතලකකුණ්ණය කෙරේවා, ඔහු සඤ්ඤා හා සමෙහාග ඇතියකු කෙරේවා”. මේ ඥප්තිය යැ.

සුඤ්ඤානං මෙ භරතෙ සංඛාරා. සංඛාරානි වධ්දස්ස ලිච්චස්ස පනතො නික්ඛල්ලො අසමෙහාගො සංඛාරො. සො සමමා වත්තති ලොමං පානෙති නෙත්ථාරං වත්තති. සංඛාරං පතතුක්ඛල්ලං යාවති. සංඛාරො වධ්දස්ස ලිච්චස්ස පතො උක්ඛල්ලං. සමෙහාගං සංඛාරො කරොති. යස්සායසමතො ඛමති වධ්දස්ස ලිච්චස්ස පතස්ස උක්ඛල්ලං, සමෙහාගං සංඛාරො කරණං. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

උක්ඛල්ලො සංඛාරො වධ්දස්ස ලිච්චස්ස පනතො සමෙහාගො සංඛාරො. ඛමති සංඛාරස්ස. තස්මා තුණ්හි. ඵවමෙතං ධාරයාමි''ති.

දුතිය භාණවාරං.

වහන්ස, සඬ්ඛ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬ්ඛයා විසින් වඩස් ලිව්ව්හට පහනනිකකුණනය කරන ලද්දේ ය, හේ සඬ්ඛයා හා සමෙතාගය නැත්තෙක් කරන ලද්දේ ය. හෙ තෙමේ මනා වූ පවතී. යටත් පහත් වූ පවතී. නිස්තරණය පිණිස පවතී. සඬ්ඛයාගෙන් පහනඋකකුණනය . ඉල්ලයි. සඬ්ඛ තෙමේ වඩස් ලිව්ව්හට පහන උකකුණනය කෙරෙයි. ඔහු සඬ්ඛයා හා සමෙතාග ඇතියකු කෙරෙයි. වඩස් ලිව්ව්හට පහනකකුණනය කිරීම යම් ආයුෂ්මකක්හට රිසියෙන්තේ නම් හේ නිහඩ වේවා. යමක්හට නො රිසියෙන්තේ නම් හේ කියාවා.

සඬ්ඛයා විසින් වඩස් ලිව්ව්හට පහනකකුණනය කරන ලද්දේ ය, සඬ්ඛයා හා සමෙතාගය ඇත්තෙක් කරන ලද්දේ ය. (එය) සඬ්ඛයාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඩ ය. මෙ කරුණ මෙසේ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ ය.

නීති සහ භාෂාවාර්ම

100. අප බො හඟවා වෙසාලිය යථාහිරන්තං විහරිතා යෙන හග්ගා තෙන වාරිකං පසංඝමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන හග්ගා තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා හග්ගෙසු විහරති සුංසුමාරගිරො හෙසකලාවනෙ මිගදයෙ.

තෙන බො පන සමයෙන බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස කොකනදෙ නාම පාසාදෙ අවිරකාරිතො හොති අනුකම්පාවුඤ්ඤා සමයෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා කෙනවි වා මනුස්සගුතෙන.

අප බො බොධිරාජකුමාරො සඤ්ජිකාපුත්තං මාණවං ආමනොසි: එහි තං සමම සඤ්ජිකාපුත්තං යෙන හගවා තෙනුපසංඝමි. උපසංඝමිතා මම වචනෙන හගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා, අප්පාඛාධං අප්පාතඛං ලහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති 'බොධි හනො රාජකුමාරො හගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා අප්පාඛාධං අප්පාතඛං ලහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති'ති. එවිඤ්ඤා වදෙති: 'අධිවාසෙතු කීර හනො හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතනාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝොනා'ති.

'එවං හො'ති බො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසංඝාතා යෙන හගවා තෙනුපසංඝමි. උපසංඝමිතා හගවතා සඤ්ඤා සමමාදි. සමමාදනියං කපං සාරාණියං විනිසාරෙකා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනෙතො බො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො හගවන්තං එතදවොච: බොධි බො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා, අප්පාඛාධං අප්පාතඛං ලහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති. එවිඤ්ඤා වදෙති 'අධිවාසෙතු කීර හනො හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතනාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝොනා'ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන.

අප බො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො හගවතො අධිවාසනං විදිතා උට්ඨායාසනා යෙන බොධිරාජකුමාරො තෙනුපසංඝමි. උපසංඝමිතා බොධි රාජකුමාරං එතදවොච: "අවොචුච්ඡිතං බො මයං හොතො වචනෙන තං හගවන්තං ගොතමං 'බොධි බො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා, අප්පාඛාධං අප්පාතඛං ලහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති. එවිඤ්ඤා වදෙති: අධිවාසෙතු කීර හනො හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතනාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝොනා'ති. අධිවුත්තං පන සමයෙන ගොතමෙනා"ති.

තුන්වන බණවර

100. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර කැමැති තාක් වැස, හඟා රට බලා සැරි සරා වඩින්නට පිටත් වූ සේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනා සේක්, හඟා රටට බට සේක. එ කල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හඟා රටැ සුංසුමාර-ගිර නුවරට නො දුරු නො ළං තත්හි වූ හෙසකලා වනයෙහි වැඩ වසන සේක.

එ කලැ වනාහි බොධි රාජකුමාරයා විසින් කොකනද නම් පහසෙක් කරවන ලද නොබෝ කල් ඇත්තේ, මහණක්හු හෝ බමුණක්හු හෝ මනුෂ්‍ය වූ කිසිවක්හු විසින් වාසය නො කරන ලද වෙයි.

ඉක්බිති බොධි රාජකුමාර තෙම සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවකයා බණවා, “සගය, සඤ්ජිකාපුත්‍රය, මෙහි එව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත යා. ගොස් මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පා හිස නමා වදුව, ආබාධ නැති බව, නිරෝග බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, ශරීර ශක්තිය ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරව. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඛික්ඝහන හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියව” යි කියේ ය.

සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක ‘එසේ ය පින්වතු’ යි කියා බොධි රාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය, සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කරාව නිමවා, එක් පසෙක හිඳ ගත්තේ ය. සඤ්ජිකා පුත්‍ර මාණවක තෙම මෙසේ එක් පසෙක හුන්නේ ම, “බොධි රාජකුමාර තෙම හවත් ගෞතමයන්ගේ පා හිස නමා වදී. නිරාබාධ බව, නොලෙඩ බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, සිරුරු බල ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරයි. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඛික්ඝහන් හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියා” යැ යි මේ වචන කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමිභාවයෙන් එය ඉවැසූ සේක:

ඉක්බිත්තෙන් සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ නිමන්ත්‍රණය ඉවැසූ නියාව දැන, හුනස්නෙන් නැගී බොධි රාජකුමාරයා කරා ගියේ ය. ගොස්, “බොධි රාජකුමාර තෙම හවත් ගෞතමයන්ගේ පා හිස නමා වදී, නිරාබාධ බව, නො ලෙඩ බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, ශරීර ශක්තිය ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරයි. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඛික්ඝහන හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියා යැ යි, අපි හවත්හුගේ වචනයෙන් ඒ හවත් ගෞතමයනට මෙසේත් කීමහ” යි බොධි රාජකුමාරයාට මේ බස් පැවසී ය.

101. අථ ඛො ඛොධිරාජකුමාරො තස්සා රත්තියා අවටයෙන පඤ්ඤාං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙතා කොකනදඤ්ඤා පාසාදං ඔදනෙහි දුස්සෙහි සන්තරාපෙතා යාව පච්ඡිමා යොපාණකලෙඛරා සඤ්ජිකාපුත්තං මාණවං ආමනොසී: එහි ත්වං සම්ම සඤ්ජිකාපුත්තං, යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්, උපසඬකමිත්වා හගවතො කාලං ආරොචෙහි 'කාලො හනො නිට්ඨිතං හත්තනති' 'එවමෙහා'ති ඛො සඤ්ජිකා-පුත්තො මාණවො ඛොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසසුතා යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකමිත්වා හගවතො කාලං ආරොචෙසි 'කාලො භො ගොතම නිට්ඨිතං හත්තනති'.

අථ ඛො හගවා පුබ්බතභසමයං නිවාසෙතා පත්තච්චරමාදය යෙන ඛොධිස්ස රාජකුමාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඬකම් සඤ්ඤාං භික්ඛුසංඝෙහි. තෙන ඛො පත සමයෙන ඛොධිරාජකුමාරො බ්බ්ඤ්ඤා-රකොට්ඨකෙ ධීනො භොති හගවතං ආගමයමානො. අද්දසා ඛො ඛොධිරාජකුමාරො හගවතං දුරතොව ආගමිත්තං. දිස්වාන තතො පච්චුග්ගනතා හගවතං අභිවාදෙතා පුරුකකතා යෙන කොකනදෙ පාසාදෙ තෙනුපසඬකම්.

අථ ඛො හගවා පච්ඡිමං යොපාණකලෙඛරං නිස්සාය අට්ඨාසී. අථ ඛො ඛොධිරාජකුමාරො හගවතං එතදවොච: 'අකකමතු හනො හගවා දුස්සානි, අකකමතු සුගතො දුස්සානි, යං මම අස්ස දීඝරත්තං භිත්තාය සුබායා'ති. එවං වුත්තෙ හගවා තුණ්හි අභොසී. දුතියමෙව ඛො -පෙ- තතියමෙව ඛො ඛොධිරාජකුමාරො හගවතං එතදවොච: 'අකකමතු හනො හගවා දුස්සානි, අකකමතු සුගතො දුස්සානි, යං මම අස්ස දීඝරත්තං භිත්තාය සුබායා'ති. අථ ඛො හගවා ආයසමානං ආනන්දං අපලොකෙසී. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ ඛොධී රාජකුමාරං එතදවොච: 'සංහරතු රාජකුමාර දුස්සානි, න හගවා වෙලපත්තිකං' අස්සමිස්සති. පච්ඡිමං ජනනං තථාගතො අනුකමෙති'ති.

අථ ඛො ඛොධිරාජකුමාරො දුස්සානි [සංහරාපෙතා උපරි කොකනදෙ පාසාදෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙසී. අථ ඛො හගවා කොකනදං පාසාදං අභිරුහිත්වා පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසිදි සඤ්ඤාං භික්ඛුසංඝෙහි. අථ ඛො ඛොධිරාජකුමාරො බුද්ධපච්චිකං භික්ඛුසංඝං පඤ්ඤානෙ බාදනීයෙන භොජනීයෙන පටියාදපෙතා කොකනදෙ පාසාදෙ ඔදනෙහි දුස්සෙහි සන්තරාපෙතා යාව පච්ඡිමා යොපාණකලෙඛරා සඤ්ජිකාපුත්තං මාණවං ආමනොසී: එහි ත්වං සම්ම සඤ්ජිකාපුත්තං, යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්, උපසඬකමිත්වා හගවතො කාලං ආරොචෙහි 'කාලො හනො නිට්ඨිතං හත්තනති' 'එවමෙහා'ති ඛො සඤ්ජිකා-පුත්තො මාණවො ඛොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසසුතා යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකමිත්වා හගවතො කාලං ආරොචෙසි 'කාලො භො ගොතම නිට්ඨිතං හත්තනති'.

101. ඉක්බිති බොධි රාජකුමාර තෙම ඒ රැය ඇවෑමෙන් ප්‍රණීත බාදා භෝජා පිළියෙළ කරවා, පැයිම් හිණිපෙන තෙක් කොකනද පහය (බේම) සුදුවනින් වස්වා, සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවකයා බණවා, “යහළු සඤ්ජිකාපුත්‍රය, එන්න, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා යව, ගොස් ‘වහන්ස, බත පිළියෙළ කොට නිමියේ ය, වඩින්නට කාලය යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වව” යි කී ය. ‘එසේ ය, පින්වතැ’ යි කියා සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක තෙම බොධි රාජකුමාරයාට පිළිවදන් අස්වා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ, ‘භවත් ගෞතමයීනි, දැන් වඩින්නට කල් වේ. බත පිළියෙළ කොට නිමියේ යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වී ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පෙරවරු සමයෙහි හැද පෙරව, පාසිවුරු ගෙන බික් සහන කැවූව බොධි රාජකුමාරයාගේ නිවෙස කරා වැඩිසේක. එ වේලෙහි වනාහි බොධි රාජකුමාර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩිනු බලාපොරොත්තු වනුයේ බිහිදෙරටුයෙහි සිටියේ වේ. බොධි රාජකුමාර තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුයේ ය. දැක එතැනින් පෙර ගමන් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පෙරටු කොට ගෙන කොකනද පහය වෙත එළඹියේ ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැයිම් හිණිපෙන ළඟ වැඩසිටී සේක. එ කල්හි බොධි රාජකුමාර තෙම ‘වහන්ස, යම් භෙයකින් මෙය මට දික් කලක් හිත වැඩ පිණිස වන්නේ ද එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙනසේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙනසේක්වා’ යි කී ය. මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඩ වූ සේක. දෙවනු ද ... තෙවනු ද බොධි රාජකුමාර තෙම, ‘යම් භෙයකින් මෙය මට දික් කලක් හිත වැඩ පිණිස වන්නේ ද එ හෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙන (පාගා වඩිනා) සේක්වා’ යි කීයේ ය. එ වීට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් දෙස හැරී බැලූයේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරණුවෝ බොධි රාජකුමාරයාට ‘රාජකුමාරය, වස්ත්‍රයන් හකුළවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෙදි පියවිල්ල නො ඇක්මෙන (නො පාගන) සේක. තථාගතයන් වහන්සේ පශ්චිම ජනතාවට අනුකම්පා කරන සේකැ’ යි කීහ.

එකල්හි බොධි රාජකුමාර තෙම වස්ත්‍ර හකුළවා කොකනද පහයේ උඩු මහල් තලයෙහි අසුන් පැනැවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොකනද පහය නැග පනවන ලද අසුන්හි බික් සහන හා වැඩහුන්සේක. ඒ වේලෙහි බොධි රාජකුමාර තෙම බුදුපාමොක් සහන ප්‍රණීත බාදායෙන් භෝජායෙන් සියතින් පතස්වා මොනවට පවරවා (පෙරැත්ත කොට කොට බොස්සන් වළඳවා), බොස්සන් වළඳ අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් ඇතැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයේ එක් පසෙකැ හිඳ ගත්තේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

එකමන්තං නිසින්නං ඛො ඛොධිං රාජකුමාරං හගවා ධම්මේය කථාය සඤ්ඤානා සමාදායෙතා සමුත්තෙතෙතා සමපභංගෙතා උට්ඨායාසනා පසංගාමී. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ. කථං කතා භික්ඛු ආමනොති “න භික්ඛවෙ වෙලපත්තිකා අකකම්මබ්බා. යො අකාමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

102. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා ඉත්ථී අපගතගඤ්ඤා භික්ඛු නිමනොතා ‘දුස්සං පඤ්ඤාපෙතා එතදවොච “අකකමථ හනොන දුස්සන්ති”. භික්ඛු කුකඤ්චවායනො න අකකමන්ති.

“අකකමථ හනොන දුස්සං මඛලලායා”ති. භික්ඛු කුකඤ්චවායනො න අකකමිංසු.

අථ ඛො සා ඉත්ථී උජ්ඣායති ඩියති විපාවෙති: “කථං භි නාම අය්‍යා මඛලලායා යාවිසමානා වෙලපත්තිකං නාකකමිස්සන්ති”ති. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තස්සා ඉත්ථියා උජ්ඣායන්තියා ඩියන්තියා විපාවෙන්තියා. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “ගිහී භික්ඛවෙ මඛලලිකා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහීනං මඛලලායා යාවිසමානෙන වෙලපත්තිකං අකකම්මන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ධොතපාදකං අකකම්මං කුකඤ්චවායන්ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධොතපාදකං අකකම්මන්ති”.

103. අථ ඛො හගවා හග්ගෙසු යථාභිරුන්තං විහරිතා යෙන සාවතථී තෙන වාරිකං පසංගාමී. අනුපුට්ඨෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවතථී තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා සාවතථීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණධීක්ඛ්‍ය ආරාමෙ. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමානා සටකඤ්ඤා කතකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා ආදය යෙන හගවා තෙනුපසඬාමි. උපසඬාමිතා හගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො විසාඛා මිගාරමානා හගවන්තං එතදවොච: “පටිගණ්ඨාතු මෙ හනොන හවො සටකඤ්ඤා කතකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා යං මම අස්ස දීඝරක්ඛං භිතාය සුඛායා”ති. පටිග්ගහෙසි හගවා සටකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා න හගවා කතකං පටිග්ගහෙසි.

එසේ එක් පසෙක හුන් බෝධි රාජකුමාරයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධර්මකරායෙන් කරුණු දක්වා, එය මොනොවට ගත්වා, ඒ ගැන්ම තියුණු කොට, එහි එල දක්වීමෙන් සතුටු කොට, හුනස්නෙන් නැගී නික්ම වැඩියේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දඟුම් කරා කොට භික්ෂූන් බණවා, “වස්ත්‍රයෙන් කළ පියවිල්ල (පාවාඩය) නො ඇක්මිය යුතු ය, යම් මහණෙක් ඇක්මෙන්නේ නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේයැ” යි වදළු සේක.

102. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා ස්ත්‍රියක් පහ වූ දරුගබ ඇත්තී, භික්ෂූන් නිමනා වස්ත්‍ර පතවා (බීමට රෙදි එළා) “වහන්ස, වස්ත්‍රය ඇක්මුන මැනැවැ” යි කීවා ය. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නො ඇක්මෙන්.

“වහන්ස, මංගල පිණිස වස්ත්‍රය ඇක්මෙන්නැ” යි ඔ කීවා ය. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නො ඇක්මුණහ.

එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී “කෙසේ නම් ආර්යයෝ මංගල පිණිස ඉල්ලනු ලබන්නාහු රෙදි පියවිල්ල නො ඇක්මෙන්නාහු ද” යි අවඥ කෙරෙයි, නුගුණ කියයි, දෙස් කතා පතුරුවයි. භික්ෂුහු අවඥ කරන, නොගුණ කියන, දෙස් කතා පතුරුවන ඒ ස්ත්‍රියගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ ... “මහණෙනි, ගෘහස්ථයෝ මාංගලිකයහ මහණෙනි, මංගල පිණිස ගිහියන් විසින් ඉල්ලනු ලබන මහණහු විසින් රෙදි පියවිල්ල ඇක්මෙන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙවූ පා ඇතියහු විසින් පා නැබිය යුතු කොට එලා ඇති රෙදි ඇතිරිය ඇක්මෙන්නට කුකුස් කෙරෙත් ... “මහණෙනි, දෙවූ පා ඇත්තහු සඳහා එළා ඇති ඇතිරිය ඇක්මෙන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

103. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හඟ රට කැමති තාක් වැස සැවැත් නුවර බලා සැරිසරා වඩනට නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්, සැවැත්නුවරට පැමිණියේක. එ සමයෙහි වූ කලී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි මහාරමාතෘ නම් වූ විශාඛා උපාසිකා නොමෝ අතළයක් ද (කටු මතු කොට මැටියෙන් තනන ලද) පාගටනාවක් ද ලිස්නක් ද ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියා ය. එළැඹ වැද පසෙක හුන්නා ය. පසෙක හිඳ “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගේ මේ අතළය ද පාගටනාව ද මුස්න ද පිළිගන්නා සේක් වා. එය මට ඉඳ කාලයක් වැඩ පිණිස සුව පිණිස වන්නේ යැ” යි කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අතළය ද මුස්න ද පිළිගත් සේක. පාගටනාව නො පිළිගත්සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො හගවා වියාඛං මිභාරමානරං ධම්මේසා කරාය සඤ්ඤාසි සමාදපෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො වියාඛා මිභාරමානා හගවතා ධම්මේසා කරාය සඤ්ඤාසිතා සමාදපිතා සමුත්තෙථිතා සමපහංසිතා උට්ඨායාසනා හගවතාං අභිවාදෙඤා පදකච්ඡං කඤා පස්සාමි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ස්වකඤ්ඤා සම්මුච්ඡන්තිඤ්ඤා. න භික්ඛවෙ කතකං පරිභුඤ්ජිතඛං. යො පරිභුඤ්ජයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිසෙස්සා පාදසංසතියො සකඛරං කඨලං සමුද්දපේණකන්ති.”

104. අථ ඛො වියාඛා මිභාරමානා විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා ආදය යෙන හගවා තෙනුපසඛිනමි. උපසඛිනමිඤා හගවතාං අභිවාදෙඤා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසින්නා ඛො වියාඛා මිභාරමානා හගවතාං එතදවොච: “පටිගණනාතු මෙ හතොත හගවා විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා යං මම අස්ස දීඝරන්තං භිතාය සුඛායා”ති.

පටිගණනෙසි හගවා විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා. අථ ඛො හගවා වියාඛං මිභාරමානරං ධම්මේසා කරාය සඤ්ඤාසි -පෙ- අථ ඛො වියාඛා මිභාරමානා -පෙ- පදකච්ඡං කඤා පස්සාමි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා”ති.

105. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛිකස්ස මකසච්ඡති උප්පන්නා භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මකසච්ඡන්ති”.

වමරිච්ඡති¹ උප්පන්නා භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ වමරිච්ඡති ධාරෙතඛං. යො ධාරෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිසෙස්සා ච්ඡන්තියො: වාකමයං උසිරමයං මොරපිඤ්ඤමයන්ති.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛාවට ධර්මනිශ්ශ්‍රිත කථායෙන් කරුණු දක්වා වදාළසේක, ඒ කරුණු ගැන්වූ සේක, එහි උනන්දු කළසේක, එහි ලා සතුටු කළ සේක. එයට පසු, විශාඛා මිඟරමාතෘ තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් එසේ දැනුම් කතායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දී, කරුණු ගන්වන ලද්දී, එහි උනන්දු කරන ලද්දී, එහි සතුටු කරන ලද්දී, හුනස්නෙන් නැගී සිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි, මේ කරුණෙහි දැනුම් කරා කොට භික්ෂුසංඝයා බණවා, “මහණෙනි, අතළය ද මුස්න ද අනුදනිමි. මහණෙනි, පාගටනාව පරිභොග නො කළයුතු. යමෙක් පරිභොග කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, (පා ගටනු පිණිස) ගල ද කැබැලිති ද මුහුදු පෙණ ද යන තුන් පා ගටනා අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

104. නැවත (එක් දිනක්) මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ විජිනිපතක් ද තල්වටක් ද ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියා ය. එළැඹ වැද පසෙක හිඳ ගන්නා ය. පසෙක හිඳ, “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ විජිනිපත ද තල්වට ද පිළිගන්නාසේක්වා. එය මට දික් කලක් වැඩ පිණිස සුව පිණිස වන්නේ යැ” යි කීවා ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විජිනිපත ද තල්වට¹ ද පිළිගත් සේක. ඉක්බිති මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛාවට දැනුම් කරාවෙන් කරුණු දක්වා වදාළසේක... එකල්හි මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ... පැදකුණු කොට ගියාය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනායෙහි, තෙල කරුණෙහි දැනුම්කරා වදා හික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, විජිනිපත ද තල්වට ද අනුදනිමි” යි.

105. එ සමයෙහි වනාහි සංඝයාට මදුරුවිදුනාවක්² උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මදුරුවිදුනාව අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

සෙමෙර විදුනාවක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සෙමෙරවිදුනාව නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වැහැරිමුවා විදුනාව ද, සුවදහොට මුවා විදුනාවද, මොනර පිල්මුවා විදුනාව ද යන තුන් විජිනිපත් අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

1. මෙහි තල්වට යනු නඩුවක් සමගම තල අත්ත ගෙන කවාකාර කොට තනන ලද අවන් වශෙය යි. තාලවිණවන්හි සහවිණවන කත. තාල. තාල වණ. (පාවිතාදී අතරායෝජනා). තාලපකාදිහි කත. මණ්ඩලික විජයා: (පාරතර්දයනිවිකා).

2. මදුරුවන් පලවා හරින්නට පවත් පලන විජිනි පතක්.

106. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ඡන්තං උපානතං භොති, හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡන්තනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බස්ස භික්ඛු ඡන්තපග්ගහිතා ආභිඤ්චන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො සම්මිත්තලෙහි ආර්ථිකසාවකෙහි සඬ්ඨං උයානං අගමාසි. අද්දසංසු¹ ඛො තෙ ආර්ථිකසාවකා ඡබ්බස්සෙ භික්ඛු දුරතොව ඡන්තපග්ගහිතෙ ආගව්ජන්තෙ. දිස්වාන නං උපාසකං එතදවොචුං: “එතෙ ඛො අයා, තුමහාකං හදන්තා ඡන්තපග්ගහිතා ආගව්ජන්ති සෙය්‍යරාපි ගණකමහාමන්තා”ති.

“නායා එතෙ භික්ඛු පරිබ්බාජකා”ති.

“භික්ඛු න භික්ඛු”ති අබ්‍යුතං අකංසු. අප් ඛො යො උපාසකො උපගතෙ සඤ්ජානිතා උජ්ඣායති ධියති විපාවෙති “කප් භි නාම හදන්තා ඡන්තපග්ගහිතා ආභිඤ්චස්සන්ති”ති.

අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තස්ස උපාසකස්ස උජ්ඣායන්තාස්ස ධියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. අප් ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවා.”

විගර්හි බුද්ධො හගවා. විගර්හිතවා ධම්මීං කප් කථා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ ඡන්තං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

197. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො භොති, තස්ස විතා ඡන්තෙන න එය්‍ය භොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස ඡන්තනති.”²

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ‘ගිලානස්සෙව හගවතා ඡන්තං අනුඤ්ඤතං නො අගිලානස්සා’ති ආරාමෙ ආරාමුපචාරෙ ඡන්තං ධාරෙතුං කුක්ඛව්වායන්ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අගිලානෙනපි ආරාමෙ ආරාමුපචාරෙ ඡන්තං ධාරෙතුන්ති.”

1. අද්දසංසු - මිජසං.

2. ඡන්තං ධාරෙතුන්ති - මිජසං.

106. එ සමයෙහි සඤ්ඤායාම ඡත්‍රයෙක් (කුඩයෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි ඡත්‍රය (කුඩය) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවුභි මහණහු ඔසොවා ගත් කුඩ ඇත්තාහු (කුඩ ඉසැ ලා ගෙන) ඇවිදිත්. එ කල එක්තරා උපාසකයෙක් බොහෝ සිය ගණන් ආර්ථික ශ්‍රාවකයන් හා උයනට ගියේ ය. ඒ ආර්ථික ශ්‍රාවකයෝ කුඩ ඉසලා ගෙන එන සවුභි මහණුන් දුරින් ම දුටුයේ ය. දැක, ඒ උපාසකයා බණවා “ආර්යය තෙල ඔබ පැවිදි පින්වත්හු ගණක මහාමාත්‍යයන් සේ කුඩ ඉසලා ගත්තාහු එන්නාහ” යි කීහ.

“ආර්යයෙනි, තෙල භික්ෂුහු නො වෙත්, පිරිවැටියෝයැ” යි උපාසක තෙම කී ය.

“භික්ෂුහු ද? භික්ෂුහු නො වෙත් ද?” යි ඔට්ටු ඇල්ලූහ. එයින් පසු ඒ උපාසක තෙම ළඟට ආවුන් හැදින “කෙසේ නම් පින්වත්හු කුඩ ඉසලා ගෙන හැවිදින්නාහු ද” යි අවඥා කෙරෙයි, නොගුණ කියයි, දෙස් පතුරුවයි.

භික්ෂුහු අවඥා කරන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ උපාසකයා ගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ... සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. ‘සැබව වහන්සැ’ යි ඔහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඹුණු සේක. ගරභා ධර්ම කරා කොට “මහණෙනි, කුඩය නො දැරිය යුතු, යමෙක් දැරූයේ වී නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

107. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුට කුඩයක් නැති ව අපහසු වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණෙකට කුඩය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ගිලනාට ම කුඩය අනුදනිමි, නොගිලනාට නො අනුදනිමි’ යි කියා ආරාමයෙහි ද, ආරාමොපචාරයෙහි ද කුඩ දරන්නට කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, නොගිලනාහු විසින් ද ආරාමයෙහිත් ආරාමොපචාරයෙහිත් කුඩය දරන්නට අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

108. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සික්ඛාය පක්ඛං උග්ගිකා¹ දණ්ඩ ආලංඝිකා විකාලෙ අඤ්ඤතරෙන ගාමද්වාරෙන අතික්ඛමති. මනුස්සා “එසයා” වොරො ගච්ඡති. අසි²ස්ස විජ්ජනලති³”ති අනුපතිකා ගහෙකා සඤ්ජානිකා මුඤ්චංසු. අප ටො සො භික්ඛු ආරාමං ගතවා භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොචෙයි.

“කිං පන තං ආවුසො දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙයි”ති.

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අභිච්ඡා සනතුට්ඨා ලජ්ජතො කුක්ඛවිකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායනති වීයනති විපාවෙනති: “කපං හි නාම භික්ඛු දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙස්සති”ති.

අප ටො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර තං භික්ඛු දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙයි”ති

“සච්චං භගවා”

විගර්හි බුද්ධො භගවා. විගර්හිකා ධම්මං කපං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි: “න භික්ඛවෙ දණ්ඩසික්ඛා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

109. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. න සංකොති විනා දණ්ඩන⁴ ආභිඤ්ඤාං. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං⁴ දතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ දතබ්බා: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඛං උපසංකාමිකා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා වුට්ඨානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිකා උක්ඛට්ඨං නිසිදිතා අඤ්ජලිං පඤ්ඤෙතො එවමස්ස වචනියො:

“අහං භගෙන ගිලානො න සංකොමි විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං සො’හං භගෙන සඛං දණ්ඩසම්මතිං යාවාමි”ති. දුතියමෙ යාවිතබ්බා. තතියමෙ යාවිතබ්බා. ව්‍යතෙන භික්ඛුනා පට්ඨලෙන සඛො ඤ්ජෙතබ්බා.

1. උග්ගිකා - මජ්ඣ., PTS.

උග්ගිකා - ස්‍යා.

2. එසයො - සිඤ්ඤ.

3. දණ්ඩනෙත - සිඤ්ඤ.

4. දණ්ඩසම්මතිං - මජ්ඣ.

108. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සාල්ලෙක නංවා දණ්ඩෙක එල්ලාගෙන නො කල්හි එක්තරා ගම්දෙරෙකින් ඉක්මයෙයි. මිනිස්සු ‘ආර්යයෙනී, මේ පොරෙක් යෙයි, ඔහුගේ කඩුව දිලියේ’ යැ යි කියා ලුහුබැඳ අල්ලාගෙන හැඳින මුද් හළහ. එ කල්හි ඒ මහණ ආරාමයට ගොස් හිඤ්ඤාට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය.

“ඇවැත්නි, තෙපි දණ්ඩසිකකාවක් (දණ්ඩෙක බඳනා ලද සාල්ලක්)දරවු ද?” යි භික්ෂුහු ඇසූහ. “එසේය ඇවැත්නි” යි හේ කී ය.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්ව ද ලද පමණෙහි සතුවුවෙන් ද ලජ්ජිහු ද සුළු වරදෙහින් කුකුස් කෙරෙත් ද^{*} ගිණි කැමත්තෝ ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණ තෙමේ දණ්ඩසිකකාවක් දරන්නේ ද” යි අවඥා කෙරෙත්, අගුණ කියත්, දොස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණ සැබෑ ද? තෝ දණ්ඩසිකකාවක් දරති ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“එසේ ය, වහන්සැ” යි එ මහණ කී ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඹුණුසේක. ගරභා දෑහැමි කතා කොට හිඤ්ඤාත් අමතා, “මහණෙනි, දණ්ඩසිකකාව නො දැරිය යුතු. යමෙක් දැරුයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

109. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. දණ්ඩක් නැති වූ ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණහට දණ්ඩ සමමතිය දෙන්නට අනුදනිමි. එය වනාහි මෙසේ දියැ යුතු: ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුගහ එකස් කොට වැඩිමහලු මහණුන් පා වැඳ, උත්කුටුක වූ හිඳ, දෙහොත් මුදුන්හි තබාගෙන,

“වහන්ස මම ගිලන්මි, දණ්ඩක් නැති වූ ඇවිදින්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩ සමමතිය ඉල්ලමි” යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද ඉල්ලිය යුතු තෙවෙනි වරද ඉල්ලියයුතු. වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් මෙසේ සඤ්ඤා තෙමේ දැන්වියයුතු ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංඛාරා. අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො, න සංකොඤ්ඤා චිත්තා දණ්ඩනා ආභිඤ්ඤා. සො සංඛාරා දණ්ඩනාමෙති. යාචති. යදි සංඛාරා පනතකලං සංඛාරා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩනාමෙති. දදෙය්. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංඛාරා. අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකොඤ්ඤා චිත්තා දණ්ඩනා ආභිඤ්ඤා. සො සංඛාරා දණ්ඩනාමෙති. යාචති. සංඛාරා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩනාමෙති. දෙති. යස්සායංගො ධම්මා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩනාමෙති. දනං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නාකමති සො භාසෙය්.

දිත්තා සංඛාරා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩනාමෙති, ධම්මා සංඛාරා තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

110. තෙන ධො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො භොති. න සංකොඤ්ඤා චිත්තා සික්කාය පනතං පරිහරිතුං. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො සික්කායමෙති. දතුං. එවංඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දුතඛො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සංඛාරා උපසංකම්භා එකංසං උත්තරාසංඛාරා කරිත්වා වුධස්සානං භික්ඛුනා. පාදෙ වජ්ඣිකා උත්තරාසංඛාරා නිසිදිත්වා අඤ්ඤා පනතෙන ච වටස්ස වටිනියො “අහං භවෙති ගිලානො න සංකොඤ්ඤා චිත්තා සික්කාය පනතං පරිහරිතුං. සො’හං භවෙති සංඛාරා සික්කායමෙති. යාචාමි”ති. දුතියං යාචිත්තං. තතියං යාචිත්තං. වාතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛාරා ඤාපෙතංගො.”

“සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංඛාරා. අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකොඤ්ඤා චිත්තා සික්කාය පනතං පරිහරිතුං. සො සංඛාරා සික්කායමෙති. යාචති. යදි සංඛාරා පනතකලං සංඛාරා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සික්කායමෙති. දදෙය්. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංඛාරා: අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකොඤ්ඤා චිත්තා සික්කාය පනතං පරිහරිතුං. සො සංඛාරා සික්කායමෙති. යාචති. සංඛාරා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සික්කායමෙති. දෙති. යස්සායංගො ධම්මා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සික්කායමෙති. දනං. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නාකමති සො භාසෙය්. දිත්තා සංඛාරා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සික්කායමෙති. ධම්මා සංඛාරා තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙ නම් මහණ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති වැ ඇවිදියැ නො හැක්ක. හෙතෙම සඤ්ඤා ගෙන් දණ්ඩසමූහය ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම් මෙ නම් මහණහට දණ්ඩ සමූහය දෙන්නේ ය. මේ ඥාපනය යැ.

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම ගිලන් ය. දණ්ඩක් නැතිවැ ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි. හේ සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසමූහය ඉල්ලයි. සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසමූහය දෙයි. මෙනම් මහණහට දණ්ඩ සමූහය දීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙන්තේ නම්, හේ නිහඬ වෙවා. යමක්හට කො රිසියෙන්තේ නම් හේ කියාවා.

“සඤ්ඤා විසින් මෙනම් මහණහට දණ්ඩසමූහය දෙන ලදී. සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරමි (සිතමි)” යනු යැ.

110. තවද එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන්වෙයි. සහල්ලක් නැති වැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දන්වාලූහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට සික්කාසම්මතිය දෙන්නට අනුදනිමි. තවද මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතුය: ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට වැඩිමහලු වහන්දාගේ පා වැද උක්කුවික ව හිඳ ඇදීලි බැඳ මෙසේ කියැ යුතු වෙයි. “වහන්ස මම ගිලන්මි. සහල්ලක් නැතිව පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැකි වෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඤ්ඤා (වෙතින්) සික්කාසම්මතිය යදිමි”යි. දෙවන වට දු යාවිඤ්ඤා කළයුතු ය. තෙවන වට දු යාවිඤ්ඤා කළයුතු ය. වාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සහන දැන්වියයුත්තාහ.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසන සේක්වා. මේ මෙනම් මහණ ගිලන් වෙයි. සහල්ලක් නැතිවැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැක්ක. හේ සඤ්ඤා (වෙත) සික්කාසම්මතිය යදියි. ඉදින් සහනට පැමිණි කල් වී නම් සඤ්ඤා මෙනම් මහණහට සික්කාසම්මතිය දෙන්නේය. තෙල ඤාපනය යැ.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මාගේ වචනය අසන්නවා. මේ මෙනම් ඇති මහණ ගිලන් වෙයි. සහල්ලකින් වෙන් වැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැක්ක. හේ සඤ්ඤා (වෙත) සික්කාසම්මතිය යදී, සඤ්ඤා මෙනම් මහණහට සික්කාසම්මතිය දෙති. යම් ආයුෂ්මත කෙනකුන්ට තෙල මහණහට සික්කාසම්මති දීම රිසි වේ නම් හේ නිහඬ වන්නේය. යමකුට නො රුස්නේ නම් හේ බණන්තේය. සඤ්ඤා විසින් මෙනම් මහණහට සික්කාසම්මතිය දෙන ලදී. සඤ්ඤාට (එය) රුස්නේය. එහෙයින් තුෂ්ණිමභාවය වෙයි. තෙල මෙසේ දරමි”යි.

111. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති, න සකෙකාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤා. න සකෙකාති විනා සික්කාය පතනං පරිහරිතුං. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතිං දුතුං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දුතඛො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඛං උපසඛන්ති. එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා වුච්ඡානං භික්ඛුනා පාදෙ වජ්ඣතා උක්ඛවිකං නිසිදිතා අඤ්ඤාලිපගගහෙනවා එවමස්ස වචනියො: “අහං භතො ගිලානො, න සකෙකාමි විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤා, න සකෙකාමි විනා සික්කාය පතනං පරිහරිතුං. සො’හං භතො සඛං දණ්ඩසික්කාසමමතිං යාචාමි”ති. දුතියමපි යාචිතඛො. තතියමපි යාචිතඛො. වාතෙන න භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛො ඤාපෙතඛො:

“සුඤ්ඤා මෙ භතො සඛො. අයං ඉස්සන්තොමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤා. න සකෙකාති විනා සික්කාය පතනං පරිහරිතුං. සො සඛං දණ්ඩසික්කාසමමතිං යාචති. යදි සඛස්ස පතනකලං සඛො ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතිං දදෙය්” එසා ඤාතති.

“සුඤ්ඤා මෙ භතො සඛො: අයං ඉස්සන්තොමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤා, න සකෙකාති විනා සික්කාය පතනං පරිහරිතුං. සො සඛං දණ්ඩසික්කාසමමතිං යාචති. සඛො ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතිං දෙති. යස්සායසමතො ඛමති ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතියා දුතං. සො තුණ්හි’ස්ස, යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්. දිනතො සඛො න ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමති. ඛමති සඛස්ස තසමා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

112. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රොමන්තො හොති¹ සො රොමන්තීතා රොමන්තීතව්² අපේක්ඛාහරති. භික්ඛු උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “විකාලෙ’යං භික්ඛු භොජනං භුංඤ්ඤති”ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“එසො භික්ඛවෙ භික්ඛු අවිරං ගොයොනියා වුතො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ රොමන්තස්ස රොමන්තං. න ච භික්ඛවෙ ඛභි මුඛවාරං නිහරිතවා අපේක්ඛාහරිතඛො. යො අජ්ඣාභරෙය් යථා ධම්මො කාරෙතඛො”ති.

1. රොමන්තො - මජ්ඣං, ඥා.

2. අපොසි - ඥා.

3. රොමන්තීතා - මජ්ඣං, ඥා.

111. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. දණ්ඩක් නැතිව ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ එය දියැ යුතු; ඒ ගිලන් මහණ සඤ්ඤා කරා එළැඹ උතුරුසහ එකස් කොට, වැඩිමහලු හික්මුන් ගේ පා වැද උත්කුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුනැ තබා, “වහන්ස, මම ගිලන්මි. දණ්ඩෙන් තොර වැ ඇවිදින්නට නොහැක්කෙමි, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසිකා සමමතිය ඉල්ලමි” යි මෙසේ කියැයුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද ඉල්ලියැ යුතු. තෙවෙනි වර ද ඉල්ලියැ යුතු. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඤ්ඤා තෙමේ මෙසේ දන්වියැ යුතු:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති වැ ඇවිදින්නට නො හැකි ය, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකි ය. හේ සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසිකාසමමතිය ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇතියේ වී නම් සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකා සමමතිය දෙන්නේ ය”. මේ ඥාපනය (දන්වීම යැ).

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති ව ඇවිදින්නට නො හැකි යැ. සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකිය. හේ සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසිකාසමමතිය ඉල්ලයි. සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙයි. මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ ද හේ නිහඬ වේවා. යමකුහට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා. සඤ්ඤා විසින් මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙන ලදී. එය සඤ්ඤාට රිසියෙයි, එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සිතමි)” යනු යැ.

112. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් වැළැඳු බොජුන් වමාරන්නේ වෙයි. හේ වමාර වමාරා ගිලිසි. “මේ මහණ විකාලයෙහි බොජුන් වළඳා” යැ යි හික්මුණු ඔහුට අවඥා කෙරෙත්; අගුණ කියත්; දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මේ මහණ නොබෝ කල්හි (මැතඳි) ගවයොනි-යෙන් වූවක විය. මහණෙනි, (පියෙවියෙන්) වමාරන්නාහට ඒ වැළැ-රීම අනුදැනිමි. මහණෙනි, එතෙකුදු වූවක් මුවදෙරින් (උගුරෙන්) පිටත, නික්මවා නැවැත නොගිලියැයුතු. යමෙක් එසේ ගිලින්නේ නම් ඔහුට ධර්ම වූ පරිදි (විකාල භෞජනය වැළැඳීමට කළයුතු පරිදි) ඔහුට කළයුතු යැ” යි වදළු සේක.

113. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුගස්ස සංක-
භත්තං භොති. භත්තභෙග්ග ඛණ්ඩ සිත්ථානී විපාකිරිසිංසු¹. මනුස්සා
උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ක-
පුත්තියා ඔදනෙ දියමානෙ න සක්කවටි පටිග්ගභෙස්සනති. එකමෙකං
සිත්ථං කම්මසතෙන නිට්ඨායති”ති. අසෙස්සාසු ඛො භික්ඛු තෙසං
මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවනානං. අථ ඛො
තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
යං දියමානං පතති තං සාමං ගහෙත්වා පරිභුක්ඛන්තුං. පරිච්චිත්තං
තං භික්ඛවෙ දයකෙහි”ති.

114. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිසෙහි
නට්ඨෙහි පිණ්ඩාය වරති. අඤ්ඤතරා ඉත්ථී පසස්සිත්වා තං භික්ඛු-
එකදවොච: “එහි භනොත මෙදුතං ධම්මං පටිසෙවා”ති.

“අලං භගිනි, නෙතං කප්පති”ති.

“සචෙ ඛො ත්වං භනොත න පටිසෙවිස්සසි, ඉදනාභං අත්තනො
නට්ඨෙහි ගත්තානි විලිඛිත්වා කුසං කර්මස්සාමි ‘අයං මං භික්ඛු
විපකරොති’ති.

“පජානාසි ත්වං භගිනි”ති.

අථ ඛො සා ඉත්ථී අත්තනො නට්ඨෙහි ගත්තානි විලිඛිත්වා කුසං
අකාසි: “අයං මං භික්ඛු විපකරොති”ති.

මනුස්සා උපධාවිත්වා තං භික්ඛුං අග්ගභෙසුං. අද්දසාසු ඛො
තෙ මනුස්සා තස්සා ඉත්ථීයා නට්ඨෙසු ජවිමි ලොභිතමි. දිස්වාන
‘ඉමිස්සායෙව ඉත්ථීයා ඉදං කම්මං, අකාරකො භික්ඛු’ති තං භික්ඛුං
මුඤ්ඤිංසු.

අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතවා භික්ඛුනං එතමස්සං
ආරොචෙසි.

“ක්වං පන ත්වං ආවුසො දිසෙ නට්ඨෙ ධාරෙසි”ති.

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා සත්තුවධා ලජ්ජිතො කුසලාවකා
සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම
භික්ඛු දිසෙ නට්ඨෙ ධාරෙස්සනති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න
භික්ඛවෙ දිසා නඛා ධාරෙතඛො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති
සුක්කටස්සා”ති.

1. පටිඤ්ඤ - අත්ත.
පටිඤ්ඤ - PTS.

113. එ සමයෙහි එක්තරා සමූහයකගේ සහකරෙක් වෙයි. බොහෝ හලෙහි බොහෝ බන්ධු එ විසිරිණ. “කෙසේ නම් භාෂාපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ බන්ධු දෙනු ලබන කල්හි සකසා නොපිළි ගන්නාහු ද, එකී එකී බන්ධුලෙක් කම් සියයෙකින් නිමවේ” යැයි මිනිස්සු අවඥ කරත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. අවඥ කරන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ කර්ම වික්ෂිප්ත ඇසුරු. ඉක්බිත්තෙන් භික්ෂු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “මහණෙනි, දෙනු ලබන යමක් වැටෙන්නේ නම්, එය තමන් ම ගෙන පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි. එය දයකයන් විසින් පරිත්‍යක්ත එකෙකු”යි වදාළේක.

114. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දික් නියවලින් යුතු ව පිඩු පිණිස හැසිරෙයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් එ මහණ දක “වහන්ස, එන්න, මෙවුන් දම් සෙවිනු මැනවැ”යි කීවා ය. මහණ තෙම “බිහිනිය, කම් නැත. එය (අපට) කැප නො වේ” යැ යි කීය.

“වහන්ස, ඉදින් ඔබ මෙවුන් දම් නො සෙවින්නාහු නම්, දන් මම සිය නියවලින් සිරුරු අවයව සුරාගෙන මේ මහණ මට හිරිහැර කෙරේ” යැ යි හඬ නඟන්නෙමි”යි ඔ කීවාය.

“බිහිනිය, තෝ ම එය දන ගන්නෙහි” යැ යි මහණ කීය.

එවිට ඒ ස්ත්‍රී තමාගේ නියවලින් ගර්චාවයව සුරා ගෙන “මේ මහණ මට හිරිහැර කෙරේ යැ” යි හඬ නැඟුවාය.

මිනිස්සු එ තැනට දිවගොස් ඒ මහණ අල්ලා ගත්හ. ඒ මිනිස්සු ඒ ස්ත්‍රියගේ නියවලැ සිවිය ද ලේ ද දුටුවාහ. දක, “මෙය මේ ස්ත්‍රියගේ ම ක්‍රියාවෙක, මේ මහණ වරදකරු නොවේ” යැ යි කියා එ මහණහු ප්‍රියුහු.

එකල්හි ඒ මහණ අරමට ගොස් භික්ෂුනට මෙ පවත් දන්වීය.

“කිමෙක් ද ආයුෂ්මත්ති, තෙපි දික් නිය දරනු ද?” යි එ මහණහු පුළුවන්හ.

“එසේ ය, ඇවැත්ති” යි ඒ මහණ කී ය.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්‍ය ද ලද පමණින් සතුටු වන්නෝ ද, ලප්ඵිහු ද, කුකුස් කරන්නෝද, ශික්ෂාකාමීහු ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණහු දික් නිය දරන්නාහු ද” යි අවඥ කෙරෙත්, කුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දික් නිය නො දරියැ යුතු. යමෙක් එය දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

1. එක් බන්ධුඑක් උපදවා ගන්නට කුඹුර වැසිරීමේ පවත් වැඩ, සියයක් පමණ කළ යුතු වෙයි: කී නියා යි:

115. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නටෙනපි නටං ජිඤ්ඤාති, වුටෙනපි නටං ජිඤ්ඤාති කුඩෙධිපි නටං සංසතති. අඩ්ඨලියො දුක්ඛා භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නටවෙජ්ඣනාති”.

සලොභිතකං නටං ජිඤ්ඤාති. අඩ්ඨලියො දුක්ඛා භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මංසප්පමාණෙන නටං ජිඤ්ඤාති.”

116. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු වීසතිමච්චං කාරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ වීසතිමච්චං කාරාපෙනබ්බං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ මලමඤ්ඤං අපකඩ්ඨිතුනති”.

117. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං කෙසා දීඝා භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“උස්සභනති පන භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤමඤ්ඤං කෙසෙ ඔරොපෙතුනති?”.

“උස්සභනති භගවා”ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතස්සි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුරං බුරසිලං බුරසිපාථිකං නමතකං සබ්බං බුරභණ්ඩනති.”

118. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු මස්සුං කප්පාපෙනති, මස්සුං වඩ්ඪාපෙනති, ගොලොමිකං කාරාපෙනති. චතුරස්සකං කාරාපෙනති, පරිවුටං කාරාපෙනති, අඩ්ඨුරකං කාරාපෙනති, දුග්ගිකං ධපෙනති, සම්බාධෙ ලොමං සංභරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ මස්සු කප්පාපෙනබ්බං, න මස්සු වඩ්ඪාපෙනබ්බං, න ගොලොමිකං කාරාපෙනබ්බං, න චතුරස්සකං කාරාපෙනබ්බං, න පරිවුටං කාරාපෙනබ්බං, න අඩ්ඨුරකං කාරාපෙනබ්බං, න දුග්ගිකා ධපෙනබ්බා න සම්බාධෙ ලොමං සංභරාපෙනබ්බං. යො සංභරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

115. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු නියෙන් ද නිය සිදිත්, මුවින් ද නිය සිදිත්, බිත්තියෙහි ද නිය මිදිත්. ඇඟිලි රිදුම් සහිත වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නියසිදුනාව අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ලේ සහිත කොට නිය සිදිත්. ඇඟිලි රිදේ.

“මහණෙනි, මාංගුරාණයෙන් (නියළහ මස ඉම් කොට) නිය සිදින්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

116. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු විසි නිය ඔප මට්ටම් කරවත්. “කාමභොගී ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවඥ කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, විසි නිය ඔප මට්ටම් නො කැරවිය යුතු. යමෙක් එය කරවන්නේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, (නිය තුළ වූ) මල පමණක් බැහැර කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

117. එ සමයෙහි මහණුන්ගේ කෙහෙ දික් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හික්ෂුහු උනුත් කෙහෙ බාන්නට හැකි වෙත් ද?”යි අසා වදළ සේක.

“හැකි වෙත් වහන්සැ”යි හික්ෂුහු කීහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි ලා දහම් කතා කොට හිඤ්ඤාත් බණවා, “මහණෙනි, කරකැත්ත ද කරගල ද කරකොපුව ද කරකැත්ත ඔතන රෙදි කඩ ද සියලු කර බඩු (ඉසකේ රවුළු බැමට ඇවැසි සෙසු උපකරණ) ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

118. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු (කතුරෙන්) රවුළු (අන්දම් තබා) කපවත්, රවුළු වඩවත්, (එළුරවුළු සේ) දිගු කොට කපවත්, (උඩින් නලළ දෙ කෙළවර ද යැවින් හනු දෙපැත්තේ දැයි සතර කොන් ඉතිරි ව සිටුනා සේ) රවුළු සතරැස් කොට කපවත්, පපුවෙහි ලොම් බාවත්, බඩෙහි ලොම්වැටිය තබා සෙසු තන්හි ලොම් බාවත්, දළි රවුළු තබත්. සම්බාධ සථානයෙහි, පුරිස්නිමිති පෙරෙස දෙකිසිලි යන තන්හි ලොම් බාවත්. “කාමභොගී ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්; දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක.

“මහණෙනි, රවුළු (අන්දම් තබා) නො කැපවිය යුතු. රවුළු නො වැඩිය යුතු, රවුළු (එළුරවුළු සේ) දික් කොට නො කැපවිය යුතු; රවුළු සතරැස් කොට නො කැපවිය යුතු, පපුවේ ලොම් නො බැවිය යුතු, බඩෙහි ලොම් වැටිය තබා සෙසු තන්හි ලොම් නො බැවිය යුතු. දළි රවුළු නො තැබිය යුතු. සම්බාධ සථානයෙහි ලොම් නො බැවිය යුතු. යමෙක් එසේ කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය.” යනු යැ.

* තම්බකාන්ති සත්තවෙදනකං පිට්ඨකයා වණ්ඤාං (මම්බපාසාදිකා)

119. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො සම්මාධෙවි වණො භොති. භග්ගජං න සත්තිට්ඨති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බාධප්පව්වයා සම්මාධෙවි ලොමං සංඝරාජෙතුනති.”

120. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඝෙය්‍යා භික්ඛු කත්තරිකාය කෙසෙ ඡෙදපෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“න භික්ඛවෙ කත්තරිකාය කෙසා ඡෙදපෙතබ්බං. යො ඡෙදපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

121. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පිසෙ වණො භොති. න සකෙසාති චූරෙන කෙසෙ ඔරොපෙතුං. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බාධප්පව්වයා කත්තරිකාය කෙසෙ ඡෙදපෙතුනති.”

122. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දීඝානි නාසිකාලොමානි ධාරෙතති, මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි පිසාවිලිච්ඡා”ති, භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“න භික්ඛවෙ දීඝං නාසිකාලොමං ධාරෙතබ්බං, යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

123. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ස්ඤ්ඤාතරස්ස පිට්ඨසිත්ථං කෙනපි නාසිකාලොමං ගාභාපෙතති. නාසිකා දුක්ඛං භොතති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සන්ඤ්ඤාසතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඝෙය්‍යා භික්ඛු පලිතං ගාභාපෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“න භික්ඛවෙ පලිතං ගාභාපෙතබ්බං. යො ගාභාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

119. එ සමයෙහි එක්තරා මහණකුට සම්බාධසානායෙක වණයෙක් වෙයි. බෙහෙත් එහි නො සිටී (නොදෙයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයයෙන් එ තන්හි ලෙඩක් ඇති කල්හි සම්බාධසානායෙහි ලොම් බාවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

120. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු කතුරෙන් කෙස් සිදුවත්. “කාමභෝගී ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කතුරෙන් කෙස් නො සිදුවිය යුතු. යමෙක් සිදුවී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

121. එ සමයෙහි එක්තරා මහණක්හුගේ හිසෙහි වණයෙක් වේ. කරකැන්තෙන් කෙස් බහවන්නට නො හැක්කේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයයෙන් කතුරෙන් කෙහෙ සිදුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

122. එ සමයෙහි මහණහු දික් නාසිකා ලෝම දරත්. “පිශාව දැරුවන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නැහැයෙහි දික් ලොම් නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය”යි වදළසේක.

123. එ සමයෙහි මහණහු ගල්කැටින් ද මී ඉටියෙන් ද නැහැ ලොම් ගන්වත් (ගළවවත්.) නාසිකාවෝ රිඳෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අඩුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණහු නරකෙස් ගන්වත් (උදුවත්) “කාමභෝගී ගිහියන් බදුවහ”යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, නරකෙස් නො ගැන්වියයුතු (නො ඉදිවියයුතු) යමෙක් ගන්වන්නේ නම් (උදුවන්නේ නම්) දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

124. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කණ්ණමුලහරණිකි කණ්ණ ඵක්ඛා හොතති. භගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ කණ්ණමුලහරණිකි”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචා කණ්ණමුලහරණියො ධාරෙතති සොචණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා කණ්ණමුලහරණියො ධාරෙතධ්මා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සබ්බනාභිමයනති.”

125. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ඛහුං ලොභහණ්ඛ - කංසහණ්ඛ - සහතිවයං කරොතති. මනුස්සා චිහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනාං පසුඤ්චා උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්‍යාපුත්තියා ඛහුං ලොභහණ්ඛ - කංසහණ්ඛ - සහතිවයං කරිස්සන්ති සෙය්‍යථාපි කංසපඤ්චිකා”ති. භගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලොභහණ්ඛ - කංසහණ්ඛ - සහතිවයො කාතධ්මො. යො කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ජනිමි අඤ්ජනිසලාකම්පි කණ්ණමුලහරණිමි ඛෙච්චනමත්තම්පි කුකඤ්චාවායනති. භගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ අඤ්ජනිං අඤ්ජනිසලාකං කණ්ණමුලහරණිං ඛෙච්චනමත්තනති.”

126. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සඛ්ඤාචි-පලලාඤ්ඤාය නිසිද්දතති. සඛ්ඤාචියා පත්තා ලුජ්ජනති. භගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඛ්ඤාචිපලලාඤ්ඤාය නිසිද්දතධ්මං. යො නිසිද්දෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස විනා ආයොගා¹ න ඵාසු හොති. භගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආයොගනති.”

124. එක් සමයෙක එක්තරා මහණකුගේ කන් කන්මලින් වැසුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කන්මල හරතාව (කන්හැන්ද) අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු රන්මුවා ද රිදීමුවාද කුදු මහත් කන්හැඳි දරන්. “කාමභෝගී ගිහියන් බදුවහ”යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නුගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රන්මුවා ආදි කුදුමහත් කන්හැඳි නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, “ඇටමුවා දත්මුවා අංමුවා නළමුවා හුනමුවා ලිමුවා ලහමුවා පලමුවා ලොභොමුවා සක්තෘබ්මුවා කන්හැඳි දරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

125. එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු බොහෝ ලොභො බඩු කස් බඩු (රියම් හා තඹ මිශ්‍ර කොට තැනූ) ලෝභයෙන් කළ (බඩු) රැස් කරති. මිනිස්සු විහාරවාරිකාව කරන්නාහු ඒ දැක, ඥානප්‍රිය ග්‍රමණයෝ ලොභො බඩු වෙළෙන්දන් සේ කෙසේ නම් ලොභො බඩු කස්බඩු රැස් කෙරෙත් ද?යි අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ලොභොබඩු කස්බඩු නො රැස් කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු අඳුන්නළ ද අඳුන් කුරු ද කන්හැඳි ද (වැ ආදියේ) මිටු ද දැරීමෙහි කුකුස් කරන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඳුන් නළය ද අඳුන් කුර ද කන්හැන්ද ද වැ ආදියට මිට ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

126. එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු විවර පලලස්සිකායෙන් හිඳිත්. සහළයිට්ඨරේ පත් (වාට්) පලුදු වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

“මහණෙනි, සංඝාටි පලලස්සිකායෙන් නො හින්දියුතු යමෙක් එසේ ඉඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුට ආයොග-පට නැති වැ පහසු නොවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආයොගපට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

අප්ථං ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි: ‘කප්පනු ඛො ආයොගො චෙතඛෙඛා’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තනාකං චෙමකං වච්චං¹ සලාකං සබ්බං තනාභණ්ඩකන්ති.”

127. තෙන ඛො පන සමයෙන අකුසලානරො භික්ඛු අකාය-බන්ධනො ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. තස්ස රජිකාදා අනාරවාසකො භස්සිඤ්ඤා². මනුස්සා උකකුට්ඨිං අකංසු. යො භික්ඛු මධ්දා අහොසි. අප්ථං ඛො යො භික්ඛු ආරාමං ගන්තවා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසි. භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අකායබන්ධනෙන ගාමො පවිසිතඛෙඛා. යො පවිසෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ කායබන්ධනන්ති.”

128. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙන්නි: කලාබුකං දෙඬුහකං මුරජං මග්ගචිණං. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙන්නි: “සෙය්‍යථාපි ගිහි කාම-හොගිතො”ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙන්නානි: කලාබුකං දෙඬුහකං මුරජං මග්ගචිණං. යො ධාරෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉඨා කායබන්ධනානි පට්ඨිකං සුකරන්තකන්ති.

කායබන්ධනස්ස දසා ථීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මුරජං මග්ගචිණන්ති.”

කායබන්ධනස්ස අනෙතා ථීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යොහකං ගුණකන්ති.”

කායබන්ධනස්ස පචනනෙතා ථීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විඨන්ති.”

1. වෙධං, වතං.

2. පභස්සිඤ්ඤා - මර්ශං.

එ කල්හී මහණනට ‘ආයොගපට කෙසේ නම් වියැයුතු ද?’ යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, හු ඔබන දණ්ඩ ද වියන දණ්ඩ ද වට ලිය ද නඩාව ද සියලු වියන උපකරණ ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

127. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කාබහන නැති ව ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියේ ය. විදියේදී ඔහුගේ හඳුනා ගිලිහී වැටුණේ ය. මිනිස්සු ඔල්වර හඬ දුන්හ. ඒ මහණ නිසොන්සක විය. ඉක්බිති එ මහණ අරම් ගොස් මහණනට මෙ පවත් සැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කාබහන නැති ව ගමට නො පිවිසියුතු. යමෙක් පිවිසෙන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කාබහන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

128. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු බොහෝ රැහැන් ඇති කාබහන දියබරණ හිසක් බඳු සටහන් ඇති කාබහන මිහිඟු බෙර වැටියක් කොට වෙළු සේ කාබහන හවඩියක් බඳු කොට ගෙතු කාබහන දැයි කුදු මහත් කාබහන් දරන්. කාබහෝගී ගිහියන් බඳුවහ” යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, බොහෝ රැහැන් ඇති කාබහන ද දියබරණ හිස බඳු සටහන් ඇති කොට වියු කාබහන ද මිහිඟු බෙරවැටියක් සේ කොට වෙළා සැදු කාබහන ද හවඩියක් බඳු කාබහන දැ යි යන කුදු මහත් කාබහන් නො දැරියුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, පට්ටිකාව ද සුකරන්තකය ද යන කාබහන දෙක අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

කාබහනේ දහවලු දිරයි.

“මහණෙනි, මිහිඟු බෙර වැටියක් සේ වෙළා සැදු කාබහන ද හවඩියක් වැනි පටිය ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

කාබහනේ කෙළවර දිරයි. “මහණෙනි, වෙළා ළුවට්ට මැඩිම ද මිහිඟුබෙර වැටියෙක සටහනින් විවිම ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක. කාබහනේ පාසය කෙළවර දිරයි. “මහණෙනි, වියය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

129. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බහියා භික්ඛු උච්චාවචෙ වියෙ ධාරෙනා සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා වියා ධාරෙනධා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨමයං දන්තමයං විසංඝමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං එලමයං ලොභමයං සංඛිනාභිමයං සුත්තමයනති.”

130. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ආනන්දෙ ලහුකා සංඝාරියො පාරුපිඤ්ඤා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. වාතමණ්ඩලිකාය සංඝාරියො උක්ඛිපිසිංසු¹. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ ආරාමං ගතඤ්ඤා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකං පාසකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බහියා භික්ඛු උච්චාවචා ගණ්ඨිකායෙ, ධාරෙනා සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා ගණ්ඨිකා ධාරෙනධා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨමයං දන්තමයං විසංඝමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං එලමයං ලොභමයං සංඛිනාභිමයං සුත්තමයනති.”

131. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ගණ්ඨිකමපි පාසකමපි විවරෙ අපෙතනති. විවරං ථීරති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකාඵලකං පාසකඵලකනති.”

ගණ්ඨිකාඵලකමපි පාසකඵලකමපි අනෙත අපෙතනති. කොණො විවරියති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකාඵලකං අනෙත අපෙතං පාසකඵලකං සක්කධගුලං වා අට්ඨධගුලං වා ඔගාහෙඤ්ඤා අපෙතෙතනති.”

129. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු රන්මුවා රිදිමුවා කුසුමහත් වියයන් දරන්. මිනිස්සු 'කාමහෝගී ගිහින් බදුවහ'යි අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, කුසු මහත් විය නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටවලින් කරන ලද, දත්වලින් කරන ලද, අංවලින් කරන ලද, බටයෙන් කරන ලද, හුනයෙන් කරන ලද, ලියෙන් කරන ලද, ලාකඩින් කරන ලද, ඵලයෙන් කරන ලද, ලොහොයෙන් කරන ලද, සක්නැබින් කරන ලද, හුයෙන් කරන ලද, විය අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

130. එ සමයෙහි අනඳ තෙරණුවෝ හැල්ලු සහළසිවුරු පොරොවා ගමට පිටු පිණිය පිවිසියාහ. සුළි සුළඟින් සිවුරු එසැවුණාහ. එ කල්හි අනඳ තෙරණුවෝ අරම් වැඩ මහණුනට මෙ පවත් සැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

"මහණෙනි, ගණ්ඨිකාව ද පාසකය ද අනුදනිමි"යි වදළු සේක.

එ කල්හි සවැගි මහණෝ රන්මුවා ද රිදිමුවා ද ගණ්ඨිකාවන් දරන්. 'කාමහෝගී ගිහින් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, රන්මුවා රිදිමුවා කුසුමහත් ගණ්ඨිකා නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටමුවා දත්මුවා අංමුවා නළමුවා හුනමුවා ලීමුවා ලහමුවා පලමුවා ලොහොමුවා සක්නැබමුවා හුමුවා ගණ්ඨිකා අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

131. එ සමයෙහි මහණහු ගණ්ඨිකාව ද පාසකය ද සිවුරෙහි පිහිටුවන්. සිවුරු දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

"මහණෙනි, ගණ්ඨිකාඵලකය (ගණ්ඨිය යොදන්නට රෙදි කැබැල්ලක්) ද, පාසකඵලකය (පාසකය තනන්නට රෙදි කැබැල්ලක්) ද අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

ගණ්ඨිකාඵලකය ද පාසකඵලකය ද සිවුර කෙළවර පිහිටුවන්. සිවුරු කොණ විවෘත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, ගණ්ඨිකාඵලකය සිවුර කෙළවර පිහිටුවන්නට ද පාසකඵලකය සතභූලක් හෝ අටභූලක් හෝ සිවුර අද්දරින් පහතට බස්වා පිහිටුවන්නට අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

132. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ගිහිනිවසං නිවාසෙතති: හස්සිසොණකං මච්ඡාචාළකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ඩකං සතවලලිකං. මනුස්සා උජ්ඣායතති ධියතති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යරාපි ගිහි කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ ගිහිනිවසං නිවාසෙතති: හස්සිසොණකං මච්ඡාචාළකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ඩකං සතවලලිකං. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා"ති.

133. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු සංවෙලලියං නිවාසෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායතති ධියතති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යරාපි රඤ්ඤා මුණ්ඩවට්ඨි'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සංවෙලලියං නිවාසෙතති. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ගිහිපාරුතං පාරුපතති. මනුස්සා උජ්ඣායතති ධියතති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යරාපි ගිහි කාම-භොගිනො'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ ගිහිපාරුතං පාරුපිතකං. යො පාරුපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා"ති.

134. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු උභතො කාරං හරතති. මනුස්සා උජ්ඣායතති ධියතති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යරාපි රඤ්ඤා මුණ්ඩවට්ඨි'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ උභතො කාරං හරිතකං. යො හරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතතො කාරං අනුරාකාරං සිසහාරං ඛෙට්ඨාරං මලබ්බතති".

132. එ සමයෙහි සචෑග්ගි මහණහු හස්සිසොණ්ඩිකාව ද (නැබ මුල සිට ඇත්සොඩක් මෙන් පහතට එල්බෙන සේ හඳුනා හැඳීම) ද මච්ච්චාලකය (දසානත පාසනායන් දෙපසට එල්බෙන සේ හැඳීම) ද චතුකණ්ණය (උඩට හා යටට කොන් සිටින සේ හැඳීම) ද තාලවණ්ණය (තල්වැටක් මෙන් අඳුනා එල්බෙන සේ හැඳීම) ද සතවලලිකාව (අඳුනා රැළිගන්වා හැඳීම) ද යන ගිහිහැසුම් හඳින්. කාමභොගී ගිහීන් බද්ධවහ්නි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, හස්සිසොණ්ඩිකා මච්ච්චාලක චතුකණ්ණක තාල-වණ්ණක සතවලලික, යන ගිහිහැසුම් නො හැන්දියුතු. යමෙක්, හඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

133. එ සමයෙහි සචෑග්ගි මහණහු (කම්කරුවන් සේ) කැස බඳින් (පිට පට ගසත්). ‘රජුගේ මුඩුවැටියන් බද්ධවහ්නි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, පිට පට ගසා නො හැන්දියුතු. යමෙක් හඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සචෑග්ගි මහණහු ගිහීන් සේ සිටුර පොරොවත්. ‘කාමභොගී ගිහීන් බද්ධවහ්නි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, ගිහි පෙරැවුම් නො පෙරෙවියැයුතු යමෙක් පොරොවන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

134. එ සමයෙහි සචෑග්ගි මහණහු දෙකොන් කඳ ගෙනයත්, ‘රජුගේ වහලුන් මෙනැ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, දෙකොන් කඳ නො ගෙන යායුතු. යමෙක් ගෙනයන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, එක් කොන් කඳ ද තඩ ද හිසින් බර ගෙන යෑම ද උරහිසින් බර ගෙනයෑම ද කට්ටියෙන් බර ගෙනයෑම ද බර අතින් එල්ලාගෙන යෑම ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

135. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දන්තකට්ඨං න ඛාදන්ති. මුඛං දුග්ගන්ධං භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“පඤ්ඤාමෙ භික්ඛවෙ, ආදීනවා දන්තකට්ඨස්ස අඛාදනෙ: අවනඛුස්සං, මුඛං දුග්ගන්ධං භොති, රසහරණියො න විප්පුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමභං හන්තං පරියොනන්ති, හන්තමස්ස නච්ඡාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ඤා ආදීනවා දන්තකට්ඨස්ස අඛාදනෙ.

පඤ්ඤාමෙ භික්ඛවෙ ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස ඛාදනෙ: චක්ඛුස්සං, මුඛං න දුග්ගන්ධං භොති, රසහරණියො විප්පුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමභං හන්තං න පරියොනන්ති, හන්තමස්ස ඡාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ඤා ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස ඛාදනෙ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දන්තකට්ඨන්ති”.

136. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දීයාති දන්තකට්ඨානි ඛාදන්ති. තෙහෙව සාමණෙරෙ ආකොටෙන්නි. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, දීයං දන්තකට්ඨං ඛාදිතඛං. යො ඛාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛමස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨබ්බුලපරමං දන්තකට්ඨං, න ච තෙන සාමණෙරො ආකොටෙතඛො. යො ආකොටෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛමස්සා”ති.

137. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං ඛාදන්තස්ස කණ්ඨේ විලග්ගං භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං ඛාදිතඛං. යො ඛාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛමස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ චතුරබ්බුලපච්ඡිමං දන්තකට්ඨන්ති”.

138. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දයං ආලිමෙපන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාවෙන්ති: ‘සෙය්‍යථාපි දවඩාහකා’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ දයො ආලිමෙපතඛො. යො ආලිමෙපය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛමස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා තිණගහණා භොන්ති. දවඩාහෙ ඩග්ගමානෙ විහාරා ඩග්ගන්ති. භික්ඛු කුක්ඛච්ඡායන්ති පටඤ්ඤං දතුං පරික්ඛං කාතුං. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දවඩාහෙ ඩග්ගමානෙ පටඤ්ඤං දතුං පරික්ඛං කාතුන්ති”.

135. එ සමයෙහි මහණහු දැහැටි නො කත්. මුව දුගඳ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළසේක.

“මහණෙනි, දැහැටි නො කැමෙහි මෙ දෙස් පසෙකි: ඇස් පෙනීම දුබල කෙරෙයි, මුව දුගඳ වේ, රස නහර පිරිසිදු නො වේ, පිත ද සෙම ද බත වෙලාගනී, ඔහුට බත රුචි නො වේ. මහණෙනි, මොහු දැහැටි නො කැමේ දෙස් පස යි.

මහණෙනි, දැහැටි කැමෙහි මෙ අනුසස් පසෙකි: ඇසට හිත වේ, මුව දුගඳ නො වේ, රස නහර පිරිසිදු වෙයි, පිතත් සෙමත් බත වෙළා නො ගනී, ඔහුට බත රුචි වේ. මහණෙනි, මොහු දැහැටි කැමෙහි අනුසස් පස” යි.

136. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු දික් දැහැටි වළඳත්. එයින් ම හෙරණුනට තළත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්නූහ.

“මහණෙනි, දික් දැහැටි නො කැයුතු. යමෙක් කන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, අටඟුලක් පරම කොට ඇති දැහැටි අනුදනිමි. එයින් හෙරණ ද නො ම තැළියයුතු. යමෙක් එසේ තළන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

137. එ සමයෙහි ඉතා කෙටි දැහැට්ටක් කන මහණක්හුගේ උගුරෙහි ලැගුණේ (හිර වූයේ) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඉතා කෙටි දැහැට්ට නො කැයුතු. යමෙක් කන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, යටත් පිරිසෙයින් අහල් සතරක් වූ (අහල්සතරකට නො අඩු) දැහැට්ට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

138. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු කැලෑ ගිනිලත්. ‘කැලෑ දවන්නන් බදුවහ’යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කැලෑ නො ගිනිලියැයුතු. යමෙක් ගිනි ලන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි විහාරයෝ තණහඩුයෙන් යුක්ත වෙත්. ළැවගිනි ඇවිළෙන කල්හි විහාරයෝ දූවෙත්. පිළිගිනි (ප්‍රක්චිරුද්ධ ගින්නක්) දෙන්නට, ආරක්‍ෂාව කරන්නට භික්ෂූහු කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ළැවගිනි ඇවිළෙන කල්හි පිළිගිනි දෙන්නට එයින් ආරක්‍ෂාව කරන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

139. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු රුක්ඛං අභිරුහන්ති. රුක්ඛා රුක්ඛං සඞ්ඝමන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි මක්ඛවා'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ රුක්ඛා අභිරුහිතබ්බා. යො අභිරුහෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛවස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවස්ථං ගවජනාස්ස අන්තරාමග්ගෙ හස්ති පරිසුට්ඨාසි. අප්ථං ඛො යො භික්ඛු රුක්ඛමුලං උපධාවිත්වා කුක්ඛවායනො රුක්ඛං න අභිරුහි. යො හස්ති අඤ්ඤාන මග්ගෙන අගමාසි. අප්ථං ඛො යො භික්ඛු සාවස්ථං ගන්ත්වා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ සති කර්මයෙ පොරිසං රුක්ඛං අභිරුහිතුං ආපදසු යාවදස්සති”.

140. තෙන ඛො පන සමයෙන යමෙඵතෙකුලා නාම භික්ඛු දො භාතිකා භොතති බ්‍රාහ්මණජාතිකා කල්‍යාණවාචා කල්‍යාණවාක්කරණා. තෙ යෙන භගවා තෙනුපසඬකමිංසු. උපසඬකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීත්තා ඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචු: “එතරහි භතොන භික්ඛු නානානාමා නානාගොක්ඛා නානාඡවා නානාකුලා පබ්බජිතා. තෙ සකාය නිරුත්ථියා බුද්ධච්චිතං දුසෙන්නි. හඤ් මයං භතොන බුද්ධච්චිතං ඡන්දසො ආරොපෙමා”ති. විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා එවං වක්ඛං ‘හඤ් මයං භතොන බුද්ධච්චිතං ඡන්දසො ආරොපෙමා’ති. තෙනං මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොභාවාය. අප්ථං බෙවන්තං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වෙව අපසාදය පසන්නානං එකච්චානං අඤ්ඤාපන්නායා”ති. විගරහිත්වා ධමමි. කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙහසි:

“න භික්ඛවෙ බුද්ධච්චිතං ඡන්දසො ආරොපෙතබ්බං. යො ආරොපෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ සකාය නිරුත්ථියා බුද්ධච්චිතං පරියාපුඤ්ඤති”.

141. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ලොකායනං පරියාපුණන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං වීයන්තානං විපාවෙන්තානං. අප්ථං ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

139. එ සමයෙහි සවාග්‍රී මහණහු රුක් නඟිත්. රුකින් රුකට යෙත්. “වදුරන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, රුකට නො නැඟිය යුතු. යමෙක් නඟින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි මහණකු කොසොල්ලරුවා සැවැත් නුවරට යද්දී අතර මහ දී ඇතෙක් ලුහුබැන්දේ ය. එ කල්හි එ මහණ රුක්මුලක් කරා දිවැ කුකුස් කරන්නේ රුකට නො නැගේ ය. ඒ ඇතා අත් මහෙකින් ගියේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැතට ගොස් මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කටයුත්තක් ඇති කල්හි බඩයක් ඉහළට ගස නැගෙන්නට ද, ආපදවත්ති දී වුව මනා පමණ ඉහළ නඟින්නට ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

140. එ සමයෙහි මිහිරි වචන ඇති මිහිරි හඬ ඇති බ්‍රාහ්මණ ජාතික වූ යමෙළු ද තෙකුල ද යන නම් ඇති දෙ බෑ මහණ කෙනෙක් වෙත්. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා ඵලාශ්‍රිණාහ. ඵලාශ්‍රි ඔබ වැද පසෙක ඉදගත්හ. පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, දන් භික්ෂුහු නානාවිධ නම් ඇත්තාහු, නානාගොත්‍රයෙන් නානා ජාතියෙන් නානා කුලයෙන් නික්මැ පැවිදිවූවාහු වෙත්. ඔහු ස්වකීය ව්‍යවහාරයෙන් බුද්ධචරිතය දුෂිත කෙරෙත්. වහන්ස, එබැවින් අපි බුද්ධචරිතය චෛදික භාෂාමය වාචනාමාර්ගයට නඟන්නම්”යි කීහ. එ වීට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, “භිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි ‘වහන්ස, අපි බුද්ධචරිතය චෛදික භාෂාමය වාචනාමාර්ගයට නඟමු’යි කෙසේ නම් මෙබන්දක් කියවු ද, භිස් පුරුෂයෙනි, මෙය නොපහන් වුවන් ගේ පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණුවන් ගේ වැඩීම පිණිස ද නො වේ. වැලියු මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුණුවන් ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු ඇතැම් කෙනෙකුන් ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වෙයැ”යි වෙසෙයින් ගැරැහු සේක. ගරභා දහමි කතා කොට,

“මහණෙනි, බුද්ධදන ජක්‍යට (චෛදිකභාෂාවට) නො නැඟිය යුතු. යමෙක් නඟන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේය. මහණෙනි, මාගධික නිරුක්තියෙන් බුද්ධචරිතය පිරිවහන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

141. එ සමයෙහි සවාග්‍රී මහණහු ලොකායතශාස්ත්‍රය පිරිවහත්. ‘කාමභොගී ගිහියන් බදුහ’යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. එසේ අවමන් කරන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන මිනිසුන් ගේ කරාව භික්ෂුහු ඇසූහ. ඉක්බිත්තෙන් ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“අපි ණු බො භික්ඛවෙ ලොකායතෙ සාරදස්සාථී ඉමසුම් ධම්මවිනයෙ වුඤ්චි විරුද්ධං වෙසුලං ආපජෙය්‍යා”ති.

“නොහෙතං හතෙත”.

“ඉමසුම් වා පන ධම්මවිනයෙ සාරදස්සාථී ලොකායතං පරියාපුඤ්ඤා”ති.

“නොහෙතං හතෙත”.

“න භික්ඛවෙ ලොකායතං පරියාපුඤ්ඤාං. යො පරියාපුඤ්ඤා ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ලොකායතං වාචෙතති. මනුෂ්‍යා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලොකායතං වාචෙතබ්බං. යො වාචෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුඤ්ඤාති —පෙ— හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුඤ්ඤාං. යො පරියාපුඤ්ඤා ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙතති. මනුෂ්‍යා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙතබ්බං. යො වාචෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

142. තෙන බො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතොනා ඛිපි. භික්ඛු “ජීවතු හතොත හගවා ජීවතු සුගතො”ති උම්මාසද්දං මහාසද්දං අකංසු. තෙන සද්දෙන ධම්මකථා අනාරා අභොයි. අථ බො හගවා භික්ඛු ආමනෙතයි. “අපි ණු බො භික්ඛවෙ ඛිපිතෙ ජීවාති වුක්ඛෙත තප්පච්ඡියා ජීවෙය්‍ය වා මාරෙය්‍ය වා”ති.

“මහණෙනි, ලොකායත ශාස්ත්‍රයෙහි සාරයක් දක්නාසුලු තැනැත්තේ මෙ සස්තෙහි වැඩිමට නැතිමට මහත්බවට පැමිණියා හෙන්නේ ද.”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුසේක.

“වහන්ස, මෙය නොවන්නේ ම යැ”යි භික්ෂුහු පිළිවදන් දුන්හ.

“මහණෙනි, මෙ සස්තෙහි සාරය දක්නාසුලු තැනැත්තේ ලොකායත ශාස්ත්‍රය පිරිවහන්නේ ද”යි අසා වදළුසේක.

“මෙය නො වේ ම ය, වහන්සැ”යි මහණහු පිළිවදන් දුන්හ.

“මහණෙනි, ලොකායත ශාස්ත්‍රය නො පිරිවැහියැයුතු. යමෙක් පිරිවහන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණහු තිරශ්චිතවිද්‍යාව කියවත්...භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරශ්චිතවිද්‍යාව නො කියවිය යුතු. යමෙක් කියවා නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු තිරශ්චිත විද්‍යාව පිරිවහති ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරශ්චිතවිද්‍යාව නො පිරිවැහියැයුතු. යමෙක් පිරිවහා නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු තිරශ්චිතවිද්‍යාව කියවත්. මිනිස්සු ‘කාමභොගී ගිහියන් වැනියහ’යි අවමන් කෙරෙත්, නුඹුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරශ්චිතවිද්‍යාව නො කියැවියැයුතු. යමෙක් කියවන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

142. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහපිරිසකින් පිරි-වැරුණුසේක්, දම් දෙසනසේක්, කිවිසුමක් පහළ කළසේක. “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවත් වන සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ ජීවත් වන සේක්වා”යි භික්ෂුහු උස්ගඩ මහගඩ කළහ. එ හඬින් ධම්මථාව අතරක් ඇත්තේ* විය (හෙවත් නැඟුණු හඬින් ධම්මථා හඬ යටපත් ව වැසීගියේ ය.) එකල්හි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, කිවිසි කල්හි ජීවත් වන්නැයි කී කලැ ඒ කරුණින් ජීවත් වන්නේ ද, නැතහොත් (එය නොකී කල්හි එ කරුණින්) මැරෙන්නේ හෝ වේ ද”යි අසාවදළුසේක.

* අනුත්තර අශෝකීති එසේ අනුත්තරාසද්දේ ව්‍යවධානසේනාති ආහ, අනුත්තර අශෝකී පරිච්ඡන්තාති විනය අත්ථොපනා

“නොහෙතං හතො”.

“න භික්ඛවෙ ටිපිතෙ පීචාති වක්ඛංඛො. යො වදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංඝො”¹ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛුනං ටිපිතෙ ‘පීචථ හතො’ති වදන්ති. භික්ඛු කුසලවිමායනා නාලපන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාලෙතති: ‘කථං හි නාම සමණා සත්තාපුත්තියා පීචථ හතොති වූච්චමානා නාලපිත්තන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“ගිහී භික්ඛවෙ මඛලිකා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහීනං පීචථ හතොති වූච්චමානෙන විරං පීචාති වක්ඛන්ති”.

143. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතො නිසිනො හොති. අඤ්ඤාතරෙන භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං හොති. සො ‘මා භික්ඛු ව්‍යාබාධිංසු’ති එකමන්තං නිසිදි. අද්දසා ඛො හගවා තං භික්ඛු එකමන්තං නිසිතං. දිස්වාන භික්ඛු ආමතොසි. “කිත්තු ඛො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු එකමන්තං නිසිනො”²ති.

“එතෙන හතො භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං. ‘සො මා භික්ඛු ව්‍යාබාධිංසු’ති එකමන්තං නිසිනො”³ති.

“අපි නු ඛො භික්ඛවෙ තං බාදිතංඛං යං බාදිතා එවරුපාය ධම්මකථාය පරිබාහිරො⁴ අස්සො”⁵ති.

“නොහෙතං හතො”.

“න භික්ඛවෙ ලසුනං බාදිතංඛං. යො බාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංඝො”⁶ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මිනො සාරිපුත්තස්ස උදරවාතාබාධො හොති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොහොලාභො යෙනායස්මා සාරිපුත්තො තෙත්ථපසඬ්ඛමි. උපසඬ්ඛමිතා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච: “පුඤ්ඤ තෙ ආවුසො සාරිපුත්ත උදරවාතාබාධො කෙන එත්ථ හොති”⁷ති.

“ලසුනෙන මෙ ආවුසො”⁸ති.

හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබාධිතවර්ගා ලසුනං බාදිතං”⁹ති.

1. පරිබාහිරො - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මෙය නො වන්නේ ම ය, වහන්සැ”යි මහණු කීහ.

“මහණෙනි, ‘කිවිසි කලා ජීවත් වන්නැ’යි නො කියූ යුතු. යමෙක් කියන්නේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදාළේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු මහණුනට කිවිසි කල්හි, ‘වහන්ස, ජීවත් වන්නැ’යි කියත්, භික්ෂුහු, කුකුස් කරන්නාහු කිසිත් නො කියත්, “ශාකාපුත්‍රීය මහණහු ‘වහන්ස, ජීවත්වන්නැ’යි කියනු ලබන්නාහු කෙසේ නම් කිසිත් නො කියන්නාහු දැ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ගිහියෝ මංගලයනට ගරු කරන්නෝ වෙත්. ‘වහන්ස, ජීවත් වන්නැ’යි කියනු ලබන මහණහු විසින් ‘බොහෝ කල් ජීවත් වන්නැ’යි කියන්නට අනුදානිමි”යි වදාළේක.

143. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහපිරිසෙන් පිරි-වැරුණුසේක් දම් දෙසමින් වැඩහුන්සේක. මෙහි එක්තරා මහණෙක් ලුහුනු කන ලද්දේ වෙයි. භේ ‘මහණහු (මෙහි ගඳින්) නො පෙළෙත් වා’යි සිතා එක් පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් පසෙක හුන් මහණහු දුටුසේක. දක, “මහණෙනි, කවර හෙයින් තෙල මහණ එක් පසෙක හුන්නේ වෙ ද” යි අසාවදාළේක.

“වහන්ස, තෙල මහණ විසින් ලුහුනු කන ලද්දේ ය. භේ ‘භික්ෂුහු (ලුහුනු ගඳින්) නො පෙළෙත් වා’යි එක් පසෙක හුන්නේ වේ” යැ යි කීහ.

“මහණෙනි, යමක් කැමෙන් මෙ බදු ධම් කථායෙන් බැහැර ව ඉන්නේ නම් එබදු දෑ කෑ යුතු දැ”යි ඇසුසේක.

“වහන්ස, මෙය (කෑයුතු) නො වන්නේ” යැ යි භික්ෂුහු කීහ.

“මහණෙනි, ලුහුනු නො කෑයුතු. යමෙක් කන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදාළේක.

එ සමයෙහි සැරියුත් මහතෙරුනට බඩ රුජාවෙක් වෙයි. එ කලා මහමුගලන් තෙරණුවෝ සැරියුත් තෙරුන් කරා එළැඹීයහ. එළැඹ ‘ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයනි, පෙර ඔබේ බඩවිදුම කිමෙකින් පහසුවේ දැ’යි ඇසූහ.

“ඇවැත්නි, ලුහුනෙතැ”යි සැරියුත් තෙරණුවෝ වදාළහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආබාධප්‍රත්‍යයයෙන් (ආබාධයකට ප්‍රතිකාර වශයෙන්) ලුහුනු විළදන්නට අනුදානිමි”යි වදාළේක.

144. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං පසසාවං කරොතති. ආරාමො දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමන්තං පසසාවං කාතුනති”.

ආරාමො දුග්ගාදෙධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පසසාව-කුමිනති”.

දුස්සං නිසින්නා පසසාවං කරොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පසසාවපාදුකනති” පසසාවපාදුකා පාකටා භොති. භික්ඛු භිරියනති පසසාවං කාතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරික්ඛිපිතුං තයො පාකාරෙ: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති”.

පසසාවකුමි අපාරුතා දුග්ගාදෙධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති”.

145. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං වච්චං කරොතති. ආරාමො දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමන්තං වච්චං කාතුනති”.

ආරාමො දුග්ගාදෙධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වච්චකුපනති”.

වච්චකුපසස කුලං ලුජ්ජති, “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විනිතුං තයො වයෙ: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

වච්චකුපො නිවච්චන්ත්තො භොති. උදකෙන ඔස්ථියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උච්චචන්ත්තං කාතුනති”.

වයො පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විනිතුං, තයො වයෙ: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

ආරොහන්තා විහංගන්තති.

144. එ සමයෙහි මහණහු අරමෙහි (ආව්‍යය වත්තෙහි) ඒ ඒ තැන මුත්‍ර පහකරත්. අරම දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් පැත්තෙක මුත්‍ර පහකරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුණේක.

ආරාමය දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, වටන්දෙණ අනුදැනිමි”යි වදළුණේක.

දුක්සේ හුන්නාහු (දුක්සේ හිඳ) මුත්‍ර පහකෙරෙත්.

“මහණෙනි, ප්‍රසූඵපාදුකාව¹ අනුදැනිමි”යි වදළුණේක. ප්‍රසූඵ-පාදුකාව ප්‍රකට වෙයි (පිටතට පෙනෙයි). මහණහු එහි හිඳ මුත්‍ර පහකරන්නට ලජ්ජිත වෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළ පවුර ද ගල්පවුර ද, දඩුපවුර ද තුන් පවුරු (බිත්ති තුන) අනුදැනිමි”යි වදළුණේක.

වටන්දෙණ නො වසන ලද්දේ දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, පියනක් අනුදැනිමි”යි වදළුණේක.

145. එසමයෙහි මහණහු අරමෙහි ඒ ඒ තැන මල පහ කෙරෙත්. අරම දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් පසෙක මල පහකරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුණේක.

අරම දුගඳ වේ. “මහණෙනි, වසුරුවළක් (මල පහකරන්නට වළක්) අනුදැනිමි”යි වදළුණේක.

වසුරුවළ ගැටිය කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළබැම්ම, ගල්බැම්ම, ලිබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

වසුරුවළ මිටිබිමක් ඇත්තේ වේ. දියෙන් යටකැරේ-දියට යට වේ.

“මහණෙනි, එය උස්බිමක් ඇතියක් කරන්නට (බිම පස් ආදිය අතුරා උසට නංවන්නට) අනුදැනිමි”යි වදළුණේක.

බැම්ම කැඩී හැලෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළ බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද දඩුබැම්ම ද යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි”යි වදළුණේක.

එයට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්.

1. මුත්‍රකවාහය දෙපස පා තබන ආධාරකය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාඡෙ, ඉට්ඨකාසොපාඡං සිලාසොපාඡං දුරුසොපාඡංති”.

ආරොහනා පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආලම්බනබාහනති”.

අනෙත නිසිත්තං වච්චං කරොනා පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඤ්චිකා මජ්ඣෙ ඡිග්ගං කඤ්චා වච්චං කාතුති”.

දුක්ඛං නිසිත්තං වච්චං කරොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චපාදුකති”.

බහිශ්වා පක්ඛාචං කරොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පක්ඛාචදෙශිකති”.

අවලෙඛනකට්ඨං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනකට්ඨති”.

අවලෙඛනපිට්ඨරො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනපිට්ඨරති”.

වච්චකුපො අපාරුතො දුග්ගතො භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිට්ඨනති”.

අජේඛාකාසෙ වච්චං කරොනා සිතෙනපි උණ්ණෙනපි කිලමති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චකුට්ඨති”.

වච්චකුට්ඨා කවාටං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං, පිට්ඨිසඛකාටං¹, උදුගඛලිකං, උත්තරපාසකං, අග්ගලවට්ඨං, කපිපිසකං, සුචිකං, සට්ඨිකං, තාලවජ්ඣං, ආවිඤ්ඤානච්ඡිග්ගං, ආවිඤ්ඤානරජ්ජනති”.

වච්චකුට්ඨා තිණවුණ්ණං පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙඤ්ඤා උලුඤ්ඤාචලිතං කාතුං, සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදනාකං පඤ්ඤාපට්ඨං විවරවංසං විවරරජ්ජනති”.

1. පිට්ඨිසඛකාටං - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, ගඬොළු හිණ ගල්හිණ දඬුහිණ යන තුන් හිණ අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

එයට නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, (එල්බෑ යන්නට) අත්වැල අනුදනිමි’යි වදළුණේක. කෙළවර හිඳ මල පහකරනුවෝ වැටෙත්.

“මහණෙනි, ලැලි ආදියක් අතුරා මැද සිදුරක් කොට මල පහකරන්නට අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

දුකසේ හුන්නාහු මල පහකෙරෙත්.

“මහණෙනි, වර්ථස්පාදකාව (වළ දෙපස පා තබන ආධාරකය) අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

වළෙන් පිටත මුත්‍ර පහකෙරෙති.

“මහණෙනි, වටන් දෙණක් අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

පුසන් දණ්ඩෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, පුසන් දණ්ඩ අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

පුසන්දඩු තබන බඳුනක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, පුසන් දඩු තබන බඳුනක් අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

වසුරුවළ නො වසන ලද්දේ දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

එළිමහනෙහි (වටා ආවරණ නැති තන්හි කැනු වසුරු වළෙහි) මල පහකරන්නාහු ශීතයෙනුත් උෂ්ණයෙනුත් පෙළෙත්. “මහණෙනි, වැසිකිළියක් අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

වැසිකිළියට දෙර පොහොරුවෙත් නො වෙයි.

“මහණෙනි, දෙරපොහොරුව ද දෙරබාව ද වටවුළිය ද උතුරු ලිය ද දෙරපොල්ල ද අඟුළුකණුව ද යතුරුදණ්ඩ ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද ධූනන බහාලන සිදුර ද අදින ධූනන ද අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

වැසිකිළියෙහි තණරොඩු වැටෙයි.

“මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට, සුදුපැහැය කළුපැහැය ගුරුපිරියම මාලා කම් ලතාකම් මුවරදැති සිතියම් (දැහිගල් ඇ විසින්) පස්වනක් පැහැ කරන්නට ද සිවුරු වනන දණ්ඩ ද සිවුරු වනන ධූනන ද අනුදනිමි’යි වදළුණේක.

146. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ජරාදුක්ඛලො වට්ඨං කථා වූවධ්භතොනා පරිපතී¹ භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔලඹෙනකනති”.

වච්චකුටි අපරිකත්ථිත්තා භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකත්ථිපිතුං තයො පාකාරො: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති”.

කොට්ඨකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොට්ඨකනති”.

කොට්ඨකො² නිවච්ඡකො භොති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චස්ථකං කාතුනති. වයො පරිපතති -පෙ- ආරොහනා විභඤ්ඤනා -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාණෙනි -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලඹෙනාභගති.

කොට්ඨකස්ස කවාටං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං පිට්ඨිසඛකාටං³ උද්ධිලිකං උක්ඛරපාසකං අභ්‍යලවට්ඨං කපිසිසකං සුචිකං සචිකං තාලච්ඡිඤ්ඤං ආවිඤ්ඤනච්ඡිඤ්ඤං ආවිඤ්ඤනරජ්ජනති”.

කොට්ඨකෙ තිණ්ණපුණ්ණං පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඕගුභෙදො උලලිත්තාවලිත්තං කාතුං: සෙතවණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදහනකං පඤ්ඤපට්ඨකනති.

පරිවෙනං වීක්ඛලලං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මරුඛං උපකිරිතුනති”.

න පරියාපුණනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පදරසිලං නිකත්ථිතුනති”.

උදකං සනතිට්ඨති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකනිඤ්ඤානනති”.

ආවමනකුම්මි න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනකුම්මිනති”.

ආවමනසරාවකො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනසරාවකනති”.

දුක්ඛං නිසිත්තා ආවමෙතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනපාදකනති”.

1. පරිපතති - මඡසං.

2. පිට්ඨසඛකාටකං - මඡසං.

146. එ සමයෙහි එක් මහණෙක් ජරායෙන් අබල වූයේ මල පහකොට නැගී සිටින්නේ ඇදී වැටුණේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එල්බැගන්නට රැහැනක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

වැසිකිළිය වටින් නො වසන ලද්දේ වෙයි.

“මහණෙනි, ගඬොළු බිත්තිය ද ගල් බිත්තිය ද දඩු බිත්තිය ද යන තුන් පවුරු අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙර කොටුවෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, දෙරකොටුවක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

කොටුව මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි ... “මහණෙනි, උස්බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක. බැම්ම කැඩී යයි. ... නැගෙන්නාහු වෙහෙසෙත්. ... “මහණෙනි, සෝපාන තුනක් ... අනුදනිමි” යි වදළුණේක. “මහණෙනි, එල්බගන්නට රැහැනක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙර කොටුවට දෙර පළුවෙක් නොවෙයි.

“මහණෙනි, දෙරපළුව ද දෙරබාව ද වටෙවුළිය ද උතුරුළිය ද දෙර පොල්ල ද අඟුළුකණුව ද යතුරුදණ්ඩ ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද අදින රැහැන බහන සිදුර ද, අදනා රැහැන ද අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙරටුවෙහි තණරොඩු වැගිරෙයි.

“මහණෙනි, සන දඩුවලින් පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදුම අලවන්නට ද සුදුපැහැ කළු පැහැ ගුරුපිරියම් මාලාකම් ලකාකම් මෝරුදැති පස්වනක් පැහැය ගන්වන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

වැසිකිළිය වටා පවුර ඇතුළත වූ බිම මඩ සහිත වේ.

“මහණෙනි, වැලි ඉස වසාලන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

වැලි ප්‍රමාණවත් නො වේ.

“මහණෙනි, ගල්පුවරු අතුරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දිය රැදී සිටී.

“මහණෙනි, දිය සොරොව්වක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙවුනා ජලය පිණිස බඳුනෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, මලධොවනයට දිය බඳුනෙක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙවුනා දිය ගන්නට සරාවක් නො වෙයි. “මහණෙනි, (මලධොවනයට දිය බඳුනෙන්) දිය ගන්නා සරාවක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දුක්සේ හිඳුනාහු මල දෙවිත්.

“මහණෙනි, මල දෝනට හිඳිනු පිණිස පාදකා අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ආවමනපාදුකා පාකවා හොනති. භික්ඛු භිරියනති ආවමෙතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං තයො පාකාරො: ඉට්ඨකාපාකාරං පිලාපාකාරං දුරුපාකාරනති”.

ආවමනකුණේ අපාරුකා හොති. තිණවුණෙහි පි පංසුකෙහි පි ඔක්කිරියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති”.

147. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපං අනාවාරං ආවරනති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි, පිඤ්ඤානතිපි පිඤ්ඤාපෙනතිපි, ඔව්වනතිපි ඔව්වනාපෙනතිපි, ගජෙත්තනතිපි ගජාපෙනතිපි, එකතො වණ්ඨකමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උභතොවණ්ඨකමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, විධුනිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, වටංසකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, ආවෙළකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උරච්ඡදං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි.

තෙ කුලඤ්චිනං කුලධිතානං කුලකුමාරිනං කුලසුණ්භානං කුලදසිනං එකතො වණ්ඨකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, උභතො වණ්ඨකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං හරනතිපි, හරාපෙනතිපි, විධුනිකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, වටංසකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, ආවෙළකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, උරච්ඡදං හරනතිපි හරාපෙනතිපි.

තෙ කුලඤ්චිති කුලධිතාති කුලකුමාරිති කුලසුණ්භාති කුලදසිති සඤ්ඤා එකභාජනෙපි භුඤ්ජනති, එකරාලකෙපි පිවනති, එකාසනෙපි නිසිදනති, එකමණෙපි කුච්චෙවනති, එකසුරණාපි කුච්චෙවනති, එකපාපුරණාපි කුච්චෙවනති, එකසුරණපාපුරණාපි කුච්චෙවනති, විකාලෙපි භුඤ්ජනති, මජ්ඣමෙ පිවනති, මාලාගන්ධවිලෙපනමුපි ධාරෙතති, නව්වනතිපි ගායනතිපි වාදෙතතිපි ලාසෙතතිපි, නව්වනතියාපි නව්වනති, නව්වනතියාපි ගායනති, නව්වනතියාපි වාදෙතති, නව්වනතියාපි ලාසෙතති, ගායනතියාපි නව්වනති ... ගායනති ... ලාසෙතති වාදෙතතියාපි නව්වනති ... ගායනති ... වාදෙතති ... ලාසෙතති, ලාසෙතතියාපි නව්වනති, ලාසෙතතියාපි ගායනති, ලාසෙතතියාපි වාදෙතති, ලාසෙතතියාපි ලාසෙතති. අට්ඨපදෙපි කීළනති, දසපදෙපි කීළනති, ආකාසෙපි කීළනති, පරිභාරපථෙපි කීළනති,

ආවමනපාදුකාවෝ (මලදෙවනට හිඳිනා පාදුකාවෝ) පිටතට පෙනෙත්, මහණහු මලදෝනට ලක්ඛ වෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළුවුර ද ගල්පවුර ද දඬුවුර ද යන තුන් පවුරු වටා ලත්තට අනුදනිමි”.

මලදෝනා දිය තබන සැළ නො වැසුණේ වේ. තණ රොඩු-යෙන් ද දුටිලියෙන් ද එය වැසෙයි.

“මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

147. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු මෙසේ වූ අනාවාර කරත්: මල් පැල සිටුවත්, සිටුවවත්. ඒවාට දිය ඉසිත්, දිය ඉස්වත්. මල්කඩත්, කඩවත්. මල්දම් ගොතත්, ගොතවත්. එක් පසකට නටුව ඇතිසේ මල්දම් තනත්, තනවත්. දෙපසට නටු සිටිනා සේ වූ මල්දම් ද තනත් තනවත්, මල්කැන් ද කරත්, කරවත්. හිඳ්දෙක අමුනා තනන මල්දම් ද කරත්, කරවත්. කනමතෑ පලදනා මල්දම් ද තනත්, තනවත්. හිසෙහි පලදනා මල්දම් ද තනත්, තනවත්. මල්හර ද කරත්, කරවත්.

කුලවම්යනට කුල දුනට කුල කුමරියනට කුල යෙහෙළියනට කුල-දසීනට එක් පසකට නටු සිටිනා සේ තැනූ මල්දම් ගෙනයත්, යවත්. දෙපසට නටු ඇති මල්දම් ද ගෙන යත්, යවත්. මල් කැන් ද ගෙන යත්, යවත්. හිඳ්දෙන් අමුනා කළ මල් දම් ගෙනයත්, යවත්. කන මතෑ පලදනා මල්දම් ද ගෙනයත් යවත්, මුදුන් මල් කඩ ද ගෙනයත්, යවත් මල්හර ද ගෙනයත්, යවත්.

කුලවම්යන් හා කුලදුන් හා කුල කුමරියන් හා කුලයෙහෙළියන් හා කුලදසීන් හා එක් බඳුනෙහි වැළඳීම ද කරත්, එක් මලාවෙන් දිය පිම ද කෙරෙත්, එක් අස්නෙහි හිඳීම ද කරත්, එක් ඇදෙහි නිඳීම ද කරත්, එක් ඇතිරියක් ඇත්තෝ ව ද නිදත්, එක් පොරෝනාවක් ඇත්තෝ ව ද නිදත්, එක් ඇතිරියක් එක් පොරෝනාවක් ඇත්තාහු ද නිදත්. විකාලයේ ද බොඳුන් වළඳත්, මත්පැන් ද බොත්, මල් ගඳ විලෙවුන් දරීම ද කරත්, නැවීම ද කරත්, ගැසීම ද කරත්, වැසීම ද කරත්, ලාසා නැවීම ද කරත්, නටත්තියට ද නටත්, නටත්තියට ද ගයත්, නටත්තියට ද වයත්, නටත්තියට ද ලාසා නැවීම කරත්, ගයත්තියට ද නටත්, ගයත්තියට ද ගයත්, ගයත්තියට ද වයත්, ගයත්තියට ද ලාසා නාත්තිය කරත්, වයත්තියට ද නටත්, වයත්තියට ද ගයත්, වයත්තියට ද වයත්, ලාසා නාත්තිය කරත්තියට ද ලාසා නාත්තිය කරත්, නටත් ... ගයත් .. වයත්, අට පා පුවරුවෙහි ද දු කෙළිත්, දසපාපුවරුවෙහි ද දු කෙළිත්, ආකාශයෙහි (දු පුවරු සිහින් සිතා ගෙන) ද දු කෙළිත්, කවචි පැනුම් ක්‍රීඩාව ද කරත්,

සත්තිකායපි කිළනති, ඛේකායපි කිළනති, සථිකායපි කිළනති, සලාකහසෝනපි කිළනති, අකෙතිනපි කිළනති, පඛගච්ඡේතනපි කිළනති, වඛකකෙතනපි කිළනති, මොක්ඛච්ඡායපි කිළනති, විඛගුලකෙතනපි කිළනති, උත්තාලාකෙතනපි කිළනති, රජකෙතනපි කිළනති, ධනුකෙතනපි කිළනති, අක්ඛරිකායපි කිළනති, මනෙසිකායපි කිළනති, යථාචර්ජනපි කිළනති, හස්සිමිපි සිකඛනති, අසසිමිපි සිකඛනති, රජසිමිපි සිකඛනති, ධනුසිමිපි සිකඛනති, ථරුසිමිපි සිකඛනති, හස්සිසසපි පුරතො ධාවනති, අසසසසපි පුරතො ධාවනති, රජසසපි පුරතො ධාවනති. ධාවනතිපි ආධාවනතිපි, උසෙසාලෙහනතිපි¹, අපපායෙතතිපි, නිබ්බුජ්ඣනතිපි මුට්ඨිතිපි යුජ්ඣනති, රඛගමජ්ඣපි සංඝාටිං පඤ්චනා නව්වනති² එවං වදෙතති 'ඉධ හගිනි නව්වසු'ති නලාචිකමිපි දෙනති, විච්චමිපි අනාවාරං ආවරනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ- "න භික්ඛවෙ විච්චං අනාවාරං ආවරිතඛං. යො ආවරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතඛෙධං"ති.

148. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මිනෙත උරුච්චෙකසසපෙ පඛෙදිතෙ සංඝස්ස ඛුං ලොහගණ්ඛං දරුගණ්ඛං මහස්සාගණ්ඛං උපපන්නං හොති. අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි "කිනතු ඛො හගවතා ලොහගණ්ඛං අනුඤ්ඤාතං කිං අනතුඤ්ඤාතං, කිං දරුගණ්ඛං අනුඤ්ඤාතං, කිං අනතුඤ්ඤාතං, කිං මහස්සාගණ්ඛං අනුඤ්ඤාතං, කිං අනතුඤ්ඤාතං".

හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා එතසම්. නිදුතෙ එතසම්. පකරණෙ ධම්මං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතසි.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙඤා පහරණිං සඛං ලොහගණ්ඛං, යපෙඤා ආසද්ධිං පලලඛං. දරුපක්ඛං දරුපාදුකං සඛං දරුගණ්ඛං, යපෙඤා කතකං ව කුමහකාරිකඤ්ච සඛං මහස්සාගණ්ඛනති".

වුද්දක වත්ථුකඛ්ඤාං පඤ්චමං.

1. උසෙසාලෙහනති - මරස.

2. නව්වසිං - මරස.

3. වුද්දකවත්ථුකඛ්ඤාං පඤ්චමං - මරස.

සත්තකායෙන් ද කෙළින්, ඛලිකායෙන් ද කෙළින්, සථිකායෙන් ද කෙළින්, ශල්‍යකභස්ත ක්‍රීඩායෙන් ද කෙළින්, භූමියෙන් (පන්දුවෙන්) ද කෙළින්, කොළනලා පිහීමෙන් ද කෙළින්, කුඩාතභූලෙන් ද කෙළින්, කරනම් පැතීමෙන් ද කෙළින්, (වාතයෙන් හුමණය වන) හුළං පතින් ද කෙළින්, කොළනැළියෙන් මිනීමෙන් ද... කුඩාරියෙන් ද... කුඩාදුන්නෙන් ද ... අභසැ අකුරු ඇඳ කියැවීමෙන් ද ... සිතූ දැ කීමෙන් ද ... අංගවිකල්පයන් සේ ඉරියවු පැවැත්වීමෙන් ද කෙළින්, භස්තිශිල්පයෙහි ද පුහුණු වෙත්, අශ්වශිල්පයෙහි ද ... රථශිල්පයෙහි ද ... ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද ... කඩුසිප්පි ද පුහුණු වෙත්, ඇතුට පෙරවු ව ද දිවෙත්, අසුට පෙරවු ව ද ... රියට පෙරවු ව ද දුවත්, ඉදිරියට ද ආපසු ද දුවත්. සිරාසන් දීම ද ... අත්පොළසන් දීම ද ... මල්ල පොර බැදීම ද ... මිටුයෙන් පහර දීම ද කරත්, නැවුම් පොළෙහි සහළ සිවුර එළා නටන්නියට “නැඟණියනි, මෙහි නටන්නැ” යි ද කියත්. සිය නලළැ ඇඟිල්ල තබා නටන්නිය ගේ නලළැ ද ඇඟිල්ල තබත්. නානාවිධ අනාවාර කරත්. භාග්‍යාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. ... “මහණෙනි, නානාවිධ අනාවාර නො කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ වී නම් විනයදහමහි වූ පරිදි පිළියම් කැරැවියයුතු යැ” යි වදළුසේක.

148. එ සමයෙහි ආයුෂ්මත් උරුවෙල් කසුප් තෙරුන් පැවිදි වූ කල්හි සඛකයාට බොහෝ ලොභොවුවා බඩු ද දඩුබුවා බඩු ද මැටිබුවා බඩු ද උපන්නේ වෙයි. කවර නම් ලොභො බඩුවෙක් භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවරෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර දඩුබුවා බඩුවෙක් අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර බඩුවෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර නම් මැටි බඩුවෙක් අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර බඩුවෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද” යි භික්ෂුනට මෙ සිත විය.

භාග්‍යාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. එ කල්හි භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි, මෙ කරුණෙහි දූභූමි කතා කොට භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළුසේක.

“ආයුධ හැර, සියලු ලොභොබඩු ද, දික්සහළා පුටුවත් ව්‍යාඝරූපාදිය ඇති පුටුවත් ලියෙන් කළ පාත්‍රයක් ලියෙන් කළ මරවැඩිත් හැර සියලු ලිවුවා බඩු ද, පියුම් කෙම්සක් මෙන් උඩට නෙරා සිටුනා සේ කළ මැටි පාපිස්නාව ද සියල්ල මැටි-යෙන් කළ කුටිය ද හැර සෙසු සියලු මැටි බඩු ද අනුදානම්” (යි වදළු සේක).

පස්වතු බුද්ධකච්ඡාදානක යි.

කසප්පඥානං :

1. රුකෙක ඵලෙක ව කුමඛි ව අට්ඨානෙ ගතස්සකිසා
විග්ගායා මලලකො කච්ඡු ජරා ව පුද්දපාණිකා.
2. වලලිකාපි ව පාමඛං කණ්ඩස්සකං න ධාරයෙ
කච් ඔවට්ඨි කෙසුරං හත්ථාහරණං මුඤ්ඤා.
3. දිසෙ කොට්ඨි ඵලෙක හත්ථා සිත්ථා උදකතෙලකෙ
ආදස්සද පත්තවණං ආලෙප මඤ්ඤා වුණ්ණනා
4. ලකෙස්සකි අඛරාගකච්ඡි මුඛරාගං තද්වගං
වක්ඛරොගං ගිරග්ගකච්ඡි ආයතං සරබාහිරං.
5. අභිමපෙසි සකලෙහි අහි ජිජ්ඣ ව වජ්ජනං
උච්චාවචා පත්තමුලං සුචණ්ණං බහලා වලි
6. විත්ථා දුස්සකි දුග්ගතො උණ්ණෙ හිත්ථංසු මිඛිසා
පරිහණ්ණං තිණං වොළං මාලං කණ්ණාලිකාය ව
ඵවකකච්ඡි අංසකකිං තථා ඛනිතස්සග්ගකා
7. ථිලෙ මකෙච්ඡි ව පිටෙ ව අංකෙ ජනෙක පණ්ණාමනා
කුමඛිසා ජවසිං වලකානි පටිග්ගහො.
8. විපථාලි දණ්ඩ සොවණ්ණං පනෙක පෙසි ව නාළිකා
කිණ්ණං සතකු සරිතකච්ඡි මධ්දිසාං පිපාටිකං.

මේ එහි උද්දනාය යා:

1. රුකෙහි කය ඉලීම, වැබෙහි කය ඉලීම, බිත්තියෙහි කය ඉලීම, නො තන්හි නැම, දෑවමුවා අතින් සිරුර ඉලීම, කිරිදි හුසින් ඇඟ ඉලීම, උනුන් සිරුර ගවා පිරියම් කැරවීම, මලලකයෙන් සිරුර ඉලීම, කැසිම් රොගයට මලලකය අනුදැනීම, ජරායෙන් පෙළුණාහට උකකාසිකාව අනුදැනීම, පුපුරාණිකාව අනුදැනීම,
2. මුතු වැල් ආදිය ද, පමුව ද ගෙල පලඳනා ද, ඉහපලඳනා ද, වලලු ද, අඟුපලඳනා ද හස්තාභරණ ද මුදු ද නො දැරිය යුතු ය යන්න ද,
3. දික් කෙස් දැරීම ද, කොස්සෙන්, පතායෙන් අත්පතායෙන්, ඉටිතෙලින්, දියමුසු තෙලින් කෙස් පිරීම, කැටපතෙහි ද දිය බඳුනෙහි ද මුහුණ බැලීම, මුඛයේ වණයක් ඇති කලා කැටපත් ඇති මුණ බැලීම, මුහුණු අලෙවු දීම, වුව පිරිමැදීම, මුවා වත්සුණු තැවැරීම, යන කරුණු ද,
4. මහණහු මුවා සලකුණු තබන්, ඇඟ පැඟ ගැල්වීම, මුහුණු පැඟ ගැල්වීම ද ඒ දෙක ම ද කරන්. ඇසැ රොගයට මුඛාලෙපය අනුදැනීම, ගිරග්ගසමස්ස දක්නට යෑම, ආයතක ස්වරයෙන් බණ කීම, ස්වරභාණය, පිටතට ලොම් සිටුනා සේ කළ පොරොනා දැරීම යන කරුණු ද,
5. රජුගේ උයනෙහි අඹ වැළඳීම, සුපයෙහි ලූ අඹපෙති වැළඳීම, දයකයන් සියලු අඹ අතින් ගෙන බොජුන් හලා හැසිරීම, සපුනට මෙන් වැඩීම, අඟු සිඳීම, හඳුන් පා පිළිබඳ වත, කුදුමහත් පාත්‍ර දැරීම, පාත්‍රමූලය පිළිබඳ පැනැවීම, රන්මුවා ඈ පාමඩුලු දැරීම, පාමඩුලු හැකිලීම යන කරුණු ද,
6. විසිතුරු පාමඩුලු දැරීම, දිය සහිත පාත්‍ර දුෂ්‍ය වේ යන්න, පාත්‍ර දුගඳ වීම, පාත්‍ර උෂ්ණයෙහි තැබීම, සුළිඟුළහින් පාත්‍ර බිඳී ගියේ ය යන්න, පිල් කෙළවර පාත්‍රා තැබීම, පටු පිල් කෙළවර පාත්‍ර තැබීම, පාත්‍ර සඳහා තණ ඇතිරිය, රෙදි ඇතිරිය, පාත්‍රමාලකය, පාත්‍ර කණ්ඩාලිකාව හා පාත්‍ර ඊවිකය, අංස-බන්ධකය, පාත්‍ර බඳනා හුය යන මෙතෙක් දැ ද,
7. බිතුහුලෙහි පාත්‍රය ලැගවීම, ඇඳෙහි ද පුටුවෙහි ද ඇක-යෙහි ද ජත්‍රයෙහි ද පාත්‍රය තැබීම, පාත්‍රය අතැති ව කවුළුව ඇරීම, ලඞ්ගකල් ද කළගෙඩි ද පාත්‍ර වශයෙන් දැරීම, මිනී හිස් පාත්‍ර දැරීම සපා ඉවත් කළ දැ පාත්‍රයෙන් ගෙන යෑම, පඩික්කම අනුදැනීම යන කරුණු ද,
8. අතින් සිටුරු ඉරා මැහීම, පිහිය රන්මුවා පිහියා මිටි ආදිය, කුකුළු පිහාටුයෙන් මැහීම, උණ පතුරෙන් මැහීම, හිදි කටු ගලාව, රාවිජුසුණු, පිටිකුඩු ගල්කුඩු, මිඉටි, මිඉටි ගැල්වූ රෙදිකඩ යන කරුණු ද,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. විකිණණං ඛනධි විසමං ඡමා ජීර පහොති ව
කලිමං වොසසුත්තංඤ්ඤා අධොතලං උපාහතා
10. අඛුලි පටිග්ගඤ්ඤා විසමං අංසඛනිකා
අප්පකාකාසෙ නිව්වනු වයො වාපි විහංගුරෙ.
11. පටිපතති කිණුණං උලුකිනාවලිකකං
සෙතං කාළකවණ්ණං පටිකමඤ්ඤා ගෙරුකං.
12. මාලාකමං ලතාකමං මකරදන්තක පට්ඨිකා
විවරවංසං රජ්ජංඤ්ඤා අනුඤ්ඤාපි විනායකො
13. උජ්ඣාසං පසාමනා ඛණ්ඩි පටිභිජ්ජති.
විනිවේසිති කුට්ඨිපි පනෙතනාදය ගට්ඨරෙ
14. ථවිකා ඛනිකසුත්තංඤ්ඤා ඛනිකා ව උපාහතා
උපාහතත්ථිකං අංසඛනික සුත්තකං.
15. උදකාකප්පියං මග්ගෙ පටිසංඝාතවොළකං
ධම්මකරකං ඤාති භික්ඛු වෙසාලිං අගමා මුනි
16. දණ්ඩං ඔසුරකං තත්ථ අනුඤ්ඤාපි පටිසංඝාතං
මකසෙති පඤ්ඤාතං ඛනිකාධා ව ජීවකො
17. වඩ්ඪමනං ජනිතසරං විසමෙ නිව්වනුකා
තයො වයෙ විහංගුනති සොපාණාලමි වෙදිකං.
18. අප්පකාකාසෙ කිණුණං උලුකිනාවලිකකං
සෙතකං කාළකවණ්ණං පටිකමඤ්ඤා ගෙරුකං.
19. මාලාකමං ලතාකමං මකරදන්තකපට්ඨිකං
වංසං විවරරජ්ජංඤ්ඤා උච්චං ව වනුකං කමර

9. කොන් සම නැති සිවුරු, උල් සිවුවා සිවුරු බැඳීම, විසම තැන කඩිනා තැබීම, කඩිනා බිම තැබීම, කඩිනායේ කොන් දිරීම, කඩිනා ප්‍රමාණවත් නොවෙයි ද එය, කළුබිඳ (ලාපන) ය, බොරු හුය, නොසේදු පයින් කඩිනා ඇක්මීම, තෙත් පයින් කඩිනා ඇක්මීම, මරවැඩි සහිත පයින් කඩිනා ඇක්මීම, යන කරුණු ද,

10. සිවුරු මැහීමේ දී ඇඟිල්ලෙන් හිදිකටුව ඇදීම, දියලය අනුදැනීම, විත්ථකය (හෙප්පුව) අනුදැනීම, අංසබ්බකය අනුදැනීම, එළිමහනෙහි සිවුරු මැහීම, කඩිනාශාලාව පිහිටි බිම පහත් බව, බැම්මෙන් බිම උස් කිරීම, උස්බිමට නගින්නාහු පෙළෙත්,

11. උස්බිමට නගින්නාහු වැටෙත් (මේවා පිළිබඳ කළ අනුදැනුම්), කෙළින්හලෑ තණ සුණු වැටීම, පියස්සැ උඩ යට බදුම ආලෙප කිරීම, එහි සුදු පැහැ කළු පැහැ ගුරු පිරියම් ද කිරීම යන කරුණු ද,

12. එහි මාලාකම් ලතාකම් මකරදනාක පංචපටිකා සිතුවම් කිරීම ද, සිවුරු වනන උන දංඬ ද සිවුරු වනන ලනුව ද යන මේ හැම බුදුරජුහු අනුදත්ත.

13. කඩිනා නොසැලකිලියේ දමා යත්, එයින් කඩිනා වේ ආදීන් විසින් කනු ලබයි, කැඩිබිඳී යෙයි. කඩිනා ලිහෙයි, කඩිනා බිත්තියෙහි ද නංවා යෙත්. හිදිකටු ආදිය පාත්‍රයෙන් ගෙන යත්.

14. ඵවිකාවක් ද බඳනා හුයක් ද අනුදත්ත. මරවැඩි කාබ්-හනින් බැඳ ගෙනයත්. උපාහනත්ඵවිකාව ද අංශයෙහි බඳනා හුය ද අනුදත්ත.

15. මාර්ගයේ දී අකැප දිය ලැබේ, පෙරහන් කඩ ද ඩබරාව ද අනුදත්ත. දික්මහ පිළිපත් හික්සුහු දෙදෙනෙකි. (ඔවුන්ගේ පුවත ය). බුදුරජුහු විසල් පුර වැඩියාහ.

16. එහි දී දඩුපෙරහන ද ලිඳ තුළ ඔබා දිය පෙරහන පෙරහන ද අනුදත්ත. මහණහු මුදුරුවන් ගෙන් පෙළුණාහ. (සිවුරු කළිය අනුදත්ත) ප්‍රණීත භෝජන හෙතෙසෙන් මහණහු ගිලන් වූහ. ජීවික තෙම ආයාචනයක් කෙළේ ය.

17. සක්මන්මඵව ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදත්ත. විසම සක්මන්මඵවෙහි සක්මන් කරත්. සක්මන්මඵව මිටි බිමෙක වෙයි. බැඳුම් තුනක් අනුදත්ත. එයට නගින්නාහු වෙහෙසෙත්. පඩිපෙළ ද අත්වැල ද සක්මන්පිළ ද අනුදත්ත.

18. මහණහු එළිමහනැ සක්මන් කරත්. සක්මන්හලෑ තණ රොඩු වැටෙයි. පියස්ස ඇතුළතින් පිටතින් බදුම ආලෙප කිරීම අනුදත්ත. එය සුදුපැහැ කළුපැහැ ද කරන්නට ද ගුරු පිරියම් කරන්නට ද අනුදත්ත.

19. එහි මල්කම් ලියකම් මුවරුන් පස්වනින් පැහැපත් කිරීම යන මෙය අනුදත්ත. සිවුරු වනන වස්දංඬ ද රැහැන ද අනුදත්ත. ගිනිහල්ගෙහි බිම උස් කරන්නේ ය.

20. තයො සොපාණ ඛාහඤ්ඤා කවාටං පිට්ඨිසංඛතාටං
උද්ධත්තිපුත්තරපාසකං වට්ඨිඤ්ඤා කපිපිසකං

21. සුචි සථි තාලවජ්ඣං ආවිඤ්ඤානඤ්ඤා රජ්ජකං
මණ්ඩලං ධුමනෙත්තඤ්ඤා මජ්ඣෙකං ව චුච්චෙත්තකං

22. මත්තිකාදෙණි දුග්ගතොදො ධහති උදකාධානං
සරාවකං ව සෙදෙති විකඛලං ධොවි නිඤ්ඤානං

23. පිඨඤ්ඤා කොට්ඨකෙ කම්මං මරුඛෙසිලා නිඤ්ඤානං
නග්ගා ඡමායං වසසනොපා පටිච්ඡාදි තයො තභි

24. උදපානං පුජ්ජති ව වලලියා කායබ්භතං
තුලං කරකටකං වසකං බහු භිජ්ජනති භාජනා

25. ලොහදරු වම්බණ්ණං සාලා තිණං පිඨානි ව
දෙණිං වතුනි පාකාරං විකඛලං නිඤ්ඤානං ව

26. පිතිගතං පොකඛරණිං පුරාණඤ්ඤා නිලෙඤ්ඤානං
වාතුමාසං සයනති ව නමතකඤ්ඤා නධිට්ඨංග

27. ආසිත්තකං මළොරිකං භුඤ්ඤානොත්තකං තුවට්ඨිසුං
වධෙයා බොධි න අකකම්මි සටං කතකං සමමජ්ජනි

20. තුන් පටිපෙලවල් ද අත්වැල ද දෙර ද දෙර බාව ද මුසලපාසය ද උක්තරපාසය ද දෙරපොල්ල ද අඟුළුකණුව ද අනුදත්ත.

21. යතුරුලිය ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද අදනා රැහැන් ආදිය ද අනුදත්ත. මංචලිකාව (කය්යෝරුව) ද දුම් සිදුර ද ගිනිහල මැද උදුන ද මුහුණු තවරනා මැටි ද අනුදත්ත.

22. මැටි ඔරුව අනුදත්ත. මැටි දුගඳ වෙයි. සිරුර දෑවෙයි. දිය බඳුනක් ද මලාවක් ද අනුදත්ත. පියස්ස විසිරෙයි. ගිනිහල මඩ සහිත වෙයි. සෝද හැරීම ද මොහොල (කානුවක්) තැනීම ද අනුදත්ත.

* 23. ගිනිහල් සුදුව ද දෙරටුව ද එහි බිම උස් කිරීම ඇ කටයුතු ද අවට බිම වැලි ඉසීම ද, මොහොලක් තැනීම ද අනුදත්ත. මහණහු නග්න ව වැදුනාදිය කරත්. (එය නොකළ යුතු යි වදළාහ.) ගිනිහලෙහි බිම සිවුරු තබත්. වසින කල සිවුරු තෙමෙයි. ගිනිහලෙහි ප්‍රතිවිජාදන තුනක් අනුදත්ත.

24. ලිඳක් අනුදත්ත, එය කැඩී යයි (එයට තුන් බැඳුම් අනුදත්ත.) වැලෙන් දිය බාත්, කාබහන ද එහි යොදත්. තුලා කරකටක චක්‍රවර්ත යන තුන අනුදත්ත. බොහෝ බඳුන් බිඳේ.

25. ලොහො කළය, ලි කළය, සම් පසුම්බිය අනුදත්ත. ලිත් හල අනුදත්ත. එහි තණරොඩු වැටෙයි, පියනක් අනුදත්ත. දිය බහාලන ඔරුවක් ද නාන තැන වළක් ද වටා පවුරක් ද අනුදත්ත. එය මඩ සහිත වෙයි. කානුවෙන් දිය යවන්නට අනුදත්ත.

26. නාන්තහුගේ කය ගිතවත් වෙයි. (දිය පිසිනා රෙදිකඩ අනුදත්ත). පොකුණ අනුදත්ත. පොකුණු දිය පරණ වෙයි. (දියනික්මවන ඇලක් ද කානුවක් ද අනුදත්ත. පියස්ස සහිත ගිනිහල අනුදත්ත. සිවුමසක් හිඳිනා කඩෙන් තොර ව හිඳිත්. (එය නොකටයුතු යැ යි වදළහ). මහණහු මල්සහන්හි වැදහෙත් (එය නොකටයුතු යි වදළහ). නමතකය ඉටියයුතු නො වෙ යැ යි ද වදළාහ.

27. ආසින්නකය (තඹෙන් හෝ රිදියෙන් කළ පෙට්ටියක් වැනි බඳුන) පරිභෝග කරත්. එය නොකටයුතු යැ යි වදළහ. පාත්‍රාධාරකය අනුදත්ත. සවැගියෝ එක් බඳුනෙන් වළඳත්, එක් හැඳෙහි වැදහෙත්. වඩා ලිව්ස්විහු ගේ සුවත ද බොධි රාජතුමාරයා ගේ සුවත ද එයි. බුදුරජාණු පාවාදිය නො ඇත්මයහ. කිරිගරුඩ කළය ද මැටිවුවා පාපිස්නාව ද මුස්නක් ද (විශාඛා) පිළිගැන්නුවා ය.

28. සකඛරං කයලංකෙව ඵෙණකං පාදසංසනිං
විචුපනං කාලවණං මකසං වාපි වාමරි
29. ඡත්තං විනා ව ආරාමෙ තයො සිකකාය සමමති
රොම සිප්පා නබා දිසා ජිඤ්ඤානඛුලිකා දුක්ඛා
30. සලොහිතං පමාණංකු වීසති දිසතෙසකා
චුරං සිලං සිප්පාටිකං නමතකං චුරභණ්ඩකං
31. මසස්සං කප්පෙතති වධෙස්සනති ගොලොමි චතුරස්සකං
පරිමුඛං අභිජුරකංකු ද්වි සමබාධසංභරෙ
32. ආබාධා කතති වණං දිසං සකඛරිකාය
පලිතං ඵකිතං උච්චා ලොභභණ්ඩකුජ්ජි වයා
33. පලලස්සිකං ව ආයොගො වටං සලාකඛනිතං
කලාචුකං දෙඛචුභකං මුරජං මඤ්චිණකං
34. පට්ඨිකං සුකරනාංකු දසා මුරජ වෙණිකා
අනෙයා සොභං ගණංකෙව පවනනෙයාපි ජීරති
35. විශේ ගණි ව පාසකං¹ ඵලකනෙත ව ගිගභ
ගිහිනිවස්සං භස්සිසොණ්ඩං මච්ඡකං චතුකණ්ණකං

1. ගණිකං උච්චාචං ව - පී. චූ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

28. ගල්කැටින් කළ පාපිස්තාව ද කැබිලිකියෙන් කළ පාපිස්තාව ද මුහුදුපෙණින් කළ පාපිස්තාව ද උපිතිපත ද තල්වැට ද මදුරුවිජිතිපත ද අනුදත්ත. සෙමෙර වල්විදුනාව නො අනුදත්ත.

29. මහණකුහට කුඩයක් නැතිව පහසු නො වේ. ආරාමයෙහි කුඩය දැරීමට අනුදත්ත. දණ්ඩසිකකාව පිළිබඳ පැනවීම ද දණ්ඩසමන්තය ද සිකා සමන්තය ද යන තුන ද වේ. ආහාර වැළැවීම ද බොජුන් හලා බත්හුලු විසුරුවීම ද දික් නිය දැරීම ද පැනවීම වේ. නිය සිද්ධිමේ දී ඇතිලි පෙළේ. එය පිළිබඳ ව ද සිකපද පැනවූහ.

30. ලේ සහිත කොට නිය සිද්ධිම පිළිබඳ පැනවීම, මාංස-ප්‍රමාණයෙන් නිය සිද්ධින්නට අනුදනීම, විසිනිය මට්ටම් කිරීම පිළිබඳ පැනවීම, දික් කෙස් ඇති බව ඇඳ බ පැනවීම, දළි පිහිය ද පිහියා මදින ගල ද පිහියා කොපුව පිහියා මදින සම ද සියලු කරබඩු ද අනුදත්ත.

31. රවුළු කපවත්, රවුළු වඩත්, හනුවෙහි රවුල ඉතිරි කිරීම, කොන්සතරක් සිටුනා සේ රවුළු කැපීම, පසුවෙහි ලොම් කැපීම, බඩෙහි රොමරාජිය තැබීම, උඩුරවුල තැබීම පිළිබඳ සිකපද පැනවිණ. සම්බාධස්ථානයන්හි ලොම් ඉවත් කිරීමෙහි ද සිකපද පැනවිණ.

32. ආබාධප්‍රත්‍යයයෙන් ලොම් හැරවීම, කතුරෙන් කෙස් සිදුවීම, හිසෙහි වණයක් පිළිබඳ වත. දික් නැහැලොම් දැරීම, ගල්කැටින් නැහැලොම් ගැලවීම, පැසුණු කෙස් ගැලවීම, කන් කාදුරුයෙන් වැසියැම, කුදුමහත් කන්හැඳි දැරීම, ලොහොබඩු රැස්කිරීම, අඳුන්තලාදිය දැරීම, (පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිහු වෙත්).

33. සංඝාටිපලලස්සිකාව ද ආයොග පට, වටලිය නඩාව පිළිබඳ පැනවීම ද කාබහන දැරීම රැහැන් ඇති කාබහන, දියබරණ හිය වැනි මල ඇති කාබහන, මිහිඟු බෙර වැටි බඳු කාබහන, හවඩියත් වැනි කාබහන යන මේවා පිළිබඳ පැනවීම ද ඇත.

34. හැඳ පට රටා පටිය, හුරු අතුනු බඳු පටිය දහවලු දිරීම, දහවලු මිහිඟුබෙරවැටි සේ වෙරු පටිය, හවඩිය බඳු පටිය, කාබහන කෙළවර දිරීම, මුවවිට වෙළා ගෙතීම, මිහිඟුබෙර වැටි සේ වීම පිළිබඳ ද සික පැනවූහ. දහවලු කෙළවර ද දිරයි. (එය පිළිබඳ පැනවීම ද ඇත.)

35. පටි ඇට ද ගණ්ඩිය ද පාසකය ද පිළිබඳ සික පැනවූහ. ගණ්ඩියට අලවන රෙදි කැබල්ල සිවුර කෙළවර යොදන්නේ ය. ගිහියන් මෙන් සිවුරු හැඳීම, හස්සොණ්ඩක මච්ඡවාළක වතුකණ්ණක යන ගිහිනිවාසන නො කළයුතු බව වදාළහ.

36. තාලවණ්ඩං සතවලලිං සාවෙලලිං ගිහිපාරුතං
උභතොකාරං¹ න භරෙය්‍ය දන්තකට්ඨං ආකොටනං.
37. කණ්ණය වීලග්ගං දයඤ්ඤා පටග්ගි රුකඛ භස්සිනා
යමෙඵ ලොකායතකං පරියාපුණිංසු වාවසු.
38. තීරවජ්චිජ්ජා වාවනා² ඛිට්ඨි මඛගල ලසුණං ව³
වාතාබාධො දුක්ඛානි ව දුග්ගතො දුක්ඛපාදුකා
39. හිරියනති අපාරු⁴ දුග්ගතො තභං තභං කරොනති ව
දුග්ගතො කුපං ලුජ්ජති උච්චවත්ථු වයෙපි⁵ ව
40. ඉසාපාණාලමඛණ ඛාභා අනෙත දුක්ඛඤ්ඤා පාදුකා
බහිඤ්ඤා දෙණි කට්ඨඤ්ඤා පිඨරො ව අපාරුතො
41. වච්චකුට්ඨි කවාටඤ්ඤා පිට්ඨිසඛිකාටමෙව ව
උදුක්ඛලුක්ඛරපාසො වට්ඨිං ව කපිසිසකං.
42. සුචි සථි තාලච්ඡිද්දං ආච්ඤ්ජනච්ඡිද්දමෙව ව
රජ්ජං උලුක්ඛතාවලික්ඛං සෙතවණ්ණඤ්ඤා කාළකං.
43. මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරං පඤ්ඤපට්ඨිකං
චිචරවංසං රජ්ජං ව ජරා දුබ්බල පාකාරං.
44. පරිවෙණෙ වාපි⁶ තසොව මරුභං පදරසිලා
සනතිට්ඨති නිඤ්ඤානං කුමහිඤ්ඤාපි සරාවකං.
45. දුක්ඛං හිරි අපිධානං අනාවාරඤ්ඤා අචාරුං
ලොභභණ්ඩං අනුඤ්ඤාපි යපසිධා පහරණිං.

1. සංවෙලලි උභතො කාරං - සිමු.
2. තීරවජ්ජන කරා වජ්ජා - සිමු.
3. ඛාදි ව. - සිමු.
4. පාරු - සිමු.
5. වයො ව - සිමු.
6. නොවිධනෙ වාපි - සිමු.

36. කල්වැට සේ හැඳීම, සතවලලිකය යන ගිහිපෙරැවුම නො කළයුතු. පිටපටගැසීම ද නානාවිධ ගිහි පෙරැවුම ද නොකළ යුතු. දෙපස කඳ නො ගෙනයායුතු. දැවටු විකීම ද දැවටුයෙන් තැළීම ද පිළිබඳ පැනැවීම ද ඇත.

37. දෑතට උගුරේ රැඳීම. (එය ඇරැබූ සික පැනැවුණ.) කැලෑ දැවීම, පිළිගිනි දීම, රුක් නැගීම, ඇතකු ලුහුබැඳීම ද යන කරුණු ද යමෙළුනෙකුට පැවිද්දන් ද ඇරැබූ සික පැනැවීම. ලොකායන ශාස්ත්‍ර හඳුනා, කියැවුණ. එය පිළිබඳ ද සික පැනැවීම.

38. නිරශ්චිතවිද්‍යා හැඳෑරීම, එය ඉගැන්වීම, කිව්සීමේ දී ආසිරි පැකීම, ගිහින් මංගලික බව, ලුහුණු කෑම, වානාබාධයෙහි ලුහුණු කෑම යන කරුණු ඇරැබූ සික පැනැවීම. ආරාමය දුෂ්‍ය වෙයි. දුගඳ වෙයි, කෙසකිළියේ දුකයේ හිඳින්, පස්සාව පාදකාව අනුදැනීම.

39. වැස්මක්නැති කෙසකිළියෙහි මුත්‍ර කරන්නට ලජ්ජිත වෙන්. කෙසකිළිය ආවරණ රහිත වෙයි. දුගඳ වෙයි (එය පිළිබඳ සික පැනැවීම). ඒ ඒ තැන මල පහ කෙරෙත්. දුගඳ වෙයි. වර්වස්කපයක් අනුදැනීම. වර්වස්කපයේ ඉවුරු කැඩී වැටෙයි. බීම උස් කොට තනන්නට අනුදැනීම. ගබොළ බැඳුම් ආදී බැඳුම් ද අනුදැනීම.

40. සොපාණ ආලම්බනබාහ ද අනුදැනීම. අද්දර හිඳ මල පහ කිරීම, දුකයේ හිඳ මල පහ කිරීම, වච්චපාදකා ව පිටත මුත්‍ර පහ කිරීම, මුත්‍ර ඔරුව, පුයන් දඩු, පුයන් දඩු බඳුන (පිළිබඳ සික පැනැවීම.) වළ නො වසන ලද්දේ ය. (එය පිළිබඳ ව ද සික පැනැවීම.)

41. වැසිකිළියක් පැනැවීම, එයට දෙර, දෙරබාව, වටෙවුලිය, උතුරුලිය, අගුළුවැටිය, අගුළුකණුව යන දෑ අනුදැනීම.

42. යතුරුලිය, තරංකය, කෙසිසිදුර, අදනා රැහැන බහාලන සිදුර අදනා රැහැන වැසිකිළිදෙරටුවෙහි ඇතුළත පිටත බදුම ඇලවීම, සුදුපැහැ කිරීම, කළු පැහැකිරීම.

43. මල්කම්, ලියකම්, මෝරදැනි ඇඳීම, පස්පැහැ කිරීම ධිවරවංසය, නිවරරජ්ජය,ජරා දුබලා ප්‍රාකර (යන දෑ අනුදැනීම).

44. එහි ම පිරිවෙනෙහි ද වැලි ඇතිරීම ද පතුරුගල් ඇතිරීම ද අනුදැනීම. දිය රැඳී සිටී. කානුවක් ද සෝදන දිය බහාලන මහසැළක් ද සරාවක් ද අනුදැනීම.

45. දුකයේ දිය කිස කරත්. දිය කිසට ලජ්ජා ගනිත්. දිය සැළට පියනක් අනුදැනීම. (සවැගියෝ) නොමනා ව හැසුරුණාහ. අවි හැර ලොහොබඩු අනුදැනීම.

46. යපෙනා'සද්දිපලලංගං දුරුපතතඤ්ඤා පාදකං
සබ්බං දුරුමයං භණ්ඩං අනුඤ්ඤාසි මහාමුනී
47. කතකං කුමහකාරඤ්ඤා යපයිනා තථාගතො
සබ්බමිති මතනිකාභණ්ඩං අනුඤ්ඤාසි අනුකම්පකො
48. යස්ස වක්ඛස්ස නිද්දෙසො පුරිමෙන සමමිති ව
තංපි සංචිතත්ථුඤ්ඤා නයතො තං විජානියා
49. එවං දසසතා වත්ථු වීනයෙ බුද්ධචක්ඛනේ
සද්ධම්මෙයිනියා වෙව පෙසලානං වනුගතො
50. සුපිකඛිතො වීනයධරො භීතවීතො සුපෙසලො
පදීපකරණො¹ ධරො පුජාරහො බහුසත්තොති.

උඤ්ඤා නිව්ඤ්ඤා.

1. පදීපකාරකො-සිමු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

46. දික්සහසා පුට්ඨ ද ව්‍යාලරූප ඇති පළඟ ද ලිඛිතා පාත්‍රය ද ලී සෙරෙජු ද හැර සියලු ලිඛිතා බඩු මහාමුනිහු අනුදත්ත.

47. මැටිපාසිස්ස ද සියල්ල මැටිවුවා ගෙය ද හැර ඉතිරි සියලු මැටි බඩු ආනුකම්පක තපාගතයන් වහන්සේ අනුදත්තයේක.

48. යම් වස්තුවෙක නිර්දේශය පළමු දක්වුණ දැ හා සම වන්නේ නම් එය ද සැකෙවින් උද්දනයෙහි දක්විණ. එය දුන් නය අනුව දන්නේ ය.

49. මෙසේ විනය පිටකයේ බුද්ධචර්යාසංකල්පයෙහි දහසෙක් වස්තුහු වෙත්. ඔහු ශාසනයාගේ විරස්ථිතිය පිණිස වන්නාහ. ඒවා පැනවීම ප්‍රියශීල පැවිද්දනට අනුග්‍රහයෙක් ද වන්නේ ය.

50. නොව හික්මුණු, විනයධර වූ, ඉත සිත් ඇති, ප්‍රියශීල වූ, සස්තට එලිය කරන, නුවණැති, බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති මහණ තෙම සුජාර්ග වේ.

උද්දනය නිමිසේ යි.

6. සෙනාසනකබ්බකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාසෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛූනං සෙනාසනං අපඤ්ඤානං භොති. තෙ වා¹ භික්ඛූ තභං තභං² විහරන්ති අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලෙ පබ්බතෙ කඤ්ඤායං ගිරිගුහායං³ සුසානෙ වනපඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසෙ පලාලපුඤ්ඤා. තෙ කාලසේසව තතො තතො උපනිකම්මන්ති අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලා පබ්බතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසා පලාලපුඤ්ඤා, පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සමමුක්ඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔක්ඛන්තවක්ඛුඉරියාපට්ඨමපනතා.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි කාලසේසව උය්‍යානං අගමාසි. අද්දසා ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ භික්ඛූ කාලසේසව තතො තතො උපනිකම්මන්තො අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලා පබ්බතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසා පලාලපුඤ්ඤා, පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සමමුක්ඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔක්ඛන්තවක්ඛු ඉරියාපට්ඨමපනතො. දිඤ්ඤානසස් වින්තං පසිදි. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසංඛන්ති. උපසංඛන්තිත්වා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: “සවාභං භන්තො විහාරෙ කාරාපෙය්‍යං වසෙය්‍යාථ මෙ විහාරෙසුති”.

3. ‘න ඛො ගහපති භගවතා විහාරා අනුඤ්ඤාතා’ති. ‘තෙන හි භන්තො භගවන්තං පටිපුට්ඨත්වා මම ආරොවෙය්‍යාථා’ති.

‘එවං ගහපති’ති ඛො තෙ භික්ඛූ රාජගහකසස් සෙට්ඨිසස් පටිඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසංඛන්තිංසු. උපසංඛන්තිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං නිසික්ඛා ඛො තෙ භික්ඛූ භගවන්තං එතදවොචු: ‘රාජගහකො භන්තො සෙට්ඨි විහාරෙ කාරෙතුකාමො’ කථන්තු ඛො භන්තො පටිපජ්ජිතබ්බන්ති’. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදන්තො එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ. කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤා ලෙනාති විහාරං අභිඤ්ඤායං පාසාදං භමෙයං ගුහාති.”

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනුපසංඛන්තිංසු. උපසංඛන්තිත්වා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදවොචු: “අනුඤ්ඤාතා ඛො ගහපති භගවතා විහාරා යස්ස’දති කාලං මඤ්ඤාසි”ති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි එකාගෙතෙව සට්ඨි විහාරෙ පතිට්ඨාපෙයි.

1. තෙ ධ - මජ්ඣ.

2. තභිං තභිං - සා.

3. කඤ්ඤායං ගිරිගුහායං - සි.

4. කාරාපෙය්‍යාමො - මජ්ඣ.

6. සේනාසනබ්භිකය

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ රජගහ නුවරට නො දුරු (ලෙහෙණුනට අහර දුන් තැන වූ බැවින්) කලන්දකනිවාප නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වැඩවසන සේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මහණුනට යෙනසුන් නො පනවන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණු දරුක්මුලෙහි ද පථිතයෙහි ද කඳුරැළියෙහි ද ගල්ලෙන්හි ද සොහොනෙහි ද වනපෙතෙහි ද එළිමහනෙහි ද පිදුරුගොඩෙහි ද යි ඒ ඒ තැන වෙසෙත්. ඔහු දුටුවත් පහදවන්නා වූ ඉදිරි බැලීමෙන් ද දෙපස බැලීමෙන් ද අත් පා නැඟීමෙන් ද අත් පා දිගහැරීමෙන් ද උපලක්ෂිත වැඩීමට හෙලූ ඇස් ඇත්තාහු මනා ඉරියව්වෙන් යුක්ත වූවාහු කල් තබා ම වනයෙන් ද රුක්මුලින් ද පර්වතයෙන් ද කඳුරෙන් ද ගල් ලෙනින් ද සොහොනින් ද වනපෙතින් ද එළිමහන් පෙදෙසින් ද පිදුරුගොඩින් ද යන ඒ ඒ තැනින් නික්මයෙත්.

2. එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර (ප්‍රධාන) සිටු තෙම කල් තබා ම (සිය) උයනට ගියේ ය. රජගහ නුවර සිටු තෙම දුටුවත් පහදවන ඉදිරි බැලීමෙන් දෙපස බැලීමෙන් අත්පා හැකිළැවීමෙන් අත්පා දිග හැරීමෙන් උපලක්ෂිත වැඩීමට හෙලූ ඇස් ඇති වැ මනා ඉරියව්වෙන් යුතු වැ කල් තබා ම වනයෙන් ද රුක්මුලින් ද පර්වතයෙන් ද කඳුරෙන් ද ගල්ලෙනින් ද සොහොනින් ද වනපෙතින් ද එළිමහනෙන් ද පිදුරුගොඩින් ද යි ඒ ඒ තැනින් නික්මැ වඩනා මහණුන් දුටුයේ ම ය. දැකීමෙන් ඔහු ගේ සිත පැහැදිණ. එ කලා රජගහ සිටු ඒ මහණුන් කරා එළැඹියේ ය. එළැඹූ “වහන්ස, මා විහාරයන් කැඳවුවොත් ඒ මගේ විහාරයන්හි වසන්නහු ද”යි මෙ බස් කී ය.

3. “ගැහැවිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාරයෝ නො අනුදන්නා ලදහ”යි (ඒ මහණු කීහ) “වහන්ස, එසේ වී නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිස මට දන්වන්නැ”යි සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවිය”යි කියා ම ඒ මහණු රජගහ සිටුහට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක උන්හ. පසෙක උන්නාවූ ම ඒ මහණු “වහන්ස, රජගහසිටු තෙම විහාර කරවනු කැමැත්තේ ය. වහන්ස, (මෙහි) කෙසේ පිළිපැදියයුතු ද” යි මෙය කීහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කතා කොට මහණුන් අමතා, “මහණෙනි, විහාරය ද ගුරුළු පියාපත් වැනි සෙවෙති ඇති ගෙය ද දික් පහය ද සඳලු සහිත ගෙය ද භාවා ද යන ලෙන් පස අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ඉක්බිති ඒ මහණු රජගහසිටු කරා එළැඹියාහ. එළඹ සිටුහු බණවා, “ගැහැවිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාරයෝ අනුදන්නා ලදහ. යමක් සඳහා අප විවාලෙහි ද, එයට දන් කාලයැ යි දනගන්නැ”යි කීහ. එකල්හි රජගහසිටු තෙම එක් දවසින් ම වෙහෙර සැටක් පිහිටුවී ය.

4. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ සට්ඨි විභාරෙ පරියොසාපෙතො යෙන හගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා හගවනං අභිවාදෙතො එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවනං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ හනෙත හගවා යාතනාය හත්තං සඤ්ඨි භික්ඛුසංඛොතා”ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්භිභාවෙන. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවතො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා හගවනං අභිවාදෙතො පදකඤ්ඤං කතො පසකාමි.

අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි ත්ඤ්ඤා රතනියා අවචයෙන පඤ්ඤං ඛාදනියං භොජනියං පටියාදපෙතො හගවතො කාලං ආරොචාපෙසි ‘කාලො හනෙත නිට්ඨිතං හත්තනති’. අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පක්ඛවිචරමාදය යෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි සඤ්ඨි භික්ඛුසංඛොත. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි බුද්ධපච්චං භික්ඛුසංඛං පඤ්ඤෙන ඛාදනියෙන භොජනියෙන සහස්සා සන්තපෙතො සමපචාරෙතො හගවනං භුක්තාපි. ඔනීතපක්ඛපාඤ්ඤං එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවනං එතදවොච: “එතෙ මෙ හනෙත සට්ඨිවිභාරා පුඤ්ඤස්සිකෙන සග්ගස්සිකෙන කාරාපිනා, කථාහං හනෙත තෙසු විභාරෙසු පටිපජ්ජාමි”ති.

“තෙන භි කං ගහපති තෙ සට්ඨි විභාරෙ ආගතානාගතස්ස චාතුඤ්ඤස්ස සංඛාස්ස පතිට්ඨාපෙති”ති.

“එවං හනෙත”ති ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවතො පටිසසුතො තෙ සට්ඨි විභාරෙ ආගතානාගතස්ස චාතුඤ්ඤස්ස සංඛාස්ස පතිට්ඨාපෙසි.

5. අථ ඛො හගවා රාජගහකං සෙට්ඨිං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:

සීතං උණ්ණං පටිහනති තතො වාලම්භානි ච
සිරිංසප්ප¹ ච මකසෙ සිසිරෙ වාපි චුට්ඨියො.

තතො වාතාතපො සොරො සඤ්ජාතො පටිහඤ්ඤති
ලෙනසුඤ්ඤා සුඛසුඤ්ඤා කුඩාසිතුං ච විපසන්තුං.

1. මහිසපෙ - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. එ කල්හි රජගහසිටු ඒ සැට වෙහෙර නිමවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක හිඳගත්තේ ය. රජගහ සිටු පසෙක හුන්නේ ම “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඩික් සහන හා යෙට දවසට මගේ බත ඉවසන සේක්වා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ සේ කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬ බැවින් (එය) ඉවසු සේක. ඉක්බිති රජගහසිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගී ඔබ වැද පැදකුණු කොට නික්මියේ ය.

ඉක්බිති රජගහසිටු එ රැය ඇවෑමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භෝජ්‍ය පිළියෙළ කරවා ‘වහන්ස, දන් වඩනට කාලය ය. බත පිළියෙළ කරවා නිමැවීණැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වාලී ය. එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ) පෙරවරු සෙමෙහි හැඳ පෙරව පාසිවුරු ගෙන රජගහසිටුගු ගෙය වෙත වැඩියේක. වැඩ, පැනැ-වුණු අස්නෙහි බිත්සහන හා හුන්සේක. එ කලා රජගහ සිටු බුදුපාමොක් බිත්සහන ප්‍රණීත බාද්‍ය භෝජ්‍යයෙන් සියතින් සතපා පවරවා වළඳා අවසන් වූ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අනැති භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට එක් පසෙක හිඳ ගත්තේ ය. (එසේ) එක් පසෙක හුන් රජගහ සිටු තෙම “වහන්ස, පින්කැමැති සගසුව පතන මා විසින් මේ වෙහෙර සැටෙක් කැරැවිණ. වහන්ස, ඒ සැට වෙහෙරෙහි මම කෙසේ පිළිපදීම දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් කී ය.

“ගැහැවියෙනි, එසේ වී නම් තෙපි සැම වෙහෙර පැමිණි නොපැමිණි සිවුදිගැ වැසි සහනට පිහිටුවුව (පිරිනමුව)” යැ යි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ වදළසේක.

“එසේ ය, වහන්සැ”යි රජගහ සිටු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ වෙහෙර සැට පැමිණි නොපැමිණි සතර දික් වැසි සහනට පිරිනැමී ය.

5. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ සිටුහට මේ ගාරා-වලින් අනුමොදනා කැර වදළසේක.

(ගාරාවල අදහස:)

“විහාරය ශීතය ද උෂ්ණය ද නසයි. එයින් අන්‍ය වූ වණබ මෘගයන් ද බඩගා යන සතුන් ද මැසිමදුරුවන් ද ශීත සුළං ද වැසි ද බැහැර කෙරෙයි.

එයින් අන්‍ය වූ හටගත් නපුරු අවුසුළං ද දුරු වෙයි. සංඝයාට විහාර කරවා දීම එකලා වැ හිඳිනු පිණිස ද ධ්‍යාන කිරීමටත් විවසුන් වැඩීමටත් පහසුව පිණිස ද වූ අග්‍ර එකෙකැ යි බුදුරජුන් විසින් වැණින.

විහාරදානං සමග්ගං අග්ගං බුද්ධාන වණ්ණිකං
 තස්මා හි පණ්ඩිතො පොසො සමපසං අත්මකතො
 විහාරෙ කාරයෙ රමෙව වාසයෙත්ථ බුද්ධස්සුතෙ
 තෙසං අනන්තං පානන්තං විත්තසෙනාසනානි ව
 දදෙය්‍ය උජ්ජුතෙසු විපසනෙකතා වෙතසා
 තෙ තස්ස ධම්මං දෙසෙතති සබ්බද්ධාපනුදානං
 යං සො ධම්මං ඉධඤ්ඤා පරිනිබ්බාති අනාසවො ති.

අප්‍ර ඛො භගවා රාජගහකං සෙට්ඨිං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිත්වා
 උට්ඨායාසනා පකකාමි.

6. අසේසාසුං ඛො මනුස්සා “භගවතා කීර විහාරා අනුඤ්ඤා”ති.
 සකකම්මං විහාරෙ කාරාපෙතති. තෙ විහාරා අකවාටකා භොතති.
 අහිපි විච්ඡිකාපි සතපදියොපි පටිසතති. භගවතො එතමත්ථං
 ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කවාටතති.”

හික්ඛච්ඡිං කරිත්වා වල්ලියා පි රජ්ජුයා පි කවාටං බන්ධනති.
 උත්තරෙහිපි උපට්ඨකාහිපි බන්ධනති. බාධිතබන්ධනානි කවාටානි පතතති.
 භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පිට්ඨිසකාටං උද්ධමලිකං උත්තරපාසකතති.”

කවාටා න එසියතති භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආවිඤ්ඤාතරජ්ජුතති.”

කවාටා න එකියතති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ අග්ගලවට්ඨිකං කපිසියකං සුචිකං
 සට්ඨකතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු න සකෙකානති කවාටං
 අවාපුරිතුං? භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තාලච්ඡිං තිණි තාලානි ලොභතාලං
 කට්ඨතාලං විසාණතාලතති.”

යෙ පි තෙ උග්ගාටෙත්වා පටිසතති විහාරා අගුක්ඛා භොතති.
 භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ යනකං සුචිකතති.”

1. පටිනි - භික්ඛු.

2. පුට්ඨිකා - භික්ඛු.

3. අවාපුරිතුං - භික්ඛු.

එහෙයින් ම නුවණැති පුරුෂ තෙමේ තමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ, සිත්කළු විහාරයන් කරවන්නේ ය, එහි ඇසූ පිරුනන් ඇති භික්ෂූන් වස්වන්නේ ය.

ඔවුනට නිසි වූ ආහාර ද පාන ද වස්ත්‍ර ගයනාසන ද සාස්ත්‍රණ ඇති ඒ භික්ෂූන් විෂයයෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් පිරිනමන්නේ ය.

හෙ තෙම මෙහි දී යම් දහමක් දැනගෙන ආසුච රහිත ව පිරිනිවෙන්නේ ද එසේ වූ සියලු දුක් දුඃ ලන දහමක් ඒ භික්ෂූහු ඔහුට දෙසන්නාහ යනු යි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහසිටුහට මේ ගාථා-වලින් අනුමොදනා කොට හුනස්නෙන් නැගී නික්මියේක.

6. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාර අනුදත්තා ලද්දේ ලැ”යි මිනිස්සු ඇසූහ. ඔහු සකසා විහාර කරවත්. ඒ විහාරයෝ දෙරපළු නැත්තාහු වෙත්. සර්පයෝ ද ගෝනුස්සෝ ද පත්තෑයෝ ද පිවිසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දෙරපළු අනුදනිමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.)

බිත්තියෙහි සිදුරක් කොට වැලින් ද රැහැනින් ද දෙර-පළු බදිත්. මියන් විසින් ද වෙයන් විසින් ද වැලක් රැහැනුන් කනු ලැබෙත්. කන ලද බැඳුම් ඇති දෙරපළු වැටේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දෙරබාව ද වටෙවුළිය ද උතුරුළිය ද අනු-දනිමියි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.)

කවුළු (දෙරපළු) නො පැහැසෙති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අදිනා රැහැන ලන සිදුර ද අනුදනිමි”යි (වදළු සේක.)

දෙරපළු නො වැසෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඟුල් වැටිය (දෙරපොල්ල) ද අඟුල් කණුව ද යතුර ද තරංකය ද අනුදනිමි”යි. වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙරපළුව අරින්තට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කෙසිසිදුර ද ලොහොමුවා යතුර ද ලිමුවා යතුර ද ආමුවා යතුර ද යන යතුරු තුන ද අනුදනිමි යි (වදළු සේක.)

යම් විහාර විවෘත කොට පිවිසෙත් ද ඒ විහාරයෝ නො රැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යතුරු ඉද්ද අනුදනිමි”යි (වදළුසේක.)

තෙන ටො පන සමයෙන විහාරා තිණ්‍ද්වදනා භොතති.
සිතකාලෙ සිතා උණ්කකාලෙ උණ්කා. හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔගුඛෙත්වා උලුඝ්ඤාචලිතං කාතුනති.”

8. තෙන ටො පන සමයෙන විහාරා අවාතපානකා¹ භොතති
අවකුච්ඡා දුග්ගතියා. හගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණ් වාතපානානි: වෙදිකාවාතපානං
ජාලවාතපානං සලාකවාතපානනති.

වාතපානනතරිකාය කාලකාපි වග්ගලියොපි පටිසන්ති. හගවතො
එතමන්. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානවකකලිකංති.”

වකකලිකනතරිකායපි කාලකාපි වග්ගලියොපි පටිසන්ති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානකවාටකං වාතපානභිසිකංති”.

9. තෙන ටො පන සමයෙන හිතඛු ජමාය සයනති.
ගඤ්ඤානිපි විවරානිපි පංසුකිතානි භොතති හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණ්සන්ධාරකනති.”

තිණ්සන්ධාරකො උන්දරෙහිපි උපචිකාතිපි ඛජ්ජති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මිටීනති.”

මිටියා ගඤ්ඤානි දුකඛා භොතති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ බිදලමඤ්ඤනති.”

10. තෙන ටො පන සමයෙන සඤ්ඤානි සොසානිකො
මසාරකො මඤ්ඤා උප්පන්නො භොති හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං මඤ්ඤනති.”

මසාරකං පිටං උප්පන්නං භොති. හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං පිටනති.”

1. අවාතපානිකා - හිමි.

7. එයමයෙහි විහාරයෝ තඤ්ඤාසෙවනෙහි ඇත්තෝ වූහ. භික්ෂු කාලයෙහි භික්ෂු ද උප්පත්ති කාලයෙහි උප්පත්ති ද වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඝන දඩ්ඨ යොදා ඇතුළත පිටත බදාම ඇළිප්ප කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

8. එයමයෙහි විහාරයෝ වාකවුරු නැත්තාහු ඇසට අභිත ද දුග්ඛ ද වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ස්ත්‍රීපයන්හි සතරැස් කොටුව සෙයින් සිදුරු සිටින සේ ගඬොළින් කළ වාකවුරුව ද, දළ වාකවුරුව ද කුරු වාකවුරුව ද යන දෑත් වාකවුරු අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

වාකවුරු අතරින් ලෙහෙන්නු ද වවුලෝ ද පිටියෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රෙදි වෙළා කළ පාපිස්සන් (බඳින්නට) අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

රෙදි පාපිස්ස අතුරෙන් ද ලෙහෙන්නුත් වවුලෝත් පිටියෙන් ...

“මහණෙනි, වාකවුරු වසන්නට දෙරපථවක් ද එහි බඳින්නට බිස්සක් ද අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

9. එයමයෙහි මහණහු බිමැතිදත්. සිරුරුද සිවුරුද පසින් වැකුණාහු වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තඤ්ඤාසෙවනෙහි අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

තඤ්ඤාසෙවන මියන් ද වේයන් ද විසින් කනුලැබේ.

“මහණෙනි, පිළක් අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

පිළෙහි ගාත්‍රයෝ පෙළෙන්.

“මහණෙනි, බිදලමඤ්ඤාස (වේවැල් ඇඳ) අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

10. එයමයෙහි වනාහි සඤ්ඤාසට යොග්‍යානෙක දමන ලද මසාරකයක් (පා වීද අටනින් පිටියවා කළ ඇඳෙක්) ලැබීණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මසාරක ඇඳපා වීද එහි අටනි බහා කළ ඇඳ අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

මසාරක පුටුවක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මසාරක පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො බුද්ධිකාබ්ඛො මඤ්ඤා උපපන්නො භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්ඛං මඤ්ඤති.”

බුද්ධිකාබ්ඛං පීඨං උපන්නං භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්ඛං පීඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො කුළීරපාදකො මඤ්ඤා උපපන්නො භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුළීරපාදකං මඤ්ඤති.”

කුළීරපාදකං පීඨං උපන්නං භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුළීරපාදකං පීඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො ආභව්වපාදකො මඤ්ඤා උපපන්නො භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං මඤ්ඤති.”

ආභව්වපාදකං පීඨං උපන්නං භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං පීඨන්ති.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ආසද්දිකො උපපන්නො භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආසද්දිකන්ති.”

උච්චකො ආසද්දිකො උපපන්නො භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චකස්මි ආසද්දිකන්ති.”

සත්තඛෙයා උපපන්නො භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්තඛෙයන්ති.”

උච්චකො සත්තඛෙයා උපපන්නො භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චකස්මි සත්තඛෙයන්ති.”

භග්ගපීඨං උපන්නං භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භග්ගපීඨන්ති.”

එ සමයෙහි සඤ්ඤාට බුද්ධිකාමද්ධ (විවට්ඨ විද එහි පා යොදා තනන ලද) ඇදෙක් ලැබිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, බුද්ධිකාමද්ධ ඇද අනුදනිමි”යි වදළසේක. බුද්ධිකාමද්ධ (විවට්ඨ විද එහි පා ඇතුල් කොට තනන ලද) පුටුවෙක් ලැබිණ....

“මහණෙනි, බුද්ධිකාමද්ධ පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සඤ්ඤාට සොහොනෙක දමාපියන ලද කකුළු පා ඇදෙක් (කකුළුවන්ගේ බඳු වක් පා ඇති ඇදෙක්) ලැබුණේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කකුළු පා ඇද අනුදනිමි”යි වදළ සේක. කකුළු පා පුටුවෙක් උපන ...

“මහණෙනි, කකුළුපා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සඤ්ඤාට සොහොනෙක දමාපියන ලද ආභව්වසාදක “අටනි විද එහි ඇදපා බහා ඇණ ලා කළ ඇදෙක් ලැබුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ආභව්වසාදක ඇද අනුදනිමි”යි වදළසේක. ආභව්වසාදක අටනි විද එහි පුටුවක් උපන්නේ වේ....

“මහණෙනි, ආභව්වසාදක පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

11. එ සමයෙහි සඤ්ඤාට සතරැස් පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සතරැස් පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් වූ සතරැස් පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් සතරැස් පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

සප්තාඛගයෙක් (කව්ච්චියෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කව්ච්චිය අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කව්ච්චියෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් කව්ච්චිය අනුදනිමි”යි වදළසේක.

භද්‍රපියයක් (වේ වැල් මුවා පුටුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, වේවැල්මුවා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිඨිකා¹ උපන්නා හොකි. හගවතො එතමන් ආරොවෙය්.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පිඨිකනති.”

එලකපාදකං පිඨං උපන්නං හොකි. හගවතො එතමන් ආරොවෙය්.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ එලකපාදකං පිඨනති.”

ආමලකවට්ඨිකපිඨං² උපන්නං හොකි. හගවතො එතමන් ආරොවෙය්.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආමලකවට්ඨිකං පිඨනති.”

එලකං උපන්නං හොකි. හගවතො එතමන් ආරොවෙය්.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ එලකනති.”

කොව්ජං උපන්නං හොකි. හගවතො එතමන් ආරොවෙය්.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කොව්ජනති.”

පලාලපිඨං උපන්නං හොකි. හගවතො එතමන් ආරොවෙය්.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පලාලපිඨනති.”

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හික්ඛු උච්ච මඤ්ඤි සයනති. මනුසසා විහාරවාටිකං ආභිණ්ඩනතා පසස්සිත්වා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි ගිඪිකාමහොගිනො’ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙය්.

“න හික්ඛවෙ උච්ච මඤ්ඤි සයිනබ්බං යො යෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු නිවෙ මඤ්ඤි සයනතා අභිනා දට්ඨො හොකි. හගවතො එතමන් ආරොවෙය්.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මඤ්ඤිපට්ඨපාදකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හික්ඛු උච්ච මඤ්ඤිපට්ඨපාදකො ධාරෙතති. සහ මඤ්ඤිපට්ඨපාදකෙහි පලොඨෙතති³ -පෙ-

“න හික්ඛවෙ උච්ච පට්ඨපාදකා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමි හික්ඛවෙ අට්ඨධිගුලපරමං මඤ්ඤිපට්ඨපාදකනති.”

1. පිඨිකා - සිඳු

2. ආමණ්ඩකවට්ඨික පිඨං - මජ්ඣ, සිඳු.

3. පට්ඨෙතෙති - මජ්ඣ, සා.

පිටිකාවෙක් (රෙදිකඩක් බැඳී පුටුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදිකඩ බත් පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

පුටුවා පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුවා පා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

ඇඹුල්වැටි පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇඹුල්වැටි පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

පුටුවෙක් (බංකුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

කොස්සෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කොස්ස අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

පිණුවලින් තැනූ අස්නෙක් ලැබුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පිණුව පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

12. එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු උස් ඇඳෙහි වැදහෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි ඇවිදුනාහු (ඔවුන්) දැක ලාමක කොට සිත්, නොගුණ කියත්, කාමහොඬි ගිහියන් බලා”යි දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් ඇඳෙහි නො වැදහිය යුතු. යමෙක් වැදහෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුණේ.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මිටි හැඳෙක හෝතේ සපකු විසින් ඩස්නා ලද්දේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇඳ පිළිපා අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු උස්වූ ඇඳපිළිපා* පරිභොග කරත්. ඇඳපිළිපා සහිත ව පෙරළී වැටෙත්.....

“මහණෙනි, උස් ඇඳ පිළිපා නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, අටභලක් පරම කොටැති ඇඳපිළිපා අනුදනිමි”යි වදළුණේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤාසු සුඤ්ඤා උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මඤ්ඤා වෙතුහති.”

අඛ්ඤාති ඛෙසුං සුඤ්ඤා පරියාදියනති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අඛෙසා විජ්ඣන්තා අට්ඨපාදකං වෙතුහති.”

වොළකං උප්පන්නං භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විලිම්භා¹ කාතුහති”

තුලිකා උප්පන්නා භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විජට්ඨන්තා ඛෙසාසානානං කාතුං. තිණි තුලානි රුක්ඛතුලං ලතාතුලං පොටඤ්ඤාතුලනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බසංඝො භික්ඛු අඛ්ඤාසාධකානි ඛෙසාසානානි ධාරෙහති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ණනානා පසස්සිතා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යරාපි ගිහි කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අඛ්ඤාසාධකානි ඛෙසාසානානි ධාරෙතබ්බන්ති. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සිසප්පමාණං ඛෙසාසානනති.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරග්ගසමජ්ජා භොති. මනුස්සා මහාමත්තානං අත්ථාය භිසියො පටියාදෙනති උණ්ණංගිසිං වොළගිසිං වාකගිසිං තිණ්ණංගිසිං පණ්ණංගිසිනති. තෙ විනිවිසෙහ සමජ්ජ ජට්ඨං උප්පාටෙතා හරන්ති. අද්දසාසුං ඛො භික්ඛු සමජ්ජට්ඨානෙ ඛෙසුං උණ්ණංගිසිං වොළගිසිං වාකගිසිං තිණ්ණංගිසිං පණ්ණංගිසිං ජට්ඨන්තං. දිස්වාන භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පණ්ණංගිසියො උණ්ණංගිසිං වොළගිසිං වාකගිසිං තිණ්ණංගිසිං පණ්ණංගිසිනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤාසු සෙනාසනපරිකාරිකං දුස්සං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භිසිං ඔනන්තිතුහති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤාසිං පියෙ සත්ථරන්ති, පියංගිසිං මඤ්ඤා සත්ථරන්ති භිසියො පරිභිජ්ජන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

1. විලිම්භං - මෙසං.

13. එ සමයෙහි සඞ්ඝයාට තුල් ලැබුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඇඳ වියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ඇඳ වියල්හු බොහෝ තුල් ගනිත්. (ඇඳවියල්වලට ම බොහෝ තුල් වියදම් වේ). ...

“මහණෙනි, වියල් විද අට පා දු පුවරුවක් සේ වියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

රෙදිකඩෙක් උපන්නේ වෙයි. ...

“මහණෙනි, බිමැ අතුරන ඇතිරියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පුලුන් උපන්නේ වේ.

“මහණෙනි, අවුල් හැර කොට්ටයක් කරන්නට අනුදනිමි. රුක් පුලුන් වැල් පුලුන් තණබට ආදියෙන් ලැබෙන පුලුන් යැ යි තුන් වගයෙකි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණෝ කයින් අඩක් පමණ දික් වූ කොට්ට දරත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකාවේ ඇවිද්දාහු ‘කාමභෝගී ගිහියන් බන්දහ’යි එය දක ලාමක කොට සිතත්, තුඟුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඩකයක් පමණ දික් වූ කොට්ට නො දුරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, හිසට සුදුසු පමණ වූ කොට්ටය අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

14. එ සමයෙහි රජගහනුවර ගිරග්ගසමල් උත්සවය වෙයි. මිනිස්සු මහආමැනියන් සඳහා ලොම් මෙට්ට (ලොම් පුරවා කළ මෙට්ට), රෙදි මෙට්ට, වැහැරිමෙට්ට තණ මෙට්ට යන (බොහෝ) මෙට්ට පිළියෙළ කරත්. සමස්ථ අවසන් වූ කල්හි උර ගලවා ගෙනයත්. මහණහු සමදාසඨානසෙහි (උළෙල පැවැති තැනැ) හැරදමන ලද බොහෝ ලොම් ද රෙදි ද වැහැරි ද තණ ද කොළ ද දුටුහ. දක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ලොම් මෙට්ටය, රෙදි මෙට්ටය වැහැරි මෙට්ටය, තණ මෙට්ටය කොළ මෙට්ටය යන මෙට්ට පස අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සඞ්ඝයාට සෙනසුන් පිරිකර වශයෙන් වූ වස්ත්‍රයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මෙට්ටය වසාලන්නට (මෙට්ට උරයක් වශයෙන් යොදන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු ඇඳමෙට්ටය පුටුවෙහි අතුරත්. පුටු මෙට්ටය ඇඳෙහි අතුරත්, මෙට්ට බිදියේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔනඤ්ඤං ඔනඤ්ඤං.”

උලෙලාකං අකරිතා සඤ්ඤං. හෙට්ඨනො නිප්පතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උලෙලාකං කතා සඤ්ඤං භිසිං ඔනන්තිකුතං.”

ජවිං උප්පාදෙතා හරන්ති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඵොසෙකුතං.”

හරන්ති යෙව -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තිකම්මන්ති.”

හරන්ති යෙව -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තිකම්මන්ති.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන තිස්සියානං සෙය්‍යා සෙන-
වණ්ණං භොතති කාළවණ්ණකතා භූමි ගෙරුකපරිකම්මකතා භික්ඛි.
බ්‍රහ්ම මනුසසා සෙය්‍යාපෙක්ඛකා ගච්ඡන්ති. හගවතො එතම්ඤ්ඤං
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විහාරෙ සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං
ගෙරුකපරිකම්මකං.”

තෙන ඛො පන සමයෙන එරුසාය භික්ඛියා සෙනවණ්ණං
න නිපතති. හගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උප්පිසිකං දතා පාණිකාය පට්ඨාභෙතා
සෙනවණ්ණං නිපාතෙකුතං.”

සෙනවණ්ණං අනිබ්බන්ධියො භොති. හගවතො එතම්ඤ්ඤං
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සණ්ඨමන්තිකං දතා පාණිකාය පට්ඨා-
භෙතා සෙනවණ්ණං නිපාතෙකුතං.”

සෙනවණ්ණං අනිබ්බන්ධියො භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉක්කාසං පිට්ඨමඤ්ඤං.”

තෙන ඛො පන සමයෙන එරුසාය භික්ඛියා ගෙරුකං න
නිපතති. හගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“මහණෙනි, මෙවට (භූදීරී) යෙදූ ඇඳ ද මෙවට යු පුටුව ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

යවට රෙදි ඇතිරියක් නො දමා මෙවට එළත් යට පැත්තෙන් පැළෙත්....

“මහණෙනි, යටට රෙදි ඇතිරියක් ලා අතුරා මෙවටය වසන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

උරය ගලවාගෙන යෙත්....

“මහණෙනි, කහ ආදි පැහැයෙකින් බිත්දු ඉසින්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගෙනයෙත් ම ය....

“මහණෙනි, හක්කම්ය (කසටින් ලකුණු කිරීම) අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

ගෙනයෙත් ම ය....

“මහණෙනි, හස්තඝ්ටනය (පසඟුල් සලකුණ) අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

15. එ සමයෙහි තොටුවන්ගේ යහන්හු සුදුපැහැ වෙත්. බීම කළු පැහැ කැරුණේ ය. බිත්ති ගුරු පිරියම් කැරුණේ ය. බොහෝ මිනිස්සු වැදහෝනා අපේක්ෂා ඇත්තෝ එහි යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, වෙහෙරෙහි සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපැහැ පිරියම් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි රළු බිත්තියෙහි සුදු පැහැ නො දැකෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දහවියා පිටු දී අත්ලෙන් තුනී කොට සුදු පැහැ හෙළන්නට (රදවන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

සුදු පැහැය එකට නොබැඳෙන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සිසුම් මැටි දී අත්ලෙන් තුනී කොට සුදුපැහැය හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

සුදුපැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වෙයි.

“මහණෙනි, මැලියම ද පිටිකැඳ ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි රළු බිත්තියෙහි ගුරු පිරියම් නො බැඳේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථූපපිණ්ඩං දඤා පාණිකාය පටිබාහෙඤා ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුණ්ඩකමන්තිකං දඤා පාණිකාය පටිබාහෙඤා ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සායපකුණ්ඩං සිසුතෙලකනති.

අච්චසස්සං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං..

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වොළකෙන පච්චුඤ්ඤිතුනති.”

16. තෙන ධො පන සමයෙන ඵරුයාය භූමියා කාළවණ්ණො න නිපතති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථූපපිණ්ඩං දඤා පාණිකාය පටිබාහෙඤා කාළවණ්ණං නිපාතෙතුනති.

කාළවණ්ණං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඩමන්තිකං දඤා පාණිකාය පටිබාහෙඤා කාළවණ්ණං නිපාතෙතුනති.”

කාළවණ්ණං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉක්කායං කසාවතති.”

17. තෙන ධො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු විහාරෙ පටිභානවික්කං කාරාපෙතති ඉක්ඛිරූපකං පුරිසරූපකං. මනුසස්සා විහාරවාටිකං ආභිණ්ඩනා පසුසිඤා උජ්ඣායනති වියනති විපාලෙනති ‘සෙය්‍යාරාපි ගිහී කාමහොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පටිභානවික්කං කාරාපෙතබ්බං ඉක්ඛිරූපකං පුරිසරූපකං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මාලාකච්චං ලතාකච්චං මකරදන්තකං පඤ්ඤපට්ඨකනති.”

“මහණෙනි, දහවිසා පිඩු දී අත්ලෙන් මැද ගුරු පැහැ හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේය.

ඉරු පැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වෙයි. ...

“මහණෙනි, කුඩු මුසු මැටි හා අත්ලෙන් මැද ගුරු පැහැ
 ගෙළුන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

ගුරු පැහැය එකට බැඳී නො සිටුනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි අබ පිටි ද ඉටිතෙල (ඉට්ඨියර) ද අනුදනම්”යි වදාළසේක.

(තැන තැන බිත්දු වශයෙන්) උස්ව . නැගී සිටියේ වේ.
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකුණ.

“මහණෙනි, රෙදි කඩෙකින් පිස පසුදුරන්නට අනුදගිම්”යි වදා
සේක.

16. එ සමයෙහි රථ බිමැ කළුපැහැ නො රැඳෙයි. ... “මහණෙනි, දහවියා පිඬු දී අත්ලෙන් තුනී කොට (මැද) කළු පැහැ හෙළන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

කළුපැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්-
සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ගැබ්බිල් පස්
දී අත්ලෙන් මැද කළු පැහැය හෙළන්නට අනුදැනිමි”යි
විදුළසේක.

කළුපැහැය එකට බැඳී සිටුවනේ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“ඔහුගේ, වැලියම් ද (තෙල්ලි ආදිය) කසට ද අනුදනිමි”යි වැළඳගත්තේ.

17. එ සමයෙහි සවැගි මහණෝ විහාරයෙහි ස්ත්‍රී රූප ද පුරුෂ රූප ද යන ප්‍රතිභාන විත් කරවත්. මිනිස්සු විහාරවාටිකා-
යෙහි ඇවිදිනාහු (ඒවා) දැක කාමභෝගී ගිහියන් බෙදවහ'යි පහත්
කොට සිතත්, නො ගුණ කියත්, ඡෙදස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන්
වහන්සේට මෙ පවත් සැලකෙහ.

“මහණෙනි, ස්ත්‍රීරූප ද පුරුෂ රූප ද යන ප්‍රතිභානවිත්‍ර නොකැරැටිය යුතු. යමෙක් කරවන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය.

“මහණෙනි, මල්කම් ලියකම් මුවරදත් පස්වණක් පැහැකිරීම අනුදනිම්”යි වදළුසේක.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා නිව්වස්සුකා භොතති, උදකෙන ඔස්ථියතති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චස්සුකං කාතුතති.”

වයො පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයතති.”

ආරොහන්තා විහඤ්ඤතති. -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණො: ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දුරුසොපාණතති.”

ආරොහන්තා පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහතති.”

19. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා ආලකමසු භොතති. භික්ඛු භිරියතති නිපජ්ඡතුං. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං:

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිරොකරණිකති.”

තිරොකරණං උකඨිපිට්ඨා ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අඩ්ඨකුඩ්ඨකතති.”

අඩ්ඨකුඩ්ඨකා උපරිතො ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො ගඛෙත: සිථිකාගඛො නාළිකාගඛො හමිථියගඛෙතතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු බුද්ධකෙ විහාරෙ මජ්ඣෙකෙ ගඛො කරොතති. උපවාරො න භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධකෙ විහාරෙ එකමන්තං ගඛො කාතුං මහලලකෙ මජ්ඣෙකි”ති.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරස්ස කුඩ්ඨපාදෙ ජීරති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුලුච්ඡපාදකතති.”

විහාරස්ස කුඩ්ඨා ඔවසසති. -පෙ-

“මහණෙනි, උස්බිම ඇතියක් කරන්නට (පස් අදිය ගොඩ ගසා බිම උස් කරන්නට) අනුදතීම්”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, ගඬොල් බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද දඩු බැම්ම ද යි තුන් බැඳුම් බෙදින්තට අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

“ඔහුගේ, ගොඩළ හිඬපෙන ගල් හිඬපෙන දඩු හිඬපෙන
යන තුන් හිඬපෙන අනුදනිමි”යි වදාළේක.

“මහජනාධිපති, අත්වැලක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, තීරයක් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

“මහණෙනි, අධිබ්‍රාහ්මණය අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, සිව්වස්සක, නැළියක (පළලට වඩා දෙගුණයක් තුන්ගුණයක් දික් වූ ගඟ), සඳුලක (උඩතට්ටුව කුළුණෙහි බඩු හෝ මුදුන් පියස්සක් ඇති ගඟ) යන ගඟ (කාමර) තුන ඇතුළත්”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, කුඩා වෙහෙර එක් පසෙකැ ද මහ වෙහෙර මැද ද ගබ් (කාමර) තනන්තව අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මහණෙනි, කුලුචක පාදකය (ලී විද කණු සිටුවා කළ බිත්තිපාදය) අනුදනම්”යි වදළුසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛානකිව්ඤං උද්දසුධන්ති.”*

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො තිණ්වජ්ඤා අභි ඛතෙධ පපති, සො භිතො විස්සරමකාසි. භික්ඛු උපධාවිකා නං භික්ඛුං එතදවොද්ධං. “කිස්ස නං ආවුසො විස්සරමකාසි”ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනං ආරොවෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විතානන්ති.”

21. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤාපාදෙපි පිට්ඨපාදෙපි ඵවිකායො ලග්ගෙත්ති. උත්තරෙහිපි උපවිකාහිපි ඛජ්ජන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛිඛ්ඤං නාගදන්තකන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤා'පි පිට්ඨ'පි වීවරං නික්ඛිපන්ති. වීවරං පරිභිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීවරවංසං වීවරරජ්ජන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා අනාලිඤ්ඤා භොන්ති අප්පට්ඨස්සාරණා. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලිඤ්ඤං පසනං පකුඩ්ධං ඔසරකන්ති.”

ආලිඤ්ඤා පාකටා භොන්ති. භික්ඛු භිරියන්ති නිපජ්ජතුං -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංසරණකිව්ඤං උග්ගාටනකිව්ඤන්ති.”

22. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අරෙඤ්ඤාකාසෙ භන්ත-විස්සග්ගං කරොන්තා සිතෙන්'පි උණ්හන්'පි කිලමන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපට්ඨානසාලන්ති.”

උපට්ඨානසාලා නිව්වජ්ඤා භොති. උදකෙන ඔසාරියති. -පෙ-

“මහණෙනි, රකවල් පැලැල්ලක් ද (වසුගොම අළු මැටි එකට අතා තැනූ) බදුම ද අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි තණපියස්සෙන් සර්පයෙක් එක්තරා මහණකුගේ උරහිස මත වැටුණේ ය. හේ බියපත් ව කැගැසී ය. මහණහු වෙතට දිවැගොස් ඒ මහණහට “ඇවැත්නි, තෙපි කවර හෙයින් කැගැසුවෝ ද”යි ඇසූහ. එවිට ඒ මහණ මහණුනට (තමාට වූ ද) සැලකළේය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උඩුවියනක් අනුදැනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

21. එ සමයෙහි මහණහු ඇඳපාහි ද පුටුපාහි ද එවිකාවන් එල්ලත්. මියන් විසින් ද වේයන් විසින් ද කනු ලැබෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හිත්තිබ්බිය (බිත්තියෙහි ගසන ලදල) ද නාගදන්තකය ද අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු ඇඳෙහි ද පුටුවෙහි ද සිවුරු තබත්. සිවුර ඉරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වෙහෙරෙහි සිවුර වනන වස්දණ්ඩ ද සිවුර වනන ලනුව ද අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි විහාරයෝ පිල් නැත්තාහු (එහෙයින් ම) වටා යා හැකි ඉඩක් නැත්තාහු වෙත්.

“මහණෙනි, පිල ද (දෙරට ඉදිරියෙන් දෙපස බිත්ති බැඳ කළ) ආලින්දය ද වට මාලය ද (පිලක් නැති විහාරයට) පිටතට පැත්තුවහල ද අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

පිල්ලු ආවරණයක් නැත්තාහු වෙත්. මහණහු වැදහෝනට මැලී වෙත් ...

“මහණෙනි, අකුලන පැලැල්ලක් ද ඔසොවන පැලැල්ලක් ද අනුදැනිමි”යි වදළු සේක.

22. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි බත්කිය කරන්නාහු සිතයෙන් ද උෂ්ණයෙන් ද වෙහෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උවටත් හලක් අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

උවටත්හල මිටි බිමක් ඇත්තේ වේ. වතුරට යට වේ ...

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිත්ථකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිතිතුං තයො වයො ඉච්ඤාකාමයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විහඤ්ඤනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඨො; ඉච්ඤාසොපාඨො සිලාසොපාඨො දරුසොපාඨොනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්භනබාහනති.”

උපච්ඤානසාලාය තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔඟුමොත්ථා උලලිකාචලිකාං කාතුං, සෙතවණ්ණං කාමුවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකං වීචරවංසං වීචරරජ්ජනති.”

තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛු අජේඤ්ඤාකාසෙ ඡමායං වීචරං පසුරහති. වීචරං පංසුකිතං හොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අජේඤ්ඤාකාසෙ වීචරවංසං වීචර රජ්ජනති.”

පාතීයං ඔතපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාතීයසාලං පාතීයමණ්ඩපනති.”

පාතීයසාලා නිවච්ඡත්ථා හොති උදකෙන ඔසුරියති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිත්ථකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිතිතුං තයො වයො ඉච්ඤාකාමයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විහඤ්ඤනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඨො; ඉච්ඤාසොපාඨො සිලාසොපාඨො දරුසොපාඨොනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්භනබාහනති.”

පාතීයසාලාය තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“මහණෙනි, උච්චත්තල උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

බැම්ම ඇදී වැටෙයි.

“මහණෙනි, ගඬොළ බැම්ම, ගල්බැම්ම දඩුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්....

“මහණෙනි, ගඬොළභිණ, ගල්භිණ, දඩුභිණ යනු තුන් භිණිපෙත් අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

නඟින්නාහු ඇදී වැටෙත්...

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

උච්චත් හලෙහි තණරොඩු වැටෙයි...

“මහණෙනි, ලී අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදත් පස්වණක් පැහැකිරීම සිවුරු වනන හුණදණ්ඩ සිවුරු වනන රැහැන අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි බිමැ සිවුරු වනත්, සිවුරු පස් වැකුණේ වේ...

“මහණෙනි, එළිමහනෙහි සිවුරු වනන උණදණ්ඩ සිවුරු වනන ලණුව අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

පැන් අව්වෙන් තැවෙයි...

“මහණෙනි, පැන්හලක් ද පැන් තබන මඩුවක් ද අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

පැන්හල මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යට වෙයි...

“මහණෙනි, (පැන්හල) උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

බැම්ම කැඩී වැටෙයි....

මහණෙනි, ගඬොළ බැම්ම ගල්බැම්ම දඩුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

නැඟෙන්නාහු පෙළෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළභිණ, ගල්භිණ, දඩුභිණ යන තුන් භිණි-පෙත් අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

නැඟෙන්නාහු ඇදූවැටෙත්.

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදැනිමි”යි වදළු සේක.

පැන්හලෙහි තණ රොඩු වැටෙයි....

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙඤ්ඤා උලලිකාචලිකං කාතුං සෙතවිණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමි මාලාකමමි ලකාකමමි මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකං වීවරවංසං වීවරරජ්ජනති.”

පානියභාජනං න සංවිජ්ජති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පානියසංඛං පානියසරාවකනති.”

23. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා අපරිකඛින්නා භොනති.
-පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිකඛිපිතුං තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකා-පාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

කොට්ඨකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොට්ඨකනති.”

කොට්ඨකො නිවච්ඡාකො භොති. උදකෙන ඔසුරියති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චච්ඡාකං කාතුනති.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න භොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසංඛාරං උද්දකලිකං උක්කරපාසකං අග්ගලවට්ඨිකං කපිසිසකං සුචිකං සට්ඨිකං තාලච්ඡිග්ගං ආවිඤ්ජනච්ඡිග්ගං ආවිඤ්ජනරජ්ජනති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙඤ්ඤා උලලිකාචලිකං කාතුං සෙතවිණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමි මාලාකමමි ලකාකමමි මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකනති.”

24. තෙන ඛො පන සමයෙන පරිවෙනං විකම්බං භොති.
භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මරුමං උපකිරිතුනති.”

න පරියාපුනනති.

“මහණෙනි, ලී අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ගසා සුදුපැහැ කළ පැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදක් පස්වනක් පැහැ කරන්නට අනුදනිමි. සිවුරු වනන හුණදණ්ඩ ද සිවුරු වනන ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පැන් බඳුනෙක් නැත ...

“මහණෙනි, පැන්සක ද පැන්කොරග ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

23. එ සමයෙහි විහාරයෝ (පවුරු ආදියක්) වටා නො ලන ලද්දහු වෙත් ...

“මහණෙනි, ගඬොළපවුර ගල්පවුර දඬුපවුර යන තුන් පවුරු අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

(විහාරයට) කොටුවෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, කොටුවක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කොටුව මිටිබිමැත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යටවෙයි ...

“මහණෙනි, කොටුව උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කොටුවට දෙරපළුවෙක් නො වෙයි...

“මහණෙනි, දෙරපළුව ද දෙරබාව ද වටෙවුලිය ද උතුරුලිය ද දෙරපොල්ල ද අගුළුකණුව ද යතුරුලිය ද කර්කය ද කෙසිසිදුර ද රැහැන බහාලන සිදුර ද අදනා රැහැන ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කොටුවෙහි තණරොඩු වැටෙයි ...

“මහණෙනි, දඬු අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට (එහි) සුදුපැහැ කළපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදක් පංචවර්ණය යන මෙයින් පැහැපත් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

24. එ සමයෙහි පිරිවෙන (පවුරට ඇතුළත වෙහෙර අවට බිම් පෙදෙස) මඩ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ ...

“මහණෙනි, බොරළු විසුරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එය නො පිරිමැසේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නික්ඛිපිතුනති.”

උදකං සන්ධිවති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඛිමනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිවෙන නභං තභං අභිට්ඨානං කරොන්ති. පරිවෙනං උකලාපං හොති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකමන්තං අභිසාලං කාතුනති.”

අභිසාලා නිව්ච්ඡුකා හොති. උදකෙන ඔස්ථියති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිච්ඡුකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීතිතුං තයො වයො ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහන්තා විහංගිනුනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණං ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති.”

ආරොහන්තා පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති.”

අභිසාලාය කවාටං න හොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසංඝාටං උද්ඝට්ඨිකං උත්තරපාසකං අභ්‍යුළුවිට්ඨිකං කපිසිසකං සුචිකං සට්ඨිකං තාලච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනරජ්ජුනති.”

අභිසාලාය තිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති, -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුමෙඛවා උලුච්ඡිතාවලිකං කාතුං සෙනවණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මිං මාලාකම්මිං ලතාකම්මිං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨිකං විවරවංසං විවරරජ්ජුනති.”

25. තෙන ඛො පන සමයෙන ආරාමො අපරික්ඛින්නො හොති. අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විභෙශෙති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං තයො වටො¹ වෙඵ්චටං කණ්ඩිවටං² පරිබනති.”

කොට්ඨකො න හොති. තථෙව අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විභෙශෙති -පෙ-

1. වාටෙ - සිඳු

2. වෙඵ්චටං කණ්ඩිවටං - සිඳු කුණ්ඩකවට - හා, මජ්ඣං

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, ගල්පුවරු බහාලන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

දිය රැඳී සිටී...

“මහණෙනි, සොරොච්චක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු පිරිවෙනෙහි (පවුරටත් වෙහෙරටත් අතර බිම් පෙදෙසෙහි) ඒ ඒ තැන ලිප් තනත්. පිරිවෙන කසළ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, එක් පසෙක ගිනිහලක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහල පහත් බිමක් ඇත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යටවෙයි...

“මහණෙනි, උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

බැම්ම කැඩී වැටෙයි...

“මහණෙනි, ගඬොළබැම්ම ගල්බැම්ම දඬුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

නැහෙන්නාහු පෙළෙත්...

“මහණෙනි, ගඬොළභිණ්‍යු ගල්භිණ්‍යු දඬුභිණ්‍යු යන තුන් භිණ්‍යු පෙත් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

නැහෙන්නාහු ඇදීවැටෙත්...

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහලට දෙරපළුවක් නැත...

“මහණෙනි, දෙරපළුව දෙරබාව වටෙවුලිය උතුරුලිය දෙර-පොල්ල අගුළුකණුව යතුරුලිය තරංකය කෙසිසිදුර රැහැන්සිදුර අදනා රැහැන යන මේ දෑ අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහලෙහි තණරොඩු වැටේ.

“මහණෙනි, සනදඩු යොද පියස්ස සාද ඇතුළත පිටත බදම ආලේප කරන්නට සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම මල්කම් ලියකම් මෝරුදැති සිතුවම් පස්පැහැති වර්ණ යෙදීම සිවුරු උණදණ්ඩ සිවුරුවනන ලතුව යන මේ දෑ අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

25 එ සමයෙහි ආරාමය (විහාර වත්ත) නො පිරිකෙවුණේ (වටාලු ආවරණයක් නැත්තේ) වෙයි. එළුවෝ ද ගවයෝ ද මල්පැල පෙළුත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හුණුවැට ද වැටකේවැට ද අගල ද යන ඇවුරුම් තුන අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ආරාම කොටුවෙක් නො වෙයි. පළවු සේ ම එළුවෝ ද ගවයෝ ද මල්පැල පෙළුත්...

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කොට්ඨකං ආපෙසිං යමකකච්ඡං තොරණං පලිසන්ති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපත්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔග්ගඛෙඤ්ඤා උලලික්ඛාවලික්ඛං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්ඤාපට්ඨන්ති.”

ආරාමො වීක්ඛලො භොති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මරුඛං උපකිරිතුන්ති.”

න පරියාපුණන්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පදරසිලං නිකතිපිතුන්ති.”

උදකං සන්තිට්ඨති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ උදකනිඛාමන්ති.”

28. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො සඛ්ඤ්ඤා අත්ථාය සුධාමත්තිකාලෙපනං පාසාදං කාරා-පෙතුකාමො භොති. අථ ඛො හික්ඛුනං එතදභොසි: “කිනත්ථ ඛො හගවතා ඡදනං අනුඤ්ඤනං කිං අනත්ථඤ්ඤනන්ති”. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

අනුජානාමි හික්ඛවෙ පඤ්ඤා ඡදනානි ඉට්ඨකාඡදනං සිලාඡදනං සුධාඡදනං තිණව්ඡදනං පණ්ණව්ඡදනන්ති.”

පඨමභාණවාරං.

“මහණෙනි, කොටුව ද හිඳිකඩ ද දෙබෑ දොරපළ ද තොරණ ද රෝද කඩුල්ල ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

දොර කොටුවෙහි තණරොඩු වැටෙයි ...

“මහණෙනි, සනඳුඩු අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට ද එහි සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදත් සටහන් පස්වනක් පැහැ සිත්තම් කරන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

අරම මඩ සහිත වේ. ...

“මහණෙනි, බොරළු විසුරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එයින් තෘප්ත නො වෙත්...

“මහණෙනි, ගල්පුවරු අතුරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

දිය රැඳෙයි. ...

“මහණෙනි, සොරොටුව අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි මහධෙස්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙම සංඝයාගේ ප්‍රයෝජන පිණිස සුදුසුණු ද මැටි ද මිශ්‍ර කොට තැනූ බදම ආලේපය ඇති ප්‍රාසාදයක් කරවනු කැමැත්තේ වෙයි. එ කල මහණුන්ට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කවර සෙවෙනියක් අනුදන්තා ලද ද, කවර සෙවෙනියක් නො අනුදන්තා ලද ද”යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උළුසෙවිල්ල ද ගල්පුවරු සෙවිල්ල ද හුණුබදම සෙවිල්ල ද තණසෙවිල්ල ද කොළසෙවිල්ල ද යන සෙවෙනි පස අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පළමු බණවර යි.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අනාථපිණ්ඩකො ගහපති රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස හගිනිපතිකො හොති. අථ ඛො අනාථ-පිණ්ඩකො ගහපති රාජගහං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකෙන සෙට්ඨිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨමො සංඛ්ඛා නිමන්නතො හොති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි දසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි “තෙන හි භණ්ණ කාලස්සෙව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ, භත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඛානි සමපාදෙථා”ති.

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස එතදභොසි: “පුබ්බ ඛොයං ගහපති මයි ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතා මමඤ්ඤෙව සද්ධිං පටිසම්මොදති. සො’ද්දනායං වික්ඛිත්තරූපො දසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි තෙන හි භණ්ණ කාලස්සෙව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ භත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඛානි සමපාදෙථා’ති. කිත්තු ඛො ඉමස්ස ගහපතිස්ස ආවාහො වා භවිස්සති විවාහො වා භවිස්සති, මහායඤ්ඤෙ වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො නිමන්නතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති.

අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි දසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණා-පෙතො යෙන අනාථපිණ්ඩකො ගහපති තෙනුපසඛතථී. උපසඛත-මිතො අනාථපිණ්ඩකෙන ගහපතිනා සද්ධිං පටිසම්මොදිතො එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිත්තං ඛො රාජගහකං සෙට්ඨිං අනාථ-පිණ්ඩකො ගහපති එතදචොව: “පුබ්බ ඛො තං ගහපති මයි ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතා මමඤ්ඤෙව සද්ධිං පටිසම්මොදයි. සො’ද්දති තං වික්ඛිත්තරූපො දසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි ‘තෙන හි භණ්ණ කාලස්සෙව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ, භත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඛානි සමපාදෙථා’ති. කිත්තු ඛො තෙ ගහපති ආවාහො වා භවිස්සති, විවාහො වා භවිස්සති, මහායඤ්ඤෙ වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො නිමන්නතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති.

“න මෙ ගහපති ආවාහො වා භවිස්සති විවාහො වා. න පි රාජා වා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො නිමන්නතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙන. අපි ව මෙ මහායඤ්ඤෙ පච්චුපට්ඨිතො. ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨමො සංඛ්ඛා නිමන්නතො”ති.

27. එ සමයෙහි අනේපිඬු සිටු තෙම රජගහ නුවර සිටුහට සුහුරුබඩු වෙයි. එ කලා කිසි කටයුත්තෙකින් රජගහ නුවර ගියේ ය. එ සෙමෙහි වූ කලි රජගහ සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් මහසහ නිමැනුණේ වෙයි. ඉක්බිති රජගහසිටු තෙම “එසේ නම් සගයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු” ය යි දසයනට ද කම්කරුවනට ද අණ කෙළේය.

එ විට අනේපිඬු සිටුහට, “පෙර දවස්හි වූ කලි මෙ ගැහැවි මා ආ විට සියලු කටයුතු තබා මා හා ම (පිය බස් බෙණෙමින්) සතුටු වෙයි. මෙ තෙම දැන් කලබල අයුරු ඇත්තේ දසයන් ද කම්කරුවන් ද බණවා, “එසේ වී නම්, සගයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු” යැ යි ඇණවී ය. කීමෙන් ද මේ ගැහැවිහුගේ ගෙට ආවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? (මෙ ගෙයින්) විවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? මහා යඤයෙක් හෝ එළැඹූ සිටියේ ද? බල සෙන් සහිත මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ සෙට දවසට නිමකන ලද්දේ හෝ වේ ද?” යි මේ සිත විය.

ඉක්බිති රජගහ සිටු දසයන් ද කම්කරුවන් ද අණවා අනේපිඬු සිටු වෙත ආයේ ය. අවුත් අනේපිඬු සිටු හා සතුටු විය. සතුටු ව පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. (එසේ) පසෙක හිඳගත් රජගහ සිටුහට අනේපිඬු සිටු තෙම මෙ බස් පැවැසී ය: ගැහැවියනි, පෙර දවස්හි මා ආකල්හි තෙපි සියලු කටයුතු තබා මා හා ම (පිළිසඳර කතා කොට) සතුටු වුහු. ඒ තෙපි දැන් කලබල වූ අයුරු ඇත්තහු දසයන් ද කම්කරුවන් ද බණවා “එසේ වී නම් සගයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු යැ” යි අණ කළා හු ය. කීමෙන් ද ගැහැවියනි, තොපගේ ආවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? විවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? මහා යඤයෙක් හෝ එළැඹූ සිටියේ ද? බලසෙන් සහිත මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ සෙට දවසට නිමකන ලද්දේ හෝ වේද” යනු ය.

“ගැහැවියෙනි, මගේ ගෙහි ආවාහයෙක් හෝ නො වන්නේ ය. විවාහයෙක් හෝ නො වන්නේ ය. බලසෙන් සහිත මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ හෝ සෙට නිමකන ලද්දේ නො වෙයි. වැලි දු මහායාගයෙක් එළැඹූ සිටියේ ය. සෙට දවසට බුද්ධප්‍රමුඛ සංඝ තෙමේ නිමකන ලද්දේ වේ” යැ යි රජගහ සිටු කී ය.

28. “චුදො”ති තුං ගහපති වදෙසි”ති.

“චුදො” ත්‍යාහං ගහපති වදමි”ති.

“චුදො”ති තුං ගහපති වදෙසි”ති.

“චුදො” ත්‍යාහං ගහපති වදමි”ති.

“චුදො”ති තුං ගහපති වදෙසි”ති.

“චුදො” ත්‍යාහං ගහපති වදමි”ති.

“සොසො පි චො එසො ගහපති දුලලහො ලොකස්මි යදිදං ‘චුදො’ති. සක්කා නු චො ගහපති ඉමං කාලං තං භගවතං දස්සනාය උපසඤ්ඤාං අරහතං සමොසමුදානති”.

“අකාලො චො ගහපති ඉමං කාලං තං භගවතං දස්සනාය උපසඤ්ඤාං අරහතං සමොසමුදානං. සො’දනි තුං කාලෙන තං භගවතං දස්සනාය උපසඤ්ඤාං අරහතං සමොසමුදානති.”

අථ චො අනාර්ථිණිකො ගහපති සො’දනාහං කාලෙන තං භගවතං දස්සනාය උපසඤ්ඤාං අරහතං සමොසමුදානති චුදාගතාය සතියා නිපජ්ඣා රක්ඛයා සුදං තික්ඛතං උට්ඨාසි පහාතං මඤ්ඤාමානො. අථ චො අනාර්ථිණිකො ගහපති යෙන සිතවතආරං¹ තෙත්තපසඤ්ඤාමි. අමනුස්සා ආරං විවරිංසු. අථ චො අනාර්ථිණිකස්ස ගහපතිස්ස නගරො නික්ඛන්තස්ස ආලොකො අනාරධාසි. අනිකාරො පාතුරහොසි. භයං ජමිතිතතං ලොමහංසො උදපාදි. තතො ව පුන නිවත්තකාමො අහොසි.

අථ චො සිවිකො යසෙඤ්ඤා අනාරභිතො සද්දමනුස්සාවෙසි:

“සතං හත්ථි සතං අස්සා සතං අස්සතරි රථා

සතං කඤ්ඤා සහස්සානි ආමුක්ඛමණ්ඩලං

එකස්ස පදවිතිභාරස්ස කලං නාශ්‍යනති සොළසි”තති.

අභික්කම ගහපති, අභික්කම ගහපති. අභික්කතං තෙ සෙයොනා නො පටික්කන්තනති.

අථ චො අනාර්ථිණිකස්ස ගහපතිස්ස අනිකාරො අනාරධාසි, ආලොකො පාතුරහොසි, යං අහොසි භයං ජමිතිතතං ලොමහංසො සො පටිපසස්සෙහි.

දුතියමි චො -පෙ- තතියමි චො අනාර්ථිණිකස්ස ගහපතිස්ස ආලොකො අනාරධාසි, අනිකාරො පාතුරහොසි. භයං ජමිතිතතං ලොමහංසො උදපාදි. තතො ව පුන නිවත්තකාමො අහොසි. තතියමි චො සිවිකො යසෙඤ්ඤා අනාරභිතො සද්දමනුස්සාවෙසි:

සතං හත්ථි -පෙ- සෙයොනා නො පටික්කන්තනති.

28. “ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’ යැ’යි කියවු දු සි අනේපිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’ යැ සි කියමි”යි රජගහසිටු කීය.

“ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියවු දු”යි දෙවෙනි වරක් අනේ-
පිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියමි”යි දෙවෙනි වරක්
රජගහසිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියවු දු සි තෙවෙනි වර ද
අනේපිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියමි”යි තෙවෙනි වරක්
රජගහසිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ලොවැ මේ ‘බුද්ධ’ යන භව්‍යය පවා දුර්ලභ ය.
ගැහැවියනි, ඒ හඟවත් අරහත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ
දක්නට එළැඹෙන්නට මේ වේලේ හැකි දු”යි අනේපිඬු සිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ඒ හඟවත් අරහත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ
දක්නට එළැඹෙන්නට මේ නො කළේ ය. සෙට ඒ හඟවත්
අරහත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දක්නට සුදුසු කල්හි ඔබ
උන්වහන්සේ කරා යන්නැ”යි රජගහසිටු කී ය.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු සෙට මම් ඒ හඟවත් අරහත් සමාක්-
සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දක්නට යන්නෙමි”යි බුදුරජුන් අරමුණු
කොට පැවැති සිහියෙන් යුතු ව වැදහෙව රූ තුන් යලක් ම පහන්
වූයේ වනැ සි හඬනුයේ නැගී සිටියේ ය. ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු
ශීතවනආරාය කරා එළැඹියේ ය. අමනුෂ්‍යයෝ දෙර විවරකළහ. ඉක්බිති
අනේපිඬු සිටු නුවරින් නික්මුණු වේලෙහි එළිය නැතිවිය. අඳුර
පහළ විය. බිය ද තැතිගැන්ම ද ලොමුදහගැන්ම ද උපත. යළි
එතැනින් ම පෙරළා යනු කැමැති විය. එ විට සිව්ක යක් තෙම
නොපෙනී සිටියේ.

“ඇත්තු සියදහසක් ද අස්සු සියදහසක් ද මහඟු අසුන් යෙදු
රිය සියදහසක් ද පළන් මිණි කොඳොල් ඇති කන්‍යාවෝ සිය
දහසක් ද යන මොහු එක් පද්‍යාතිභාරයෙක (පිය වරෙක)
සොළොස්වන කලාව ද නො අඟිත් ය”යි.

“ගැහැවිය ඉදිරියට යන්න, ගැහැවිය, ඉදිරියට යන්න. ඉදිරියට
යෑම උතුම්, පෙරළා යෑම උතුම් නො වේ” යැ සි හඬක් ඇස්වී ය,

එ කල අනේපිඬු සිටුවට අඳුර නැතිවිය, එළිය පහළ විය.
යම් බියෙක් තැතිගැන්මෙක් ලොමුදහගැන්මෙක් වී ද එය සන්තිදිණ.

දෙවෙනි වර ද... තෙවෙනි වර ද අනේපිඬු සිටුවට එළිය
අතුරුදහන් විය. අඳුර ඇති විය. බිය ද තැතිගැන්ම ද ලොමුදහ
ගැන්ම ද ඇති විය. යළි එතැනින් ම පෙරළා යනු කැමැති විය.
තෙවෙනි වර ද සිව්ක යක් තෙම නොපෙනී සිටියේ “ඇත්තු සිය
දහසක් ද... පෙරළා යෑම උතුම් නොවේ යැ”යි හඬ ඇස්වී ය.

තත්ථයමපි ටො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස අඤ්ඤාමාදායී, ආලොකො පාතුරහොයි. යං හොයි හයං ඡන්දිතතං ලොමහංසො සො පටිපාස්සමිති. අථ ටො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති යෙන සිතවිතං තෙනුපසඤ්ඤාමි. තෙන ටො පන සමයෙන හගවා රතතියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය අඤ්ඤාකාසෙ වඩ්ඤමති. අඤ්ඤා ටො හගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන වඩ්ඤමා ඔරොතිත්වා පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසිදි.

29. නිසජ්ජ ටො හගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච 'එහි සුදත්තා'ති. අථ ටො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති 'නාමෙන මං හගවා ආලපති'ති හට්ඨො උදග්ගො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා හගවන්තං එතදවොච 'කථි හන්තෙ හගවා සුඛමසයිත්වා'ති.

“සබ්බද වෙ සුඛං සෙති ඩ්වංගමණො පරිනිබ්බුතො
යො න ලිප්පති කාමෙසු සිතිභූතො නිරූපයි.

සබ්බා ආසත්ථියො ඡේත්වා විනෙයා හදයෙ දරං
උපසන්තො සුඛං සෙති සන්තිං පඤ්ඤායා වෙතසො''ති.

අථ ටො හගවා අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස ආනුසුඛිකථං¹ කථෙයි. සෙය්‍යාපීදං: දුතකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං නෙදකම්මෙව ආනිසංසං පකාසෙයි. යද් හගවා අඤ්ඤාමි අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං කලලවිතං මුද්දවිතං විනිවරණවිතං උදග්ගවිතං පසන්නවිතං, අථ යා බුද්ධානං සාවුකකංසිකා ධම්ම-දෙසනා තං පකාසෙයි 'දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං.' සෙය්‍යාථාපි නාම සුඛං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණෙය්‍යා එවමෙව අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස තස්මිං යෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි 'යං කිංඤ්ඤි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති.'

1. අනුසුඛිකථං - මජ්ඣ.,

තෙවෙනි වර ද අනේපිඩු සිටුහට අඳුර අතුරුදහන් විය. එළිය පහළ විය. යම් බියෙන් කැතිගැන්මක් ලොවුදහගැන්මක් වී ද එය සන්තිදිණ. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම ශීතවනය කරා ගියේ ය. එ සමයෙහි වූ කලී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයම්හි නැඟී සිට එළිමහනේ සක්මන් කරන සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරින් ම එන අනේපිඩු සිටුහු දුටුසේක. දක සක්මන් මඵවෙන් බැස පැනැවුණු අස්නෙහි වැඩහුන්සේක.

29. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අස්නැ වැඩ හිඳ ‘සුදත්තය, මෙහි එව’යි අනේපිඩු සිටුහට අඩගා වදළුසේක. එවිට අනේපිඩු සිටු තෙම ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නමින් (නම කියා) මා අමතන සේකැ’යි තුටුපහවූ වූයේ ඔද වැඩිගිය සිතැත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ පාමුලැ වැටී හිස නමා වැද, “වහන්ස, කීමෙක් ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුවයේ සැතැපුණු සේක් දෝ”යි කී ය.

“යමෙක් කාමයන්හි නො ඇලෙයි ද කෙලෙස් තැවුම් නැති-යෙන් සිසිල් වූයේ වේ ද, කෙලෙසෙපයි රහිත වේ ද කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවී ඒ බාහිතපාපි පුද්ගල තෙමේ හැම කල්හි එකාන්තයෙන් සුවයේ ගයනය කෙරෙයි.

හෙ තෙම සියලු ආසක්තින් (තෘෂ්ණාවන්) සිඳි සිතෙහි කෙලෙස් රිදුම් පහකොට සන්සුන් වූයේ සිතේ සන්සිදීමට පැමිණ සුවයේ සැතැපේ”යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහට ‘දනකරා, ශීලකරා ස්වර්ගකරා කාමයන්ගේ ආදීනව, කාමයන්ගේ ලාමක බව, කාමයන්ගේ කිලිටි බව, කාමයන්ගෙන් නික්මීමේ අනුසස් ද යන අනුසූචි කරාව (දනාදී පිළිවෙළින් කියන ධර්මකරාව) පැවැසූ සේක. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහු (කෙලෙස් යටපත් වීමෙන්) නිරෝග සිතැත්තහු, මොලොක් සිතැත්තහු කාමච්ඡන්දදී නිවරණ යටපත්ව ගිය සිතැත්තහු ඔදවැඩි සිතැත්තහු, පහන් සිතැත්තහු දත්සේක් ද, එ කල්හි දුක ද දුඃඛසමුදය ද නිරොධය ද මාර්ගය ද යන බුදුවරුන්ගේ යම් සාමුක්කංසික දෙශනාවක් වේ ද එය පැවැසූසේක. පහ වූ කළු බව ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම්සේ මනාකොට ම රඳන් උරා ගන්නේ ද, එසේ ම අනේපිඩු සිටුහට එ අස්නෙහි දී ම ‘යම් කිසිවෙක් ප්‍රත්‍යයෙන් හටගන්නාසුලු ද ඒ සියල්ල නැසෙන සුලුයැ’යි කෙලෙස් රජසිත් තොර, පහවූ කෙලෙස් මලැති දහම් ඇස (සොවන් මහ නුවණ) පහළ විය.

30. අථො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති දිට්ඨධම්මො පක්ඛධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාලාභධම්මො තිණ්ණවිච්ඡේදනං විගතකථං-කරො වෙසාරජ්ජත්තො අපරසච්චියො සත්ථුසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච: “අභිසංන්තං හන්තං අභිසංන්තං හන්තං සෙය්‍යාපාපි හන්තං නිකුඤ්ඤං වා උඤ්ඤාජ්ජය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මුළුභස්ස වා මාගං ආවිකේධය්‍ය අඤ්ඤාතරො වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛන්ති, එවමෙව හගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං හන්තං හගවන්තං සරණං ගමිමි ධම්මඤ්ඤා භික්ඛුසංඝඤ්ඤා. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු අජ්ඣන්තො පාණ්ඩුපෙතං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ව මෙ හන්තං හගවා ස්වාත්තාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝෙතො”ති. අධිවාසෙති හගවා තුණ්හිතාවෙන. අථ චො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති හගවතො අධිවාසනං විදිතං උච්චායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතො පදනංගං කතො පකාසිමි.

අසොසාසි චො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සංඝො නිමන්තිතොති. අථ චො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච: “තයා කිර ගහපති ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො¹ සංඝො නිමන්තිතො. තිණ්ණවිච්ඡේදනං ආගතතුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපට්ඨස්ස සංඝස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං ගහපති. අපී මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපට්ඨස්ස සංඝස්ස හත්තං කරිසොමි”ති.

31. අසොසාසි චො රාජගහකො නෙගමො “අනාථපිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සංඝො නිමන්තිතො”ති. අථ චො රාජගහකො නෙගමො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච “තයා කිර ගහපති ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සංඝො නිමන්තිතො. තිණ්ණවිච්ඡේදනං ආගතතුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපට්ඨස්ස සංඝස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං අයො, අපී මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපට්ඨස්ස සංඝස්ස හත්තං කරිසොමි”ති.

අසොසාසි චො රාජා මාගධො සෙනියො ඩිට්ඨිසාරො “අනාථ පිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සංඝො නිමන්තිතො”ති. අථ චො රාජා මාගධො සෙනියො ඩිට්ඨිසාරො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච “තයා කිර ගහපති ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨො සංඝො නිමන්තිතො. තිණ්ණවිච්ඡේදනං ආගතතුකො, දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපට්ඨස්ස සංඝස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං දෙව, අපී මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපට්ඨස්ස සංඝස්ස හත්තං කරිසොමි”ති.

30. ඉක්බිත්තෙන් අනේපිඩු සිටු තෙම දුටු ආයාසිසතාධර්ම ඇත්තේ නුවණින් පැමිණි ආයාසිසතාධර්ම ඇත්තේ, දන්තා ලද ආයාසිසතාධර්ම ඇත්තේ නුවණින් බැසගත් ආයාසිසතාධර්ම ඇත්තේ, තරණය කළ සැක ඇත්තේ, පහවූ කර්මධරා (සැක) ඇත්තේ, ශාස්තෘ ශාසනයෙහි විශාරද බවට පැමිණියේ පරපුතාය නැත්තෙක් වූයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසී ය: “වහන්ස, අභිකාන්ත ය. වහන්ස, අභිකාන්තය. වහන්ස, යටිකුරු කොට තබන ලද්දක් යම්සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද වැසුණු දෑක් විවෘත කරන්නේ ද මංවුළාවුවකුට මහ කියන්නේ ද ඇසැත්තියන් රූප දකිති යි අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දරන්නේ ද එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් දහම් පවසන ලද්දේ ය. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්මය ද සංඝයා ද සරණ යමි. අදින් ඉදිරියට මා දිවිහිම කොට සරණ ගිය උවසකු කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා සලකනසේක්වා. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙට දවසට සංඝයා සහිත ව මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යනු ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමභාවයෙන් එය ඉවසුයේක. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දන හුනස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්මැගියේ ය.

රජගහ සිටු තෙම අනේපිඩු සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සංඝයා නිමනන ලද්දේ ලැයි ඇයි ය. ඉක්බිති රජගහ සිටු “ගැහැවියනි, ඔබ විසින් සෙට දිනට බුදුපාමොක් සහ නිමැනිණි ල.” ඔබ අමුත්තෝ වෙති. ගැහැවියනි, ඔබ බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරන්නාහු ද, එසේ වූ විසඳම ඔබට දෙමි”යි අනේපිඩු සිටුහට කී ය. “කම් නැත, ගැහැවියනි, යමෙකින් බුදුපාමොක් සහනට බත් කරන්නෙමි ද, එයට විසඳම මට ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

31. රජගහපුර නියමගම දෙටු තෙමේ ද “අනේපිඩු සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමැනිණැ”යි ඇසුයේ ම ය. ඉක්බිති රජගහපුර නිගමාධිපති තෙම අනේපිඩු සිටුහට “ගැහැවියනි, ඔබ විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමනන ලද්දේ ල. ඔබ අමුත්තෝ වෙති. ගැහැවියනි, බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට විසඳම ඔබට දෙමි”යි කී ය. “ආයාසියෙනි, අනාවශ්‍යක ය. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරවන්නට මට විසඳම ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

මගබෙඬර සෙනිය බිම්බිසාර රජ ද “අනේපිඩු සිටුහු විසින් හෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමනන ලද්දේ ල”යි ඇයි ය. ඉක්බිති මගබෙඬර සෙනිය බිම්බිසාර රජ “ගැහැවියනි, තොප විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් මහසහ නිමනන ලද්දේ ල. තෙපි අමුත්තෝ වෙති. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට යන විසඳම කොපට දෙමි”යි අනේපිඩු සිටුහට කී ය. “දේවසිනි, ආවශ්‍යක නො වේ. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට විසඳම මට ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

32. අථ ඛො අනාර්පිණිකො ගහපති තස්සා රත්තියා අච්චයෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස නිවෙසනෙ පණිතං බාදනියං භොජනියං පටියාදුපෙඤා හගවතො කාලං ආරොචාපෙසි “කාලො හනෙත, නිට්ඨිතං හත්ත”ති. අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙඤා පක්ඛවිරමාදය යෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස නිවෙසනං තෙත්ථපසධකම්. උපසධකමිඤ්ඤා පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසිදි සද්ධිං භික්ඛුසංඛෙත.

අථ ඛො අනාර්පිණිකො ගහපති වුද්ධපවුට්ඨං භික්ඛුසංඛං පණිතෙන බාදනියෙන භොජනියෙන සහජා සන්තප්පෙඤා සමචාරෙඤා හගවන්තා භුක්තාචිං ඕනිතපක්ඛපාණිං එකමන්තා නිසිදි. එකමන්තා නිසිතො ඛො අනාර්පිණිකො ගහපති හගවන්තා එතදචොච “අධිවාසෙත්ථ මෙ හනෙත හගවා සාවස්ථියං වස්සාවාසං සද්ධිං භික්ඛුසංඛෙතා”ති.

“සුඤ්ඤාගාරෙ ඛො ගහපති තථාගතා අභිරමන්ති”ති.

“අඤ්ඤාගතං හගවා අඤ්ඤාතං සුගතා”ති.

අථ ඛො හගවා අනාර්පිණිකං ගහපතිං ධම්මියා කථාය සාදුසෙස්සඤා සමාදායෙඤා සමුක්ඛෙතෙඤා සමචාරංසෙඤා උට්ඨායාසනා පක්ඛාමි.

33. තෙන ඛො පන සමයෙන අනාර්පිණිකො ගහපති ඛුම්භෙත්තා හොති ඛුම්භහායො ආදෙය්‍යවචො.¹ අථ ඛො අනාර්පිණිකො ගහපති රාජගහෙ තං කරණියං තිරෙඤා යෙන සාවස්ථී තෙන පක්ඛාමි. අථ ඛො අනාර්පිණිකො ගහපති අනතරාමග්ගෙ මනුසෙස ආණ්ඩපෙසි “ආරාමෙ අය්‍යා කරොථ විහාරෙ පතිට්ඨාපෙථ. දුනාති පට්ඨාපෙථ. බුද්ධො ලොකෙ උප්පෙත්තො. සො ච මයා හගවා නිමන්තිතො ඉමිනා මග්ගෙන ආගව්ඪිස්සති”ති. අථ ඛො තෙ මනුස්සා අනාර්පිණිකෙන ගහපතිනා උයෙය්‍යාථිතා ආරාමෙ අකංසු, විහාරෙ පතිට්ඨාපෙසු, දුනාති පට්ඨාපෙසු.

අථ ඛො අනාර්පිණිකො ගහපති සාවස්ථීං ගන්ත්වා සමන්තා සාවස්ථීං අනුච්චොකෙසි. ‘කස්ස ඤා ඛො හගවා විහරෙය්‍ය යං අස්ස ගාමතො නාත්දුරො නාව්‍යසනෙත ගමනාගමනසමපන්නං අස්සිකානං අස්සිකානං මනුස්සානං අභිකම්මනියං දිවා අප්පාතිණ්ණං’ රත්තිං අප්පසාදං අප්පතිගෙස්සං විජනවාතං මනුස්සරාහසෙය්‍යකං පටිසල්ලානසාරුප්පන්ති’.

1. ආදෙය්‍යවචො - පිචු.

2. සෙව අවිදුරෙ - පිචු.

3. අපසාදිණ්ණං - පිචු.

32. ඉන් පසු අනේපිඬු සිටු තෙම ඒ රැය ඇවෑමෙන් රජගහ සිටුහුගේ ගෙහි ප්‍රණීත බාද්‍ය භෞඪා පිළියෙළ කරවා “වහන්ස, දන් කාලය ය. බත් පිළියෙළ කොට නිමැවිණැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වා යැවී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පෙරවරු සෙමෙහි හැදූ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන රජගහ සිටු-හුගේ ගෙය කරා එළැඹී සේක. එළැඹ ප්‍රඥප්ත අස්තෙහි බිත් සහන හා වැඩිහුන් සේක.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු බුදුපාමොක් බිත්සහන ප්‍රණීත බාද්‍ය භෞඪායෙන් සියතින් සකපා පවරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොජුන් වැළැඳු පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති නියාව සලකා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එකත් පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නාවූ ම අනේපිඬුසිටු තෙම “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බිත්සහන හා සැවැත්නුවර වස්වසනුවට මා කරන අයැදුම ඉවසන සේක් වා”යි කීයේ ය.

“ගැහැවියනි, තරාගතවරු ශුන්‍යාගාරයෙහි විසීම රිසි කෙරෙත්” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට වැටහිණ. සුගතයන් වහන්ස, මට දැනිණැ”යි සිටු කී ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඬු සිටුහට දහැමි කථා-යෙන් කරුණු දක්වා කරුණු ගන්වා එහි උත්සාහවත් කොට එයින් සතුටු කොට හුනස්තෙන් නැගී වැඩී සේක.

33. එ සමයෙහි වූකලි අනේපිඬු සිටු බොහෝමිතුරන් ඇත්තේ බොහෝ යහළුවන් ඇත්තේ සෙස්සන් විසින් පිළිගතයුතු වචන ඇත්තේ වෙයි. එකල්හි අනේපිඬු සිටු රජගහනුවර ඒ කටයුතු නිමවා සැවැත්නුවර බලා නික්මිණ. ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු මහ අතරැ (ගම් නියම් ගම්හි වූ) මිනිසුන් බණවා “ආයුයෙනි, ආරූම කරවු. විහාර පිහිටුවවු. දන් පිළියෙළ කරවු. බුදුරජුහු ලොව උපන්න. ඒ හඟවත්හු මා විසින් නිමැතුණහු මෙ මගින් වඩනාහ”යි කී ය.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු සැවැත් ගොස්, ‘යමක් ගමට ඉතාදුරත් ඉතා ළඟත් නොවන්නේ ද යැමට ඊමට පහසු ද (බුදුන් වදනට බණ අසනුවට ය.) කැමැති මිනිසුන් විසින් එළැඹියැ හැකි වෙ ද දහවල් ජනාකීර්ණ නො වෙ ද, රැ නිහඩ ද (නුවරැ හැසිරෙන රථ ආදියේ හඬ නො ඇසෙනුයෙන්) සෞභ රහිත ද ගැවැසෙන ජනයා ගේ ශරීරවාතයෙන් වීරහිත ද, මිනිසුන් හුදෙකලා කරන භාවනාදි ක්‍රියාවනට සුදුසු ද විවේකයට යොග්‍ය ද එසේ වූ කවර නම් තැනෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසියයුතු වන්නේ ද’යි සැවැත් නුවර භාත්පස පිරික්සා බැලී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අද්දසා ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති ජෙනස්ස රාජකුමාරස්ස¹ උය්‍යානං ගාමකො නෙව අවිදුරෙ නාච්චාසනෙත ගමනාගමන-සමෙතං අප්පිකානං අප්පිකානං මනුස්සානං අභික්කමනියං දිවා අප්පකිණ්ණං රතනිං අප්පසද්දං අප්පනිග්ගොසං විජනවාතං මනුස්ස-රාහසෙය්‍යකං පටිසලානසාරුතං. දිස්වාන යෙන ජෙනො රාජ-කුමාරො² තෙත්තපසච්ඡාමි. උපසච්ඡාමිති ජෙනං රාජකුමාරං³ එතදවොච: “දෙහි මෙ අය්‍යපුත්ත උය්‍යානං ආරාමං කාතුනති.”

“අදෙශො ගහපති ආරාමො අපි කොට්ඨස්සරෙනා”ති.

“ගහිතො අය්‍යපුත්ත ආරාමො”ති.

“න ගහපති ගහිතො ආරාමො”ති.

“ගහිතො න ගහිතො”ති වොහාරිකෙ මහාමනෙත පුච්ඡංසු. මහාමනො එවිමාහංසු “යතො තයා අය්‍යපුත්ත අග්ගො කතො, ගහිතො ආරාමො”ති.

34. අරං ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති සකටෙහි තිරණ්දං නිබ්බාහපෙති ජෙනවනං කොට්ඨස්සරං සත්ථරාපෙයි. සකිං නිහටං තිරණ්දං ථොකස්ස ඕකාසස්ස කොට්ඨකසාමනො නප්පහොති. අරං ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති මනුස්සෙ ආණාපෙයි “ගට්ඨරං හණ, තිරණ්දං ආහරරං. ඉමං ඕකාසං සත්ථරිස්සාමි”ති.

අරං ඛො ජෙනස්ස කුමාරස්ස එතදහොයි “න ඛො ඉදං ඕරකං හට්ඨස්සති, යතායං ගහපති තාච්ච ඛත්තං තිරණ්දං පටිච්චජති”ති. අනාර්ථිණිකං ගහපති එතදවොච “අලං ගහපති, මා තං ඕකාසං සත්ථරාපෙයි. දෙහි මෙ එතං ඕකාසං. මමෙතං දුතං හට්ඨස්සති”ති.

අරං ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති “අයං ඛො ජෙනො රාජකුමාරො අභිඤ්ඤානො ඤාතමනුස්සො. මහප්පිකො⁴ ඛො පන එවරුපානං ඤාතමනුස්සානං. ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසාදෙ”ති තං ඕකාසං ජෙනස්ස රාජකුමාරස්ස පාදයි. අරං ඛො ජෙනො රාජ-කුමාරො තස්මිං ඕකාසෙ කොට්ඨකං මාපෙයි.

අරං ඛො අනාර්ථිණිකො ගහපති ජෙනවනෙ වීහාරෙ කාරාපෙයි, පටිච්චනානි කාරාපෙයි, කොට්ඨකෙ කාරාපෙයි, උපට්ඨානසාලායො කාරාපෙයි, අභිසාලායො කාරාපෙයි, කප්පිය-කුටියො කාරාපෙයි, වච්චකුටියො කාරාපෙයි, පස්සාවකුටියො කාරාපෙයි, වඩ්ඛමෙ කාරාපෙයි, වඩ්ඛමනසාලායො කාරාපෙයි, උදපානෙ කාරාපෙයි, උදපානසාලායො කාරාපෙයි, ජනනාසරෙ කාරාපෙයි, ජනනාසරසාලායො කාරාපෙයි, පොකඛරණියො කාරා-පෙයි, මණ්ඩපෙ කාරාපෙයි.

1. ජෙනස්ස කුමාරස්ස - මජ්ඣං.

2. ජෙනො කුමාරො - මජ්ඣං.

3. ජෙනං කුමාරං - මජ්ඣං.

4. මහිද්ධිකො - සිද්ධි.

අනේපිඩු සිටු තෙම ගමට ඉතා දුර නොවූ ඉතා ළඟ ද නො වූ ගමනාගමනයට පහසු වූ; (බුදුරජුන් දකිම ආදිය) කැමැති කැමැති මිනිසුන් විසින් එළැඹියැ හැකි වූ දහවල් ජනාකීර්ණ නොවූ, රාත්‍රියෙහි නිහඩ වූ නගර සෞභ රහිත වූ, ජනවාර්ත විරහිත වූ, මිනිසුන්ගේ හුදෙකලාව කරන ක්‍රියාවන්ට යොග්‍ය වූ විවේක වාසයට සුදුසු වූ ජනරාජකුමාරයාගේ උයන දුටුයේ ය. දක ජනරාජකුමාරයා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ ආයතියෙනි, ආරාමයක් කරන්නට උයන මට දුනමැනැවැයි කීයේ ය.

“කහවණු සුලසින් ඇතිවීමෙනුදු උයන නො දිය හැක්කැ”යි ජෙන රාජකුමාර කී ය.

“ආයතීපුත්‍රය, ආරාමය (මා විසින්) ගන්නා ලද”යි සිටු කී ය.

“ගැහැවියෙනි, ආරාමය නො ගන්නා ලද”යි කුමර කී ය.

“ආරාමය ගන්නා ලද ද?” නො ගන්නා ලද ද යි විනිශ්චයකාර මහඥාමත්තන් ඒවාළාහ.

“ආයතීපුත්‍රයෙනි, යම් හෙයකින් ඔබ විසින් අගය නියම කොට කියන ලද ද, එහෙයින් (සිටුහු විසින්) ආරාමය ගන්නා ලද්දේ යැ”යි ඇමැත්තෝ කීහ.

34. එයින් පසු අනේපිඩු සිටු ගැල්වලින් මසුරන් අදවා ජෙන-වනය (මසුරන්) සුලසින් සුලස ඇතිරී ය. එක් වරක් ගෙනෙන ලද මසුරන් දෙරකොටුව සම්පයේ ස්වල්ප අවකාශයකට ප්‍රමාණ නො වෙයි. (මදවෙයි) එකල්හි අනේපිඩු සිටු මිනිසුන් බණවා “සගයෙනි, මසුරන් ගෙනෙවු. මේ අවකාශය අතුරා වසාලන් නොමි”යි ඇණවී ය.

එවිට ජෙනරාජකුමාරයාට “යම්හෙයකින් මේ ගැහැවි තෙම ඒ සා මහත් මසුරන් රැසක් පරිත්‍යාග කරන්නේ ද එ හෙයින් මේ සුළු කාරියෙක් නො වන්නේ යැ”යි මේ සිත විය. ඉක්බිති හෙතෙම අනේපිඩු සිටුහට “ගැහැවියනි, අවශ්‍ය නැත. ඒ අවකාශය නො අතුරවන්න. ඒ අවකාශය මට දෙන්න. එය මගේ දනය වන්නේයැ”යි කී ය.

එවිට අනේපිඩු “මේ ජෙනරාජකුමාර තෙම (මහ ජනයා විසින්) වෙසෙයින් දන්නා ලද ප්‍රකට මිනිසෙකි. මෙබඳු ප්‍රකට මිනිසුන් මේ සත්තෙහි පැහැදීම මහත් වැඩ සිදුකරන්නේ වේ” යැ යි සිතා ඒ අවකාශ ප්‍රදේශය ජෙන රාජකුමාරයාට දුන්නේ ය. එයින් පසු ජෙනරාජකුමාර තෙම එ ඉඩම් කැබැල්ලෙහි දෙරටු පහසක් තැනැවී ය.

ඉක්බිත්තෙන් අනේපිඩු සිටු ජෙනවනයෙහි විහාරයන් කැරැවීය. පිරිවෙන් කැරැවීය, දෙරටු කැරැවීය, උවටන්හල් කැරැවීය, ගීතිහල් කැරැවීය, කැපකිළි කැරැවීය. වැසිකිළි කැරැවීය, කෙසකිළි කැරැවීය. සක්මන්මළු කැරැවීය, සක්මන් හල් කැරැවීය. ලීන් කැරැවීය, ලීන්හල් කැරැවීය, ජෙත්තාකග්‍ග කැරැවීය, ජෙත්තාකග්‍ගගලා කැරැවීය. පොකුණු කැරැවීය මඩු කැරැවීය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

35. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන වෙසාලී තෙන චාරිකං පකකාමී. අනුපුබ්බතන චාරිකං චිරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලියං උභරති මහාවතො කුට්ඨාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුෂ්‍යා සකකච්චං නවකමමං කරොතති. යෙපි භික්ඛූ නවකමමං අධිට්ඨෙතති තෙපි සකකච්චං උපට්ඨෙතති. විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිරානපච්චයගෙසජ්ජ-පරික්ඛාරෙහි.

අථ ඛො අඤ්ඤතරස්ස දළිඤ්ඤස්ස තුත්තවායස්ස එතදභොසි “න ඛො පනෙදං ඔරකං භවිස්සති. යථා ඉමෙ මනුෂ්‍යා සකකච්චං නවකමමං කරොතති. යනත්තාභමි නවකමමං කරෙය්‍යතති”.

අථ ඛො සො දළිඤ්ඤ තුත්තවායො සාමං වික්ඛලලං මඤ්ඤිතො ඉට්ඨකායො විනිතො කුඩ්ධං උට්ඨාපෙයි. තෙන අකුසලකෙන විතා වඩකා භික්ඛු පරිපති. දුතියමුච්ඡ ඛො -පෙ- තතියමුච්ඡ ඛො සො දළිඤ්ඤ තුත්තවායො සාමං වික්ඛලලං මඤ්ඤිතො ඉට්ඨකායො විනිතො කුඩ්ධං උට්ඨාපෙයි. තෙන අකුසලකෙන විතා වඩකා භික්ඛු පරිපති.

අථ ඛො සො දළිඤ්ඤ තුත්තවායො උජ්ඣායති ඛීයති විපා-වෙති “යෙ ඉමෙසං සමණානං සකාසුත්තියානං දෙනති විවර පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිරානපච්චයගෙසජ්ජපරික්ඛාරං තෙ ඉමෙ ඔවදන්ති අනුසාසනති තෙසං ච නවකමමං අධිට්ඨෙතති. අහං පනමිති දළිඤ්ඤ. න මං කොච ඔවදති වා අනුසාසනති වා නවකමමං වා අධිට්ඨෙති”ති.

36. අසේසාසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස දළිඤ්ඤස්ස ාතනවායස්ස උජ්ඣායන්තාස්ස ඛීයන්තස්ස විපාවේතනස්ස. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමජං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදන්තො එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ. කරං කතො භික්ඛූ ආමනෙතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකමමං දතුං, නවකමමකො භික්ඛවෙ භික්ඛු උසස්සකං ආපජ්ඣස්සති “කිනති භු ඛො විහාරො ඛිපං. පරියොසානං ගවේජය්‍යා”ති ඛණ්ඩුලලං පටිසඛාරිස්සති. එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ දතඛං; පඨමං භික්ඛු යාවිතො ව්‍යාකෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛො කුපෙතඛො.

“සුණාතු මෙ භගවා සංඛො. යදි සංඛස්ස පත්තකලලං සංඛො ඉත්තකාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉත්තකාමස්ස භික්ඛුනො නවකමමං දදෙය්‍යා” එසා ඤ්ඤති.

35. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කැමැති කාක් කල් වැඩසිට විසල් මහනුවරට පිටත් වූසේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක් විසල් පුරයට සම්ප්‍රාප්ත වූසේක. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් පුර මහවෙහෙහි කුළාරහල් වෙහෙර වසනසේක. එකල මිනිස්සු සකසා නවාම් කෙරෙත්. යම් මහණ කෙනෙක් නවාම් ඉවසත් නම් ඔවුනට ද සිවුරු පිඩුපා සෙනසුන් ශිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සකසා උවටන් කෙරෙත්.

එ කල එක්තරා දිළිඳු රෙදිවියන්නකුට “යම්සේ මේ මිනිස්සු සකසා නවාම් කෙරෙත් ද එහෙයින් මෙය සුළු කාරියෙක් නො වියයුතු. නවාමක් කළොත් යෙහෙකැ”යි මේ සිත විය.

එයින් පසු ඒ දිළිඳු රෙදිවියන්නා තෙමේ ම මැටි මැඩ ගඩොළු තනා බිත්තියක් නැංවීය. අඳසා වූ ඔහු විසින් තනන ලද, වක් වූ බිත්තිය කැඩී වැටිණ. දෙවැනි වරද ... තුන්වැනි වරද ඒ දිළිඳු රෙදි වියන්නා තෙමේ ම මැටි මැඩ ගඩොළු තනා බිත්තියෙක් නැංවීය. අඳසා වූ ඔහු විසින් තනන ලද වක් වූ බිත්තිය කැඩී වැටිණ.

එකල එ දිළිඳු රෙදිවියන්නා “යම් කෙනෙක් මේ ශාක්‍යපුත්‍රික මහණුනට සිවුරු පිඩුපා සෙනසුන් ශිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙත් ද ඔවුනට මොහු අවවාද කරත්, අනුශාසනා කරත්, ඔවුන්ගේ නවාම් ද ඉටත්. මේ වූ කලි දිළිඳුන්දෙක්මි. කිසිවෙක් මට අවවාද හෝ අනුශාසනා හෝ නො කෙරෙයි. නවාම් හෝ නො ඉටුයැ යි ලාමක කොට සිතයි. නින්ද කෙරෙයි. දෙස් පතුරුවයි.

36. භික්ෂුහු පහත් කොට සිතන නින්ද කරන දෙස් පතුරුවන ඒ දිළිඳු රෙදිවියන්නා ගේ කරාව ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල කළහ. එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළුසේක.

“මහණෙනි, නවාම් දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, නවකැමි මහණ තෙම කෙසේ නම් විහාරය වහා නිමාවට යන්නේ ද”යි උත්සාහවත් බවට පැමිණෙන්නේ ය. කැඩුණු බිඳුණු තැන් ප්‍රකෘතිමත් කරන්නේ ය. මහණෙනි, මෙසේ දියැයුතු ය. පළවු කොට මහණුන්ගෙන් (මහණෙක්) ඉල්ලියැයුතු. පළවු කොට මහණුන් යැද වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සංඝයා මෙසේ දන්වියයුතු:

“සංඝ තෙමේ මගේ වචනය අසාවා ඉදින් සංඝයාට සුදුසු කල් ඇති කම්යෙක් වූ වැටහේ නම්, සංඝ තෙමේ මේ නම් ගැහැවියාගේ විහාරය මේ නම් මහණහට නවකම්ය පිණිස දෙන්නේ ය” මේ දනුම් දීමයි.

සුභාතු මෙ හතොත සබ්බො ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකචම් දෙති. යස්සායසමනො ඛමති ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකචම්ස්ස දනං, සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

දිනෙතො සබ්බෙන ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරො ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකචම්. ඛමති සබ්බස්ස. තස්මා තුණ්ඨි එවමෙතං ධාරයාමී"ති.

37. අථ ඛො හගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන සාවඤ්ඤා තෙන වාරිකං පක්කාමී. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගීයානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු බුද්ධපච්චාසස්ස සබ්බස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා විහාරෙ පරිගණන්ති, සෙය්‍යායො පරිගණන්ති “ඉදං අමාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං භවිස්සති”ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො බුද්ධපච්චාසස්ස සබ්බස්ස පිට්ඨිනො පිට්ඨිනො ගන්ත්වා විහාරෙසු පරිගණිතෙසු සෙය්‍යාසු පරිගණිතාසු සෙය්‍යං අලභමානො අඤ්ඤිතරස්මි රුක්ඛමුලෙ නිසීදි. අථ ඛො හගවා රත්තියා සවුච්ඡායමයං පච්චුට්ඨාය උක්කාසි. ආයස්මා පි සාරිපුත්තො උක්කාසි. “කො එත්වා”ති. “අහං හතොත සාරිපුත්තො”ති.

“කිස්ස ඤං සාරිපුත්ත ඉධ නිසිනෙතො”ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසී. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනො එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසබ්බං සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිපුච්ඡි “සචං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බගගීයානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු බුද්ධපච්චාසස්ස සබ්බස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා විහාරෙ පරිගණන්ති, සෙය්‍යායො පරිගණන්ති ‘ඉදං අමාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං භවිස්සති’ති. ‘සචං හගවා’ති.

වහන්ස, සඬා තෙමේ මෙ නම් ගැහැටියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණහට නවකම් පිණිස දෙයි. මෙනම් ගැහැටියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණහට නවකම් පිණිස දීම යම් ආයුෂ්මතකුහට රිසියෙන්නේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙන්නේ නම් හේ කියාවා.

සංඝයා විසින් මෙ නම් ගැහැටියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණහට නවකම් සඳහා දෙන ලද්දේ ය. සංඝයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ සලකම්" යනු යි.

37. එකලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර කැමැති තාක් කල් වැස සැවැත් නුවර බලා සැරිසරා වැඩිසේක. එ සමයෙහි සවැගි මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණහු බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතුව පෙරාතුව ගොස් "මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ"යි කියා විහාරයන් අත්කැර ගනිත්, යහන් අත් කැරගනිත්.

එකල්හි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ බුදුපාමොක් සහනට පිටුපසින් පිටුපසින් වැඩ (කලදී සවැගි මහණුන් විසින්) විහාරයන් අත්කැර ගන්නා ලද කල්හි යහන් අත්කැරගන්නා ලද කල්හි සැතපෙන්නට යහනක් නො ලබනුයේ එක්තරා රුක්වුලෙක වැඩනුත්. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැඳුණෙහි නැගීසිට කැස්ස සේක. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ ද කැස්සහ. "මෙහි කවරෙක් දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුයේක. "වහන්ස, මම ශාරිපුත්‍රයෙමි"යි කීහ.

"ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි කවරහෙයින් මෙහි හුන්නු දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන්සේක.

එකල්හි සැරියුත් තෙරණුවෝ මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි බික්සහන රැස් කරවා, "මහණෙනි, සවැගි මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණහු පෙරාතුව පෙරාතුව ගොස් "මෙය අප උපාධ්‍යායනට වන්නේය. මෙය අප ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ" යි විහාරයන් අත් කැර ගනිත් ල, යහන් අත් කැර ගනිත් ල. ඒ සැබෑ දැ"යි අසා වදළුයේක. "සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ"යි හික්ෂුණු කීහ.

විගර්හි බුද්ධො හගවා “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොස-
පුරිසා බුද්ධපමුඛස්ස සංඛ්‍යස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා විහාරෙ
පරිගණකිය්‍යන්ති, සෙය්‍යායො පරිගණකිය්‍යන්ති ‘ඉදං අමහාකං
උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමහාකං ආවරියානං හවිස්සති, ඉදං
අමහාකං හවිස්සති’ති. නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාද්‍ය
පසන්නානං වා භියෙය්‍යාභාවාය, අථ ටො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නා-
නංඤ්ච අප්පසාද්‍ය පසන්නානංඤ්ච එකව්‍යානං අනුඤ්චිතංයා”ති
විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්සි: “කො භික්ඛවෙ
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

38. එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ධක්ඛියකුලා
පබ්බජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා බ්‍රාහ්මණකුලා පබ්බ-
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ගහපතිකුලා පබ්බ-
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සුක්කතභිකො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා වීනයධරො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ධම්මකථිකො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා පඨමස්ස ඤානස්ස
ලාභී සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා දුතියස්ස ඤානස්ස
ලාභී -පෙ- “යො හගවා තතියස්ස ඤානස්ස ලාභීති -පෙ-
“යො හගවා චතුස්ස ඤානස්ස ලාභී “යො අරහති අග්ගාසනං
අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

“මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ කෙසේ නම් බුදුපාලොක් සහනට පෙරාතුව පෙරාතුව ගොස් ‘මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ඇඳුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ’යි විහාරයන් අත්කැරගන්නාහු ද, යහන් අත්කැර ගන්නාහුද, මහණෙනි, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වුවන්ගේ බොහෝවීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැලි දු මහණෙනි, එය නො පහන් වුවන්ගේ නො පහන් බව පිණිස ද පහන් වූ ඇතැම් කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වන්නේ යැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඳුණු සේක. ගරභා දූහැමි කථා කොට හික්මුන් බණවා “මහණෙනි, අග්‍රාසනය, අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය (ස්ථවිර පිණ්ඩය) ලබන්නට කවරෙක් සුදුසු ද’යි අසා වදළ සේක.

38. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් කැත් කුලයෙන් පැවිදි වූයේ ද, හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය (ස්ථවිර පිණ්ඩය) ලබනුවට සුදුසු වේ යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් බමුණු කුලයෙන් පැවිදි වූයේ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබන්නට සුදුසු වේ. යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ගැහැවි කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූයේ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ” යැයි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සුත්‍රාන්තරය ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් විනයධර ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ධර්මකර්මය ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ද්විතීය ධ්‍යානලාභී ද ... තෘතීය ධ්‍යානලාභී ද ... චතුර්ථ ධ්‍යානලාභී ද, හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ’යි සමහර මහණහු කීහ.

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සොතාපකොකො යො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: -පෙ- “යො හගවා සකදගාමී”
-පෙ- “යො හගවා අනාගාමී” -පෙ- “යො හගවා අරහා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා තෙව්ජෙයා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ජලභිඤ්ඤා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

39. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙතයි: “භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ භිමවනනාපසෙස මහානිග්‍රොධො අහොසි. තං තයො සභායා උපනිස්සාය විහරීංසු තිත්තිරො ව මක්කටො ව හත්ථිනාගො ව. තෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤං අගාරවා අප්පනිස්සා අසභාගවුත්තිකා විහරන්ති. අථ ඛො භික්ඛවෙ තෙසං සභායකානං එතදහොසි: “අහො නුත මයං ජානෙය්‍යාම. යො අමතාකං ජාතියා මහනතතරො, තං මයං සක්කරෙය්‍යාම ගරුකරෙය්‍යාම මානෙය්‍යාම පුජෙය්‍යාම තස්ස ව මයං ඔවාදෙ තිට්ඨෙය්‍යාමා”ති.

අථ ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො ව මක්කටො ව හත්ථිනාගො පුච්ඡිංසු “කං සම්ම කිං පොරාණං සරසි”ති.

“යද්‍යං සම්මා ජාපො හොමී, ඉමං නිග්‍රොධං අනතරා සත්ථිනං¹ කරිත්වා අතික්කමාමී අග්ගඛතුරං මෙ උදරං ජුපති. ඉමාහං සම්මා පොරාණං සරාමී”ති.

අථ ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො ව හත්ථිනාගො ව මක්කටං පුච්ඡිංසු “කං සම්ම කිං පොරාණං සරසි”ති.

යද්‍යං සම්මා ජාපො හොමී ජමායං නිසීදිත්වා ඉමස්ස නිග්‍රොධස්ස අග්ගඛතුරං බාදමී. ඉමාහං සම්මා පොරාණං සරාමී”ති.

අථ ඛො භික්ඛවෙ මක්කටො ව හත්ථිනාගො ව තිත්තිරං පුච්ඡිංසු “කං සම්ම කිං පොරාණං සරසි”ති.

අමුක්කමීං සම්මා ඔකාසෙ මහානිග්‍රොධො අහොසි. තතො අහං එඉං හත්තිත්වා ඉමස්මිං ඔකාසෙ වචං අකාසිං. තස්සායං නිග්‍රොධො ජානො. තද්දහං සම්මා ජාතියා මහනතතරො”ති.

1. අනතරාසත්ථිකං - සිදු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සොවාන් ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සකෘද්ගාමී ද... අනාගාමී ද... යමෙක් රහත් ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ත්‍රිවිද්‍යා ලාභී ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ඡඩ්ඞිඤ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙය වදාළ සේක. “මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි. මහණෙනි, පෙර තිමවන පාර්ශ්වයෙහි මහනුගරුකෙක් විය. වටුවෙක් ද වදුරෙක් ද ඇතෙක් ද යන තුන් යහළු කෙනෙක් එය ඇසුරු කොට විසූහ. ඔහු උනුනට ගරුසරු නැති ව යටත් පැවතුම් නැති ව සභාග පැවැතුම් නැති ව වෙසෙත්. මහණෙනි, එකල්හි ඒ යහළුවනට “අප අතුරෙන් යමෙක් උත්පත්තියෙන් ඉතා මහලු ද ඔහු දූතගත හෙන්නමෝ නම්, ගරු කරන්නමෝ නම් බුහුමන් කරන්නමෝ නම් පුදන්නමෝ නම්, ඔහුගේ අවවාදයෙහින් පිහිටන්නමෝ නම් ඉතා යෙහෙකැ”යි මේ සිත විය.

මහණෙනි, එයින් පසු වටුවා ද වදුරා ද ඇතු බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවු දැ”යි විවාළාහ.

“යහළුවනි, මම යම් කලෙක පැටියෙක් වීම ද එ කල්හි මම මේ නුගරුක මාගේ කලවා අතුරෙහි කොට ඉක්මෙමි, මුදුන් දලුව මගේ බඩ ස්පර්ශ කෙරෙයි. යහළුවනි, මම මේ පැරැණි ම දෑස සිහි කරමි”යි ඇතා කීය.

“මහණෙනි, ඉක්බිති වටුවා ද ඇතා ද වදුරා බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවු දැ” යි ඇසූහ.

යහළුවනි, යම් කලෙක මම පැටියෙක් වීම ද, එකල මම බිම හිඳ මේ නුගරුක මුදුන් දලුව කමි. යහළුවනි, මම මේ පැරැණි ම දෑස සිහි කරමි”යි වදුරා කීය.

මහණෙනි, ඉක්බිති වදුරාත් ඇතාත් වටුවා බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවු දැ”යි පුළුවන්හ.

“යහළුවනි, අයෝ තන්හි මහනුගරුකෙක් විය. මම එයින් ගෙඩියක් කා මේ තැන වසුරු පහකෙළෙමි. එයින් මේ නුගරු ඇති විය. යහළුවනි, එදත් මම උපතින් ඉතා වැඩුණෙක් ව උනිමි”යි වටුවා කී ය.

අප්ථං ඛො භික්ඛවෙ මසකටො ව හත්ථිනාගො ව තිත්තිරං එතදවොචු: “කං සමම අමිභාකං ජාතියා මහනාතරො, තං මයං සකකරිස්සාම ගරුකරිස්සාම මානෙස්සාම පුපෙස්සාම තුස්සාඤ්ඤා මයං ඔවාදෙ පතිට්ඨිස්සාමා”ති.

අප්ථං ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො මසකටඤ්ඤා හත්ථිනාගඤ්ඤා පඤ්ඤා සිලෙසු සමාදපෙයි. අත්තනා ව පඤ්ඤා සිලෙසු සමාදය වත්තති. තෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤා සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තිකා විහරිතො කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජංසු. එතං ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරියං නාම ඉසම්චරියං අහොසි.

යෙ වුද්ධිමපවායන්ති නරා ධම්මස්ස කොවිද
දිට්ඨො ධම්මෙ පාසංසා සමපරායෙ ව සුගති.

තෙ හි නාම භික්ඛවෙ තිරිඡානගතා පාණා අඤ්ඤාමඤ්ඤා සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තිකා විහරිස්සන්ති. ඉධ ඛො තං භික්ඛවෙ සොහෙට්ඨං යං තුමෙහ එවං ස්වාස්වාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සමානා අඤ්ඤාමඤ්ඤා අගාරවා අප්පතිස්සා අසභාගවුත්තිකා විහරෙය්‍යාථ. නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොභාවාය. අප්ථං ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානඤ්ඤා අප්පසාදය පසන්නානඤ්ඤා එකවර්තනං අඤ්ඤාප්පකායා”ති විගර්හිතො ධම්මං කප්පං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යථා වුද්ධිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමිච්ඡිකමමං අභ්‍යාසනං අභ්‍යාදකං අග්ගපිණ්ණං. න ච භික්ඛවෙ සබ්බිකං යථා වුද්ධිං පටිබ්බාහිතබ්බං. යො පටිබ්බාහෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

40. දස ඉමෙ භික්ඛවෙ අවඤ්ජියා: පුරෙ උපසම්පකොත පච්ඡා උපසම්පකොතො අවඤ්ජියො, අනුපසම්පකොතො අවඤ්ජියො, නානා-සංවාසකො වුද්ධිතරො අධම්මවාදී අවඤ්ජියො, මාතුගාමො අවඤ්ජියො, පණ්ඩකො අවඤ්ජියො, පාරිවාසිකො අවඤ්ජියො, මූලාය පටිකස්සනාරහො අවඤ්ජියො, මානස්සාරහො අවඤ්ජියො, මානස්සවාරිකො අවඤ්ජියො. අබ්‍යානාරහො අවඤ්ජියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ දස අවඤ්ජියා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මහණෙනි, එ කල්හි වදුරා ද ඇතා ද වටුවා බණවා “යහඵව, තෙපි උපතින් අප දෙදෙනාට ම වඩා මහලු ය, අපි ඒ තොපට සත්කාර කරන්නෙමු, ගෞරව කරන්නෙමු, බුහුමන් කරන්නෙමු, පුදන්නෙමු. තොපගේ අවවාදයෙහි ද අපි පිහිටන්නෙමු”යි කීහ.

මහණෙනි, එයින් පසු වටුවා වදුරා ද ඇතු ද පන්සිල්හි පිහිටුවිය. තෙමේ ද පන්සිල් ගෙන පවතියි. ඔහු උතුනට ගෞරව සහිත ව යටත් පැවැතුම් සහිත ව සභාග පැවැතුම් සහිත ව වැස කාබුන් මරණින් මතු සුවයට ස්ථාන වූ සගලොවට ගියාහ. මහණෙනි, මෙය තෙතකිරිය බුහුවර්ගය නම් විය.

දහමිහි දක්ෂ වූ (දහම් දන්තා) යම් කෙනෙක් වැඩිමහල්ලාට යටත් ව පවතින් ද ඔහු මෙ අත්බවිහි පැසසුම් ලබන්නෝ ද පරලොවිහි සුගතිය ඇත්තෝ ද වෙති.

මහණෙනි, තිරිසන්ගිය ප්‍රාණිහු වූ ඔහු පවා උතුනට ගෞරව ඇත්තෝ ව යටත් පැවැතුම් ඇත්තෝ ව සභාග පැවැතුම් ඇත්තෝ ව වුසුහ. මහණෙනි, මෙසේ වූ ස්වාභ්‍යාත ශාසනයෙහි පැවිදි වූ තෙපි උතුනට ගෞරව නැති ව යටත් පැවැතුම් නැති ව සභාග පැවැතුම් නැති ව වසන්නහු ය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙහි ලා එය හොබ නේ ද? මහණෙනි, මෙය නො පහන් අයගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් අයගේ බොහෝ වීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැළිදු මහණෙනි, එය නො පහන් වුවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ සමහර කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදුරා (වැඩිමහලු තෙරුනට ගෞරව නො කිරීමට) ගරහා දැහැම් කතා කොට භික්ෂූන් බණවා, “මහණෙනි, මහලු පිළිවෙළින් වැළීම, දක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම, පිය වචන යෙන් කථාකිරීම ප්‍රථමාසනය ප්‍රථමඋදකය ප්‍රථම භෝජනය සංඝස්ථිර තෙරහට පිරිනැමීම අනුදනිමි. එහෙත් සහසතු කොට පිදු දෑ වැඩිමහලු පිළිවෙළින් නො ඉසිලියයුතු. යමෙක් උසුලන්නේ ද දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

40. මහණෙනි, මේ දස දෙන නො වැන්දයුත්තෝ ය. පළමුවෙන් උපසපත් වූවහු විසින් පසුව උපසපත් වූයේ නො වැන්දයුතු; උපසපත් නො වූයේ ද උපසපත් වූවහු විසින් නො වැන්ද යුතු; වඩා මහලු වූ ද අධම්මාදී නානාසංවාසක උපසපත් මහණ තෙමේ නො වැන්දයුතු; භික්ෂූහු විසින් මාගම නො වැන්දයුතු, පණ්ඩකයා නො වැන්දයුතු; පිරිවෙස් පුරන මහණ නො වැන්දයුතු; මූලායපටිකස්සනාවට සුදුසු ව සිටින මහණ නො වැන්දයුතු; මානතට සුදුසු ව සිටින මහණ නො වැන්දයුතු; මානත පුරන මහණ නො වැන්දයුතු; අබ්බාතයට සුදුසු මහණ නො වැන්දයුතු. මහණෙනි, මේ දස දෙන උපසපතහු විසින් නො වැන්ද යුත්තෝ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තයො මෙ භික්ඛවෙ වන්දියා: පච්ඡා උපසම්පනෙනන පුරෙ උපසම්පනෙතා වන්දියො, නානාසංචාසකො වූඛ්ඛතරො ධම්මවාදී වන්දියො, සදෙවකෙ භික්ඛවෙ ලොකෙ සමාරකෙ සමුභම්කෙ සසසමණ- බ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය තථාගතො අරහං සමමාසමුද්දො වන්දියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො වන්දියාති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා සඛ්ඤා උද්දීක්ඛා මණ්ඩපෙ පටියාදෙනති, සන්තරෙ¹ පටියාදෙනති, ඔක්කාසෙ පටියාදෙනති. ඡබ්බකේයානං භික්ඛුනං අනොඥාසිකා භික්ඛු සඬ්ඛිකඤ්ඤාව 'හගවතා යථාච්චිඛං අනුඤ්ඤානං, නො උද්දීක්ඛකතනති' බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පුරතො පුරතො ගඟ්ඛා මණ්ඩපෙ පරිගණ්හනති' සන්තරෙ පරිගණ්හනති, ඔක්කාසෙ පරිගණ්හනති 'ඉදං අමිත්තං උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමිත්තං ආචරියානං හවිස්සති, ඉදං අමිත්තං හවිස්සති'ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගඟ්ඛා මණ්ඩපෙසු පරිග්ගහිතෙසු සන්තරෙසු පරිග්ගහිතෙසු ඔක්කාසෙසු පරිග්ගහිතෙසු ඔක්කාසං අලභමානො අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසිදි. අථ ඛො හගවා රක්ඛයා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය උක්ඛාසි. ආයස්මාපි සාරිපුත්තො උක්ඛාසි. "කො එත්ථාති." "අහං හගවා සාරි- පුත්තො"ති. "කිස්ස ත්වං සාරිපුත්ත ඉධ නිසිනෙතා"ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙයි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්ඤා සන්තිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුච්ඡ: "සච්චං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බකේයානං භික්ඛුනං අනොඥාසිකා භික්ඛු සඬ්ඛිකඤ්ඤාව හගවතා යථාච්චිඛං අනුඤ්ඤානං නො උද්දීක්ඛකතනති බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පුරතො පුරතො ගඟ්ඛා මණ්ඩපෙ පරිගණ්හනති, සන්තරෙ පරිගණ්හනති, ඔක්කාසෙ පරිගණ්හනති: ඉදං අමිත්තං උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමිත්තං ආචරියානං හවිස්සති, ඉදං අමිත්තං හවිස්සති"ති. "සච්චං හගවා" -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතාසි: "න භික්ඛවෙ උද්දීක්ඛකතමි යථාච්චිඛං පටිබාහිතධං. යො පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛාධස්සා"ති.

1. සන්තරෙ - ඔවු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මහණෙනි, මේ තිදෙන වැන්දසුන්තෝ ය: පසුව උපසපත් මහණු විසින් තමාට පළමුවෙන් උපසපත් වූ මහණ වැන්දසුතු. නානාසංවාසක වූව ද උපසපුයෙන් වැඩි මහලු ධර්මවාදී මහණ තෙම වැන්දසුතු. මහණෙනි, දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුන් සහිත මහණ බමුණන් සහිත දෙවිමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව ඇති ලොවහි තරාගත අර්භත් සමාක්සම්බුද්ධ තෙමේ වැන්දසුතු ය. මහණෙනි, මොහු වැන්දසුතු තුන් දෙනා ය.

41. එ සමයෙහි මිනිස්සු සංඝයා උදෙසා මණ්ඩප පිළියෙළ කරත්, ඇතිරි පිළියෙළ කරදෙන්, අවකාශ ස්ථාන පිළියෙළ කරදෙන්, සවැඟි මහණුන්ගේ අතැවැයි මහණෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සහසතු කරන ලද දෑ ම මහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට අනුදන්තා ලදී. කෙනකු උදෙසා කරන ලද දෑ මහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට අනුදන්තා ලද්දේ නො වේ” යැයි කියා බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් ‘මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ආවායභීයනට වන්නේය, මෙය අපට වන්නේ යැ’යි කියා මණ්ඩප ද ඇතිරි ද අවකාශ ස්ථාන ද අත්කරගනිත්.

එකල්හි ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ බුදුපාමොක් සහන පසු පස්සෙන් වැඩ, මණ්ඩපයන් ඇතිරි අවකාශස්ථාන (සවැඟියන්ගේ අතැවැස්සන් විසින්) අත් කැරැගන්නා ලද කල්හි ඉඩක් නො ලබන්නෝ එක්තරා රුක්මුලෙක හුන්නෝ ය. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයමහි නැඟිසිට කැස්සසේක. සැරියුත් තෙරණුවෝ ද, කැස්සාහ. “මෙහි කවරෙක් දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසූ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම ශාරිපුත්‍රයෙමි”යි තෙරණුවෝ වදළාහ. “ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි කවර හෙයින් මෙහි හුන්නහු දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන්සේක.

එ කල්හි සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා “මහණෙනි, සවැඟි මහණුන්ගේ අතැවැයි මහණු ‘උදෙසා කරන ලද දෑ නො ව සහ සතු කරන ලද දෑ ම වැඩිමහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලදහ’යි කියා බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් ‘මෙය අප උපාධ්‍යායයන් වහන්සේට වන්නේ ය, මෙය අප ආවායභීයන් වහන්සේට වන්නේ ය, මෙය අපට වන්නේ යැ’යි කියා මණ්ඩපයන් අත්කැරැ ගනිත් ල, ඇතිරි අත් කැරැ ගනිත් ල, අවකාශස්ථාන අත් කැරැ ගනිත් ල, එ සැබැදැයි අසාවදළසේක. “සැබැව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂුහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගරභා දහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, උදෙසා කරන ලද්ද ද වැඩිමහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කිරීම ප්‍රතිබාහනය නො කළයුතු. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භක්ඛග්ගෙ අනාරසරෙ උච්චාසයනමභාසයනානි පඤ්ඤපෙතති. සෙය්‍යථීදං ආසන්දිං පලලඛනං ගොණකං වික්ඛකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලොමිං එකන්තලොමිං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කමඳලං කුක්ඛකං භස්සුරං¹ අස්සුරං රජස්සුරං අභිනසාවෙණිං කාදලිමිගපවරපච්චස්සරණං සලක්ඛරව්ජදං උභතොලොභිතකුපධානං. භික්ඛු කුක්ඛච්චායනානා නාභිනිසිදන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙතා තිණි ආසන්දිං පලලඛනං තුලිකං ගිහිවිකකං අභිනිසිදිතුං නතෙව අභිනිපජ්ජිතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භක්ඛග්ගෙ අනාරසරෙ තුලොනඤ්ඤං මඤ්චෙපි පිඨමෙ පඤ්ඤපෙතති. භික්ඛු කුක්ඛච්චායනානා නාභිනිසිදන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහිවිකකං අභිනිසිදිතුං නතෙව අභිනිපජ්ජිතුන්ති.”

43. අප් ඛො භගවා අනුපුබ්බන්ත වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්ඤි තදවසරි. තත්ථ සුදං භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ඡෙතවනො අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අප් ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති යෙන භගවා තෙත්ථපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිග්ගො ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භනෙත භගවා ස්වාතනාය භක්ඛං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙක්ඛනා”²ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන.

අප් ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උච්චායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පසාමි. අප් ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති තස්සා රක්ඛයා අවචයෙන පණිතං ඛාදනීයං භොජනීයං පථියාදපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි ‘කාලො භනෙත නිට්ඨිතං භක්ඛන්ති.’

42. එ සමයෙහි මිනිස්සු ඇතුළුගම් බත්තරගම දික්සහලා පුටුය, පළඟ පොළපලසය, විසිතුරු එළලොම් ඇතිරිය, එළලොම් මුවා සුදු ඇතිරිය, පුළුන් ඇතිරිය, එළලොම්මුවා සන පුළුඇතිරිය, සිංහරූපාදියෙන් විසිතුරු එළලොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පිටෙහි ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, දෙපිටු ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, රන්කම් කොට තිහිරි හුයින් කළ පසතුරුණ, රන්කම් කළ තිහිරි පසතුරුණ, ලොම්මුවා පලස, නිළියන් සොළොස් දෙනකුත් හට නටන්තට තරම් ඉඩ ඇති එළලොම්මුවා මහඇතිරිය, ඇතුන් පිට අතුරන ඇතිරිය, අසුන් පිට අතුරන ඇතිරිය, රියතුළ අතුරන ඇතිරිය, අසුන්දිව්සමින් කළ පසතුරුණ, කෙසෙල්මුවසමින් කළ මහඟු පසතුරුණ, රතු උඩුවියන් සහිත වූ යහනය, ඉස්දෙර පාමුල රතු කොට්ට ඇති යහනය යන මෙසේ වූ උසසුන් මහසුන් පනවත්. මහණහු කුකුස් කරන්තාහු එහි නො හිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දික්සහලා පුටුව ද පළඟ ද පුළුන් ඇතිරිය ද- හැර සෙසු ගෘහි විකෘතයන්හි (ගිහියන් පැනැවූ අසුන්හි) වැදගෙන් නට නොව ඉදගන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු ඇතුළු ගම බොජුන් හලෙහි පුළුන් බහා යොද පිළියෙළ කළ ඇඳන් ද පුටු ද පනවත්. මහණහු කුකුස් කෙරෙත්, එහි නො හිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, ගිහින් පිළියෙළ කළ ඇඳ පුටු ආදියේ වැදගෙන්- නට නොව ඉදගන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

43. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හම් නියමිගම් පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක්, සැවැත්තුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමු වසනසේක. එ කල (එක් දිනක්) අනේපිඩු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹි ඔබ වැද පසෙකැ හිඳගත්තේ ය. හේ එකත් පසෙක හුන්නේ “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්සු සඬායා සහිත ව සෙට දවසට මාගේ බත ඉවසනසේක්ව”යි කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬ බැවින් එය ඉවසුසේක.

ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගීසිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්මැගියේ ය. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු එ රූය ඇවැමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භොජ්‍ය පිළියෙළ කරවා “වහන්ස, දන් වඩනට කාලය ය බත පිළියෙළ කොට නිමැවිණැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වායැවීය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අපං ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පක්ඛවීරමාදය
යෙන අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුප ඛකම්.
උපසඛකම්භා පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසීදි සභිං භික්ඛුසංඝෙන.
අපං ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති චූඨපච්චං භික්ඛුසංඝං පණ්ණෙන
බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහස්වා සන්තප්පෙතො සමපචාරෙතො
භගවන්තං භුක්ඛාචං ඔනිතපක්ඛපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං
නිසින්නො ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච:
“කථං භගෙන ඡේතවනෙ පටිපජ්ජාමි”ති.

“තෙන භි කං ගහපති ඡේතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දීසස්ස
සංඝස්ස පතිට්ඨාපෙභි”ති.

“එවං භගෙන”ති ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති භගවතො
පටිසසුතො ඡේතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දීසස්ස සංඝස්ස
පතිට්ඨාපෙසි.

අපං ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං ඉමාහි ගාථාහි
අනුමොදි:

44. සිතං උණං පටිභතති තතො වාළමිගානි ව
සිරිංසපෙ¹ ව මකසෙ සිසිරෙ වාපි වුට්ඨියො.

තතො වාතාතපො ඝොරො සඤ්ජාතො පටිභඤ්ජති.
ලෙණ්ඤාඤ්ච සුඛඤ්ච ක්කාසිතුඤ්ච වීපසයිතුං.

විහාරදනං සංඝස්ස අග්ගං බුද්ධෙන වණ්ණිතං
තස්මා හි පණ්ඩිතො පොසො සමපස්සං අත්ථමන්තො

විහාරෙ කාරයෙ රමෙම වාසයෙත්ථ බහුසසුතෙ.
තෙසං අත්තඤ්ච පානඤ්ච වත්ථසෙනාසනානි ව

දදෙය්‍ය උජ්ජුතෙසු වීර්‍යසන්නත වෙතසා.
තෙ තස්ස ධම්මං දෙසෙති සබ්බදුක්ඛාපත්තදනං
යං සො ධම්මං ඉධඤ්ඤාය පරිනිබ්බාති අනාසවොති.

අපං ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං ඉමාහි ගාථාහි
අනුමොදිතා උට්ඨායාසනා පක්ඛාමි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ඒ පෙරවරු සෙවෙහි හැඳපෙරෙවැ පා සිවුරු ගෙන අනේපිඩු සිටුහුගේ ගෙය වෙතට එළැඹිසේක. එළැඹ පනවා තුබුණු අසුන්හි බිත්සහන හා වැඩැහුන්සේක. එ කල අනේපිඩු සිටු බුදුපාමොක් බිත්සහන ප්‍රණීත වූ බාදායෙන් හෝපා-යෙන් සියතින් සතළුවා පවරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොජුන් වළඳ නිමවා පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති නියා දක ඔබට එකත් පසැ හිඳගත්තේ ය. එසේ හුන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මම ජෙතවනය පිළිබඳ වැ කෙසේ නම් පිළිපදිම දැ”යි ඇසුයේ ය.

“එසේ වී නම් ගැහැවිය පැමිණි නො පැමිණි සිවුදිගට අයත් බිත්සහනට පිහිටුවන්නා (පිරිනමන්නා)”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

“එසේ ය, වහන්සැ”යි කියා අනේපිඩු සිටු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ජෙතවනය සිවු දිගට අයත් එහි පැමිණි නො පැමිණි (සියලු) බිත්සහන සතු කොට පිරිනැමී ය.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහට මේ ගාථා-වලින් අනුමෝදනා කළසේක.

44. විහාරය වූ කලි ශීතය ද උෂ්ණය ද එයින් අන්‍ය වූ වණ්ඩමාග-යන් ද යර්පයන් ද මැසිමදුරුවන් ද සිසිල්සුළං ද වැසි ද වළහයි.

එයින් අන්‍ය වූ හටගත් දඩි අවු සුළං ද (විහාරය කරණ කොට ගෙන) වැළැකෙයි. විවික්ක වැ විසීම පිණිස ද දෘෂ්ටිමාත්‍ර සුඛවිහරණය පිණිස ද ධ්‍යාන වඩනු පිණිස ද විවසුන් වඩනු පිණිස ද විහාරය (යොග්‍ය ස්ථාන වේ).

එහෙයින් සංඝයාට විහාර පිළියෙළ කොට දීම අග්‍ර පිනෙකැ යි හැම බුදුවරයක්හු විසින් වර්ණිත ය. එ බැවින් නුවණැති පුරුෂ තෙමේ තමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ,

සිත්කලු විහාරයන් කරන්නේ ය. එහි බොහෝ ඇසු පිරු තන් ඇති භික්ෂූන් වස්වන්නේ ය. සෘජු ගුණ ඇති ඔවුන් කෙරෙහි වෙසෙයින් පහන් වූ සිතින් යුතු ව ඒ භික්ෂූනට ආහාර ද පාන ද වස්ත්‍ර ද ශයනාසන ද දෙන්නේ ය.

ඒ (දයක) තෙම යම් දහමක් දන ගෙන ආසුව රහිත වූයේ මෙ අත්බවහිදී කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවෙන්නේ ද (රහත් බවට පැමිණෙන්නේ ද) එසේ වූ සියලු සසර දුක් දුරුලන දහමක් ඒ භික්ෂූහු ඔහුට දෙසන්නාහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ ගාථාවලින් අනේපිඩු සිටුහට අනුමෝදනා බණ වදරා හුනස්නෙන් නැගී නික්මවැඩිසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානර්ඝ්‍ය ආච්චිකසාවකස්ස මහාමත්තස්ස සංඛ්‍යාතං හොති. ආයස්මා උපතජ්‍යෙ සක්‍යපුත්තො පච්ඡා ආගන්තු වීර්‍යකතභොජනං¹ ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙයි. හත්තභ්‍යං කොලාහලම්භොයි. අථ ඛො සො මහාමත්තො උජ්ඣායති ථීයති විපාවේති: “කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා පච්ඡා ආගන්තු වීර්‍යකතභොජනෙ භික්ඛු වුට්ඨාපෙස්සන්ති, හත්තභ්‍යං කොලාහලම්භොයි. නන්‍ය නාම ලබ්‍යා අඤ්ඤාත්‍රාපි නිසිනෙගන යාවද්දං භුක්ඛිතුන්ති” අසෙකාසුං ඛො භික්ඛු තස්ස මහාමත්තස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ථීයන්තස්ස විපාවේන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ථීයන්ති විපාවේති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපතජ්‍යෙ සක්‍යපුත්තො පච්ඡා ආගන්තු වීර්‍යකතභොජනං ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙස්සන්ති. හත්තභ්‍යං කොලාහලං අභොයි”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කීර් ත්‍යං උපතජ්‍යෙ පච්ඡා ආගන්තු වීර්‍යකතභොජනං ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙයි හත්තභ්‍යං කොලාහලං අභොයි”ති.

“සච්චං හගවා.”

විගර්භි බුද්ධො හගවා: “කථං හි නාම ත්‍යං මොසපුරිස පච්ඡා ආගන්තු වීර්‍යකතභොජනං ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙස්සයි. හත්තභ්‍යං කොලාහලං අභොයි. නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගර්භිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

“න භික්ඛුවෙ වීර්‍යකතභොජනො භික්ඛු වුට්ඨාපෙතබ්බො. යො වුට්ඨාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං සච්චං වුට්ඨාපෙති පචාරිතො ව හොති. ‘ඥේ උදකං ආහරා’ති වත්තබ්බො. එවකෙඤ්ඤං ලභෙත ඉච්චිතං කුසලං. නො චෙ ලභෙථ සාධුකං සිත්තාති ගිලිත්වා වුට්ඨිතර්ඝ්‍ය ආසනං දත්තං. නතෙව්‍යං භික්ඛුවෙ කෙනචි පරියායෙන වුට්ඨිතර්ඝ්‍ය භික්ඛුනො ආසනං පට්ඨාගෙතබ්බන්ති වද්ධි. යො පට්ඨාගෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං සච්චං”ති.

1. වීර්‍යකතභොජනො - පිඉ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

45. එ සමයෙහි වනාහි ආජීවක ශ්‍රාවක වූ එක්තරා මහඥමැත්තකුගේ සඤ්ඤාට පිරිනැමෙන බතෙක් වෙයි. ආයුෂ්මත් ශාක්‍යපුත්‍ර උපතාදයෝ හැමට පසු ව අවුත් සමීපයෙහි හුන් අඩාළ බොජුන් ඇති (වළඳ නො නිමි) භික්‍ෂු නමක් නැගිටුවූහ. බොජුන්හල කලබල සහිත විය. එකල්හි ඒ මහඥමැත්තා “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ පසු වැ අවුත් බොජුන්වළඳා නොනිමි භික්‍ෂුන් නැගිටුවන්නාහු ද, එයින් බොජුන්හල කලබල සහිත විය. අන් තැනෙක හිඳ රිසිතාක් වළඳන්නට නො හැකි දෑ”යි පහත් කොට සිතයි, දෙස් නහයි, නුගුණ පතුරුවයි. භික්‍ෂුහු පහත් කොට සිතන දෙස් නගන නුගුණ පතුරුවන ඒ ඥාමැත්තාගේ වචනය ඇසූහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලොභ්‍ය ද... ඔහු (ද) “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ශාක්‍යපුත්‍ර උපතාදයෝ පසු ව අවුත් බොජුන් වළඳ නො නිමි සමීපයෙහි හුන් භික්‍ෂුනමක් නැගිටුවන්නෝ ද, එයින් බොජුන්හල කලබල සහිත වී”යැ යි පහත් කොට සිතත්, දෙස් කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. එ කල ඒ භික්‍ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“සැබැඳ උපතාදයෙනි, තෙපි පසුව අවුත් බොජුන් වළඳා නොනිමි මහණක්හු නඟාසිටුවූහු ද (එයින්) බොජුන්හල කලබල සහිත වී දෑ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළසේක.

“සැබැව, වහන්සැ”යි (උපතාද තෙරණුවෝ කීහ.)

“භිස් පුරුෂය තෝ පසුව අවුත් සමීපයේ හුන් වළඳා නො නිමි (සමීපයෙහි වළඳමින් හුන්) මහණක්හු කෙසේ නැගිටුවියෙහි ද? බොජුන්හල (එයින්) කලබල සහිත වූයේ ය. භිස් පුරුෂය, මෙය නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ ... නො වේ” ය යි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. ගරභා දෑහැමි කථා කොට,

“මහණෙනි, අඩාළ බොජුන් ඇති (වළඳ නොනිමි) මහණ නො නඟා සිටුවියැයුතු. යමෙක් ඔහු නඟා සිටුවන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. ඉදින් (ඇවැත් නොතකා) නඟා සිටුවන්නේ නම්, මෙ තෙම පවරන ලද්දේ ද වන්නේ ය. ‘වඩින්න, පැත් ගෙනෙන්නැ’යි වැඩිමාලු මහණ තෙම කියැයුතු (වැඩිමහල් මහණහට කියැ යුතු). එසේත් මෙය ලබන්නේ නම් ඒ මැනවි, ඉදින් නො ලබන්නේ නම් මනාසේ බත්තළු ගිලා වැඩිමහලු මහණහට අස්න දියැයුතු. මහණෙනි, මම කිසි කරුණෙකින් වැඩිමහලු මහණහට ආසනය ප්‍රතිබාහන කළයුතු යැයි නො කියමි. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු ගිලානෙ භික්ඛු වුට්ඨාපෙතති. ගිලානා එවං වදෙතති 'න මයං ආවුසො සංකොම වුට්ඨාතුං ගිලානමා'ති. 'මයං ආයස්මිනෙතන වුට්ඨාපෙක්ඝාමා'ති පරිග්ගහෙත්වා වුට්ඨාපෙත්වා සිත්තෙ මුඤ්ඤති. ගිලානා මුඤ්ඤා පපත්තති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ගිලානො වුට්ඨාපෙතබ්බො. යො වුට්ඨාපෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු 'ගිලානා මයමහා අවුට්ඨාපනියා'ති වරසෙය්‍යායො පළිබ්බදෙධත්ත. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස පතිරූපං සෙය්‍යං දතුතති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු ලෙසකප්පෙන සෙත්තසන්තං පටිබාහන්ති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලෙසකප්පෙන සෙත්තසන්තං පටිබාහිතබ්බං. යො පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවකියා භික්ඛු අඤ්ඤතරං පච්චග්ගති. මහාවිහාරං පටිසංඛාරොතති 'ඉධ මයං වස්සං වසිස්සාමා'ති. අඤ්ඤංසු ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු සත්තරසවකියෙ භික්ඛු විහාරං පටිසංඛාරොතෙත. දිස්වාන එවමාහංසු 'ඉමෙ ආවුසො සත්තරසවකියා භික්ඛු අඤ්ඤතරං විහාරං පටිසංඛාරොතති, හඤ්ඤ නෙ වුට්ඨාපෙක්ඝාමා'ති. එතමෙව එවමාහංසු: 'ආගමෙථ ආවුසො යාව පටිසංඛාරොතති, පටිසංඛාරෙතෙ වුට්ඨාපෙක්ඝාමා'ති අථ ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු සත්තරසවකියෙ භික්ඛු එතදචොචු: 'උචෙධරාචුසො අමනාකං විහාරො පාපුණාති'ති.

“නනු ආවුසො පටිගච්චෙව ආවිකතිතබ්බං. මයඤ්ඤ අඤ්ඤං පටිසංඛාරෙය්‍යාමා”ති.

“නනු ආවුසො සංඛිකො විහාරො?”ති.

“ආම ආවුසො, සංඛිකො විහාරොති”.

“උචෙධරාචුසො, අමනාකං විහාරො පාපුණාති”ති.

46. එ සමයෙහි සවැග්‍රි මහණු ගිලන් හික්ෂුන් නගාසිටුවත්. “ඇවැත්නි, නැගි සිටීන්නට නො හැක්කම්හ ගිලනුම්හ”යි ගිලන් මහණු වෙසේ කියත්. ‘අපි ආයුෂ්මතුන් නගාසිටුවම්හ’යි කියා ඔහු ගිලන් මහණුන් අල්ලා නගාසිටුවා (එසේ) නැගි සිටියවුන් අතහරිත්. ගිලන් මහණු කලාන්ත ව වැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලනා නො නැගිටුවියයුතු. යමෙක් නැගිටුවන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැග්‍රි මහණු ‘අපි ගිලනුම්හ, නො නගාසිටුවිය යුත්තම්හ’යි කියා (සුව පහසු දෙන) මනායහන් අවුරාගෙන සැතපෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලනාහට සුදුසු යහනක් දෙන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැග්‍රි මහණේ ස්වල්පමාත්‍ර ආබාධයෙනුත් සෙනසුන් පිළිබහත් (අන්තකතකුට එය පරිභෝග කරන්නට නො දෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අල්පමාත්‍ර ආබාධයෙකින් සෙනසුන් නො පිළිබැඟිය යුතු. යමෙක් පිළිබහන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

47. එ සමයෙහි සතොළොස්වැග්‍රි මහණේ ‘අපි මෙහි වස් වසන්නම්හ’යි කියා පිටිසරබද වහවෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්. සවැග්‍රි මහණේ වෙහෙර පිළිසකර කරන සතොළොස්වැග්‍රි මහණුන් දුටුහ. දක, ‘ඇවැත්නි, මේ සතොළොස්වැග්‍රි මහණු එක්තරා වෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්. අපි දන් උන් නගාසිටුවම්හ’යි කීහ. ඔවුන් අතුරෙන් සමහරු ‘ඇවැත්නි, පිළිසකර කොට නිමවන තෙක් බලාපොරොත්තුවුවු, පිළිසකර කොට නිමි කල්හි නගාසිටුවන්නම්හ’යි කීහ. එ කල්හි සවැග්‍රි මහණු සතොළොස්වැග්‍රි මහණුන් බණවා ‘ඇවැත්නි, නැගිසිටිවු (ඉවත්වවු) විහාරය අපට පැමිණේ යැ’යි කීහ.

“ඇවැත්නි, කල් තබා ම කියැයුතු වූයේ නො වේ ද? (එසේ කියන ලද නම්) අපි අන් වෙහෙරක් පිළිසකර කරන්නමෝ වේ ද”යි ඔහු කීහ.

“ඇවැත්නි, විහාරය සහසතු නො වේ ද?”යි සවැග්‍රියෝ ඇසූහ:

“එසේ ය ඇවැත්නි විහාරය සහසතුයැ”යි ඔහු කීහ.

“ඇවැත්නි, නැගිටින්න (ඉවත්වන්න) විහාරය අපට පැමිණේයැ”යි සවැග්‍රියෝ කීහ.

“මහලලකො ආවුසො විහාරො. තුමෙහ 'පි වසථ මයමපි වසිසසාමා''ති. “උටෙඨ්ථාචුසො අමිතාකං විහාරො පාපුණාති''ති. තුපිතා අනත්තමනා ගිවායං ගහෙඨා නික්කඩ්ඪනති. තෙ නික්කඩ්ඪිමානා රොදන්ති. භික්ඛු එවමාහංසු “කිසස තුමෙහ ආවුසො රොද්ථා''ති.

“ඉමෙ ආවුසො ජබ්බගගියා භික්ඛු තුපිතා අනත්තමනා අමෙහ සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪනති''ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අජීව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාථී වීයනති විපාචෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු තුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪිසසෙති''ති.

අථ ඔවා තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- සචං කිර භික්ඛුවෙ ජබ්බගගියා භික්ඛු තුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪනති. සචං භගවා -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කඨා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

“න භික්ඛුවෙ තුපිතෙන අනත්තමනෙන භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪිතබ්බො. යො නික්කඩ්ඪියා, යථාධම්මො කාරෙතබ්බො. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ සෙනාසනං ගාහෙතුනති.”

48. අථ ඔවා භික්ඛුනං එතද්භොයි: ‘කෙන නු ඔවා සෙනාසනං ගාහෙතබ්බනති?’ භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛුවෙ පඤ්ඤාභවෙති සමන්තාගතං භික්ඛුං සෙනාසනගාහාපකං සම්මන්තිතුං: යො න ජන්දගතිං ගච්ඡියා, න දෙසාගතිං ගච්ඡියා, න භයාගතිං ගච්ඡියා, න මොහාගතිං ගච්ඡියා, ගතිතාගතිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සම්මන්තිතබ්බො:

පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො, යාවිත්වා වාසෙත්තන භික්ඛුතා පට්ඨලෙන සංඛතා ඤාපෙතබ්බො:

“ඇවැත්නි, වීභාරය මහත් ය, තෙපින් වසවු. අපින් වසන්-
නමු”යි සතොළොස්වැගියෝ කීහ. එවිට සවැගි මහණෝ කුපිත ව
නො සතුටු වූ, “ඇවැත්නි, නැගිසිටිවු”යැ යි කියා බෙල්ලෙන් අල්ලා
නික්මවත් (පිටතට ඇද දමත්.) ඔහු නික්මවනු ලබන්නාහු හඬත්.
“ඇවැත්නි, තෙපි කුමට හඬවු ද”යි භික්ෂුහු අසත්.

“ඇවැත්නි, මේ සවැගි මහණෝ කීපුණාහු නො සතුටු වූවාහු
අප සහසතු වෙහෙරින් තොරපත්”යැ යි ඔහු කීහ.

“යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙට්ඨද... ඔහු සවැගි මහණහු කුපිත ව නො
සතුටු ව කෙසේ නම් භික්ෂුන් සහසතු වෙහෙරින් තොරපන්නාහු
ද”යි ලාමක කොට සිතත්, දෙස් නගත්, අඟුණ පතුරුවත්.

එ කල්හි ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල
කළාහ ... “මහණෙනි, සවැගි මහණහු කුපිත ව නො සතුටු ව මහණුන්
සහසතු වෙහෙරින් තොරපන්නාහු ද? ඒ සැබෑ ද?” භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ අසා වදළුසේක. “සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි මහණහු
කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් ගරභා දහමි කථා කොට
භික්ෂුන් බණවා,

“මහණෙනි, මහණකු කිපී නො සතුටු ව මහණෙක් සහ සතු
වෙහෙරින් නො ම නොදියැයුතු. යමෙක් නොදපන්නේ වී නම්
ඔහුට ධර්මය වූ පරිදි (විනයනීතිය පරිදි) දඩුවම් කැරවියැයුතුය.
මහණෙනි, සෙනසුන් ගත්වන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

48. එ කල්හි මහණුනට ‘කවරකු විසින් සෙනසුන් ගැන්විය යුතු
ද?’යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ වග දන්වූහ.

“මහණෙනි, අඛණ්ඩ පසෙකින් සමන්විත මහණක්හු සෙනසුන් ගත්-
වන්නකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදැනිමි. යමෙක් ඡන්ද්‍රයෙන්
අගතියට නො යන්නේ ද, අච්ඡයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද
බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද මූළායෙන් අගතියට නො යන්නේ
ද ගත් නොගත් සෙනසුන් දන්නේ ද මේ ඒ අඛණ්ඩ පස ය.
මහණෙනි, ඒ මහණ මෙසේ සම්මත කටයුතු ය.

පළවු කොට (සෙනාසන ගාභාපත බව පිළිගනු පිණිස)
මහණෙක් යැදියයුතු. යැද, වියත් ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සඛ්‍ය
තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

“සුභාතු මෙ හතෙන සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං
සබ්බො ඉස්සන්ධාමං භික්ඛුං සෙනාසනගාභාපකං සල්ලිකොයො. එසා
ඤ්ඤති.

සුභාතු මෙ හතෙන සබ්බො. සබ්බො ඉස්සන්ධාමං භික්ඛුං
සෙනාසනගාභාපකං සම්මන්තති. යස්සායසල්ලිකො ඛම්බි ඉස්සන්ධාමස්ස
භික්ඛුනො සෙනාසනගාභාපකස්ස සම්මති. යො තුණ්හස්ස, යස්ස
නසම්මති යො භාසෙයො.

සම්මතො සබ්බෙන ඉස්සන්ධාමො භික්ඛු සෙනාසනගාභාපකො.
ඛම්බි සබ්බස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙකං ධාරයාමී’ති.

අථ ටො සෙනාසනගාභාපකානං භික්ඛූනං එතදභොසි:
“කථන්තු ටො සෙනාසනං ගාභෙනඛිබ්බන්ති.” හගවතො එතම්ඝං
ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඨමං ඝික්ඛු ගණතුං, භික්ඛු ගණන්වා
සෙයො ගණතුං, සෙයො ගණන්වා සෙයොග්ගෙන ගාභෙතුන්ති.”

සෙයොග්ගෙන ගාභෙත්තා සෙයො උස්සාදයිංසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විහාරග්ගෙන ගාභෙතුන්ති.”

විහාරග්ගෙන ගාභෙත්තා විහාරං උස්සාදයිංසු -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිවෙනග්ගෙන ගාභෙතුන්ති.”

පරිවෙනග්ගෙන ගාභෙත්තා පරිවෙනං උස්සාදයිංසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අනුභාගමිදි දතුං. ගහිතෙ අනුභාගෙ
අශෙකු භික්ඛු ආගච්ඡති න අකාමා දුතඛිබ්බා”ති.

“වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඬා-
යාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම්, සඬා තෙමේ මෙනම් මහණහු
සෙනසුන් ගන්වන්නකු කොට සම්මත කෙරේවා. මේ ඥාප්තිය යැ.

වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬා තෙමේ
මෙනම් මහණහු සෙනසුන් ගන්වන්නකු කොට සම්මත කෙරෙයි.
යම් ආයුෂ්මතක්හට මෙනම් මහණහට සෙනසුන් ගන්වන සම්මතිය
(දීම) රිසියෙන්තේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසි-
යෙන්තේ නම් හේ කියාවා.

සඬායා විසින් මෙ නම් මහණ සෙනසුන් ගන්වන්නකු කොට
සම්මත විය. සඬායාට (එය) රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ
මෙය සලකමි” යනු යැ.

එ කල්හි සෙනසුන් ගන්වන මහණුනට “කෙසේ නම් සෙන-
සුන් ගැන්වියැ යුතු ද?”යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පළමු කොට මහණුන් ගණන් කරන්නට, මහණුන්
ගැණ යහන් ගණින්නට, යහන් ගැණ යහන් පිරිසෙයින් (යහන්
ගණනට) යහන් ගන්වන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

යහන් ගණනින් යහන් ගන්වන්නාහු යහන් ඉතිරි කළාහ.

“මහණෙනි, විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නට අනුදනිමි”
යි වදළසේක.

විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නාහු විහාරයක් ඉතිරි
කළහ....

“මහණෙනි, පිරිවෙන් ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නට අනු-
දනිමි”යි වදළසේක.

පිරිවෙන් ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නාහු පිරිවෙනක් ඉතිරි
කළාහ.

“මහණෙනි, නැවත තව කොටසක් ද දෙන්නට අනුදනිමි. එ
අතිරේක කොටස ගත් කලැ අන් මහණෙක් ආයේ වී නම් නො
කැමැත්තෙන් (මිත්‍රව) ඒ අනුභාගය (සෙනසුන් කොටස) නොදියැ
යුතු යැ” වදළසේක.

49. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු නියසීමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාහෙනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නියසීමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාහෙනධ්ධං. යො ගාහෙය්‍ය ආපණ්‍ය දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු සෙනාසනං ගාහෙතො සබ්බකාලං පට්ඨාහතති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සෙනාසනං ගාහෙතො සබ්බකාලං පට්ඨාහිතධ්ධං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපණ්‍ය දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වස්සානං තෙමාසං පට්ඨාහිතුං උතුකාලං න පට්ඨාහිතුමති.”

අථ ටො භික්ඛුනං එතදහෙසි “කති නු ටො සෙනාසනගාහා?”ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“තයො මෙ භික්ඛවෙ සෙනාසනගාහා: පුරිමකො පච්ඡිමකො අනුරාත්තකො. අපරජ්ජගතාය ආසාලභියා පුරිමකො ගාහෙතධ්ධො, මාසගතාය ආසාලභියා පච්ඡිමකො ගාහෙතධ්ධො, අපරජ්ජගතාය පචාරණාය ආයතීං වස්සාවාසඤ්ඤාය අනුරාත්තකො ගාහෙතධ්ධො. ඉමෙ ටො භික්ඛවෙ තයො සෙනාසනගාහා”ති.

දුතියගාණවාරං නිට්ඨිතං.

49. එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු උපචාර සීමායෙන් පිටත සිටිය හට සෙනසුන් ගන්වත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ

“මහණෙනි, උපචාර සීමාවෙන් පිටත සිටි මහණහට සෙනසුන් නො ගැන්වියැයුතු. යමෙක් ගන්වන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ” ය.

එ සමයෙහි මහණහු සෙනසුන් ගන්වා සියලු කාලයෙහි අත් මහණුනට පිළිබඟන් (එන්නට නො දෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

“මහණෙනි, සෙනසුන් ගන්වා (තමනට පවරවා ගෙන) සියලු කල්හි ප්‍රතිබාහනය (අත් මහණුනට එන්නට නො දී ඔවුන් බැහැර කිරීම සෙනස්න අත්තූර තමන් සතු කොටගෙන තැබීම) නො කළයුතු. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වස් තුන් මස තමා ඉන්නා සෙනස්න පිළිබඟන්නට (අත් අයට අත් කරගන්නට නොදී තමා සතුව ම පවත්වන්නට ද සෘතු කාලයෙහි [සෙසු මාස්හි] නො පිළිබඟන්නට [තමා සතු කොට ගෙන ම තබා නොගන්නට] අත් මහණුන් එය පරිහරණය කරන්නට ආවොත් ඔවුන් නො වළක් වන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ කල්හි “සෙනසුන් ගැන්වීම කියෙක් ද?”යි භික්ෂුනට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළුසේක:)

“මහණෙනි, පුරිමකය, පඤ්චකය, අනාරාමිකකයැ යි සෙනසුන් ගැන්වීම තුනෙක, ඇසළ පුණ්‍යපසොළොස්වක ගියාට පසු දින පළමු සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. ඇසළ පුණ්‍යපසොළොස්වක ගතව මසක් ගිය කලැ පැයිම් සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. වස් පචාරණය ගත වූ කලැ (ඉතිරි අටමාසය යඳහා ද) එයින් මතු වස් විසිම් පිණිස අනාරාමිකක සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. මහණෙනි, මේ සෙනසුන් ගැන්වීම තුන යැ”.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ යි.

50. තෙන ටො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සක්කප්පනො සාවඤ්ඤාං සෙනාසනං ගහෙඤා අඤ්ඤාතරං ගාමිකාවාසං අගමාසි. තත්ථි සෙනාසනං අග්ගගෙහි. අප් ටො තෙසං භික්ඛූනං එතදභොසි: “අයං ටො ආවුසො ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සක්කප්පනො භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සංඛ්ඤා අධිකරණකාරකො. සවායං ඉධ වස්සං වසිස්සති සංඛෙව මයං න එංසුං වසිස්සාම. භද්ද නං සුචරාමා”ති.

අප් ටො තෙ භික්ඛූ ආයඤ්ඤාං උපනඤ්ඤා සක්කප්පනං එතද-
භොවු: “නනු තයා ආවුසො උපනඤ්ඤා සාවඤ්ඤාං සෙනාසනං
ගහිතනති.”

“එවමාවුසො”ති.

“කිං පන ත්වං ආවුසො උපනඤ්ඤා එකො දො පටිබාහසි”ති.

“ඉධද්දනාහං ආවුසො මුඤ්ඤාමි. තත්ථ ගණ්ඨාමි”ති.

යෙ තෙ භික්ඛූ අභිචරා සත්තුවධා උජ්ජනො කුක්කුච්චකා
සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ථීයනති විපාවෙනති: “කපං හි නාම
ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සක්කප්පනො එකො දො පටිබාහිස්සති”ති.
භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. අප් ටො භගවා -පෙ- එතස්මිං
නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙඤා ආයසමනාං
උපනඤ්ඤා සක්කප්පනං පටිපුච්ඡි “සච්චං කිර ත්වං උපනඤ්ඤා එකො
දො පටිබාහසි”ති.

“සච්චං භගවා.”

විගරහි බුද්ධො භගවා: “කපං හි නාම ත්වං මොසපුරිස එකො
දො පටිබාහිස්සසි, තත්ථ තයා මොසපුරිස ගහිතං ඉධ මුක්ඛං.
ඉධ තයා ගහිතං තත්ථ මුක්ඛං. එවං ටො ත්වං මොසපුරිස උභයස්ස
පටිබාහිරො. නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං
වා හියොගාවාය. අප් ටො තං අප්පසන්නානං වෙච්ච අප්පසාදය
පසන්නානඤ්ඤා එකච්චානං අඤ්ඤාප්පනාය”ති. විගරහිඤා ධම්මං කපං
තත්ථා භික්ඛූ ආමනෙතයි: “න භික්ඛවෙ එකෙන දො පටිබාහිතබ්බා,
යො පටිබාහෙය්හ ආපත්ති දුක්ඛප්පනා”ති.

80. එ සමයෙහි ශාක්‍යපුත්‍ර වූ උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ සැවැත්හි සෙනසුන් ගෙන, එක්තරා කුඩා ගමෙක ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද සෙනස්නක් ලැබ ගත්තේ ය. එ කලා ඒ මහණනට, “ඇවැත්නි, මේ ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ අරගල කරන්නෙකි, කලහ කරන්නෙකි, විවාද කරන්නෙකි, කතාබහෙන් ආරාචුල් උපදවන්නෙකි, සංකයා අතර නඩු ඇති කරන්නෙකි. මේ කෙම මෙහි වස් වසන්නේ වී නම්, අපි හැම දෙනා ම පහසු සේ නො වසන්නම්. එබැවින් ඔහු විවාරමු” යි මෙ යික විය.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරුනට, “ඇවැත් උපනඤ්ඤයෙනි, ඔබ විසින් සැවැත්හි සෙනස්නක් ගන්නා ලද්දේ නොවේ ද?” යි කීහ.

“එසේ ය ඇවැත්නි” යි උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ කීහ.

“ඇවැත් උපනඤ්ඤයෙනි, කීමක් ද? එක් කෙනෙක් ම වූ ඔබ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහන් කෙරෙත් ද (නමනට වෙන් කොට ගෙන සෙස්සන් එයින් වළක්වත් ද)?”

“ඇවැත්නි, දැන් මෙහි සෙනස්න මුදම්. (අත්හරිමි). එහි සෙනස්න ගනිමි” යි තෙරණුවෝ කීහ.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්‍ය ද ලද දැයින් සතුටු වන්නෝ ද ලජ්ජා ද, කුකුස් කරන්නෝ ද, ශික්‍ෂා රකිනුයෙහි කැමැත්තෝ ද, ඔහු “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ එක් කෙනෙක් වූ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහන්නෝ ද” යි පහන් කොට සිතත්, දෙස් නගත්, නො ගුණ පතුරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා, ශාක්‍ය පුත්‍ර උපනඤ්ඤයන් බණවා, “උපනඤ්ඤයෙනි, තෙපි එක් කෙනෙක් වූ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහවු ද? සැබෑ ද?” යි අසා වදළුසේක.

“සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඔබ කීහ.

“හිස් මිනිස, තෝ එකෙක් වූ කෙසේ නම් සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහයි ද හිස්මිනිස, තා විසින් එහි (සෙනස්නක්) ගන්නා ලද්දේ මෙහි (සෙනස්න) මුදන ලද්දේ ය. මෙහි (සෙනස්න) ගන්නා ලද්දේ එහි (සෙනස්න) මුදන ලද්දේ ය. හිස්මිනිස, මෙසේ ම තෝ දෙ තන්හි ම පරිබාහිර වූයෙහි (සෙනස්නක් නැත්තෙක් වූයෙහි). හිස්මිනිස, මෙය සස්න කෙරෙහි පහන් නො වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූවන්ගේ වැඩීම පිණිස ද නො වේ. වැළි නො පහන් වූවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ සමහර කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වේ” යැ යි වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. ගරභා දුහුමි කතා කොට, මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, එක් මහණක්හු විසින් සෙනසුන් දෙකක් නො පිළිබැහියයුතු (නමාට වෙන් කොට නො ගතයුතු). යමෙක් පිළිබහන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුසේක.

51. තෙන ටො පන සමයෙන හගවා භික්ඛුනං අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති. විනයස්ස වණ්ණං භාසති. විනයපරියක්ඛියා වණ්ණං භාසති. ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමිතො උපාලිස්ස වණ්ණං භාසති. භික්ඛුනං එතදභොධි: “හගවා ටො අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති, විනයස්ස වණ්ණං භාසති, විනයපරියක්ඛියා වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමිතො උපාලිස්ස වණ්ණං භාසති. හඤ්ඤ මයං ආවුසො ආයසමිතො උපාලිස්ස සන්තිකෙ විනයං පරියාපුණාමා”ති. තෙ ව ඛු භික්ඛු ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයසමිතො උපාලිස්ස සන්තිකෙ විනයං පරියාපුණන්ති. ආයසමා උපාලි ධීතකො’ව උද්දිස්සති ථෙරානං භික්ඛුනං ගාරවෙන. ථෙරාපි භික්ඛු ධීතකා’ව උද්දිසාපෙනති ධම්මගාරවෙන. තස්ස ථෙරා වෙව භික්ඛු කිලමනති ආයසමා ව උපාලි.

හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකෙන භික්ඛුනා උද්දිසනෙන සමකෙ වා ආසනෙ නිසිදිතුං උච්චතරකෙ වා ධම්මගාරවෙන. ථෙරෙන භික්ඛුනා උද්දිසාපෙනෙන සමකෙ වා ආසනෙ නිසිදිතුං නිවතරකෙ වා ධම්මගාරවෙන”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන ඛු භික්ඛු ආයසමිතො උපාලිස්ස සන්තිකෙ ධීතකා’ව උද්දිසං පතිමානෙනා¹ කිලමනති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමානාසනිකෙහි සහ නිසිදිතුනති.”

අථ ටො භික්ඛුනං එතදභොධි: “කිත්තාවතා නු ටො සමානාසනිකො භොති?”ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිවස්සනාරෙන සහ නිසිදිතුනති”.

තෙන ටො පන සමයෙන සමඛුලා භික්ඛු සමානාසනිකා එකමඤ්ඤා² නිසිදිතො මඤ්ඤං භිද්දිංසු. එකපියො³ නිසිදිතො පියං භිද්දිංසු. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිවග්ගස්ස මඤ්ඤං, තිවග්ගස්ස පියන්ති.” තිවග්ගො පි මඤ්ඤා නිසිදිතො මඤ්ඤං භිද්දි, පියෙ නිසිදිතො පියං භිද්දි.

1. පටිමානෙනා - සනා.

2. මඤ්ඤා - මජ්ඣං, පිටු.

3. පියෙ මජ්ඣං, පිටු.

51. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූනට නොයෙක් කරුණින් විනය කර්ම වදරනසේක. විනයයේ ගුණ වණන සේක. විණය බණ ඉගැන්වෙහි ගුණ වදරනසේක. ආදර්ශ කොට උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ වදරනසේක: “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වූ කලී නොයෙක් කරුණින් විනය කර්ම වදරනසේක. විනයයේ ගුණ වදරනසේක. විනය බණ ඉගැන්වෙහි ගුණ වදරන සේක. ආදර්ශ කොට කොට උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ වදරන සේක. ඇවැත්නි, අපි උපාලි තෙරුන් වෙත විනය පුහුණු කරමහ” යි භික්ෂූනට මේ සිත විය. ඒ බොහෝ ස්ථවිර භික්ෂූහු ද නවක භික්ෂූහු ද මධ්‍යම භික්ෂූහු ද උපාලි තෙරුන් වෙත විනය බණ උගනිත්. උපාලි තෙරණුවෝ තමනට වඩා මහලු තෙරුනට ගෞරවයෙන් සිටියාහු ම (සිට ගෙන ම) බණ උදෙසයි (උගන්වයි), ස්ථවිර (වැඩි මහලු) භික්ෂූහු ද සිටගන්නාහු ම ධර්මගෞරවයෙන් (විනය) උදෙසවාගනිත් (කියවා ගනිත්), එහි ස්ථවිර භික්ෂූහු ද උපාලි තෙරණුවෝ ද (බොහෝ වෙලා) (සිටගත් වන ම සිටියාහු) වෙහෙසට පැමිණෙත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උදෙසන (බණ උගන්වන) නවක මහණහු විසින් ධර්මගෞරවයෙන් සමාන අස්නෙක හෝ වඩා උස් අස්නෙක හෝ ඉඳින්නට ද, උදෙස්වන (ඉගෙනගන්නා) ස්ථවිර භික්ෂූහු විසින් ධර්මගෞරවයෙන් සමාන අස්නෙක හෝ (උගන්වන තෙරුන්ගේ අස්නට) වඩා මිටි අස්නෙක හෝ තිඳින්නට ද අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු උපාලි තෙරුන් සමීපයෙහි සිටගන්නාහු ම උදෙසීම බලාපොරොත්තු වන්නාහු වෙහෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සමානාසනිකයන් සමග හිඳගන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කල්හි භික්ෂූනට “කොපමණෙකින් සමානාසනිකයෙක් වන්නේ ද?” යි මෙ සිත විය. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තුන් වසක් අතර ඇති (තමාට වඩා වස් එකක් හෝ දෙකක් වැඩි හෝ අඩු) මහණකු හා එක් අස්නෙහි ඉඳගන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ සමයෙහි බොහෝ සමානාසනික මහණහු එක් ඇදෙක හිඳ ඇඳ බිත්ඳහ. (කඩා දමූහ). එක් පුටුවෙක හිඳ පුටුව කැඩූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තුන් දෙනකුනට ඇඳ ද තුන් දෙනකුනට පුටුව ද අනුදනිමි” යි වදළසේක. තුන්දෙනෙක් ද ඇදෙක හිඳ එය කැඩූහ, පුටුවෙක හිඳ පුටුව කැඩූහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දුටග්ගස්ස මඤ්චං දුටග්ගස්ස පිට්ඨනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අසමානාසනිකෙති සහ දීඝාසනෙ නිසිදිතුං කුක්ඛාච්චායනති. භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙඤ්චා පණ්ඩකං මාතුගාමං උභතො-
බ්බාඤ්ජනකං අසමානාසනිකෙති සහ දීඝාසනෙ නිසිදිතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි ‘කිත්තකපච්ඡිමං නු ඛො දීඝාසනං
හොති’ති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යං තිණ්ණන්නං පහොති¹ එත්තකපච්ඡිමං
දීඝාසනනති.”

52. තෙන ඛො පන සමයෙන විසාඛා මිගාරමානා සඛ්ඤ්ඤා
අඤ්ඤා සාලිඤ්ඤා පාසාදං කාරාපෙතුකාමා හොති හත්ථිනඛකං, අථ
ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි “කිත්ත ඛො භගවතා පාසාදපරිභොගෙ
අනුඤ්ඤාතො කිං අනනුඤ්ඤාතො?”ති. භගවතො එතමඤ්චං
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සබ්බං පාසාදපරිභොගනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා පසෙනදීඝස්ස කොසලස්ස
අය්‍යකා කාලකතා හොති. තස්සා කාලකිරියාය සඛ්ඤ්ඤා බහුං
අකපපියහණ්ඩං උප්පන්නං හොති. සෙය්‍යථිදං: ආසඤ්ඤි පලලංඛනා
ගොණකො විත්තකො පටිකා පටලිකා තුලිකං විකකිකං උග්ගලොමිකං
එකන්තලොමිකං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුත්තකං කම්බලං හස්සුරං
අස්සුරං රථස්සුරං අභිනප්පවෙණි කාදලිමිගපවරපච්චස්සුරං සඋක්කරඤ්ජදං
උභතොලොභිතකුපධානං. භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආසඤ්ඤියා පාදෙ ජිජ්ඣා පරිභුඤ්ඤා,
පලලංඛනස්ස වාලෙ භිජ්ඣා පරිභුඤ්ඤා, තුලිකං විජට්ඨො ඛිට්ඨොහනං
කාතුං, අවසෙසං භුමිමස්සරණං කාතුනති.”

1 . භිණ්ණං තස්සහොති - පිටු, 04 ස.

“මහණෙනි, දෙදෙනෙකුනට ඇද ද දෙදෙනෙකුනට පුටුව ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි භික්ෂු සමාසනික නොවන භික්ෂුන් හා දික් අස්නෙහි හිඳින්නට කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පණ්ඩකයා ද මාගම ද උභයොක්කාංචනකයා ද හැර, (සෙසු) අසමානාසනිකයන් හා එක් දීර්ඝාසනයෙහි ඉදගන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ කල්හි ‘කොතෙකින් පැයිම් අස්න දීඝාසනයෙක් වේ ද?’ යි භික්ෂූනට මෙ සිත විය ...

“යම් අස්නෙක් තුන් දෙනෙකුනට සැහෙයි ද, දීඝාසනය එ පමණින් පැයිම් අස්න යැ (තුන් දෙනෙකුනට පමණක් ඉදිත හැකි අස්න අඩු ම ප්‍රමාණයේ වූ දික් අස්න යැ) යි වදළු සේක.

52. එ සමයෙහි මිඟර මාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ අලින්දයක් (ඉස්තෝප්පවක්) සහිත වූ ඇත්කුඹු සටහන් මත්තෙහි වැම් බැඳ තැනූ ප්‍රාසාදයක් සංඝයා උදෙසා කරවන්නට කැමැත්ති වූවාය. එ කලා මහණුනට, “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූනට කෙබඳු ප්‍රාසාද පරිභෝගයෙක් අනුදන්නා ලද ද? කෙබඳු ප්‍රාසාද පරිභෝගයෙක් නො අනුදන්නා ලද ද?” යි මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සියලු ප්‍රාසාද පරිභෝගය අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි පසේනදී කොසොල් රජුගේ මිත්තණියෝ කල්‍රිය කළාහ. ඇගේ කල්‍රියයෙන්, දික්සහළා පුටු ය, පළහය, සකරභුලට වඩා දික් ලොම් ඇති ඇතිරි ය, එළලොම්න් කළ විසිතුරු ඇතිරි ය, එළලොම් මුවා සුදු ඇතිරි ය, පුළුන් පිරු ඇතිරි ය, ගනපුළු ඇති එළලොම් මුවා ඇතිරි ය, සිංහවාසාදි රූපයෙන් විසිතුරු එළලොම් මුවා ඇතිරි ය, එක් පැත්තෙක පමණක් ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරි ය, දෙ පැත්තේ ම ලොම් ඇති එළ ලොම්මුවා ඇතිරි ය, කිහිරිහුසින් වියු රත්කසු කම් කළ පසතුරුණ, ලොම්මුවා පලස, නිළියන් සොළොස් දෙනෙකුන්ට සිට රඟ පාන්නට තරම් දික් පුළුල ඇති මහ ඇතිරි ය, ඇතුන් පිට අතුරන ඇතිරි ය, අසුන් පිට අතුරන ඇතිරි ය, රියෙහි අතුරන ඇතිරි ය, අසුන් දිවිසමින් කළ පසතුරුණ, දෙසැ රතු කොට්ට කැබු උඩු වියන් සහිත කෙසෙල් මුව සමින් කළ මහඟු පසතුරුණ යන මෙ බොහෝ අකැප බඩු යන බොහෝ නොකැප බඩු සංඝයාට උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දික් සහළා පුටුවේ පා සිද පරිභෝග කරන්නට ද, පළගෙහි ව්‍යාල රූප බිඳදමා පරිභෝග කරන්නට ද, පුළුන් මේව්වය මැහුම් ලිහා කොට්ට කරන්නට ද, ඉතිරි දෑ මුළුතුරුණ කරන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවස්ථියා අවිදුරෙ අඤ්ඤා-
තරුඤ්ඤා ගාමකාචාසෙ ආවාසිකා භික්ඛු උපස්සතා භොතති ආගතතුක-
ගමිකානං භික්ඛුනං සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙත්තා. අරං ඛො තෙසං
භික්ඛුනං එතදභොධි: “එතරභි ඛො මයං ආවුසො උපස්සතා
ආගතතුකගමිකානං භික්ඛුනං සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙත්තා. භද්ද මයං
ආවුසො සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස දෙම තස්ස සත්තකං
පරිභුක්ඤ්ඤාමා”ති. තෙ සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස අදංසු.
ආගතතුකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු එතදවොදා: ‘අමාකං ආවුසො
සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙත්තා’ති.

“නාස්ථාවුසො සබ්බිකං සෙනාසනං සබ්බං අමෙහති එකස්ස
දිත්තතති.” “කිං පන තුමෙහ ආවුසො සබ්බිකං සෙනාසනං
වික්ඝජ්ජෙත්තා”ති.

“එවමාවුසො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣා-
යනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු සබ්බිකං
සෙනාසනං වික්ඝජ්ජෙත්තාති”ති. අරං ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො
එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“සච්චං කීර්තිකම්මෙව භික්ඛු සබ්බිකං සෙනාසනං වික්ඝජ්ජෙ-
ත්තාති”ති?

“සච්චං භගවා.”

විගරභි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛුනො මොස-
සුරිසා සබ්බිකං සෙනාසනං වික්ඝජ්ජෙත්තාති. නොතං භික්ඛුනො
අපසසන්නානං වා පසාදයා -පෙ-” විගරභිනා ධම්මං කථං කත්වා
භික්ඛු ආමනොසි:

පඤ්චමානි භික්ඛුනො අවික්ඝජ්ජෙත්තානි න වික්ඝජ්ජෙත්තානි
සබ්බෙත වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. වික්ඝජ්ජෙත්තානි අවික්ඝජ්ජෙ-
ත්තානි භොතති. යො වික්ඝජ්ජෙත්තා ආපත්ති චූලලවිඤ්ඤා. කතමානි
පඤ්ඤා: ආරාමො ආරාමවිපස්සු. ඉදං පටිමං අවික්ඝජ්ජෙත්තං න වික්ඝජ්ජෙ-
ත්තං සබ්බෙත වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා වික්ඝජ්ජෙත්තං
අවික්ඝජ්ජෙත්තං භොති. යො වික්ඝජ්ජෙත්තා ආපත්ති චූලලවිඤ්ඤා.

විහාරො විහාරවිපස්සු, ඉදං දුතියං අවික්ඝජ්ජෙත්තං: න වික්ඝජ්ජෙත්තං
සබ්බෙත වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. වික්ඝජ්ජෙත්තං අවික්ඝජ්ජෙත්තං
භොති. යො වික්ඝජ්ජෙත්තා ආපත්ති චූලලවිඤ්ඤා.

53. එ සමයෙහි සැවැත් නුවරට නොදුරෙහි එක්තරා කුඩා ගමෙක ආවාසයෙක වසන භික්ෂු ආගන්තුක වූ ද ගමික වූ ද භික්ෂුනට සෙනසුන් පනවන්නාහු එයින් පීඩාවට පත් වූහ. එකල ඒ භික්ෂුනට මේ යික විය. “ඇවැත්නි, දැන් වනාහි අපි ආගන්තුක වූ ද ගමික වූ ද මහණුනට සෙනසුන් පනවන්නමෝ පීඩාවට පැමිණියමහ. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි සියලු සහසතු සෙනස්න එක් මහණකුට දෙමු. ඔහු සතු වූ එය පරිභෝග කරන්නමු” යනු යි. ඔහු සියලු සහසතු සෙනස්න එක් මහණකුට දුන්හ. ආගන්තුක මහණහු ‘ඇවැත්නි, අපට සෙනසුන් පනවන්නැ’ යි කීහ.

“ඇවැත්නි සහ සතු සෙනස්නෙක් නැත. සියල්ල අප විසින් එක් මහණකුට දෙනලද” යි (නෙවායික මහණහු) කීහ. “ඇවැත්නි, කිමෙක් ද? තෙපි සහසතු සෙනස්න එක් කෙනකුට පවරා දුන්නහු ද?” යි ඔහු ඇසූහ.

“එසේ ය, ඇවැත්නි” යි ඔහු කීහ. අල්පෙව් වූ ... යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙත් ද, ... ඔහු “කෙසේ නම් භික්ෂු සහසතු සෙනසුන් එකකුට පවරා දෙන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති එ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණහු සහසතු සෙනස්න (එක් මහණකුට) පවරාදුන්නාහු ද? සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක.

“එසේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඔහු කීහ.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ භික්ෂු පුරුෂයෝ සහසතු සෙනස්න කෙනකුට පැවැරුවෝ ද? මෙය නොපහත් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද ... නො වේ” යැ යි වෙසෙයින් ගැඹුණු සේක. ගර්භා දහමි කරා කොට මහණුන් බණවා මෙය වදළසේක:

“මහණෙනි, මේ පස සඬකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ අනෙකකුට (පෞද්ගලික අයිතියට) නො දිය යුතු ය, නො පැවරියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය. කවර පසෙක් ද යත්: ආරාමය, ආරාම වත්ත, මේ පළමු වන නො දියයුතු දය ය. සඬකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වෙයි. යමෙක් දෙන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

විහාරය ද විහාර වත්ත ද දෙවෙනි අවික්ඛජ්ජය වස්තු ය. සඬකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් පුද්ගලයකු සතු කොට නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

මනෙතා පියං භිසි බ්බොහනං ඉදං තතියං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනබ්බං. සබ්බෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජි. තච්චි අවිසසජ්ජිතං හොති. යො විසසජ්ජයා ආපත්ති පුලලව්වයසස.

ලොහකුම්භි ලොහභාණකං ලොහවාරකො ලොහකවාහං වාසි ඵරපු කුඨාරි කුඤ්ජො නිබ්බාදනං ඉදං චතුසං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනබ්බං සබ්බෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජිතච්චි අවිසසජ්ජිතං හොති. යො විසසජ්ජයා ආපත්ති පුලලව්වයසස.

වලච්චි වෙථ මුඤ්ජං බබ්බජං තිණං මත්තිකා දුරුහණ්ඩං මත්තිකාහණ්ඩං ඉදං පඤ්චමං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනබ්බං සබ්බෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජිතච්චි අවිසසජ්ජිතං හොති. යො විසසජ්ජයා ආපත්ති පුලලව්වයසස.

ඉමානි ටො භික්ඛවෙ පඤ්ච අවිසසජ්ජියානි න විසසජ්ජනබ්බානි සබ්බෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා විසසජ්ජිතානිපි අවිසසජ්ජිතානි හොතති. යො විසසජ්ජයා ආපත්ති පුලලව්වයසසා''ති.

54. අථ ටො හගවා සාවස්ථියං යථාභිරතතං විහරිතො යෙන කීටාගිරි තෙන වාරිකං පකකාමී මහතා භික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙහි භික්ඛුසතෙහි සාරිපුත්තමොග්ගලානෙහි ච. අසෙසාපුං ටො අසසජ්ජනබ්බස්සකා භික්ඛු "හගවා කීර කීටාගිරිං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙහි භික්ඛුසතෙහි සාරිපුත්ත මොග්ගලානෙහි ච". "හඤ මයං ආවුසො සබ්බං සබ්බිකං සෙනාසනං භාජෙම. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලානා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතා. න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙසසාමා''ති. තෙ සබ්බං සබ්බිකං සෙනාසනං භාජෙස්සං.

අථ ටො හගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන කීටාගිරි තදවසරි. අථ ටො හගවා සබ්බෙහුලෙ භික්ඛු ආමජෙතාසි "ගච්ඡති තුමෙහ භික්ඛවෙ, අසසජ්ජනබ්බස්සකෙ භික්ඛු උපසංකම්පිතා ඵවං වදෙථ: හගවා ආවුසො ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙහි භික්ඛුසතෙහි සාරිපුත්තමොග්ගලානෙහි ච. හගවතො ච ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙථ! භික්ඛුසබ්බස්ස ච සාරිපුත්තමොග්ගලානානඤ්ඤා''ති.

ඇඳ ද පුටුව ද බිස්ස ද කොටය ද යන මේ තෙවෙනි අවිසංසර්ගය වස්තු ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුද්ගලයකු සතු කොට) නො පැවරිය යුතු ය. එසේ දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ ම වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද, තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

ලොහො සැළි ය, ලොහො පැණ, ලොහො කළ ය, ලොහො කටාරම, වෑය, පොරොව, කෙටෙරිය, උදුල්ල, නියන යන මේ සතර වන අවිසංසර්ගය වස්තු ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ පුහුලකු සතු කොට නො දියයුතු ය. යමෙක් එසේ දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

වැල්, හුන, මුදුනණ, බඩුස්තණ, සෙසු තෘණවර්ග, මැටි, ලිබ්බු, මැටිබ්බු, යන මේ පස්වන අවිසංසර්ගය වස්තු ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුහුල් සතු කොට) මහණකුට නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

මහණෙකි, මොහු අවිසංසර්ගය (පුද්ගලයකු සතු කොට නො දිය යුතු) වස්තු පස් වගය ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුහුල් සතු කොට) නො දියයුතු ය. එසේ දෙන ලද ද නො දෙන ලද්දේ ම වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

54. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර කැමැති තාක් වැස සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණ මුළුවක් ද හා කීටාගිරි දනව්වට සැරිසරා වැඩියේක. අසසථි පුතබ්බසුක යන මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණ මුළුවක් ද කැටුව කීටාගිරියට වඩිනසේකැ” යි ඇසූහ. “ඇවැත්නි, අපි දැන් සියලු සභසතු දෑ බෙදා ගනිමු. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝ ය, ලාමක ආශාවනට වගහ වූවෝ ය. අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පතවමු” යි ඔහු කතිකා කැරැගත්හ. ඔහු මෙසේ කතිකා කොට ගෙන සියලු සභසතු දෑ බෙදූහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩිනාසේක් කීටාගිරියට පැමිණ වදළසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂූන් බණවා “මහණෙනි, තෙපි යවු. අසසථි පුතබ්බසුක මහණුන් කරා එළැඹ, “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සඛකයා ද සැරියුත් මුගලන් දෙ නම ද කැටුව වඩිනා සේක. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද භික්ෂු සඛකයාට ද සැරියුත් මුගලන් දෙනමට ද සෙනසුන් පතවවු යැ” යි මෙසේ කියවු” යැ යි වදළසේක.

“එවං භතෙක”ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසසුඤා යෙන අසසර්පුනබ්බසුකා භික්ඛු තෙනුපසඛකම්පු. උපසඛකම්ඤා අසසර්පුනබ්බසුකෙ භික්ඛු එතදවොද්ධි: “භගවා ආවුසො ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසංඝෙතන සද්ධිං පඤ්චමනෙති භික්ඛුසතෙති සාරිපුත්ත මොග්ගලොනෙති ච. භගවතො ච ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙථ භික්ඛුසඛකස්ස ච සාරිපුත්තමොග්ගලොනානඤ්ඤා”ති.

“නඤ්ඤාචුසො සඛකං සෙනාසනං සබ්බං අමෙහති භාජිතං. ස්වාගතං ආවුසො භගවතො. යස්මිං විහාරෙ භගවා ඉච්ඡස්සති තස්මිං විහාරෙ වසිස්සති. පාටිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා පාටිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතා. න මෙයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙස්සාමා”ති.

“කිං පන තුමෙක ආවුසො සඛකං සෙනාසනං භාජිතා”ති?

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අජීව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම අසසර්පුනබ්බසුකා භික්ඛු සඛකං සෙනාසනං භාජෙස්සන්ති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සාදං භගවා.”

“කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා සඛකං සෙනාසනං භාජෙස්සන්ති, නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” විගර්හිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති:

“පඤ්චමානි භික්ඛවෙ අවෙහඛගියානි න විහරිතබ්බානි සංඝෙතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහත්තානි පි අවිහත්තානි භොගාති. යො විහරෙය්‍ය ආපත්ති පුලලෙච්චස්ස.

කතමානි පඤ්ච: ආරාමො ආරාමවස්ථු ඉදං පඨමං අවෙහඛගියං¹. න විහරිතබ්බං සංඝෙතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහත්තමුපි අවිහත්තං භොති. යො විහරෙය්‍ය ආපත්ති පුලලෙච්චස්ස.

“එසේ ය වහන්සැ” යි ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී අසෂරී පුනබ්බසුක මහණුන් කරා එළැඹියාහ. එළැඹ අසෂරී පුනබ්බසුක මහණුන් බණවා, “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සඛ්‍යයා ද සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද කැටුව වඩනා සේක. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද භික්ෂු සඛ්‍යයාට ද සැරියුත් මුගලන් දෙනමට ද සෙනසුන් පනවවු” යැ යි කීහ.

“ඇවැත්නි, සහසතු සෙනසුනෙක් නැත. සියල්ල අප විසින් බෙදා ගන්නා ලද්දේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පැමිණීම ස්වාගත ය (වැඩිසේ මැනවි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විහාරයෙක වසන්නට කැමැති වනසේක් ද එහි වසනසේක්වා. සැරියුත් මුගලන් දෙ දෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝ ය. ලාමක ආශාවනට වගෙ වුවෝ ය. අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පනවන්නම්” යි අසෂරී පුනබ්බසුක දෙදෙනා කීහ.

“කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි සහසතු සෙනසුන් බෙදාගත්තු ද?” යි ඔහු විචාළාහ.

“එසේ ය, ඇවැත්නි” යි ඔහු කීහ.

යම් මහණ කෙණෙක් අල්පෙව්‍ය ද ... ඔහු ‘කෙසේ නම් අසෂරී පුනබ්බසුක මහණු සහසතු සෙනසුන් (තමන් සතු කොට) බෙදා ගත්තාහු ද’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ... සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැබෑ යැ” යි ඔහු කීහ.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ හිස් පුරුෂයෝ සහසතු සෙනසුන් බෙදා ගන්නාහු ද මහණෙනි, මෙය නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ ... නො වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. මෙසේ ගරහා, දහැම් කතා කොට, භික්ෂුන් බණවා මෙය වදළසේක:

“මහණෙනි, මේ වස්තු පස නො බෙදියැ හැකියැ, සඛ්‍යයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයකු විසින් හෝ නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

කවර පසෙක් ද යත්: ආරාමය ද ආරාම වත්ත ද යන මේ පළමු වන නො බෙදියැ යුතු දෑ ය. සඛ්‍යයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදූයේ වී නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

විභාරො විභාරවස්සු ඉදං දුතියං අවෙහඬියං -පෙ-

මඤ්චා පියං හිසි බ්බෙඛාහනං ඉදං තතියං අවෙහඬියං -පෙ-

ලොභකුම්භි ලොභභාණකං ලොභවාරකො ලොභකටාහං වාසි
ඵරසු කුයාරි කුඤ්ඤො කිබ්බදනං ඉදං චතුසං අවෙහඬියං -පෙ-

වල්ලී වෙඵ වුඤ්ජං බබ්බජං තිණං මක්ඛකා දුරුභණ්ඩං
මක්ඛකාභණ්ඩං ඉදං පඤ්චමං අවෙහඬියං න විහජිතබ්බං සංඝිකන
වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා, විහතමිදි අවිහතං භොති. යො
විහජෙය්‍ය ආපත්ති චුලලවග්ගසංඝං.

ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච අවෙහඬියානි න විහජිතබ්බානි
සංඝිකන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා, විහතානි පි අවිහතානි
භොතති යො විහජෙය්‍ය ආපත්ති චුලලවග්ගසංඝාති.

ඊඊ. අථ ඛො හගවා කීවාගිරිසුඤ්ඤං යථාභිරතතං විහරිතො
යෙන ආළචී තෙන වාරිකං පක්ඛාමී. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වර-
මානො යෙන ආළචී තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා ආළචියං විහරති
අග්ගාළවෙ වෙතියෙ.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළචිකා භික්ඛු ඵවරුපානි නව-
කම්මානි දෙනති: පිණ්ඩනිකෙඛපනමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති,
කුඩ්ධිලෙපනමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, ද්වාරධම්පනමනෙතනපි
නවකම්මං දෙනති, අග්ගළවඨීකරණමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති,
ආලොකසන්ධිකරණමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, සෙතවණ්ණකරණ-
මනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, කාළවණ්ණකරණමනෙතනපි නවකම්මං
දෙනති, ගෙරුකපරිකම්මකරණමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, ඡාදන-
මනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, බ්බන්තමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති,

විහාරය, විහාර වත්ත යන මේ දෙවෙනි නො බෙදියැයුතු දෑ ය. සඤ්ඤා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නොබෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදනා ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදුමේ වී නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

ඇඳ, පුටු, බිසි, කොට්ට යන මේ තෙවෙනි නො බෙදියැයුතු දෑ ය. ...

ලොහො සැලි, ලොහො පැණ, ලොහො කළ, ලොහො කටාරම්, වෑ පොරෝ කෙටෙරි, උදලු නියන් යන මේ සිවුවන නො බෙදියැයුතු දෑ ය. ...

වැල්, හුන, මුදුනණ, බබුස්තණ, සෙසු තණ වර්ග, මැටි, ලිබ්බු මැටිබබු යන මේ හැම පස් වන නො බෙදියැයුතු දෑ ය. සඤ්ඤා හෝ ගණයා හෝ පුද්ගලයා විසින් නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදන්නේ ද තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

“මහණෙනි, මේ නොබෙදියැයුතු දෑ සඤ්ඤා හෝ ගණයා හෝ පුද්ගලයා විසින් නො බෙදියැයුතු දෑ පස ය. බෙදන ලද්දහු ද නො බෙදන ලද්දහු ම වෙත්. යමෙක් බෙදන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ යැ” (යනු සි).

55. ඉක්කිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කීවාගිරියෙහි රිසි තාක් වැස, අළවු නුවර බලා නික්ම වැඩි සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරණයේක් අළවු නුවරට පැමිණියේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අළවු නුවර සමීපයේ අනුලව ඉවතාසානයේ වසන සේක.

එ සමයෙහි අළවු රට වැසි මහණහු මේ (මතු සඳහන් වන) පරිදි වූ නවාම් සම්මතිය දෙන්නාහ. මැටි පිඩක් තබන පමණිනුදු නවාම් සම්මතිය දෙත්, බිත්තියැ මැටි ආදියක් ගැ පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, දෙර තබන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, අගුල් වැටිය කරන (දෙරපොලු සවිකරන) පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, කළු දෙර සවි කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, බිත්ති ආදිය සුදුපැහැ කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, කළුපැහැ කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, ගුරු පිරියම් කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, සෙවිලි කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, බෙදනා පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්,

ගණ්ඨකාධානමනෙතනපි නවකමමං දෙනති, ඛණ්ඩචූළපට්ඨංඛරණ-
මනෙතනපි නවකමමං දෙනති, පරිභණ්ඩකරණමනෙතනපි නවකමමං
දෙනති, වීසතිවස්සකමපි නවකමමං දෙනති, තිංසවස්සකමපි නව-
කමමං දෙනති, යාවජීවිකමපි නවකමමං දෙනති, ධූමකාලිකමපි
පරියොයිතං වීහාරං නවකමමං දෙනති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා-
-පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙනති: “කථං හි නාම
ආලව්ඛා භික්ඛූ ඵවරූපානි නවකමමානි දස්සනති. පිණ්ඩනිකෙඛපන-
මනෙතනපි නවකමමං දස්සනති -පෙ- ධූමකාලිකමපි පරියොයිතං
වීහාරං නවකමමං දස්සනති”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං භගවා.” -පෙ- විගර-
භිඤා ධම්මං කථං කථා භික්ඛූ ආමනෙතාසි:

“න භික්ඛවෙ පිණ්ඩනිකෙඛපනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං,
න කුඬ්ඛලෙසනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න ද්දාරවධ්දපන-
මනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න අග්ගලවට්ඨිකරණමනෙතන නවකමමං
දතබ්බං, න ආලොකසන්ධිකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න
සෙතවණ්ණකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න කාලවණ්ණකරණ-
මනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න ගෙරුකපරිකමිකරණමනෙතන
නවකමමං දතබ්බං, න ඡාදනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න
ඛන්ධනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න ගණ්ඨකාධානමනෙතන නව-
කමමං දතබ්බං, න ඛණ්ඩචූළ පට්ඨංඛරණමනෙතන නවකමමං
දතබ්බං, න පරිභණ්ඩකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න වීසති-
වස්සකං නවකමමං දතබ්බං, න තිංසවස්සකං නවකමමං දතබ්බං,
න යාවජීවිකං නවකමමං දතබ්බං, න ධූමකාලිකං පරියොයිතං
වීහාරං නවකමමං දතබ්බං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවත්තස්ස.”

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අකතං වා වීහාරං විප්පකතං වා නවකමමං
දතුං. චූළලකෙ වීහාරෙ කමමං ඔලොකෙතවා ජ්‍යෙෂ්ඨවස්සකං
නවකමමං දතුං. අඛණ්ඩකෙ කමමං ඔලොකෙතවා සන්තප්ඨවස්සකං
නවකමමං දතුං. මහලලකෙ වීහාරෙ පාසාදෙ වා කමමං ඔලො-
කෙතවා දසද්දාදවස්සකං නවකමමං දතුනති.”

ගණ්ඨිකාවක් තබන පමණින් නවාම් සමෛනිය දෙත්, කැටුම් බිඳුම් පිළිසකර කරන පමණින් නවාම් සමෛනිය දෙත්, පිළක් කරන පමණින් නවාම් සමෛනිය දෙත්, විසි වසකට ද නවාම් සමෛනිය දෙත්, තිස් වසකට ද නවාම් සමෛනිය දෙත්, දිවි හිමි කොට ද නවාම් සමෛනිය දෙත්, දරසැයෙහි දුම් නැගීම ඉම් කොට ද කොට නිමැවූ විහාරය සඳහා නවාම් සමෛනිය දෙත්, යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්ස් ද ... ඔහු කෙසේ නම් අළුවුරට වැසි මහණහු මෙසේ නවකම් සමෛනිය දෙන්නාහු ද මැටිපිඩක් තබන පමණින් නවකම් සමෛනිය දෙන්නාහු ද ... දරසැයේ දුම් නැගීම ඉම් කොට ද නිමැවූ විහාරය සඳහා නවකම් සමෛනිය දෙන්නාහු ද" යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, සැබෑ දෑ ... ? යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක. "එසේ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ" යි මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... ගැඹුණුණේක, ගරභා දෑහැමි කතා කොට මහණුන් බණවා මෙය වදළුණේක:

"මහණෙනි, මැටිපිඩු තබන පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු. බිත්තිසැ මැටි ආදිය ගානා පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු. දෙර තබන පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු, අගුල්වැටිය කරන පමණින් නවකම් නො දියැයුතු, කවුළු දෙර සවි කරන පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු, සුදුපැහැ කරන පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු, කළුපැහැ කරන පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු, ගුරු පිරියම් කරන පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු, සෙවිලි කරන පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු, බඳනා පමණින් නවකර්ම සමෛනිය නො දියැයුතු, ගණ්ඨිකාවක් තබන පමණින් නවකර්ම සමෛනිය නො දියැයුතු, කැටුම් බිඳුම් පිළිසකර කරන පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු, පිළක් කරන පමණින් නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු, විසි වසකට ද තිස් වසකට ද ... දිවි හිමි කොට නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු, දර සැයෙහි දුම් නැගීම ඉම් කොට නිමැවූ විහාරය සඳහා නවකම් සමෛනිය නො දියැයුතු. යමෙක් දෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය.

මහණෙනි, නො කරන ලද්ද වූ අධාර කළ වැඩ ඇත්තා වූ හෝ විහාරය සඳහා නවකම් දෙන්නට අනුදනිමි. කුඩා විහාරයෙහි හෝ (කළයුතු ව ඇති) වැඩ බලා සාවුරුද්දකට හෝ පස් හවුරුද්දකට හෝ සුදුසු වූ නවකම් සමෛනිය දෙන්නට ද, ගුරුළු පියාපත් බදු සෙවෙණි ඇති වෙහෙරෙක වැඩ බලා වම් සතකට හෝ අටකට සුදුසු වන පරිදි වූ නවකම් සමෛනිය දෙන්නට ද මහත් වෙහෙරෙක හෝ ප්‍රාසාදයෙක හෝ වැඩ බලා වම් දශයක් දෙළොසක් කල් පවත්නා පරිදි වූ නවකම් සමෛනිය දෙන්නට ද අනුදනිමි" (යනුයි.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සබ්බං විහාරං නවකම්මං දෙනති. භගවතො එතම්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සබ්බො විහාරො නවකම්මං දනබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු එකස්ස දෙව දෙනති. භගවතො එතම්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ එකස්ස දෙව දනබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා අශ්ශං වාසෙතති. භගවතො එතම්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකම්මං ගහෙඤා අශ්ශං වාසෙතති. යො වාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා සඬ්ඛිකං පට්ඨාහතති. භගවතො එතම්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකම්මං ගහෙඤා සඬ්ඛිකං පට්ඨාහිතබ්බං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං වරසෙය්‍යං ගහෙතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නිසසීමෙ ධීතස්ස නවකම්මං දෙනති. භගවතො එතම්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නිසසීමෙ ධීතස්ස නවකම්මං දනබ්බං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා සබ්බකාලං පට්ඨාහතති. භගවතො එතම්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකම්මං ගහෙඤා සබ්බකාලං පට්ඨාහිතබ්බං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වක්ඛානං තෙමාසං පට්ඨාහිතුං උතුකාලං න පට්ඨාහිතුන්ති.”

රි. එ සමයෙහි මහණු සියලු ම විහාරය සඳහා නවකම් සම්මතිය දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සියලු විහාරය සඳහා නවකම් සම්මතිය නො දිය යුතු. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු එක් මහණකුට නවකම් සම්මතිය දෙකක් දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් මහණකුට නවකම් සම්මතිය දෙකක් නො දිය යුතු ය. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු නවකම් සම්මතිය ගෙන අනෙක් මහණකු එහි වස්වත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් ගෙන අනෙකෙක් නො වැස්වියයුතු. යමෙක් වස්වන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු නවකම් සම්මතිය ගෙන සභයකු දැ තමනට වෙන් කොට ගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් සම්මතිය ගෙන සභයකු දැ තමනට වෙන් නො කර ගතයුතු. යමෙක් වෙන් කර ගත්තේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ. මහණෙනි, එක් මනාස ඥානාවක් (ඥාන ස්ථානයක්) වෙන් කැර ගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු විහාර සීමායෙන් බැහැර සිටි මහණකුට නවකම් සම්මතිය දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සීමායෙන් බැහැර සිටි මහණකුට නවකම් සම්මතිය නො දියයුතු. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණු නවකම් සම්මතිය ලබා ගෙන සියලු කාලයෙහි තමනට වෙන් කර ගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් සම්මතිය ලැබ සියලු කාලයෙහි (ඒ වෙහෙර) තමාට වෙන් කර නො ගතයුතු. යමෙක් එසේ වෙන් කර ගත්තේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වැසි තුන් මස වූඵල්ලෙහි (එය) තමනට වෙන් කර ගන්නට ද සෘතු කාලයෙහි (අනිත් මාස නවයෙහි) (එය) තමාට වෙන් කර නො ගන්නට ද අනු දනිමි” යි වදාළසේක.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමන්ති, විඤ්ඤාති, කාලම්පි කරොන්ති, සාමණේරාපි පටිජානන්ති, සික්ඛං පට්ටස්ඛාතකාපි පටිජානන්ති, අන්තිමවස්ථං අජ්ඣාපණ්ණකාපි පටිජානන්ති, උම්මන්තකාපි පටිජානන්ති, ඛික්ඛවික්ඛාපි පටිජානන්ති, වේදනවේදාපි පටිජානන්ති, ආපත්තියා අදක්ඛන්තෙ උක්ඛන්තකාපි පටිජානන්ති, ආපත්තියා අපට්ඨකමෙම උක්ඛන්තකාපි පටිජානන්ති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨිත්ඤ්ඤායෙ උක්ඛන්තකාපි පටිජානන්ති, පණ්ඩුකාපි පටිජානන්ති, ථෙරයාසංවාසකාපි පටිජානන්ති, තිස්සීයපක්කන්තකාපි පටිජානන්ති, තිරච්ඡානගතාපි පටිජානන්ති, මාතුසාතකාපි පටිජානන්ති, පිතුසාතකාපි පටිජානන්ති, අරහන්තසාතකාපි පටිජානන්ති, භික්ඛුනිද්දසකාපි පටිජානන්ති, සංඝභෙදකාපි පටිජානන්ති, ලොභිතුප්පාදකාපි පටිජානන්ති, උභතොඛ්ඤ්ඤාතකාපි පටිජානන්ති.

හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙස්සං. -ප-

“ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමති, මා සඛ්ඤ්ඤා හායිති අඤ්ඤාස්ස ද්වධං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා විඤ්ඤාති, කාලං කරොති, සාමණේරො පටිජානාති, සික්ඛං පට්ටස්ඛාතකො පටිජානාති, අන්තිමවස්ථං අජ්ඣාපණ්ණකො පටිජානාති, උම්මන්තකො පටිජානාති, ඛික්ඛවික්ඛො පටිජානාති, වේදනවේදා පටිජානාති, ආපත්තියා අදක්ඛන්තෙ උක්ඛන්තකො පටිජානාති, ආපත්තියා අපට්ඨකමෙම උක්ඛන්තකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨිත්ඤ්ඤායෙ උක්ඛන්තකො පටිජානාති, පණ්ඩුකො පටිජානාති, ථෙරයාසංවාසකො පටිජානාති, තිස්සීයපක්කන්තකො පටිජානාති, තිරච්ඡානගතො පටිජානාති, මාතුසාතකො පටිජානාති, පිතුසාතකො පටිජානාති, අරහන්තසාතකො පටිජානාති, භික්ඛුනිද්දසකො පටිජානාති, සංඝභෙදකො පටිජානාති, ලොභිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොඛ්ඤ්ඤාතකො පටිජානාති, මා සඛ්ඤ්ඤා හායිති අඤ්ඤාස්ස ද්වධං”.

57. එ සමයෙහි මහණු නවකම් සමමතිය ගෙන (එයින්) නික්ම යන්නාහු ද සිවුරු හරින්නාහු ද වෙත්, කලුරිය කරන්නාහු ද වෙත්, 'හෙරණුම්' යි ප්‍රතිඥා ද කෙරෙත්, 'ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්මහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'උමෙත්තකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'චිත්ඡිප්පක සිතාත්තමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'වෙදනායෙකින් පෙච්ඡමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ඇවැත් නො දක්මෙහි උත්තමිප්පකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ඇවැත් පිළියම් නො කිරීමෙහි උත්තමිප්පකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ලාමක දෘෂ්ටිය නො හැරීමෙහි උත්තමිප්පකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'පණ්ඩකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ථෙය්‍යසංවාසකයමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'අන් තොටුවනට බැඳුණමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, කිරිසන්ඨියමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, මව නැසුවමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, පියා නැසුවමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, රහතුන් නැසුවමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, මෙහෙණියක දූෂණ කළමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, සඛ්‍යහෙදය කළමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, බුදුරජුන් ඇඟ ලෙහෙ සෙලැවුමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, උභතොබ්‍යාජනකයමහ යි ද පිළින කෙරෙත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුසේක:

"මහණෙනි, මෙහි යම් මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබා ගෙන එයින් බැහැර ව යේ ද, 'සභ සතු දැ නො නැසේවා' යි සලකා (නවාම් සමමතිය) අනෙකකුට දියැසුතු. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන සිවුරු හරි ද, කලුරිය කෙරේ ද, 'හෙරණුම්' යි පිළින කෙරෙයි ද, පැවිදිසික අභ්‍යලෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, පරිච්ඡි ඇවැත් අවනෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, උමතුටෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, චිත්ඡිප්පක සිතාත්තම' යි පිළින කෙරෙයි ද, වෙදනාවෙකින් පෙළිණිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත් නො දක්මෙහි උත්තමිප්පකයෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත් පිළියම් නොකිරීමෙහි උත්තමිප්පකයෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, ලමා දිටු නොහැරීමෙහි උත්තමිප්පකයෙම්' යි පිළින කෙරෙයි ද, පණ්ඩකයෙම්' යි පිළින කෙරෙයි ද, ථෙය්‍යසංවාසකයෙම්' යි පිළින කෙරෙයි ද, අන්තොටුවනට බැඳිණිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, කිරිසන්ඨියෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, මව නැසුයෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, පියා නැසුයෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, රහතුන් නැසුයෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, මෙහෙණියක දූෂණ කෙළෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, සභබෙ කළෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, බුදුරජුන් ඇඟ ලෙහෙ සෙලැවුයෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, උභතොබ්‍යාජනකයෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, (එසේ කැලැ) 'සභ සතු දැ නො නැසේවා' යි සලකා නවාම් සමමතිය අන් මහණකුට දියැසුතු" යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා විපකතෙ පසකමති. මා සඛ්ඤාසා භාගීති අඤ්ඤාසා දුතඛං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා විපකතෙ විඤ්ඤාමති -පෙ- කාලං කරොති -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ඤානකො පටිජානාති. මා සඛ්ඤාසා භාගීති අඤ්ඤාසා දුතඛං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පසකමති, තසෙසව තං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පරියොසිතෙ විඤ්ඤාමති -පෙ- කාලං කරොති සාමණෙරො, පටිජානාති, සික්ඛං පච්චිකානකො පටිජානාති, අනත්මවස්සුං අජ්ඣාපනනකො පටිජානාති, සඛෙඤා සාමී.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පරියොසිතෙ උම්මිකකො පටිජානාති, බික්ඛවික්කො පටිජානාති, වෙදනට්ටො පටිජානාති, ආපඤ්ඤා අදස්සනෙ උක්ඛිකකො පටිජානාති, ආපඤ්ඤා අප්පට්ඨකමම උක්ඛිකකො පටිජානාති, පාපිකාය දිව්ඤ්ඤා අප්පට්ඨිකකො උක්ඛිකකො පටිජානාති, තසෙසව තං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පණ්ණිකො පටිජානාති, රෙයාසංවාසකො පටිජානාති, තිස්සි- පසකනාකො පටිජානාති, තිරව්ජානගතො පටිජානාති, මාතුසාතකො පටිජානාති, පිතුසාතකො පටිජානාති, අරහන්‍යාසාතකො පටිජානාති, භික්ඛුනිද්දසකො පටිජානාති, සඛ්ඤාසොකො පටිජානාති, ලොභි- තුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොබ්‍යඤ්ඤානකො පටිජානාති, සඛෙඤා සාමී ති.

ඊ8. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාතරස්ස උපාස- කස්ස විහාරපරිභොගං සෙනාසනං අඤ්ඤාත්‍ර පරිභුඤ්ජනති. අර ටො සො උපාසකො උජ්ඣායති ථියති විපාලෙති: 'කරං හි නාම භද්දහිං අඤ්ඤාත්‍ර පරිභොගං අඤ්ඤාත්‍ර පරිභුඤ්ජනනති'ති. භගවතො ඵකමස්සං ආරොචෙසුං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලැබ ගෙන (කටයුතු ද) අඩාල කළේ එයින් බැහැර වූ යෙයි ද, 'සහ සතු දැ නො නැසේ ව' යි සලකා නවාම් සමමතිය අත් මහණකුට දියයුතු. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලැබ ගෙන, කටයුතු අඩාල කළේ සිවුරු හැර යේ ද, ... කලුරිය කෙරෙයි ද ... උභතොඛ්‍යාඤ්ඤානකයෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද සහ සතු දැ නො නැසේ ව යි අත් මහණකුට නවාම් සමමතිය දියයුතු.

“මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන (කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි බැහැර වූ යෙයි ද එය ඔහුට ම ය (නැවත අවුත් වස්වසනු කැමැත්තේ නම් එය සඳහා ඒ ආවාසය ඔහුට ම අයත් වෙයි). මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන (එහි වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි සිවුරු හරි ද ... කලුරිය කෙරෙයි ද, හෙරණෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ශික්ෂාප්‍රත්‍යාඛ්‍යානය කළෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, පරිච්ඡි අවන්මි යි පිළින කෙරෙයි ද, සඛ්ඛයා ම එහි ස්වාමි වේ (ඒ ආවාසය සහසතු වේ).

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන (වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි උමතුචෙතියි යි පිළින කෙරෙයි ද විකෂිප්ත සිතැත්තෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, වෙදනායෙන් පෙළුණෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත නොදක්මෙහි උචෙට්ඨනීකම් කරනු ලද්දෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උචෙට්ඨනී කම් කරනු ලද්දෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ලමුදිටු බැහැර නො කිරීමෙහි උචෙට්ඨනී කම් කරනු ලද්දෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඒ ආවාසය ඔහුට ම ය.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබාගෙන (වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි පණ්ණකයෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ථෙය්‍යසංවාසකයෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, අත්තොට්ඨවනට බැදුණෙමි යි පිළින කෙරෙයි ද, තිරිසන් ගියෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, මාතෘසාතකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, පිත්ත සාතකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, අර්හද්ධසාතකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, තික්ඛුණි දුෂ්කයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, සඛ්ඛ හෙදකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, ලොහිතුප්පාදකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, උභතොඛ්‍යාඤ්ඤානකයෙකිමි යි පිළින කෙරෙයි ද, සඛ්ඛයා ම ඒ ආවාසයට ස්වාමි යැ (එය සහසතු ය) යි (වදළුණේක).

58. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු එක්තරා උපාසකයකු හතු වූ විහාර වශයෙන් පරිභොග කටයුතු සෙනස්නක් අත් වෙහෙරෙක වෙසෙමින් පරිභොග කරත්. එ කල්හි ඒ උපාසක තෙම “කෙසේ නම් පින්වතුන් වහන්සේ අත්තැනෙක හිඳ පරිභොග කටයුතු සෙනස්න වෙත තැනෙක හිඳ පරිභොග කරන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතයි, හින්දු කෙරෙයි, දෙස් පතුරුවයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පටන් සැලකළාහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“න භික්ඛවෙ අඤ්ඤා පරිභොගො අඤ්ඤා පරිභුක්ඛනං භොගො පරිභුක්ඛනා ආපත්ති දුක්ඛංසා”¹ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උපාසථංගමි සන්තිසංස්කාරි හරිතුං කුක්ඛවිචාරනා ඡමාය නිපිදනති. ගතානිපි විවරානිපි පංසුක්ඛානි භොතති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තාවකාලිකං හරිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස මහාචාරො උද්දියති. භික්ඛු කුක්ඛවිචාරනා සෙනාසනං නාභිගරන්ති² භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගුහ්‍යස්ස හරිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකො මහගෙසා කම්බෙලො උප්පන්නො භොති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතිකම්මස්ස පරිවක්ඛෙතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකං මහගෙසං දුස්සං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතිකම්මස්ස පරිවක්ඛෙතුනති.”

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස අවජ්ඣමං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුනති.”

වික්ඛලිකං උප්පන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුනති.”

චොළකං උප්පන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අධොගෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමන්ති. සෙනාසනං දුස්සති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

1. තාවකාලික - පිඳු PTS.

2. වික්ඛලි - පිඳු.

“මහණෙනි, අන් තැනෙක හිඳ පරිභෝග කටයුතු සෙනස්න වෙත තැනෙක හිඳ පරිභෝග කටයුතු නො වේ. යමෙක් එසේ පරිභෝග කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු හිඳ ගන්නා පැදුරු මෙව්වට ආදිය පොහෝ ගෙට ද ගෙන යන්නට කුකුස් කරන්නාහු බිමැ හිඳ ගනිත්. ගාත්‍ර ද සිවුරු ද පස් වැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තාවකාලික කොට (ඒ වෙලාවේ ප්‍රයෝජනයට පමණක්) ඒවා ගෙනයන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සභ්බසාධ සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත් වූ මහභූ කම්බලයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආරක්‍ෂාව පිණිස (අන් තැනකට) ගෙනයන්නට අනුදනිමි යි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සභ්බසාධ සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත් වූ මහභූ කම්බලයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වැඩිම පිණිස (සම වූ හෝ එයට වඩා ප්‍රයෝජනවත් වූ හෝ දයක්ම) එය මාරු කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එසමයෙහි වනාහි සභ්බසාධ සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත්වූ වටිනා වස්ත්‍රයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වැඩිම පිණිස (සමවූ හෝ එයට වඩා ප්‍රයෝජනවත් වූ හෝ දයක් ම) එය මාරු කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

59. එ සමයෙහි වනාහි සභ්බසාධ වලස් සමෙක් උපන්නේ (ලැබුණේ) වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

වකකලිකාවෙක් උපන්නේ වෙයි.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

රෙදි කඩක් උපන්නේ (ලැබුණේ) වෙයි.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි මහණහු නො සෙදු පයින් සෙනසුන් ඇක්මෙත් (පාගත්). සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“න භික්ඛවෙ අධොතෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතති. සෙනාසනං දුක්ඛති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋපාහනා සෙනාසනං අක්කමිතති. සෙනාසනං දුක්ඛති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඋපාහනෙන සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකම්මකතාය භූමියා නිවුහතති¹. වණ්ණෙසා දුක්ඛති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකම්මකතාය භූමියා නිවුහිතඛං. යො නිවුහෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛෙළු-මලකතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන මණ්ඩපාදුපි පිට්ඨපාදුපි පරිකම්මකතං භූමීං විලිඛතති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වොළකෙන පලිවෙයෙතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකම්මකතං භික්ඛං අපසෙසතති. වණ්ණෙසා දුක්ඛති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකම්මකතා භික්ඛං අපසෙසතඛං. යො අපසෙසයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපසෙසන-ඵලකතති.”

අපසෙසනඵලකං හෙට්ඨතො භූමීං විලිඛති උපරිතො භික්ඛං² භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හෙට්ඨතො ඵ උපරිතො ඵ වොළකෙන පලිවෙයෙතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ධොතපාදකා නිපජ්ඣතුං කුක්ඛාචාරියතති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිඤ්ඤා නිපජ්ඣතුනති.”

1. නුදුහතී - මණ්ඩ.

2. භික්ඛං-හතී - සිඳු.

“මහණෙනි, නො සේද පයින් සෙනසුන් නො ඇක්මියයුතු. යමෙක් ඇක්මෙන් නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණහු තෙත් පයින් සෙනස්න ඇක්මෙන්. සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, තෙත් පයින් සෙනස්න නො ඇක්මිය යුතු(නො පැහියයුතු), යමෙක් ඇක්මියේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණහු පාවහන් ඇති වැ සෙනසුන් ඇක්මෙන්. සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, පාවහන් ඇති වැ සෙනස්න නො ඇක්මිය යුතු. යමෙක් ඇක්මෙන් නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

60. එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු පිරියම් කළ බිමැ කෙළ ගසන්. පැහැය කෙලෙසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිරියම් කළ බිමැ කෙළ නො ගැසියැයුතු. යමෙක් කෙළ ගසන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කෙළමලාවක් (පඩික්කමක්) අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මැයි පා (ඇඳ කකුල්) ද, පුටු පා ද පිරියම් කළ බිම සුරත් (ඇඳ කකුල්වලින් පුටුකකුල්වලින් පිරියම් කළ බිම සිංරයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රෙදි කඩින් (ඇඳ පුටුවල පා) වෙළන්නට අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු පිරියම් කළ බිත්තියට හේත්තු වෙත්. (එහි) පැහැය කෙලෙසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිරියම් කළ බිත්තියට හේත්තු වියයුතු නො වේ. යමෙක් හේත්තු වන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේය. මහණෙනි, හේත්තු වන්නට පුවරුවක් අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

හේත්තු වන පුවරුව යටින් බිම ද උඩින් බිත්තිය ද සුරයි. (හේත්තු වන පුවරුවෙන් යටින් බිමත් උඩින් බිත්තියත් සිරෙයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හේත්තු වන පුවරුව යටින් ද උඩින් ද රෙදි කඩින් වෙළන්නට අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙවු පා ඇත්තාහු (ඇඳ) වැදැහෙන්නට කුකුස් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඇතිරියක් එළා වැද හෝනට අනුදැනිමි” යි වදළුණේක.

61. අථ ඛො භගවා ආළවියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පසංසාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහං දුබ්බිකඛං භොති. මනුස්සා න සසෙසානති සඤ්ඤානං කාතුං. ඉච්ඡන්ති උද්දෙසභනං නිමන්තනං සලාකභනං පක්ඛිකං උපොසථිකං පාටිපදිකං කාතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඤ්ඤානං උද්දෙසභනං නිමන්තනං සලාකභනං පක්ඛිකං උපොසථිකං පාටිපදිකන්ති.”

63. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අනන්තො වරහන්නාති ගහෙත්වා ලාමකාති හන්නාති භික්ඛුනං දෙනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤානං සමන්තාගතං භික්ඛු හතතුද්දෙසකං සම්මන්තීතුං. යො න ඡන්දගතිං ගවේශයා න දෙසාගතිං ගවේශයා න මොහාගතිං ගවේශයා න භයාගතිං ගවේශයා උද්දෙසානුද්දෙසානු ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තීතබ්බො. පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිත්වා ව්‍යාකේතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤානං මෙ භතො සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකලලං සබ්බො ඉත්තංගමං භික්ඛු හතතුද්දෙසකං සම්මන්තෙයා. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤානං මෙ භතො සබ්බො. සබ්බො ඉත්තංගමං භික්ඛු හතතුද්දෙසකං සම්මන්තීති. යස්සායසම්මතො ධම්මි ඉත්තංගමස්ස භික්ඛුනො හතතුද්දෙසකග්ගසම්මති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නානාමති, සො භාසෙයා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

61. එ කල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ අළුවුරටැ කැමැති තාක් කල් වැස රජගහ නුවර බලා නික්මුණුසේක. පිළිවෙළින් සැරිසරන සේක්, රජගහ නුවරට වැඩිසේක. භාගාවතුන් වහන්සේ එහි රජගහ නුවර කලන්දක නිවාප නම් වූ උණුවෙනෙහි වැඩවසන සේක.

62. එ සමයෙහි රජගහ නුවර දුර්භික්ඛයෙක් (අහර හිගයෙක්) වෙයි. මිනිස්සු සියලු සඤ්ඤාට බොජුන් පිළියෙළ කරන්නට නො හැකි වෙත්. උදෙසා දෙන බත, නිමැතුම් බත, සලා බත, පක්ෂයට වරක් දෙන බත, පොහෝදට දෙන බත, පැළවියට දෙන බත, යන බත් පිළියෙළ කරන්නට කැමැති වෙත්. භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සහබත ද, උදෙසා දෙන බත ද, නිමැතුම් බත ද, සලා බත ද, පක්ෂයකට වරක් දෙන බත ද, පොහෝ බත ද, පැළවි බත ද අනුදනිමි” යි වදළසේක.

63. එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු අගනා ආහාර තමනට ගෙන නො අගනා ආහාර මහණුනට දෙත්. භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දේශයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, උදෙසන ලද නො උදෙසන ලද දන්තේ ද, මෙකී අංගපයින් යුක්ත මහණක්හු හත්තුදෙකකයකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සමුදාය ද මෙසේ කළයුතු: පළමු කොට හතතුදෙකක සම්මුතිය පිළිගන්නට මහණෙක් යැදියයුතු. (මහණකුගෙන් ඉල්ලීම කළයුතු). යැද වාක්ත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා මෙසේ සඤ්ඤා දැන්වියයුතු:

‘වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මගේ විවනය අසාවා. සඤ්ඤා තෙමේ පැමිණි කල් වී නම් මෙ නම් මහණහු හත්තුදෙකකයකු කොට සමුදාය කරන්නේ ය. මේ ඥාපනය යැ.

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මගේ විවනය අසාවා. සඤ්ඤා තෙමේ මෙ නම් මහණහු හත්තුදෙකකයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහුට හතතුදෙකක සමුදාය දීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියෙයි ද, හේ නිහඬ වේවා. යම් ආයුෂ්මතකුට නො රිසියෙයි ද හේ කියාවා.

සම්මතො සංඛ්‍යාන ඉස්සානො භික්ඛු භතතුද්දසකො. ටම්ති සංඛ්‍යා. තස්මා තුණ්භි. එවමෙතං ධාරයාමි''ති.

අථ ටො භතතුද්දසකානං භික්ඛුනං එතදභොසි: 'කථංභු ටො භතං උද්දිසිතඛිතති?' භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සලාකාය වා පට්ඨිකාය වා උපතිබ්භිතො ඔපුඤ්ඤාචා¹ ඔපුඤ්ඤාචා උද්දිසිතති.”

84. තෙන ටො පන සමයෙන සංඛ්‍යාන සෙනාසනපඤ්ඤාපකො න භොති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභිභවති සමන්තාගතං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං සම්මතොති: යො න ජ්‍යෙග්ගං ගච්ඡියා න දෙසාග්ගං ගච්ඡියා, න මොහාග්ගං ගච්ඡියා, න භයාග්ගං ගච්ඡියා, පඤ්ඤාතාපඤ්ඤාතාඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මතොතිතඛිතො: පට්ඨං භික්ඛු යාචිතඛිතො. යාචිතො වානෙතන භික්ඛුනා පට්ඨලෙන සංඛ්‍යා ඤාපෙතඛිතො:

සුණංසු මෙ භගවත සංඛ්‍යා. යදි සංඛ්‍යාන පතනකලං සංඛ්‍යා ඉස්සානං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං සම්මතෙයා. එසා ඤාතති.

සුණංසු මෙ භගවත සංඛ්‍යා. සංඛ්‍යා ඉස්සානං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං සම්මතති. යසංයාසම්මතො ටම්ති ඉස්සානං මස්ස භික්ඛුනො සෙනාසනපඤ්ඤාපකස්ස සම්මති සො තුණ්භස්ස. යස්ස නාකඛිති සො භාසෙයා.

සම්මතො සංඛ්‍යාන ඉස්සානො භික්ඛු සෙනාසනපඤ්ඤාපකො. ටම්ති සංඛ්‍යා. තස්මා තුණ්භි. එවමෙතං ධාරයාමි''ති.

1. ඔපුඤ්ඤා උද්දිසිතං - නාං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මෙ නම් මහණ තෙම හතතුද්දෙකයකු කොට සබ්බසා, විසින් සමුච්ඡාද වෙයි. සබ්බසාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරම් (සලකම්)" යනු යැ.

ඉක්බිති හතතුද්දෙක භික්ෂූනට 'කෙසේ නම් ඔක් උදෙසිය යුතු ද?' යි මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, ඉරටුවෙක හෝ පතුරෙක හෝ නම් ලියා ආලොලනය කොට කොට සොලොවා උදෙසන්නට අනුදැනිමි" යි විදළසේක.

64. එ සමයෙහි වනාහි සබ්බසාට සෙනසුන් පනවන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, යමෙක් ජන්මයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දේහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, පනවන ලද්දක් නො පනවන ලද්දක් දන්නේ ද, මෙ කී අංග පයින් සමන්විත වූ මහණක්හු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සමුච්ඡාද කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, ඒ සමුච්ඡාද මෙසේ කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ යැදියයුතු. යැද වාක්ක වූ ප්‍රබල වූ මහණක්හු ලවා සබ්බ තෙමේ මෙසේ දන්වියයුතු:

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සබ්බසාට පැමිණි කල් වී නම් සබ්බ තෙමේ මෙ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සමුච්ඡාද කරන්නේ යැ, මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මෙ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සමුච්ඡාද කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු වශයෙන් සමුච්ඡාද කිරීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියේ නම් හේ නිහඬවේ වා. යම් ආයුෂ්මතකුහට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා.

සබ්බසා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම සෙනසුන් පනවන්නෙකු යි සමුච්ඡාද විය. (එය) සබ්බසාට රිසියෙයි. එ බැවින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරම් (සලකම්)" යනු යි.

64. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤාසං භණ්ඩාරිකො න භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙති සමන්තාගතං. භික්ඛං භණ්ඩාරිකං සම්මනාති. යො න ජන්තං ගච්ඡියා න දෙසාගති. ගච්ඡියා න මොභාගති. ගච්ඡියා න භයාගති. ගච්ඡියා, ගුණාගුණඤ්ඤා ජාතෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනාති. පයං. භික්ඛු යාචිතං. යාචිතා වාතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතං.

‘සුඤ්ඤා මෙ භගවා සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤා පනාකලං සඛ්ඤා ඉත්තං. භික්ඛුං භණ්ඩාරිකං සම්මනෙයා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භගවා සඛ්ඤා. සඛ්ඤා ඉත්තං. භික්ඛුං භණ්ඩාරිකං සම්මනති. යසංයසමතො ඛමති ඉත්තං. භික්ඛුනො භණ්ඩාරිකසං සම්මති. සො තුණ්හසං. යසං නාකමති සො භාසෙයා.

සම්මතො සඛ්ඤාන ඉත්තං. භික්ඛු භණ්ඩාරිකො. ඛමති සඛ්ඤා. තසං තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

65. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤාසං විවරපටිග්ගාහකො න භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙති සමන්තාගතං. භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සම්මනාති. යො න ජන්තං ගච්ඡියා න දෙසාගති. ගච්ඡියා, න මොභාගති. ගච්ඡියා න භයාගති. ගච්ඡියා, ගතිතාගතිතඤ්ඤා ජාතෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනාති. පයං. භික්ඛු යාචිතං. යාචිතා වාතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතං.

‘සුඤ්ඤා මෙ භගවා සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤා පනාකලං සඛ්ඤා ඉත්තං. භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සම්මනෙයා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භගවා සඛ්ඤා.¹ සඛ්ඤා ඉත්තං. භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සම්මනති. යසංයසමතො ඛමති ඉත්තං. භික්ඛුනො විවරපටිග්ගාහකසං සම්මති. සො තුණ්හසං. යසං නාකමති සො භාසෙයා.

සම්මතො සඛ්ඤාන ඉත්තං. භික්ඛු විවරපටිග්ගාහකො. ඛමති සඛ්ඤා. තසං තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

1. සඛ්ඤා - වී. උ. 1.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

64. එ සමයෙහි සඛ්‍යයාට භාණ්ඩාගාරිකයෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දාගතියට නො යන්නේ ද, දේශාගතියට නො යන්නේ ද, මොහාගතියට නො යන්නේ ද, භයාගතියට නො යන්නේ ද, සුරක්ෂිත කොට තබන ලද නො තබන ලද දෑත් දන්නේ ද, මේ අංග පයින් සමන්විත මහණක්හු භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සමූහය ද මෙසේ කළයුතු ය: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැ යුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රබල මහණක්හු ලවා සඛ්‍ය තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

“වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණි කල් වී නම්, සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණ භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කරන්නේ යැ, තෙලඤ්ඤි යැ.

සඛ්‍ය තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු භාණ්ඩාගාරිකයක්හු කොට සමූහ කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කිරීම යම් ආයුෂ්මකක්හට රිසියෙයි ද හේ නිභඩ වේ වා. යම් ආයුෂ්මකක්හට නො රිසියෙයි ද හේ කියාවා.

සඛ්‍යයා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම භාණ්ඩාගාරිකයැ යි සමූහ ය. (එය) සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. එ බැවින් නිභඩ ය, මෙසේ මෙ කරුණ සලකමි” යනු යි.

65. එ සමයෙහි සඛ්‍යයාට සිටුරු පිළිගන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දාගතියට නො යන්නේ ද, දේශාගතියට නො යන්නේ ද, මොහාගතියට නො යන්නේ ද, භයාගතියට නො යන්නේ ද, පිළිගත් නොපිළිගත් දෑත් දන්නේ ද, මෙකී අඩං පයින් සමන්විත මහණක්හු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සමූහය ද මෙසේ කළ යුතු: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැ යුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා සඛ්‍ය තෙමේ මෙසේ දන්වියැ යුතු:

“සඛ්‍ය තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණි කල් වී නම් සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කරන්නේ ය මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කිරීම යම් ආයුෂ්මකක්හට රිසියේ නම් හේ නිභඩ වේවා. යම් ආයුෂ්මකක්හට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා.

සඛ්‍යයා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ ය. (එය) සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිභඩ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු ය.

67. තෙන ටො පන සමයෙන සංඝස්ස චිවරභාජකො න භොති. හගවතො එතමන් ආරොචෙය්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙති සමන්තාගතං භික්ඛු චිවර-
භාජකං සම්මනිතිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගච්ඡය්ස -පෙ- භාජිතා-
භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්ස. එවං ච පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතබ්බො;

පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිතා ව්‍යාපනන භික්ඛුතා
පච්චලෙන සංඝො ඤාපෙතබ්බො;

සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඝො. යදි සංඝස්ස පක්ඛානලං
සංඝො ඉස්සන්තං. භික්ඛු චිවරභාජකං සම්මනෙය්ස. එසා
ඤ්ඤා.

සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඝො. සංඝො ඉස්සන්තං. භික්ඛු
චිවරභාජකං සම්මනෙති. යස්සායසමතො ඛමති ඉස්සන්තං
භික්ඛුතො චිවරභාජකස්ස සම්මති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති.
සො භාසෙය්ස.

සම්මතො සංඝොන ඉස්සන්තොමො භික්ඛු චිවරභාජකො. ඛමති
සංඝස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

68. තෙන ටො පන සමයෙන සංඝස්ස යාගුභාජකො න
භොති. හගවතො එතමන් ආරොචෙය්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙති සමන්තාගතං භික්ඛු යාගු-
භාජකං සම්මනිතිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගච්ඡය්ස -පෙ- භාජිතා-
භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්ස. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතබ්බො:
පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිතා, -පෙ- පාළිතො සංඝොන
ඉස්සන්තොමො භික්ඛු යාගුභාජකො. ඛමති සංඝස්ස තස්මා තුණ්හි.
එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන සංඝස්ස ඵලභාජකො න භොති.
හගවතො එතමන් ආරොචෙය්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙති සමන්තාගතං භික්ඛු
ඵලභාජකං සම්මනිතිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගච්ඡය්ස -පෙ-
භාජිතාභාජිතඤ්ඤා ජානෙය්ස. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතබ්බො:
පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො -පෙ- සම්මතො සංඝොන ඉස්සන්තොමො
භික්ඛු ඵලභාජකො. ඛමති සංඝස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං
ධාරයාමි”ති.

87. එ සමයෙහි වූ කලී සඛ්ඛයාට සිවුරු බෙදන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදු නො බෙදු දැන් දන්නේ ද, මෙ කී අඛණ පසින් සමන්විත මහණක්හු විවර භාජකයකු කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම ඒ මහණ තෙම සමමත කළයුතු ය.

පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු. යැද වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා සඛ්ඛ තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

වහන්ස, සඛ්ඛ තෙම මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්ඛයාට පැමිණි කල් වී නම් සඛ්ඛ තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සඛ්ඛ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛ්ඛ තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙයි නම් හේ නිහඬ වෙවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියෙයි නම් හේ කියාවා.

මෙ නම් මහණ තෙම සිවුරු බෙදන්නකු කොට සඛ්ඛයා විසින් සමමත විය. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

88. එ සමයෙහි සඛ්ඛයාට කැඳ බෙදන්නෙක් (යාග්‍රභාජක යෙක්) නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො පැමිණෙන්නේ ද, ... බෙදු නො බෙදු දැන් දන්නේ ද, මෙකී අඛණ පසින් සමන්විත මහණහු යාග්‍රභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, ඒ මහණ ද මෙසේ සමමත කළයුතු. පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු ... සඛ්ඛයා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම යාග්‍රභාජකයකු කොට සමමත කරන ලද්දේ ය. සඛ්ඛයාට එය රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

එ සමයෙහි චිනාහි සඛ්ඛයාට පලවැළ බෙදන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදන ලද නො බෙදන ලද දැන් දන්නේ ද, මෙ කී අඛණ පසින් සමන්විත මහණක්හු ඵලභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම එ මහණ සමමත කළයුතු ය. පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු ය ... සඛ්ඛයා විසින් මෙ නම් මහණ ඵලභාජක යැ යි සමමත ය. (එය) සඛ්ඛයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

69. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤා ඛජ්ජකභාජකො න භොති. ඛජ්ජකං අභාජියමානං නස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමාග්ගාගතං භික්ඛං ඛජ්ජකභාජකං සම්මනතිතුං: යො න ඡන්දගතිං -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍යා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනතිතඤ්ඤා: පඨමං භික්ඛු යාථිතඤ්ඤා. යාථිඤ්ඤා වාසෙතන භික්ඛුනා පටි-බලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතඤ්ඤා:

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤා පක්කකල්ලං සඛ්ඤා ඉද්ධනාමං භික්ඛුං ඛජ්ජකභාජකං සම්මනෙතය්‍යා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛ්ඤා. සඛ්ඤා ඉද්ධනාමං භික්ඛුං ඛජ්ජකභාජකං සම්මනති. යස්සායඤ්ඤා ඛමති ඉද්ධනාමස්ස භික්ඛුනො ඛජ්ජකභාජකස්ස සම්මුති. යො තුණ්ඤාස්ස. යස්ස නස්සම්භි යො භාසෙය්‍යා.

සම්මනො සඛ්ඤන ඉද්ධනාමො භික්ඛු ඛජ්ජකභාජකො. ඛමති සඛ්ඤාස්ස තස්මා තුණ්ඤා. එවමෙන. ධාරයාමි”ති.

70. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤාස්ස භණ්ඩාගාරෙ අප-මනනකො පරික්ඛාරො උපපන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමාග්ගාගතං භික්ඛුං අපමනනකථිස්සජ්ජකං සම්මනතිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගඤ්ජය්‍යා -පෙ- විස්සජ්ජිතාවිස්සජ්ජිතං ව ජානෙය්‍යා.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනතිතඤ්ඤා: පඨමං භික්ඛු යාථි-තඤ්ඤා. යාථිඤ්ඤා වාසෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතඤ්ඤා:

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤා පක්කකල්ලං සඛ්ඤා ඉද්ධනාමං භික්ඛුං අපමනනකථිස්සජ්ජකං සම්මනෙතය්‍යා. එසා ඤාති.

69. එ සමයෙහි සඛ්ඤායාට බාදා (කැවිලි) බෙදන්නෙක් නො වෙයි. බාදා නො බෙදනු ලබන්නේ නැයි යෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදු නො බෙදු ද ය දන්නේ ද, මෙකී අඛණ්ඩත් සමන්විත මහණක්හු බාදාභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම එ මහණ සමමත කළයුතු: පළමු කොට මහණ තෙම යැදියයුතු. යැද ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඛ්‍ය තෙමේ මෙසේ දන්වියයුතු:

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්‍ය යාට පැමිණි කල් වේ නම්, සඛ්‍ය තෙමේ මේ නම් මහණහු බාදාභාජක කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මේ නම් මහණහු බාදාභාජක කොට සමමත කෙරෙයි. මේ නම් මහණහු බාදාභාජක කොට සමමත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ නම්, හේ නිහඬ වෙවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා.

සඛ්‍යා විසින් මේ නම් මහණ බාදාභාජක කොට සමමත ය. එය සඛ්‍යාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරම් (සලකම්)” යනු යි.

70. එ සමයෙහි වූ කලී සඛ්‍යාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි අල්ප-මාත්‍ර වූ (කුඩා) පිරිකර උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක:)

මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දගතියට නො යන්නේ ද, ... දුන් නොදුන් ද යත් දන්නේ ද මෙසේ වූ අඛණ්ඩත් සමන්විත මහණක්හු අල්පමාත්‍ර පිරිකර දෙන තැනැත්තකු කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ ම සමමත කළයුතු: පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණකු ලවා සඛ්‍ය තෙමේ මෙසේ දන්වියයුතු:

වහන්ස සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම්, සඛ්‍ය තෙමේ මේ නම් මහණහු අසාමන්‍ය විභ්‍යාජකයකු කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

සුඤ්ඤානං මෙ භවතා සංඛාරා. සංඛාරා ඉත්තංගාමං භික්ඛු-
අපමනකම්පිතජාතං සම්මතං. යසංයායකමිත්තං ඛෙමති ඉත්තංගාමසං
භික්ඛුනා අපමනකම්පිතජාතස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස. යසං
නාසම්මති. සො භාසෙය්‍ය.

සම්මිත්තං සංඛාරා ඉත්තංගාමො භික්ඛු අපමනකම්පිතජාතො.
ඛෙමති සංඛාරස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි''ති.

“තෙන අපමනකම්පිතජාතෙන භික්ඛුනා එකෙකා සුචි
දුතඛො. සත්ථං දුතඛං. උපාහනා දුතඛො. කායඛෙතං දුතඛං.
අංසඛෙතො දුතඛො. පරික්ඛාචනං දුතඛං. ධම්මකරකො දුතඛො.
කුසි දුතඛො. අඛිකුසි දුතඛො මණ්ඩලං දුතඛං. අඛිමණ්ඩලං දුතඛං.
අනුචාරො දුතඛො. පරිහණ්ඩං දුතඛං. සචෙ භොති සංඛාරස්ස සප්පි වා
තෙලං වා මධු වා එංගං වා සකිං පටිසාධිතුං දුතඛං. සචෙ
සුනපි අසො භොති සුනපි දුතඛන්ති.”

71. තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛාරස්ස සාථියගාහාපකො
න භොති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛුවෙ පඤ්ඤානෙති සමතනාගතං භික්ඛු-
සාථියගාහාපකං සම්මතං. යො න ජන්තං ගච්ඡෙය්‍ය —පෙ-
ගභිතාගභිතඤ්ඤා ජාතෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සම්මතංගමො:
පඨමං භික්ඛු යාචිතං. යාචිතා වාසෙන භික්ඛුනා පටිච්ඡෙදන
සංඛාරා කුප්පෙතංගමො:

සුඤ්ඤානං මෙ භවතා සංඛාරා. යදි සංඛාරස්ස පතකාලං
සංඛාරා ඉත්තංගාමං භික්ඛු සාථියගාහාපකං සම්මතෙය්‍ය.
එසා ඤාති.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසා වා. සඛ්‍ය තෙමේ මේ නම් මහණ අපමනකවිසසජ්ජකයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. මේ නම් මහණ අපමනකවිසසජ්ජකයකු කොට සම්මත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ නම්, හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙයි නම් හේ කියා වා.

සඛ්‍යා විසින් මේ නම් මහණ අපමනකවිසසජ්ජක යැ යි සම්මත ය. සඛ්‍යාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)' යනු යි.

“ඒ අල්පමාත්‍රක විසර්ජක මහණහු විසින් (දික් එකක් ද ළුහුඩු එකක් ද යි සඛ්‍යා නො විචාරාම) එක් එක් හිදිකවුවක් දිය හැක්ක. එක් පිහියක් දිය හැක්ක. එක් වහන් සහළක් දිය හැක්ක. එක් කාබානක් දිය හැක්ක. එක් අංසබ්‍යධකයක් (අස් බඳනාවක්) දිය හැක්ක. එක් පෙරහනක් දිය හැක්ක. එක් ඩබ්‍රාවක් දිය හැක්ක. කුසියක් (සිවුරෙහි දික් නුවාපතක්) දිය හැක්ක. අඩ කුසියක් (ළුහුඩු නුවා පතක්) දිය හැක්ක. මඩුල්ලක් (පස්කඩ සිවුරෙහි මහා මණ්ඩලයක්) දිය හැක්ක. අඩමඩුල්ලක් (කුඩා මණ්ඩලයක්) දිය හැක්ක. නුවාවක් දිය හැක්ක. පරිභණ්ඩයක් (ඇතුළු නුවාවක්) දිය හැක්ක. ඉදින් සඛ්‍යාට ගිනෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මී හෝ සකුරු හෝ වේ නම් එක් වරක් වළඳන්නට දිය හැකි ය. ඉදින් යළිත් වුව මනා වී නම් යළිත් දිය හැකි යැ” යි වදළ සේක.

71. එ සමයෙහි සඛ්‍යාට වැසියළු ගත්වන්තෙක් නො වේයි හාගාවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ජතුයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ... ගත් නොගත් දෑයන් දන්නේ ද, මෙකී අඛත පයින් සමන්විත මහණක්හු සාටියගාභාපකයකු (වැසියළු ගත්වන්තකු) කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මෙසේ සම්මත ද කළයුතු ය: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැයුතු ය. යැද වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඛ්‍යා මෙසේ දැන්වියයුතු ය:

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණිකල් වේ නම්, සඛ්‍ය තෙමේ මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයකු කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

සුභංකු මෙ හන්ත සංඛ්ඤා. සංඛ්ඤා ඉත්තංගං. භික්ඛුං සාථියගාභාපකං සම්මන්තරී. යස්සායසම්මො ඛමති ඉත්තංගං සංඛ්ඤා භික්ඛුංගො සාථියගාභාපකස්ස සම්මති පසා තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති පසා භාසෙය්. සම්මන්තො සංඛ්ඤා ඉත්තංගංගො භික්ඛුං සාථියගාභාපකො. ඛමති සංඛ්ඤා. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛ්ඤා පනතගාභාපකො න භොති. හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභික්ඛෙ සමන්තගතං. භික්ඛුං පනතගාභාපකං සම්මන්තරී. යො න ජන්තරී. ගච්ඡෙය් -පෙ- ගභිකාගභිකඤ්ඤා ජානෙය්.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තරී:

පඨමං. භික්ඛු යාථිකඤ්ඤා. යාථිකා -පෙ- ඛමති සංඛ්ඤා තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී"ති.

72. තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛ්ඤා ආරාමිකපෙසකො න භොති. ආරාමිකා අපෙසියමානා කම්මං න කරොතති. හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභික්ඛෙ සමන්තගතං. භික්ඛුං ආරාමිකපෙසකං සම්මන්තරී. යො න ජන්තරී. ගච්ඡෙය් -පෙ- පෙසිකාපෙසිකඤ්ඤා ජානෙය්. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තරී. -පෙ- තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛ්ඤා සාමණේරපෙසකො න භොති. සාමණේරා අපෙසියමානා කම්මං න කරොතති. හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. යම් ආයුෂ්මකත්වයට මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයකු කොට සම්මත, කිරීම රිසියෙයි ද හේ නිහඬ වෙවා. යමකුට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා. සඛ්‍යයා විසින් මේ නම් මහණ සාටියගාභාපක - යෙකිසි සම්මත ය. (එය) සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

එ සමයෙහි වනාහි සඛ්‍යයාට පාත්‍ර ගන්වන්නෙක් නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළු සේක):

"මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... ගත් නොගත් දෙයක් දන්නේ ද, මෙකී අංග පයින් සමන්විත මහණහු පාත්‍ර ගන්වන්නකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ ම හේ සම්මත කළයුතු:

පළමු කොට මහණෙක් යැදියැයුතු ... සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)." යනු යි.

72. එසමයෙහි ආරාමික ප්‍රේෂකයෙක් නැත. ආරාමිකයෝ නො මෙහෙයනු ලබන්නාහු වැඩිපල නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළු සේක:

"මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... මෙහෙයන ලද්දකුත් නො මෙහෙයන ලද්දකුත් දන්නේ ද, මෙකී අභිග පයින් සමන්විත මහණක්හු ආරාමික ප්‍රේෂකයකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම සම්මත කළයුතු ය. ... එ හෙයින් නිහඬ ය. මේ කරුණ මෙසේ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

එ සමයෙහි සඛ්‍යයාට ශ්‍රාමණේර ප්‍රේෂකයෙක් (හෙරණුන් ඒ ඒ කටයුත්තෙහි මෙහෙයවන්නෙක්) නැත. හෙරණු නො මෙහෙයනු ලබන්නාහු කිසි කටයුත්තක් නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළාහ:)

“අනුජාතාථි භික්ඛව පඤ්ඤාබ්භිසං සමනාගතං. භික්ඛු-
සාමග්ගොපසකං සම්මනාති. යො න ජන්තං. ගවේශයා න
දෙසාගති. ගවේශයා න මොහගති. ගවේශයා න භයාගති.
ගවේශයා පෙසිතාපෙසිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ
සම්මනාතිතඤ්ඤා. පඨමං භික්ඛු යාචිතඤ්ඤා. යාචිතා වානෙතන
භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛ්‍යා කුපෙනඤ්ඤා:

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සංඛ්‍යා. යදි සංඛ්‍යාසං පත්තකල්ලං
සංඛ්‍යා ඉත්තකාමං. භික්ඛු. සාමග්ගොපසකං. සම්මනෙතයා.
එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සංඛ්‍යා. සංඛ්‍යා ඉත්තකාමං. භික්ඛු.
සාමග්ගොපසකං. සම්මනති. යසංයාසම්මතො ඛමති ඉත්තකාමසං
භික්ඛුනො සාමග්ගොපසකසං සම්මති. යො තුණ්හසං. යසං
නකඛිමති යො භාසෙයා.

සම්මතො සංඛ්‍යන ඉත්තකාමො භික්ඛු සාමග්ගොපසකො.
ඛමති සංඛ්‍යසං. තසං තුණ්හි. එවමෙන. ධාරයාමි”ති.

තතිසක-භාණ්ඩාරං.

සෙනාසනකඛ්ඤා නිට්ඨිතො ඡට්ඨා¹.

තසුඤ්ඤා:

1. විහාරො* බුද්ධසෙට්ඨන අපඤ්ඤානෙතා තද අනු
තභං තභං නිකම්මනති වාසා තෙ ජිනසාවකා.
2. තෙ සෙට්ඨි ගහපති දිස්වා භික්ඛුනං එතද්වුචි
කාරාපෙයාං වසෙයාරා පටිපුට්ඨං නායකං.
3. විහාරං අධිග්ගොගඤ්ඤා පාසාදං හමමියං ගුහං
පඤ්ඤාලෙණං අනුඤ්ඤාසි විහාරෙ සට්ඨි කාරයි.
4. ජනො විහාරං කාරෙති අකවාටං අසංවුතං
කවාටං පිට්ඨිසංඛ්‍යාටං උද්ධමාදාදා උත්තරි.

1. සෙනාසනකඛ්ඤා ඡට්ඨා. - මජ්ඣං.

2. විහාරං. - පිටු.

5. ආවිඤ්ඤානවිප්‍රදායං වට්ඨිඤ්ඤා කපිසිසකං.
සුච්ඡි සථි තාලවිප්‍රදායං ලොභකවත්ථිසාණකං,
6. යනතතං සුච්ඡිකඤ්ඤාව ඡදනං උලලිසානාවලිකං
වෙදිජාලසලාකඤ්ඤා වකකලී සසරෙන ව.
7. ථිථිං බිදලමඤ්ඤා සොසානිකලසාරකො
බුද්ධි කුළිරපාදඤ්ඤා ආභවවාසද්දි උච්චකො.
8. සත්තඛෙයා ව හද්දපියං පිඨිකාචලකපාදකං
ආමලාචලකා¹ කොට්ඨා පලාලපියවෙව ව
9. උච්ච ව අභිපාදනි අවධිඛලකපාදකං
සුක්කං අට්ඨපදං වොළං තුලිකං අඛිකාසිකං.
10. ගිරගෙයා හිසියො වාපි දුක්ඛං සෙනාසනමිපි ව
ඕනඤ්ඤා හෙවධා පතති උප්පාදෙතො භරතති ව.
11. හතතිඤ්ඤා² හත්ථතතිඤ්ඤා අනුඤ්ඤාසි තරාගතො
සෙනකාලවිභාරෙපි දුක්ඛං සන්තඤ්ඤා මතතිකං.
12. ඉක්කාසං පාණිකං කුණ්ඩං සාසපං පිත්තකෙලකං
උසිසනෙන පච්චුඤ්ඤා ඵරුසං ගණ්ඩමතතිකං.
13. ඉක්කාසං පටිභානඤ්ඤා නිවා වයො ව ආරුහං
පටිපතතති ආලකං අඛිකුඩං තයො සුත.
14. බුද්ධකො කුඩිපාදො ව ඔවසාසති සරං බිලං
විවරවංසං රජ්ජඤ්ඤා ආලිඤ්ඤා කිට්ඨකෙන ව.
15. ආලමඤ්ඤා තිණවුණ්ණො හෙවධාමගෙහ නයං කරෙ
අජෙකාකාසෙ ඔතපතති සාලං හෙවධා ව භාජනං.

1. ආමකාමලකා - ව ස.

2. ගිතතිඤ්ඤා - ඉ.

5. රහුන් සිදුර ද අදිනා රහුන ද අගුල් වැටිය ද අගුල් කණුව ද යතුර ද තරංකය ද කෙසි සිදුර ද ලොහොමුවා ලිමුවා අංමුවා යතුර ද,
6. යතුර ද හිද්ද ද ඇතුළත පිටත බදුම ඇලැවි සෙවෙණිය ද පිල් වාබොනය ද දුල්වාබොනය ද කුරුවාබොනය ද රෙදි පාපිස්න ද තණ ඇතිරිය ද,
7. මිස්ස ද වෙවැල් ඇඳ ද සොහොනැ යු මසාරකය ද බුන්දිකා-බඬ ඇඳ පුටු ද කුලීරපාදක (කකුළු පා) ඇඳ පුටු ද ආභවපාදක ඇඳ පුටු ද සිවුරැස් පුටුව ද උස් සිවුරැස් පුටුව ද,
8. කවිච්චිය ද වෙවැල් පුටුව ද රෙදි බන් පුටුව ද පුවරු පා පුටුව ද ඇඹිල්වැටි පුටුව ද පුවරුවද කොස්ස ද පිදුරු පුටුව ද,
9. උස් යහනෙහි හිම ද සපකු ඩැසිම ද ඇඳ පිළිපා ද අටඟුල් ඇඳ පිළිපා ද හුය ද අටපා විසුම ද රෙදිකඩ ද පුළුන් ද අඩකයක් දික් කොටට ද,
10. ගිරඟ්ගසමජ්ජය ද බිසි ද සෙනසුන් පිරිකර වූ වස්ත්‍රය ද මෙට්ට යු ඇඳ පුටු ද බිසි යටින් පැළි වැටෙනු ද, උර ගළවා ගෙන යන්' යන්න ද,
11. හක්ති කම්ය ද හස්තහක්ති කම්ය ද තරාගතයෝ අනුදත්ත. වෙහෙරෙහි ද සුදු පැහැ කළු පැහැ ගැන්වීම ද දසපිණ්ඩ දනය ද සණ්ඨමත්තිකා දනය ද,
12. මැලියම් ද අත්ලෙන් තුනී කිරීම ද අබපිටි ද ඉටිතෙල් ද අනුදුතීම ද ඒවා වැඩි වූ කල්හි රෙදි කඩින් පසුරන්නට අවසරය ද, රළු බිමැ ගඩවිල් පස් දීම ද,
13. මැලියම් අනුදුත්ම ද ප්‍රතිභාන විත්‍ර කිරීම ද මිටි බිම ද බැඳුම් ද නැඟෙන්නවුන් වෙහෙසට පත් වෙත් යනු ද ඇදී වැටෙත් ය යනු ද ඒකාඛනන වීමද අඩ හිත්තිය අනුදුත්ම ද ගබ් තුන ද,
14. කුඩා වෙහෙරෙහි බිතුපා දිරීම ද බිත්ති තෙමීම ද බිය පත් ව කැහැසීම ද හිත්තිබිලය අනුදුත්ම ද සිවුරු හෙලන වස් දංඩ ද සිවුරු හෙලන ලනුව ද පිළි අනුදුත්ම ද පැලැලි අනුදුත්ම ද,
15. ආලඹන බාහානුජානනය ද තණ රොඩු වැටීම ද යට කී නය අනුව උලෙපාවලෙපාදිය කළ යුතු ය යන්න ද එළි-මහතැ විවරවාස විවරජුන් තැබීම ද පැන් අවිචන් කැකුරෙයි යන්න ද පැන්හල අනුදුත්ම ද යටකි පරිදි පැන්හලෙහි පියස්සේ උලෙපාවලෙපාදිය ද පැන්බඳුන අනුදුතීම ද,

16. විහාරො කොට්ඨකො වෙව පරිවෙණග්ගිසාලකං
ආරාමෙ ව පුත කොට්ඨ හෙට්ඨකොද්දව නයං කතර.
17. සුදං අනාථපිණ්ඩි ව සද්ධො සිතවනං අගා
දිට්ඨධම්මො නිමනොති සහ සංඛින්න නායකං.
18. ආණ්ඩපෙසනාරාමග්ගෙ ආරාමං කාරයි ගණො
වෙසාලියං නවකම්මං පුරතො ව පරිග්ගහං.
19. කො අරහති හත්තග්ගෙ කිත්තිරං ව අවන්දියා
පරිග්ගහිතනාරසරා තුලො සාවතී ඔසරි.
20. පතිට්ඨාපෙසි ආරාමං හත්තග්ගෙ ව කොලාහලං,
ගිලානා වරසෙය්‍යා ව ලෙසා සත්තරසා තභිං.
21. කෙන නු ඛො කථනනු ඛො විහාරග්ගෙන භාජයි
පරිවෙණනුභාගඤ්ච අකාමා භාගං නො දදෙ.
22. නිසසිමං සබ්බකාලං ව ගාභා සෙනාසනෙ තයො
උපතජ්‍යෙ ව වණ්ණඤ්චි ධීතකා සමානාසනා.
23. සමානාසනිකා භිද්දිංසු තිවග්ගා ව ද්වග්ගිකං
අසමානාසනිකෙති දීසං සාළිඤ්ච පරිභුඤ්චි.
24. අයාකා ව අවිදුරෙ භාජිතඤ්ච කිට්ඨගිරෙ
ආළවි පිණ්ඩකතුට්ඨති ආරදහනළවට්ඨිකා.

16. විහාරය ද කොටුව ද පිරිවෙන ද ගිනිහල් ගෙය ද යළි කොටුව පිළිබඳ ව යට කී පරිදි ම උලීක්‍ෂාවලික්‍ෂාදිය යොදා දැන ගන්නේ ය.
17. සුද්ධ නම් සැදුවත් අනෙපිඩුසිටු තෙම ගීතවනයට ගියේ ය. භේ දුටු නිවන් දහම් ඇත්තේ සඛයා සහිත ලොකනායකයන් වහන්සේ නිමැති ය.
18. අතරමගැ අණ කෙළේ ය. ගණයා මගැ ආරාම කැරවී ය. විසල් පුර මහණහු නවාම් කෙරෙත්. සවැගියන් අතැවැස්සෝ ඉදිරියෙන් ගොස් සෙනසුන් අත් කැර ගැන්ම කරත්.
19. බොජුන් හලා අග්‍රපිණ්ඩාදියට කවරෙක් සුදුසු ද? වටුවාට ඉතිරිදෙදෙන බුහුමන් කළාහ. නො වැන්ද යුත්තෝ ද කියන ලදහ. සවැගියන් අතැවැස්සෝ මණ්ඩපයන් අත්කැර ගැන්ම කළහ. ඇතුළු ගමැ පුළුන් පිටවූ ඇඳ පුටු ආදිය පැනැවූහ. සැවැතට බුදුරජුහු වැඩියාහ.
20. දෙවරම සහනට පිරිනැමී ය. බොජුන්හල කලබල ඇතිවිය. ගිලන් මහණහු මුසපත් වෙත්. මහඟු යහන් අත්කර ගනිත්. ලෙසමාත්‍රාබාධයෙන් සෙනසුන් අත් පත් කරත්. සතළොස්වැගි මහණහු එහි වෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්.
21. කවරකු විසින් කෙසේ නම් සෙනසුන් ගැන්විය යුතු ද යන පැනය නැංගේ ය. විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගැන්වීම බෙදී ය. පිරිවෙන් අනුභාගය දියයුතු ය. ඒ භාගය නො කැමැත්තෙන් නො දියයුතු.
22. සිමාවෙන් පිටත සිවියහුට සෙනසුන් නො ගැන්විය යුතු. හැම කල්හි සෙනසුන් ප්‍රතිබාහනය නො කළ යුතු. සෙනසුන් පිළිබඳ ගැන්වීම් තුනෙකි. උපනඤ්ඤ තෙර සෙනසුන් දෙකක් ප්‍රතිබාහන කෙළේ ය. බුදුහු විනය වැණුහු. තෙරහු සිටගෙන විනය උදෙසැවූහ. කොතෙකින් සමානාසන ඇත්තෝ වෙත් ද?
23. සමානාසනිකයෝ ඇඳ කඩාදූවූහ. තුන් දෙනෙක් ද හිඳ ඇඳ කඩාදූවූහ. දෙදෙනකුට එකට ඇඳ පුටුවල හිඳ ගන්නට අනුදත් සේක. අසමානාසනිකයන් හා දික් අස්නැ හිඳීම අනුදත් සේක. ආළින්ද සහිත සියලු පහය අනුදත් සේක.
24. කොසොල් රජුගේ මුක්තණියෝ කලුරිය කළාහ. සැවැතට නොදුරෙහි මහණුන්ට උවදුරු ඇති විය. කීටාගිරියෙහි දී සවැගිමහණුන්ගේ අතැවැස්සන් විසින් සෙනසුන් බෙදන ලදී. බුදුරජුහු අළුවු රවට වැඩියාහ. මැවිපිඩු තබන පමණිකුත් බිත්තිය මැටි ගැ පමණිකුත් දෙර අඟල් වැටිය කරන පමණිකුත් නවාම් සමූහයන් දෙත්.

25. ආලොක සෙත-කාළඤ්ඤා ගෙරු-ඡාදන ඛන්ධනා
ගණ්ඩ-ඛණ්ඩ-පරිභණ්ඩං වීස-තිංසා යාවථිවිකං.
26. ඔසිනෙ අකතං¹ බුද්දෙ ඡ-පඤ්චසස්සිකංදදෙ
අඛණ්ඩොගෙ ව සත්තට්ඨ මහලෙද්ද දස-ආදස.
27. සබ්බං විහාරං එකස්ස අඤ්ඤං වාසෙනති සබ්බිකං
නිස්සිමං සබ්බකාලඤ්ඤා පක්කමන්ති විඤ්ඤාමන්ති ව.
28. කාලඤ්ඤා සාමඡෙරඤ්ඤා සිංඝාපච්චසක්කානතිමං
උමමන්ත ටික්කවික්කා ව වෙදනාපක්කාදස්සනා.
29. අප්පට්ඨකමො දිට්ඨියා පණ්ඩකා ථෙය්‍යතිත්ථියා
තිර්ථජාන මාතු පිතු අරහන්ත ඝාතක දුසකා.
30. හෙදකා ලොභිතුප්පාද උභතො වාපි ව්‍යඤ්ජනා
මා සබ්බස්ස පරිහාසි කමමං අඤ්ඤස්ස දුතවෙ.
31. විපකතෙ ව අඤ්ඤස්ස කතෙ තස්සෙව පක්කමෙ
විඤ්ඤාමති කාලකතො සාමඡෙරො ව ජායති.
32. පච්චස්ඛාතො ව සික්ඛාය අනම්මා පණ්ඩකො යදි
සබ්බස්ස ව සාමිකො හොති උමමන්ත ටික්කවෙදනා.

25. කවුළු දොර සවිකරන පමණින් බිත්ති ආදිය සුදු කළ
ගුරු පැහැ කරන පමණින් සෙවිලි කරන පමණින් පියස්ස
බඳනා පමණින් ගණ්ඨිකාවක් තැබීම කැඩුම් බිඳුම් පිළි-
සකර පමණින් පිළක් කරන පමණින් නවාම් සමමතිය
දෙත්. විසි වසකට කිස් වසකට ද දිවිහිම කොට ද නවාම්
සමමතිය දෙත්.
26. කොට නිමැවූ වෙහෙර සඳහා ද නවාම් සමමතිය දෙත්.
නොකළ හෝ අඩාළ වූ හෝ වෙහෙර සඳහා නවාම්
සමමතිය අනුදත් සේක. නවාම් දෙත්. කුඩා වෙහෙරෙහි
සවසකට හෝ පස්වසකට නවාම් දියයුතු. අඩංගියොග
වෙහෙරෙහි කටයුතු බලා හත් අට වසකට ද මහ වෙහෙරෙක
කටයුතු සඳහා දසදෙළොස් වසකට ද නවාම් සමමතිය
දියයුතු.
27. සියලු වෙහෙරට නවාම් දෙත්. එකකුට නවාම් දෙකක් දෙත්.
නවාම් ගෙන අන් එකකු වස්වත්. සහසතු දෑ තමනට
වෙන් කෙරෙත්. සීමායෙන් පිටත සිටියාහට නවාම්
දෙත්. ඔහු සියලු කාලයෙහි වෙහෙර තමනට වෙන් කර
ගනිත්. නවාම් ගෙන පිටත් ව යෙත්, සිවුරු හැර ද
යෙත්.
28. කලුරිය ද කෙරෙත්, හෙරණුම්හ යි ශික්ෂා ප්‍රතිකෂප
කළම්හ යි පරිජියට අවනුම්හ යි උමතු වම්හ යි කැළඹුණු
සිතැත්තම්හ යි වෙදනායෙන් පෙළුණම්හ යි, ඇවැත් නො
දක්මෙන් ද,
29. ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙන් ද දෘෂ්ටිය අත් නො
හැරීමෙන් ද උත්තමිජ්ජායම්හ යි, පණ්ඩකයම්හ යි, ථෙයා
සංවාසකයම්හ යි, අත් තොටුවනට බැඳුණම්හ යි, තිරිසන්-
ගියම්හ යි මා පිය රහතුන් නැසුවම්හ යි හික්මුණි දුෂක-
යම්හ යි ද,
30. සහබෙ කළම්හ යි ද ලොහිතුප්පාදකයම්හ යි ද උභතොබ්‍ය-
ඤ්ජනකයම්හ යි ද පිළින කෙරෙත්. සඛකයාට පාඩු නො
වේවා යි කටයුත්ත අන්තට දියයුතු.
31. කටයුත්ත අඩාළ කල්හි ද අනෙකකුට පැවරියයුතු. එය
කොට නිමි කල්හි ඔහුට ම එය පැවරියයුතු. නික්ම
යන්නේ ද සිවුරු හරන්නේ ද කලුරිය කෙළේ ද හෙරණු
වෙමි යි හෝ,
32. ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධාර්‍යානාය කෙළෙමි යි හෝ අන්තිම වස්තුවට
පැමිණියෙමි යි පණ්ඩකයෙමි යි ප්‍රතිඥ කෙරේ ද සඛකයා ම
එහි ස්වාමි වේ. උමතු වෙමි යි, වික්ෂිප්ත සිතැත්තෙමි යි,
වෙදනායෙන් පෙළුණෙමි යි පිළින කෙරේ ද,

33. අදස්සනාපපට්ඨකමේඛ දිට්ඨි කසෙසව ගොති වා
පණ්ඩුකො රේයා තිස්සී ව තිරවජාන මාතුපෙතතිකං
34. සාතකො දුසකො වාපි හෙද ලොහිත වාසුඤ්ජනා
පට්ඨනාති යදි සො සබ්බකා ව ගොති සාමිකො.
35. හරතනඤ්ඤා කුසලමං උද්දියති ව කමෙලං
දුසං ව වමෙ වසකලී වොළකං අකකමහති ව.
36. අලො උපාහනා නිවු ලිඛනති අපසෙසනති ව.
අපසෙසනං ලිඛනෙ වා ධොතපට්ඨකුරෙන ව.
37. රාජගහෙ න සකෙසානති ලාමකං හතතුද්දසකං
කරං නු ධො පඤ්ඤපකං හණ්ඩාගාරිකසමුත්තිං.
38. පටිග්ගහභාජකො වාපි යාගු ව ඵලභාජකො
ඛජ්ජකභාජකො වෙව අපමනකච්ඡසජො.
39. සාවිශගාභාජකො වෙව තරෙව පක්ඛගාහකො
ආරාමික සාමණේර පෙසකස්ස ව සමුත්ති.
40. සබ්බාහිතු ලොකච්ඡි භිතවිකො විනායකො
ලෙණස්ස ව සුඛස්ස ව කුසලස්ස ව විපසිද්ධතති.

33. ඇවැත් නො දැක්මෙහි ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි මිසදිවුච්ච අත්නොහැරීමෙහි උබෙව්නී කම් කරන ලදිම් යි පිළින කෙරෙයි ද ඒ ආවාසය ඔහුට ම ය. පණ්ඩකයෙම් යි ථෙය්‍යසංවාසකයෙම් යි තිස්සීයපකකනාක යෙම් යි තිරිසන්ගතයෙම් යි මාතෘඝාතක පිතෘඝාතක යෙම් යි
34. අරහත්ඝාතකයෙම් යි භික්ෂුභික්ෂකයෙම් යි සඤ්ඤාදාන-
යෙම් යි ලොභිකුප්පාදකයෙම් යි උභතොබ්‍යාඤ්ජනක-
යෙම් යි හේ පිළින කෙරේ ද සඤ්ඤා ම ඒ ආවාසයට
ස්වාමි වේ.
35. විහාරපරිභොගය අත් කැනකට ගෙන යත්. පැදුරු ආදිය
ගෙනයන්නට කුකුස් කෙරෙත්. වෙහෙරෙක් දිරාපත් වෙයි.
සඤ්ඤාට මාහැඟි කම්බලයෙක් උපන. මාහැඟි වස්ත්‍රයෙක්
උපන. වම්යෙක් උපන. වක්කලිකාවෙක් උපන. රෙදි කබෙක්
උපන. නොසෙදු පයින් සෙනසුන් ඇක්මෙත්.
36. තෙත් පා ඇත්තාහු පාවහන් ඇත්තාහු සෙනස්න ඇක්මෙත්.
පිරියම් කළ බිමැ කෙළ ගසත්. පිරියම් කළ බිත්තියට
හේත්තු වෙත්. හේත්තුවන පුවරුව බිම සුරයි. සේදු පයැත්තහු
පසතුරුණ එළා සැතපියයුතු.
37. රජගහ නුවර සභබත් කරන්නට නො හැකි වෙත්. සැවැගියෝ
ලාමක බත් භික්ෂුනට දෙති. හතතුදොසකයකු අනුදත්
සේක. කෙසේ බත් උදෙසිය යුතු ද යි ප්‍රශ්නයෙක් විය.
සෙනසුන් පනවන්නකු අනුදත් සේක. භාණ්ඩාගාරික සම්මතිය
අනුදත් සේක.
38. විවරප්‍රතිග්‍රාහකයෙක් ද විවරභාජකයෙක් ද යාග්‍රභාජක-
යෙක් ද එලභාජකයෙක් ද ඛජ්ජකභාජකයෙක් ද අසමත්තක-
විසෂජ්ජකයෙක් ද,
39. සාවියගාභාජකයෙක් ද එසේ ම පක්කගාභාජකයෙක් ද අනුදත්තා
ලදහ. ආරාමිකපෙසක සම්මතිය ද සාමභේරපෙසක සම්මතිය ද
අනුදත්තා ලදහ.
40. සියල්ල මැඩැලූ ලොව කතු දත්තා ඉතසින් ඇති විනායක-
යන් වහන්සේ විවෙකවාසය පිණිස ද සුව පහසු පිණිස ද
ධාෂන වඩන්නට ද විවසුන් වඩන්නට ද සෙනසුන් අනුදත්
සේක.

සංවිසමයෙදකකඛකකං

පඨමභාණවාරං

ඡස්සකාපඛඛජ්ජා

1. තෙන සමයෙන ධුද්ධො භගවා අනුපියායං විහරති අනුපියං නාම චලලානං නිගමො. තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සක්කාකුමාරා භගවන්තං පඛඛජ්ජිතං අනුපඛඛජ්ජනති. තෙන ඛො පන සමයෙන මහානාමො ච සසෙකා අනුරුද්ධො ච සසෙකා ඥො පාඨිකා භොතති. අනුරුද්ධො සසෙකා සුමුමාලො භොති. තස්ස යයො පාසාද භොතති එකො භෙමනතිකො එකො ගිමතිකො එකො වසසිකො. සො වසසිකෙ පාසාදෙ වසසිකෙ වත්තාරො මාසෙ නිඤ්ඤාපෙති තුරියෙති පරිවාරියමානො න භෙට්ඨාපාසාදං ඔරොහති.

අථ ඛො මහානාමස්ස සක්කස්ස එතදභොසි: “එතරහි ඛො අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සක්කාකුමාරා භගවන්තං පඛඛජ්ජිතං අනුපඛඛජ්ජනති. අමහාකඤ්ඤා කුලා නස්සි කොචි අගාරස්මා අනාගාරියං පඛඛජ්ජිතො. යනතුනාහං වා පඛඛජ්ජයාං අනුරුද්ධො වා”ති. අථ ඛො මහානාමො සසෙකා යෙන අනුරුද්ධො සසෙකා තෙනුපසංකම්. උපසඛිකම්භා අනුරුද්ධං සක්කං එතදවොච: “එතරහි තාත අනුරුද්ධ, අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සක්කාකුමාරා භගවන්තං පඛඛජ්ජිතං අනුපඛඛජ්ජනති. අමහාකඤ්ඤා කුලා නස්සි කොචි අගාරස්මා අනාගාරියං පඛඛජ්ජිතො. තෙන හි ත්වං වා පඛඛජ්ජ අහං වා පඛඛජ්ජස්සාමි”ති.

“අහං ඛො සුමුමාලො. නාහං සසෙකාමි අගාරස්මා අනාගාරියං පඛඛජ්ජිතං. ත්වං පඛඛජ්ජාති”ති.

“එහි ඛො තෙ තාත අනුරුද්ධ සරාවාසස්සං අනුසාසිස්සාමි: පඨමං ඛෙත්තං කසාපෙතඛං, කසාපෙත්වා විපාපෙතඛං, විපාපෙත්වා උදකං අතින්තෙතඛං, උදකං අතින්තෙත්වා උදකං නිත්තෙතඛං, උදකං නිත්තෙත්වා නිඛිඛෙතඛං, නිඛිඛෙතඛං ලවාපෙතඛං, ලවාපෙත්වා උඛ්ඛාහාපෙතඛං, උඛ්ඛාහාපෙත්වා පුඤ්ඤං කාරාපෙතඛං, පුඤ්ඤං කාරාපෙත්වා මඤ්ඤෙතඛං, මඤ්ඤෙත්වා පලාලානි උඤ්ඤාපෙතඛානි, පලාලානි උඤ්ඤාපෙත්වා භුසිකා උඤ්ඤාපෙතඛානි, භුසිකා උඤ්ඤාපෙත්වා ඔසුනාපෙතඛං, ඔසුනාපෙත්වා අතිහරාපෙතඛං, අතිහරාපෙත්වා ආයතිමිථි වත්තං එවමෙව තාතඛිකති.”

1. නිද්ධාපෙතඛං - මජ්ඣං.

2. නිද්ධාපෙත්වා - මජ්ඣං.

සංස්කෘත බන්ධනය

පළමු බන්ධන

ශාක්‍යයන් සඳහාගේ පැවිද්ද

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුපිය නම් නුවර සමීපයෙහි වැඩ වසන සේක. අනුපිය නම් මල්ලයන් ගේ නියමගමෙකි. එ සමයෙහි වනාහි ප්‍රකට වූ ශාක්‍ය කුමාරයෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. එ සමයෙහි මහානාම ශාක්‍ය ද අනුරුද්ධ ශාක්‍ය ද යන දෙදෙන සොහොයුරෝ වෙත්. අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම සිසුමැලි වෙයි. ඔහුට ප්‍රාසාද තුනක් විය. එකෙක් ගීත සෘතුවේ විසීම පිණිස ය. එකෙක් ග්‍රීෂ්ම සෘතුවේ විසීම පිණිස ය. එකෙක් වර්ෂාණ සෘතුවේ විසීම පිණිස ය. හේ වර්ෂාණරතුව සඳහා නැනැවුණු පහයෙහි වැසි සාරමස තුළ වසන ස්ත්‍රීන් විසින් හසුරුවනු ලබන ඉන්ද්‍රියයන් ඇත්තේ (හෙවත් පස්කම්හි අලවනු ලබනුයේ) යට පහයට නො බසී.

එ කල්හි “දැන් වනාහි ප්‍රකට ප්‍රකට ශාක්‍ය කුමාරයෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. අප කුලයෙන් ද කිසිවෙක් ගිහිගෙය හැර සස්තට නො පැමිණියේ ය. (පැවිදි නොවී ය.) මා හෝ අනුරුද්ධයා හෝ පැවිදි වනොත් ඉතා යෙහෙකැ”යි මහානාම ශාක්‍යයාට මේ සිත විය. ඉක්බිති මහානාම ශාක්‍ය තෙම අනුරුද්ධ ශාක්‍යයා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ අනුරුද්ධ ශාක්‍යයා බණවා, “දරුව අනුරුද්ධය, දැන් ප්‍රකට ප්‍රකට ශාක්‍ය කුමරුවෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. අපගේ කුලයෙන් වූ කලී කිසිවෙකුත් ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි නො වී ය. එබැවින් තෝ හෝ පැවිදි වව, මම හෝ පැවිදි වන්නෙමි”යි මෙ බස් පැවැසීය.

“මම වූකලී සිසුමැලියෙමි. ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නට නො හැක්කෙමි. ඔබ පැවිදි වන්නැ”යි අනුරුද්ධ කුමර කී ය.

“දරුව අනුරුද්ධය, එසේ වී නම් ගිහිගෙයි වසනු පිණිස උපදෙස් දෙන්නෙමි. පළමු කොට කෙත් සැවවිය යුතු. සාවවා, වැසිඳවිය යුතු. වසුරවා ඇතුළට ජලය පැමිණැවිය යුතු ය. ඇතුළට ජලය පමුණුවා, ජලය සම කැඳවිය යුතු. ජලය සම කරවා, වල් නෙළීම කැඳවිය යුතු. වල් නෙළීම කරවා, කැප්විය යුතු. කප්වා ඇඳ්දිය යුතු. අඳවා මිටි බැන්දවිය යුතු. මිටි බඳවා මැඩවිය යුතු. මඩවා පිදුරු බැහැර කැඳවිය යුතු. පිදුරු බැහැර කරවා කාටුව ඉවත් කැඳවිය යුතු. පොලවාලිය යුතු. පොලවාලා ගෙට ගෙන්විය යුතු. ගෙට ගෙන්වා එන වර්ෂයෙහි ද මෙසේ ම කළ යුතු යැ”යි (මහානාම කුමර කී ය.)

“න කම්මා වියනති, න කම්මානං අනෙයා පඤ්ඤායති. කද කම්මා විධිස්සනති? කද කම්මානං අනෙයා පඤ්ඤායති? කද මයං අපොසස්සකාං පඤ්ඤාං කාමගුණෙහි සමප්පිනා සමඛිග්ගතා පරිවාරික්ඛාමා”ති.

“න හි තාත අනුරුද්ධ කම්මා වියනති, න කම්මානං අනෙයා පඤ්ඤායති අබ්බේසෙව කලෙව පිතරො ව පිතාමහා ව කාලකතා”ති.

“තෙන හි ත්වඤ්ඤව සරාචාසකොත්ත උපජානාති. අහං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ඣාමි”ති.

2. අර්ධො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං වුත්තෙ අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස මාතා අනුරුද්ධං සකකං එතදවොච: “තුමෙහ ධො මෙ තාත අනුරුද්ධ ඥො පුත්තා පියා මනාපා අපට්ඨකුලා මරණෙනපි වො අකාමකා විනා හවිස්සාමි. කිමපනාහං තුමෙහ ජීවතොත අනුජානිස්සාමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාති”.

දුතියමි ධො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

“තුමෙහ ධො මෙ තාත අනුරුද්ධ ඥො පුත්තා පියා මනාපා අපට්ඨකුලා මරණෙනපි වො අකාමකා විනා හවිස්සාමි. කිමපනාහං තුමෙහ ජීවතොත අනුජානිස්සාමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තතියමි ධො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තෙන ධො පන සමයෙන හද්දියො සකාරුඡා සකානං උජ්ජං කාරෙති. සො ව අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස සභායො භොති. අර්ධො අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස මාතා “අයං ධො හද්දියො සකාරුඡා සකානං උජ්ජං කාරෙති අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස සභායො. සො න උක්ඛහති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුනති” අනුරුද්ධං සකකං එතදවොච: “සවෙ තාත අනුරුද්ධ හද්දියො සකාරුඡා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති එවං ත්වමි පබ්බජාමි”ති.

“කටයුතු නො නිම වෙයි. කටයුතුවල කෙළවරක් නො පැනෙයි. කවරද නම් කටයුතු නිම වන්නේ ද? කවර දක කටයුතුවල කෙළවරක් පැනෙන්නේ ද? කවර දක අපි අල්පොක්සක වූ පස් කම් ගුණයෙන් සමර්පිත වූ සමන්විත වූ සැප පහසු විදින්නෙමු ද”යි (අනුරුද්ධ කුමර කී ය.)

“දරුව අනුරුද්ධ, කටයුතු නිම නො වේ. කටයුතුවල කෙළවරක් ද නො පැනෙයි. කටයුතු නොනිමි කල්හි ම මාපියෝ ද මුත්තණු මිත්තණියෝ ද කඳුරිය කළහ” යි මහානාම කුමරුවෝ කී හ.

“එසේ වී නම් ඔබ ම ගිහිගෙහි විසීම දැන ගනුව. මම ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදිබිමට පැමිණෙන්නෙමි”යි අනුරුද්ධ කුමර කී ය.

2. ඉක්බිත්තෙන් අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම මව කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, “මැණියනි, මම ගිහිගෙන් නික්ම සස්නෑ පැවිදි වන්නට කැමැත්තෙමි. මට ගිහිගෙන් නික්ම සස්නෑ පැවිදි වන්නට අනුදන්නැ”යි කී ය. මෙසේ කී කල්හි අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාගේ මව අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාට, “දරුව තෙපි වනාහි මගේ පිය වූ මනාප වූ නො පිළිකල් වූ දරු දෙදෙනා ය. තොපගේ මරණයෙහි නොකැමැත්තෙන් ම වෙන් වන්නෙමි. එසේ කලෑ, ජීවත් වන්නා වූ තොපට ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කීමක් ද, අනුදන්නෙමි ද”යි කීවා ය.

දෙවෙනි වර ද අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම “මැණියනි, මම ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිනුවට මට අනුදන්නැ”යි කී ය.

“දරුව අනුරුද්ධය, තෙපි පිය වූ මනාප වූ නොපිළිකල් වූ මගේ දරු දෙදෙනා ය. තොප ගේ මරණයෙහි නො කැමැතිවූ ම වෙන් වන්නෙමි. කීමක් ද ජීවත් වන්නා වූ තොපට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදනට අනුදන්නෙමි ද”යි (අනුරුත් කුමරුගේ මව කීවා ය.

තෙවෙනි වර ද අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම “මැණියනි, මම ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදිනු කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිනුවට මට අනුදන්නැ”යි කී ය.

එ සමයෙහි වනාහි හඳ්දිය ශාක්‍ය රජ ශාක්‍යයන් ගේ රජය කරවයි. භේ ද අනුරුද්ධ ශාක්‍යයා ගේ යහළුවෙක් වෙයි. එකල්හි අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාගේ මවු “මම හඳ්දිය ශාක්‍ය රජ ශාක්‍යයන් ගේ රජය කරවයි. මම තෙම අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාගේ යහළුවෙක. භේ ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදිවන්නට උත්සාහ නො කෙරේ යැ” යි සිතා, “දරුව අනුරුද්ධය, ඉදින් හඳ්දිය ශාක්‍ය රජ ගිහි ගෙයින් නික්ම සසුන් වදනේ නම්, එසේ කලෑ තෙපිත් පැවිදි වන්නැ” යි කීවා ය.

3. අප්‍ර පට්‍ඨා අනුරුද්ධා සංකෘතා යෙන හද්දියො සකාරාජා තෙනුපසබ්බාමි. උපසබ්බාමිතා හද්දියං සකාරාජානං එතදවොච: “මම. පට්‍ඨා සමම, පබ්බජ්ජා තච පට්ඨාමි”ති.

“සථෙ තෙ සමම පබ්බජ්ජා මම පට්ඨාමි වා අපට්ඨාමි වා” හොතු. අහං තයා...යථාසුඛං පබ්බජ්ජාමි”ති.

“එහි සමම උභො අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“නාහං සමම සංකෘතාමි අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජ්ජාමි. යං තෙ සංකෘතා අභ්‍යන්තරං මයා කාතුං ත්‍යාගං කරිස්සාමි. තචං පබ්බජ්ජාමි”ති.

“මාතා පට්‍ඨා මං සමම එවමාහ: ‘සථෙ තාත අනුරුද්ධා හද්දියො සකාරාජා අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජ්ජාමි එවං. තචෙපි පබ්බජ්ජාමි’ති හාසිතා පට්‍ඨා පන තෙ සමම එසා වාචා: ‘සථෙ තෙ සමම පබ්බජ්ජා මම පට්ඨාමි වා අපට්ඨාමි වා සා හොතු. අහං තයා ... යථාසුඛං පබ්බජ්ජාමි’ති. එහි සමම උභො අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

තෙන පට්‍ඨා පන සමයෙන මනුස්සා සච්චාදිනො හොතති සච්චපට්ඨස්ස. අප්‍ර පට්‍ඨා හද්දියො සකාරාජා අනුරුද්ධා සංකෘතා එතදවොච: “ආගමෙහි සමම සත්ත වස්සානි සත්තන්තං වස්සානං අවිච්ඡේදන උභො අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“අතිවීරං සමම සත්තවස්සානි. නාහං සංකෘතාමි සත්තවස්සානි ආගමෙතති”.

“ආගමෙහි සමම ජ වස්සානි -පෙ- පඤ්ච වස්සානි -පෙ- වස්සානි වස්සානි -පෙ- තිණි වස්සානි -පෙ- දෙව වස්සානි -පෙ- එකං වස්සං. එකස්ස වස්සස්ස අවිච්ඡේදන උභො අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“අතිවීරං සමම එකං වස්සං. නාහං සංකෘතාමි එකං වස්සං ආගමෙතති”.

“ආගමෙහි සමම සත්ත මාසෙ. සත්තන්තං මාසානං අවිච්ඡේදන උභො අගාරස්මි අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

3. ඉක්බිති අනුරුඳ්‍ර ආකාර තෙම හඳිස ආකාර රජුතු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, හඳිස ආකාරරජුට “යහළුව මගේ පැවිද්ද ඔබ පිළිබඳ යැ” යි කී ය.

“යහළුව, කාගේ පැවිද්ද මා පිළිබඳ හෝ නො පිළිබඳ හෝ වෙ ව යි මම තා හා ... සුවසේ පැවිදි වන්නැ” යි (හඳිස ආකාර රජ කී ය.)

“යහළුව, එන්නැ. අපි දෙ දෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝ වා” යි අනුරුඳ්‍ර ආකාර කී ය.

“යහළුව, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මම නො හැකියෙමි. මා විසින් තොපට අත් යමක් කළ හැකි නම්, එය තොපට කරන්නෙමි. තෙපි පැවිදි වන්නැ” යි හඳිසරජ කී ය.

“යහළුව, ‘ඉදින් දරුව අනුරුඳ්‍රය, හඳිස ආකාර රජ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදනේ’ නම්, එසේ ඇති කල්හි තෙපින් පැවිදි වුව’ යි මව මට මෙසේ කීවා ය. ‘යහළුව ඉදින් තොපගේ පැවිද්ද මා පිළිබඳ හෝ නො පිළිබඳ වෙව යි මම තොප හා ... සුවසේ පැවිදි වන්නැ’ යි මේ වචනය ඔබ විසින් මට කියන ලද්දේ ය. යහළුව එන්න, දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිමෝව” යි (අනුරුඳ්‍ර ආකාර කී ය).

එ සමයෙහි මිනිස්සු සත්‍ය ප්‍රතිඥ ඇති සත්‍යවාදීහු වෙහි. ඉක්බිති හඳිස ආකාරරජ අනුරුඳ්‍ර ආකාරයාට “යහළුව, සත් හවුරුද්දක් ඉවසන්න (සාපෙක්ෂකවන්න) සත් හවුරුද්දක් ඇවෑමෙන් අපි දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නවු” යි කී ය.

“යහළුව, සත් හවුරුද්ද ඉතා බොහෝ කාලයෙකි. යහළුව, සත් හවුරුද්දක් බලාපොරොත්තු වන්නට මම නො හැක්කෙමි”.

“යහළුව, සාහවුරුද්දක් ඉවසන්න ... පස් අවුරුද්දක් ... සතර අවුරුද්දක් ... තුන් අවුරුද්දක් ... දැවුරුද්දක් ... එක් හවුරුද්දක් ඉවසන්න. එක් හවුරුද්දක් ඇවෑමෙන් අපි දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝවා” යි (හඳිසරජ කී ය).

“යහළුව එක් හවුරුද්දක් ඉතා බොහෝ කාලයකි. මම එක් හවුරුද්දක් බලා පොරොත්තු වන්නට නො හැක්කෙමි” යි (අනුරුඳ්‍ර ආකාර කී ය).

“යහළුව සත් මසක් ඉවසන්න. සත් මස ඇවෑමෙන් දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝවා” යි (හඳිස රජ කී ය).

“අතිවිරං සමම සත්ත මාසා. නාහං සංකොඨාමි සත්ත මාසෙ ආගමෙතුන්ති”.

“ආගමෙහි සමම ජ මාසෙ -පෙ- පඤ්ච මාසෙ -පෙ- වත්තාරො මාසෙ -පෙ- තයො මාසෙ -පෙ- වෙ මාසෙ -පෙ- එකං මාසං -පෙ- අඤ්චමාසං. අඤ්චමාසස්ස අවච්ඡේදන උභො පි අගාරස්මා අනගාරියං පට්ඨප්පිස්සාමා”ති

“අතිවිරං සමම අඤ්චමාසො. නාහං සංකොඨාමි අඤ්චමාසං ආගමෙතුන්ති”.

“ආගමෙහි සමම, සත්තාහං යාවාහං පුද්ගලො ව භාතරෙ ව රජුං නියායාදෙමි”ති.

“න විරං සමම සත්තාහො ආගමෙස්සාමි”ති.

4. අථ ඛො හද්දියො ව සක්කාරො අනුරුද්ධො ව ආනන්දො ව හග්ග ව කිම්බෙලො ව දෙවදත්තො ව උපාලිකප්පකෙන සත්තමා යථා පුරෙ චතුර්ඛණිනියා සෙත්තාය උය්‍යානගුමිං නියන්ති එවමෙව චතුර්ඛණිනියා සෙත්තාය නියාංසු. තෙ දුරං ගන්තො සෙත්තං නිවත්තපෙත්තො පරිච්ඡේදං ඔක්කම්භො ආහරණං ඔවුඤ්චිත්වා උත්තරාසංඝොගත හණ්ඩිකං ඛන්ධිත්වා උපාලිං කප්පකං එතදවොචුං: “හද්ද හණ්ඩං උපාලි නිවත්තස්ස. අලං තෙ එත්තකං ජීවිකායා”ති.

අථ ඛො උපාලිස්ස කප්පකස්ස නිවත්තන්තස්ස එතදවොචුං: “චණ්ඩා ඛො සාකියා. ඉමිනා කුමාරා භිප්පාතිත්තාති සාතාපෙය්‍යුමපි මං. ඉමෙ හි නාම සක්කාකුමාරා අගාරස්මා අනගාරියං පට්ඨප්පිස්සන්ති. කිම්බෙ පනාහන්ති” යො හණ්ඩිකං වුඤ්චිත්වා තං හණ්ඩං රුක්කං ආලග්ගොත්වා ‘යො පස්සති දින්නඤ්ඤෙව හරතු’ති වත්වා යෙන තෙ සක්කාකුමාරා තෙනුපසංඛම්. අද්දසාසු ඛො තෙ සක්කාකුමාරා උපාලිං කප්පකං දුරතොව ආගමිස්සන්තං. දිස්වාන උපාලිං කප්පකං එතදවොචුං: “කිස්ස හණ්ඩං උපාලි නිවත්තොසි”ති.

“ඉධ මෙ අයාපුත්තා නිවත්තන්තස්ස එතදවොචුං: චණ්ඩා ඛො සාකියා ඉමිනා කුමාරා භිප්පාතිත්තාති සාතාපෙය්‍යුමපි මං. ඉමෙ හි නාම සක්කාකුමාරා අගාරස්මා අනගාරියං පට්ඨප්පිස්සන්ති කිම්බෙ-පනාහන්ති, යො ඛො අහං අයාපුත්තා හණ්ඩිකං වුඤ්චිත්වා තං හණ්ඩං රුක්කං ආලග්ගොත්වා ‘යො පස්සති දින්නඤ්ඤෙව හරතු’ති වත්වා තතොඤ්ඤි පටිනිවත්තො”ති.

“යහඵව සත් මස ඉතා බොහෝ කාලයෙකි. සත් මසක් බලාපොරොත්තු වන්නට මම නො හැක්කෙමි” යි (අනුරුද්ධ ශාක්‍ය කී ය).

“යහඵව, සමසක් ඉවසන්න ... පස් මසක් ... සිවු මසක් ... තුන් මසක් ... දෙ මසක් ... එක් මසක්... අඩ මසක් ඉවසන්න. අඩමස ඇවෑමෙන් දෙදෙනා ම පැවිදි වන්නමෝ වා” යි (හඳිග රජ කී ය).

“යහඵව අඩමස ඉතා බොහෝ කලෙකි. අඩමසක් ඉවසන්නට මම නො හැකියෙමි” යි (අනුරුද්ධ ශාක්‍ය කී ය).

“යහඵව, පුතුනටත් සොහොයුරනටත් රජය පවරා දෙන තෙක් සතියක් ඉවසන්නැ” යි (හඳිග රජ කී ය).

“යහඵව සතිය බොහෝ කලෙක් නොවේ. එතෙක් බලා පොරොත්තු වන්නෙමි” යි (අනුරුද්ධ ශාක්‍ය කී ය).

4. ඉක්බිති හඳිග ශාක්‍ය රජ ද අනුරුද්ධ ද ආනන්ද ද භාගුද කිංචිල ද දෙවිදහන ද යන ශාක්‍යයෝ ස දෙනා උපාලි කපුවා සත්වනු කොටැත්තාහු පෙර උයන් බිමට සිවුරහ සෙනඟින් උප ලක්ෂිත ව යම්යේ නික්ම යෙත් ද, එයේ ම සිවුරහ සෙනඟින් උපලක්ෂිත වැ නික්මුණාහ. ඔහු දුරක් ගොස් සෙනඟ නවත්වා, පරවිෂ යට (අත් රජක්හු ගේ රටට) බැස, ආහරණ ගලවා උතුරු සඵවෙන් පොදියක් කොට බැඳ උපාලි කපුවා බණවා “සගය උපාලිය, පෙරළා යා. මෙය තට ජීවිකාවට ප්‍රමාණ වේ යැ” යි කීහ.

ඉක්බිති පෙරළා එන්නාවූ උපාලි කපුවාට “ශාක්‍යයෝ සැඩියහ. මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ යි ඔවුන් මා මරවනු ද නො බැරි ය. මේ සාක්‍ය කුමාරවරු ද ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නාහ. මම කුමට ගිහිගෙයි රැඳෙන්නෙමි ද” යි මේ සිත විය. මෙසේ සිතා ආහරණ පොදිය ලිහා ඒ සියලු බඩු ගසෙක එල්ලා “යමෙක් මේවා දකින්නේ ද ඔහුට දෙන ලද්දේ ම ය. ගෙන යේවා” යි කියා ඒ ශාක්‍ය කුමාරයන් කරා ගියේ ය. ඒ ශාක්‍ය කුමාරයෝ දුරින් ම එන්නා වූ උපාලි කපුවා දුටුහ. දක ඔහු බණවා, “සගය උපාලි, කවර හෙයින් පෙරළා එන්නෙහි ද” යි ඇසූහ.

“ආයඬී පුත්‍රයිනි, මෙහි පෙරළා එන මට, ‘ශාක්‍යයෝ ඒකාන්ත-යෙන් වණ්ඩිය හ. මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ’ යි කියා මා මරවනුක් බැරි නැත. ‘මේ ශාක්‍ය කුමාරයෝත් ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නාහ. මා ගැන කියනු ම කවරේ ද’ යි මේ සිත විය. ආර්යපුත්‍රයෙනි, ඒ මම වනාහි බඩු පොදිය මුදු බඩු ගසෙක එල්ලා ‘යමෙක් දක්නේ නම් ඔහුට මෙය දෙන ලද්දේ ම ය හේ මෙය ගෙන යේවා’ යි කියා එතැනින් ම පෙරළා ආයෙමි” යි කී ය.

“සුච්ඡි හණේ උපාලි, අකාසි යං නිවණ්ණා, වණ්ණා ටො සාකියා, ඉමිනා කුමාරා නිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යුමිති තතති”.

5. අථ ටො තෙ සක්‍යකුමාරා උපාලිං කප්පකං ආදය යෙන හගවා තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භුතා හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං නිසිත්තං ටො තෙ සක්‍යකුමාරා හගවන්තං එතදවොදායු: “මයං හතොත සාකියා නාම මානසසිනො. අයං හතොත උපාලි කප්පකො අමිතාකං දිසරත්තං පරිවාරිකො. ඉමං පයමං පබ්බාපෙතො. ඉමස්ස මයං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අසුඤ්ඤිකම්මං සාමිච්ඡිකම්මං කරිස්සාම. එවං අමිතාකං සාකියානං සාකියමානො නිමොතිසිස්සති”ති¹.

අථ ටො හගවා උපාලිං කප්පකං පයමං පබ්බාපෙසි, පව්ජා තෙ සක්‍යකුමාරෙ. අථ ටො ආයස්මා හද්දියො තෙනෙව අනාරවණ්ණෙන කිසෙසා විජා සව්ජාකායි. ආයස්මා අනුරුද්ධො දිඤ්චක්ඛුං උප්පාදෙයි. ආයස්මා ආනන්දො සොතාපත්තිඵලං සව්ජාකායි. දෙවදත්තො පොට්ඨජ්ජනිකං ඉද්ධිං අභිතිප්පාදෙයි.

තෙන ටො පන සමයෙන ආයස්මා හද්දියො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකම්මං උදනං උදනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’. අථ ටො සම්මහුලා භික්ඛු යෙන හගවා තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භුතා හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං නිසිත්තං ටො තෙ භික්ඛු හගවන්තං එතදවොදායු: “ආයස්මා හතොත හද්දියො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකම්මං උදනං උදනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’. නිස්සංසයං ටො හතොත ආයස්මා හද්දියො අනභිරතො ව භ්‍රමවරියං වරති. තඤ්ඤෙව වා පුරිමං රජ්ජුඛං සමනුස්සරන්තො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකම්මං උදනං උදනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’.

6. අථ ටො හගවා අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආමන්තෙයි: “එහි වං භික්ඛු මම වටිනෙන හද්දියං භික්ඛුං ආමන්තෙහි: සජා තං ආවුසො හද්දිය ආමන්තෙහිති”. “එවං හතොත”ති ටො සො භික්ඛු හගවන්තො පටිසුත්තො යෙනායස්මා හද්දියො තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භුතා ආයස්මානං හද්දියං එතදවොදායු: ‘සජා තං ආවුසො හද්දිය ආමන්තෙහිති’.

1. නිමොතිසිස්සති-සිච්ඡි.

“තෙල උපාලි, පෙරළා ආයේ ය යන යමක් ඇදී එය කළ සේ මැනවි. ශාක්‍යයෝ වූකලී වන්ධ්‍යය. ‘මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ’ යි සිතා තා මරවනු ද නො බැරි යැ” (කුමරුවෝ කිහි).

5. ඉක්බිති ඒ ශාක්‍ය කුමාරයෝ උපාලි කපුවා ගෙන භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පසෙක හිඳගත්හ. ඒ ශාක්‍ය කුමරුවෝ පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, ශාක්‍ය වූ අපි වනාහි මානනිශ්‍රිතයමහ. වහන්ස, මේ උපාලි කපු තෙම දීර්ඝ කාලයක් අපේ සේවකයෙකි. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ පළමු කොට මොහු පැවිදි කරනසේක්වා. අපි මොහුට වැඳීම, දෑක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම, දෙහොත් මුදුන් තබා නමස්කාරය, සාමීවිකම්‍ය (පවත් සැලීමාදී ආභිසමාවාරිකවත්) කරන්නෙමු. මෙසේ අපේ ශාක්‍යමානස නිර්මාණ බවට පමුණුවන ලබන්නේ යැ (දුරුවන්නේ යැ)” කිහි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උපාලි කපුවා පළමු කොට ද එයට පසු ඒ කුමරුවන් ද පැවිදි කළ සේක. එයින් පසු ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම ඒ අතුරු වසෙහිදී ම ත්‍රිවිද්‍යාවත් සාක්‍ෂාත් කළේ ය. ආයුෂ්මත් අනුරාධා තෙම දිවැස ඉපැදුවී ය. ආයුෂ්මත් ආනතු තෙම සොවාන්ඵලය පසක් කෙළේ ය. දෙවදත් තෙම පුහුදුන් සෘණිය නිපැදුවී ය.

එ සමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් හඳියයෝ අරනට ගියෝ ද, රුක්මුලට ගියෝ ද, භුත්තාගාරයකට ගියෝ ද, ‘අහෝ සැප ය, අහෝ සැප යැ’ යි එක්වත් උදන් අනති. එකල්හි බොහෝ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. එසේ මහණහු පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, ආයුෂ්මත් හඳිය තෙමේ අරනට ගියේ ද රුක් මුලට ගියේ ද භුත්තාගාරයට ගියේ ද ‘අහෝ සැප ය’ අහෝ සැප යැ” යි උදන් අනයි. වහන්ස, ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම නිසැකින් ම නො ඇලුණේ බඹසර සරයි. ඒ පළමුරජ සුව ම හෝ සිහි කරනුයේ අරනට ගියේත් රුක්මුලට ගියේත් භුත්තාගාරයට ගියේත් ‘අහෝ, සුව ය අහෝ සුව යැ’ යි එක්වත් උදන් අනා යැ” යි මෙ පවත් සැලකළාහ.

6. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්තරා මහණක්හු බණවා, “මහණ, මෙහි එව්, ‘ඇවැත්නි, ශාස්තෘහු තොප කැඳවති’ යි කියා මාගේ වචනයෙන් හඳිය මහණහු කැඳවාගෙනෙව්” යි වදළ සේක. “එසේ යැ වහන්සැ” යි කියා එ මහණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ආයුෂ්මත් හඳියයන් කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ “ඇවැත්නි, හඳියයෙනි, ශාස්තෘන් වහන්සේ තොප කැඳවන සේකැ” කියේ ය.

“එවිමාද්වසා”ති ඛො ආයසමා හද්දියො තස්ස භික්ඛුනො පටිසුඤ්ඤා යෙන හගවා තෙනුපසඛිකම්. උපසඛිකම්ඤ්ඤා හගවනාං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනාං නිසිද්දි. එකමනාං නිසින්නාං ඛො ආයසමනාං හද්දියං හගවා එතදවොචි: “සච්චං කිරි තං හද්දියං අරඤ්ඤගතො පි රුකඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභිකම්භං උදනං උදනෙයි අහො සුඛං අහො සුඛන්ති.”

“එවං හතො”ති.

“කිං පන තං හද්දියං අසුච්චං සමපසාදනං අරඤ්ඤගතො පි රුකඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභිකම්භං උදනං උදනෙයි අහො සුඛං අහො සුඛන්ති.”

“සුඛෙධං මෙ හතො රඤ්ඤා සතො අනොපි අනොපුරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. ඛෙති අනොපුරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. අනොපි නගරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. ඛෙති නගරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. අනොපි ජනපදෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. ඛෙති ජනපදෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. සො ඛො අහං හතො එවං රක්ඛිතොපි ගොපිතොපි සතො භිකො උඛිකො ගො පසාදනං උපසාදනං විහරාමි. එතරහි ඛො පනාහං හතො එතො අරඤ්ඤගතො¹ පි රුකඛමුලගතො² පි සුඤ්ඤගාරගතො³ පි අභිකො අනුඛිකො අනුසංඛිකො අනුසංඛිකො අපොසාදනො පනාදො පරදවුක්ඛො⁴ මග්ගො වෙතසා විහරාමි. ඉමංචි⁵ ඛො අහං හතො අසුච්චං සමපසාදනං අරඤ්ඤගතොපි රුකඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකම්භං උදනං උදනෙයි ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’.

අථ ඛො හගවා එකමනාං විදිතා කායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙයි:

යසංගතො න සතං කොපා
ඉති හවාහවතඤ්ඤා විතිවක්ඛො
තං විගතහයං සුඛං අසොකං
දෙවා නානුභවන්තිදස්සනායාති.

7. අථ ඛො හගවා අනුපියායං යථාභිරතො විහරිතො යෙන කොසලිකො තෙන වාරිකං වරමානො යෙන කොසලිකො තදවසරි. තත්ථ සුදං හගවා කොසලිකං විහරති සොසිතාරාමෙ. අථ ඛො දෙවදත්තස්ස රහොගතස්ස පටිසලලිතස්ස එවං වෙතසො පටිවිතකො උදපාදි: “කිං නු ඛො අහං පසාදෙය්‍යං යසම් මෙ පසන්නො ඛුඤ්ඤාසකොරො උපපජ්ජෙය්‍යා”ති.

1. පරදත්ත වුක්ඛො - මරණ.

2. ඉමං මො - ත. ම.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“එසේ යැ ඇවැත්නි” යි කියා ආයුෂ්මත් හඳිසයෝ එ මහණ-
හට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ. එළැඹී
ඔබ වැද පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් හඳිසයන් බණවා,
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “හඳිසයෙනි, තෙපි අරනට ගියෝත්
රුක්මුලකට ගියෝත් ඉන්ද්‍රාගාරයට ගියෝත් ‘අහෝ සුව යැ,
අහෝ සුව යැ’ යි එක්වත් උදන් අනන්ත. ඒ සැබෑ ද” යි අසා
විදළුසේක.

“වහන්ස, එසේ යැ” යි හඳිසයෝ පිළිවදන් දුන්හ.

හඳිසයෙනි, තෙපි අරනට ගියෝද රුක්මුලකට ගියෝද ඉන්ද්‍රා-
ගාරයට ගියෝද කුමක් අරුත් වශයෙන් බලන්නාහු (ම) එක්වත්
සොමනසින් ‘අහෝ සුව යැ අහෝ සුව යැ’ යි උදන් ඇතුද” යි භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ අසා විදළුසේක.

“වහන්ස, පෙර මා රජ වැ හුන් සමයෙහි ඇතොවුරෙහි ඇතුළත ද
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. ඇතොවුරින් පිටත ද
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. දැවව ඇතුළත ද
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. දැවවෙන් පිටත ද මොනො-
වට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. වහන්ස, ඒ මම මෙසේ
රක්ෂිත ගෝපිත වීම නමුදු බියපත් ව ලද්දේග ඇති වැ සැක
ඇති වැ තැනි ගත්තෙමි වෙසෙමි. වහන්ස, දන් වූ කළි හුදෙකලා
වූයෙමි, අරනට ගියෙමි ද රුක්මුලට ගියෙමි ද ඉන්ද්‍රාගාරයට
ගියෙමි ද අහික වැ අනුද්වේන වැ සැක නැති වැ තැනි ගැනුම
නැති ව, අලොන්සුක වැ, මත් නැති ව, මෙරමා දුන් දෑයින්
යැපුණෙමි මාගභූත (අපෙක්ෂා රහිත වූ) සිතින් සුතු වැ
වෙසෙමි. වහන්ස, මම මේ කරුණ ද දක්නෙමි වනයට
ගියෙමි ද රුක්මුලට ගියෙමි ද ඉන්ද්‍රාගාරයට ගියෙමි ද ‘අහෝ
සුව යැ අහෝ සුව යැ’ එක්වත් උදන් අනම්” යි ආයුෂ්මත්
හඳිසයෝ කීහ.

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ සලකා එ වේලෙහි
මෙ උදන් ඇතුසේක:

“යමක්හු සිතෙහි අනාගාමී මගින් නැසූ බැවින් කෝපයෝ
නොපහළ වෙන් ද, (සමපක්ඛි විපක්ඛි වෘද්ධි භානි ශාස්වතෝචේද්‍ය ද
දෘෂ්ටි පුණ්‍යපාප ද යි අනෙකප්‍රකාර වූ) භවිභවතාවනුත් යමෙක්
ඉක්මයේ ද පහ වූ බිය ඇති සුවපත් වූ ශෝක නැති ඒ තෙතැත්-
තහු දක්නට දෙවියෝ ද නො ලබන් (ඔහු දක්ම දෙවියනට
දුර්ලභ දයෙකි)”

7. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුපියායෙහි රිසි තාක්
වැස, ඉන් නික්ම කොසොඹෑ නුවර බලා පිළිවෙළින් සැරිසරන
සේක් කොසොඹෑ නුවරට පැමිණිසේක. එ සමයෙහි වනාහි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොඹෑ නුවර සොමිතාරාමයෙහි වැඩ
වසනසේක. එ කලා එකලා වැ වික්ඛම්බකයෙන් හුන් දෙවදන්
තෙරුනට “යමක්හු මට පැහැදුණු කල්හි මට බොහෝ ලාභසක්කාර
උපදනේ නම් එබඳු වූ කවරක්හු පහදවා ගනිමි දෝ” යි මේ
සිත විය.

අර ටො දෙවදත්තස්ස එතදහොයි: “අයං ටො අජාතසත්තං
කුමාරො තරුණො වෙව් අයංතිං හදෙසු ව, යනනුනාහං අජාතසත්තං
කුමාරං පසාදෙය්‍යං. තස්මිං ටෙ පසන්නෙ ඛ්‍යු ලාභසක්කාරො
උපපජ්ඣස්සති”ති.

අර ටො දෙවදත්තො සෙනාසනං සංසාමෙඤ්චා පක්‍ඛව්වරමාදය
යෙන රාජගහං තෙන පසක්කාමි. අනුපුබ්බත යෙන රාජගහං තදවසරි.
අර ටො දෙවදත්තො සකචණ්ණං පටිසංහරිඤ්චා කුමාරකචණ්ණං
අභිනිමුඤ්ඤා අභිමෙඛලිකාය අජාතසත්තස්ස කුමාරස්ස උච්ඡෙධො
පාකුරහොයි. අර ටො අජාතසත්තං කුමාරො භිතො අහොයි
උඛ්ඤ්ඤො උසස්සෙති උත්‍රසො. අර ටො දෙවදත්තො අජාතසත්තං
කුමාරං එතදවොච: “භායසි මං ඤං කුමාරාති”.

“ආම භායාමි. කොයි ඤාති”.

“අහං දෙවදත්තො”ති.

“සචෙ ටො ඤං හතො අයො දෙවදත්තො, ඉඛ්ඤ්ඤා සමෙතො ව
වණ්ණො පාකුරවස්සු”ති.

8. අර ටො දෙවදත්තො කුමාරකචණ්ණං පටිසංහරිඤ්චා සඛ්ඤාචි-
පක්‍ඛව්වරධරො අජාතසත්තස්ස කුමාරස්ස පුරුකො අට්ඨායි. අර ටො
අජාතසත්තං කුමාරො දෙවදත්තස්ස ඉමිනා ඉඤ්ඤාචිභාරියෙන
අභිප්පසන්නො පඤ්ඤි රථසන්නෙ සායං පාතං උපට්ඨානං ගච්ඡති.
පඤ්ඤි ව ථාලිපාකසන්නාති හත්තාභිභාරො අභිහරියති.

අර ටො දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස
පරියාදින්නවිත්තස්ස එවරුපං ඉච්ඡාගතං උපපජ්ඣ ‘අහං භික්ඛුසඛ්ඤං
පරිහරිස්සාමි’ති. සහ විතතුප්පාද්ව දෙවදත්තො තස්සා ඉඤ්ඤා පරිහායි.

තෙන ටො පන සමයෙන කකුඬො නාම කොළියපුත්තො
අයස්මිතො මහාමොග්ගලානස්ස උපට්ඨාකො අධුනා කාලකතො.
අඤ්ඤාතරං මනොමයං කායං උපපන්නො. තස්ස එවරුපො
අත්තභාවපටිලාභො භොති සෙය්‍යරාපි නාම දොච වා තිණි වා
මාගධිකාති ගාමිකෙකොති. සො තෙන අත්තභාවපටිලාභෙන නෙව
අත්තානං න පරං ව්‍යාඛාමෙති.

ඉක්බිති දෙවදත්තෙරහට “මේ අජාසත් කුමර තරුණ ද මත්තෙහි භාග්‍යසම්පත් ලබන්නෙක් ද වේ. අජාසත් කුමරු පහදවා ගත හොත් මැනවි. මට ඔහු පැහැදුණ කල්හි බොහෝ ලාභසත්කාර උපදින්නේ යැ” යි මේ සිත විය.

ඉක්බිති දෙවදත්ත තෙරණුවෝ සෙනස්ත සුරැකි කොට තබා පාසිවුරු ගෙන රජගහ නුවර කරා එළැඹියාහ. එ කලා දෙවදත්තු (සෘද්ධියෙන්) ස්වකීය වේශය හඳුන්වා කුඩා දරුවකුගේ වේශය මවා ගෙන (ඉනවටා සර්පයකු ද එකී එකී අතෙහි පයෙහි එක් එක් සර්පයකු ද ගෙලවටා සර්පයකු ද හිසවටා එකකු ද යි මෙසේ) සර්පමේඛලායෙන් සැදී, අජාසත් කුමරුගේ උකුලෙහි පහළ විය. එවිට අජාසත් කුමර බියපත් වූයේ, උද්වේගයට පැමිණියේ, නැගී ආ සැක ඇත්තේ, තැනි ගත්තේ විය. එ කල්හි දෙවදත්ත තෙරණුවෝ ‘කුමාරය, මා දැක බිය පත් වෙහි ද’ යි පුළුවන්හ.

“එසේ ය, බියපත් වෙමි. ඔබ කවුරු ද” යි කුමර ඇසී ය.

“මම දෙවදත්ත වෙමි” යි තෙරණුවෝ කීහ.

“වහන්ස, ඔබ අරි දෙවදත්ත වෙත් නම්, තමන් ගේ පියෙහි වෙශයෙන් පෙනී සිටින්නැ” යි කුමර කී ය.

8. ඉක්බිති දෙවදත්ත තෙරණුවෝ කුමාරක වේශය හඳුන්වා සංඝාවි පාත්‍ර වීරධර වූවෝ (සහළ සිවුර හා පාත්‍රය හා සෙසු දෙසිවුර දරනුවෝ) අජාසත් කුමර ඉදිරියේ පෙනී සිටියාහ. එවිට අජාසත් කුමර දෙවදත්තගේ මේ ඉඳු පෙළහරින් වෙසෙසින් පැහැදුණේ රිය පන්සියයෙකින් සැදී උදේ සවස උවටනට යෙයි. දිනපතා බත්තැළි පන්සියයක් වූ බොඳුන් පිරිනැමීමක් ද කැරෙයි.

එ කල්හි ලාභසත්කාරයෙන් හා කීර්තියෙන් මැඩුණු, ක්ෂීණ වූ කුසල් සිත් ඇති දෙවදත්ත තෙරණුවනට ‘මම භික්ෂු සංඝයා පාලනය කරන්නෙමි’ යි මේ බදු වූ ආශාවෙන් උපත. එ සිත උපන්නා හා ම දෙවදත්ත තෙරණුවෝ ඒ සෘද්ධියෙන් පිරිහුණාහ.

එ සමයෙහි ආයුෂ්මත් මහවුගලන් තෙරුන්ගේ උපසාරයක වූ කෝටිය පුත්‍ර වූ කකුධ නම් කෘත්‍රියයෙක් එයට සමීප කාලයෙහි කල්ලිය කෙළේ එක්තරා මනෝමය දිව්‍යනිකායයෙක උපන්නේ වෙයි. ඔහුට මගධ රටා ග්‍රාමසෛත්‍ර දෙකක් හෝ තුනක් තරම් විශාල වූ මෙබඳු ආත්මභාව ප්‍රතිලාභයක් වෙයි. හේ ඒ ලත් අත් බැවින් තමා හෝ මෙරමා හෝ නො පෙළෙයි.

අථ ඛො කකුඛො දෙවපුනෙතො යෙනායසමා මහාමොග්ගලානො තෙනුපසඛන්ති උපසඛන්තිඤා ආයසමන්තං මහාමොග්ගලානං අභිවාදෙඤා එකමන්තං අවධායි, එකමන්තං ධීතො ඛො කකුඛො දෙවපුනෙතො ආයසමන්තං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: දෙවදත්තස්ස හතෙත ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදිත්තවිත්තස්ස එවරූපං ඉවජාගතං උප්පය් 'අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි'ති. සහ වික්ඛප්පාදුච්ඡාදි හතෙත දෙවදත්තො තස්සා ඉද්ධියා පරිහිතො'ති. ඉදමවොච කකුඛො දෙවපුනෙතො. ඉදං වඤා ආයසමන්තං මහාමොග්ගලානං අභිවාදෙඤා පදකඤ්ඤං කඤා තස්සෙව අනන්තරාධායිති.

9. අථ ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලානො යෙන හගවා තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසිදි, එකමන්තං නිසිත්තො ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලානො හගවන්තං එතදවොච: කකුඛො නාම හතෙත කොළියපුනෙතො මම උපට්ඨාකො අධුනා කාලකතො අඤ්ඤතරං මනොමයං කායං උපපත්තො තස්ස එවරූපො අත්තභාවපට්ටලාහො සෙය්‍යථාපි නාම දො වා තිණි වා මාගධකානි ගාමසෙඛන්තානි, සො තෙන අත්තභාවපට්ටලාහෙන නෙව අත්තානං න පරං ව්‍යාධාමෙති. අථ ඛො හතෙත කකුඛො දෙවපුනෙතො යෙනාහං තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිඤා මං අභිවාදෙඤා එකමන්තං අවධායි, එකමන්තං ධීතො ඛො හතෙත කකුඛො දෙවපුනෙතො මං එතදවොච: දෙවදත්තස්ස හතෙත ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදිත්තවිත්තස්ස එවරූපං ඉවජාගතං උප්පය්: අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමිති. සහ වික්ඛප්පාදුච්ඡාදි හතෙත දෙවදත්තො තස්සා ඉද්ධියා පරිහිතොති. ඉදමවොච හතෙත කකුඛො දෙවපුනෙතො. ඉදං වඤා මං අභිවාදෙඤා පදකඤ්ඤං කඤා තස්සෙව අනන්තරාධායිති.

“කිං පන තෙ මොග්ගලාන කකුඛො දෙවපුනෙතො වෙතස්ස වෙතො පරිච්ඡාදි විදිතො යං කිඤ්චි කකුඛො දෙවපුනෙතො භාසති ‘සඛන්තං තපෙව භොති නො අඤ්ඤාමා’ති”.

වෙතස්ස වෙතො පරිච්ඡාදි විදිතො ච මෙ හතෙත කකුඛො දෙවපුනෙතො යං කිඤ්චි කකුඛො දෙවපුනෙතො භාසති සඛන්තං තපෙව භොති නො අඤ්ඤාමා’ති.

“රක්ඛිස්සන්තං මොග්ගලාන වාචං රක්ඛිස්සන්තං මොග්ගලාන වාචං. ඉදන්ති යො මොසපුරිසො අත්තානා ව අත්තානං පාතුකරිස්සති”ති.

ඉක්බිති කකුධ දෙවපුත් ආයුෂ්මත් මහවුගලන් තෙරුන් කරා එළැඹියේ ය. එළඹ ඔබ වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ කකුධ දෙවපුත් ආයුෂ්මත් මහවුගලන් තෙරුනට “වහන්ස, ලාභ සත්කාර කීර්තියෙන් මධ්‍යා ලද භාත්පයින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවදත් තෙරුනට ‘මම භික්ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි’ යි මෙබඳු ආශාවෙන් උපත. වහන්ස, එ සිත උපන්නා හා ම දෙවදත්තු ඒ සංඝයෙන් පිරිහුණාහ” යි මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. කකුධ දෙවපුත් මෙබස් පැවැසී ය. මෙය පවසා, මහවුගලන් තෙරුන් වැද පැදකුණු කොට එහි ම අතුරුදහන් විය.

9. එකල්හි මහවුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියාහ. එළඹ ඔබ වැද පසෙක උත්භ. (එසේ) පසෙක හුන් මහවුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළාහ: “වහන්ස, මට උපසාරයක ව සිටි, නොබෝද කල්පය කළ කකුධ නම් කොළිය පුත්‍ර තෙම එක්තරා මනෝමය ආත්ම භාවයකට පැමිණියේ ය. ඔහුට මගධ රටැ ගම්කෙත්දෙකක් තුනක් පමණ වූ ආත්මභාවයක් ලැබී ඇත. හේ ඒ අත්බැවින් තමා නො ම පෙළයි, අනුන් ද නො ම පෙළයි. වහන්ස, ඉක්බිති කකුධ දෙවපුත් මා වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ මා වැද පසෙක සිටියේ ය. වහන්ස, පසෙක සිටි ඒ කකුධ දෙවපුත් “වහන්ස, ලාභ සත්කාර කීර්තියෙන් මධ්‍යා ලද දෙවදතුනට ‘මම භික්ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි’ යි මෙසේ වූ ආශාවෙන් උපත. වහන්ස, ඒ සිත උපන්නා හා ම දෙවදත්තු සංඝයෙන් පිරිහුණාහ. වහන්ස, කකුධ දෙවපුත් මෙ බස් පැවැසී ය. මෙය පවසා මා වැද පැදකුණු කොට එතනිහි ම අතුරුදහන් වී ය” යනු යි.

“කීමෙක් ද? මෞද්ගලායනයෙනි, ‘කකුධ දෙවපුත් කියන සියල්ල එසේ ම ය. එහි වෙනස් සැටියෙක් නැතැ’ යි ඔහුගේ සිත තොප සිතින් පිරිසිදු දන්නා ලද ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදුළුසේක.

“වහන්ස, කකුධ දෙවපුත් කියන ඒ සියල්ල එසේ ම ය, අන් සැටි නො වේ යැ යි ඔහු මා සිතින් ද පිරිසිදු දන්නා ලද්දේ” යැ යි මහවුගලන් තෙරණුවෝ වදළාහ.

“මෞද්ගලායනයෙනි, මේ වචනය රැක ගනිවු. මෞද්ගලායනයෙනි, මේ වචනය රැක ගනිවු. දන් ඒ හිස් පුරුෂ තෙම තමා ම හෙළිකරන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

10. “පඤ්චමෙ මොග්ගලාන සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසම්. කතමෙ පඤ්ඤා;

ඉධ මොග්ගලාන එකච්චා සත්ථා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධි. මෙ සිලං පරියොදනං අසඬතිලිඨති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමිති පටිජානාති, පරිසුද්ධි. මෙ සිලං පරියොදනං අසඬතිලිඨති. මයං ඤේව ඛො පන ගිහිනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම සමුද්ධානාති ඛො පන වීචරපිණ්ඩපාත සෙත්තාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාමෙත්තං. යං තුමො කරිස්සති තුමොව තෙන පඤ්ඤාසිස්සති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සත්ථාරං සාවකා සිලතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.*

සුන ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චා සත්ථා අපරිසුද්ධාථීවො සමානො ‘පරිසුද්ධාථීවොමිති’ පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ආථීවො පරියොදනො අසඬතිලිඨති’ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධාථීවො සමානො පරිසුද්ධාථීවොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ආථීවො පරියොදනො අසඬතිලිඨති. මයං චෙව ඛො පන ගිහිනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම? සමුද්ධානාති ඛො පන වීචරපිණ්ඩපාතසෙත්තාසනගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාමෙත්තං. යං තුමො කරිස්සති තුමො ච තෙන පඤ්ඤාසිස්සති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සත්ථාරං සාවකා ආථීවතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ආථීවතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

සුන ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චා සත්ථා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො ‘පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති’ පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬතිලිඨති’ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬතිලිඨති. මයං චෙව ඛො පන ගිහිනං අරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං,

1. නං - මජ්ඣං.

2. පඤ්ඤාසිස්සති - මජ්ඣං.

3. සත්ථාසි - මජ්ඣං.

10. මෞද්ගලායනයෙනි, ලොවු ශාස්තෘහු පස් දෙනෙක් විද්‍යාමානයහ. කවර පස් දෙනෙක් ද? යත්:

“මෞද්ගලායනයෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු වූ සිල් ඇත්තේ ම ‘පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ ශීලය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම වනාහි නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි යි, මාගේ ශීලය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වූ කලී මෙය ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් අමනාප වේ නම්, අපි කෙසේ එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද? මහජන තෙමේ මොහුට සිවුරු පිණිසාන සෙනසුන් ගිලන්පය බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. එ බැවින් තෙමේ යමක් කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම හෙළි වන්නේ යැ’ යි මෙසේ ඔහු දනිත්.

මෞද්ගලායනයෙනි, ශ්‍රාවකයෝ මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ශීලය අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ශීලය අතින් රැක ගැනීම පතයි.

නවද මෞද්ගලායනයෙනි, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ආච්චය ඇත්තේ ම ‘පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ ආච්චය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම අපිරිසිදු ආච්චය ඇත්තේ ම පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි, මාගේ ආච්චය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වනාහි මෙය ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, කෙසේ අපි එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, ජන තෙමේ මොහුට සිවුරු පිණිසාන සෙනසුන් ගිලන්පය බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. එබැවින් තෙමේ යමක් කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම හෙළි වන්නේ යැ’ යි මෙසේ ඔහු දනිත්.

මෞද්ගලායනයෙනි, ශ්‍රාවකයෝ මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ආච්චය අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ආච්චය අතින් ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ආරක්‍ෂාව පතයි.

නවද මෞද්ගලායනයෙනි, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි යි මාගේ දහම් දෙසුම පිරිසිදු යැ යි හැම ලෙසින් ශුඬ යැ යි නො කිලිටි යැ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි යි මාගේ ධම්මදෙසුම පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වනාහි මෙබව ගිහියනට කියන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය.

යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම සමිදන්තාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චයභෙසජ්ජ පරික්ඛාරෙන යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරූපං ඛො මොග්ගලාන සඤ්ඤාං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. එවරූපො ච පන සඤ්ඤා සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චො සඤ්ඤා අපරිපුර්ණ-වෙය්‍යාකරණො සමානො පරිපුර්ණවෙය්‍යාකරණොතිති පටිජානාති පරිපුර්ණං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. තමෙන. සාවකා එවං ජානන්ති: “අයං ඛො භවං සඤ්ඤා අපරිපුර්ණවෙය්‍යාකරණො සමානො පරිපුර්ණවෙය්‍යාකරණොතිති පටිජානාති පරිපුර්ණං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. මයං වෙච ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම, සමිදන්තාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරූපං ඛො මොග්ගලාන සඤ්ඤාං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. එවරූපො ච පන සඤ්ඤා සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චො සඤ්ඤා අපරිපුර්ණඤ්ඤා-දස්සනො සමානො පරිපුර්ණඤ්ඤාදස්සනොතිති පටිජානාති පරිපුර්ණං මෙ ඤ්ඤාදස්සනං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. තමෙන. සාවකා එවං ජානන්ති: අයං ඛො භවං සඤ්ඤා අපරිපුර්ණඤ්ඤාදස්සනො සමානො පරිපුර්ණඤ්ඤාදස්සනොතිති පටිජානාති, පරිපුර්ණං මෙ ඤ්ඤාදස්සනං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. මයං වෙච ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම, සමිදන්තාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසන-ගීලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරූපං ඛො පන මොග්ගලාන සඤ්ඤාං සාවකා ඤ්ඤාදස්සනතො රක්ඛන්ති. එවරූපො ච පන සඤ්ඤා සාවකෙහි ඤ්ඤාදස්සනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, ජන තෙමේ මොහුට විවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. තෙමේ යමක් කරන්නේ ද තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නේ යැ' යි දනිත්.

මොද්ගලායනයෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘවරයා වූකලී ශ්‍රාවකයෝ දම්දෙසුම් අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද දම්දෙසුම් අතින් රැකගැන්ම ශ්‍රාවකයන්ගෙන් අපේක්ෂා කෙරෙයි.

තව ද මොද්ගලායනයෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු විවරණ (ධම්ම හෙළි පෙහෙළි කොට තෝරා දීම) ඇත්තේ ම පිරිසිදු විවරණ ඇත්තෙම වෙමි යි, මාගේ විවරණය පිරිසිදු ය, පර්වදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ සවිච්ඡේද, 'මේ හවත් ශාස්තෘ තෙමේ අපිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තේ ම පිරිසිදු විවරණ ඇත්තෙම වෙමි, මාගේ දහම් විවරණ පිරිසිදු ය, පර්වදන ය, නො කිලිටු යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වූකලී ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, (මහ ජන තෙමේ) සිවුරු පිණ්ඩපාත සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් ඔහුට සම්මාන කෙරේ ම ය. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නේ යැ' යි ඔහු (ගැන) මෙසේ දනිත්.

මොද්ගලායනය, මෙ බඳු ශාස්තෘහු වනාහි ශ්‍රාවකයෝ දහම් විවරණය කෙරෙත් රකිත්. මෙ බඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද සිය සවිච්ඡේදෙන් දහම් විවරණ අතින් තමාගේ ආරක්ෂාව පතයි.

තවද මොද්ගලායනය, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ඥාදර්ශන (නුවණින් දක්ම) ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥාදර්ශනය ඇත්තෙම වෙමි. මගේ ඥාදර්ශනය පිරිසිදු ය, පර්වදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. (ඔහුගේ) සවිච්ඡේද ඔහු මෙසේ දනගනිත්: 'මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම නො පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තෙමි යි, මාගේ ඥාදර්ශන පිරිසිදු ය, පර්වදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වූකලී (මේ පවත්) ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම් එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, මහජන තෙමේ ඔහුට සිවුරු පිණ්ඩපාත සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම පැනෙන්නේ යැ' යි මෙසේ දනිත්.

මොද්ගලායනය, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි ශ්‍රාවකයෝ ඥාදර්ශනය අතින් රකිත්, මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ඥාදර්ශනය අතින් රැක්ම අපේක්ෂා කෙරෙත්.

ඉමෙ ඛො මොග්ගල්ලාන පඤ්ච සක්ඛාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං.

අහං ඛො පන මොග්ගල්ලාන පරිසුඤ්ඤා සමානො පරිසුඤ්ඤාමහිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ සිලං පරියොදනං අසංකප්පිතං. න ච මං සාවකා සිලතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුඤ්ඤාමො සමානො “පරිසුඤ්ඤාමොමහිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ ආර්ථො පරියොදනො අසංකප්පිතො”ති. න ච මං සාවකා ආර්ථතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ආර්ථතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුඤ්ඤාමො සමානො පරිසුඤ්ඤාමොමහිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනං අසංකප්පිතං. න ච මං සාවකා ධම්මදෙසනා රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ධම්මදෙසනා රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුඤ්ඤාමො සමානො පරිසුඤ්ඤාමොමහිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසංකප්පිතං. න ච මං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුඤ්ඤාමො සමානො පරිසුඤ්ඤාමොමහිති. පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ ඤාණදස්සනං පරියොදනං අසංකප්පිතං. න ච මං සාවකා ඤාණදස්සනතො රක්ඛන්ති, න ‘චාහං සාවකෙහි’ රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

11. අරං ඛො හගවා තොසමබ්බං යථාභිරතො විහරිතො යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පකාමි. අනුසුබ්බෙන වාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි.

තත්‍ර සුදං හගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවතො කලාඤ්ඤාවාපෙ.

අරං ඛො සම්මුතො භික්ඛු යෙන හගවා තෙනුපබ්බාසිංසු. උපපබ්බාසිතො හගවතො අභිවාදෙතො එකමතො නිසිදිංසු. එකමතො නිසිතො ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතදවොචු: “දෙවදත්තස්ස හතො අජාතසත්තු කුමාරො පඤ්ච රජසතෙහි සායං පාතං උපවස්තං ගව්ඡති, පඤ්ච ච ථාලිපාකසතානි හත්තභිගාරො අභිභව්ඡති”ති.

මොද්ගලායනය, ලොවැ මේ ශාස්තෘහු පස් දෙන විද්‍යාමාන වෙත්.

මොද්ගලායනය, මම වූකලි පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි, මාගේ සිල් පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ" යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. (මා) සවිචෝ සිල් අතින් මා නො රක්තාහ. මම ද සවිචන්ගෙන් සිල් අතින් මා රැක ගැන්මක් නො පතමි.

පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි, මාගේ ආජීවය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ" යි ප්‍රතිඥා කරමි. සවිචෝ ආජීවය අතින් මා නො රක්තාහ. මම ද ආජීවය අතින් මා රැකගැන්මක් සවිචන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමි, මාගේ දම් දෙසුම් පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ" යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සවිචෝ දම් දෙසුම් අතින් මා නො රක්තාහ. මම ද සවිචන් ගෙන් දම් දෙසුම් අතින් මා රැකගැන්මක් අපෙක්ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇතිසෙමි, මාගේ දහම් විවරණය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ" යි ප්‍රතිඥා කරමි. සවිචෝ දහම් විවරණ අතින් මා නො රක්තාහ. මම ද සවිචන්ගෙන් දහම් විවරණ අතින් මා රැක ගැන්මක් අපෙක්ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇතිසෙමි ම "පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ ඥාදර්ශනය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ" යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සවිචෝ මා ඥාදර්ශනය අතින් නො රක්තාහ. මම ද සවිචන්ගෙන් ඥාදර්ශනය අතින් මා රැකගැන්මක් අපෙක්ෂා නො කරමි" යනු යි.

11. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසඹූ නුවරෙහි කැමැති තාක් කල් වැස, රජගහ නුවර බලා වාරිකායෙහි නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනා සේක්, රජගහ නුවරට වැඩිසේක.

එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවරට නොදුරු නොළං ගත්හි වූ කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ වේඨවනාරාමයෙහි වැඩවසනසේක.

එ සමයෙහි බොහෝ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියාහ. එළඹ ඔබ වැද පසෙක ඉදගත්හ. එසේ භිදගත්තා වූ ඒ මහණහු "වහන්ස, අපාසක් කුමර තෙමේ පන්සියක් රියෙන් සැදී දෙවදත් තෙරුනට සවස ද උදේ ද උවටනට යයි, බත්සැළි පන්සියයක් වූ බත් පිරිනැමීමක් ද කැරේ" යැ යි මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුසේක:)

“මා හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකං පිහයිත්ත,
යාවත්තිවඤ්ඤා හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස අජාතසත්තා ඤාමාරො පඤ්ඤා
රජසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගමිස්සති, පඤ්ඤා ව ථාලිපාකසතානි
හත්තාභිභාරො අභිභරිසිස්සති, භානි යෙව හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස
පාවිකඛ්ඛා කුසලෙසු ධම්මෙසු නො වුද්ධි.

සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ වණ්ඤාස්ස කුසකුරස්ස නාසාය පිත්තං
හිද්දෙය්‍යුං. එවං හි සො හික්කවෙ කුසකුරො හියොයාසොමත්තාය
වණ්ඤාතරො අස්ස. එවමෙව ඛො හික්කවෙ යාවත්තිවඤ්ඤා දෙවදත්තස්ස
අජාතසත්තා ඤාමාරො පඤ්ඤා රජසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං
ගමිස්සති, පඤ්ඤා ව ථාලිපාකසතානි හත්තාභිභාරො අභිභරිසිස්සති, භානි
යෙව හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස පාවිකඛ්ඛා කුසලෙසු ධම්මෙසු නො
වුද්ධි. අත්තවධාය හික්කවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි,
පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි. සෙය්‍යථාපි
හික්කවෙ කදලී අත්තවධාය එලං දෙනි. පරාභවාය එලං දෙනි.
එවමෙව ඛො හික්කවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො
උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ වෙඵ අත්තවධාය එලං දෙනි, පරාභවාය
එලං දෙනි, එවමෙව ඛො හික්කවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස
ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාර-
සිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ නළො අත්තවධාය එලං දෙනි, පරාභවාය
එලං දෙනි, එවමෙව ඛො හික්කවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස
ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාර-
සිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ අස්සතරි අත්තවධාය ගබ්භං ගණ්හාති,
පරාභවාය ගබ්භං ගණ්හාති. එවමෙව ඛො හික්කවෙ අත්තවධාය
දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස
ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි* ති.

එලං වෙ කදලී හත්ති එලං වෙඵ එලං නළං,
සක්කාරො කාපුරිස්ස හත්ති ගබ්භො අස්සතරි යථාති.

පස්මක භාණ්ඩාරං

“මහණෙනි, දෙවිදකුගේ ලාභසත්කාර කිරිනි යටි රිප්පා නො කරවු. මහණෙනි, යම් තාක් අජායන් කුමර පන්සියක් රියො” සැදී දෙවිදකුහට සවස උදේ උවටනට යන්නේ ද, බත් සැළ පන්සියක් වූ බත් එළවීම කරනු ලබන්නේ ද, ඒ තාක් ම දෙවිදකුට කුසල් දහම්හි භානියක් ම මිස වෘද්ධියක් අපෙක්ෂා නො කළ හැක්ක.

මහණෙනි, නපුරු බල්ලකුගේ නාසයෙහි මුවපිත (මිරිසා) බිත්දු හෙළන්නාහු ද, එසේ කිරීමෙන් ඒ බලු තෙම වඩාත් බොහෝ සෙයින් වණබ වන්නේ ද, එසේ ම මහණෙනි, යම්තාක් අජායන් කුමර පන්සියක් රියොන් යුතු ව දෙවිදකුට උවටනට සවස උදේ යන්නේ ද, බත් සැළ පන්සියක් වූ බත් එළවීම කරනු ලබන්නේ ද, ඒ තාක් ම දෙවිදකුට කුසල් දහම්හි භානියක් ම මිස වෘද්ධියක් අපෙක්ෂා නො කළ හැක්ක. මහණෙනි, දෙවිදකුහට තමාගේ විනාශය පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය. තමා ගේ පිරිහීම පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය. මහණෙනි, යම්සේ කෙසෙල් ගස තමාගේ විනාශය පිණිස තමාගේ පිරිහීම පිණිස පලදෙන්නේද එසේම දෙවිදකුට ලාභසත්කාර කිරිනි පහළවිය.

මහණෙනි, යම්සේ හුණගස තමාගේ විනාශය පිණිස පල දෙන්නේ ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස පල දෙන්නේ ද, මහණෙනි, එසේ ම තමාගේ විනාශය පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය.

මහණෙනි, යම්සේ බටගස තමාගේ විනාශය පිණිස පල දෙන්නේ ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස පල දෙන්නේ ද, මහණෙනි, එසේ ම දෙවිදකුට තමාගේ විනාශය පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය.

මහණෙනි, යම්සේ කොටඵදෙන තමාගේ විනාශය පිණිස ගබ් ගන්නී ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ගබ් ගන්නී ද, මහණෙනි, එසේ ම තමාගේ විනාශය පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමා ගේ පිරිහීම පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය” යනු ය.

“යම්සේ එකාන්තයෙන් එලය කෙසෙල්ගස නසා ද, එලය හුණගස නසා ද, එලය බටගස නසා ද, දරුගබ් කොටඵ දෙන නසා ද, එසේ ම සත්කාරය ලාමක පුරුෂයා නසයි”.

පළමු බණවර

12. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරියාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙන්නො නිසින්නො හොති සරාජිකාය. අථ ඛො දෙවදන්නො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතො යෙන හගවා තෙනාඤ්චිං පණාමෙතො හගවන්තං එතදවොච:

‘ජිණ්ණණා’ද්නි හනොන හගවා වුද්ධො මහලුකො අභගතො වයො අනුප්පන්නො. අප්පොසස්සකො’ ද්නි හනොන හගවා දිට්ඨධම්මෙ- සුඛචිහාරං අනුයුතො විහරතු මමං භික්ඛුසඛං. නිසස්සජ්ජතු, අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි’’ති.

“අලං දෙවදන්න, මා තෙ රුවි භික්ඛුසඛං පරිහරිතුන්”

දුතියමි ඛො දෙවදන්නො -පෙ- තතියමි ඛො දෙවදන්නො හගවන්තං එතදවොච: ජිණ්ණණා’ද්නි හනොන හගවා වුද්ධො මහලුකො අභගතො වයො අනුප්පන්නො. අප්පොසස්සකො’ද්නි හනොන හගවා දිට්ඨධම්මෙ සුඛචිහාරං අනුයුතො විහරතු, මමං භික්ඛුසඛං. නිසස්සජ්ජතු, අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි’’ති.

“සාරිපුත්ත මොග්ගලානානමි ඛො අහං දෙවදන්න භික්ඛුසඛං. න නිසස්සජ්ජයාං, කිම්පන තුග්ගං ජවස්ස ඛෙලාසකස්සා’’ති.

අථ ඛො දෙවදන්නො “සරාජිකාය මං හගවා පරියාය, ඛෙලාසක- වාදෙන අපසාදෙති. සාරිපුත්තමොග්ගලානෙ ව උක්කංසති’’ති කුපිතො අනත්තමනො හගවන්තං අභිවාදෙතො පදකඛණං කතො පක්කාමි.

අයං වරහි දෙවදන්නස්ස හගවති පඨමො ආසානො අහොසි.

12. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජු සහිත මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවරන ලදුව දහම් දෙසමින් හුන්සේක. එ කල්හි දෙවදත් තෙරණුවෝ හුන්සේනෙන් නැඟී උතුරු සහ එකස් කොට පෙරෙවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසට දෙහොක් නමා වැද, මෙසේ කීහ.

“වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීර්ණසේක. වෘද්ධ වූ සේක, මහලු වූ සේක, දීර්ඝ කාලයක් ගත කළසේක, පැයිම් වයසට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මඤ්ඤාත්සාහ වන සේක්වා, දෘෂ්ටධර්ම සුබවිහරණයෙහි (එල සමාපත්ති සුවයෙහි) යෙදී වසනසේක්වා. භික්ෂු සඛ්‍යා මට බාර දෙනසේක්වා. මම භික්ෂුසඛ්‍යා පරිහරණය කරන්නෙමි (පාලනය කරන්නෙමි)”යි මෙ බස් කීහ.

“දෙවදතුනි, කම් නැත. භික්ෂු සඛ්‍යා පරිහරණය කරන්නට ඔබට පිළි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද දෙවදත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීර්ණ වූ සේක: වයොවෘද්ධ වූ සේක, මහලු වූ සේක, දීර්ඝ කාලයක් ගත කළසේක, පැයිම් වයසට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මඤ්ඤාත්සාහ වනසේක්වා, දෘෂ්ටධර්ම සුබ විහරණයෙහි (එල සමවත් සුවෙහි) යෙදී වසනසේක්වා, භික්ෂු සඛ්‍යා මට බාරදෙනසේක්වා, මම භික්ෂුසඛ්‍යා පරිහරණය කරන්නෙමි (පාලනය කරන්නෙමි)”යි කීහ.

දෙවදතුනි, මම සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනාට ද භික්ෂුසංඝයා බාර නො දෙන්නෙමි. කීමෙක් ද? (ආලකවුකෙළ බුද්ධිමත්) ජීවිකා යෙන් දිවි පවත්වන) ඔබට භික්ෂුසඛ්‍යා බාර දෙම ද? (බාර නො දෙම) යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

එවිට දෙවදත් තෙරණුවෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජුන් සහිත පිරිසෙහි මට බෙළාසක වාදයෙන් (කෙළ බුද්ධින්නෙකු යි කීමෙන්) පිරිහෙළා කථා කෙරෙහි, සැරියුත් මුගලතුන් උස්තන්හි තබන”යි කීපුණාහු නො සතුටු සිතැත්තෘහු, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියාහ.

මෙය වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි දෙවදතුන්ගේ පළමු වෙර බැඳීම විය.

13. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: තෙන හි භික්ඛවෙ සංඛ්ඛා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයකම්මං. කරොතු: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො 'ව තෙන දට්ඨබ්බොති.

“එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ කාතබ්බං වාතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛ්ඛා ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤා මෙ හනෙත සංඛ්ඛා. යදි සංඛ්ඛස්ස පත්තකල්ලං සංඛ්ඛා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයකම්මං. කරොයා: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො 'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ හනෙත සංඛ්ඛා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයකම්මං. කරොති: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො 'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. යස්සායසම්මො ඛමති දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයස්ස කම්මස්ස කරණං. පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බොති, සො තුණ්හස්ස යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙයා.

කතං සංඛ්ඛන දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනීයකම්මං. ‘පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඤ්ඤා අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකඤ්ඤා. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බොති, ඛමති සංඛ්ඛස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමීති.

14. අථ ඛො හගවා ආයසම්මතං සාරිපුත්තං ආමනෙතසි: “තෙන හි ත්වං සාරිපුත්ත දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහී”ති.

“පුබ්බෙ මයා හනෙත දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ විණෙණො භාසිතො මහිඤ්ඤා ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො”ති. කරාහං දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහී?ති.

13. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා “මහණෙනි, එසේ නම් සංඛ තෙමේ ‘පෙර දෙවදත්’ තෙරුන්ගේ අත් පියෙවියක් විය, දන් අත් පියෙවියකි. යමක් දෙවදත් තෙරණුවෝ කයින් හෝ වචනයෙන් හෝ කරන්නාහු නම්, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතු යැ (එයට බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ වග නො කියති) යි දෙවදත්හු ම එයින් දනගුණයා’යි රජගහ නුවර ප්‍රකාශනික කර්මය කෙරේ වා”යි වදාළේක.

තව ද “මහණෙනි, එය මෙසේ කළයුතු ය. ව්‍යාක්ත ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සංඛ තෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු ය:

“සංඛ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. පෙර දෙවදත්තේ පියෙවිය අනෙකක් විය, දන් පියෙවිය අනෙකකි. දෙවදත්තු කයින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද, එයින් බුදුහු හෝ ධර්මය හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතුවහ. දෙවදත්තු ම එයින් දනගුණයා’යි සංඛ තෙමේ දෙවදත්තේ පිළිබඳ ව රජගහනුවරෙහි ප්‍රකාශනක කර්මය කෙරෙයි.

පෙර දෙවදත්තේ පියෙවිය අනෙකක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකකි. දෙවදත්තු කයින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතුහ. දෙවදත්තු ම එයින් දනගුණයා’යි දෙවදත්තේ පිළිබඳ වැ රජගහ නුවර ප්‍රකාශනක කර්මය කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්ව රිසියෙන්තේ නම්, හේ නිහඬ වේ වා. යමකුට නො රිසියෙන්තේ නම් හේ කියාවා.

‘පෙර දෙවදත්තේ පියෙවිය අනෙකක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකකි. දෙවදත්තු කයින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දනගුණයා. දෙවදත්තු ම එයින් දන ගුණයා’යි රජගහනුවර දෙවදත්තේ පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරන ලද්දේ ය. එය සංඝයාට රිසි ය. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරමි (නුවණින් සලකමි)” යනු ය.

14. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරණුවන් අමතා, ‘එසේ වී නම් ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි රජගහනුවර දෙවදත්තේ පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරවු’ යැ යි වදාළේක.

“වහන්ස, පෙර මා විසින් ගොඩපුත්‍ර දෙවදත් තෙරණුවෝ මහත් සෘද්ධි ඇත්තෝ ය, ගොඩපුත්‍ර (දෙවදත් තෙරණුවෝ) මහානුභාව ඇත්තෝ ය’යි රජගහනුවරෙහි දී දෙවදත් තෙරුන්ගේ ඉණ කියන ලද්දේය. දන් කෙසේ නම් දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරන්නෙමි ද?” යි සැරියුත් තෙරණුවෝ කීහ.

“නනු තයා සාරිපුත්ත, භූතොයෙව දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ වණ්ණණා භාසිතො මහිද්ධිකො ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො”ති.

“එවං භනන්ත”

“එවමෙව ඛො කං සාරිපුත්ත භූතඤ්ඤෙව දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහී”ති.

“එවං භනන්ත”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවතො පච්චසෙසාසි.

අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමනොතසි: තෙන භි භික්ඛවෙ සංඝො සාරිපුත්තං සම්මන්ත්තු දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: ‘පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අහොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකති. යං දෙවදත්තො කරෙය්‍ය කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඝො වා දට්ඨබ්බො දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බො: පඨමං සාරිපුත්තො යාථිතබ්බො. යාථිතා ව්‍යතෙන්න භික්ඛූනා පටිබලෙන් සංඝො ඤාපෙතබ්බො:

“සුඤ්ඤා මෙ භනන්ත සංඝො: යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං සංඝො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං සම්මන්ත්තය්‍ය දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤා මෙ භනන්ත සංඝො: සංඝො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං සම්මන්ත්ති දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. යස්සායස්මතො ඛමති ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස සම්මති දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බො’ති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

සම්මතො සංඝොන ආයස්මා සාරිපුත්තො දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අහොසි -පෙ- දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති. ඛමති සංඝස්ස. තස්මා තුණ්හී එවමෙන් ධාරයාමී”ති.

ශාරීපුත්‍රයෙනි. ගොඩපුත්‍රයෝ 'මහර්ධිමත්හ, ගොඩපුත්‍රයෝ මහානුභාව ඇත්තෝ යැ'යි තොප විසින් රජගහ නුවරෙහි දෙවිදකුන් ගේ ඇත්තා වූ ම ගුණය එද කියන ලද්දේ නො වේ ද?"යි භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

"එසේ ය, වහන්සැ"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ වදළහ.

"ශාරීපුත්‍රයෙනි, එසේ ම දෙවිදකුන් පිළිබඳ දෑත් ඇත්තා වූ ම නත්තිය රජගහ නුවරෙහි පවසවු"යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

"එසේ ය වහන්සැ"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ වචනය පිළිගත්හ.

ඉන්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළුසේක: "මහණෙනි, එසේ වී නම් පෙර දෙවිදකුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය, දෑත් පියෙවිය අනෙකෙක්. දෙවිදන්හු කයින් හෝ වචසින් හෝ යමක් කරන්නාහු නම්, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සඤ්ඤා හෝ නො දනගුතුහ. දෙවිදන්හු ම එයින් දනගුතුහ"යි රජගහනුවරෙහි දෙවිදකුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය කරන්නට සඤ්ඤා තෙමේ ශාරීපුත්‍ර තෙරුන් සම්මත කෙරේවා. මහණෙනි ඒ සම්මතය ද මෙසේ කළ යුතු ය: පළමු කොට සැරි යුත්හු යැදිය යුත්තාහ. යැද, ව්‍යක්ත ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සඤ්ඤා තෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු.

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. පෙර දෙවිදකුන් පියෙවිය අනෙකෙක් විය... දනගුතුහ"යි දෙවිදකුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශනය කරන්නට සඤ්ඤා තෙමේ සැරියුත් තෙරුන් සම්මත කෙරේවා. මේ ඥාප්තිය ය (දැන්වීමය).

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා පෙර දෙවිදකුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය ... එයින් දන ගුතුහ"යි දෙවිදකුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශ කරන්නට සැරියුත් තෙරුන් සම්මත කෙරෙයි. පෙර දෙවිදකුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය ... දෙවිදන්හු ම දනගුතු යැ යි රජගහනුවර ප්‍රකාශනය කරන්නට සැරියුත් තෙරුන් සම්මත කිරීම යම් ආයුෂ් මතක්හට රිසියෙන්නේ ද හේ නිහඩ වේවා. යමකුට නො රිසියෙන්නේ ද හේ කියවා.

'පෙර දෙවිදකුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය... එයින් දෙවිදන් ම දනගුතුහ"යි දෙවිදකුන් පිළිබඳව රජගහ නුවර ප්‍රකාශන කම්‍ය කරන්නට සැරියුත් තෙරණුවෝ සම්මතය හ. එය සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඩ ය. මෙසේ මෙය දරමි" යනු යි.

සම්මතො ව ඛො ආයස්මි සාරිපුතො සම්මත්ථලෙහි භික්ඛුහි සභිං රාජගහං පවිසිත්වා දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙයි: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බො'ති. තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සඤා අපසන්නා දුබ්බභිතො තෙ එවමාහංසු: උසුයකා ඉමෙ සමණා සත්ථාපුත්තියා දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරං උසුයන්ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සඤ්ඤා පසන්නා පණ්ඩිතා බුද්ධිමත්තො තෙ එවමාහංසු: න ඛො ඉදං ඕරකං භවිස්සති-යථා භගවා දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසාපෙතිති.

15. අථ ඛො දෙවදත්තො යෙන අජාතසත්තං කුමාරො තෙත්ථපසංඛාමි. උපසංඛාමිත්වා අජාතසත්තං කුමාරං එතදවොච “පුබ්බෙ ඛො කුමාර මනුස්සා දීඝායුකා’ එතරහි අප්පායුකා. යානං ඛො පනෙතං විජ්ජති යං තුං කුමාරො’ව සමානො කාලං කාරෙය්‍යායි. තෙන හි තුං කුමාර, පිතරං භන්තො රාජා භොති. අහං භගවන්තං භන්තො බුද්ධො භවිස්සාමිති.

අථ ඛො අජාතසත්තං කුමාරො අයෙය්‍යා ඛො දෙවදත්තො මහිද්ධිකො මහානුභාවො. ජාතෙය්‍යපි අයෙය්‍යා දෙවදත්තොති උරුයා පොඤ්ජතිකං¹ ඛන්ධිත්වා දිවාදිවස්ස භිතො උබ්බිග්ගො උස්සංඛි උත්තො සහසා අනෙත්තපුරං පාවිසි අද්දසාසුං ඛො අනෙත්තපුරෙ උපචාරකා මහාමත්තා අජාතසත්තං කුමාරං දිවා දිවස්ස භිතං උබ්බිග්ගං උස්සංඛිං උත්තං සහසා අනෙත්තපුරං පවිසන්තං. දිස්වාන අනගහෙසුං, තෙ විචින්නා උරුයා පොඤ්ජතිකං ඛන්ධං දිස්වාන අජාතසත්තං කුමාරං එතදවොචු: ‘කිං තුං කුමාර කතංකා-මො’පි?ති.

“පිතරම්භ භත්තකාමො”ති.

“කොනායි උස්සංඛිතො?”ති.

“අයෙය්‍යන දෙවදත්තො”ති.

එකථෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “කුමාරො ව භන්තංඛො දෙවදත්තො ව සබ්බෙ ව භික්ඛු භන්තංඛො”ති.

මෙසේ සබ්බසංඝයා විසින් සම්මත වූ සැරිසුන් තෙරණුවෝ බොහෝ හික්කුන් හා රජගහනුවරට වැඩ 'පෙර දෙවදත් තෙරුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකෙක් ... එයින් දෙවදත් තෙරණුවෝ ම දතයුත්තා'යි රජගහනුවර දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය කළහ. එහි යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් ශ්‍රද්ධාව නැත්තෝ ද සස්තෙහි අප්‍රසන්න ද, නුවණ නැත්තෝ ද, ඔහු මේ ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ ඊෂ්ඨා කරන්නෝ ය දෙවදතුන්ගේ ලාභ සත්කාර නො ඉටුසන්නා'යි කීහ. යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් සැදහෑ ඇත්තෝ ද, සස්තෙහි පහන් වුවෝ ද, පණ්ඩිත ද බුද්ධිමත් ද, ඔහු යම් හෙයෙකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශනය කරවන සේක් ද, එහෙයින් මෙය (දෙව දතුන් කළ දය) අල්ප සිල්ප වරදක් නො වියයුතු යැ'යි මෙසේ කීහ.

15. එ කලා දෙවදත්තු අජාසත් කුමරු වෙත එළැඹියහ. එළඹූ ඔහු අමතා, “කුමරුවනි, පෙර වූ කලී මිනිස්සු දීර්ඝායුෂ්ක වූහ. දන් අල්පායුෂ්කයහ. තෙපි කුමාර ව හිඳ ම (රජ බවට පත් නොවී) කළුරිය කරන්නහු යන මේ කාරණය ඇත (විය හැක්කෙකි). එ බැවින් කුමරුවනි, තෙපි පියා මරා රජ වවු. මම භාග්‍යවතුන් නසා බුදු වන්නෙමි”යි කීහ.

එවිට අජාසත් කුමරු දෙවදත් හිමියෝ වනාහි මහත් සෘද්ධි ඇත්තෝ ය මහානුභාව ඇත්තෝ ය. දෙවදත් හිමියෝ කළයුත්ත දන්නෝත් වෙති යි සිතා කළවායෙහි සිරියක් බැඳගෙන මද්දානෙහි බිය ඇත්තේ උද්වෙග ඇත්තේ, සැක ඇත්තේ වහා ඇතොවුරට පිවිසියේ ය. ඇතොවුරෙහි සෙවායෙහි යෙදුණු මහඇමැත්තෝ මද්දානෙහි බිය පත් ව උද්වෙග ඇති ව සැක ඇති ව තැනියැනුම ඇති ව වහා ඇතොවුරට වදනා අජාසත් කුමරු දුටුවාහ. දක ඔහු අල්ලාගත්හ. ඔහු පිරික්සන්නාහු කළුවෙහි බැඳී සිරිය දක, “කුමාරයෙනි, ඔබ කුමක් කරනු කැමැත්තහු ද? යි විචාළාහ.

“පියාණන් නයනු කැමැත්තෙමි වෙමි”යි කුමර කී ය.

“කවරකු විසින් මෙහෙයන ලද්දහු ද? (කාගේ කීමකට ද?)” යි ඔහු ඇසූහ.

“දෙවදත් හිමියන් විසිනැ”යි කුමර කී ය.

සමහර මහඇමතිගේ “කුමරු ද නැසියයුතු ය, දෙවදත් ද නැසියයුතු ය, සියලු මහණහු ද නැසියයුතුහ”යි මතිය පහළ කළහ.

එකලෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “න භික්ඛු භන්තබ්බා, න භික්ඛු කිඤ්චි අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො වා”ති.

එකලෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “න කුමාරො ච භන්තබ්බො න දෙවදත්තො, න භික්ඛු භන්තබ්බො. රඤ්ඤ ආරොචෙතබ්බං. යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

අථ ඛො තෙ මහාමත්තා අජාතසත්තුං කුමාරං ආදය සෙන රාජා මාගධො සෙනියො ඛිම්බිසාරො තෙත්ථපසඛිමංසු. උපසඛිතථිතො රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙනියස්ස ඛිම්බිසාරස්ස එතමන්ථ ආරොචෙසුං.

“කථං භණෙ මහාමත්තෙති මති කතා?”ති

“එකලෙව දෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො ච සබ්බෙ ච භික්ඛු භන්තබ්බාති. එකලෙව මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: න භික්ඛු භන්තබ්බො න භික්ඛු කිඤ්චි අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො වාති. එකලෙව මහාමථවා එවං මතිං අකංසු: න කුමාරො භන්තබ්බො න දෙවදත්තො න භික්ඛු භන්තබ්බො. රඤ්ඤ ආරොචෙතබ්බං යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

“කිං භණෙ කරිස්සති බුද්ධො වා ධම්මො වා සබ්බො වා? නත්ථ භගවතා පටිගථෙව ධෙවදත්තො රාජගහෙ පකාසාපිතො: සුඛෙව දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති අහොසි, ඉද්ධි අඤ්ඤ පකති, යං දෙවදත්තො කරෙය්ත් කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සබ්බො වා දට්ඨබ්බො, දෙවදත්තොව තෙන දට්ඨබ්බො”ති. තත්ථ යෙ තෙ මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො ච සබ්බෙ ච භික්ඛු භන්තබ්බො”ති තෙ අභවෙබ්බ අකාසි. යෙ තෙ මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “න භික්ඛු භන්තබ්බො න භික්ඛු කිඤ්චි අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො වා”ති, තෙ තිවෙ යානෙ යපෙසි. යෙ තෙ මහාමත්තා එවං මතිං අකංසු: “න කුමාරො ච භන්තබ්බො න දෙවදත්තො න භික්ඛු භන්තබ්බො. රඤ්ඤ ආරොචෙතබ්බං, යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති තෙ උචෙව යානෙ යපෙසි.

අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිම්බිසාරො අජාතසත්තුං කුමාරං එතදචොච: “කිස්ස මං ත්වං කුමාර භත්තුකාමො”පි” ති “රජෙන්නමි දෙව අත්ථිකො”ති.

“යචෙ ඛො ත්වං කුමාර රජෙන්න අත්ථිකො එතං තෙ රජෙන්නති”. අජාතසත්තුස්ස කුමාරස්ස රජං නියතාදෙසි.

සමහර මහ ඇමැත්තෝ “භික්ෂුහු නො නැසියයුත්තාහ, භික්ෂුහු කිසි වරදක් නො කළහ. කුමරුන් දෙව්දතුන් නැසියයුතු හ’යි මෙසේ අදහස් කළාහ.

සමහර මහ ඇමැත්තෝ “කුමරුන් නො නැසියයුතු, දෙව්දතුන් නො නැසියයුතු, භික්ෂුහුත් නො නැසියයුතු, රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කරන්නවු”යි කිහ.

ඉක්බිති ඒ මහ ඇමැත්තෝ අජායත් කුමරු රැගෙන මගධෙයිර බිම්බිසාර රජු කරා එළැඹියහ. එළැඹ රජුට මෙ පවත් ඇල කළාහ.

“සගයෙනි, මහ ඇමැත්තියන් විසින් කෙසේ මතියක් කරන ලද ද (කුමක් අදහස් කරන ලද ද)”යි රජ පුළුවන.

“දෙව්දිනි, සමහර මහ ඇමැත්තෝ කුමරු ද දෙව්දන් ද භික්ෂුහු ද නැසිය යුතුහ’යි අදහස් කළහ. සමහර මහ ඇමැත්තෝ ‘භික්ෂුහු නො නැසිය යුතුහ, භික්ෂුන් කළ වරදක් නැත, කුමරුන් දෙව්දතුන් නැසිය යුතුහ’යි අදහස් කළහ. සමහර මහ ඇමැත්තෝ කුමරුන් නො නැසියයුතු, දෙව්දතුන් නො නැසියයුතු, භික්ෂුහුත් නො නැසියයුතු. රජුහට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කළයුතු යැ’යි අදහස් කළහ”යි ඔහු කිහ.

“සගයෙනි, බුදුරජු හෝ ධර්මය හෝ සංඝයා කුමක් කරන්නේ ද? “පෙර දෙව්දන්හුගේ පියෙවිය අනෙකක් විය, දන් අනෙකක්. “දෙව්දතුන් කයින් වචසින් කරන කියන දයෙකින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දක්කයුතුහ’යි දෙව්දන් ම එයින් දක්ක යුතු යැ” කලින් ම දෙව්දන් තෙම රජගහ නුවරෙහි පවස්වන ලද්දේ නො වේ ද?”යි රජ කී ය. (මෙසේ කියා) “එහි යම් මහ ඇමති කෙනෙක් කුමරුන් දෙව්දතුන් භික්ෂුහුත් නැසියයුතු යැ’ යි අදහස් කළේ ද ඔවුන් අහව්‍යයන් කෙළේ ය (ඔවුන් දරු ඇමැති බුර යෙන් පහ කෙළේ ය. ‘භික්ෂුහු නො නැසියයුතුහ. භික්ෂුහු කිසි වරදක් නො කෙරෙත්. කුමරු ද දෙව්දන් ද නැසියයුතු ය’යි මෙසේ යම් මහ ඇමැති කෙනෙක් අදහස් කළේ ද, ඔවුන් පහත් තත්හි තැබී ය. (තනතුරෙන් පහත හෙලී ය). කුමරු නො නැසියයුතු, දෙව්දන් ද නො නැසියයුතු, භික්ෂු ද නො නැසිය යුතුහ, රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කරන්නවු”යි යම් මහ ඇමති කෙනෙක් කිහ ද ඔවුන් උස් තත්හි තැබී ය.

ඉක්බිති මගධෙයිර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ අජායත් කුමරු බඬවා, ‘කුමරුනි, තෝ කුමට මා නසනු කැමැති වීහි ද?’යි ඇසී ය. “දෙව්දිනි, රජකමින් ප්‍රයෝජන ඇත්තෙමි (මම රජ වනු කැමැත්තෙමි)”යි කුමර කී ය.

“කුමරුනි, තෝ රජකම් කැමැත්තෙහි නම්, මේ රජකම තට ය (ගනුව) යි කියා අජායත් කුමරුට රජය පැවරී ය.

16. අර්ථ ඛො දෙවදනො යෙන අජාතසත්තං කුමාරො තෙනුපසඛිකම්. උපසඛිකම්ඤ්ඤා අජාතසත්තං කුමාරං එතදවොච: පුරිසෙ මහාරාජ ආණාපෙති: යෙ සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙසසන්ති''ති. අර්ථ ඛො අජාතසත්තං කුමාරො මනුසෙස ආණාපෙති: ''යථා භණෙ අයොගා දෙවදනො ආහ, තථා කරොථා''ති.

අර්ථ ඛො දෙවදනො එකං පුරිසං ආණාපෙති: ''ගච්ඡාමුසො අමුකසම්. ඔකාසෙ සමණො ගොතමො විහරති. තං ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තසම් මග්ගෙ දෙව පුරිසෙ යපෙසි: ''යො ඉමිතා මග්ගෙන එකො පුරිසො ආගච්ඡති, තං ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති, තසම් මග්ගෙ වක්කාරො පුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන දෙව පුරිසා ආගච්ඡන්ති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තසම් මග්ගෙ අට්ඨපුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන වක්කාරො පුරිසා ආගච්ඡන්ති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තසම් මග්ගෙ සොළස පුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන අට්ඨ පුරිසා ආගච්ඡන්ති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ආගච්ඡා''ති.

අර්ථ ඛො සො එකො පුරිසො අසිවම්මං ගහෙඤ්ඤා ධනුකලාපං සන්තයාමිතො යෙන හගවා තෙනුපසඛිකම්. උපසඛිකම්ඤ්ඤා හගවතො අවිදුරෙ තතො උඛිකග්ගො උසස්ඛිකි උත්තො පඤ්ඤාන කායෙන අට්ඨාසි. අභ්භා ඛො හගවා තං පුරිසං භිතං උඛිකග්ගං උසස්ඛිකි උත්තො පඤ්ඤාන කායෙන ධිතං. දිස්වාන තං පුරිසං එතදවොච: එහි ආමුසො මා භාසිති.

අර්ථ ඛො සො පුරිසො අසිවම්මං එකමන්තං කරිතො ධනුකලාපං නිකම්පිතො යෙන හගවා තෙනුපසඛිකම්. උපසඛිකම්ඤ්ඤා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිතො හගවන්තං එතදවොච: ''අච්චියො මං භන්තො අවගමා යථාබාලං යථාමුලාං යථා අකුසලං, යොහං දුට්ඨවිනො වධකවිනො ඉධුපසඛිකන්තො. තස්ස මෙ භන්තො හගවා අවිට්ඨං අවට්ඨන්තො පතිගණ්ඨානු ආයතිං සංවරායා''ති.

''තඤ්ඤා කං ආමුසො අච්චියො අවගමා යථාබාලං යථාමුලාං යථාඅකුසලං යං කං දුට්ඨවිනො වධකවිනො ඉධුපසඛිකන්තො. යතො ව ඛො කං ආමුසො අවිට්ඨං අවට්ඨන්තො දිස්වා යථාබාලං පටිකරොසි, නං තෙ මයං පතිගණ්ඨාම. වුඤ්ඤා හෙසා ආමුසො අරියස්ස විනයෙ යො අවිට්ඨං අවට්ඨන්තො දිස්වා යථාබාලං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති''ති.

1. කරෙණරාති - මජ්ඣ.

2. පටිගණ්ඨානු - මජ්ඣ.

3. අනුඤ්ඤාකරං - මජ්ඣ.

16. එ කල්හි දෙවදත් තෙර අජාසත් කුමරු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, අජාසත් කුමරු බණවා "ශ්‍රමණ ගෞතමයාගේ දිවි තොර කරනුවට පුරුෂයනට අණ කරන්නැ"යි කී ය. එවිට අජාසත් කුමර "සඟයෙනි, දෙවදත් හිමිසුන් කියන සැටියක් කරවු යැ"යි මිනිසුනට අණ කෙළේ ය.

එක්බිති දෙවදත් එක් මිනිසකු බණවා "ඇවැත්නි, යවු අයෝ තැන මහණ ගොයුම් වෙසෙයි. ඔහු දිවි තොර කොට මෙ නම් මගින් එවු" යැ යි ඇණවී ය. එ මහෙහි "මෙ මගින් හුදෙකලා වැ එන මිනිසා දිවියෙන් තොර කොට මෙ නම් මගින් එවු" යැ යි මිනිසුන් දෙදෙනකුත් තැබී ය. එ මහෙහි ද "මෙ මගින් එන මිනිසුන් දෙදෙනා මරා මෙ නම් මගින් එවු" යැ යි මිනිසුන් සතර දෙනකුත් සිටුවී ය. ඔවුන් එන මහෙහි ද "මෙ මගින් එන පුරුෂයන් සතර දෙනා මරවු" යැ යි පුරුෂයන් අට දෙනකුත් සිටුවී ය. ඔවුන් එන මහෙහි ද මෙ "මගින් එන පුරුෂයන් අට දෙනා මරා මෙ නම් මගින් එවු යැ"යි මිනිසුන් සොළොස් දෙනකුත් සිටුවී ය.

එක්බිති ඒ හුදෙකලා පුරුෂ තෙම කඩු පලිස් දරා දුනුහියවුරු බැඳගෙන, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නොදුරු තන්හි බිය පත් වූයේ, සිතින් කැලැඹුණේ, සැක ඇත්තේ, තැනි ගත්තේ, දැඩි වූ (ගල්ගැසුණු) කයින් යුතු ව සිටියේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බියපත් කැලැඹුණු සැක ඇති, තැනිගත් දැඩිවගිය කයින් යුත් ඒ මිනිසා දුටුසේක. දක ඔහු බණවා, "ඇවැත්නි, මෙහි එවු, බිය නොගනිවු"යි වදළුසේක.

එ විට ඒ පුරුෂ තෙම කඩුපලිස් එක් පසෙක තබා දුනුහියවුර ද බහා තබා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ පාවුලා හිස නමා වැදහෙවැ "යම් බඳු වූ මම් අඤ්ඤා බැවින් මුළා වූ බැවින්, අකුසල බැවින් දුෂ්ට සිතැත්තෙම් වධ කරන සිතැත්තෙම් මෙහි පැමිණියෙම් ද ඒ මා වරද යට කොට ගත්තේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මතු සංවරය පිණිස ඒ මාගේ වරද වරදවශයෙන් පිළිගන්නාසේක්වා"යි මෙ බස් පැවැසී ය.

"ඇවැත්නි, යම් බඳු වූ තෙපි අඤ්ඤා බැවින්, මුළා වූ බැවින්, අකුසල බැවින්, දුෂ්ට සිතැත්තෝ වධක වික්‍යය ඇත්තෝ මෙහි පැමිණියෝ ද, වරද ඒ තොප යට කොටගෙන ගියේ ය. ඇවැත්නි, වරද වරද සේ දක ධර්මය වූ පරිදි පිළියම් කරවු ද තොපගේ ඒ ආරොග්‍යාව අපි පිළිගනිමු. ඇවැත්නි, යමෙක් වරද වරද සේ දක දහම් වූ පරිදි පිළියම් කරන්නේ ද මතු සංවරයට පැමිණෙන්නේ ද මෙය ආයුධ විනයයෙහි වැඩිදියුණුවෙකැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

අථ ඛො හගවා තස්ස පුරිසස්ස ආනුසුඛිකථං කථෙසි සෙය්‍යථිදං:
දනකථං සිලකථං සත්තකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං
නෙකකිලෙච ආනිසංසං පකාසෙසි. යද හගවා අඤ්ඤාසි තං පුරිසං
කලලවිත්තං මුද්‍රවිත්තං විනිවරණවිත්තං උදග්ගවිත්තං පසන්නවිත්තං—
අථ යා බුද්ධානං සාමුකකංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාසෙසි, දුක්ඛං
සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං චත්තං අපගතං
කාළාකං සම්මදෙව රජතං පතිගණේඤ්ඤා ඵලමෙව තස්ස පුරිසස්ස
තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: යං
කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මෙකං.

අථ ඛො සො පුරිසො දිට්ඨධම්මො: පත්තධම්මො: විදිතධම්මො:
පරියොගාද්‍රහධම්මො: කිංඤ්චිවිකිලෙඤ්ඤා විගතකථංකථො වෙසාරජ්ජ-
සාත්තො අපරපච්චියො සන්ත්‍රිසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච:
අභිකක්ඛන්තං හන්තෙ අභිකක්ඛන්තං හන්තෙ සෙය්‍යථාපි හන්තෙ
නික්ඛල්පිතං වා උක්ඛල්පෙය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මුලුභස්ස
වා මග්ගං ආවිසෙකෙය්‍ය අකුසාලෙ වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය
චක්ඛමන්තො රූපානි දක්ඛිතානි ඵලමෙව. හගවන්තා අනෙකපරියා-
යෙන ධම්මො: පකාසිත්තො. එසාහං හන්තෙ හගවන්තං සරණං
ගච්ඡාමි ධම්මං ව භික්ඛුසඬ්ඤං ව. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු
අජ්ජතංයො පාණ්දපෙතං සරණං ගතෙති. අථ ඛො හගවා තං
පුරිසං එතදවොච: මා ඛො ත්වං ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡ.
ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාසීති අඤ්ඤාන මග්ගෙන උයොගාද්‍රජයි.

17. අථ ඛො තෙ දො පුරිසා කිත්තු ඛො සො එකො
පුරිසො විරන්ත ආගච්ඡතිති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං
අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නං, දිස්වාන යෙන හගවා තෙත්තු-
පසඬ්ඤාමිංසු. උපසඬ්ඤාමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං
නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුසුඛිකථං කථෙසි —පෙ— අපරපච්චියා
සන්ත්‍රිසාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: අභිකක්ඛන්තං හන්තෙ, අහක්ඛන්තං
හන්තෙ —පෙ— උපාසකෙ තෙ හගවා ධාරෙතු අජ්ජතංගො පාණ්දපෙතං
සරණං ගතෙ''ති.

අථ ඛො හගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “මා ඛො තුමෙහ
ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡස්ස. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමි”ති
අඤ්ඤාන මග්ගෙන උයොගාද්‍රජයි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයාට දනකරා ශීල කරා සාර්ගකරා කාමාදීනව කාමයන්ගේ ලාමක බව කාමයන්ගේ කිලිටි බව කාමයන්ගෙන් හික්මීමෙහි අනුසස් යන පිළිවෙළ කරා වදළසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයා නිරෝග සිතැති, මොළොක් සිතැති, නිවරණයන්ගෙන් පහ වූ සිතැති, ඔද වැඩිගිය සිතැති පහත් සිතැති එකක්හු කොට දන් කෙණෙහි බුදුවරුන්ගේ සාවුත්කර්මිකී දෙශනාව වූ දුඃඛ සමුදය නිරෝධ මාර්ග යන චතුස්සත්‍යය ප්‍රකාශ කොට වදළසේක පහ වූ කිලිටි බව ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයක් මොනොවට රදන් පිළිගන්නා සේ ම ඒ පුරුෂයාට ඒ අස්තෙහි දි ම උපදනා සුලු සියල්ල නැසෙන සුලු ය'යි පහවූ කෙලෙස් රජස් ඇති පහවූ කෙලෙස් මල ඇති, දහම් ඇස (සෝවන් මහ නුවණ) පහළ විය.

ඉක්බිති දුටු නිවන් දහම් ඇති, පැමිණි සොවන් පල දහම් ඇති, ප්‍රකට වූ සොවන් පල දහම් ඇති, හැම ලෙසින් බැසගත් සොවන් පල දහම් ඇති, කිණු සැක ඇති, පහවූ කරුණකරා (සැක) ඇති, විශාරද බවට පැමිණි, ශාස්ත්‍රාශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යය රහිත වූ ඒ පුරුෂ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසී ය: "වහන්ස, අභිකාන්ත ය, චහන්ස, අභිකාන්ත ය වහන්ස, යැවිහුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුහුරු කරන්නා සේ ම, වැසුණු දෑයක් විවෘත කරන්නා සේ ම, මංවුළාවුවකුට මහ කියන්නා සේ ම ඇස් ඇතියන් රූප දකිති යි අසුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වන්නා සේ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් මට ධර්මය පැවැසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ය ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් කොට දිවිහිමියෙන් සරණ ගිය උවසුවකු කොට සලකාවදරන සේක්වා" යනු ය.

17. එකල්හි මහ රැක සිටි පුරුෂයෝ දෙදෙන 'කවර හෙයින් ඒ භූදෙකලා මිනිසා එන්නට කල් යවා ද යි මහ ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුක්මුලෙක වැඩ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දැක උන්වහන්සේ වෙත එළැඹියාහ. එළැඹ වැද පයෙක හිඳගත්හ, ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ... පිළිවෙළ කරා වදළ සේක... ඔහු... ශාස්ත්‍රාශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යය නැති වැ (සෝවන් වැ) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ට... වහන්ස, දේශනාව අභිකාන්ත ය, චහන්ස, දේශනාව අභිකාන්ත ය... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද සිට දිවිහිමි කොට සරණ ගිය උවසුවන් කොට සලකාවදරන සේක්වා" යි කීහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයන් බණවා "ඇවැත්නි, තෙපි මේ මගින් නො යවු. මේ නම් මගින් යවු" යි වදළ සේක. (මෙසේ වදරා) අන් මහෙකින් ඔවුන් යැවූසේක.

අප්ථං ඛො තෙ වන්තාරො පුරියා කීන්තු ඛො තෙ දෙව පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං අඤ්ඤාතරසමි රුකඛමුලෙ නිසින්නං දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුප-සංකමිංසු. උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙයි -පෙ- අපරප්පච්චියා සන්ත්ථියාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තං අභිකකන්තං හන්තං -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති. අප්ථං ඛො හගවා තෙ පුරියෙ එතදවොච “ථා ඛො තුමේහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡිත්ථ. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාත මග්ගෙන උයොපාපෙයි.

අප්ථං ඛො තෙ අට්ඨපුරියා කීන්තු ඛො තෙ වන්තාරො පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං අඤ්ඤාතරසමි රුකඛමුලෙ නිසින්නං. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුප-සංකමිංසු උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙයි -පෙ- අපරප්පච්චියා සන්ත්ථියාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තං -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති. අප්ථං ඛො හගවා තෙ පුරියෙ එතදවොච: “ථා ඛො තුමේහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡිත්ථ. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාත මග්ගෙන උයොපාපෙයි.

අප්ථං ඛො තෙ සොළස පුරියා “කීන්තු ඛො තෙ අට්ඨ පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්ති”ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං අඤ්ඤාතරසමි රුකඛමුලෙ නිසින්නං. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුප-සංකමිංසු. උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙයි -පෙ- අපරප්පච්චියා සන්ත්ථියාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තං -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති.

අප්ථං ඛො හගවා තෙ පුරියෙ එතදවොච: “ථා ඛො තුමේහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡිත්ථ. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාත මග්ගෙන උයොපාපෙයි.

අප්ථං ඛො සො එකො පුරියො යෙන දෙවදත්තො තෙනුප-සංකමි. උපසංකමිත්වා දෙවදත්තං එතදවොච: “නාහම්හන්තං සකෙකාමි තං හගවන්තං ජීවිතා වොරොපෙතුං. මහිඤ්ඤා සො හගවා මහානුභාවො”ති.

“අලං ආවුසො ථා ඛො කං සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙයි අහමෙව සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙසසාමි”

එ කලා යථොක්ඛ පුරුෂයෝ සතර දෙන ඒ පුරුෂයෝ දෙදෙන කවර හෙයින් එන්නට කල් යවත් ද? යි මාර්ගයේ ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුකක් මුලා වැඩිහුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දක ඔබ වෙතට ගියහ. ගොස් වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... පිළිවෙළ කථාව වදළුණේක. ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය, වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... අප අද සිට දිවිහිමි කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා' යි කීහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයන් බණවා “ඇවැත්නි, මෙ මහින් නො යවු. මෙ නම් මහින් යවු” යි ඔවුන් අත් මහෙකින් යැවුණේක.

එකල ඒ පුරුෂයෝ අට දෙන පුරුෂයෝ ‘ඒ සතර කවර හෙයින් එන්නට කල් යවත් ද’ යි මහා ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුකක් මුලා වැඩි හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දක එළැඹ වැඳ පසෙක හිඳගත්හ. ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළ කථාව වදළුණේක. ... ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පර ප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු, ‘වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... වහන්ස, අප අද සිට දිවිහිමියෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා’ යි කීහ.

එකලා යථොක්ඛ සොළොස් පුරුෂයෝ ‘කවර හෙයින් ඒ පුරුෂයෝ අට දෙන එන්නට කල් යවත් ද? යි මහා ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුක්මුලෙක හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දක ඔබ වෙත ගියහ. ගොස් ඔබ වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... පිළිවෙළ කථාව වදළුණේක. ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු “වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද සිට දිවි හිමි කොට සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා යි” කීහ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් බණවා, ඇවැත්නි, තෙපි මෙ මහින් නො යවු. මෙ නම් මහින් යවු” යැ යි අත් මහෙකින් යැවුණේක.

එ කල්හි යට කී හුදෙකලා පුරුෂයා දෙව්දතු කරා ගියේ ය. ගොස් ‘වහන්ස, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිවියෙන් තොර කරන්නට මම නො හැක්කෙමි. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහර්ධි ඇතිසේක, මහත් අනුභාව ඇති සේකැ’ යි කී ය.

“කම් නැත, ඇවැත්නි තෙපි මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර නො කරවු. මම ම මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි” යි දෙව්දත් තෙර කී ය.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා ගීජ්ඣකුටස්ස පබ්බතස්ස පච්ඡායායං වඩ්ඛමති. අථ ඛො දෙවදත්තො ගීජ්ඣකුටං පබ්බතං අභිරුහිතො¹ මහතිං සිලං පච්ඡන්ති ‘ඉමාය සමණං ගෞතමං ජීවිතා වොරොපෙස්සාමී’ති. ඥෙ පබ්බතකුටා සමාගතො තං සිලං සමපටිච්ඡිංසු. තතො පපටිකා උප්පත්තො හගවතො පාදෙ රුහිරං උප්පාදෙයි.

අථ ඛො හගවා උඤ්ඤං උලෙඤ්ඤාකෙකො දෙවදත්තං එතදවොච: “බහු තයා මොසපුරිස අපුරුෂං පසුතං යං තං දුට්ඨවිතො වඩ්ඛවිතො තථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදෙයි”ති.

අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනොසී: “ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදත්තෙන පට්ඨමං ආනන්තරියකමං උපචිතං යං දුට්ඨවිතො වඩ්ඛවිතො තථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදිතති.

අස්සොසුං ඛො භික්ඛු “දෙවදත්තෙන කිර හගවතො වට්ඨො පසුතො”ති. තෙ ව භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඛමනති උච්චාසංකු මහාසංකු සජ්ඣායං කරොන්තො හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තියා. අස්සොසී ඛො හගවා උච්චාසංකු මහාසංකු සජ්ඣායසංකුං. සුත්තාන ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමනොසී: කිත්තු ඛො යො ආනන්ද උච්චාසංකු මහාසංකු සජ්ඣායසංකෙති.

“අස්සොසුං ඛො හගෙන භික්ඛු ‘දෙවදත්තෙන කිර හගවතො වට්ඨො පසුතො’ති. තෙ’ධ හගෙන භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඛමනති උච්චාසංකු මහාසංකු සජ්ඣායං කරොන්තො හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තියා, යො එයො හගවා උච්චාසංකු මහාසංකු සජ්ඣායසංකෙති.”

“තෙනහානන්ද මම වචනෙන තෙ භික්ඛු ආමනොසී: “සඤ්ඤා ආයස්මනො ආමනොසී”ති.

“එවං හගෙන”ති ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවතො පටිසුත්තො යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “සඤ්ඤා ආයස්මනො ආමනොසී”ති.

“එවමාචුසො”ති ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මනො ආනන්දස්ස පටිසුත්තො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු. උපසඤ්ඤාමිතො හගවතො අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං නිසිදෙතො ඛො තෙ භික්ඛු හගවා එතදවොච:

1. ආරුහිතො - මජ්ඣං.

18 එසමයෙහි වූ කලි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගිජුකුළු පරිවෙහි ප්‍රාක්ෂායායෙහි (ඉදිරි පසු සෙවණෙහි) සක්මන් කරන සේක. එකල දෙවදන් තෙර ගිජුකුළු පරිව නැග 'මෙයින් මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි' යි මහගලක් පෙරළී ය. ගල්කුළු දෙකෙක් එක් වූ ඒ ගල පිළිගන්නේ ය. එයින් පතුරෙක් බිඳී වැටී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පයෙක ලෙහෙ මතු කෙළේ ය. (ලෙහෙ සැල්මෙන් විය).

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උඩ බලා 'හිස් පුරුෂය, යම් හෙයකින් තෝ නපුරු සිතැති ව වධ කරන සිතැති ව තපාගතයන්ගේ සිරුරු ලෙහෙ මතු කෙළෙහි ද, එයින් තා විසින් බොහෝ පරි ධස් කරන ලද' යි වදළුසේක.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, යම් හෙයකින් නපුරු සිතැති ව වධ කරන සිතැති ව තපාගතයන්ගේ සිරුරු ලේ සොලොවන ලදද, එයින් දෙව්දතු විසින් පළමුවන ආනන්දාර්ය කර්මය ධස්කැරිණැ" යි වදළුසේක.

"දෙව්දතු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දිවි තොර කරන්නට උපායෙක් යොදන ලද්දේ ය" යි භික්ෂූහු ඇසූහ. (භික්ෂූන්ට ආරංචි විය). ඒ භික්ෂූහු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආරක්ෂාවරණය ගුප්තිය (රක්වල) පිණිස උස්හඬ ඇති වූ මහහඬ ඇති වූ සජ්ඣායනාය කරන්නාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ හිඳුනා විහාරය භාත්පස සක්මන් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ භික්ෂූන්ගේ) උස්හඬ මහහඬ, සජ්ඣායනා හඬ ඇසුසේක. අසා, ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන්ට අභිගාච්ඡරා, "ආනන්දයෙනි, ඒ උස්හඬ, මහහඬ, සජ්ඣායනා හඬ කවර හෙයින් ද?" යි ප්‍රච්චිත්තේක.

"වහන්ස, දෙව්දන් තෙර විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දිවි තොර කරන උපායෙක් යොදන ලද්දේ ල" යි භික්ෂූහු ඇසූහ. වහන්ස, ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආරක්ෂාවරණ ගුප්තිය පිණිස උස්හඬ ඇත්තාහු මහහඬ ඇත්තාහු සජ්ඣායනාය කරමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ විහාරය භාත්පස සක්මන් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ ය, මහහඬ ය, සජ්ඣායනා හඬ යැ" යි අනඳ තෙරණුවෝ සැලකළාහ.

"ආනන්දය, එසේ වී නම්, 'ශාස්තෘ තෙම ආයුෂ්මතුන් කැඳවා' යැ යි මගේ වචනයෙන් ඒ භික්ෂූන් අමතව" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

"එසේය වහන්සැ" යි කියා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ භික්ෂූන් වෙතට වැඩියාහ. වැඩ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඔබ කැඳවන සේකැ" යි සැලකළහ.

"එසේ ද ඇවැත්නි" යි කියා ඒ මහණහු අනඳ තෙරුන්ට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹ, ඔබ වැඳ එකත්පස් වූ හුන් ඒ භික්ෂූන් බණවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළුසේක.

19. “අට්ඨකමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපසකමෙන තරාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපසකමෙන භික්ඛවෙ තරාගතා පරිතිබ්බායනති.”

“පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං. ඤතමෙ පඤ්ඤා: ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසීලො සමානො “පරිසුද්ධාසීලොති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සීලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති: “අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධාසීලො සමානො “පරිසුද්ධාසීලොති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සීලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. මයඤ්ඤව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාසසසස මනාපං. යං ඛො පනසස අමනාපං, කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම, සමමනන්ති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චය හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිසසති තුමො’ව තෙන පඤ්ඤාසිසන්ති. එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා සීලතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි සීලතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසීලො සමානො පරිසුද්ධාසීලොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ආජීවතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ආජීවතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසීලො සමානො පරිසුද්ධාසීලොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසීලො සමානො පරිසුද්ධාසීලොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාසීලො සමානො පරිසුද්ධාසීලොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ඤ්ඤාසනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ඤ්ඤාසනතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ඤා සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං.

19. මහණෙනි, පරොපක්‍රමයෙන් තථාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙකි, වන්නට අවකාශ නැත්තෙකි. මහණෙනි, තථාගතවරු පරොපක්‍රම නැති ව ම පිරිනිවෙති.

“මහණෙනි, ලොවු ඇති විද්‍යාමාන මේ ශාස්තෘවරු පස් දෙනෙකි. කවර පස් දෙනෙක් ද යත්: මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම “පිරිසිදු සිල් ඇතියෙමි, මාගේ සිල් පිරිසිදුය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. (ඔහුගේ) සවිච්චෝ “මේ භවත් ශාස්තෘ තෙම වනාහි නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි, මාගේ ශීර්ශය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙයි. ‘අපි (ඇති තතු) ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම් එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, එයින් ඔහුට කෙසේ කියන්නමෝ ද, (මහජන තෙමේ) සිවුරු පිටුපා සෙනසුන් ගිලන්පය බෙහෙත් පිරිකරින් ඔහු පුදයි. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද, තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නේ යැ’ යි ඔහු මෙසේ දනිත්. මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු සවිච්චෝ ශීලයෙන් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ශීලයෙන් තමා රැකගැන්ම සවිච්චෝ ගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තේ ම පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි ... යි පිළින කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු ශ්‍රාවකයෝ ආජීවයෙන් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ආජීවයෙන් තමා රැකගැන් ම සවිච්චෝගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තවද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමැ යි ... පිළින කෙරෙයි. මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු සවිච්චෝ ධර්මදෙශනා අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද දම් දෙසුම් අතින් තමා රැක ගැන්ම සවිච්චෝගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තව ද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දහම්විවැරුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දහම්විවැරුම් ඇතියෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි සවිච්චෝ දහම්විවැරුම් අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ ද සවිච්චෝ ගෙන් ද දහම්විවැරුම් අතින් රැක්ම අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තවද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තෙමි වෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි සවිච්චෝ ඥානදර්ශනය අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ ද ඥානදර්ශනය අතින් තමා රැකගැන්ම සවිච්චෝගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධාසිලො සමානො පරිසුද්ධාසිලොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ සිත්තං පරියොදතං අසංකිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා සිලතො රක්ඛාති, නවාභං සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධාසීවො සමානො පරිසුද්ධාසීවොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධො මෙ ආරීථො පරියොදතො අසංකිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා ආරීථතො රක්ඛාති. නවාභං සාවකෙහි ආරීථතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධා මෙ ධම්මදෙසනො පරියොදතො අසංකිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛාති. න වාභං සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධවේයාකරණො සමානො පරිසුද්ධවේයාකරණොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ වේයාකරණං පරියොදතං අසංකිලිට්ඨානි. න ච මං සාවකා වේයාකරණතො රක්ඛාති. න වාභං සාවකෙහි වේයාකරණතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අභං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධඤ්ඤාදක්ඛනො සමානො පරිසුද්ධඤ්ඤාදක්ඛනොභික්ඛි පටිජානාමි. පරිසුද්ධං මෙ ඤ්ඤාදක්ඛනං පරියොදතං අසංකිලිට්ඨානි, න ච මං සාවකා ඤ්ඤාදක්ඛනතො රක්ඛාති. න වාභං සාවකෙහි ඤ්ඤාදක්ඛනතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තරාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තරාගතා පරිනික්ඛායහති.

භව්තථ තුමෙත භික්ඛවෙ සරාඨිභාරං. අරක්ඛියා භික්ඛවෙ තරාගතා''ති,

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි යි, මාගේ සිල් පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නොකිලිවී යැ” යි ප්‍රතිඥා කරමි. සච්චෝ මා ශීලය අතින් නො රකිත්. මම ද ශීලය අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි වෙමි යි, මාගේ ආච්චය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිවී යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සච්චෝ මා ආච්චය අතින් නො රකිත්. මම ද ආච්චය අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් නො පනමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ දම්දෙසුම් පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නොකිලිවී යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා දම්දෙසුම් අතින් නො රකිත්, මම ද දම්දෙසුම් අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇතිසෙමි වෙමි, මාගේ දහම් විවරණ පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිවී යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා දහම් විවරණ අතින් නො රකිත්. මම ද දහම් විවරණ අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් නො පනමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇතිසෙමි වෙමි. මාගේ ඥානදර්ශනය පිරිසිදු ය. හැම ලෙසින් ශුද්ධ ය. නො කිලිවී යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා ඥානදර්ශන අතින් නො රකිත්. ඥානදර්ශන අතින් මා රැකගැනමක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, පරොපත්‍රමයෙන් තපාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙකි. චන්තට අවකාශ නැත්තෙකි. මහණෙනි, පරොපත්‍රම නැති ව මැ තපාගතවරු පිරිනිවෙත්.

මහණෙනි, තෙපි තම තමන්ගේ විහාරයට යවු. මහණෙනි, තපාගතවරු අනුන් විසින් නො රැක්ක යුත්තෝ ය යනු” යි.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ නාලාගිරි නාම හත්ථි වණේඛා හොති මනුස්සසාතකො. අථ ඛො දෙවදත්තො රාජගහං පටිසිඤ්ඤා හත්ථිසාලං ගන්තවා හත්ථිහණේඛ ඵතදවොච: “මයං ඛො හණ්ණ රාජඤ්ඤා නාම පටිබලා නිවට්ඨානියං උචෙච යානෙ යපෙතුං, හත්තමපි වෙනනමපි වඩ්ඪාපෙතුං. තෙන හි හණ්ණ යද්ද සමණො ගොතමො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා හොති තද්ද ඉමං නාලාගිරිං හත්ථිං මුඤ්ඤිතවා ඉමං රච්ඡං පටිපාදෙථා”ති. “ඵචං හනෙත”ති ඛො තෙ හත්ථිහණේඛා දෙවදත්තස්ස පච්චිකෙසාසුං.

අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතවා පත්තව්වරමාදය සමඛත්තලෙහි භික්ඛුහි සඤ්ඤා රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අථ ඛො හගවා තං රච්ඡං පටිපජ්ජ. අද්දසාසුං ඛො තෙ හත්ථිහණේඛා හගවන්තං තං රච්ඡං පටිපනො, දිස්වාන නාලාගිරිං හත්ථිං මුඤ්ඤිතවා තං රච්ඡං පටිපාදෙසුං. අද්දසා ඛො නාලාගිරි හත්ථි හගවන්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන සොණ්ඩං උස්සාපෙතවා පහට්ඨ - කණ්ණදාලො යෙන හගවා තෙන අභිධාපි. අද්දසාසුං ඛො තෙ භික්ඛු නාලාගිරිං හත්ථිං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන හගවන්තං ඵතදවොච: “අයං හනෙත නාලාගිරි හත්ථි වණේඛා මනුස්සසාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා. පටිකකමතු හනෙත හගවා පටිකකමතු සුගතො”ති. “ආගච්ඡථ භික්ඛවෙ, මා භායිස්ව. අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්ති”ති.

දුතියමෙ ඛො තෙ භික්ඛු - පෙ - තතියමපි ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තං ඵතදවොච: “අයං හනෙත නාලාගිරි හත්ථි වණේඛා මනුස්සසාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා. පටිකකමතු හනෙත පටිකකමතු සුගතො”ති.

“ආගච්ඡථ භික්ඛවෙ, මා භායිස්ව, අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්ති”ති

21. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා පාසාදෙසුපි හම්මි - යෙසුපි ජදනෙසුපි ආරුහ්වා අච්ඡන්ති. තස්ස යෙ තෙ මනුස්සා අසස්ඤ්ඤා අප්පසන්නා දුබ්බිඤ්ඤා තෙ ඵවමාහංසු: “අභිරුපො වත හො මහාසමණො නාගෙන විහෙට්ඨිස්සති”ති. යෙ පන මනුස්සා සඤ්ඤා පසන්නා පඤ්ඤිතා බුද්ධිමනෙතා තෙ ඵවමාහංසු: “වීරස්සං වත හො නාගො නාගෙන සංඛාමෙස්සති”ති.

20. එ සමයෙහි රජගහනුවර නාලාගිරි නම් ඇත්තෙම වණ්ඤ ද මිනිසුන් මරන්නේ ද වෙයි. එ කලා දෙවදත්තෙම රජගහ නුවරට වැද ඇත්තලට ගොස් ඇත්තොව්වන් බණවා, “සගයෙනි, රජුට නෑ වූ අපි වූ කලී පහත් තනතුරෙහි සිටිනවුන් උස් තනතුරෙහි තබන්නට, බතුන් වැටුපුන් වඩාලන්නට හැකියම්හ. එබැවින් සගයෙනි, යම් විටෙක මහණ ගොයුම්හු මේ වීරියට පිළිපන්නෝ වෙත් ද, එ විටා මේ නාලාගිරි ඇතු මුදු මේ වීරියට පමුණුවවු” යැ යි කිය. “එසේ ය වහන්සැ” යි කියා ඒ ඇත්තොව්වෝ දෙවදතුට පිළිවදන් දුන්හ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු සේමෙහි හැඳ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන, බොහෝ භික්ෂූන් කැටුව රජගහ නුවරට පිටු පිණිස පිවිසියේක. එකලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වීරියට පිළිපත් සේක. ඒ ඇත්තොව්වෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වීරියට පිළිපන්නවුන් දුටුහ. දැක නාලාගිරි ඇතු මුදු ඒ වීරියට පැමිණැවුහ. නාලාගිරි ඇත්තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිවි. දැක සොඬ ඔසොවා විදුහු කන් හා වලග හා ඇත්තේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට දිවැගියේ ය. ඒ භික්ෂූහු දුරින් ම එන නාලාගිරි ඇතු දුටුහ. දැක, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මිනිසුන් මරන නපුරු වූ මේ නාලාගිරි ඇත්ත මේ වීරියට බටුයේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා” යි කීහ. “මහණෙනි, එවු, බිය නො ගනිවු. පරොපක්‍රමයෙන් තපාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේය යන්න නො කරැණෙකි, වන්නට අවකාශ නැතියෙනි. තපාගතවරු පරොපක්‍රම නැති ව ම පිරිනිවෙති” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුයේක.

දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද භික්ෂූහු “වහන්ස, මිනිසුන් මරන නපුරු වූ මේ නාලාගිරි ඇතා මේ වීරියට බටුයේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා. සුගතයන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා” යි කීහ.

“මහණෙනි, එවු, බිය නො ගනිවු. පරොපක්‍රමයෙන් තපාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන්න නො කරැණෙකි, වන්නට ඉඩ නැත්තෙකි. පරොපක්‍රම නැති ව ම තපාගතවරු පිරිනිවෙති” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුයේක.

21. එ සමයෙහි වනාහි මිනිස්සු ප්‍රාසාදයන්හි ද සඳලුවල ද පියැයි වල ද නැගී හිඳිත්. සැදහැ නැති සස්තෙහි නො පහන් අනුවණ මිනිස්සු “අහෝ! විශිෂ්ට රූපශාසන ඇති මහාශ්‍රමණයා ඇතු විසින් පෙළුනු ලබන්නේ යැ” යි කීහ. සැදහැවත් සස්තෙහි පහන් පණ්ඩිත බුද්ධිමත් මිනිස්සු “හවත්නි, කලකට පසු නාගයෙක් (ශ්‍රෙණියෙක්) නාගයකු (ශ්‍රෙණියකු) හා සටන් වදින්නේයැ” යි කීහ.

අථ ඛො භගවා නාලාගිරිං හස්සීං මෙතෙනන උතෙනන එරි.
අථ ඛො නාලාගිරි හස්සී භගවතා මෙතෙනන විතෙනන චූළො
සොණ්ඨං ඔරොපෙතො යෙන භගවා තෙනුපසංකමි. උපසංකමිතො
භගවතො පුරතො අට්ඨාසි. අථ ඛො භගවා දක්ඛිණෙන හතෙතන
නාලාගිරිස්ස හස්සීස්ස ඩුම්භං පරාමසනොනා නාලාගිරිං හස්සීං ගාථාහි
අජ්ඣාමාසි:

“මා ඩුඤ්ඤර නාගමාසදෙ දුක්ඛං හි ඩුඤ්ඤර නාගමාසදෙ,
න හි නාගහත්ස්ස ඩුඤ්ඤර සුගති හොති ඉතො පරං යතො.

මා ච මදෙ මා ච පමාදෙ න හි පමනො සුගතිං චජනති
තෙන තිඤ්ඤෙඤච තථා කරිස්සාසි යෙන තං සුගතිං ගමිස්සාසි”ති.

අථ ඛො නාලාගිරි හස්සී සොණ්ඨාය භගවතො පාදපංසුති
ගහෙතො උපරි මුද්ධති ආකිරිතො පතිඤ්චිතො පටිසංකති යාව
භගවතං අද්දකම්. අථ ඛො නාලාගිරි හස්සී හස්සාලං ගතො
සකෙ යාතෙ අට්ඨාසි. තථා දනොතො ච පන නාලාගිරි හස්සී අහොසි.
තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ඉමං ගාථං ගායන්ති.

දණ්ණෙතෙනෙ දමසති අංකුසෙහි කසාහි ච
අදණ්ණෙන අසජෙත නාගො දනොතා මහෙසිනාති.

මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙන්ති: “යාව පාපො අයං
දෙවදත්තො අලකඛිකො යනු හි නාම සමණස්ස ගොතමස්ස
එවං මහිඤ්ඤස්ස එවං මහානුභාවස්ස වධාය පරකකමිස්සති”ති.

දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරො පරිභාසි. භගවතො ච ලාභසක්කාරො
අභිවධාසී.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො පරිභිතලාභ-
සක්කාරො සපරිසො ඩුලෙසු විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ඤති.
මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම සමණා
සක්කාදුක්ඛායා ඩුලෙසු විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ඤස්සනති,
කස්ස සමපතනං න මනාපං, කස්ස සාදු න රුච්චති”ති

එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාලාගිරි ඇතු මෙන්සිතින් පැතිරගත්සේක. එවිට නාලාගිරි ඇත් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙන්සිතින් පැතිරගන්නා ලද්දේ, සොඬ පහතට හෙළාගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි සිටියේ ය. එ වෙලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකුණතින් නාලාගිරි ඇතුගේ කුඹාසාලය පිරිමදිළින් උහුට ගාථාවලින් මෙසේ වදළසේක.

“හසානිය, යම් හෙයෙකින් බුද්ධනාගයා පෙළන්නහුට මෙයින් මතු සුගතියක් නො වන්නේ ද එහෙයින් භිංසක සිතින් බුද්ධ නාගයාට ළු නොවෙව්. බුද්ධනාගයාට භිංසක සිතින් ළු වීම එකාන්තයෙන් දුකට කරුණු වේ.

මත් නොවෙව්, පමා නොවෙව්. පමා වුවෝ සුගතියට නො යෙත්. එබැවින් යමෙකින් තෝ සුගතියට යන්නෙහි ද තෝ ම එසේ කරව්.”යි

එ කලා නාලාගිරි ඇත් තෙම සොඬින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පා දුවීලි ගෙන භීස මුදුනැ විසුරුවාගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙනෙන තෙක් මානයේ පසුබැස ගියේ ය. එයින් පසු නාලාගිරි ඇත් තෙම ඇත්හලට ගොස් සිය තැනැ සිටියේ ය. නාලාගිරි ඇත් තෙම එසේ දැමුණේ ම විය. (එයින් පසු කිසි ම දිනෙක වණ්ඛ නො වී ය.) එ සමයෙහි මිනිස්සු මේ ගාථාව ගයත්:

“සමහරු හසානාදීන් දංඬෙන් භීලෑ කෙරෙත්. සමහරු අකුසුචලින් ද සමහරු කසචලින් ද භීලෑ කෙරෙත්. (එහෙත්) මහර්මිහු විසින් දණ්ඛන් අවියක් නැති ව ම ඇතා භීලෑ කරන ලද්දේ ය” යනුවෙනි.

“යමෙක් මෙසේ මහත් සාඬි ඇති මෙසේ මහානුභාව ඇති ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේට වඩ කිරීම පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද, එසේ වූ මේ දෙවදත් තෙම කොතරම් මහත් පව්වෙක් ද කොතරම් මහත් කාලකණ්ණියෙක් ද”යි මිනිස්සු පහත් කොට සිතත්, දෙස් කියත්, අගුණ පතුරුවත්.

දෙව්දකුට ලාභ සත්කාර පිරිහිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ලාභ සත්කාර වැඩිණ.

22. එ සමයෙහි දෙව්දත් පිරිහුණු ලාභසත්කාර ඇත්තේ සිය ශ්‍රාවක පිරිස සමග කුලයන් කරා ගොස් ඉල්ල ඉල්ලා වළඳයි. “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය මහණහු කුලයන්හි ඉල්ල ඉල්ලා වළඳන්නාහු ද මොනොවට පිළියෙල කැරුණු බොජුන් කාට මනාප නො වෙද, මිහිරි බොජුන් කාට නො පිසියේ ද”යි මිනිස්සු පහත් කොට සිතත් ගරහත්, දෙස් පතුරුවත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අප්පෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං
 විසංඝානං විපාවේනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අභිච්ඡා සන්තුට්ඨා
 ලප්ථිතො කුක්කුච්චකා සිත්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනාති වියනති
 විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො සපරිසො කුලෙසු
 විඤ්ඤාපෙතො විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ඤාසසති”ති.

භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිරි තං දෙවදත්ත, සපරිසො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙතො
 විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ඤාසි?”ති.

“සච්චං හගවා”.

විගර්හි බුද්ධො හගවා. විගර්හිතො ධම්මං කරං කතො භික්ඛු
 ආමනෙතසි.

“තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං කුලෙසු තික්ඛොජනං පඤ්ඤාපෙසසාමී
 තයො අත්ථපෙ පටිච්ච දුම්භිකුනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං
 භික්ඛුනං එසුචිභාරාය, මා පාපිච්ඡා පකං නිසසාය සඤ්ඤා
 භිඤ්ඤාසුං කුලානුදායාය ව. ගණොජනෙ යථාධම්මො
 කාරෙතඤ්ඤා”ති.

23. අථ ඛො දෙවදත්තො යෙන කොකාලිකො කට්ඨොරක-
 තිසෙසා ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තො සමුද්දත්තො තෙත්ථපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤා-
 මිතො කොකාලිකං කට්ඨොරකතිසසං ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තං සමුද්ද-
 දත්තං එතදවොච: “එථ මයං ආට්ටසො සමණස්ස ගොතමස්ස සඤ්ඤාදා-
 කරිස්සාම චක්ඛහෙදන්ති”.

එවං චුත්තෙ කොකාලිකො දෙවදත්තං එතදවොච: “සමණො
 ඛො ආට්ටසො ගොතමො මහිද්ධිකො මහානුභාවො. කරං මයං
 සමණස්ස ගොතමස්ස සඤ්ඤාදායකං කරිස්සාම චක්ඛහෙදන්ති”.

“එථ, මයං ආට්ටසො සමණං ගොතමං උපසඤ්ඤාමිතො පඤ්ඤා-
 වස්සුනී යාවිස්සාම: හගවා හතොන අනෙකපරිසායෙන අභිච්ඡාසං
 සන්තුට්ඨාසං සලලඛෙසං ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරහස්ස

භික්ෂුහු එසේ පහන් කොට සිතන, ගරහන, දෙස් පතුරුවන මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහ. යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් වූ ලද පමණින් සතුටු වන්නාවූ පව්ව ලජ්ජා ඇති සුඵ ඇවැතෙහි ද කුකුස් කරන ශික්ෂා කාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙන් ද ඔහු “කෙසේ නම් දෙව්දත් තෙම සිය සවුපිරිය සමග කුලයන් කරා ගොස් විනවි විනවා වළඳන්නේ ද”යි පහන් කොට සිතත්, ගරහන් දෙස් පතුරුවත්.

භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“දෙව්දතුනි, කෙසි සිය පිරිය සමග කුලයන් කරා ගොස් ඉල්ල ඉල්ලා වළඳවු ද? මෙය සැබෑ ද?”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළසේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍යයැ”යි දෙව්දත් කී ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඹුණුසේක. ගරහා දැහැමි කපා කොට භික්ෂුන් අමතා:

“මහණෙනි, එසේ වී නම් දුසිල් පුභුලනට නිගා පිණිස ද ප්‍රිය-ශීල පුභුලනට සැප විහරණ පිණිස ද ලාමක අදහස් ඇති භෙණ්හු පක්ෂය නිසා සංඝයා භික්ෂු නො කෙරෙත්වා යන අදහස් ඇති බැවින් කුලයන් කෙරෙහි දයාව නිසා ද යන මේ කරුණු තුන නිසා භික්ෂුනට කුලයන්හි ත්‍රිකභොජනය පනවන්නෙමි. ගණභොජනයෙහි දහම් වූ පරිදි කැඳවිය යුතු” යැයි වදළසේක.

23. එයින් පසු දෙව්දත් තෙම බණ්ඩදෙවියගේ පුත් වූ කටමොරකතිස්ස ද සමුදාන ද යන නම් ඇති කොකාලික මහණහු කරා එළැඹිසේ ය. එළැඹි “එවූ ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු ගේ සංඝයා බිඳින්නවු, ආඤාභෙදය කරන්නවු”යි කී ය.

මෙසේ කී කල්හි කොකාලික තෙම දෙව්දතුව “ඇවැත්නි, මහණ ගොයුම් වනාහි මහත් සෘණී ඇත්තෙක, මහත් අනුභාව ඇත්තෙක. අපි කෙසේ මහණ ගොයුම්හුගේ යහපිරිස බිඳින්නවු ද? ආඤාභෙදය කරන්නවු ද?”යි කී ය.

“ඇවැත්නි, එවූ. අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළඹ, වසතු පසක් ඉල්ලමිහ. (ඒ පස නම්: “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අල්පෙව් ගුණයේ යථාලාභ සන්තොෂයේ,¹ සලෙටබ ගුණයේ² ධුතගුණයේ³ ඇසු දුටුවන් සිත් පහදවන පැවැත්මේ, යටත් පහත් බවේ, වැර වැඩීමේ

1. යථාලාභ සන්තොෂ යනු ලද දෙයකින් ලද පමණෙකින් සතුටු වීම ය.

2. සලෙටබ යනු කෙලෙසුන් වියැලීම, කෙලෙසුන් සිද දමීම ය.

3. ධුත යනු කෙලෙසුන් ධුතනය කිරීම, කෙලෙසුන් කම්පාකොට පලවා හැරීම ය. සල්ලෙබ ධුත යන වචන දෙකින් ම සංවරය දක්වේ.

වණ්ණවාදී, ඉමානි හතොත පඤ්චි වජ්ඣනී අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡාය සන්තුට්ඨියා සලලෙඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය සංවත්තනති.

සාධු හතොත භික්ඛු යාවජීවං ආරක්ඛෙය්‍යං අසු. යො ගාමනාං ඔසරෙය්‍ය වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අසු. යො නිමනනාං සාදියෙය්‍ය, වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං පංසුකුලිකා අසු. යො ගහපතිවීරං සාදියෙය්‍ය, වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං රුක්ඛමුලිකා අසු. යො ජනනං උපගවෙය්‍ය, වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය, වජ්‍යං නං ඵ්ථෙය්‍යා''ති.

“ඉමානි පඤ්චි වජ්ඣනී සමණො ගොතමො නානුජානිස්සති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්චි වජ්ඣනී ජනං සංකප්පෙසසාමා''ති.

“සකකා ඛො ආවුසො ඉමෙහි පඤ්චි වජ්ඣනී සමණස්ස ගොතමස්ස සංකප්පෙදො කාතුං චක්කප්පෙදො, දුඛප්පසනාහි ආවුසො මනුස්සා''ති.

24. අථ ඛො දෙවදත්තො සපරියො යෙන හගවා තෙනුප-සංකම්. උපසංකම්ඤා හගවනං අභිවාදෙඤා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීදෙත්වා ඛො දෙවදත්තො හගවනං එතදවොච:

“හගවා හතොත අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡාය සන්තුට්ඨියා සලලෙඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය වණ්ණවාදී ඉමානි හතොත පඤ්චි වජ්ඣනී අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡාය සන්තුට්ඨියා සලලෙඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය සංවත්තනති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ගුණ වදරනසුදු කෙනෙක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙව්‍ය බව පිණිස පවතිත්. යථාලාභයන්තොෂය පිණිස, සලෙඛය පිණිස, ධුතගුණය පිණිස, ප්‍රසාද ඵලවන බව පිණිස, යටත් පැවැතුම් ඇති වන බව පිණිස පවතිත්.

වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට අරණ්‍යවාසී වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය (ඔහු වරදක් කළා වන්නේ ය).

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පිණ්ඩපාතික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් නිමන්ත්‍රණ (කැඳවා පිළිගන්වන බත) ඉවසන්නේ නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පාංසුකුලික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ගෘහපති වීචරය පිළිගන්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට වෘක්ෂමූලක වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් සෙවෙණි ඇති තැනකට පැමිණෙන්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට දියමස් ගොඩමස් නො වළඳන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් වැළඳුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය." යනු යි.

“මහණ ගොයුම් තෙම මේ වස්තු පස නො අනුදන්නේය. ඒ අපි මේ වස්තු පසින් ජනයාට හඟවන්නමු.”

“ඇවැත්නි, මේ කරුණු පසින් මහණ ගොයුම්හුගේ සංඝයා බිදීම කරන්නට හැක්කේ ය, (මහණගොයුම්හුගේ) අණසක බිදීම කරන්නට හැක්කේ ය. ඇවැත්නි, මිනිස්සු රුක්‍ෂ ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි පැහැදුණෝ ය. එහෙයින්”යි කොකාලික කී ය.

24. ඉක්බිති දෙවදත් තෙම සිය පිරිස කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ වැද පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. පසෙක හුන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේ ය:

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙව්‍ය බවේ යථාලාභ සන්තොෂයේ සලෙඛයේ ධුතගුණයේ ප්‍රාසාදික බවේ යටත් පැවැත්මේ වියඛාරම්භයේ ගුණ වදරනසුදු කෙනෙක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අල්පෙච්ඡතාව පිණිස යථාලාභ සන්තුෂ්ටිය පිණිස සලෙඛය පිණිස ධුතගුණ පිණිස ප්‍රාසාදිකතාව පිණිස යටත් පැවැත්ම පිණිස වියඛාරම්භය පිණිස පවතිත්.

“සාධු භතොත භික්ඛු යාවජීවං ආරඤ්ඤිකා¹ අසසු, යො ගාමනානං ඔසරෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍යයා.

යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අසසු, යො නිමනනානං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍යයා.

යාවජීවං පංසුකුලිකා අසසු, යො ගහපතිවීරං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍යයා.

යාවජීවං රුක්ඛමුලිකා අසසු, යො ඡන්තං උපගච්ඡෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍යයා.

යාවජීවං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍යයා”ති.

“අලං දෙවදත්තං. යො ඉච්ඡති ආරඤ්ඤිකො හොතු, යො ඉච්ඡති ගාමනො විහරතු”

යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකො හොතු, යො ඉච්ඡති නිමනනං සාදිසතු.

යො ඉච්ඡති පංසුකුලිකො හොතු, යො ඉච්ඡති ගහපතිවීරං සාදිසතු.

අට්ඨ මාසෙ ඔබ්බ මයා දෙවදත්ත රුක්ඛමුලසෙනාසනං අනුඤ්ඤානං, අනුඤ්ඤානං තිකොට්ඨපරිසුඤ්ඤා මච්ඡමංසං අදිට්ඨං අසුතං අපරිසංකිතංති”.

25. අට්ඨ ඔබ්බ දෙවදත්තො ‘න භගවා ඉමානි පඤ්ඤා වස්ථූනි අනුජානාතී’ති භට්ඨො උදග්ගො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවනාං අභිවාදෙඤ්ඤා පදකඤ්ඤා කඤ්ඤා පසාදි. අට්ඨ ඔබ්බ දෙවදත්තො සපරිසො රාජගහං පට්ඨිඤ්ඤා පඤ්ඤා වස්ථූනි ජනං සඤ්ඤාපෙයි:

1. ආරඤ්ඤිකා - සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිම කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිම කොට පිණ්ඩපාතික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් නිමන්ත්‍රණ ඉවසුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිම කොට පාංශුකුලික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ගෘහපතිවීරය ඉවසුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිම කොට වෘක්ෂමූලක වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් සෙවෙණියක් ඇති තැනකට පැමිණියේ වී නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිම කොට දියමස් ගොඩමස් නො කන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කැයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.” (මෙසේ කියා දෙවදත් තෙම මේ පංච වස්තූන් පනවන ලෙස ඉල්ලී ය.)

“දෙවදන්තයෙනි, කම් නැත. යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ ආරණ්‍යක වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් ග්‍රාමාන්තයෙහි වෙසේවා.

යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ පිණ්ඩපාතික වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ නිමන්ත්‍රණ ඉවසාවා.

යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ පාංශුකුලික වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් ගෘහපති වීරය ඉවසාවා.

දෙවදන්තයෙනි, අට මසක් ම රුක්මුල් සෙනස්න මා විසින් අනුදන්තා ලදී. තමා උදෙසා මරන ලද ශී නො දුටු නො ඇසූ සැක නො කරන ලද (යන මේ) තුන් කෙළ පිරිසුදු වූ දියමස් ගොඩමස් මා විසින් අනුදන්තා ලදී”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

25. එකල්හි දෙවදත් තෙම ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පංච වස්තූන් නො අනුදන්තා සේකැ’යි තුටුපහටු වූයේ ඔදවැඩි සිතැත්තේ උනස්නෙන් නැගී සිය පිරිස කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්මියේ ය. ඉක්බිති දෙවදත්තෙම පිරිස කැටුව රජගහ නුවර වැද වස්තු පසින් මෙසේ ජනයා හැඟවී ය:

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසඤ්චිතො පඤ්ඤා චක්ඛන්ති යාවිමහ: හගවා හතොත අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්තස්ස -පෙ- විරියාරම්භස්ස වණ්ණවාදී. ඉමානි හතොත පඤ්ඤා චක්ඛන්ති අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්තාය -පෙ- විරියාරම්භාය සංවහන්තති. සාධු හතොත භික්ඛු යාවජ්චං ආරක්ඛන්ති අස්සු -පෙ- යාවජ්චං චෙත්මංසං න බාදෙය්සුං. යො මච්චමංසං බාදෙය්සා වජ්ජං නං ඵ්ඵසෙය්සාති. ඉමානි පඤ්ඤා චක්ඛන්ති සමණො ගොතමො නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ඤා චක්ඛන්ති සමාදය වහ්නාමා”ති.

තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සද්ධා අපසංකා දුබ්බද්ධිනො තෙ එවමාහංසු: “ඉමෙ ඛො සමණා ධුතා සලෙලබ්බිත්තො. සමණො පන ගොතමො බාහුලිකො බාහුලයා වෙතෙති”ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සද්ධා පසන්තා පණ්ඩිතා බුද්ධිමත්තො තෙ උජ්ඣායනාති වියනාති විපාවෙතති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො හගවතො සංඝභෙදය පරක්කම්ඤ්ඤාති වක්කභෙදයා”ති. අසෙසාස්සං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනනානං විපාවෙතනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වියනාති විපාවෙතති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො සංඝභෙදය පරක්කම්ඤ්ඤාති වක්කභෙදයා”ති.

26. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමාථං ආරොචෙස්සං. “සච්චං කීර ත්ථං දෙවදත්ත සංඝභෙදය පරක්කමසි වක්කභෙදයා”ති.

“සච්චං හගවා”.

“අලං දෙවදත්ත. මා තෙ රුඤ්ඤි සංඝභෙදෙ. ගරුකා ඛො දෙවදත්ත සංඝභෙදෙ. යො ඛො දෙවදත්ත සමග්ගං සංඝං භික්ඛුති, කප්පට්ඨිතිකං කිංකිසං පසවති, කප්පං නිරයමහි පවුති. යො ච ඛො දෙවදත්ත භික්ඛං සංඝං සමග්ගං කරොති, බ්‍රහ්මං පුඤ්ඤං පසවති, කප්පං සනාමහි මොදති. අලං දෙවදත්ත. මා තෙ රුඤ්ඤි සංඝභෙදෙ. ගරුකා ඛො දෙවදත්ත සංඝභෙදෙ”ති.

“ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළැඹ මෙසේ වස්තු පසක් ඉල්ලමු: ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙච්ඡ බවේ... වියාරම්භයේ ගුණ වදරන සේක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙච්ඡතාව පිණිස... වියාරම්භය පිණිස පවත්නාහ. වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිම කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනව... දිවි හිම කොට දියමස් ගොඩමස් නො කරන්නාහු නම් මැනව, යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කරන්නේ වී නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ යැ’ යනුවෙනි. මහණ ගොයුම් තෙම මේ පංච වස්තූන් නො අනුදනී. (එහෙත්) ඒ අපි මේ පංච වස්තූන් සමාදන් කොට ගෙන පවතිමු” යි

ඔවුන් අතුරෙහි යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදූ නැත්තෝ ද, සස්න කෙරෙහි නො පහත් වුවෝ ද දුර්වුද්ධීහු ද ඔහු “මේ මහණහු වනාහි ධූතගුණ ඇත්තෝ ය, කෙලෙස් ලියාලන පැවැතුම් ඇත්තෝ ය. මහණ ගොයුම් වනාහි ප්‍රත්‍යය බහුල බව ඇත්තෙකි, ප්‍රත්‍යය බහුල බව පිණිස සිතා යැ” යි කීහ. යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදූහැ ඇත්තෝ ද සස්තෙහි ප්‍රසන්න ද පණ්ඩිත ද බුද්ධිමත් ද ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් තෙම සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද” යි ලාමක කොට සිතත්, ගරහත්, නුගුණ පතුරුවත්. භික්ෂුහු ඒ ලාමක කොට සිතන, ගරහන, නො ගුණ පතුරුවන මිනිසුන්ගේ කථා ඇසුවෝ ම ය. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙච්ඡ ද... ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද” යි ලාමක කොට කියත්, ගරහත්, නොගුණ පතුරුවත්.

26. එ කල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් යැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, “දෙවදත්තයෙනි, තෙපි සංඝ භෙදය පිණිස, චක්‍රභෙදය පිණිස තැත් කරනු ලැබේ. ඒ සැබෑ දෑ” යි අසාවදළහ.

“සැබෑ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි දෙවදත් කී ය.

“දේවදත්තයෙනි, එය නො සුදුසු ය. තොපට සංඝභෙදය රිසි නො වේවා. දේවදත්තයෙනි, සංඝභෙදය බර පවෙකි. දේවදත්තයෙනි, යමෙක් සමග සංඝයා බිඳලන්නේ නම් හේ කල්පසාරාධි පාපයක් රැස් කරයි. කල්පයක් නිරයෙහි පැසෙයි. දේවදත්තයෙනි, යමෙක් වනාහි භික්ෂු වූ සංඝයා සමග කරන්නේ ද හේ මහත් පින් රැස් කෙරෙයි. කල්පයක් ඤාණයෙහි සතුටු වෙයි. දේවදත්තයෙනි, නො සුදුසු ය. තොපට සංඝභෙදය නො රිසියේවා. දේවදත්තයෙනි, සංඝ භෙදය ඵකාන්තයෙන් බර පවෙකි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුණේක.

අරං ඛො ආයස්මි ආනන්දෙ පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛවීරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අද්දසා ඛො දෙවදත්තො ආයස්මිත්තං ආනන්දං රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනා-
යස්මි ආනන්දෙ තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මිත්තං ආනන්දං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දුතාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඤ්ඤා උපොසථං කරිස්සාමි, සඤ්ඤාත්‍රෙව කරිස්සාමි”ති.

අරං ඛො ආයස්මි ආනන්දෙ රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාහන්තං පිණ්ඩපාතපටික්ඛකන්තො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීත්තො ඛො ආයස්මි ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “ඉධාහං හන්තෙ පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛවීරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අද්දසා ඛො මං හන්තෙ දෙවදත්තො රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනාහං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා මං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දුතාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඤ්ඤා උපොසථං කරිස්සාමි, සඤ්ඤාත්‍රෙව කරිස්සාමි”ති. අජ්ජ හන්තෙ දෙවදත්තො සඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤා”ති.

අරං ඛො හගවා එතමත්ථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙසි:

සුඤ්ඤා සාධුතා සාධු සාධු පාපෙන දුක්ඛාරං,
පාපං පාපෙන සුඤ්ඤා පාපමරියෙහි දුක්ඛාරනති.

දුක්ඛං භාණ්ඩාරං

එකල්හි වනාහි අනඳ තෙරණුවෝ පෙරවරු සමයෙහි හැඳ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන රජගහ නුවරට පිඩුපිණිය පිවිසිය හ. දෙවදත් තෙර රජගහ නුවර පිඩුපිණිය හැසිරෙන අනඳ තෙරුන් දුටුයේ ය. දැක ඔබ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹි අනඳ තෙරුන් බණවා, “ඇවැත් ආනන්දයෙනි, අදින් මත්තෙහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් වෙන් ව ම භික්ෂුසංඝයා ගෙන් වෙන් ව ම පොහෝ කරන්නෙමි, සබ්බකම් කරන්නෙමි”යි කී ය.

ඉක්බිති අනඳ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර පිඩු පිණිය හැසිර පසුබත්හි විශ්වාසානගෙන් පෙරළා ඇක්වුණාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹි ඔබ වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. පසෙක හුන්නාවූ අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මෙහි මම පෙර වරුයෙහි හැඳපෙරෙව, පාසිවුරුගෙන රජගහ නුවර පිඩුපිණිය පිවිසියෙමි. වහන්ස, දෙවදත් තෙරණුවෝ රජගහ නුවර පිඩුපිණිය හැසිරෙන මා දුටහ. දැක මා කරා එළැඹියාහ. එළැඹූ, මා අමතා ‘ඇවැත් ආනන්දයෙනි, අදින් මත්තෙහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් වෙන් ව ම භික්ෂුසංඝයාගෙන් වෙන් ව ම පොහෝය කරන්නෙමි, සබ්බකම් කරන්නෙමි’යි කීහ. වහන්ස, දෙවදත් තෙරණුවෝ අද සබ්බයා හෙද කරන්නාහ”යි සැලකළාහ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ දැක එ වේලෙහි මේ උදන් ඇතු සේක:

“සත්පුරුෂයා විසින් භොද දෑ ලෙහෙසියෙන් කළ හැක්ක. අසත්පුරුෂයා විසින් භොද දෑ කරනු ලෙහෙසි නො වේ. පාපයා විසින් පාපය ලෙහෙසියෙන් කළ හැක්ක; ආයතීයන් විසින් පාපය කළ නො හැක්කැයි.”

දෙවෙනි බණවරයි.

1. අප්ථං ඛො දෙවදත්තො නදසුපොසපෙ උට්ඨායාසනා සලාකං ගාහෙසි. “මයං ආවුසො සමණං භගාතමං උපසංඛ්‍යාමිතා පඤ්ඤා වන්ත්ති යාවිතො:

හගවා භගොත අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡයාස සන්තප්පාසං සලෙච්ඡාසං ධුතංසං පාසාදිකසං අපවයංසං විරියාරමාසං වණ්ණවාදි, ඉමානි භගොත පඤ්ඤා වන්ත්ති අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡන්තියං -පෙ- විරියාරමාසං සංවත්තන්ති, යාධු භගොත භික්ඛු යාවජිවං ආරක්ඛාදිකා අසුප්පං යො ගාමන්තං ඕසරෙයා වජ්ජං නං චුපෙයා -පෙ- යාවජිවං මච්ඡමංසං න බාදෙයුප්පං, යො මච්ඡමංසං බාදෙයා වජ්ජං නං චුපෙයානි, ඉමානි පඤ්ඤා වන්ත්ති සමණො ගොතමො නානුජානානි. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ඤා වන්ත්ති සමාදයං වන්තාම, යස්සායසමතො ඉමානි පඤ්ඤා වන්ත්ති ඛමන්ති¹ යො සලාකං ගණනාතු”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන වෙයාලිකා වජ්ජිපුත්තකා පඤ්ඤාමන්තානි භික්ඛුසනානි නවකා වෙච්ඡා භොගානි අප්පකතඤ්ඤානො ව. තෙ ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සන්ත්තියාසනන්ති’ සලාකං ගණිංසු.

අප්ථං ඛො දෙවදත්තො සඤ්ඤා භික්ඛුසනානි පඤ්ඤාමන්තානි භික්ඛුසනානි ආදයං යෙන ගයාසිසං තෙන පක්කාමි.

අප්ථං ඛො සාරිපුත්තමොක්ඛලොකා යෙන හගවා තෙහුපසංඛ්‍යාමිංසු, උපසංඛ්‍යාමිතා හගවන්තා අභිවාදෙතා එකමන්තා නිසිදිංසු, එකමන්තා නිසිකොතො ඛො ආයංසො සාරිපුත්තො හගවන්තා එතදථොච: “දෙවදත්තො භගොත සඤ්ඤා භික්ඛුසනානි පඤ්ඤාමන්තානි භික්ඛුසනානි ආදයං යෙන ගයාසිසං තෙන පක්කාමො”ති.

“න හි නාම තුමකං සාරිපුත්තො තෙසු නවකෙසු භික්ඛුසු කාරුඤ්ඤාමි හවිංසති. ගච්ඡං තුමෙහ සාරිපුත්තො, පුරා තෙ භික්ඛු අනායව්‍යාසනං ආපජ්ජන්ති”ති. “එවං භගොත”ති ඛො සාරිපුත්ත මොක්ඛලොකා හගවන්තො පටිසුප්පානා උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතා පදක්ඛිණං කතා යෙන ගයාසිසං තෙන පක්කාමිංසු.

1. එකල්හි දෙවදත් තෙම එ පොහෝ දිනෙහි අස්නෙන් නැගිසිට සලාක ගැන්වීය. “ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළැඹ (මෙහි මතු දක්වෙන පරිදි) වස්තු පසක් ඉල්ලුවු:

‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙපවිජ බවේ යථාලාභසන්තොෂයේ සලෙට්ටයේ ධුතගුණයේ ප්‍රාසාදික බවේ යටත් පැවැත්මේ වීර්‍ය වැඩිමේ ගුණ කියනසුදු කෙනෙක. වහන්ස, මේ මතු කියැවෙන පඤ්ච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙපවිජ බව පිණිස ...වීර්‍යාරම්භය පිණිස ‘පවතින්’. වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිම කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය ... වහන්ස, දිවි හිම කොට භික්ෂුහු දියමස් ගොඩමස් නො කන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කැයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය’ යනු ය. මහණ ගොයුම් තෙම මේ වස්තු පස නො අනුදනී. (එහෙත්) ඒ අපි මේ වස්තු පස සමාදන් කොටගෙන පවතිමු. යම් ආයුෂ්මතක්හට මේ පඤ්ච වස්තුහු රිසියෙන් ද හේ සලාකාව ගනී වා”යි කියා සලාකා ගැන්වීය.

එ සමයෙහි විසල්පුර වැසි පන්සියක් පමණ වූ භික්ෂුහු නවක (අළුත පැවිදිවූවාහු) වූවාහු බුද්ධප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපදයන්ගේ යථාතත්ත්වය නො දන්නාහු ද වෙත්. ඔහු ‘මේ ධර්මය යැ, මේ විනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ’යි සිතා සලාකා ගත්හ.

ඉක්බිති දෙවදත් තෙම මෙසේ සංඝභෙදය කොට පන්සියක් පමණ වූ (ඒ) භික්ෂූන් ගෙන ගයාශීර්ෂය බලා නික්මියේ ය.

එ කල්හි සැරියුත් මුගලන් දෙ නම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹීයාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, දෙවදත් තෙරණුවෝ සංඝයා බිඳ පන්සියක් පමණ භික්ෂූන් ගෙන ගයාශීර්ෂය කරා ගියාහ”යි සැලකළාහ.

“ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ නවක භික්ෂූන් කෙරෙහි තොපගේ කරුණාවකුදු නො වියයුතු ද, ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ භික්ෂූන් අනාය-වාසනයට පැමිණෙන්නට පෙරාතුව තෙපි යවු”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක. “එසේය, වහන්සැ”යි කියා සැරියුත් මුගලන් දෙ නම පිළිවදන් දී අස්නෙන් නැගී සිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට ගයාශීර්ෂය බලා නික්මුණාහ.

තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කන්තරො භික්ඛු හගවතො අව්දුරෙ රොදමානො ධීතො හොති. අථ ඛො හගවා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කිසස තං භික්ඛු රොදසී”ති.

“යෙසි තෙ හතොත හගවතො අග්ගසාවකා සාරිපුත්ත මොග්ගලොනා තෙපි දෙවදත්තස්ස සන්තීකෙ ගච්ඡන්ති, දෙවදත්තස්ස ධම්මං රොචෙන්නා”ති.

“අට්ඨානමෙතං භික්ඛු අනවකාසො යං සාරිපුත්තමොග්ගලොනා දෙවදත්තස්ස ධම්මං රොචෙය්‍යං. අපි ච තෙ ගතා භික්ඛූනං සංඤ්ඤිත්තියා”ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙන්නො හොති. අද්දසා ඛො දෙවදත්තො සාරිපුත්ත මොග්ගලොනෙ දුරතො ච ආගච්ඡන්නො. දිස්වාන භික්ඛු ආමන්නොසී. “පසුඤ්ච භික්ඛුවෙ යාව ස්වාක්ඛානො මයා ධම්මො, යෙසි තෙ සමණස්ස ගොතමස්ස අග්ගසාවකා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා තෙපි මම සකභිකෙ ආගච්ඡන්ති; මම ධම්මං රොචෙන්නා”ති. එවං වුත්තෙ කොකාලිකො දෙවදත්තං එතදවොච: “මා ආවුසො දෙවදත්ත සාරිපුත්තමොග්ගලොනෙ විසසයි. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා”ති.

“අලං ආවුසො. ස්වාගතං තෙසං යතො මෙ ධම්මං රොචෙත්තී”ති.

අථ ඛො දෙවදත්තො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උපධ්වාසන්නෙ නිමන්නොසී: “එභාවුසො සාරිපුත්ත ඉධ නිසීද්ධි”ති.

“අලං ආවුසො”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො අක්කන්තරං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. ආයස්මාපි ඛො මහාමොග්ගලොනො අක්කන්තරං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදි.

අථ ඛො දෙවදත්තො බහුදෙවරත්තං භික්ඛු ධම්මයා කථාය සන්දර්ශෙත්වා සමාදායෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සමපතංසෙත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං අජෙක්ඛයි: “විගතථීනමිද්ධො ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුසංඝො. පටිභාතු තං ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛූනං ධම්මකථා. පිට්ඨි මෙ ආගීලායති. තමහං ආයමිස්සාමි”ති. “එවමාවුසො”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො දෙවදත්තස්ස පච්චස්සෙයි.

අථ ඛො දෙවදත්තො වතුගුණං සංඛාරීං පඤ්ඤාපෙත්වා දක්ඛිණෙන පසෙසන සෙය්‍යං කපෙයි. තස්ස කිලමන්තස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස මුහුත්තෙතනව¹ නිද්දං ඔක්කමි.

1. මුහුත්තෙතනව - ඔසො

එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි හඬමින් සිටියේ ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණ කවර හෙයින් තෝ හඬති ද?'යි අසාවදුළුසේක.

"වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ අගසවු වූ යම් සැරියුත් මුගලන් දෙනමක් වූහු ද, ඔබ දෙදෙනා ද දෙවදතුගේ දහම රිසියෙන්නාහු ඔහු වෙත යෙති"යි හේ කී ය.

"මහණ, සැරියුත් මුගලන් දෙ දෙනා දෙවදතුගේ දහම රිසි කරන්නාහ යන මෙය නො කරුණෙක, සිදුවන්නට අවකාශ නැත්තෙක. වැලි දු ඔහු භික්ෂූනට (යථා තත්ත්වය) හැඳින්වීම පිණිස ගියාහ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පදුළුසේක.

2. එ සමයෙහි වනාහි දෙවදත් තෙම මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවැරුණේ දළ දෙසමින් හුන්නේ වෙයි. දෙවදත් තෙම දුරින් ම එන්නා වූ සැරියුත් මුගලන් දෙ නම දිවි ය. දැක භික්ෂූන් බණවා, "මහණෙනි, බලවු. මා විසින් ධර්මය කොතරම් මනා කොට කියන ලද්දේද, මහණ ගොයුම්හුගේ අගසවු වූ සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ද මගේ ධර්මයට රුචි කරන්නාහු මා වෙත එත්" යැයි කී ය. මෙසේ කී කල්හි කොකාලික මහණ තෙම දෙවදතුට "ඇවැත් දෙවදතුනි, සැරියුත් මුගලතුන් නො අදහවු. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝය. ලාමකාශාවතට වශග වූවෝයැ"යි කීය.

"ඇවැත්නි, කම් නැත. මගේ දහම රිසියෙන හෙයින් ඔවුන්ගේ මනා පැමිණීමෙකි (ඔවුන් පිළිගනිමි)"යි දෙවදත් කී ය.

ඉක්බිති දෙවදත් තෙම "ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, එවු, මෙහි වැඩ ඉඳිවු" යැයි සැරියුත් තෙරුන් සිය අස්නෙන් අබෙකින් නිමැකී ය. (තමා හුන් ආසනයෙන් අබක් පෙන්වා 'මෙහි වැඩ ඉන්නැ'යි කැඳැවීය).

"කම් නැත, ඇවැත්නි"යි කියා සැරියුත් තෙරණුවෝ අත් එක්තරා අස්නක් ගෙන පසෙක හුන්හ. මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද එක්තරා අස්නක් ගෙන පසෙක උන්හ.

එකල්හි දෙවදත් භික්ෂූනට රැ බොහෝ වෙලා දහම් කරා යෙන් කරුණු දක්වා එය ගත්වා, එහි උනන්දු කරවා, සතුටු කොට සැරියුත් තෙරුන් අමතා, "ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂු සංඝ තෙම පහවූ ජිනම්ඳධය ඇත්තේ ය. ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂූනට (කළයුතු) ධර්මකරාවෙක් ඔබට වැටහේවා (භික්ෂූනට දළ දෙසන්න). මගේ පිට රිදෙයි. එය දිග හරින්නෙමි"යි කී ය. "එසේ ය, ඇවැත්නි"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ දෙවදතුට පිළිවදන් දුන්හ.

ඉක්බිති දෙවදත් තෙම සහළසිවුර සතරපට කොට පනවා දකුණුලයෙන් වැදහොත්තේ ය. ක්ලාන්ත වූ සිහිවුළා වූ තුවණින් තොර වූ ඔහුට මොහොතින් ම නිද්‍රාපගමය විය.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මො කථාය ඔවදි, අනුසායි. ආයස්මා මහාමොග්ගලලානො ඉඤ්චාටි-භාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මො කථාය ඔවදි, අනුසායි. අථ ඛො තෙසං භික්ඛූනං ආයස්මා සාරිපුත්තො ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා ආයස්මා මහාමොග්ගලලානො ඉඤ්චාටිභාරියානුසාසනියා ඔවදියමානානං අනුසායියමානානං චිරජං චිත්තලං ධම්මෙවකුඤ්ඤං උදපාදි “යං කිංකරි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මනති”.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භික්ඛු ආමතොති: “ගච්ඡාම මයං ආවුසො හගවතො සනතිකෙ. යො තස්ස හගවතො ධම්මං රොවෙති සො ආගච්ඡතු”ති. අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගලලානා තානි පඤ්ච භික්ඛුසතානි ආදය යෙන වෙථවනං තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු. අථ ඛො කොකාලිකො දෙවදත්තං උට්ඨාපෙයි: උට්ඨෙති ආවුසො දෙවදත්ත. නිතං තෙ භික්ඛු සාරිපුත්තමොග්ගලලානෙති. නානු ඤං ආවුසො දෙවදත්ත මයා වුත්තො ‘මා ආවුසො දෙවදත්ත, සාරිපුත්ත මොග්ගලලානෙ විසසයි. පාපිට්ඨා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා’ති. අථ ඛො දෙවදත්තස්ස තඤ්ච උණං ලොභිතං මුඛතො උග්ගඤ්ඤි.

3. අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගලලානා යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු. උසසඤ්ඤාමිඤ්ඤා හගවතං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමතං නිසිදිංසු. එකමතං නිසිත්තො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතං එතදවොච: “සාධු හතොන හෙදකානුවත්තකා භික්ඛු පුත උපසම්පජ්ජෙය්‍යුතති”.

“අලං සාපුරික්ක. මා තෙ රුච්චි හෙදකානුවත්තකානං භික්ඛූනා පුත උපසම්පද. තෙන හි ඤං සාරිපුත්ත හෙදකානුවත්තකෙ භික්ඛු ථුලලව්වං දෙයාපෙති”.

“කථං පන තෙ සාරිපුත්ත දෙවදත්තො පටිපජ්ජි”ති.

“යථෙව හතොන හගවා ඛුද්දෙව රත්තිං භික්ඛු ධම්මො කථාය සන්දස්සෙඤ්ඤා සමාදපෙඤ්ඤා සමුත්තෙජ්ඤා සම්පහංසෙඤ්ඤා මං අපේක්ඛාසති: “විගතචිතචිදො. ඛො සාරිපුත්ත භික්ඛුසමික්ඛා, පටිභාතු තං සාරිපුත්ත භික්ඛූනං ධම්ම කථා. පිට්ඨි මෙ ආභිලාසති. තමහං ආයමිස්සාමි”ති. එවමෙව ඛො මෙ හතොන දෙවදත්තො පටිපජ්ජි”ති.

ඉක්බිති සැරියුත් තෙරණුවෝ ආදේශනාප්‍රාතිභායායෙන් ද අනු-
ශාසනීප්‍රාතිභායායෙන් ද යුක්ත කොට භික්ෂුනට දැනුම් කතායෙන්
අනුශාසනා කළහ. මහමුගලන් තෙරණුවෝ සෘණීප්‍රාතිභායායෙන් ද
අනුශාසනීප්‍රාතිභායායෙන් ද යුක්ත කොට ධර්මකථායෙන් භික්ෂුනට
අනුශාසනා කළහ. එකල සැරියුත් තෙරුන් විසින් ආදේශනා-
ප්‍රාතිභායා අනුශාසනීප්‍රාතිභායා දෙකින් ද, මහමුගලන් තෙරුන්
විසින් සෘණීප්‍රාතිභායා අනුශාසනීප්‍රාතිභායා දෙකින් ද ඔවා දෙනු
ලබන, අනුශාසන කරනු ලබන ඒ භික්ෂුනට “උපදනාසුලු සියල්ල
නැසෙනසුලු යැ”යි කෙලෙස් රජස් රහිත පහ වූ කෙලෙස් මල
ඇති දහම් ඇස පහළ විය.

එයින් පසු සැරියුත් තෙරණුවෝ භික්ෂුන් අමතා “ඇවැත්නි,
අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත යමු. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ
ධර්මය රිසි කරන තැනැත්තෝ (අප හා) ඒවා”යි වදළාහ.
ඉක්බිති සැරියුත්මුගලන් දෙ නම ඒ පන්සියක් භික්ෂුන් ගෙන
වෙච්චනය කරා එළැඹියාහ. එවිට කොකාලික මහණ තෙම
“ඇවැත් දෙවදතුනි, නැගී සිටින්න, ඒ භික්ෂුහු සැරියුත්මුගලන්
දෙදෙනා විසින් ගෙනයන ලදහ. ‘ඇවැත් දෙවදතුනි, සැරියුත්
මුගලතුන් නො අඳහවු. සැරියුත් මුගලන්හු ලාමක ආශා ඇත්තාහ.
ලාමක ඊජ්ජාවට වශග වූවෝ යැ”යි මා විසින් ඔබ නො කියන
ලද්දෝ ද?”යි කියා දෙවදතු පුබුදුවා ලී ය. එවිට දෙවදතුට එන්නට
මුඛින් උණුලේ නික්මිණ.

3. ඉක්බිති සැරියුත් මුගලන් දෙ නම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
වෙත වැඩියාහ. වැඩි ඔබ වැද පසෙක හිඳගත්හ. එක් පසෙක හුන්-
නාවූ සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස,
භෙදනුවර්තක (සංඝභෙදකයන් අනුව පැවැති) මහණහු යළි උපසංඝව
ලබන්නාහු නම් මැනවැ”යි කීහ.

“කම් නැත, ශාරීපුත්‍රයෙනි. භෙදකානුවර්තක භික්ෂූන් යළිත් උප-
සපත් කිරීම තොපට නො රිසියේවා. එබැවින් ශාරීපුත්‍රයෙනි,
තෙපි භෙදකානුවර්තක භික්ෂූන් ලවා තුලැසි ඇවැත දෙසවවු” යයි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුණේක.

(ඉක්බිති) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරුන් අමතා,
“ශාරීපුත්‍රයෙනි, දෙවදන් තෙරණුවෝ හොප කෙරෙහි කෙසේ පිළි-
පැද්දු ද?”යි අසාවදළුණේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රු බොහෝ වෙලාවක් දැනුම්
කතායෙන් භික්ෂුනට කරුණු දක්වා කරුණු ගන්වා, එහි උනන්දු
කරවා, එහි සතුටු කරවා “ශාරීපුත්‍රයෙනි, භික්ෂුසංඝ තෙම වනාහි
පහ වූ චිත්තමිද්ධය ඇත්තේ ය. ශාරීපුත්‍රයෙනි, භික්ෂුනට (කැරෙන)
ධර්මකථාව තොපට වැටහේවා. මා පිට රිදෙයි, මම එය දිගහරිත්-
තෙමි”යි වදවා යමිණේ දම් දෙසන්නට මට විධාන කරනණේක්
ද, එසේ ම වහන්ස, මා කෙරෙහි පිළිපත්තේ යැ යි” සැරියුත්
තෙරණුවෝ වදළාහ.

අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: “භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ අරඤ්ඤයතනෙ මහාසරසි. නං නාගා උපතිස්සාය විහරිංසු. තෙ ටං සරසිං ඔගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුළාලං අබ්බුභිතො සුචික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙතො අකද්දමං සංඛාදිතො අජේඣාහරන්ති. තෙසං තං වණණංය වෙව හොති බලාය ව, න ව තතො නිදනං මරණං වා නිගව්ජන්ති මරණමත්තං වා දුක්ඛං. තෙසං යෙව ඛො පන භික්ඛවෙ, මහානාගානං අනුසික්ඛමානා භරුණා භිංකජාපා තෙ තං සරසිං ඔගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුළාලං අබ්බුභිතො න සුචික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙතො සකද්දමං සංඛාදිතො අජේඣාහරන්ති. තෙසං තං නෙව වණණංය හොති න බලාය. තතො නිදනං මරණං වා නිගව්ජන්ති මරණමත්තං වා දුක්ඛං. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ දෙවදත්තො මමානුකුබ්බං කපණො මරිසස්සතීති.

මහාවරාහස්ස මහිං විකුබ්බතො
භිසං සසානස්ස¹ නදිසු ජග්ගතො,
භිංකොව පරිතං අභිහක්ඛයිතො
මමානුකුබ්බං කපණො මරිසස්සතී''ති.

4. “අට්ඨති භික්ඛවෙ අබ්බෙති සමන්තාගතො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති. කතමෙහි අට්ඨති: ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සොනා ව හොති සාවෙනා ව උග්ගහෙතා ව ධාරෙතා ව විඤ්ඤානා ව විඤ්ඤාපෙතා ව කුසලො ව සභිතාසභිතස්ස නො ව කලහකාරකො. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහබ්බෙති සමන්තාගතො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති.

අට්ඨති භික්ඛවෙ අබ්බෙති සමන්තාගතො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති. කතමෙහි අට්ඨති: ඉධ භික්ඛවෙ සාරිපුත්තො සොනා ව හොති සාවෙනා ව උග්ගහෙතා ව ධාරෙතා ව විඤ්ඤානා ව විඤ්ඤාපෙතා ව කුසලො ව සභිතාසභිතස්ස නො ව කලහකාරකො. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨහබ්බෙති සමන්තාගතො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති''ති.

“යො වෙ න බ්‍යථති'' පතො පරිසං උග්ගවාදිති.
න ව භාපෙති වචනං න ව ඡාදෙති සාසනං.
අසඤ්ඤො ව අකරාති පුච්ඡතො ව න කුයති
ස වෙ නාදිසකො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති''ති.

1. සසමානස්ස (කෙසුරි)

2. ව්‍යාධති (සිඳු)

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළු සේක: මහණෙනි, පෙර චූරික් කියමි. වන පෙදෙසෙක මහවිලෙක් විය. ඇත්තු එය නිසා වුසුහ. ඔහු එ විලට බැස සොඬින් නෙළුම් දඩු උදුරා මොනොවට සෝදු මඩ නැති කොට සපා ගිලිත්. එය ඔවුනට පැහැපත් බව පිණිස ද ශරීර ශක්තිය පිණිස ද වේ. එය හේතු කොට ගෙන මරණයට හෝ මරණමාත්‍ර දුකකට හෝ නො ද පැමිණෙත්. මහණෙනි, ඔවුන් අතුරෙන් ඒ මහඥාන අනුව භික්ෂවෙකු තරුණ වූ යම් ඇත් පැටවු වෙන් ද ඔහු ඒ විලට බැස සොඬින් නෙළුම්දඩු උදුරා මනා කොට නො සෝදු මඩ සහිතව විකාශ ගිලිත්. ඔවුනට එය පැහැපත් බව පිණිස ද ශක්තිය පිණිස ද නො වේ. එය හේතු කොට ගෙන ඔහු මරණයට හෝ මරණයට සමාන දුකකට හෝ පැමිණෙත්. මහණෙනි, එසේ ම මා අනුකරණය කරන දෙවදන්හු කෘපණ වැ (අනාථ වැ) මියෙන්නාහ.

“මිහි පිටු විකුර්ණය කරන නදීන්හි පිළිදඟුම් කරන මහ ඥාතකු අනුකරණය කොට මඩ කා මැරෙන ඇත්පොට්ටා සෙයින් මා අනුකරණය කරන දෙවදන් ද අනාථ ව මිය යන්නේ ය.”

4. “මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත මහණ තෙමේ දුක කායඛියෙහි යන්නට සුදුසු ය. කවර අටින්ද යත්: මහණෙනි, මෙසස්නෙහි මහණ තෙමේ කියන බසට මොනොවට කන්යොවු කෙරේ ද, අස්වන්නේ (කියන්නේත්) වේ ද, ඉගෙනගන්නේ වේ ද, උගත් දැ සිතෙහි දරන්නේ වේ ද, කරුණු කුවණින් දැනගන්නේ වේ ද, සෙස්සනට දන්වන්නේ වේ ද, අච්ඡින්න වූ ද අච්ඡින්න නො වූ ද දැ දැනීමෙහි දක්ෂ වේ ද, කල්‍යාණාරී නො වේ ද, මහණෙනි, මේ කී අංග අටින් සමන්විත මහණ තෙමේ දුකගමන යන්නට සුදුසු වේ.

මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත ශාරීපුත්‍ර තෙමේ දුක ගමන යන්නට සුදුසු ය. කවර අංග අටෙකින් ද යත්: මහණෙනි, මෙහි ශාරීපුත්‍ර තෙමේ ඇහුම් කන් දෙන්නේ ද අස්වන්නේ ද උගන්නේ ද සිතින් දරන්නේ ද දන්නේද දන්වන්නේද අච්ඡින්න වූ නිශ්චිත නොවූ දැ දැනීමෙහි දක්ෂ වේද කල්‍යාණාරී නො වේද, මහණෙනි, මේ අංග අටින් සමන්විත ශාරීපුත්‍ර තෙමේ දුකකායඛිය පිණිස යන්නට සුදුසු වේ.”

“යමෙක් උග්‍රවාද ඇති පිරිසක් කරා පැමිණ නො පෙළේ ද, කියැ යුතු වචනය පැහැර නො හරී ද, හස්ත නො ම වසාලයි ද, සැක නැති ව කියැයුතු වචනය කියයි ද, කරුණු විචාරන ලද්දේ නො කිපෙයි ද, ඒකාන්තයෙන් එබඳු මහණ තෙමේ දුකබව්හි යන්නට සුදුසු වේ.”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අට්ඨභි භික්ඛවෙ අසඤ්ඤාමෙව භික්ඛුනො පරියාදින්නවිතොනො දෙවදනො ආපායිතො තොරයිතො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා. කතමෙහි අට්ඨභි: ලාභෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනො පරියාදින්නවිතොනො දෙවදනො ආපායිතො තොරයිතො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා. අලාභෙන භික්ඛවෙ -පෙ- යසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අයසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- සකකාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අසකකාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- පාපිච්ඡතාය භික්ඛවෙ -පෙ- පාපමිත්තතාය භික්ඛවෙ භික්ඛුනො පරියාදින්නවිතොනො දෙවදනො ආපායිතො තොරයිතො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨභි අසඤ්ඤාමෙව භික්ඛුනො පරියාදින්නවිතොනො දෙවදනො ආපායිතො තොරයිතො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා.

සාධු භික්ඛවෙ භික්ඛු උප්පන්නා ලාභං අභිභුසා අභිභුසා විහරෙය්‍ය උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං -පෙ- අභිභුසා අභිභුසා විහරෙය්‍ය.

කිං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්ථවසං පටිච්ච උප්පන්නා ලාභං අභිභුසා අභිභුසා විහරෙය්‍ය. උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභුසා අභිභුසා භික්ඛවෙ උප්පන්නා ලාභං අනභිභුසා අනභිභුසා විහරෙය්‍ය උප්පජ්ජයස්ස විහරෙය්‍ය. යංභි'ස්ස ආසවා විඤ්ඤාපට්ඨානා උප්පන්නා ලාභං අභිභුසා අභිභුසා විහරෙය්‍ය ඵලංස තෙ ආසවා විඤ්ඤාපට්ඨානා න භොනති.

යා භි'ස්ස භික්ඛවෙ උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අනභිභුසා අනභිභුසා විහරෙය්‍ය උප්පජ්ජයස්ස ආසවා විඤ්ඤාපට්ඨානා උප්පන්නා පාපමිත්තතං අභිභුසා අභිභුසා විහරෙය්‍ය ඵලංස තෙ ආසවා විඤ්ඤාපට්ඨානා න භොනති.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්ථවසං පටිච්ච උප්පන්නා ලාභං අභිභුසා අභිභුසා විහරෙය්‍ය. උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභුසා අභිභුසා විහරෙය්‍ය, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ උප්පන්නා ලාභං අභිභුසා අභිභුසා විහරිස්සාම -උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභුසා අභිභුසා විහරිස්සාමා'ති ඵලං හි වො භික්ඛවෙ ධික්ඛිතබ්බන්ති.

“මහණෙනි, අසද්දගුණ අටෙකින් මැඩුණු, එයින් දැඩි කොට ගන්නා ලද සිත් ඇති දෙවදත් තෙම අපායගාමී වූයේ නිරයගාමී වූයේ කල්පයක් නිරයෙහි සිටින්නෙක් වනුයේ එය වළක්වාලන්නට කළහැකි පිළියමක් නැත්තෙක් වූයේ වෙයි. කවර අසද්දගුණ අටින් ද යත්: මහණෙනි, දෙවදත් තෙම ලාභයෙන් මැඩුණේ, දැඩි කොට ගන්නා ලද සිතැත්තේ, අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, කපක් නිරයේ සිටින්නේ, එය නවතාලන පිළියම නැත්තේ වෙයි. මහණෙනි, දෙවදත් තෙම අලාභයෙන්... යසසින්... අයස- සින් සත්කාරයෙන්... අසත්කාරයෙන්... ලාමක ඊජ්ජා ඇති බැවින්... පවිටු මිතුරන් ඇති බැවින් මැඩුණේ, දැඩි ලෙස ගන්නා ලද සිතැත්තේ, අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, කපක් නිරයෙහි සිටින්නෙක් වන්නේ, එය නවතාලන පිළියමක් නැත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මේ අසද්දගුණ අටින් මැඩුණු දැඩිලෙස ගන්නා ලද සිතැති දෙවදත් තෙමේ ආපායික වූයේ තොරයික වූයේ කල්පයක් නිරයේ සිටුවෙන් පිළියම නැත්තේ වෙයි.

මහණෙනි, මහණ තෙම උපන් ලාභය මැඩ ගෙන මැඩ ගෙන වසන්- නේ නම් මැනවි. උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය, උපන් පාපෙච්ඡතාව... උපන් පාපමිත්‍රතාව... මැඩ මැඩ වසන්නේ නම් මැනවි.

මහණෙනි, යම් හෙයකින් උපන් ලාභය නො මැඩ නො මැඩ වසන ඔහුට ආස්‍රවයෝ ද වික්ඛපිධාවෝ ද සිත් දූවිලි ද උපදනාහු ද, උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන ඔහුට මෙසේ ඒ ආස්‍රවයෝ, ඒ සිත් පෙළුම් හා සිත් දූවිලි නො වෙත්.

මහණෙනි, යම් හෙයකින් උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව... උපන් පාපමිත්‍රතාව නො මැඩ නො මැඩ වසන ඔහුට ආස්‍රව කෙනෙක් විසාතපරිද්ද කෙනෙක් උපදනාහු නම්, උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන ඔහුට මෙසේ ඒ ආස්‍රවයෝ විසාත පරිද්දයෝ නො වෙත්.

මහණෙනි, මහණ තෙම මේ කරුණ නිසා උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන්නේ ද උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව.. උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන්නේ ය. මහණෙනි, එහෙයින් “උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන්නවු, උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය.. උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව ... උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන්නවු”යි මෙසේ ම තොප විසින් භික්ඛියා යුතු.

5. “තීඨි භික්ඛවෙ අසඤ්චෙමහි අභිභූතො පරියාදික්ඛවිතො
දෙවදනො ආපායිකො තෙරයිකො කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා. කතමෙහි
තීඨි: පාපිවජනා පාපමිත්තනා ඔරමක්කකෙන විසෙසාධිගමෙන
අනාරාධොසානං ආපාදි. ඉමෙහි ඔවා භික්ඛවෙ තීඨි අසඤ්චෙමහි
අභිභූතො පරියාදික්ඛවිතො දෙවදනො ආපායිකො තෙරයිකො
කප්පට්ඨා අතෙකිවෙජා”ති.

1. “මා ජාතු කොච්චි ලොකස්මිං පාපිවෙජා උදපජ්ජරි,
තදමිනා‘පි’ විජානාරි’ පාපිවජානං යථා ගති.
2. පණ්ඩිතොති සමඤ්ඤාතො භාවිතතොති සමමතො,
ජලං’ව යසසා අට්ඨා දෙවදනො’ති මෙ සුතං.
3. සො පමාදමනුච්ඡේශ්ශ්ඤා’ ආසජ්ජ නං තරාගතං,
අච්චිතිරයං පතො වතුචාරං භයානකං.
4. අද්දඨස්ස හි යො දුබ්භ පාපකමමං අකුබ්බතො
තමෙව පාපං ඵ්ලසති දුට්ඨවික්කං අනාදරං.
5. සමුද්දං වීසකුමෙසන යො මඤ්ඤායා පදුසිතුං.
න සො තෙන පදුසෙයා භික්ඛා’ හි උදධි මහා.
6. ඵවමෙව තරාගතං යො වාදෙහුපභිංසති
සමමග්ගතං’ සභාතවිතං වාදෙ නමෙ න රුහති,
7. කාදිසං මිත්තං කුබ්බට්ඨං තං ව සෙවෙරි පණ්ඩිතො
යත්ත මග්ගානුගො භික්ඛු ඛයං දුක්ඛස්ස පාදුශො’ති.

1. තදමිනා - සිමු.

2. ජානාරි - මජ්ඣං, සනා.

3. පමාදං අනුච්ඡේශ්ශ්ඤා - මජ්ඣං.

4. මෙසො - සිමු. භයා - මජ්ඣං.

5. සමමග්ගතං - සිමු.

5. “මහණෙනි, අසත් ස්වභාව තුනෙකින් මැඩුණු භාත්පසින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවිදන් තෙම ආපායිකයෙක් (අපාය උරුම කොටැත්තෙක්), තොරයිකයෙක් (හිරයයේ උපදනට නියත වූයෙක්), කල්පයක් ම නිරයෙහි සිටුවනෙක්, පිළියම් ලැබිය නො හැක්කෙක් විය. කවර අසත් ස්වභාව තුනෙකින් ද යත්: ලාමක ආශා ඇති බව, පාපමිත්‍රයන් ඇති බව, අල්පමාත්‍ර විශේෂාධිගමයෙන් (ලෝකිකධ්‍යාන හා අභිඤ්ඤායෙන් ලැබීමෙන්) අතර මහැදී (නිෂ්ඨාවට නො පැමිණ ම නිෂ්ඨාවට පැමිණියෙහි) ව්‍යවසානයට (කෙළවරට-තෘප්තියට) පැමිණියේ ය යන බව යන අසත් ස්වභාව තුන ය. මහණෙනි, මේ අසත් ස්වභාව තුනින් මැඩුණු භාත්පසින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවිදන් තෙම ආපායික ද තොරයික ද කල්පසාධ ද අතෙකිච්ඡ ද විය”.

1. “ලොවැ කිසි ම කලෙක ලාමක ඊජ්ජා (ලාභාශා) ඇතියෙක් පහළ නො වේවා. ලාමක ඊජ්ජා ඇතියන්ගේ ගතිය යම් බඳු වේ ද, එය මේ දෙවිදතූගෙන් ද දන ගනිවු.

2. දෙවිදන් තෙම පණ්ඩිතයෙකැ යි (ලොවැස්සා විසින්) පිළිගන්නා ලද්දේ ය. භාවිතාත්මය (වඩනා ලද සිතැත්තෙකු) යි ද සම්මත විය. යශයින් බබළමින් ම සිටියේ යැ යි ද මා විසින් අසන ලදී.

3. එබඳු වූ හෙතෙම ප්‍රමාදයට අනුව හැසුරුණේ (එළැඹ සිටි සිහිය නැති බව අනුව පැවැත්තේ) ඒ තරාගතයන් වහන්සේ ආසාදනය කොට (ලොභිකුප්පාදය කොට) සතර දෙරක් ඇති භයානක වූ අවිච්ඡිතයට පැමිණියේ ය.

4. යමෙක් පවිකම් නො කරන, දුඤ්ඤා නො වූවකුට ප්‍රේම කරන්නේ ද, පාපය තෙමේ ආදර සිත් නැති දුඤ්ඤා වූ ඒ පුද්ගලයා ම සපර්ශ කෙරෙයි.

5. යමෙක් විෂ පිරුණු කළයෙකින් මුහුද දුෂිත කරන්නට සිතන්නේ ද, එයින් හේ එය දුෂිත කළ හැකි නො වන්නේ ය. මුහුද මහත් ය, බිය උපදවන තරම් විශාලය. එ හෙයිනි.

6. එ පරිද්දෙන් ම යමෙක් මාන මගින් ගිය සන්තූන් සිතැති තරාගතයන් වහන්සේට වාදයෙන් හිංසා කරන්නට තැත් කෙරෙයි ද, එහෙත් උන්වහන්සේ කෙරෙහි වාදය නො නැගෙයි (රුහණය නො වේ).

7. යමකු ගිය මග අනුව යන මහණ තෙම දුෂ්ටයාගේ විනාශයට පැමිණෙන්නේ ද (සියලු කෙලෙස් නසන්නේ ද), නුවණැත්තේ එබන්දකු මිතුරකු කැරගන්නේ ය, එබන්දකු ම සෙවුනේ ය.

8. අප්ථ ඛො ආයසමා උපාලි යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා හගවන්තා අභිවාදෙත්වා එකමන්තා නිසිදි. එකමන්තා නිසිතො ඛො ආයසමා උපාලි හගවන්තා එතදවොචි: “සඤ්ඤාදායක සඤ්ඤාදායකී”ති හතො වූච්චති කිත්තාවතා නු ඛො හතො සඤ්ඤාදායකී හොති නො ච සඤ්ඤාදායක. කිත්තාවතා ච පන සඤ්ඤාදායකී චෙව හොති සඤ්ඤාදායක වා”ති.

“එකතො උපාලි එකො හොති එකතො දො. වතුදො අනුසාවෙති¹ සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමි ඛො උපාලි සඤ්ඤාදායකී හොති නො ච සඤ්ඤාදායක.”

“එකතො උපාලි දො ගොතති එකතො දො පඤ්ඤාමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති, ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමි ඛො උපාලි සඤ්ඤාදායකී හොති නො ච සඤ්ඤාදායක.”

“එකතො උපාලි දො ගොතති එකතො තයො. ජට්ඨො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමි ඛො උපාලි සඤ්ඤාදායකී හොති නො ච සඤ්ඤාදායක.”

“එකතො උපාලි තයො ගොතති, එකතො තයො. සත්තමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමි ඛො උපාලි සඤ්ඤාදායකී හොති නො ච සඤ්ඤාදායක.”

“එකතො උපාලි තයො ගොතති එකතො වත්තාරො, අවධිමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති එවමි ඛො උපාලි සඤ්ඤාදායකී හොති නො ච සඤ්ඤාදායක.”

6. එසමයෙහි උපාලි තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ. එළැඹ, ඔබ වැද පසෙක ඉදගත්හ. පසෙක හුන් උපාලි තෙරණුවෝ “වහන්ස, සඛ්‍යාරාජී ය සඛ්‍යාරාජීයැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, කොතෙකින් සඛ්‍යාරාජීය වේ ද? එහෙත් සඛ්‍යාභෙදය නො වේ ද? කොතෙකින් ම සඛ්‍යාරාජීයත් සඛ්‍යාභෙදයත් යන දෙක ම වේ ද?” යි විචාළහ.

“උපාලි, ධම්මාදී එක් පක්‍ෂයෙකින් එකෙක් වෙයි ද, අධම්මාදී පක්‍ෂයෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, සතර වැන්නෙක් ‘මෙය ධම්මය යැ, මෙය චිත්තය යැ, මෙය ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය පිළිගනිවු, මෙයට සතුටු වවු (මෙයට රිසි කරවු) යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය (අනුනට ඇස්වීම) කෙරේ ද, සලාකා ගත්වාද, උපාලි, මෙසේ ම සඛ්‍යාරාජීය වෙයි, එහෙත් සඛ්‍යාභෙදය නො වෙයි”.

“උපාලි, ධම්මාදී එක් පක්‍ෂයෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, අධම්මාදී එක් පක්‍ෂයෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, පස් වැන්නෙක් (අධම්මාදී ව) ‘මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගත්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සඛ්‍යාරාජීය වෙයි, වැලිදු සඛ්‍යාභෙදය නො වෙයි.”

“උපාලි එක් පසෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද අනික් පසින් තුන් දෙනෙක් වෙත් ද, සවැන්නෙක් ‘මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මෙසේත් සඛ්‍යාරාජීය වෙයි, වැලිදු සඛ්‍යාභෙදය නො වෙයි.”

“උපාලි, එක් පසෙකින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, අනික් පසින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, සත් වැන්නෙක් ‘මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය පිළිගනිවු මෙය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගත්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සඛ්‍යාරාජීය වේ, වැලිදු සඛ්‍යාභෙදය නො වේ”.

“උපාලි, එක් පසෙකින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, අනික් පසින් සතර දෙනෙක් වෙත් ද, අටවැන්නෙක් ‘මේ දහම යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු මෙය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගත්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සඛ්‍යාරාජීය වෙයි, වැලිදු සඛ්‍යාභෙදය නො වෙයි”.

“එකතො උපාලි වක්ඛා රො හොති එකතො වක්ඛා රො. නවමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්තං සාසනං ඉමං ගණකථ ඉමං රොවෙථා’ති. එවමුද්ධං ධො උපාලි සබ්බරාජී වෙව හොති සබ්බසංඝෙ ව. නවතං වා උපාලි අතිරෙක නවතං වා සබ්බරාජී වෙව හොති සබ්බසංඝෙ ව.”

“න ධො උපාලි භික්ඛුනී සබ්බං භිඤ්ඤති. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න පිකඛිමානා සබ්බං භිඤ්ඤති. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න සාමණෙරො සබ්බං භිඤ්ඤති. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න සාමණෙරී සබ්බං භිඤ්ඤති. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න උපාසකො සබ්බං භිඤ්ඤති. අපි ව හෙදය පරක්කමති. න උපාසිකා සබ්බං භිඤ්ඤති. අපි ව හෙදය පරක්කමති. භික්ඛු ධො උපාලි පකතංගො සමානසංවාසකො සමානසිමායං ධීතො සබ්බං භිඤ්ඤති.”

‘සබ්බසංඝෙ සබ්බසංඝෙ’ති හන්තා වුච්චති. කිත්ථාචතා නු ධො හන්තා සබ්බා භිත්තා හොති”ති.

“ඉධුපාලි භික්ඛු අධිමං ධම්මො’ති දීපෙනති, ධම්මං අධිමමො’ති දීපෙනති, අවිනයං විනයොති දීපෙනති, විනයං අවිනයොති දීපෙනති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාවිණිණි තථාගතෙන ආවිණිණි තථාගතෙනාති දීපෙනති; ආවිණිණි තථාගතෙන අනාවිණිණි තථාගතෙනාති දීපෙනති, අපඤ්ඤානං තථාගතෙන පඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙනති, පඤ්ඤානං තථාගතෙන අපඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාපකති ආපකතිති දීපෙනති, ආපකති අනාපකතිති දීපෙනති, ලහුකං ආපකති ගරුකා ආපකතිති දීපෙනති, ගරුකං ආපකති ලහුකා ආපකතිති දීපෙනති, සාවසෙසං ආපකති අනාවසෙසං ආපකතිති දීපෙනති, අනාවසෙසං ආපකති සාවසෙසං ආපකතිති දීපෙනති, දුච්ඡුලං ආපකති අදුච්ඡුලං ආපකතිති දීපෙනති, අදුච්ඡුලං ආපකති දුච්ඡුලං ආපකතිති දීපෙනති. තෙ ඉමෙහි අට්ඨාරසහි වජ්ඣහි අපකස්සන්ති¹, විපකස්සන්ති², ආවෙණි³ උපොසථං කරොන්ති, ආවෙණි පඨාරණං කරොන්ති, ආවෙණි සබ්බකම්මං කරොන්ති. එත්ථාචතා ධො උපාලි සබ්බා භිත්තා හොති”ති.

1. අපකස්සන්ති - පිඬු.

2. අවිපකස්සන්ති - පිඬු.

3. ආවෙණි - පිඬු.

“උපාලි, එක් පසෙකින් සතර දෙනෙක් වෙන් ද, අනික් පසින් සතර දෙනෙක් වෙන් ද, නවවැන්නෙක් ‘මේ දහම යැ, මේ විනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගන්වයි ද, උපාලි, මෙසේ ම සංඝරාජිය ද සංඝභෙදය ද වේ. උපාලි, නවදෙනකුගෙන් ද නව දෙනකුට වැඩි ගණනෙකින් ද සංඝ රාජියත් සංඝභෙදයත් දෙක ම වේ.”

“උපාලි, මෙහෙණක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි වැලිදු සංඝභෙදය පිණිස තැත් කෙරෙයි. ශික්ෂාමාණාව ද සංඝභෙදය නො කෙරෙයි. වැලිදු එයට තැත් කෙරෙයි. හෙරණෙක් සංඝ භෙදය නො කෙරෙයි, වැලිදු එයට තැත් කෙරෙයි. හෙරණියක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි, වැලිදු එයට තැත් කෙරෙයි. උපාසක යෙක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි. වැලිදු එයට තැත් කෙරෙයි. උපාසිකාවක් සංඝ භෙදය නො කෙරෙයි: වැලිදු සංඝ භෙදයට වැයම් කරයි. උපාලි, සමාන සංවාසක වූ පුට්තන් (පියෙව් මහණ දම ඇති) මහණ තෙමේ ම සමානසංවාස සීමායෙහි සිටියේ සංඝභෙදය කෙරෙයි” වදළුසේක.

7. “වහන්ස, සංඝභෙදයැ, සංඝභෙදයැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, කොතෙකින් වනාහි සංඝයා බිදුණේ නම් වේ දැ” යි උපාලිතෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, මෙසේනෙහි මහණහු ධර්මයා යි කියා අධර්මය දක්වත් ද, අධර්මයා යි කියා ධර්මය දක්වත් ද, විනයයා යි කියා අවිනය දක්වත් ද, අවිනයයා යි කියා විනය දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද යි වදරන ලද යි තරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද්දක් නො වදරන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද යි නො වදරන ලද යි කියා තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද්ද, වදරන ලද්ද දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද යි තරාගතයන් විසින් නො පුරුදුකරන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් නො පුරුදු කරන ලද යි තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්දෙකැ යි කියා තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දෙකැ යි කියා තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්දක් දක්වත් ද, ඇවැතැ යි කියා නො ඇවැතක් දක්වත් ද, නො ඇවැතැ යි කියා ඇවැතක් දක්වත් ද, ගරු ඇවැතැ යි කියා ලුහු ඇවැතක් දක්වත් ද, ලුහු ඇවැතැ යි කියා ගරු ඇවැතක් දක්වත් ද, අනවශෙෂ (ඉතිරි බවක් නැති) ඇවැතකැ යි කියා සාවශෙෂ (ඉතිරි බවක් ඇති) ඇවැතක් දක්වත් ද, සාවශෙෂ ඇවැතැ යි කියා අනවශෙෂ ඇවැත දක්වත් ද, නොදුර්ල ඇවැතැ යි කියා දුර්ල ඇවැතක් දක්වත් ද, දුර්ල ඇවැතකැ යි කියා නො දුර්ල ඇවැතක් දක්වත් ද, මේ භෙදකර වස්තූන් අටළොසින් ඔහු (හික්ෂුන්) එක් පසකට අදින්, අනිසයින් (යළි එකතු කළ නො හැකි වන පරිදි) එක් පසකට අදින්, වෙන් ව පොහෝ කෙරෙත්, වෙන් ව පවුරුණු කෙරෙත්, වෙන් ව සඬාකම් කෙරෙත්. උපාලි, මේ තෙකින් සංඝයා බිදුණේ වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

8. “සඬසාමග්ගි සඬසාමඤ්ඤි ති භනෙත චුච්චති. කිත්තාවතා නු ඛො භනෙත සඬඤ්ඤා සමග්ගො, හොති”ති.

“ඉධුපාළි භික්ඛු අධච්චං අධච්චොති දීපෙනති, ධච්චං ධච්චොති දීපෙනති, අවිනායං අවිනායොති දීපෙනති, විනායං විනායොති දීපෙනති අභායිතං අලපිතං තථාගතෙන අභායිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, භායිතං ලපිතං තථාගතෙන භායිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අපසාදානං තථාගතෙන අපසාදානං තථාගතෙනාති දීපෙනති, පසාදානං තථාගතෙන පසාදානං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාපකතිං අනාපකතීති දීපෙනති, ආපත්තං ආපතතීති දීපෙනති, ලහුකං ආපතතිං ලහුකා ආපතතීති දීපෙනති, ගරුකං ආපත්තං ගරුකා ආපතතීති දීපෙනති, සාවසෙසං ආපත්තං සාවසෙසා ආපතතීති දීපෙනති, අනවසෙසං ආපත්තං අනවසෙසා ආපතතීති දීපෙනති, දුච්චුලං ආපත්තං දුච්චුලා ආපතතීති දීපෙනති, අදුච්චුලං ආපතතිං අදුච්චුලා ආපතතීති දීපෙනති, තෙ ඉමෙහි අධාරසහි වැඩුහි න අපකාසකති න විපකාසකති න ආවෙණිං උපොසථං කරොති, න ආවෙණිං පචාරණං කරොති, න ආවෙණිං සඬකමමං කරොති, එත්තාවතා ඛො උපාළි සඬඤ්ඤා සමග්ගො හොති”ති.

9. “සමග්ගං පන භනෙත සංඝං භිද්දිතා කිං යො පසවති?”ති.

“සමග්ගං ඛො උපාළි සංඝං භිද්දිතා කප්පට්ඨිතිකං කිඛ්ඛිසං පසවති. කප්පං නිරයමඤ්ඤි පච්චති”ති.

ආපායිකො නෙරසිකො කප්පට්ඨො සඬහෙදකො,
වග්ගරතො අධම්මට්ඨො යොගකෙඛො පඨංසති;
සඬහං සමග්ගං භිද්දිතා කප්පං නිරයමඤ්ඤි පච්චති”ති.

“භික්ඛං පන භනෙත සඬහං සමග්ගං කතා කිං යො පසවති?”ති

8. "වහන්ස, සඬහ සාමග්‍රිය, සඬහ සාමග්‍රියැ' යි කියනු ලැබේ. වහන්ස කොතෙකින් සඬහයා සමග්‍ර (සමග) වේ ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

"උපාලි, මෙහි මහණහු අධම් යැ යි කියා අධම්ය දක්වන් ද, ධම් යැ යි කියා ධම්ය දක්වන් ද, අවිනය යැ යි කියා අවිනය දක්වන් ද, විනය යැ යි කියා විනය දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද යි නොවදරන ලද යි කියා තථාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද නො වදරන ලද දෑ දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් දෙසන ලද යි වදරන ලද යි කියා තථාගතයන් විසින් දෙසන ලද වදරන ලද දෑ දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් පුරුදු නො කරන ලද දෑ දක්වන් තථාගතයන් විසින් පුරුදු නො කරන ලද යි දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දක් තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද යි දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්ද තථාගතයන් විසින් නො පනවන ලද යි දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද තථාගතයන් විසින් පනවන ලද යි දක්වන් ද, නො ඇවැතැ යි නො ඇවැත දක්වන් ද, ඇවැතැ යි ඇවැත දක්වන් ද, ළුහු ඇවැතැ යි ළුහු ඇවැත දක්වන් ද, ගරු ඇවැතැ යි ගරු ඇවැත දක්වන් ද, සාවශෙෂ ඇවැතැ යි සාවශෙෂ ඇවැත දක්වන් ද, අනවශෙෂ ඇවැතැ යි අනවශෙෂ ඇවැත දක්වන් ද, දුළුල් ඇවැතැ යි දුළුල් ඇවැත දක්වන් ද, නො දුළුල් ඇවැතැ යි නො දුළුල් ඇවැත දක්වන් ද, ඔහු මේ (දූහැමි) වස්තු අටළොස්සින් භික්ෂුන් පසකට නො අදිත් ද, අභිසයින් නො අදිත් ද, වෙනම පොතෝ නො කෙරෙත් ද, වෙන ම පවුරුණු නො කෙරෙත් ද, වෙන ම සඬකම් නො කෙරෙත් ද, උපාලි, මෙ තෙකින් වනාහි සඬහයා සමග්‍ර වූයේ නම් වේ" යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

9. "වහන්ස, සමග්‍ර වූ සඬහයා බිඳ හේ කුමක් රැස් කෙරෙයි ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

"උපාලි, සමග්‍ර සඬහයා බිඳ කල්පස්ථායී පටි රැස් කෙරෙයි. කල්පයක් නිරයෙහි පැයේ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

"සඬහයා බිඳුණේ අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, එහි කල්පයක් සිටුනේ වෙයි. ව්‍යග්‍රත (අසමග වූවනට ඇලුණු), අධම්ස්ථ වූ හෙ තෙම යොග්‍යකෞමය ලැබීමෙන් වැළැකෙයි. සමග්‍ර සඬහයා බිඳ නිරයෙහි කපක් පැයෙයි".

"වහන්ස, බෙදුණු සඬහයා සමග්‍ර කොට හේ කුමක් රැස් කෙරේ ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“භික්ඛා ඛො උපාළි සඤ්ඤා සමග්ගා කතා චුභම් පුඤ්ඤං පසවති. කප්පං සග්ගමභි මොදති”ති.

“සුඛා සඤ්ඤාසා පාමභි සමග්ගානං චතුග්ගහො,¹
සමග්ගරතො ධම්මට්ඨො යොගකෙඛමා න ධංසති;
සඤ්ඤා සමග්ගා කතානා කප්පං සග්ගමභි මොදති”ති.

10. “සියා නු ඛො භතොන සඤ්ඤාදායකො ආපායිකො
නෙරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා?”ති

“සියා උපාළි සඤ්ඤාදායකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො
අනෙකිවෙජා”ති.

“සියා පන භතොන සඤ්ඤාදායකො න ආපායිකො න නෙර-
යිකො න කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙජා?ති”.

“සියා උපාළි සඤ්ඤාදායකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න
කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙජා”ති.

“කතමො පන භතොන සඤ්ඤාදායකො ආපායිකො නෙරයිකො
කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා?”ති.

“ඉධුපාළි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති තඤ්ඤං අධම්මදිට්ඨි
හෙතෙ අධම්මදිට්ඨි චිතිධාය දිට්ඨිං චිතිධාය ඛතඤ්ඤං චිතිධාය රූචිං
චිතිධාය භාවිං අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං
චිතයො ඉදං සත්ථු සාසනං ඉමං ගණ්ඨරං ඉමං රොචෙථා’ති. අයම්චි
ඛො උපාළි සඤ්ඤාදායකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො
අනෙකිවෙජා.

1. ච අනග්ගහො - සිඳු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“උපාලි, බෙදුණු සංඝයා සමග කොට මහත් පිනක් රැස් කෙරේ” යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“සංඝයාගේ සමගිය සැප ගෙනදෙයි. සමග වූ සංඝයාට අනුබල දීම ද සැප ගෙනදෙයි. සමග වුවනට ඇලුණු, දහමෙහි පිහිටි නැනැත්තෙක් යොග්‍යකෘතියෙන් (නිවන් ලැබීමෙන්) නො වැළකෙයි. සංඝයා සමග කොට හේ කපක් සගෙහි සතුටු වේ”.

10. “වහන්ස, සංඝයා බිඳුනා පුද්ගල තෙමේ අපාය පිණිස වූයේ, නිරය පිණිස වූයේ කපක් නිරයෙහි සිටුවනේ, එයින් මුදලන පිළියමක් නැත්තේ වේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, සංඝයා බිඳුනා එක්තරා පුභලෙක් අපාය පිණිස පවත්නේ ද නිරය පිණිස පවත්නේ ද, කපක් නිරයේ සිටුවනේ ද, එයින් මුදලන පිළියමක් නැත්තේ ද වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, සංඝයා බිඳුනා කිසියම් පුභලෙක් අපාය පිණිස නො පවත්නේ නිරය පිණිස නො පවත්නේ කපක් නිරයෙහි නො සිටුවනේ පිළියම් නැත්තෙක් නො වන්නේත් වේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, සංඝයා බිඳුනා එක්තරා පුභලෙක් ආපාදික නො වූයේ තෙරසික නො වූයේ කපක් නිරයෙහි නො සිටුවනේ පිළියම් නැත්තෙක් නො වූයේ වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, කවර නම් සංඝභෙදක තෙමේ ආපාදික, තෙරසික, කල්පස්ථ අතෙකිව්‍ය නො වන්නේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, මෙහි මහණෙක් ධර්මය යැයි කියා අධර්මය දක්වන්නේ ද, එහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝ භෙදයෙහි අධර්මදෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා ඉවසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද (අනුනට කියා ද), “මේ ධර්මය මේ චිත්තය යැ, මෙය ශාස්තෘශාසනය යැ මෙය පිළිගනිමු, මෙයට කැමැති වමු” යි සලාකා ගත්වා ද උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපාදික ද තෙරසික ද කල්පස්ථ ද අතෙකිව්‍ය ද වේ.

සුතච්ඡරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති. තස්මිං අධම්මදිට්ඨි භෙදෙ ධම්මදිට්ඨි, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛන්තිං. විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හරං ඉමං රොවෙරා'ති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණ.

සුතච්ඡරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති. තස්මිං අධම්මදිට්ඨි භෙදෙ වෙමතිකො විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛන්තිං. විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හරං ඉමං රොවෙරාති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණ.

සුතච්ඡරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති තස්මිං ධම්මදිට්ඨි භෙදෙ අධම්මදිට්ඨි විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛන්තිං. විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හරං ඉමං රොවෙරා'ති අයම්පි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණ.

සුතච්ඡරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති තස්මිං ධම්මදිට්ඨි භෙදෙ ධම්මදිට්ඨි විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛන්තිං. විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හරං ඉමං රොවෙරා'ති අයම්පි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණ.

සුතච්ඡරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති තස්මිං ධම්මදිට්ඨි භෙදෙ වෙමතිකො විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛන්තිං. විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං, අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හරං ඉමං රොවෙරා'ති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණ.

සුතච්ඡරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, තස්මිං වෙමතිකො, භෙදෙ අධම්මදිට්ඨි, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛන්තිං. විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං, අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හරං ඉමං රොවෙරා'ති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණ.

තවද අනෙකක් කියමි. උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද එහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි ධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය පිළිගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද, ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි අධර්මය යන දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි විමති ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි ධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට රුචි කරමු යැ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි විමති ඇත්තේ. දෘෂ්ටිය පිහිටුවා ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි විමති ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, 'මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

11. පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමතිකො හෙදෙ වෙමදිට්ඨි, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛතං. විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙති 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ධුසාසනං ඉමං ගණ්ඨරා ඉමං රොවෙරාති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝසංඝදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙණා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමතිකො හෙදෙ වෙමතිකො, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛතං. විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙති අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ධුසාසනං ඉමං ගණ්ඨරා ඉමං රොවෙරාති. අයම්පි ඛො උපාලි සංඝසංඝදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙණා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තරාගතෙන භාසිතං ලපිතං තරාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තරාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තරාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තරාගතෙන ආවිණ්ණං තරාගතෙනාති දීපෙනි, ආවිණ්ණං තරාගතෙන අනාවිණ්ණං තරාගතෙනාති දීපෙනි, අපඤ්ඤිතං තරාගතෙන පඤ්ඤිතං තරාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤිතං තරාගතෙන අපඤ්ඤිතං තරාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපත්තිං ආපත්තිති දීපෙනි, ආපත්තිං අනාපත්තිති දීපෙනි, ලහුකං ආපත්ති, ගරුකා ආපත්තිති දීපෙනි, ගරුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තිති දීපෙනි, සාවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තිති දීපෙනි, අනවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තිති දීපෙනි, දුච්ඡුලං ආපත්තිං අදුච්ඡුලං ආපත්තිති දීපෙනි, අදුච්ඡුලං ආපත්තිං දුච්ඡුලා ආපත්තිති දීපෙනි, තස්මිං අධම්මදිට්ඨි, හෙදෙ අධම්මදිට්ඨි, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය, ඛතං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙති 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ධුසාසනං, ඉමං ගණ්ඨරා ඉමං රොවෙරා'ති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝසංඝදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙණා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි -පෙ- අදුච්ඡුලං ආපත්තිං දුච්ඡුලා ආපත්තිති දීපෙනි, තස්මිං අධම්මදිට්ඨි හෙදෙ ධම්මදිට්ඨි -පෙ-

11. තව ද, උපාලි, ධර්මයා යි අධර්මයක් දක්වා ද, එහි විමති ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු' යි අනුනුතව කියා ද සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සඛ්‍යාභේදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරයිකත් කල්පස්ථත් අනෙකිවිෂ්ත් වේ.

තව ද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද එහි විමති ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි විමති ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු යැ' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සඛ්‍යාභේදක තෙමේත් ආපායික ද නොරයික ද, කල්පස්ථ ද අනෙකිවිෂ් ද වේ.

තව ද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, අධර්මය යැ යි ධර්මය දක්වා ද, චිත්තය යැ යි අචිත්තයක් දක්වා ද, අචිත්තය යැ යි චිත්තය දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරන ලද්දක් නො දෙසන ලද්දක් දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරන ලද යි නො දෙසන ලද යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද්දක් දෙසන ලද්දක් දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් ආචර්ණ නොවූවක් තරාගතයන් වහන්සේ විසින් ආචර්ණ යැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පනවන ලද්දක් දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පනවන ලද යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්දක් දක්වා ද, ඇවැතැයි නො ඇවැතක් දක්වා ද, නො ඇවැතැ යි ඇවැතක් දක්වා ද, ගරු ඇවැතැ යි ලුහු ඇවැතක් දක්වා ද, ලුහු ඇවැතැ යි ගරු ඇවැතක් දක්වා ද, අනවශෙෂ ඇවැතැ යි සාවශෙෂ ඇවැතක් දක්වා ද සාවශෙෂ ඇවැතැ යි අනවශෙෂ ඇවැතක් දක්වා ද, නොදුළු ඇවැතැ යි දුළු ඇවැතක් දක්වා ද, දුළු ඇවැතැ යි නොදුළු ඇවැතක් දක්වා ද, එහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ඒ දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමැති වවු යැ' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සඛ්‍යාභේදක තෙමේ ආපායික ද නොරයික ද, කල්පස්ථ ද අනෙකිවිෂ් ද වේ.

තව ද උපාලි, මහණෙක් අධර්මයා යි ධර්මය දක්වා ද, ... දුළු ඇවැතැ යි නො දුළු ඇවැත දක්වා ද ... එහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ...

තසම්. අධ්‍යොදිධි හෙදෙ වෙමතිකො -පෙ-

තසම්. ධම්මොදිධි -පෙ- තසම්. ධම්මොදිධි හෙදෙ වෙමතිකො -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො හෙදෙ අධ්‍යොදිධි -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො හෙදෙ ධම්මොදිධි -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො හෙදෙ වෙමතිකො විනිධාය දිධි. විනිධාය ඛනි. විනිධාය රුචි. විනිධාය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සජ්ඣසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා'ති, අයළු ඛො උපාලි සඬහෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණි.

12. “කතමො පන භනෙත සඬහෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙණි”ති.

“ඉධුපාලි භික්ඛු අධ්‍යො. අධ්‍යොති දීපෙනි, තසම්. ධම්මොදිධි හෙදෙ ධම්මොදිධි අවිනිධාය දිධි. අවිනිධාය ඛනි. අවිනිධාය රුචි. අවිනිධාය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සජ්ඣසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා'ති, අයළු ඛො උපාලි සඬහෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙණි.”

සුන ව පරං උපාලි භික්ඛු ධම්ම. ධම්මොති දීපෙනි තසම්. ධම්මොදිධි හෙදෙ ධම්මොදිධි -පෙ- අවිනයං අවිනයොති දීපෙනි, -පෙ- විනයං විනයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි. ආවිණ්ණං තථාගතෙන

එහි අධම්මා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ සංඝභෙදයෙහි වෙමතික වූයේ ...

... එහි ධම්මා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ සංඝභෙදයෙහි වෙමතික වූයේ ...,

එහි වෙමතික වූයේ, සංඝභෙදයෙහි අධම්මා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ ...

එහි වෙමතික වූයේ, සංඝභෙදයෙහි ධම්මා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ ...

එහි වෙමතික වූයේ, සංඝභෙදයෙහි වෙමතික වූයේ දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැයීම පිහිටුවා; රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධම්මා යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ, මෙය ගනිවු මෙයට කැමති වවු' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ආපායික ද නොරැකික ද කල්පස්ථ ද අතෙකිව් ද වේ.

12. "වහන්ස, සංඝභෙදය කරන කවරෙක් වනාහි ආපායික නො වේ ද? නොරැකික නො වේ ද? කල්පස්ථ නො වේ ද? අතෙකිව් නො වේ ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ ප්‍රච්ඡින්න.

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළු සේක:)

"උපාලි, මෙහි මහණ තෙම අධම්මා යි අධම්මා දක්වා ද, එහි ධම්මා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි ධම්මා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ඒ දෘෂ්ටිය නො පිහිටුවා, ඉවැයීම නො පිහිටුවා, රූපිය නො පිහිටුවා, අදහස නො පිහිටුවා, 'මේ ධම්මා යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු යැ' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ආපායික නො වේ, නොරැකික නො වේ, කල්පස්ථ නො වේ, අතෙකිව් නො වේ."

"තව ද උපාලි, මහණ තෙම ධම්මා යි ධම්මා දක්වා ද, එහි ධම්මා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි ධම්මා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ... අචිත්තය යැ යි අචිත්තය දක්වා ද, ... චිත්තය යැ යි චිත්තය දක්වාද තරාගතයන් විසින් නො වදරන ලද්ද නො දෙසන ලද්ද තරාගතයන් විසින් නො වදරන ලද යි නො දෙසන ලද යි දක්වා ද තරාගතයන් විසින් වදරන ලද්ද දෙසන ලද්ද තරාගතයන් විසින් වදරන ලද්ද යි දෙසන ලද්ද යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් අනාවරණ දෑ තරාගතයන් විසින් අනාවරණ දෑයකැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් අනාවරණ දෑ තරාගතයන් විසින්

ආචාර්යං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපඤ්ඤානං තථාගතෙන අපඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤානං තථාගතෙන පඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙනි, ආපත්තං ආපත්තිනි දීපෙනි, අනාපත්තං අනාපත්තිනි දීපෙනි, ගරුකං ආපත්තං ගරුකා ආපත්තිනි දීපෙනි, ලහුකං ආපත්තං ලහුකා ආපත්තිනි දීපෙනි, සාවසෙසං ආපත්තං සාවසෙසා ආපත්තිනි දීපෙනි, අනවසෙසං ආපත්තං අනවසෙසා ආපත්තිනි දීපෙනි, දුඛො ආපත්තං දුඛො ආපත්තිනි දීපෙනි, අදුඛො ආපත්තං අදුඛො ආපත්තිනි දීපෙනි, නසමං ධම්මදිට්ඨිං භෙදො ධම්මදිට්ඨිං අවිනිශ්චය දිට්ඨිං අවිනිශ්චය ඛණං අවිනිශ්චය රූපිං අවිනිශ්චය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාහෙනි: “අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සංඛ්‍යාසංඛ්‍යාසං ඉමං ගණනං ඉමං රොවෙථා’ති, අයමපි මො උපාලි සංඛ්‍යාසංඛ්‍යාසො න ආපායිකො න තෙරයිකො න කපපට්ඨා න අනෙකිවෙණි.

තත්ථය භාණ්ඩාරං.

සංඛ්‍යාසංඛ්‍යාකාණ්ඩකං සන්තමං.¹

කඤ්ඤානං:

අනුපිට්ඨො අභිඤ්ඤානා සුඛුමාලො න ඉවජති
කසා වසා* අතිනිකො* නිධිං ලාවෙ ව උබ්බහො
පුඤ්ඤාපඤ්ඤානං භුසමපුනරාතිහරෙ
ආයතිට්ඨි න ථීයතති පිතරො ව පිතාමහා
හඤ්ඤො අනුරුද්ධො ව ආනන්දො හග්ග කිංචිලො*
සකාමානො ව කොසලිං පරිභාසි කකුධෙන ව
පකාසෙසි පිතූනො ව පුරිසෙ සිලං නාළාගිරි.
තිකපඤ්ඤා ගරුකො හිත්ථි දුලලවිසෙත ව
තයො අධං පුන තිණි රාජි භෙදො සියා නු මො ති.

1. සංඛ්‍යාසංඛ්‍යාකාණ්ඩකං සන්තමං - මජ්ඣ.

2. වසා - මජ්ඣ.

3. නිකො - මජ්ඣ.

4. කිංචිලො - ම.

ආචාරිණ දුගේකා යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දකා යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද යි දක්වා ද, ඇවැත ඇවැතා යි දක්වා ද, නො ඇවැත නො ඇවැතා යි දක්වා ද, ගරු ඇවැත ගරු ඇවැතා යි දක්වා ද, ලුහු ඇවැත ලුහු ඇවැතා යි දක්වා ද, සාවගෙස ඇවැත සාවගෙස ඇවැතා යි දක්වා ද, අනවගෙස ඇවැත අනවගෙස ඇවැතා යි දක්වා ද, දුළු ඇවැත දුළු ඇවැතා යි දක්වා ද, නො දුළු ඇවැත නො දුළු ඇවැතා යි දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝායනපදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය නො පිහිටුවා, ඉවැසීම නො පිහිටුවා, රූපිය නො පිහිටුවා, අදහස නො පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ මේ භාෂණ-භාෂනය යැ මෙය ගතිවූ, මෙයට කැමති වවු' යැ යි අනුශ්චිත්තය කෙරේ ද, ඡලාකා ගන්වා ද, උපාලිනි, මේ සංඝායනපදය තෙමේත් ආපාදික නො වේ, නෙරසික නො වේ, කල්පස්ථායීත් නො වේ, අතෙකිවත් නො වේ" යැ යි වදාළසේක.

තෙවෙනි බණවර යි.

සත්ථානි සංඝායනපදනිකාය යි.

මේ එහි උද්දනය යැ:

අනුපිය වෙනෙහි දී ප්‍රකට භාෂා කුමාර කෙනෙක් පැවිදි වූහ. ඔවුන්ගෙන් එකෙක් සියුමැලි වූයේ පැවිද්දට නො කැමැති විය. කෙත් සැම ද වී වැසිරීම ද දිය ඇතුළට ගැන්ම ද දිය සම කොට පැතිරැවීම ද, නෙළීම ද ගොයම් කැපීම ද ඒවා ගෙන්වීම ද මිටි බැඳීම ද ගොයම් මැඩීම ද පිදුරු වෙන් කිරීම ද කාටු හැරීම ද හුළු ගැස්වීම ද වී ඇතුළට ගෙන්වීම ද කරන්නේ ය. මතුමත්තෙහිත් මෙය කළයුතු ය. කර්මාන්තයෝ අවසන් නො වෙත්. කර්මාන්ත අවසන් නො වී කිබියැදි ම පියවරු ද මුතුන්මත්තෝ ද කළුරිය කළාහ.

හදිස ද අනුරුද්ධ ද ආනන්ද ද භෞද්ද ද කිම්බිල ද යන මොහු නික්ම ගියාහ. භාෂාමානාය බිදින ලද්දේ ය. කොසඹා නුවරට බුදුරජු වැඩියාහ. දෙවදත් සෘද්ධියෙන් පිරිහුණේ ය. කකුඩ දෙවතු වසින් එය පැවැසිණ. සංඝායා දෙවදතු පිළිබඳ ව ප්‍රකාශනීය කම්ය කෙළේ ය. අරුසත් රජුගේ පියාගේ මරණය විය. දෙවදත් බුදුරජුන් නසනුවට පුරුෂයන් යෙදවී ය. බුදුරජුන් මත්තෙහි හලක් පෙරැළී ය. නාළාගිරි ඇතු මෙහෙයැවී ය. ත්‍රික භොජනය පැවැත්ත. සංඝායනපදය ගරු අකුශලයෙකා යි වදාළහ. දෙවදත් සංඝායා බිත්තේ ය. සංඝායා හෙදයට තැත් කරනුයේ තුලැසි ඇවැතිත් බැදේ. එක් පසෙක තිදෙනෙක් ද (අනිත් පසැ සිටු දෙනෙක් ද) අටවැන්නැ අනුශ්චිත්තය කෙරෙයි. නැවැත මෙබඳු වාර තුනෙකි. සංඝාරාජිය වන අයුරු දක්විණ. සංඝායනපදය වන්නේ ද යි ප්‍රශ්න නැතිණ, (බුදුරජු ඒ විසැළුහ.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

වහනකඩකඩ.

ආගනතුකවතන.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙනවතෙන අනාථපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පටිසන්ති, ඡන්තපග්ගහිතාපි ආරාමං පටිසන්ති, ඔඟුණ්ඩිතාපි ආරාමං පටිසන්ති, සීසෙපි විවරං කරිත්වා ආරාමං පටිසන්ති, පානියෙන, පාදෙ ධොවන්ති, වුඩ්ඪිතරෙ'පි ආවාසිකෙ භික්ඛු න අභිවාදෙනති, න සෙනාසනං පුට්ඨන්ති.

අඤ්ඤතරොපි ආගනතුකො භික්ඛු අනර්ඤාචුක්ඛං විහාරං සථිකං උග්ගාවෙත්වා කවාටං පණාමෙත්වා සහසා පාඨිසි තස්ස උපරිපිට්ඨිතො අභිබ්බෙත්වා පපති. සො භිතො විසසරමකාසි. භික්ඛු උපධාදිත්වා තං භික්ඛු එතදවොචු: 'කියා තං ආචුසො විසසරමකාසි'ති. අථ බො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමක්ඛං ආරොවෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා සනතුට්ඨා උජ්ජෙනා ඤාණචෙතසා දික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායන්ති ථියන්ති විපාවෙනති "කථං හි නාම ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පටිසිස්සන්ති. ඡන්තපග්ගහිතාපි ආරාමං පටිසිස්සන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුට්ඨස්සන්ති"

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමක්ඛං ආරොවෙසු.

"සච්චං කිර භික්ඛවෙ ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පටිසන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුට්ඨස්සන්ති"ති.

"සච්චං හගවා".

විගර්හි බුද්ධා හගවා: "කථං හි නාම භික්ඛවෙ ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පටිසිස්සන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුට්ඨස්සන්ති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාද්‍ය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අථ බො තං අප්පසන්නානං අප්පසාද්‍ය පසන්නානං එකව්‍යානං අඤ්ඤප්පන්තායා"ති. විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

8

ව්‍යවස්ථාපිතය

ආගන්තුක වත්

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජු සැවැත් නුවර නිසා දෙවරම් නම් වූ අනේපිඬුණු අරලෙහි වැඩවෙසෙති. එ සමයෙහි ආගන්තුක මහණු වහන් සතීන්ව ද අරමට පිවිසෙත්, ඉස ලාගත් කුඩ ඇති ව ද අරමට පිවිසෙත්, හිස වසා පෙරවගෙන ද අරමට පිවිසෙත්, සිවුර හිසෙහි කොට ද අරමට පිවිසෙත්, බොන්නට තුබූ දියෙන් ද පා දෙවිත්, ආවාසයෙහි වූ වැඩි මාලු වහන්දෑ ද නො වදිත්, සෙනසුන් නො විවාරත්.

එක්තරා ආගන්තුක මහණෙක් ද හික්කුන් විසින් නො වැස හරන ලද (පාළු වූ) වෙහෙරකට අගුල උගුළුවා දෙරපළට විවර කොට වහා පිවිසියේ ය. උඩෙළිපත මත්තෙහි වූ සර්පයෙක් එ මහණුගේ උරහිසෙහි වැටුණේ ය. හේ බියපත් වූයේ මුර ගෑයේ ය. මහණු ඔහු වෙතට දිවැවිත්, 'ඇවැත්නි, තෙපි කුමට මුරගෑනු ද?' යි විචාළාහ. එවිට එ මහණ මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ලද පමණින් තෘප්ත වන්නේ ද, ලැජ් ද ඉතා සුලු වරදෙහිත් කුතුස කරන්නේ ද, ශික්ෂාකාමීහු ද, ඔහු 'කෙසේ නම් ආගන්තුක මහණු වහන් ඇතිව ද අරමට පිවිසෙත් ද ... සෙනසුන් නො විවාරත් ද?' යි ලාමක කොට සිතත්, අගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, ආගන්තුක මහණු වහන් ඇති ව ද අරමට පිවිසෙත් ල ... සෙනසුන් නො විවාරත් ල ඒ සැබෑ ද?" යි අසාවද්දසේක.

"සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ" යි ඔහු පිළිවදන් දුන්හ.

"මහණෙනි, කෙසේ නම් ආගන්තුක මහණු වහන් සතීන්වත් අරමට පිවිසෙත් ද! ... සෙනසුන් නො ම විවාරත් ද, මහණෙනි, නො පහන් වූවන්ගේ පහන් බව පිණිස ද පහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩිමට ද කරුණු නො වේ. වැලිදු එය නො පහන් වූවන්ගේ නො පහන් බව පිණිස ද පහන් වූ ඇතැම් අයගේ වෙනස් බව පිණිස ද පවතී යැ" යි වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. වෙසෙසින් ගරභා දහැමි කපා කොට හික්කුන් ඇමතුයේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තෙන භි භික්ඛවෙ ආගන්තුකානං භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤපෙසසාරී යථා ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි වග්ගතඛ්ඛං, ආගන්තුකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා 'දුද්ධි ආරාමං පටිසිසසාරී'ති උපාහතා ඔවුඤ්චිතා නිවං කතා පඤ්ඤාවෙතා ගහෙතා ඡන්තං අපණ්ණමෙතා සීයං විවරිතා සීසෙ විවරං බකෙ කරිතා සාධුකං අතරමානෙන ආරාමො පටිසිතබ්බො. ආරාමං පටිසනෙතන සලලකෙකතබ්බං "කසු ආවාසිකා භික්ඛු පටිසකමනති"ති. යසු ආවාසිකා භික්ඛු පටිසකමනති උපට්ඨානසාලාය වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමූලෙ වා තසු ගන්තා එකමන්තං පණ්ණා නික්ඛිපිතබ්බො, එකමන්තං විවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පතිරූපං ආසනං ගහෙතා නිසිද්ධතබ්බං. පානීයං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනීයං පුච්ඡිතබ්බං, "කතමං පානීයං කතමං පරිභොජනීයතති". සචෙ පානීයෙන අපො හොති පානීයං ගහෙතා පාතබ්බං. සචෙ පරිභොජනීයෙන අපො හොති පරිභොජනීයං ගහෙතා පාදු ධොවිතබ්බො. පාදු ධොවනෙන එකෙන හසෙන් උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං එකෙන හසෙන් පාදු ධොවිතබ්බො. න තෙනෙව හසෙන් උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං. න තෙනෙව හසෙන් පාදු ධොවිතබ්බො.

උපාහතපුඤ්ඤනවොළකං පුච්ඡිතා උපාහතා පුඤ්ඤතබ්බො. උපාහතා පුඤ්ඤනෙතන පට්ඨමං සුපෙකත වොළකෙන පුඤ්ඤතබ්බො පච්ඡා අලෙලන. උපාහතවොළකං ධොවිතා එකමන්තං විසසපෙසතබ්බං. සචෙ ආවාසිකො භික්ඛු වුට්ඨො හොති අභිවාදෙතබ්බො. සචෙ නවකො හොති අභිවාදපෙතබ්බො.

සෙනාසනං පුච්ඡිතබ්බං 'කතමං මෙ සෙනාසනං පාපුණ්ණති'ති. අජ්ඣාචුසං වා අනජ්ඣාචුසං¹ වා පුච්ඡිතබ්බං. ගොවරො පුච්ඡිතබ්බො අගොවරො පුච්ඡිතබ්බො. සෙබසම්මතානි කුලානි පුච්ඡිතබ්බානි. වච්චට්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං. පෘෂ්ඨවට්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං. පානීයං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනීයං පුච්ඡිතබ්බං. කතරුදණ්ඩො පුච්ඡිතබ්බො. සඛ්ඤ්ඤ කතිකසණ්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං 'කං කාලං පටිසිතබ්බං කං කාලං නික්ඛම්මිතබ්බතති'.

2. සචෙ විහාරො අනජ්ඣාචුසො හොති කවාටං ආකොටෙතා මුහුත්තං ආගමෙතා සට්ඨකං උග්ගාවෙතා කවාටං පණ්ණමෙතා බහි යිතෙන නිලෙලාකෙතබ්බො². සචෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති මඤ්ඤො වා මඤ්ඤො ආරොපිතො හොති, පියෙ වා පියං ආරොපිතං හොති, සෙනාසනං උපරිපුඤ්ඤකතං හොති. සචෙ උක්ඛාහති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතෙන පට්ඨමං භුම්මිකරණං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤපටිපාදකා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො. භිසිබ්බොහනං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං.

1. අජ්ඣාචුසං වා අනජ්ඣාචුසං වා - මජ්ඣ.

2. උලලාකෙතබ්බො-සිවු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, යම්සේ ආගන්තුක මහණුන් විසින් පැවැතියයුතු ද එසේ ඔවුනට වත් පනවන්නෙමි. මහණෙනි, ආගන්තුක මහණු විසින් ‘දන් අරමට පිවිසෙන්නෙමි’ යි සලකා වහන් වූද, පහත් කොට ගසා දමා ගෙන කුඩය ඉවත් කොට හිස විවර කොට හිසෙහි වූඩිවුර උරහිසෙහි කොට, මනාකොට නො යුතු වැ අරමපිටියැයුතු. අරමට පිවිසෙන්නාහු විසින් ‘ආවාසයෙහි නිවැසි මහණු කොහි පෙරළා ඇත්මෙන් ද?’ යි සැලකියයුතු. උවටත් හලෙහි හෝ මඩු වැ හෝ රුක්වුලැ හෝ ඒ යම් තැනකට ආවාසික මහණු පෙරළා එක් ද, එහි ගොස් එක් පැත්තෙක පාත්‍රය තැබියැයුතු, එක් පැත්තෙක සිවුර තැබියැයුතු. සුදුසු අස්නක් ගෙන හිඳගතයුතු. බොන පැත් කවරේ ද? පරිභෝග ජලය කවරේ ද?” යි පැත් ද පරිභෝග ජලය ද විචාළයුතු. ඉදින් පැතින් ප්‍රයෝජන වේ නම් පැත් ගෙන පියැයුතු. ඉදින් පරිභෝග ජලයෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම් එය ගෙන පා දෙවියැයුතු. පා දෙවින්නහු විසින් එක් අතෙකින් දිය ඉස අනෙක් අතින් පා දෙවියැයුතු. එක ම අතින් පැත් ඉසීමත් පා දෙවීමත් නො කළයුතු.

වහන් පිසිනා රෙදි කඩ විචාරා, වහන් පිසදමියැයුතු. වහන් පිසින්නහු විසින් පළමු කොට විශැළි රෙදි කඩින් ද පසු වැ තෙත් කඩින් ද පිසදමියැයුතු. වහන් පිසිනා රෙදි කඩ සෝද එක් පැත්තෙක වැනියැයුතු. ආවාසික මහණ තෙම වැඩිමහලු වී නම්, වැන්දියුතු. නවක වේ නම් වැන්දවියැයුතු.

‘මට කවර සෙනස්නෙක් පැමිණේ ද?’ යි සෙනස්න විචාළ යුතු. ‘පළමු කිසිවකු වුසු එකෙක් ද? නැත නො වුසු එකෙක් ද?’ යි විචාරා දතයුතු. ගොවරය (පිඩු සිඟා යායුතු තැන) අගොවරය (පිඩු සිඟා නො යායුතු තැන්) විචාරා දතයුතු. සෙබසමිත කුලයෝ (මහත් සැදහැති එහෙත් දිළිඳු වූ ගෙවල්) විචාරා දත යුතු. වැසිකිළි කෙසකිළි පිහිටි තැන විචාරා දතයුතු. බොන පැත් ඇති තැන විචාළයුතු, සෙසු පරිභෝගයට ගතයුතු ජලය ඇති තැන අසා දතයුතු. සැරයැටිය ඇති තැන අසා දතයුතු. ‘කවර වෙලාවෙක ගම් වැදියැයුතු ද? කවර වෙලාවෙක ගමින් නික්මියැයුතු ද?’ යි සබ්බසාගේ කතිකා නියමය විචාළයුතු.

2. ඉදින් විහාරය කිසිවකු නො වුසු එකෙක් වේ නම්, දෙරපඵට තවටු කොට මොහොතක් බලා සිට අගුළු උගුළුවා දෙරපඵට විවර කොට පිටතැ සිටියහු විසින් පිරික්සා බැලියැයුතු. ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වී නම්, ඇදෙක ඇදෙක් නංවන ලද්දේ හෝ පුටුවෙක පුටුවෙක් නංවන ලද්දේ වේ ද, සෙනස්න මත (ඇඳ පුටු මත) ඇතිරිලි ආදිය ගොඩ ගසන ලද්දේ වී නම්, ඉදින් හැක්කේ නම් ඉඩ කළයුතු. විහාරය ඉඩ කරන්නහු විසින් පළමු කොට බුමුතුරුණු බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු. ඇඳ පා අලු බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. බිසි ද කොටට ද බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු.

නිසිද්දාපච්චිකාරණං නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං මඤ්ඤානිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නො අසඬ්ඛවට්ඨොනොන එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං. පියං නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නො අසඬ්ඛවට්ඨොනොන නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං. කවාට්ඨිට්ඨං නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං. ඛෙළුමලලකො නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං. අපරෙක්ඝනඵලකං නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං.

සථෙ වීභාරෙ සන්නාහකං හොති උලලොකා පයමං ඔහාරෙතබ්බං. ආලොකසන්නිකණ්ණභාගා පමජ්ජිතබ්බා. සථෙ ගෙරුකපරිකම්මකතා භික්ඛි කණ්ණකිකා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බා. සථෙ කාළවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිකා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බා. සථෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොසිතො සම්මජ්ජිතබ්බා¹. 'මා වීභාරො රජෙන උභයඤ්ඤි'ති. සඬ්ඛාර වීචිතියා එකමන්තං ඡබ්බිතබ්බං.

භූමිමාර්ජණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොටෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බා. මඤ්ඤා ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොටෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නො අසඬ්ඛවට්ඨොනොන යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බා. පියං ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොටෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නො අසඬ්ඛවට්ඨොනොන අතිහරිතො යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාට්ඨිට්ඨං අතිහරිතො යථායානෙ නිකත්තිපිතබ්බං භිසිඛිමොහනං ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොටෙතො අතිහරිතො යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසිද්දාපච්චිකාරණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොටෙතො අතිහරිතො යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමලලකො ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බා. අපරෙක්ඝනඵලකං ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං.

3. පත්තචීවරං නිකත්තිපිතබ්බං. පත්තං නිකත්තිපන්නො එකෙන හපෙතන පත්තං ගහෙතො එකෙන හපෙතන හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපියං වා පරාමසිතො පත්තො නිකත්තිපිතබ්බො. න ච අනාසුරිතාය² භූමියා පත්තො නිකත්තිපිතබ්බො. චීවරං නිකත්තිපන්නො එකෙන හපෙතන චීවරං ගහෙතො එකෙන හපෙතන චීවරවංසං වා චීවරරජ්ජං වා පමජ්ජිතො පාරතො අනාං ඔරතො හොගං කතො චීවරං නිකත්තිපිතබ්බං.

1. සමජ්ජිතබ්බා - සිද්ධ.

2. අනාසුරිතාය - මර්ග, සිද්ධ.

භිදිනා ඇතිරිය ද පසතුරුණ ද බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳ පහන් කොට (කිසිවෙක) නො ගාවා නො ගවා බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු, පුටුව පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් මනාව බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. කවාට පෘෂ්ඨය (දෙරපළු පිට) බැහැර කොට එක් පසෙක තැබිය යුතු. කෙළමලාව (පඩික්කම) බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. අපාශ්‍රයන ඵලකය (හේත්තුවන පුවරුව) බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු.

ඉදින් විහාරයෙහි මකුළුදල් වේ නම්, පළවුවෙන් ඉහළ සිට ඉවත් කළ යුතු. ඇතුළත පිටත වාකවුළු ද ගැබ සතර කොන් ද පිසදමිය යුතු. ඉදින් ගුරු පිරිසම කළ බිත්තිය කුණු වැකි ඇත් නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා එයින් පිස දමිය යුතු. ඉදින් කළුපැහැ කරන ලද බිත්තිය කුණු වැකි ඇත්තේ නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා පිසදමිය යුතු. ඉදින් බිම (ගුරු ආදි කිසිවෙකින්) පිරිසම නො කරන ලද නම්, 'වෙහෙර දූවිල්ලෙන් නො වැනේවා' යි සිතා දිය ඉස බිම ඇමැත් ද යුතු. කැලි කසළ එක් රැස් කොට පසෙක දමිය යුතු.

බුඩුතුරුණ අවිච්ඡිත වා (වියළා) ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පතවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවිය යුතු. ඇඳ පාදු වියළා පිසදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තන්හි තැබිය යුතු. ඇඳ අවිච්ඡිත දමා ඉද්ධ කොට ගසාදමා පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් මනාව ඇතුළට ගොස් කලින් තුඩුණු තැන පැනවිය යුතු. පුටුව අවිච්ඡිත ලා ඉද්ධ කොට ගසාහෙළා පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නොගවමින් ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන පැනවිය යුතු. දෙරපළුපිට ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන ම තැබිය යුතු. බිසි ද කොටට ද අවිච්ඡිත ලා ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩු තන්හි ම පැනවිය යුතු. ඉදිනා ඇතිරි ද පසතුරුණ ද අවිච්ඡිත වා ඉද්ධ කොට ගසා හෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩු තැන පැනවිය යුතු. කෙළමලාව අවිච්ඡිත ලා තවා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන තැබිය යුතු. හේත්තුවන පුවරුව අවිච්ඡිත ලා පිසදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන ම තැබිය යුතු.

3. පා සිවුරු බහා තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පරාමර්ශනය කොට (අත ගා) පාත්‍රය තැබිය යුතු. (පැයුරු ඇ කිසිවක්) නො අතුළු බිමැ පාත්‍රය නො තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුරුවස (සිවුර දමන උණ දණ්ඩ) හෝ සිවුරු රැහැන (සිවුර දමන රැහැන) හෝ පිසදමා සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමම තමා දෙසට ද වැටෙන සේ කොට සිවුර තැබිය යුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සචෙ පුරුක්ඛිමා සරජා වාතා වායනති පුරුක්ඛිමා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනති උත්තරා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ දකුණිමා සරජා වාතා වායනති දකුණිමා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතඛබ්බා. රත්තං ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ උණ්ණකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. රත්තං විවරිතඛබ්බා.

සචෙ පරිචෙණං උක්ඛාපං හොති පරිචෙණං සමමජ්ජනබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජනබ්බං. සචෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජනබ්බා. සචෙ අභිසාලා උක්ඛාපා හොති අභිසාලා සමමජ්ජනබ්බා. සචෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජනබ්බා.

සචෙ පාතීයං න හොති පාතීයං උපට්ඨපෙතබ්බං. සචෙ පරිභොජනීයං න හොති පරිභොජනීයං උපට්ඨපෙතබ්බං. සචෙ ආවමනකුමහියා උදකං න හොති ආවමනකුමහියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ආගන්තුකානං භික්ඛූනං වන්තං යථා ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි වත්තිතබ්බන්ති.¹

ආවාසිකවත්තං

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ආවාසිකා භික්ඛු ආගන්තුකෙ භික්ඛු දිස්වා නෙව ආසනං පඤ්ඤපෙතති න පාදෙදකං න පාදපීඨං න පාදකඨලිකං² උපනිකම්පනති, න පච්චුග්ගානඤ්ඤා පක්ඛවිවරං පටිගණනති. න පාතීයෙන පුට්ඨනති. වුඩ්ඨතරෙ, පි ආගන්තුකෙ භික්ඛු න අභිවාදෙතති න සෙනාසනං පඤ්ඤපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අස්ථිපා සනතුට්ඨා ලජ්ජනො කුක්ඛවිට්ඨා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ආවාසිකා භික්ඛු ආගන්තුකෙ භික්ඛු දිස්වී නෙව ආසනං පඤ්ඤපෙසසනති -පෙ- න සෙනාසනං පඤ්ඤපෙසසනති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙසුං.

1. සමා වත්තිතබ්බන්ති- මජ්ඣ. (ඵව. සබ්බස්ස)

2. පාද කඨලිකං භික්ඛු.

ඉදින් පෙර දිගට අයත් දූවිලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පෙරදිගැ වූ වාකවුළු වසා දමියයුතු. ඉදින් පැයිම් දිගට අයත් දූවිලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පැයිම් දිගැ වාකවුළු වසාදමියයුතු. ඉදින් උතුරු දිගට අයත් දූවිලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, උතුරු දිගැ වාකවුළු වසාලියයුතු. ඉදින් දකුණු දිග දූවිලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, දකුණු දිගැ වාකවුළු වසා තැබියයුතු ඉදින් ශීතකාලය වේ නම්, දහවල් වාකවුළු විවැරියයුතු, රෑ වැසියයුතු. ඉදින් උෂ්ණකාලය වේ නම්, දහවල් වාකවුළු වැසියයුතු, රෑ විවැරියයුතු.

ඉදින් පිරිවෙන කැලි කසළ සහිත වේ නම්, පිරිවෙන හැමැන්ද යුතු, ඉදින් දෙරටුව (දෙරැ කොටුව) කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් උවටත් හල කසළ සහිත වී නම්, උවටත් හල හැමැන්දියුතු. ඉදින් ශීතභල් ගෙය කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කැලි කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්දියුතු.

ඉදින් බොන පැන් නො වේ නම්, එය එළවා තැබියයුතු. ඉදින් පරිභොග පැන් නො වේ නම්, එය එළවා තැබියයුතු. ඉදින් මල දෙවා හරනා දිය සඳහා ඇති කළයේ ජලය නො වේ නම්, එහි එය වත්කළියුතු.

මහණෙනි, යම් සේ ආගන්තුකයන් විසින් පැවැත්වියයුතු ද, මේ ඒ ආගන්තුක භික්ෂූන්ගේ වත යි.

ආවාසිකවත්

4. එ සමයෙහි වනාහි ආවාසික භික්ෂූහු ආගතතුක භික්ෂූන් දක අසුන් නො ම පනවත්, පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාද කයළිකාව ද නො ම එළවාතබත්. පෙරගමන් කොට පායිවුරු නො ම පිළිගනිත්. බොන පැනින් නො ම විවැරත්. වැඩිමහලු වූ ද ආගතතුක භික්ෂූන් දක නො ම වදිත්, සෙනසුන් නො ම පනවත්. අල්පෙව්ස් වූ ලද දැයින් සතුටු වන, ලජ්ඣ වූ, සුළු වරදෙහි ද කුකුස් කරන, ශික්ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු 'කෙසේ නම් ආවාසික මහණහු ආගතතුක මහණුන් දක අසුන් නො ම පනවත් ද ... සෙනසුන් නො ම පනවත් ද' යි ලාමක කොට කියත්, නින්දා කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ.

“සචං කිර හික්ඛවෙ -පෙ-”

‘සචං හගවා’ -පෙ-

විගර්හිතා ධම්මං කරං කතා හික්ඛු ආමනෙතයි:

“තෙන හි හික්ඛවෙ ආවාසිකානං හික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා ආවාසිකෙහි වතතිතබ්බං:

5. “ආවාසිකෙන හික්ඛවෙ හික්ඛුනා ආගන්තුකං හික්ඛුං වූඛස්තරං දිස්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපියං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. පච්චුග්ගාදාං පක්ඛවිවරං පටිග්ගභෙතබ්බං. පානියෙන පුළ්චිතබ්බං. සචං උසස්භනි උපාහනා පුඤ්ඤතබ්බං. උපාහනා පුඤ්ඤනෙතන පය්මං සුසෙඛන වොළකෙන පුඤ්ඤතබ්බං, පච්ඡා අලෙලන උපාහනපුඤ්ඤතවොළකං ධොවිතා එකමනාං විසුසෙජ්ඣතබ්බං. ආගන්තුකො හික්ඛු වූඛස්තරො අභිවාදෙතබ්බං. සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණාතිති. අජ්ඣාචුජං වා අනාජ්ඣාචුජං වා ආවිකම්පිතබ්බං. ගොවරො ආවිකම්පිතබ්බං, අගොවරො ආවිකම්පිතබ්බං. සෙට්ඨමමනානි කුලානි ආවිකම්පිතබ්බානි. වච්චවයානං ආවිකම්පිතබ්බං. පස්සාවට්ඨානං ආවිකම්පිතබ්බං, පානියං ආවිකම්පිතබ්බං, පරිභොජනියං ආවිකම්පිතබ්බං, කන්තරදණ්ණං ආවිකම්පිතබ්බං. සඛ්ඤාසං කතිකසංඝානං ආවිකම්පිතබ්බං ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං ඉමං කාලං නිකම්පිතබ්බනති.

සචං නවකො භොති නිසින්නකෙන ආවිකම්පිතබ්බං: “අත්ථ පක්ඛං නිකම්පාහි, අත්ථ විවරං නිකම්පාහි, ඉදං ආසනං, නිසිද්භි”ති. පානියං ආවිකම්පිතබ්බං, පරිභොජනියං ආවිකම්පිතබ්බං, උපාහනපුඤ්ඤත වොළකං ආවිකම්පිතබ්බං. ආගන්තුකෙන හික්ඛුනා අභිවාදෙතබ්බං. සෙනාසනං ආවිකම්පිතබ්බං ‘එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණාති’ති, අජ්ඣාචුජං වා අනාජ්ඣාචුජං වා ආවිකම්පිතබ්බං. ගොවරො ආවිකම්පිතබ්බං, අගොවරො ආවිකම්පිතබ්බං, සෙට්ඨමමනානි කුලානි ආවිකම්පිතබ්බානි, වච්චවයානං ආවිකම්පිතබ්බං, පස්සාවට්ඨානං ආවිකම්පිතබ්බං, පානියං ආවිකම්පිතබ්බං, පරිභොජනියං ආවිකම්පිතබ්බං, කන්තරදණ්ණං ආවිකම්පිතබ්බං. සඛ්ඤාසං කතිකසංඝානං ආවිකම්පිතබ්බං ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං ඉමං කාලං නිකම්පිතබ්බනති.

ඉදං ඛො හික්ඛවෙ ආවාසිකානං හික්ඛුනං වග්ගං යථා ආවාසිකෙහි හික්ඛුති වතතිතබ්බනති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“මහණෙනි, සැබෑ ද ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක.

“සත්‍යය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඒ භික්ෂුහු කීහ...

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහමේ කථා කොට, භික්ෂූන් ඇමතුවේක.

“මහණෙනි, එසේ වී නම් ආවාසික මහණුන් විසින් යම්සේ පැවතියයුතු ද, එසේ ආවාසික භික්ෂූන්ට වත පනවන්නෙමි” යි වද්‍යා මෙසේ වත් පැනැවුණේක.

5. “මහණෙනි, ආවාසික මහණුහු විසින් වැඩිමහලු අංගනතුක මහණක්හු දැක, අය්‍යතක් පැනැවියයුතු. පාදෝනා දිය ද, පාපුටුව ද, පාදකයලිකාව ද එළවාතැබියයුතු. පෙරගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පැනින් විවාළයුතු. හැකි වේ නම්, පාවහන් පිස දමියයුතු, පාවහන් පිසදමන්නහු විසින් පළමු කොට වියැළි රෙදි කඩෙකින් පිස දමියයුතු, පසු වූ තෙත් රෙදි කඩින් පිස දමියයුතු. පාවහන් පිස්නා රෙදි කඩ සෝද පසෙක (විසාසජ්ජ-කඩ්ඩා) වැනිය යුතු. අංගනතුක මහණ තෙම වැඩිමහලු වී නම්, වැන්දියුතු, ‘මේ සෙනස්න ඔබට පැමිණෙතැ’ යි සෙනස්න පැනැවිය යුතු. සෙනස්න අන්කෙනතු වූසු හෝ නො වූසු එකක් ද යන්න දැන්විය යුතු. ගොවරස්ථාන දැන්වියයුතු. අගොවර ස්ථාන ද දැන්වියයුතු. සෙබ්බමුත කුල (අසෝ නමැ යි) දැන්වියයුතු. වැසිකිළිය ඇති තැන කියයුතු, කැසිකිළිය ඇති තැන කියයුතු. බොන පැන් ඇති තැන කියයුතු. පරිභොග ජලය ඇති තැන කියයුතු. සැරයැවිය ඇති තැන කියයුතු. ‘මේ වේලෙහි ගම් පිවිසියයුතු, මේ වේලෙහි ගමින් නික්ම යෑ යුතු යැ’ යි සබ්බසාගේ කතිකා නියමය කියයුතු.

ඉදින් අංගනතුක මහණ නවක වී නම්, තමා හිඳ ‘මෙහිම පාත්‍රය තබව, මෙහි සිටුර තබව, මේ අස්න ය, මෙහි හිඳගනු-ව’ යි කියයුතු. බොන පැන් ඇති තැන කියයුතු. පරිභොග ජලය ඇති තැන කියයුතු. පාවහන් පිස්නා රෙදිකඩ පෙන්විය යුතු. නවක වූ අංගනතුක මහණුහු ලවා ආවාසික වූ තෙමේ වැන්දවියයුතු. ‘මේ සෙනස්න ඔබට පැමිණෙතැ’ යි සෙනස්න පෙන්වියයුතු. සෙනස්න එයින් පෙර කිසිවකු වූසු හෝ නො වූසු තැනෙක් ද යන්න කියයුතු. ගොවරස්ථාන ද අගොවර ස්ථාන ද දැන්වියයුතු. සෙබ්බමුත කුල දැන්වියයුතු. වැසිකිළිය පෙන්වියයුතු. කැසිකිළිය පෙන්වියයුතු. බොන පැන් පෙන්වියයුතු, පරිභොග ජලය පෙන්වියයුතු. සැරයැවිය පෙන්වියයුතු, ‘මේ පිවිසියයුතු කාලය, මේ නික්මියයුතු කාලයැ යි සබ්බසාගේ කතිකා නියමය කියයුතු.

මහණෙනි, යම් සේ ආවාසික භික්ෂූන් විසින් පැවැතියයුතු ද, මේ එසේ වූ ආවාසික භික්ෂූන් පිළිබඳ වත යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ගමිකවතන.

6. තෙන බො පන සමයෙන ගමිකා භික්ඛු දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං අපට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං විවරිතා සෙනාසනං අනාපුච්ඡා පක්කමනති. දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං නස්සති. සෙනාසනං අගුණං හොති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිච්ඡා ලජ්ජතො කුක්කුච්චකා සික්කාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ගමිකා භික්ඛු දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං අපට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං විවරිතා සෙනාසනං අනාපුච්ඡා පක්කමස්සනති, දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං නස්සති සෙනාසනං අගුණං හොතිති.

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං.

“සච්ච කිර භික්ඛුවෙ -පෙ-”

“සච්ච. හගවා” -පෙ-

විගරහිතා ධම්මංකථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“තෙන හි භික්ඛුවෙ ගමිකානං භික්ඛුනං වහ්නං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා ගමිකෙහි භික්ඛුහි වත්තිතං.”

7. ගමිකෙන භික්ඛුවෙ භික්ඛුනා දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං එකෙකා සෙනාසනං ආපුච්ඡිතා පක්කමිතං. සච්ච භික්ඛු න හොති. සාමණෙරො ආපුච්ඡිතං. සච්ච සාමණෙරො න හොති. ආරාමිකො ආපුච්ඡිතං. සච්ච ආරාමිකො න හොති. උපාසකො ආපුච්ඡිතං. සච්ච න හොති භික්ඛු වා සාමණෙරො වා ආරාමිකො වා උපාසකො වා චතුස්ස පාසාණෙස්ස මඤ්චං පඤ්ඤාපෙකා මඤ්ච මඤ්චං ආරොපෙතා පිට්ඨෙ පිට්ඨං ආරොපෙතා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිතා දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං එකෙකා පක්කමිතං.

සච්ච විහාරො ඔවස්සති සච්ච උස්සහති ඡාදෙතං. උස්සකං වා කාතං. කිනති නු බො විහාරො ඡාදියෙථාති. එවිකෙතං ලහෙථ ඉච්චිතං කුසලා. නො චෙ ලහෙථ යො දෙසො අනොවස්සකො හොති, තත්ථ චතුස්ස පාසාණෙස්ස මඤ්චං පඤ්ඤාපෙකා මඤ්ච මඤ්චං ආරොපෙතා පිට්ඨෙ පිට්ඨං ආරොපෙතා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිතා දරුහණ්ඩං මහ්නිකාහණ්ඩං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං එකෙකා පක්කමිතං.

ගමික වත්

6. එ සමයෙහි ගමික (ගමන් යන) භික්ෂු ලිඛවු මැටිවුවා බඩු සුරක්ෂිත කොට නො තබා දෙරවල් ද වාකවුළු ද හැර දමා සෙනස්න කිසිවකුටත් නො පවරා නික්මයෙන්. ලි බඩු ද මැටිවුවා බඩු ද නැසෙයි. සෙනස්න නො රැකුණේ ද වෙයි. අල්පෙව්ස් වූ ලජ්ජි වූ ශික්ෂාකාමී වූ කුකුස් කරන්නා වූ යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙන් ද, ඔහු “කෙසේ නම් ගමික භික්ෂු ලිඛවු මැටිවුවා බඩු සුරක්ෂිත කොට අහුරා නො තබා දෙරවල් ද වාකවුළු ද විවර කොට සෙනස්න රැක ගන්නට කිසිවකුටත් නො පවරා නික්ම යන්නාහු ද, ලිඛවු මැටිබඩු නස්තේ ද, සෙනස්න නො රැකුණේ වේ ද?” යි ලාමක කොට කියත්, නිඤ්ඤෙරත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සැබෑ ද? ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑවැ යි භික්ෂුහු කීහ...

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා, දෑහැමි කපා කොට, භික්ෂුන් බණවා,

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, යම්සේ ගමික භික්ෂුන් විසින් පැවැතියයුතු ද, එසේ ගමික භික්ෂුන්ට වත් පැවැත්තෙමි” යි වදාරා ගමික වන පැනැවුසේක.

7. “මහණෙනි, ගමික මහණහු විසින් ලිඛවු ද මැටිවුවා බඩු ද සුරැකි කොට තැබියයුතු. දෙරවල් වාකවුළු වසා සෙනස්න රැක ගන්නට කෙනකුට දන්වා නික්මිය යුතු. භික්ෂුනමක් (එහි) නො වී නම්, හෙරණ තෙම දන්විය යුතු (හෙරණහට ඒවා රැක ගන්නට පැවැරිය යුතු), හෙරණෙක් නො සිටී නම්, ආරාමික තෙම (ආරාමිකයාට) දන්විය යුතු. ආරාමිකයෙක් නො වී නම්, උපාසකයකුට දන්විය යුතු. මහණෙක් හෝ හෙරණෙක් හෝ ආරාමිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ නො වී නම්, ගල් සතරක් උඩ ඇඳ පනවා, ඇඳ මත තව ඇඳක් නංවා, පුටුවක් මත පුටුවක් නංවා, සෙනස්න මතුයෙහි ගොඩ ගසා ලිඛවු මැටිබඩු එහි සුරැකි කොට අහුරා තබා දෙරවල් වාකවුළු වසා තබා නික්මිය යුතු.

විහාරය තෙමේ නම්, හැකි නම් (උච්ඡ ආදියකින්) වැසිය යුතු. ‘කෙසේ නම් විහාරය සෙවිලි කරනු ලබන්නේ ද’ යි උත්සාහ හෝ කළයුතු. මෙසේත් මෙය ලබන්නේ නම්, (මෙය සිදු වන්නේ නම්) මෙසේ මෙය මැනැව්. ඉඳින් නො ලබන්නේ නම් යම් පැත්තෙක් නො තෙමෙන්නේ වේ නම්, එහි ගල් සතරක් මත ඇඳක් පනවා, ඒ ඇඳ මත තව ඇඳක් නංවා පුටුවක් උඩ පුටුවක් නංවා, සෙනස්න මත ලි බඩුත් මැටි බඩුත් ගොඩ ගසා සුරැකි කොට තබා දෙරවල් වාකවුළු වසා තබා නික්මිය යුතු.

සචෙ සංඛො වීහාරො ඔව්සසති සචෙ උසසහති සෙනාසනං ගාමං අතිහරිතබ්බං. උසසුඤ්ඤං වා කාතබ්බං කිනචී නු ඔවා සෙනාසනං ගාමං අතිහරියෙථාති. එවිඤ්ඤානං උභෙථ ඉවෙවිතං කුසලං. නො චෙ උභෙථ අපේක්ඛාකාසෙ වතුසු පාසාණෙසු ලෙඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙඤා මඤ්ඤං මඤ්ඤං ආරොපෙඤා පිඨෙ පිඨං ආරොපෙඤා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිඤා දරුහණ්ඩං මහණ්කාහණ්ඩං පටිසාමෙඤා තිණෙන වා පණ්ණෙන වා පටිච්ඡාදෙඤා පක්කමිතබ්බං අපොචනාම අඛණ්ඩාපි සෙසෙයසුනති.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ගමිකානං භික්ඛුනං වත්තං යථා ගමිකෙහි වත්තිතබ්බනති.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු හත්තග්ගෙ න අනුමොදනති. ඉන්ද්‍රියො උප්පායනති වියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සකාපුරුහියා හත්තග්ගෙ න අනුමොදියසනති”ති. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උප්පායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතයි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුනති”.

අථ ඛො තෙසං භික්ඛුනං එතද්වොයි “කෙන නු ඛො හත්තග්ගෙ අනුමොදිතබ්බනති”. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතයි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථෙරෙන භික්ඛුනා හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුනති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරුස්ස පුගස්ස සඛ්ඤහන්තං හොති. ආයස්මා සාරිපුත්තො සඛ්ඤතෙථරො හොති. භික්ඛු ‘හගවතා අනුඤ්ඤානං ථෙරෙන භික්ඛුනා හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුනති’, ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතකං ඔභාය පක්කමිංසු. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො තෙ මනුස්සෙ පටිසම්මොදිඤා පච්ඡා එකකොච අගමායි. අඤ්ඤා ඛො හගවා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතද්වොච: “කච්චි සාරිපුත්ත හත්තං ඉදං අහොයි”ති. “ඉදං ඛො හතොත හත්තං අහොයි. අපි ව ඉං භික්ඛු එකං ඔභාය පක්කන්තා”ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉදින් සියලු විහාරය තෙමේ නම්, හැක්කේ නම්, සෙනස්න ගමට ගෙන යායුතු. කෙසේ නම් සෙනස්න ගමට ගෙනයනු ලබන්නේ දැ යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු යි. ඉදින් මෙය මෙසේ ලබන්නේ නම් ඒ මැනවි. ඉදින් නො ලබන්නේ නම්, එලිමහනෙහි ගල් යතරක් උඩ ඇඳක් පනවා ඒ ඇඳෙහි ඇඳක් නංවා පුටුවෙක පුටුවක් නංවා සෙනස්න මත ලිබවුන් මැව්බවුන් එක්රැස් කොට (එකට ගොඩගසා) සුරැකි කොට 'යටත්පිරිසෙයින් ලිබවුල අවයවවත් ඉතිරි වන්නේ නම් මැනවි' යි පෘණයෙන් හෝ කොළවලින් හෝ වසා තබා ගිණිමැ යායුතු.

මහණෙනි, යම්සේ ගමිකයන් විසින් පැවැතියයුතු ද මේ ඒ ගමික භික්ෂුන් පිළිබඳ වන යි''.

8. එසමයෙහි මහණහු බොජුන් ගන්නා තන්හි දී (බොජුන් හලේ දී) අනුමොදනා නො කෙරෙත්. "කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රීය ශ්‍රමණයෝ බොජුන්හලෙහි දී අනුමොදනා නො කරන්නාහු දැ" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නුගුණ කරා පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නිත්‍ය කරන, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා,

"මහණෙනි, බොජුන්හලෙහි දී අනුමොදනා බණ කියන්නට අනුදනිමි" යි වදළසේක.

එකල්හි ඒ මහණුන්ට "කවර නම් කෙනකුන් විසින් බොජුන් හලෙහි දී අනුමොදනා බණ කියායුතු දැ?" යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි දහැමි කරා කොට, භික්ෂුන් බණවා,

"මහණෙනි, සඨවිර මහණක්හු විසින් භක්තාග්‍රයෙහි අනුමොදනා කරන්නට අනුදනිමි" යි වදළසේක.

එසමයෙහි වනාහි එක්තරා සමුහයකගේ සභබනෙක් වෙයි. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ (එයට වැඩිය සභ පිරිසේ) සභසඨවිර වෙති. 'සඨවිර මහණහු විසින් භක්තාග්‍රයෙහි අනුමොදනා කරන්නට අනුදනිමි' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලදැ" යි කියා, භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවන් හුදෙකලා කොට හැර නික්මැගියාහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ ඒ ජිනිසුන්ට භුක්තානුමොදනාව කොට, පසුව හුදෙකලාව ම වැඩියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරින් ම වඩනා ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවන් දුටුසේක. දක ඔබ බණවා, "කිමෙක් ද ශාරිපුත්‍රයෙනි, බත සමෘද්ධ වී දැ" යි දසාවදළසේක. "වහන්ස, බත සමෘද්ධ විය. එහෙත් භික්ෂුහු මා හුදෙකලා කොට හැරදමා ගියාහු" යැ යි සැලකළහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි.

“අනුජානාමි භික්ඛව භත්තග්ගෙ වතුභි පඤ්ඤාං ථෙරානුථෙරෙභි භික්ඛුභි ආගමෙතුනති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො ථෙරො භත්තග්ගෙ වච්චිතො ආගමෙයි. සො වච්චං සක්ඛාරෙතුං අසක්ඛානෙනා මුච්ඡිතො පපති. භගවතො එතමස්සං අරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සතිකරණියෙ ආනන්තරිකං භික්ඛුං ආපුච්ඡිතා ගතතුනති.

භත්තග්ගවත්තං

9. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්නිවජ්ඣා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භත්තග්ගං ගච්ඡන්ති වොක්කමම. පි ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡන්ති. ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපබ්ඡස් නිසීදන්ති. නචෙ පි භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහන්ති. සඤ්ඤාච්චිපි ඔසුරිඤ්ඤා අනන්තරෙ නිසීදන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපඤ්චස් සන්තුට්ඨා ලජ්ජිතො කුක්ඛාදිකා සික්ඛාකාමා තෙ ලජ්ජායතති වියන්ති විපාලෙන්ති “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්නිවජ්ඣා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භත්තග්ගං ගච්ඡස්සන්ති වොක්කමම ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡස්සන්ති, ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපබ්ඡස් නිසීදස්සන්ති, නචෙපි භික්ඛු ආසනෙන පි පටිබාහස්සන්ති, සඤ්ඤාච්චිපි ඔසුරිඤ්ඤා නිසීදස්සන්ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං අරොවෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්නිවජ්ඣා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භත්තග්ගං ගච්ඡන්ති—පෙ— සඤ්ඤාච්චිපි ඔසුරිඤ්ඤා නිසීදන්ති”ති.

සච්චං භගවා.

විගර්භි බුද්ධො භගවා. විගර්භිඤ්ඤා ධම්මිං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි.

තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං භත්තග්ගෙ වත්තං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමි යථා භික්ඛුභි භත්තග්ගෙ වර්ජිතස්සං.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ පවුරුණෙහි දැනුම් කරා කොට, භික්ෂූන් බණවා-

“මහණෙනි, භක්තාග්‍රයෙහි සතර පස් නමක් පෙර අනුපෙර භික්ෂූන් (භුක්තානුමොදනාව අවසන් වන තෙක්) රැඳී බලා පොරොත්තු විය යුතු යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි එක්තරා ස්ථවිර නමක් භක්තාග්‍රයෙහි දී වර්ථමාන මැඩුණේ රැඳී හුන්නේ ය. භේ වර්ථමාන වෙගය දරාගන්නට නොහැක්කේ මුසපත් වැ වැටුණේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කටයුත්තක් ඇති කල්හි තමාට අනතුරුව (හමා ළඟ ම) ඉන්නා මහණෙහිට දන්වා යන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

භක්තාග්‍ර වත

9. එසමයෙහි සැවැගි මහණහු මනා කොට නො හැන්දහූ, මනා කොට නො පෙරෙවියාහු, සුදුසු ආකල්ප (මනා ලෙස ඉරියව් පැවැත්වීම) නැත්තාහු, භොජන ශාලාවට යෙත්. ස්ථවිර භික්ෂූන් පසුබා ඉදිරි ඉදිරිවැ ද යෙත්. ස්ථවිර භික්ෂූන් මැදට පිවිස මහාතෙරුනට ඇලී හිඳගනිත්. නවක භික්ෂූන් ඔවුන් හුන් අස්නෙන් තොරපත්. සහළ සිවුර යට කොට ද ඇතුළුගෙහි හිඳිත්. අල්පෙව් වූ ලස් වූ සුළු වරදෙහිත් කුකුස් කරන්නාවූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් සැවැගි මහණහු නොමනා ව හැන්දහූ, නොමනා ව පෙරෙවියාහු, මනා ආකල්ප නැත්තාහු බොජුන් හලට යන්නාහු ද ස්ථවිර භික්ෂූන් පසුබා කුමු ඉදිරි ඉදිරි ව යන්නාහු ද, ස්ථවිර භික්ෂූන් මැදට වැද මහතෙරුනට ඇලී හිඳින්නාහු ද, නවක භික්ෂූන් ඔවුන් හුන් අස්නෙන් වලින් තොරනාහු ද, ගමෙහි දී සහළ සිවුර ද යට කොට හිඳින්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නුගුණ කරා පතුරුවත්.

එ කලා ඒ භික්ෂූහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි, සැවැගි මහණහු නො මනා කොට හැඳ ගත්තෝ වැ, නො මනා කොට පෙරෙව ගත්තෝ වැ මනා ආකල්ප නැත්තෝ වැ බොජුන් හලට යෙත් ල ... සහළ සිවුර යට කොට ද ගමෙහි හිඳිත් ල ඒ සැබෑ ද?” යි අසාවදාළසේක.

‘ඒ සැබෑවැ’ වහන්සැ යි මහණහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැරැහූ සේක. වෙසෙසින් ගරභා, දැනුම් කරා කොට, භික්ෂූන් බණවා-

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, යම් සේ භික්ෂූන් විසින් භක්තාග්‍රයෙහි පැවැත්විය යුතු ද එසේ වූ භක්තාග්‍ර වත භික්ෂූනට පතවන්නෙමි” යි වදාළසේක. (මෙසේ වදා මතු දක්වෙන වත පැහැදිලිසේක):

10. “සචෙ ආරාමේ කාලො ආරොචිතො හොති, නිමිණං පටිච්ඡා-
දෙනොතන පරිමණං. නිවාසෙතො කායබන්ධනං බන්ධනං සගුණං කතො
සංඝාතියො පාරිජිතො ගණකං පටිමුඤ්චිතො ධොවිතො පතනං ගහෙතො
සාධුකං අනරමානෙන ගාමො පටිසිහබ්බො. න වොසකම්ම ථෙරානං
භික්ඛුනං පුරුෂො පුරුෂො ගතඛං සුපටිච්ඡොතන අනතරසරෙ
ගතඛං, සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිත්තචක්ඛුනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය
-පෙ- න උජ්ජේකාය -පෙ- අප්පසංගො -පෙ- න කායප්පාලකං
-පෙ- න බාහුප්පාලකං -පෙ- න සිසප්පාලකං -පෙ- න බ්බහකතෙන
-පෙ- න ඔගුණධීතෙන -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ ගතඛං.

සුපටිච්ඡොතන අනතරසරෙ නිසිදිතඛං. සුසංවුතෙන -පෙ-ඔක්ඛි-
ත්තචක්ඛුනා - පෙ - න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ජේකාය -පෙ-
අප්පසංගො -පෙ- න කායප්පාලකං -පෙ- න බාහුප්පාලකං -පෙ-
න සිසප්පාලකං -පෙ- න බ්බහකතෙන -පෙ- න ඔගුණධීතෙන -පෙ-
න පලාස්සකාය -පෙ- න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජ නිසිදිතඛං. න නවා
භික්ඛු ආසනොන පටිබාහිතඛං. න සංඝාතං ඔත්ථිතො අනතරසරෙ
නිසිදිතඛං.

11. උදකෙ දීයමානෙ උභොති හතෙති පතනං පටිග්ගහෙතො උදකං
පටිග්ගහෙතඛං. නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නෙන පතො
ධොවිතඛං. සචෙ උදකපටිග්ගාහකො හොති නිවං කතො උදකපටිග්ගහෙ
උදකං ආසිඤ්චිතඛං. මා උදකපටිග්ගාහකො උදකෙන ඔසිඤ්චී,
මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්චීසු, මා සංඝාතං උදකෙන ඔසිඤ්චීති.

සචෙ උදකපටිග්ගාහකො න හොති. නිවං කතො ඡමාය උදකං
ආසිඤ්චිතඛං. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන සිඤ්චීසු, මා සංඝාතං
උදකෙන ඔසිඤ්චීති.

ඔදනෙ දීයමානෙ උභොති හතෙති පතනං පටිග්ගහෙතො ඔදනො
පටිග්ගහෙතඛං. සුපසස් ඔකාසො කාතඛං. සචෙ හොති සප්පි වා
තෙලං වා උක්ඛරිතඛං වා. ථෙරෙන වසනඛං සබ්බසං සමකං
සමපාදෙති.

සකකචං පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතඛං. පතනසංඤ්ඤිතො පිණ්ඩ
පාතො පටිග්ගහෙතඛං. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතඛං.
සමතිත්තිකො පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතඛං. න තාව ථෙරෙන
භුඤ්චිතඛං. යාව න සබ්බසං ඔදනො සමපන්නො හොති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

10. ‘ඉදින් ආරාමයෙහි කාලය දන්වන ලද්දේ වී නම්, තෙමඩුලු වසන්තභූ විසින් පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබාන බැඳ සගුණ කොට සහළසිවුර පෙරවැ ගැට වඩු ගන්වා (ගණය අඩුණා) පාත්‍රය දෙට අතින් ගෙන මනා කොට නො සුහුසුලු වැ ගමට පිවිසියැයුතු. ස්ථවිර භික්ෂුන් පසුබා ඉදිරි ඉදිරි වැ නො යා යුතු. සුපිළියන් වැ ගමැ යායුතු. සුසංවෘත වැ ගමැ යායුතු. බිමට හෙළ ඇසැති වැ ... ඔසොවාගත් සිවුරු ඇති වැ නො යායුතු ... මහත් කොට සිනාසිසි නො යායුතු. නිහඬ වැ යායුතු. කය සොලොවමින් නො යායුතු. අත් වන වනා නො යායුතු. හිස සොලොවමින් නො යායුතු ඉහැ අත් ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙවැ නො යායුතු. උත්කුටුක වැ ගමෙහි නො යායුතු.

ගමැ සුපිළියන් වැ හින්දූයුතු. මනා සංචර ඇති වැ ... යටට හෙලු ඇස් ඇති වැ හින්දූයුතු. ඔසවාගත් සිවුරු ඇති වැ ... මහත් කොට සිනා සිසි නො හින්දූයුතු. නිහඬ වැ හින්දූ යුතු. කය සොලොවමින් ... අත් සොලවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත් ගසාගෙන ... ඉස වසා පෙරෙවැ ... පලලඤ්ඤාවෙන් ... ස්ථවිර භික්ෂුනට ඇලී නො ඉන්දූයුතු. නවක මහණභූ අස්නෙන් නො ම නෙරැසියැයුතු. ගමැ සහළ සිවුර යට කොට නො හින්දූයුතු.

11. පැන් දෙන කල්හි දැතින් පාත්‍රය පිළිගෙන එයින් පැන් පිළිගතයුතු. පහත් කොට මනාව කිසිවෙක නො ගහවා පාත්‍රය දෙටියැයුතු, ඉදින් දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් (පඩික්කලෙක්) වේ නම්, ‘දිය පිළිගන්නා බඳුන දිය ඉතිරි නො තෙමේවා’ යි ද, ‘ළඟ ඉන්නා භික්ෂුහු දියෙන් නොතෙමෙන් වා’ යි ද, සහළ සිවුරු දියෙන් නො තෙමේවා’ යි ද සලකා පහත් කොට දිය පිළිගන්නා බඳුනෙහි දිය වත්කළයුතු.

ඉදින් දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් (පඩික්කලෙක්) නො වී නම්, ‘ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමෙන්වා’ යි, ‘සහළ සිවුරු දියෙන් නො තෙමේවා’ යි සලකා පහත් කොට බිමැ දිය වත්කළයුතු.

බත් දෙනු ලබන කල්හි දැතින් පාත්‍රය ගෙන එයින් බත් පිළිගතයුතු. සුපයට ඉඩ තැබියැයුතු. ගිතෙල් හෝ තලතෙල් හෝ අවුළුපත් හෝ වේ නම්, ‘සියලු දෙනාට ම සම ලෙස සපයන්නැ’ යි තෙරහු විසින් කියැයුතු.

පිණ්ඩපාතය සකසා (සැලැකිලිමත් වැ) පිළිගතයුතු. පාත්‍රගත සංඥා ඇති ව පිණ්ඩපාතය පිළිගතයුතු. පිණ්ඩපාතය එයට සම වූ (බතින් සතරින් කොටස් පමණ වූ) සුපය ඇත්තේ පිළිගත යුතු. පිණ්ඩපාතය (පාත්‍රයේ) මුඛවිට යටැ ඉර තෙක් පමණක් පුරවන ලද බත ඇත්තේ පිළිගතයුතු. යම් තාක් සියලු ම භික්ෂුනට බත් නො ලැබුණේ වේ ද ඒ තාක් තෙරහු විසින් නො වැළඳියැයුතු.

සසකචං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. පතංසඤ්ඤානා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සපදනං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න ථූපතො. ඔමඤ්ඤානා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න සුභං වා වාසඤ්ජනං වා ඔදනෙන පටිච්ඡාදෙනබ්බං. භීයොයාකමානං උපාදය. න සුභං වා ඔදනං වා අභිලානෙන අනන්තො අනාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජිතබ්බං.

12. න උජ්ඣානසඤ්ඤානා පරෙසං පතො ඔලොකෙනබ්බො. නාතිමගගෙනා කබලො කාතංසො. පරිමණිලො ආලොපො කාතබ්බො. න අනාගතෙව කබලෙ මුඛදාරං විවරිතබ්බං. න භුඤ්ජමානො සබ්බො භජො මුඛෙ පකඛිපිතබ්බො. න සකබලෙන මුඛෙන ව්‍යාහරිතබ්බං. න පිණ්ඩකෙඛාසං භුඤ්ජිතබ්බං. න කබලාවචේදකං භුඤ්ජිතබ්බං. න අවගණකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න භස්මනිච්ඡිතකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සිස්මාවකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න ජීවිනානිවාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න වජ්‍රවජ්‍රකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න භස්මනිලේඛකං භුඤ්ජිතබ්බං. න පතනිලේඛකං භුඤ්ජිතබ්බං. න ඔට්ඨනිලේඛකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සාමිසෙන භජෙන පානීයථාලකො පටිග්ගහෙනබ්බො.

න නාව පෙරෙන උදකං පටිග්ගහෙනබ්බං. යාව න සබ්බො භුත්තාට්ඨො භොග්ගී. උදකෙ දීයමානෙ උගොභි භජෙභි පතං පටිග්ගහෙනබ්බං. නිවං කඤ්ඤා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන පතො ධොවිතබ්බො. සථෙ උදකපටිග්ගාහකො භොගී නිවං කඤ්ඤා උදකපටිග්ගහෙ උදකං ආසිඤ්ජිතබ්බං. මා උදකපටිග්ගාහකො උදකෙන ඔසිඤ්ජි. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්ජිංසු මා සඤ්ඤාටි උදකෙන ඔසිඤ්ජිති. සථෙ උදකපටිග්ගාහකො න භොගී නිවං කඤ්ඤා ජමාය උදකං ආසිඤ්ජිතබ්බං. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්ජිංසු, මා සඤ්ඤාටි උදකෙන ඔසිඤ්ජිති. න සසිස්මං පතොධොවනං අනතරසරෙ ඡංඨිතබ්බං.

නිවත්තනෙන, නවකෙහි භික්ඛුහි පයමනරං නිවත්තනබ්බං. පච්ඡා පෙරෙහි. සුපටිච්ඡන්නෙන අනතරසරෙ ගන්තබ්බං. සුසංවුන්නෙ-පෙ- ඔකඛින්න වක්ඛිනා-පෙ- න උකඛින්නකාය -පෙ- න උජ්ජයිකාය -පෙ- අපාසංගුන -පෙ- න කායසංවාලකං -පෙ- න බාහුසංවාලකං -පෙ- න සිසංවාලකං -පෙ- න බලිග්ගකතෙන -පෙ- න ඔග්ගඤ්ඤානෙන -පෙ- න උකඤ්ඤාටිකාය අනතරසරෙ ගන්තබ්බං.

ඉදං ධො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං භත්තග්ගෙ විතං යථා භික්ඛුහි භත්තග්ගෙ විතතිතබ්බන්ති.

පයමං භාණවාරං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සකසා පිණ්ඩපාතය වැළඳියැයුතු. පාත්‍රගත සංඤ ඇති ව පිණ්ඩපාතය වැළඳියැයුතු. (තැනින් තැන නො ගෙන) එක් තැනෙකින් පටන්ගෙන පිළිවෙළින් පිණ්ඩපාතය වැළඳියැයුතු. පිණ්ඩපාතය එයට යොග්‍ය පමණට සුප ඇත්තේ වැළඳියැයුතු. බත් ගොඩ මැදින් මැඩ නො වැළඳියැයුතු. වැඩියෙන් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුප හෝ ව්‍යංජන හෝ බත් නො වැසියැයුතු. නො ගිලන් මහණක්හු විසින් සුප හෝ බත් හෝ තමා සඳහා ඉල්ලා නො වැළඳියැයුතු.

12. අවඤ සහිත හැඟීම් ඇති ව අනුන්ගේ පාත්‍රය නො බැඳියැයුතු. ඉතා මහත් බත්පිඩු නො කළයුතු. බත්පිඩු පිරිමඩුලු (වට) කළයුතු. බත්පිඩුව මුට්ටු ලං නො වන තෙක් මුට්ටු දෙර නො විවැරියැයුතු. වළඳන්නහු විසින් සියලු අත මුට්ටු නො බහාලියැයුතු. බත්පිඩුව සහිත මුට්ටු නො බිණියැයුතු. මුට්ටු තුළට බත් ඉසිමින් (වසිකරමින්) නො වැළඳියැයුතු. බත් පිඩු කඩ කඩ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. වසුරන් සේ බත්පිඩු හක්කේ රැස් කොට තබාගනිමින් නො වැළඳියැයුතු. අත ගසා දමමින් නො වැළඳියැයුතු. බත්තළු විසුරුවමින් නො වැළඳියැයුතු. දිව තෙරමින් නො වැළඳියැයුතු. 'චපු චපු' යන හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. 'සුරු සුරු' යන හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. අත ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. පාත්‍රය ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. තොල ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. ඉඳුල් සහිත අතින් පැත්තලුව (කෝප්පය) නො පිළිගතයුතු.

යම්කාක් සියලු මහණහු වළඳා නිම කෙරෙත් ද, ඒකාක් තෙරහු විසින් දිය නො පිළිගතයුතු. දිය දෙනු ලබන කලා දැනින් පාත්‍රය ගෙන එයින් දිය පිළිගතයුතු. කිසිවෙක නො ගහමින් පහත් කොට පාත්‍රය මොනොවට අල්ලාගෙන දෙවියැයුතු. දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් වේ නම්, 'දිය පිළිගන්නහු දියෙන් නො තෙමේව' යි 'ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමේව' යි, 'සහළසිවුරු දියෙන් නො තෙමේව' යි සලකා, දිය පිළිගන්නා බඳුන පහත් කොට එහි දිය වත්කළ යුතු. දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් නො වී නම්, 'ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමේව' යි 'සහළසිවුරු දියෙන් නො තෙමේව' යි සලකා, පහත් කොට බිම දිය වත්කළයුතු. පාත්‍ර දෙවූ බත්හුළු සහිත ජලය ගමෙහි (ගෙවල් අතුරු) නො දැමියැයුතු.

ඇතුළු ගමන් පෙරළා එන සකසා විසින් (මෙසේ පිළිපැදිය යුතු.) පළමු කොට නවක මහණුන් විසින් පෙරළා ඉයැයුතු, ස්වථීර මහණුන් විසින් පසු ව ඉයැයුතු. සුපිළියන්ව ගමා යා යුතු. සුසංවාත වැ ... යටට හෙළු ඇස් ඇති වැ ගමා යා යුතු. සිවුර ඔසොවාගෙන ... මහහඬින් සිනාසිසි ගමා නො යායුතු. නිහඩ වැ ගමා යායුතු. කය සොලවමින් ... අත් සොලවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙවැ ... උත්තුටුක වැ ගමා නො යායුතු.

මහණෙනි, යම්යේ භික්ෂුන් විසින් බොජුන්හලා පැවැතිය යුතු ද, මේ ඒ බොජුන්හලා වන යැ" යි වදළසේක.

පළමු බණවර යි.

T-23

පිණ්ඩවාරික වතක.

1. තෙන බො පත සමයෙන පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුතතිවසා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය වරනති. අසලලකෙකඤ්චාපි නිවෙසනං පච්චිසනති අසලලකෙකඤ්චාපි නිකම්මනති. අතිසහසාපි පච්චිසනති. අතිසහසාපි නිකම්මනති. අතිදුරෙපි තිට්ඨනති. අව්වාසනෙහෙපි තිට්ඨනති. අතිවිරම්බි තිට්ඨනති. අතිලහුකමපි නිවත්තනති.

අඤ්ඤතරොපි පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු අසලලකෙකඤ්චා නිවෙසනං පාච්චිසී. සො ච ආරං මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤතරං ඔවරකං පාච්චිසී. පසුමං ච ඔවරකෙ ඉත්ථි නග්ගා උත්තානා නිපන්නා හොති. අද්දසා බො සො භික්ඛු තං ඉත්ථි නග්ගං උත්තානං නිපන්නං. දිස්වාන ‘නයිදං ආරං, ඔවරකං ඉදං’ති තභ්බා ඔවරකා නිකම්මී. අද්දසා බො තස්සා ඉත්ථියා සාමිකො තං ඉත්ථි නග්ගං උත්තානං නිපන්නං. දිස්වාන ඉමිනා මෙ භික්ඛුනා පජාපති දුසිතාති තං භික්ඛුං ගහෙත්වා ආකොටෙයි.

අථ බො සා ඉත්ථි තෙන සද්දෙන පච්චුජ්ඣතිත්වා තං පුරිසං එතද්වොච: “කිස්ස තං අයා ඉමං භික්ඛුං ආකොටෙයි”ති.

“ඉමිනාපි තං භික්ඛුනා දුසිතා”ති.

“නාහං අයා ඉමිනා භික්ඛුනා දුසිතා. අකාරකො සො භික්ඛු”ති තං භික්ඛුං මුඤ්ඤාපෙයි.

අථ බො සො භික්ඛු ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛුනං එතමසං ආරොචෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිප්පා සන්තුට්ඨා ලජ්ජනො කුන්ඤ්චිකා සිකුමාකාමා, තෙ උජ්ඣායනති වීයසානි විපාවෙනති: කථං හි නාම පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුතතිවසා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය වරිස්සනති. අසලලකෙකඤ්චාපි නිවෙසනං පච්චිසිස්සනති, අසලලකෙකඤ්චාපි නිකම්මිස්සනති, අතිසහසාපි පච්චිසිස්සනති, අතිසහසාපි නිකම්මිස්සනති. අතිදුරෙපි තිට්ඨිස්සනති. අව්වාසනෙහෙපි තිට්ඨිස්සනති. අතිවිරම්බි තිට්ඨිස්සනති. අතිලහුකමපි නිවත්තිස්සනති.

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං හගවා.”

පිණ්ඩවාරික වත

1. එ සමයෙහි පිණ්ඩවාරික භික්ෂුහු නො සකසා හැන්දහු, නො සකසා පෙරවියාහු, භික්ෂු ආකල්පයෙන් යුක්ත නො වූවාහු පිටු පිණ්ඩ හැසිරෙත්, නො සලකා ද ගෙට පිවිසෙත්, නො සලකා ද ගෙන් නික්මෙත්, ඉතා හදිසියෙන් ද ගෙට පිවිසෙත්, ඉතා හදිසියෙන් ද, නික්ම යෙත්, ඉතා ඇත්හි ද, සිටිත්, ඉතා ළඟද සිටිත්, ඉතා බොහෝ වෙලා ද සිටිත්, ඉතා වහා ද පෙරළා යෙත්.

එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් ද නො සලකා ගෙයකට පිවිසියේ ය. හේ දෙර යැ යි වරදවා සිතනුයේ, එක්තරා ඇතුළු ගෙයකට පිවිසියේ ය. ඒ ඇතුළුගෙහි ද ස්ත්‍රියක් නග්න වැ උඩුකුරු වැ වැද හොත්හි වේ. ඒ මහණ නග්න වැ උඩුකුරු වැ හොත් ඒ ස්ත්‍රිය දුටුයේ ම ය. දැක “මේ දෙරකඩ නො වේ. මේ ඇතුළු ගෙයෙකැ” යි සිතා ඒ ඇතුළු ගෙයින් නික්මියේ ය. ඒ ස්ත්‍රියගේ සැමියා නග්න වැ උඩුකුරු වැ හෝනා ඒ ස්ත්‍රිය දැක ‘මේ මහණහු විසින් මා බිරියදුෂිත වූවා’ යි සිතා ඒ මහණහු අල්ලාගෙන තැළී ය.

ඉක්බිති ඒ ස්ත්‍රී ඒ හසින් පිබිද ‘ඤාමිනි, ඔබ මේ වහන්දෑට කුමට තළත් ද’ යි ඇසුවා ය.

‘මේ මහණ විසින් තෝ දුෂිත වීහි’ යි හේ කීව.

“ඔ ‘ඤාමිනි, මේ මහණ විසින් මම දුෂිත නො වීම්, හෙතෙම වරදක් නො කෙළෙකැ” යි කියා ඒ මහණහු මුදවාලූ ය.

ඉක්බිති ඒ මහණ අරම් ගොස් භික්ෂුනට මේ පවත් සැලකෙළේ ය. අල්පෙව්ඡ සනතුෂට ලජ්ජා යුළු වරදෙහි ද කුකුස් කරන යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් පිණ්ඩවාරික භික්ෂුහු නො සකසා හැන්දහු, නො සකසා පෙරෙවියාහු, භික්ෂු ආකල්පයෙන් යුක්ත නො වූවාහු පිටු පිණ්ඩ හැසිරෙන්නාහු ද, නො සලකා ගෙවලට පිවිසීමත් ගෙයින් නික්මීමත් කරන්නාහු ද, ඉතා වහා පිවිසෙන්නාහු ද, ඉතා වහා ගෙන් නික්මෙන්නාහු ද, ඉතා ඇත්හිත් සිටින්නාහු ද, ඉතා ළඟත් සිටින්නාහු ද, ඉතා බොහෝ වෙලාත් සිටින්නාහු ද, ඉතා වහාත් නික්ම යන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

එ කලා ඒ වහන්දෑ මේ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කළාහ.

“මහණෙනි, සැබෑ ද” ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන් සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍ය යැ” යි ඒ භික්ෂුහු කීහ.

විගර්හිතා ධම්මං කරං කතා භික්ඛු ආමනෙතාසි: “තෙන භි භික්ඛවෙ පිණ්ඩවාරිකානං භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා පිණ්ඩවාරිකෙහි භික්ඛුහි වග්ගතං.”

2. “පිණ්ඩවාරිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉදනි ගාමං පටිසිස්සාමීති කිමණ්ඤ්ලං පටිච්ඡාදෙනෙතන පරිමණ්ඤ්ලං නිවාසෙතා කායබ්ඛිතං බන්ධනා සගුණං කතා සංඛාරාදියො පාරුපිතා ගණ්ඨකං පටිවුඤ්ඤාතා ධොවිතා පග්ගා ගහෙතා සාධුකං අතරමානෙන ගාමො පටිසි-
තංඛා. සුපටිච්ඡනෙන අනාරසරෙ ගන්තංඛං. සුසංවුතෙන -පෙ-
ඔක්ඛිත්තවිතඛුනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ඣංගිකාය
-පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායපච්චාලකං -පෙ- න බාහුප-
චාලකං -පෙ- න සිසපච්චාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන -පෙ- න
ඔගුණ්ඨිතෙන -පෙ- න උක්ඛිට්ඨකාය අනාරසරෙ ගන්තංඛං.

නිවෙසනං පටිසනෙතන සලලෙකඛිතංඛං, ‘ඉමිනා පටිසිස්සාමී
ඉමිනා නිකම්මිසසාමීති. නාතිසහසා පටිසිතංඛං. නාතිසහසා නිකම්මි-
තංඛං. නාතිදුරෙ යාතංඛං. නාවාසනෙත යාතංඛං. නාතිවිර-
යාතංඛං. නාතිලභ්‍රතං නිවග්ගතංඛං. ධීතකෙන සලලෙකඛිතංඛං.
භික්ඛං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කම්මං වා නිකම්මපති
ආසනා වා වුට්ඨාති කම්මිත්තං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති
යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතංඛං. භික්ඛාය දියමානාය වාමෙන
හඤ්ජන සංඛාරාදියො උච්චාරෙතා දුක්ඛණෙන හඤ්ජන පග්ගා පඤ්ඤාපෙතා
උභොගි හඤ්ජනි පග්ගා පටිග්ගහෙතා භික්ඛා පටිග්ගහෙතංඛං,
න ච භික්ඛාදියකාය වුට්ඨං උලෙඤ්ජාකෙතංඛං.

සලලෙකඛිතංඛං සුපං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ
කම්මිත්තං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා ‘දතුකාමා-
වියාති’ යාතංඛං. භික්ඛාය දිනකාය සංඛාරාදියො පග්ගා පටිච්ඡාදෙතා
සාධුකං අතරමානෙන නිවග්ගතංඛං.

3. සුපටිච්ඡනෙන අනාරසරෙ ගන්තංඛං. සුසංවුතෙන -පෙ-
ඔක්ඛිත්තවිතඛුනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ඣංගිකාය
-පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායපච්චාලකං -පෙ- න බාහුප-
චාලකං -පෙ- න සිසපච්චාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන -පෙ- න
ඔගුණ්ඨිතෙන -පෙ- න උක්ඛිට්ඨකාය අනාරසරෙ ගන්තංඛං.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහැමි කථා කොට, භික්ෂූන් බණවා, “මහණෙනි, එසේ වී නම් පිණ්ඩවාටික භික්ෂූන් විසින් යම්සේ පැවතියයුතු ද එසේ පවතිනු පිණිස පිණ්ඩවාටික භික්ෂූනට වත් පනවන්නෙමි” යි (වදාරා පහත දක්වෙන වත් පැනැවු සේක:)

2. “මහණෙනි, පිණ්ඩවාටික මහණහු විසින් ‘දූන් ගමට පිවිසෙන්නෙමි’ යි සලකා තෙමඩුලු වසා හැඳ කාබන්ත බැඳ, සගුණ කොට සහළෙහිවුරු පෙරෙවැ ගැටය වටු වැ අවුණා, පාත්‍රය සෝද අතින් ගෙන, මනා කොට, නො යුහුසුරු වැ ගමට පිවිසියැයුතු. සුපිළිසන් වැ ගමැ (ගෙවල් අතුරැ) යායුතු. සුසංවාත වැ ... යටට හෙළැ ඇස් ඇති වැ, ... එපැවු සිවුරෙන් නො යුතු වැ ... මහසිනා නැති වැ ... නිඤ්ඤ වැ ... කය නො සොලොවමින් ... අත් නො සොලොවමින් ... හිස නො සොලොවමින් ... අත් නො ගසා ගෙන ... හිස වසා නො පෙර වැ .. උත්කුටිකයෙන් තොර වැ ගමැ යායුතු.

ගෙයකට පිවිසෙන මහණහු විසින් ‘මෙ මහින් පිවිසෙන්නෙමි, මෙ මහින් නික්මෙන්නෙමි’ යි සැලකියැයුතු. ඉතා වහා නො පිවිසියැයුතු, ඉතා වහා නො නික්මියැයුතු, ඉතා දුර නො සිටියැයුතු, ඉතා ළඟා නො සිටියැයුතු, ඉතා බොහෝ වේලා නො සිටියැයුතු, ඉතා වහා පෙරළා නො යායුතු. සිටියහු විසින් ‘භික්ෂාව දෙනු කැමැත්තාහු ද, නො දෙනු කැමැත්තාහු ද’ යන්න සැලකියැයුතු (විමැසුම් ඇති වැ සිටියැයුතු), ඉදින් ගෙහි ඉන්නා ස්ත්‍රී හෝ පුරුෂයා තමා කරමින් තුබූ කාර්යය බහා තබයි ද (නවත්තයි ද), අස්නෙන් හෝ නැඟී සිටී ද, සැන්දක් හෝ අල්ලයි ද, බදුනක් හෝ අල්ලයි ද, පසෙක තබයි ද, දෙනු කැමැත්තවුන් මෙනැ යි සලකා එතැනින් නො ගොස් සිටියැයුතු. භික්ෂාව දෙනු ලබන කල්හි වම් අතින් සහළ සිවුර ඔසවා දකුණින් පාත්‍රය යොමු කොට දැතින් ම පාත්‍රය ගෙන භික්ෂාව පිළිගතයුතු. භික්ෂාව දෙන්නියගේ මුහුණ නො බැලියැයුතු.

‘සුපයක් දෙනු කැමැති ද නො කැමැති ද’ යි යන්න සැලකියැයුතු. ඉදින් හැන්දක් හෝ අල්ලා ද, බදුනක් හෝ අල්ලා ද, පසෙක හෝ තබා ද, ‘දෙනු කැමැත්ති වනැ’ යි එහි ම රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දුන් කල්හි සහළ සිවුරින් පාත්‍රය වසා යුහුසුරු නො වී මනා ව පෙරළා යායුතු.

3. සුපිළිසන් වැ ඇතුළු ගමැ (ගෙවල් අතුරැ) යායුතු සුසංවාත වැ ... යටට හෙළැ ඇස් ඇති වැ ... සිවුර ඔසොවා නො ගෙන ... සිනා සීමෙන් තොර වැ ... නිඤ්ඤ වැ ... කය නො සොලොවමින් ... අත් නො සොලොවමින් ... හිස නො සොලොවමින් ... ඉහැ අත නො ගසා ගෙන ... හිස වසා නො පෙර වැ ... උත්කුටිකයෙන් තොර වැ ගමැ යායුතු.

යො පට්ඨමනං ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්ඛමති තෙන ආසනං පඤ්ඤාපෙනබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. අවක්කාරපාති ධොවිඤා උපට්ඨාපෙනබ්බං. පාතීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙනබ්බං. යො පට්ඨා ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්ඛමති, සචෙ හොති භුක්තාවසෙසො, සචෙ ආකඞ්ඛති භුක්ඤ්ඤිතබ්බං. නො චෙ ආකඞ්ඛති අපභරිතෙ වා ඡබ්බිතබ්බං. අපපාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙනබ්බං.

තෙන ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙනබ්බං. අවක්කාරපාති ධොවිඤා පටිසාමෙනබ්බං. පාතීයං පරිභොජනීයං පටිසාමෙනබ්බං. හත්තග්ගං සච්චජ්ඣිතබ්බං. යො පසස්සති පාතීයසටං වා පරිභොජනීයසටං වා වච්චසටං වා රික්ඛං කුච්ඡං තෙන උපට්ඨාපෙනබ්බං. සච්ඡස්ස හොති අවිසස්සං හස්ථවිකාරෙන දුතීයං ආමනොඤා හස්ථවිලක්ඛකෙන උපට්ඨාපෙනබ්බං, න ච තප්පව්වයා වාචා භික්ඤ්ඤිතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ පිණ්ඩවාටිකා. භික්ඛුනං වත්තං යථා පිණ්ඩවාටිකෙහි භික්ඛුහි වත්තිතබ්බංහි.”

ආරඤ්ඤිකවත්තං.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්ඤාලා භික්ඛු අරඤ්ඤි විහරන්ති. තෙ නෙව පාතීයං උපට්ඨාපෙත්ති. න පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙත්ති. න අග්ගිං උපට්ඨාපෙත්ති. න අරණියහිතං උපට්ඨාපෙත්ති. න නාකඛන්තපදනී ජානන්ති. න දියාභාගං ජානන්ති. වොරා තස්ස ගත්තො තෙ භික්ඛු එතදවොචුං: ‘අපී හතොත පාතීයන්ති.’

‘නස්සාච්ඡයො’ති.

‘අපී හතොත පරිභොජනීයන්ති.’

‘නස්සාච්ඡයො’ති.

‘අපී හතොත අග්ගිති.’

‘නස්සාච්ඡයො’ති.

‘අපී හතොත අරණියහිතන්ති.’

යමෙක් වඩා ඵලමුළුවන් ගමෙන් පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරළා එයි ද, ඔහු විසින් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය, පාපුටුව, නො සේදූ පා තබන ලැලි කඩ එළවා තැබියැයුතු (ළං කොට තැබියැයුතු). අතිරෙක ආහාර බහාලන බඳුන සෝද එළවියැයුතු. පැන් ද පරිභෝග ජලය ද එළවියැයුතු. යමෙක් හැමට පසු ව ගමෙන් පිටු සිඟා පෙරළා එයි ද, වළඳා ඉතිරි බොජුන් ඇත් නම්, කැමැත්තේ නම් වැළඳියැයුතු. නො කැමැත්තේ නම්, නිල් තණ නැති තැනෙක දමියැයුතු. පණුවන් නැති දිසෙහි හෝ පාකර හැරිය යුතු.

ඔහු විසින් අසුන් ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාපුටුව, නො දෙවූ පා තබන ලැලිකඩ සුරැකි කොට තැබියැයුතු බොජුන්හල ඇමැත්තෙකු. යමෙක් පැන් කළය හෝ පරිභෝග දිය බහාලන කළය හෝ වැසිකිළියේ දිය තබන කළය හෝ දිය අවසන් ව, හිස් ව තුබුණා දක්නේ ද ඔහු විසින් එය එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් එය ඔහු විසින් තනි ව කළ නො හැකි වේ ද, හස්ත විකාරයෙන් (අත වැනීමෙන්) දෙවැන්නකු අමතා (දෙදෙනා ම එකතු ව) අත්වලින් ඔසොවා එළවා තැබියැයුතු. එ කරුණින් වාග්හෙදය නො කළයුතු (කරා නො කළයුතු.)

මහණෙනි, යම්සේ පිණ්ඩවාරික භික්ෂූන් විසින් පැවැතියැයුතු ද, මේ ඒ පිණ්ඩවාරික භික්ෂූන්ගේ වත යි''.

ආරණ්‍යක වත්

4. එ යමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු වෙනෙහි වෙසෙත්. ඔහු පැන් නො ම එළවා තබත්. පරිභෝග ජලය නො ම එළවා තබත්. ගිනි නො ම එළවා තබත්. උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඬු එළවා නො තබත්. නකත්පද නො දනිත්. දිශාභාග නො දනිත්. යොරු එහි ගොස්, 'වහන්ස පැන් ඇත් ද' යි විචාරත්.

ඒ භික්ෂූහු, 'ඇවැත්නි, නැතැ' යි කියත්.

'වහන්ස, පරිභෝග ජලය ඇත් ද' යි අසත්.

'නැත, ඇවැත්නි' යි භික්ෂූහු කියත්.

'වහන්ස, ගිනි ඇද්ද' යි අසත්.

'ඇවැත්නි, නැතැ' යි භික්ෂූහු කියත්.

'උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඬු ඇද්ද' යි ඔහු අසත්.

‘නඤ්ඤාසාධි.’

‘අඤ්ඤා භවෙත නඤ්ඤාසාධි’ති.

‘න ජානාම ආවුසො’ති.

‘අඤ්ඤා භවෙත දිසාභාගනි.’

‘න ජානාම ආවුසො’ති.

‘කෙතඤ්ඤා භවෙත යුග්ගනි.’

‘න ඛො මයං ආවුසො ජානාමා’ති.

‘කතමයං භවෙත දිසා’ති.

‘න ඛො මයං ආවුසො ජානාමා’ති.

අථ ඛො තෙ වොරා “නෙවිමෙසං පානියං අඤ්ඤා, න පරි-
භොජනියං අඤ්ඤා, න අග්ගි අඤ්ඤා, න අරණියගිතං අඤ්ඤා, න
නඤ්ඤාසාධි ජානනී, න. දිසාභාගං ජානනී. වොරා ඉමෙ
නයිමෙ භික්ඛු”ති ආකාමෙතො පකකම්පු. අථ ඛො තෙ භික්ඛු
භික්ඛුනං එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤා ආරො-
වෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ.
කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතස්මි: “නෙත භි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤාකානං
භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙක්ඛා”ම් යථා ආරඤ්ඤාකෙහි භික්ඛුහි
වතතිතඛං:

5. “ආරඤ්ඤාකෙත භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කාලසෙසව උට්ඨාය
පග්ගං උට්ඨාය පකඨිපිතා අංසෙ ආලග්ගෙතො විවරං ඛන්ධෙ කරිතො
උපාහනා ආරොහිතා දුරුභණ්ඩං මහ්නකාභණ්ඩං පටිසාමෙතො
ආරච්ඡාපානං උකෙතො සෙනාසනා ඔතරිතඛං. “ඉද්ධි ගාමං
පටිසිසක්ඛාම්”ති. උපාහනා ඔට්ටිඤ්ඤා නිවං කතො පපෙඨාදෙතො
උට්ඨාය පකඨිපිතා අංසෙ ආලග්ගෙතො තිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙනොත
පරිමණ්ඩලං නිවාසෙතො කායඛන්ධනං ඛන්ධිතො සග්ගං කතො
සඤ්ඤාපිට්ඨො පාරුපිතො ගණ්ඨකං පටිට්ඨිඤ්ඤා ධොවිතො පග්ගං
ගහෙතො සාධුකං අතරමානෙන ගාමො පටිසිසනෙධං. සුපටිච්ඡෙනෙන
අනතරසරෙ ගතනඛං. සුසංවුතෙන -පෙ- ඔකඨිතවතඤ්ඤා -පෙ-
න උකඨිතකාය -පෙ- න උජ්ජගිකාය -පෙ- අප්පසංගො
අනතරසරෙ ගතනඛං. න කායපච්චාලකං -පෙ- න ඛානුපච්චාලකං -පෙ-
න සිසපච්චාලකං -පෙ-න ඛම්භකතෙන -පෙ-න ඔග්ගකතෙන -පෙ-න
උකඤ්චිකාය අනතරසරෙ ගතනඛං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

‘ඇවැත්නි, නැතැ’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, නකත්පද ඇද්ද (දනිවු ද)’ යි සොරු අසත්.

‘නො දනිවු ඇවැත්නි’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, දිශාභාග ඇද්ද (දනිවු ද)’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, නො දනිවු’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, අද ඤවර නැතනෙකින් යුක්ත ද’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, අපි නො දනිවු’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, මේ කවර නම් දිශාවෙන් ද’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, අපි නො දනුමහ’ යි භික්ෂු කියත්.

එ කල්හි සොරු, “මොවුන් වෙත පැත්තො මැත, පරිභොග දිය නො මැත, ගීනි නොමැත, උපකරණ සහිත ගිනිභානා දඩු නො මැත, නකත්පද නො දනිත්, දිශාභාගය නො දනිත්, මොහු භික්ෂු නො වෙත්, මොහු සොරුහ” යි ඒ භික්ෂුන් තළා පෙළා නික්මැ ගියාහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු මහණුනට මෙ පවත් දන්වූහ. ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එ කල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කරා කොට “මහණෙනි, එසේ වී නම් ආරණ්‍යක භික්ෂුන් විසින් පැවතියයුතු පරිදි ඔවුනට වත් පනවන්නෙමි” යි වදාරා, මතු දක්වෙන වත් පැනවූහ:

5. “මහණෙනි, ආරණ්‍යක භික්ෂු විසින් කලින් ම නැඟී සිට, පාත්‍රය පසුම්බියෙහි බහා, දසරුවෙහි එල්ලා ගෙන සිවුර කරෙහි කොට (කරට දමා ගෙන) පාවහන් නැඟ, දව බඩු ද මැටි බඩු ද තැන්පත් කොට තබා දෙරවල් හා වාකවුළු වසා, දන් ගමට පිවිසෙන්නෙමි යි සිතා සෙනාස්නෙන් බැස්සයුතු. පාවහන් මුදු පහත් කොට ගසා දමා, ඵට්ඨකායෙහි බහා, දසරුවෙහි එල්ලා, තුන්මඩුලු වසා පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබහන බැඳ සතුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙව් ගැටවටු ගන්වා, පාත්‍රය සෝද ගෙන මොනොවට යුහුසුලු නො වැ ගමට පිවිසියයුතු. සුපිළිසන් වැ ඇතුළුගමැ යායුතු. සුසංවෘත වැ ... යටට හෙළා ඇස් ඇති වැ ... සිවුර ඔසොවා නො ගෙන ... සිනාසීමෙන් තොර වැ ... නිහඬ වැ ගමෙහි යායුතු. කය සොලොවමින් නො යායුතු ... අත් සොලොවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත් ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙව් වැ ... උත්කුච්ඡායෙන් ගමැ නො යා යුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නිවේසනං පටිසන්තොත සලලෙකඛ්ඤාකං 'ඉමිනා පටිසිසාමි ඉමිනා නිකම්මසාමිති. නාතිසහසා පටිසිතඛං. නාතිසහසා නිකම්මිතඛං. නාතිදුරේ යාතඛං. න අවිච්ඡාසනොත යාතඛං. නාතිවිරං යාතඛං. නාති-ලභ්‍යං නිවිකම්මිතඛං. ධීතකොත සලලෙකඛ්ඤාකං 'භික්ඛං දතුකාමා වා අදතුකාමා වා'ති. සචෙ කම්මං වා නිකම්මපති ආසනා වා වුට්ඨාති කට්ඨිත්‍රං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතඛං. භික්ඛාය දීයමානාය වාමෙන හසෙත්ත සම්භාවිං උච්චාදරත්වා දකඛ්ඤොත හසෙත්ත පත්තං පණාමෙත්වා උභොති හසෙත්ති පත්තං පටිග්ගහෙත්වා භික්ඛං පටිග්ගහෙත්තඛං. න ච භික්ඛාදයිකාය මුඛං උලෙලාකොතඛං. සලලෙකඛ්ඤාකං සුපං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කට්ඨිත්‍රං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතඛං. භික්ඛාය දින්නාය සඛ්ඛාටියා පත්තං පටිච්ඡාදෙත්වා සාධුකං අතරමානොත නිවිකම්මිතඛං. සුපටිච්ඡන්තොත අනතරසරෙ ගන්තඛං -පෙ- න උකඤ්චි-කාය අනතරසරෙ ගන්තඛං.

ගාමනො නිකම්මිත්වා පත්තං ධර්මකාය පකම්පිත්වා අංසෙ ආලංගෙත්වා වීරරං සඛ්ඛරිත්වා පිසෙ කරිත්වා උපාහනං ආරොහිත්වා ගන්තඛං.

6. ආරඤ්ඤිකොත භික්ඛවෙ භික්ඛුනා පාතීයං උපට්ඨාපෙතඛං. පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතඛං. අග්ගි උපට්ඨාපෙතඛං. අරණ්ණිහිතං උපට්ඨාපෙතඛං. කත්තරදණ්ණං උපට්ඨාපෙතඛං. නකඛන්තපදනි උග්ගහෙත්තඛාති සකලාති වා එකදෙසාති වා. දිසාකුසලෙන හවිතඛං. ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤිකානං භික්ඛුනං වන්තං යථා ආරඤ්ඤි-කෙහි භික්ඛුහි වත්තිතඛංගති."

සෙත්තාසනවත්තං

7. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්මහුලා භික්ඛු අපේක්ඛාකාසෙ වීරරකම්මං කරොන්ති. ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පටිවාතෙ පඛගණෙ^{*} සෙත්තාසනං පථොටෙසුං. භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා සතඤ්චා ලප්පිතො කුක්ඛචුකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාවෙනති: "කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පටිවාතෙ පඛගණෙ සෙත්තාසනං පථොටෙසුන්ති භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසුති".

ගෙයකට පිවිසෙන්නහු විසින් 'මෙ තැනින් පිවිසෙන්නෙමි, මෙ තැනින් නික්මෙන්නෙමි' යි සැලකියැයුතු. ඉතා යුහු වැනො පිවිසියැයුතු. ඉතා යුහු වැනො නික්මියැයුතු. ඉතා දුරු නො සිටියැයුතු. ඉතා ළඟ නො සිටියැයුතු. ඉතා බොහෝ වෙලා නො සිටියැයුතු. ඉතා වහා පෙරළා නො යායුතු. සිටැගත්තහු විසින් 'භික්ෂාව දෙනු කැමැත්තී ද දෙනු නො කැමැත්තී ද' යන්න සලකා බැලියැයුතු. ඉදින් කරමින් තුබුණු කාර්යය නවතාලයි නම් හෝ අස්නෙන් නැගී සිටී නම් හෝ සැන්දක් අත ගා නම් හෝ බඳුනක් අල්ලයි නම් හෝ තබයි නම් හෝ 'දෙනු කැමැත්තියක මෙනැ' යි සලකා රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දෙනු ලබන කලා වමනින් සහළ සිවුර ඔසොවා දකුණතින් පාත්‍රය ඉදිරියට යොමු කොට දැතින් ම පාත්‍රය ගෙන භික්ෂාව පිළිගතයුතු. භික්ෂාව දෙන්නියගේ මුහුණ නො බැලියැයුතු. සුප දෙනු කැමැත්තී ද දෙනු නො කැමැත්තී ද යන්න සැලකියැයුතු. ඉදින් සැන්දක් හෝ භාජනයක් හෝ අල්ලයි නම් හෝ තබයි නම් හෝ 'දෙනු කැමැත්තියක මෙනැ' යි සලකා රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දුන් කල්හි සහළ සිවුරින් පාත්‍රය වසා ගෙන මනා කොට නො යුහු ව පෙරළා යායුතු. සුපිළිසන් වැගම තුළු යායුතු ... උත්තුවිකායෙන් ගමා නො යායුතු.

ගමින් නික්මෑ පාත්‍රය පසුම්බියෙහි බහා උරෙහි එල්ලාගෙන සිවුර හකුළා හිසෙහි කොට, වහන් නැග යායුතු.

6. මහණෙනි, ආරණ්‍යක මහණහු විසින් පැන් එළවියැයුතු. පරිභොග ජලය එළවියැයුතු. ගිනි එළවියැයුතු. උපකරණ සහිත ගිනිගාන දඩු එළවියැයුතු. සැරයටිය එළවා තැබියැයුතු. සියලු ම හෝ එක් කොටසක් හෝ නකත්පද උගතයුතු. දිශා දැනීමෙහි දක්ෂ වියැයුතු. මහණෙනි, මේ වනාහි ආරණ්‍යක භික්ෂූන් විසින් පැවතියැයුතු සේ වූ ආරණ්‍යක භික්ෂූන්ගේ වතැ" යි වදළ සේක.

සෙනසුන් වත්

7. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු එළිමහනෙහි හිඳ සිවුරුවම් (සිවුරු මැහීම් ආදී කටයුතු) කෙරෙත්. සවැගි මහණහු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳ පුටු ගසා දමුහ. භික්ෂූහු දුහු-විල්ලෙන් වැකුණාහ. අල්පෙව් වූ සතකුෂ්ට වූ උස් වූ කුකුළුක වූ ගිණ්ණ කැමැති වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු "කෙසේ නම් සවැගි මහණහු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳ පුටු ගසා දමත් ද භික්ෂූහු දුවිල්ලෙන් වැකුණාහු යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්. නො ගුණ පතුරුවත්."

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එකමසං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ ඡබ්බගගියා භික්ඛු පට්ඨාතෙ පඛගණං සෙනාසනං පථොටෙසුං භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසුති.

“සච්චං හගවා.” ... විගර්භිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සෙනාසනවත්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා භික්ඛුභි සෙනාසනෙ වත්තිතබ්බං.”

8. “යසම්මි විහාරෙ විහරති සචෙ යො විහාරො උක්ඛාපො හොති, සචෙ උසස්සහති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතොත්ත පඨමං පත්තව්වරං නිහරිතො එකමනං නික්ඛිපිතබ්බං. නිද්දනපච්චකරණං නිහරිතො එකමනං නික්ඛිපිතබ්බං හිසි බ්බොහනං නිහරිතො එකමනං නික්ඛිපිතබ්බං මඤ්චා නිවං කතා සාධුකං අපරිඝංසනොත්ත අසඬ්ඛට්ටනොත්ත කවාටපිට්ඨං නිහරිතො එකමනං නික්ඛිපිතබ්බො. පිට්ඨං නිවං කතා සාධුකං අපරිඝංසනොත්ත අසංසච්චනොත්ත කවාටපිට්ඨං නිහරිතො එකමනං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්චපට්ඨාදකා නිහරිතො එකමනං නික්ඛිපිතබ්බො. ඛෙළුමලලකො නිහරිතො එකමනං නික්ඛිපිතබ්බො. අපපෙසසනඵලකං නිහරිතො එකමනං නික්ඛිපිතබ්බං. භුමචකරණං යථා පඤ්ඤාතං සලලකඛිතා නිහරිතො එකමනං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සන්තානකං හොති උලෙලාකා පඨමං ඔහාරෙතබ්බං. ආලොකසාධිකණ්ණිකායා පමජ්ජිතබ්බා.¹ සචෙ ගෙරුක්පරිකම්මකතා භිතති කණ්ණකිතා හොති, වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ කාළුවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති, වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ කාළුවණ්ණකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොසිතවා පරිපොසිතවා පමජ්ජිතබ්බං මා විහාරො රජෙන උභයඤ්ඤිති. සඬ්ඛාරං විචිනිතො එකමනං ඡබ්බිතබ්බං. න භික්ඛුසාමනා සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං. න විහාරසාමනා සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං, න පානීයසාමනා සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං. න පරිභොජනීයසාමනා සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං. න පට්ඨාතෙ පඛගණං² සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං. අධොවාතෙ සෙනාසනං පථොටෙතබ්බං.

1. සමිජ්ජිකබ්බා - මරයං.

2. අඬ්ගණං - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉක්බිති ඒ මහණනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, සවැගි මහණනු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳපුටු ගසා දමුනු ල. භික්ෂුනු දුහුටිල්ලෙන් වැකුණානු ල. ඒ සැබෑ ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රථමින් සේක.

“සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂුනු උත්තර දුන්හ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා, දහැම කතා කොට භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, එසේ වී නම් සෙනසුනැ පැවැතිය යුතු පරිදි භික්ෂුනට සෙනසුන් වත පනවන්නෙමි”යි වද්‍යා මතු දක්වෙන වත පැනවූ සේක.

8. “යම් වෙහෙරෙකැ වෙසේ ද, ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වේ නම්, ඉදින් හැක්කේ නම් ශුද්ධ කළයුතු. වෙහෙර ශුද්ධ කරන්නානු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු පිටත ගෙන ගොස් එක් පසෙක තැබියයුතු. නිසිදිනය ද පසතුරුණ ද බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. බිස්ස ද කොට්ටය ද බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. ඇඳ පහන් කොට කවුළු පිටු (දෙරපළු පිට) ද නොගාවමින් නොගටමින් මොනවට බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. පුටුව පහන් කොට කවුළුපිටු නොගාවමින් නොගටමින් මොනවට බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබිය යුතු. ඇඳ පා අලු බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. කපාටපෘෂ්ඨය (දෙර පළු පිට) පහන් කොට මොනොවට කිසිවෙක ද නොගාවමින් නොගටමින් බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබිය යුතු. කෙළමලාව බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. හේන්තු වන පුවරුව බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. බුමුතුරුණ පනවා තුබුණු පරිදි සලකා බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු.

ඉදින් වෙහෙර මතුළු දල් වේ ද, පළමුවෙන් ඉහළ සිට පහතට ඉවැ. කළයුතු. ආලෝකයන්හි භාග්‍යෝ ද (ඇතුළත පිටත වූ වාබොනයන්හි දෙරපළු ද) කර්ණභාගයෝ ද (කාමරයේ ඇතුළත සතර කොන් ද) පිස දමියයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කැරුණු බිත්තිය කුණු වැකියේ වී නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා පිස දමියයුතු. ඉදින් බිම කළුපැහැ කරන ලද නම්, වෙහෙර දුටිල්ලෙන් නොවැකේවා යි (දුටිල්ලෙන් නොවැකෙනු පිණිස) දිය ඉස ඉස පිස දමියයුතු. කසළ රැස්කොට එක් පසෙකැ දමිය යුතු. භික්ෂුන් සම්පයෙහි සෙනසුන් නොගසාදමියයුතු. වෙහෙර සම්පයෙහි සෙනසුන නොගසාදමියයුතු. බොන දිය සම්පයෙහි සෙනසුන නොගසා දමියයුතු. පරිභොග ජලය සම්පයෙහි සෙනසුන නොගසා දමියයුතු. ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි සෙනසුන නොගසා දමියයුතු. යටි සුළඟෙහි සෙනසුන නොගසා දමියයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. භූමිමාත්මං ඵකමනං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා අතිහරිතා යථා පඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤිපට්ඨාදකා ඵකමනං ඔතාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බා. මඤ්ඤා ඵකමනං ඔතාපෙතා සොධෙතා පාඤ්ඤාපෙතා නීවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නාන අසංසට්ටන්නාන කවාට්ඨිමං අතිහරිතා යථා පඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බා. පීඨං ඵකමනං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා නීවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නාන අසංසට්ටන්නාන කවාට්ඨිමං අතිහරිතා යථාපඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බා. භීසිං බිඤ්ඤානං ඵකමනං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා අතිහරිතා යථා පඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසීදනපච්චත්ථරං ඵකමනං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා අතිහරිතා යථාපඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමලලකො ඵකමනං ඔතාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බා. අපඤ්ඤානඵලකං ඵකමනං ඔතාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බං.

පක්ඛවීරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපන්නො ඵකෙන හඤ්ඤාන පක්ඛං ගහෙතා ඵකෙන හඤ්ඤාන හෙට්ඨාමඤ්ඤා වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසිතා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බා. න ච අනන්තරභිතාය භූමියා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බා. වීරං නික්ඛිපන්නො ඵකෙන හඤ්ඤාන වීරං ගහෙතා ඵකෙන හඤ්ඤාන වීරවංසං වා වීරරජ්ජං වා පමජ්ජතා පාරතො අනතං ඔරතො භොගං කතා වීරං නික්ඛිපිතබ්බං.

10. සචෙ පුරුජ්ඣා සරජා වාතා වායනති පුරුජ්ඣා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ උක්ඛරා සරජා වාතා වායනති උක්ඛරා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ දක්ඛණා සරජා වාතා වායනති දක්ඛණා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බා. රතති ඵකෙතබ්බා. සචෙ උණ්හකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. රතති විවරිතබ්බා.

සචෙ පරිවෙණං උක්ඛාපං හොති පරිවෙණං සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බා. සචෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සචෙ අග්ගිසාලා උක්ඛාපා හොති අග්ගිසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සචෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බා. සචෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ ආවුමනකුඨියා උදකං න හොති ආවුමනකුඨියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං.

9. බුමුතුරුණ එක් පසෙක අවිචේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබූ පරිදි ම පැනවියැයුතු. ඇඳ පා අළු එක් පසෙක අවිචේ වියලා පියදමා ඇතුළතට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන තැබියැයුතු. ඇඳ එක් පසෙක අවිචේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසා දමා පහන් කොට කපාට පෘෂ්ඨයෙහි නොගාවා නොගවා මනාකොට පනවාතුබුණු පරිදි මැනැවින් පැනවියැයුතු. පුටුව එක් පසෙක අවිචේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසා දමා පහන් කොට කපාටපෘෂ්ඨයේ නො ගාවා නොගවා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවාතුබුණු පරිදි මනා කොට පැනවියැයුතු. බිසි ද කොටට ද එක් පසෙක අවිචේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. නිසි-දනය ද පසතුරුණ ද එක් පසෙක අවිචේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. කෙළමලාව එක්පසෙක අවිචේ වියලා පියදමා ඇතුළට ගෙනගොස් තුබුණු තැන තැබියැයුතු. හේන්තුවන පුවරුව එක් පසෙක අවිචේ වියලා පිය දමා ඇතුළට ගෙනගොස් කලින් තුබුණු තැන තැබියැයුතු.

පාසිවුරු බහා තැබියයුතු. පාත්‍රය බහා තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටු ව යට හෝ පරාමර්ශනය කොට (අතගා විමසා) පාත්‍රය බහා තැබියයුතු. කිසිවෙකින් නො අතුළු බිමා පාත්‍රය නො තැබියැයුතු. සිවුර බහා තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනෙක් අතින් සිවුරුවස (සිවුර එල්ලන උණලිය) හෝ සිවුරුදහැන (සිවුර එල්ලන ලනුව) හෝ පියදමා සිවුරේ කෙළවර එහා පැත්තට ද සිවුරු නැමීම මෙහා පැත්තට ද කොට සිවුර තැබියයුතු.

10. ඉදින් පෙරදිගැ වූ දුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම් පෙරදිගට අයත් වාබොන (ජනෙල්) වැසියැයුතු. ඉදින් පැසිම් දිගට අයත් දුලිසහිත වාතයෝ හමන් නම් පැසිම්දිගැ වූ වාබොනයෝ වැසියයුතුහ. ඉදින් උතුරුදිගට අයත් දුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, උතුරුදිගැ වූ වාබොනයෝ වැසියයුතුහ. දකුණු දිගට අයත් දුලි සහිත සුළං හමා නම් දකුණුදිග වූ වාබොනයෝ වැසියයුතුහ. උෂ්ණකාලය වී නම් වාබොනයෝ දහවල් වසා තැබියැයුතු. ු විවෘත කළයුතු. ශීතකාලය වී නම් වාබොනයෝ ු වසා තැබියයුතු දහවල් විවෘත කළයුතු.

ඉදින් පිරිවෙන (විහාර ප්‍රාකාර අතර පෙදෙස) කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් දෙරැ කොටුව කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් උවටන්හල කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගිනිහල කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පැන් නො වී නම් පැන් එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් පරිභොගජලය නො වී නම් පරිභොගජලය එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් ආවමනකුමභියෙහි (වැසිකිළියේ ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ජලය බහාලන භාජනයෙහි) ජලය නො වී නම්, එහි ජලය වත් කළයුතු.

සථෙ වුඤ්ඤාන සඤ්ඤා ඵකච්ඡායෙ විහරති න වුඤ්ඤා අනාපුර්වං උදෙසං දානං න පරිපුර්වං දානං. න සජ්ඣායො කාතං. න ධම්මො භාසිතං. න පදීපො කාතං. න පදීපො විජ්ඣාපෙතං. න වාතපානා විවරිතං. න වාතපානා ඵකෙතං. සථෙ වුඤ්ඤාන සඤ්ඤා ඵකච්ඡායෙ වර්තමානී යෙන වුඤ්ඤා තෙන පරිවර්තනං. න ච වුඤ්ඤා සංඝාටිකණ්ණෙන සංවේතං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සෙනාසනවත්තං යථා භික්ඛුහි සෙනාසනෙ වර්තනං තනි''.

ජනනාසරවත්තං

11. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පඤ්ඤා කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දානං ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසිද්ධතී. භික්ඛු උණ්හාභිතක්ඛා ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතතී. යෙ තෙ භික්ඛු අපුර්වං සනතුට්ඨා ලජ්ජා කුක්කුච්චකා සිසංකාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාලෙතති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පඤ්ඤා කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දානං ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසිද්ධතී. භික්ඛු උණ්හාභිතක්ඛා ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතතී”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵකමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පඤ්ඤා කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දානං ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසිද්ධතී. භික්ඛු උණ්හාභිතක්ඛා ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතතීති”

“සච්ච හගවා.” ... විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ ජනනාසරෙ ථෙරෙන භික්ඛුනා නිවාරියමානෙන අනාදරියං පටිච්ච පඤ්ඤා කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දානං. යො දුදෙසා ආපත්ති දුක්ඛකං. න භික්ඛවෙ ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසිද්ධං. යො නිසිද්ධො ආපත්ති දුක්ඛකං.

ඉදින් වැඩි මහලු තෙර කෙනකු හා එක් වෙහෙර වසන්නේ නම් ඒ වැඩිමාලු තෙරුන් නො විවාරා, උග්ගෙය නො දියයුතු (දෙගනා පෙළ නො ඉගැන්වියයුතු). අටුවාව නො කියැයුතු, සන්ධායනය (හැරුම්) නො කළයුතු, බණ නො කියයුතු. පහන නො දල්වියයුතු, පහන නො නිවියයුතු. වාබොන නො විවරියයුතු. වාබොන නො වැසියයුතු. ඉදින් වැඩි මාලු තෙර නමක් හා එක් සක්මන් මළයෙහි සක්මන් කෙරේ නම්, වෘද්ධ භික්ෂු නම් යම් තැනෙක ද එ තැන දී පෙරළා ඉයැයුතු. වැඩිමහලු මහණහු සහළ සිටුරු කොතින් නො ගැටිය යුතු.

මහණෙනි, යම්සේ භික්ෂූන් විසින් සෙනස්නෙහි පැවතියැයුතු ද මේ භික්ෂූන්ගේ ඒ සෙනසුන් වත''යි.

ජනකාසර වත

11. එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු ගිනිහල්ගෙහි දී සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු ආදරගෞරව නැති බැවින් බොහෝ දර නංවා (ගොඩ ගසා) ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙර කඩා හිඳිත්. භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් බොහෝ සෙයින් තැවුණාහු දෙර කඩ නො ලබන්නාහු මුසපත් වැ වැටෙත්. අලෙපව්ෂ වූ සන්තුෂ්ට වූ ලජ්ජා වූ කුකුළු කරන්නාවූ සික කැමැත්තා වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් සවැගි මහණහු ගිනිහල් ගෙහි සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු, අනාදර බව නිසා බොහෝ දර ගොඩ ගසා ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙරකඩට වී ඉන්නාහු ද, භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් අධික වැ තැවුණාහු දෙරකඩ නො ලබන්නාහු මුසපත් වැ වැටෙතැ''යි ලාමක කොට සිතත්, තිත්ද කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, සවැගි මහණහු ගිනිහල්ගෙහි සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු අනාදර බව නිසා බොහෝ දර ගොඩගසා ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙර හිඳිත් ල. භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් අධික වැ තැවුණාහු දෙර නො ලබන්නාහු (පිටත යෑමට දෙර නාරින බැවින්) මුසපත් වැ ඇදවැටෙත් ල. ඒ සැබෑ ද යි භාගාවතුන් වහන්සේ අසා වදළු සේක.

“භාගාවතුන් වහන්ස, සැබැවැ''යි ඔහු කීහ. ... භාගාවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරහා, දහැමි කතා කොට, භික්ෂූන් බණවා,

“මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙහි සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන මහණහු විසින් අනාදර බව නිසා බොහෝ දර නංවා ගිනි නො දල්වියැයුතු. යමෙක් ගිනි දල්වන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දෙර වසා දෙර නො හිත්දියුතු. යමෙක් ඉදින්ගේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'' යි වදළු සේක. (ඉක්බිති මෙසේ ද වදළු සේක):

12. “තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනාසරෙ වක්කං පඤ්ඤා-
පෙක්ඝාමි යථා භික්ඛුහි ජනාසරෙ වක්කිතඛං”.

“යො පයං ජනාසරං ගච්ඡති, සචෙ ජාරිකා උස්සන්තා භොති ජාරිකා ජඤ්චිතඛං. සචෙ ජනාසරං උදලාපං භොති ජනාසරං සම්මජ්ජිතඛං. සචෙ පරිභණ්ඩං උදලාපං භොති පරිභණ්ඩං සම්මජ්ජිතඛං. සචෙ පරිවේණං උදලාපං භොති පරිවේණං සම්මජ්ජිතඛං. සචෙ කොට්ඨකො උදලාපො භොති කොට්ඨකො සම්මජ්ජිතඛං. සචෙ ජනාසරසාලා උදලාපා භොති ජනාසරසාලා සම්මජ්ජිතඛං. වුණ්ණං සනෙහතඛං. මත්තිකා තෙමෙතඛං. උදකදෙණිකාය උදකං ආසිඤ්චිතඛං. ජනාසරං පරිසනෙත මත්තිකාය මුඛං මකෙඛායා පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙතො ජනාසරපිටං ආදය ජනාසරං පටිසිතඛං. න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබජ්ජ නිසිදිතඛං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිඛාහිතඛං. සචෙ උස්සහති ජනාසරෙ ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකමමං කාතඛං. ජනාසරා නිකම්මනෙතන ජනාසරපිටං ආදය පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙතො ජනාසරා නිකම්මිතඛං. සචෙ උස්සහති උදකෙපි ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකමමං කාතඛං. න ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො නභාසිතඛං. න උපරිතො නභාසිතඛං. නභාතෙන උක්ඛරනෙතන ඔතරනානං මග්ගො දුතඛං. යො පච්ඡා ජනාසරා නිකම්මති සචෙ ජනාසරං විකම්මෙ භොති ධොවිතඛං. මත්තිකාදොණිකං ධොවිතො ජනාසරපිටං පටිසාමෙතො අඤ්ඤා විජ්ඣාපෙතො අභාරං ථකෙතො පක්කම්මිතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනාසරවක්කං යථා භික්ඛුහි ජනාසරෙ වක්කිතඛංහති”.

වච්චකුට්ඨතං

13. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ත්‍රාගමණ ජාතිකො වච්චං කතො න ඉච්ඡති ආවමෙතුං කො ඉමං වසල් දුග්ගාධං ආමිසිස්සතිති. තස්ස වච්චමග්ගෙ කිම් සණ්ඨායි. අථ ඛො යො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙයි.

“කිමපන ඤං ආට්ටසො වච්චං කතො න ආවමෙයි”ති.

“එවමාට්ටසො”ති.

12. “මහණෙනි, එසේ වී නම් භික්ෂූන් විසින් ගිනිහල්ගෙහි පැවතියයුතු පරිදි භික්ෂූනට ගිනිහල්ගෙහි වත පනවන්නෙමි”.

“යමෙක් පළවූ කොට ගිනිහල්ගෙට යන්නේ ද, ඉදින් අළු ගොඩගැසී ඇත් නම් අළු බැහැර දමාලියයුතු, ඉදින් ගිනිහල්ගෙය කැලිකසළ සහිත වේ නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් පිල්කඩ කැලි කසළ සහිත වේ නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් පිරිවෙන (ගිනි හල් පවුරක් අතර පෙදෙස) කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් දොර කොටුව කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුතු. ගිනිහල්ගෙහි ශාලාව කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුතු. නානසුණු දියෙන් තෙමා ගලි කළයුතු නාන මැටි තෙමියයුතු. දිය ඔරුවෙහි දිය වත් කළයුතු. ගිනිහල්ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුළු වකා (මුහුණේ මැටි ආලේප කොට) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසාගෙන ගිනිහල්පුටුව ගෙන ගිනිහල්ගෙට පිවිසියැයුතු. ස්ථිර භික්ෂූන් මැදට කඩා පැන නො හිත්දියුතු. නවක භික්ෂූහු ඔවුන් හුන් අස්නෙන් නො ම නෙරපියැයුතුහ. හැක්කේ නම්, ගිනිහල්ගෙහි දී ස්ථිර භික්ෂූනට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසාගෙන ගිනිහල් ගෙයින් නික්මියැයුතු. හැක්කේ නම්, දියෙහි ද ස්ථිර භික්ෂූනට පිරියම් කළයුතු. ස්ථිර භික්ෂූනට ඉදිරියේ (සිට) නො නැයුතු. ස්ථිර භික්ෂූනට මත්තෙහි (ඉහළින්) සිට නො නැයුතු. නා ගොඩ නැගෙන්නහු විසින් දියට බස්නාවූනට මහ හැරියයුතු. යමෙක් පසු වැ ගිනිහල්ගෙයින් නික්මේ ද ගිනිහල්ගෙය මඩ වී ඇත්නම්, ඔහු විසින් එය සේදියැයුතු. මැටි බහා ලන ඔරුව දෙවැ ගිනි හල් පුටුව තැන් පත් කොට තබා ගිනි නිවා දොර වසා නික්ම යැයුතු.

මහණෙනි, භික්ෂූන් විසින් ගිනිහල්ගෙහි යම්සේ පැවතියැයුතු ද, මේ ඒ භික්ෂූන්ගේ ගිනිහල්ගෙහි වත යි.

වැසිකිළි වත

13. එ සමයෙහි එක්තරා බ්‍රාහ්මණ ජාතික මහණෙක් මල පහ කොට “කවරෙක් නම්, දුගඳ වූ මෙ අඟුටි අල්ලන්නේ ද”යි කියා මල දෙවන්නට නො කැමැති වෙයි. ඔහු ගේ මල මගැ කෘමියෙකු නැගේ ය. එ කල ඒ මහණ (සෙසු) මහණුනට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය.

“ඇවැත්නි, කිමෙක් ද? තෙපි මල පහ කොට නො සෝදවූ ද”යි භික්ෂූ විවාළහ.

“එසේ ය ඇවැත්නි” යි ඒ මහණ කී ය.

යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙනාති: “කථං හි නාම භික්ඛු වච්චං කඤ්ඤා න ආවමෙසෙති”ති.

දථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමිදං ආරොචෙසුං.

“සඤ්ඤං කිරි කං භික්ඛු වච්චං කඤ්ඤා න ආවමෙසි”ති.

“සඤ්ඤං හගවා”. -පෙ- විගර්හිතා ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතෙයි:

“න භික්ඛුවෙ වච්චං කඤ්ඤා සති උදකෙ න ආවමෙතඛං. යො න ආවමෙයා ආපත්ති දුක්ඛවසෙති”ති.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වච්චකුටියා යථාච්චිකං වච්චං කරොන්ති. නවකා භික්ඛු පඨමකරං ආගන්තවා වච්චිතා ආගමෙත්ති. තෙ වච්චං සන්ධාරණතා මුළුතා පපත්තති. හගවතො එතමිදං ආරොචෙසුං. “සඤ්ඤං කිරි භික්ඛුවෙ” -පෙ-

“සඤ්ඤං හගවා”. -පෙ- විගර්හිතා ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතෙයි:

“න භික්ඛුවෙ වච්චකුටියා යථාච්චිකං වච්චො කාතඛෙධො. යො කරෙයා ආපත්ති දුක්ඛවසෙති. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ආගතපටිපාටියා වච්චං කාතුන්ති”.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාපි වච්චකුටිං පටිසන්ති. උබ්බුද්ධො පි පටිසන්ති. නික්ඛුන්තොපි වච්චං කරොන්ති. දන්තකට්ඨං බාදන්තොපි වච්චං කරොන්ති. බහිද්ධාපි වච්චකුටියාය වච්චං කරොන්ති. බහිද්ධාපි පසාචකුටියාය පසාචං කරොන්ති. පඤ්ඤාචකුටියාය චෙළං කරොන්ති. එරුසෙනපි කට්ඨනං අවලොකෙති අවලොකනකට්ඨමිදං වච්චකුටියෙ පාතෙත්ති. අතිසහසාපි නික්ඛමන්ති. උබ්බුද්ධොපි නික්ඛමන්ති. වජ්ජවජ්ජකාරකමිදං ආවමෙත්ති. ආවමනසරාවකෙ පි උදකං සෙසෙත්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්ජා සත්ථකුටියා උජ්ඣායනා කුක්ඛවිකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙනාති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාපි වච්චකුටිං පටිසන්ති -පෙ- ආවමනසරාවකෙපි උදකං සෙසෙත්ති”ති.

අල්පෙව් වූ ... යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණ තෙම මල පහකොට මලමහ නො සෝදන්නේ ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නින්ද කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ භික්ෂු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ.

“මහණ, තෝ මල පහකොට (මල මහ) නො සෝදති ල. ඒ සැබෑ ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක.

“වහන්ස, සැබවැ” යි ඒ මහණ කී ය ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහම් කථා කොට භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, මල පහකොට දිය ඇති කලා නො ම නො සේදියැයුතු. යමෙක් නො සෝදන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

14. එ සමයෙහි මහණහු වැසිකිළියෙහි වැඩිමහලු පිළිවෙළින් මල පහකෙරෙත්. නවක මහණහු වඩා පළමුවෙන් අවුත් වර්චස්සින් පිඬිත වැ (වාරය එන තුරු) බලාපොරොත්තු වෙත්. ඔහු වර්චස් වේගය උසුලන්නාහු මුසපත් වැ ඇදවැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි... සැබෑ ද” යි අසා වදළුණේක.

“සැබව, වහන්සැ” යි ඔහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහම් කථා කොට භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, වැසිකිළියෙහි නො ම මහලු පිළිවෙළින් මල පහකළයුතු. යමෙක් එසේ කරන්නේ ද, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ආ පිළිවෙළින් මල පහකරන්නට අනු-දනිමි” යි වදළුණේක.

15. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු ඉතා වහා ද වැසිකිළියට වදිත්. සිවුර ඔසොවා ගෙන ද පිවිසෙත්. තතනමින් ද මල පහ කෙරෙත්. දහැටි කමින් ද මල පහකෙරෙත්. වැසිකිළි ඔරුවෙන් පිටත්හි ද මල පහකෙරෙත්. මුත්‍ර ඔරුවෙන් පිටත්හි ද මුත්‍ර කෙරෙත්. මුත්‍ර ඔරුවෙහි ද කෙළ ගසත්. රළු කෝටුවෙකින් ද මලමහ පිසදමත්. පුසන්දඹු ද වැසිකිළි වළෙහි හෙළත්, ඉතා වහා ද නික්මෙත්. සිවුර ඔසොවා ද නික්මෙත්. ‘වසු වසු’ යන හඬ නිකුත් කෙරෙමින් ද මලමහ සෝදත්. මල සෝදන්නට දිය ගන්නා බදුනෙහි ද ජලය ඉතිරි කෙරෙත්. අල්පෙව් වූ සන්තුෂ්ට වූ ලජ්ජි වූ කුකුළු කරන්නා වූ ශිෂ්‍යාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් සවැගි මහණහු ඉතා ඉක්මනින් වැසිකිළියට වදින්නාහු ද ... මල සේදීමට දිය ගන්නා බදුනෙහිත් දිය ඉතිරි කරන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත් නින්ද කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්.

අරං ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ-

“සච්චං කීර භික්ඛවෙ” -පෙ-

“සච්චං භගවා”.-පෙ- විගර්භිකා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති:

“තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං වච්චකුට්ඨිවන්තං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමී යථා භික්ඛුහි වච්චකුට්ඨියා වත්තිතබ්බං:

යො වච්චකුට්ඨිං ගච්ඡති තෙන බහි ධීතෙන උක්ඛාසිතබ්බං. අනෙතා නිසිනෙතනපි උක්ඛාසිතබ්බං. විවරවංසෙ වා විවරරජ්ජයා වා විවරං නික්ඛිපිතා සාධුකං අතරමානෙන වච්චකුට්ඨි පටිසිතබ්බං. නාතිසහසා පටිසිතබ්බං. න උබ්බුජ්ඣා පටිසිතබ්බං. වච්චපාදුකාය ධීතෙන උබ්බුජ්ඣා. න නිජ්ජුනනෙන වච්චා කාතබ්බං. න දනිකකට්ඨං බාදනෙන වච්චා කාතබ්බං. න බහිඤ්ඤා වච්චදෙශිකාය වච්චා කාතබ්බං. න බහිඤ්ඤා පක්ඝාවදෙශිකාය පක්ඝාවා කාතබ්බං. න පක්ඝාවදෙශිකාය බෙළො කාතබ්බං. න ඵරුසෙන කට්ඨන අවලෙඛිතබ්බං. න අවලෙඛනකට්ඨං වච්චකුප්පිනි පාතෙතබ්බං. වච්චපාදුකාය ධීතෙන පටිච්ඡාදෙනබ්බං. නාතිසහසා නික්ඛම්තබ්බං. න උබ්බුජ්ඣා නික්ඛම්තබ්බං. ආවමනපාදුකාය ධීතෙන උබ්බුජ්ඣා. න වජ්ජවජ්ජකාරකෙන ආවමනබ්බං. න ආවමනසරාවකෙ උදකං සෙසෙනබ්බං. ආවමනපාදුකාය ධීතෙන පටිච්ඡාදෙනබ්බං. සච්ච වච්චකුට්ඨි උභතා හොති ධොවිතබ්බං. සච්ච අවලෙඛන. පිඨරො පුරො හොති අවලෙඛනකට්ඨං ඡෙඩ්ධිතබ්බං. සච්ච වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්ච පරිභණ්ඩං උක්ඛාපං හොති පරිභණ්ඩං සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්ච පරිවේණං උක්ඛාපං හොති පරිවේණං සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්ච කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්ච ආවමනකුට්ඨියා උදකං න හොති ආවමනකුට්ඨියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං වච්චකුට්ඨිවන්තං යථා භික්ඛුහි වච්චකුට්ඨියා වත්තිතබ්බංති.”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණු මෙ පටන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙහ.

“මහණෙනි,... සැබෑ දෑ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ඔහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙයින් ගරභා දැනුම් කපා කොට, භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළ සේක.

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, භික්ෂුන් වැසිකිළියෙහි පැවතියැ යුතු පරිදි වැසිකිළි වන පනවන්නෙමි:

යමෙක් වැසිකිළියට යන්නේ ද ඔහු විසින් පිටතැ සිටැ කැස්ස යුතු. ඇතුළතැ උන්නහු වීදිනුදු කැස්සයුතු. සිවුරුවසැ හෝ සිවුරැහැනැ හෝ සිවුර තබා මොනොවට යුතුයුතු නො වැ වැසිකිළියට පිවිසියැයුතු. ඉතා වහා නො පිවිසියැයුතු. සිවුර යසොවාගෙන නො පිවිසියැයුතු. වැසිකිළි පාදකායෙහි සිට සිවුර එසවියැයුතු. නො තනනමින් මල පහකළයුතු. දැනටි කමින් මල නො පහකළයුතු. වර්වස් ඔරුවෙන් පිටතැ වසුරු නො පහකළයුතු. මුත්‍ර ඔරුවෙන් පිටතැ මුත්‍ර නො කළයුතු. මුත්‍ර සිරුවෙහි කෙළ නො ගැසියැයුතු. රළු කෝටුවෙකින් මල නො සිරියයුතු. පුසන්දු වැසිකිළි වළා නො ම දැමියැයුතු. වැසිකිළි පාදකායෙහි සිට ඇඟ වසාගතයුතු. ඉතා යුත්‍ර ව නො නික්මියයුතු. සිවුරු ඔසොවාගෙන නො නික්මියයුතු. මල සෝද හරින පාදකායෙහි සිට කය සිවුරින් වසාගතයුතු. වපු වපු යන හඬ නිකුත් කරමින් මල නො සේදියයුතු. මල සෝදනුවට දිය ගන්නා බඳුනෙහි ජලය ඉතිරි නො කළයුතු. ආවමනපාදකායෙහි සිට ගත්තහු විසින් ඇඟ වසාගතයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය අපිරිසුදු කරන ලද නම් සේදියයුතු. ඉදින් පුසන්තුරු දමන බඳුන පිරුණේ වී නම් පුසන්තුරු ඉවත ලියයුතු. වැසිකිළිය කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිල්කඩ කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිරිවෙන (වැසිකිළිය වටා බිම) කැලි කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් කොටුව කැලි කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ආවමනකුමනියෙහි* දිය නැත් නම් එහි දිය වත්කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වහාහි භික්ෂුන් විසින් වැසිකිළියෙහි පැවතියැ යුතු පරිදි වූ භික්ෂුන්ගේ වැසිකිළි වන යි”.

1. ආවමනපාදකා යනු මල සෝද හැරිමට ඉදගන්නා පාදකාව යි. 2. ආවමනකුමනි යනු වැසිකිළියේ ජලභාග ජලය නිකේත සැලිය යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපජ්ඣායවග්ගං

16. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උපජ්ඣායගති ථියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගසංසනති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසු.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගනති”ති.

“සච්චං භගවා”.

විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගසංසනති. තෙනං භික්ඛවෙ අපසංසනානං වා පසාදය පසන්ධානං වා භියොගාභාවාය. අථ ඛො තං භික්ඛවෙ අපසංසනානං වෙට්ඨ අපසාදය පසන්ධානං ව එකවදානං අඤ්ඤාපට්ඨායා”ති. විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමපොතස්මි:

“තෙන හි භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකානං උපජ්ඣායෙසු වග්ගං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා සඤ්චිභාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වග්ගතඛං”.

“සඤ්චිභාරිකෙන භික්ඛවෙ උපජ්ඣායමහි සමමාවග්ගතඛං. තත්ත්වායං සමමාවග්ගනා:

කාලසෙසව උට්ඨාය උපාහනා ඔමුඤ්ඤිත්වා එකංසං උක්ඛරාසඛං කරිත්වා දන්තකට්ඨං දතඛං. මුඛොද්ධං දතඛං. ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛං. සච්චෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙතඛං. යාගු පිත්තං උදකං දත්වා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන ධොවිත්වා පටිසාමෙතඛං. උපජ්ඣායමහි උට්ඨිතො ආසනං උදධරිතඛං.

සච්චෙ යො දෙසො උක්ඛාපො හොති, යො දෙසො සම්මජ්ඣිතඛං. සච්චෙ උපජ්ඣායො ගාමං පටිස්සකාමො හොති නිවාසනං දතඛං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. කායබන්ධනං දතඛං. සගුණං කත්වා සඤ්ඤාපියො දතඛං, ධොවිත්වා පතො සඋදකො දතඛං. සච්චෙ උපජ්ඣායො පච්ඡාසමණං ආකඤ්ඤිති, තිමණ්ණලං පටිච්ඡාදෙනෙන පරිමණ්ණලං නිවාසෙත්වා කායබන්ධනං බන්ධිත්වා සගුණං කත්වා සඤ්ඤාපියො පාරුපිත්වා ගණ්ඨකං පටිමුඤ්ඤිත්වා ධොවිත්වා පතං ගහෙත්වා උපජ්ඣායස්ස පච්ඡාසමණෙන හොතඛං. නාතිදුරෙ ගන්තඛං, ත අවවාසෙනෙ ගන්තඛං. පතපරියාපනං පටිග්ගහෙතඛං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපාධ්‍යාය වත්

16. එ සමයෙහි සඤ්ඤානානුස්මිතිය මහණු උපාධ්‍යාය තෙරුන් කෙරෙහි මනා වැ නො පවතිත්. යම් මහණ කෙනෙක් අප්‍රේමි ද... ඔහු “කෙසේ නම් සඤ්ඤානානුස්මිතිය මහණු උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා ව නො පවත්නා දැ”යි පහත් කොට සිතත්, දෙස් නගත්, අගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ.

“මහණෙනි, සඤ්ඤානානුස්මිතිය මහණු උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා කොට නො පවතිත් ල. ඒ සැබෑ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රථමින් සේක.

“සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂු කිහි.

“මහණෙනි, සඤ්ඤානානුස්මිතිය කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා කොට නො පිළිපදින්නාහු ද, මහණෙනි, මෙය නො පහත්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහත්වුවන්ගේ පැහැදීම වැඩි වීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැලි දු එය නො පහත්වුවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහත් වූ ද එක්තරා කෙනකුගේ වෙනස් බව පිණිස ද වන්නේ යැ”යි වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. වෙසෙසින් ගරභා දූහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදාළේක:

“මහණෙනි, එසේ වී නම් යම්සේ සඤ්ඤානානුස්මිතිය උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පැවතියයුතු ද එසේ සඤ්ඤානානුස්මිතිය උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පවත්නා ලෙසට වත් පනවන්නෙමි”.

“මහණෙනි, සඤ්ඤානානුස්මිතිය උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනාව පැවතියයුතු. මේ ඒ මනා පැවැත්ම යැ:

කලින් ම නැගී සිට වහන් මුදු තනිපට සිවුර එකස් කොට පෙරෙව්ගෙන උපාධ්‍යායයාට දෑහැටි දියයුතු. මුඛදෝනා ජලය දියයුතු. අඹුන් පැනවියයුතු. කැඳ ඇත් නම් කැඳ එළවියයුතු. කැඳ පුටාහට පැත් දී බදුන පිළිගෙන පහත් කොට කිසිවෙක දු නො ගටමින් දෙවැ තැන් ඊක් කළයුතු. උපාධ්‍යායයා නැගී සිටි කලා අස්ත ඉදිරියයුතු.

ඒ තැන කැලිකුණු ගැසී ඇත් නම් හැමැත්තෙකු. උපාධ්‍යායයා ගම්බද කැමැත්තේ වේ නම්, හඳුනා දියයුතු. පෙරළා දුන් හඳුනා පිළිගතයුතු. කාබන දියයුතු. සඟුණ කොට සහළ සිවුරු දියයුතු. පාත්‍රය සෝද දිය සහිත ව (නො පිසදමා) දිය යුතු. උපාධ්‍යාය තෙම පසුමහණකු කැමැත්තේ නම්, කිමඩුලු වසා පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබන බැඳ සඟුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙව් ගැට වටු ගත්වා, ඉක්බිති පාත්‍රය සෝද රැගෙන උපාධ්‍යායයාගේ පසුමහණකු වියයුතු. ඉතා ඇත්ති නො යායුතු. ඉතා ළඟ නො යායුතු. පාත්‍රය ඇතුළත වූ දැ පිළිගතයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න උපජ්ඣායස්ස භණ්ඩානස්ස අන්තරන්තරා කථා ඔපානෙතබ්බා. උපජ්ඣායො ආපක්ඝාමනා භණ්ඩානො නිවාරෙතබ්බා. නිව්ඤ්ජනාන පට්ඨමරං ආගන්වා ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. පච්ඡුග්ගන්වා පත්තචීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිවාසනං දත්තබ්බං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. සචෙ වීවරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උණෙහ ඔතාපෙතබ්බං. න ච උණෙහ වීවරං නිද්ඝිතබ්බං. වීවරං සඬ්ඝරිතබ්බං. වීවරං සඬ්ඝරෙතනාන චතුරඤ්ඤං කණ්ණං උත්ඝාරෙතා¹ වීවරං සඬ්ඝරිතබ්බං, මා මරේඛා භබ්බො අහොසීති. ඔහොගෙ කායබ්බතං කාතබ්බං.

17. සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති උපජ්ඣායො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති උදකං දතා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබ්බො. උපජ්ඣායො පාතීයෙන පුළ්ඡිතබ්බො. භුත්තාච්ඤ්ඤ උදකං දතා පත්තං පටිග්ගහෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිඝංසනොන ධොවිතා වොදකං කතා මුහුත්තං උණෙහ ඔතාපෙතබ්බො. න ච උණෙහ පත්තො නිද්ඝිතබ්බො. පත්තචීවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පත්තං නික්ඛිපනොන එකෙන භස්මෙන පත්තං ගහෙතා එකෙන භස්මෙන හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපිඨං වා පරාමසිතා පත්තො නික්ඛිපිතබ්බො. න ච අනන්තරභිකාය භූමියා පත්තො නික්ඛිපිතබ්බො.

වීවරං නික්ඛිපනොන එකෙන භස්මෙන වීවරං ගහෙතා එකෙන භස්මෙන වීවරවංසං වා වීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිතා පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කතා වීවරං නික්ඛිපිතබ්බං.

උපජ්ඣායමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං. සචෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජිතබ්බො.

සචෙ උපජ්ඣායො නභාසිතුකාමො හොති නභානං පටිසාදෙතබ්බං. සචෙ සිතෙන අත්තො හොති සිතං පටිසාදෙතබ්බං. සචෙ-උණෙහන අත්තො හොති උණං පටිසාදෙතබ්බං. සචෙ උපජ්ඣායො ජන්තාසරං පටිසිතුකාමො හොති වුණ්ණං සංග්ගතබ්බං. මත්තකා තෙමෙතබ්බො. ජන්තාසරපිඨං ආදය උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගන්වා ජන්තාසරපිඨං දතා වීවරං පටිග්ගහෙතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. වුණ්ණං දත්තබ්බං. මත්තකා දත්තබ්බො. සචෙ උසස්භති ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං. ජන්තාසරං පටිසනොන මත්තකාය මුඛං මකෙඛවා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙතා ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං.

1. උත්ඝාරෙතා - පිඤ්ඤ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපාධ්‍යායයා කරා කරද්දී අතරතුර කරා නො හෙළියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම ඇවතකට සමීප වූ කරා කරන්නේ වී නම්, එය වැළැක්වියැයුතු. (ගමීන්) පෙරළා එන්නාහු විසින් වඩා පළමු ව අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය පාසුටුව පාදකයලිකාව ළං කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පෙරළා හඳනය දියැයුතු. හඳනය පිළිගතයුතු. සිවුර (ඩහදියෙන්) තෙත් වී නම්, මොහොතක් අවිච්ඡිද්ධ වියලියැයුතු. සිවුර (වැඩිවෙලාවක්) අවිච්ඡිද්ධ දමා තිබියැයුතු නො වේ. සිවුර හැකිළියැයුතු. සිවුර හකුළන්නහු විසින් සිවුර මැද බිඳීමක් නො වේවා යි අදහස ඇති ව සිවුරු කොන අඟල් සතරක් උඩට ඇද හැකිළියැයුතු. කාබන්ධ සිවුරු නැමීම තුළ තැබියැයුතු.

17. ඉදින් පිණ්ඩභොජනය තිබේද උපාධ්‍යායයාත් වළඳනු කැමැති වේ ද, පැත් පිළිගන්වා පිණ්ඩභොජනය එළවියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම පැතින් විවළයුතු. වළඳා අවසන් කළ උපාධ්‍යායයාට පැත් පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහන් කොට (කිසිවෙක ද) නො ගටමින් මොනොවට සෝද දිය පිසදමා මොහොතක් කල් උෂ්ණයෙහි (අවිච්ඡිද්ධ) රත් කළයුතු. උෂ්ණයෙහි පාත්‍රය (වැඩි වෙලාව) තැබියැයුතු නො වේ. පාසිවුරු තැබියැයුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳයට හෝ පුටුව යට පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසින් නො අතුළ බිමෙහි පාත්‍රය නො ම තැබියැයුතු.

සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනිත් අනිත් සිවුර වනන උණලිය හෝ සිවුර වනන ලනුව පිස දමා සිවුරු කෙළවර එහා පැත්තට ද සිවුරු නැමීම මෙහා පැත්තට ද කොට සිවුර තැබියැයුතු.

උපාධ්‍යායයා නැඟී සිටි කල්හි අස්ත ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය ද පා සුටුව ද පා තබන ලැලි කඩ ද සුරැකි කොට තැබියැයුතු. ඒ පෙදෙස කුණු සහිත වේ නම් එය ඇමැත්දයුතු.

ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම නානු කැමැති වේ නම්, නාන දිය පිළියෙළ කළයුතු. සිසිල් දිය වුව මනා වී නම් සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණු දිය වුව මනා වී නම් උණු දිය පිළියෙළ කළයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙනු කැමැත්තේ නම්, (ඇඟ ගානා) සුණු සිනිඳු කළයුතු. ඇඟ ගානා මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන උපාධ්‍යායයා පිටුපසින් ගොස් ගිනිහල් පුටුව දී සිවුර පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. ඇඟ මදිනා සුණු දියැයුතු. ඇඟ ගාන මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම් ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද කය වසා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ඡ නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහිතබ්බා. ජනතාසරෙ උපර්ක්කායස්ස පරිකමං කාතබ්බං. ජනතාසරා නික්ඛමනෙතන ජනතාසරපීඨං ආදාය පුරතො ව පච්ඡකො ව පටිච්ඡාදෙතා ජනතාසරා නික්ඛමිතබ්බං. උදකෙපි උපර්ක්කායස්ස පරිකමං කාතබ්බං. නභානෙන පඨමතරං උත්තරිතා අත්තනො ගත්තං වොදකං කතා නිවාසෙතා උපර්ක්කායස්ස ගත්තතො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඛ්ඛාටී දතබ්බා. ජනතාසරපීඨං ආදාය පඨමතරං ආගන්තා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. උපර්ක්කායො පානීයෙන සුවිජිතබ්බා.

18. සචෙ උද්දිසාපෙතකාමො හොති උද්දිසාපෙතබ්බො. සචෙ පරිපුට්ඨිකාමො හොති පරිපුට්ඨිතබ්බො. යස්මිං විහාරෙ උපර්ක්කායො විහරති සචෙ සො විහාරො උක්කලාපො හොති සචෙ උසස්භති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතොතන පඨමං පත්තව්වරං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. නිසිදනපච්චකරණං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. භික්ඛිලොභනං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනොතන අසඛ්ඛවටනොතන නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො, පීඨං නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනොතන අසංඝවටනොතන නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. කවාටපිට්ඨං නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනොතන අසඛ්ඛවටනොතන නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බා. ඛෙළුමලලකො නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො. අපසෙසනඵලකං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. භුලච්චකරණං යථාපඤ්ඤාත්තං සලලකෙතතා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සන්තානකං හොති උලලොකා පඨමං ඕභාරෙතබ්බං. අලොකසන්තිකණණභාගා පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ ගෙරුකපරිකමලිකතා භික්ඛිකණණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ කාළුවණණකතා භූමි කණණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොයිතා පරිපොයිතා සමජ්ජිතබ්බා 'මා විහාරො රජෙන උභයඤ්ඤි'ති. සඛ්ඛාරං විවිතිතා එකමන්තං ඡෙධිතබ්බං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සාධාරණ භික්ෂුන් ගටා අතරට පැන නො හික්දයුතු. නවක මහණහු උනස්නෙන් බැහැර නො කළයුතුහ. ගිනිහල් ගෙහි දී උපාධ්‍යාය තෙරහට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්- නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද කය වසාගෙන ගිනිහල්ගෙන් නික්මියයුතු. දියෙහි ද උපාධ්‍යායයාට පිරියම් කළයුතු. නැවත විසින් වඩා පළමුවෙන් දියෙන් නැග තමාගේ සිරුර දිය ඉවත් කොට හැඳ පෙරෙව උපාධ්‍යායයාගේ සිරුරෙන් දිය පිය දමියයුතු. හඳුනා දියයුතු. සහළ සිවුර දියයුතු. ගිනිහල්පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනැවියයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාදකයලිකාව ද ළං කොට තැබියයුතු. උපාධ්‍යායයා පැනින් ඒවාළයුතු.

18. ඉදින් උදෙසවනු කැමැති (හදරවනු කැමැති) වේ නම්, උදෙසැවියයුතු. ඉදින් පුන පුනා විවාළයුතු නම්, පුන පුනා විවාළයුතු. යම් වෙහෙරෙක උපාධ්‍යායයා වෙසේ ද ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වේ නම්, ඉදින් හැකි නම් ශුඬ කළ යුතු. විහාරය ශුඬ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පා සිවුරු මැත් කොට පසෙක තැබියයුතු. නිසිදනාය ද පසතුරුණු ද මැත් කොට පසෙක තැබියයුතු. බිසි ද කොටට ද බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. ඇඳ පහන් කොට කිසිවෙක නොගාවා නො ගටා බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. පුටුව පහන් කොට කිසි- වෙක නො ගාවා නො ගටා මොනොවට බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. කපාටපෘෂ්ඨය (දෙරපළු පිට) පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවා නො ගටා මොනොවට බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳපා බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. කෙළමලාව බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. හේත්තුවන පුවරුව බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. බුමුතුරුණ පනවන ලද පරිදි සලකා බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු.

ඉදින් වෙහෙරෙහි මකුළු දෑල් වේ ද, උඩ සිට පළමුවෙන් පහතට ඉවත් කළයුතු. වාබොනායන්හි කවුළු (දෙරපළු) ද, කර්ණභාගයෝ (ගැබෙහි මුලු සතර) ද පිය දමියයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කරන ලද බිත්තිය කුණින් වැකුණේ වේ නම් රෙදිකඩක් තෙමා මිරිකා මැද්ද යුතු. ඉදින් කළුපැහැ කරන ලද බිම කුණින් වැකුණේ වේ නම් රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා මැද්දයුතු. ඉදින් කිසිදු පිරියමක් නො කළ බිමෙක් වේ නම්, විහාරය දුලියෙන් නොවැකේවා'යි සලකා දිය ඉස ඉස ඇමැද්දයුතු. කසළ රැස් කොට එක් පසෙක දමිය යුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

භූමිච්ඡේදනං ඔත්තාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා ඔත්තාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා ඔත්තාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඬ්ඤාපට්ඨන්තො (කවාට්ටපිට්ඨං) අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පිටං ඔත්තාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඬ්ඤාපට්ඨන්තො (කවාට්ටපිට්ඨං) අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාට්ටපිට්ඨං ඔත්තාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඬ්ඤාපට්ඨන්තො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. භික්ඛුබ්බොහනං ඔත්තාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසීදනපට්ඨච්ඡේදනං ඔත්තාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමල්ලකො ඔත්තාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. අපසෙසනඵලකං ඔත්තාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං.

19. පත්තච්චරං නිකම්පිතබ්බං. පත්තං නිකම්පන්තො ඵලකෙත හස්තෙත පත්තං ගහෙතො ඵලකෙත හස්තෙත හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපිට්ඨං වා පරාමපිතො පත්තො නිකම්පිතබ්බං. න ච අනන්තරභිකාය භූමියා පත්තො නිකම්පිතබ්බං, චිවරං නිකම්පන්තො ඵලකෙත හස්තෙත චිවරං ගහෙතො ඵලකෙත හස්තෙත චිවරං වා චිවර රජ්ජං වා පමජ්ජිතො පාරතො අනන්තං ඔරතො හොගං කතො චිවරං නිකම්පිතබ්බං.

සථෙ පුරස්මා සරජා වාතා වායනති පුරස්මා වාතපානා ඵලකෙතබ්බං. සථෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵලකෙතබ්බං. සථෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනති උත්තරා වාතපානා ඵලකෙතබ්බං. සථෙ දකුණිකා සරජා වාතා වායනති දකුණිකා වාතපානා ඵලකෙතබ්බං.

සථෙ සිතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බං. රහතං ඵලකෙතබ්බං. සථෙ උත්තරාලො හොති දිවා වාතපානා ඵලකෙතබ්බං. රහතං විවරිතබ්බං.

සථෙ පරිවේණං උක්කපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ කොට්ඨකො උක්කපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ උපට්ඨානසාලා උක්කපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ අභිසාලා උක්කපා හොති අභිසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ වච්ඡකුට්ඨි උක්කපා හොති වච්ඡකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බං.

සථෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සථෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සථෙ ආවමනකුණියා උදකං න හොති ආවමනකුණියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

පුටුකුරුණු වියලා ගුණ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවිය යුතු. ඇඳ පා අලු වියලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබිය යුතු. ඇඳ වියලා ගුණ කොට ගසා දමා පහත් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් මනා කොට ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවිය යුතු. පුටුව වියලා ගුණ කොට පපොළා පහත් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් මනා කොට ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවිය යුතු. කපාට පෘෂ්ඨය (දෙර පළ පිට) වියලා ගුණ කොට පපොළා පහත් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබිය යුතු. බිසි ද කොටට ද වියලා ගුණ කොට පපොළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවිය යුතු. නිසිදනය ද පසතුරුණු ද වියලා ගුණ කොට පපොළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවිය යුතු. කෙළමලාව වියලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබිය යුතු. හේත්තු වන සුවරුව වියලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබිය යුතු.

19. පා සිවුරු බහා තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිත් නො අතුරන ලද බිම පාත්‍රය නො ම තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුර දමන උණලිය හෝ සිවුරු රැහැන පිස දමා සිවුර කෙළවර ඇත් කොට ද සිවුරු නැමීම මැත් කොට ද සිවුර තැබිය යුතු.

ඉදින් පෙරදිගට අයත් රජස් සහිත සුළු හමා නම් පෙර දිග වූ වාතපානයෝ වැසිය යුත්තාහ. පැයිම් දිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පැයිම් දිගට අයත් වාතපානයෝ වැසිය යුත්තාහ. උතුරු දිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම්, උතුරු දිග වාතපානයෝ වැසිය යුත්තාහ. දකුණු දිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම් දකුණු දිග වාතපානයෝ වැසිය යුත්තාහ.

ඉදින් ඤා කාලය වේ නම්, දවල් වාතපානයෝ ඇර තැබිය යුත්තාහ. රාත්‍රියෙහි වසා තැබිය යුත්තාහ. ඉදින් උෂ්ණ කාලය වේ නම්, වාතපානයෝ දහවල් වැසිය යුත්තාහ. රාත්‍රියෙහි ඇර තැබිය යුත්තාහ.

ඉදින් පිරිවෙණ කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන් දිය යුතු. ඉදින් දෙරටුව කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන් දිය යුතු. ඉදින් උවටත් හල කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන් දිය යුතු. ඉදින් ගිහිහල් ගෙය කුණු රොඩු සහිත වී නම් එය හැමැන් දිය යුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කුණු රොඩු සහිත වී නම් එය හැමැන් දිය යුතු.

ඉදින් පැත්ත නො වී නම් පැත්ත එළවා තැබිය යුතු. ඉදින් පරි-
භොග ජලය නො වේ නම් එය එළවා තැබිය යුතු. ඉදින්
ආවමන කුමියෙහි ජලය නො වේ නම් එහි දිය වත් කළ යුතු.

20. සචෙ උපජ්ඣායස්ස අනභිරති උපපන්නා භොති, සද්ධි-
විහාරිකෙන වූපකාසෙතඛබ්බං වූපකාසාපෙතඛබ්බං ධම්මකථා වාසස
කාතඛබ්බං. සචෙ උපජ්ඣායස්ස කුක්කච්චං උපපන්නං භොති සද්ධි-
විහාරිකෙන විනොදෙතඛබ්බං, විනොදපෙතඛබ්බං, ධම්මකථා වාසස
කාතඛබ්බං. සචෙ උපජ්ඣායස්ස දිට්ඨිගතං උපපන්නං භොති සද්ධි-
විහාරිකෙන විචෙවෙතඛබ්බං, විචෙව්වාපෙතඛබ්බං, ධම්මකථා වාසස
කාතඛබ්බං. සචෙ උපජ්ඣායායො ගරුධම්මං අජ්ඣාපනෙතො භොති
පරිවාසාරභො සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො
සඬෙතො උපජ්ඣායස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

සචෙ උපජ්ඣායායො වූලාය පටිකස්සනාරභො භොති සද්ධිවිහාරි-
කෙන උසුක්කං කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො සඬෙතො උපජ්ඣායං
වූලාය පටිකස්සෙය්‍යා'ති. සචෙ උපජ්ඣායායො මානසාරභො භොති
සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො සඬෙතො
උපජ්ඣායස්ස මානසං දදෙය්‍යා'ති. සචෙ උපජ්ඣායායො අබ්‍යානාරභො
භොති සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛබ්බං කිනති නු ටො සඬෙතො
උපජ්ඣායං අබ්‍යෙය්‍යා'ති. සචෙ සඬෙතො උපජ්ඣායස්ස කම්මං
කතතුකාමො භොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා
පටිසාරණීයං වා උකෙඛපනියං වා, සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛබ්බං
'කිනති නු ටො සඬෙතො උපජ්ඣායස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය ලභුකාය
වා පරිනාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස භොති සඬෙතො කම්මං
තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණීයං වා
උකෙඛපනියං වා, සද්ධිවිහාරිකෙන උසුක්කං කාතඛබ්බං 'කිනති නු
ටො උපජ්ඣායායො සම්මා විනෙය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය නෙත්ථාරං
විනෙය්‍ය සඬෙතො තං කම්මං පටිපසස්සමෙය්‍යා'ති.

21. සචෙ උපජ්ඣායස්ස වීචරං ධොවිතඛබ්බං භොති, සද්ධිවිහාරි-
කෙන ධොවිතඛබ්බං උසුක්කං වා කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො
උපජ්ඣායස්ස වීචරං ධොවියෙරා'ති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස වීචරං
කාතඛබ්බං භොති සද්ධිවිහාරිකෙන කාතඛබ්බං. උසුක්කං වා කාතඛබ්බං
'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස වීචරං කරියෙරා'ති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස
රජනං පච්ඡිකඛබ්බං භොති සද්ධිවිහාරිකෙන පච්ඡිකඛබ්බං, උසුක්කං වා
කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස රජනං පච්ඡියෙරා'ති. සචෙ
උපජ්ඣායස්ස වීචරං රජිතඛබ්බං භොති සද්ධිවිහාරිකෙන රජිතඛබ්බං,
උසුක්කං වා කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස වීචරං
රජියෙරා'ති. වීචරං රජනෙතො සාධුක්කං පමපරිවත්තං සමපරිවත්තං
රජිතඛබ්බං. න ච අව්‍යුත්තෙ රජෙව පසක්ඛිතඛබ්බං.

20. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මක් උපන්නේ නම්, සභිවිහාරික මහණහු විසින් සන්තිද්‍රව්‍යයුතු. අනුන් ලවා හෝ සන්තිද්‍රව්‍යයුතු. ඔහුට බණ හෝ කියැයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, එය සභිවිහාරිකයා විසින් දුරු ලියැයුතු, අනුන් ලවා හෝ දුරුලියැයුතු. ඔහුට බණ කියැයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට මිසදිටෙක් උපන්නේ නම් සභිවිහාරිකයා විසින් එය බැහැරලියැයුතු. අනුන් ලවා හෝ බැහැරු ලියැයුතු. ඔහුට බණ කියැයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම පිරිවෙසට සුදුසු ගරු ඇවතකට පැමිණියේ වී නම්, කෙසේ නම් සභික තෙමේ උපාධ්‍යායයාට පිරිවෙස දෙන්නේ දැයි (පිරිවෙස් දෙවීම පිණිස) සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු වෙයි.

ඉදින් උපාධ්‍යායයා මූලායපටිකස්සනය ලබනුවට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයාට මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ වේ දැයි සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු වේ. ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම මානතට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයාට මානත දෙන්නේ දැයි සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම අභ්‍යානයට සුදුසු වේ නම්, කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයා අභ්‍යානය කරන්නේ දැයි සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සංඝයා උපාධ්‍යායයාට තජ්ජනිය කම්ම හෝ නියස්ස කම්ම හෝ පබ්බාජනිය කම්ම හෝ පටිසාරණිය කම්ම හෝ උකෙඛනිය කම්ම හෝ කරනු කැමැත්තේ වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයාට ඒ කර්මය නො කරන්නේ හෝ ඒ කර්මය හැල්ලු බවට පෙරළන්නේ හෝ වේ දැයි සභිවිහාරිකයා විසින් උත්සුක බවට පැමිණියුතු. ඉදින් ඔහුට සංඝයා විසින් තජ්ජනිය කර්මය හෝ නියස්ස කර්මය හෝ පබ්බාජනිය කර්මය හෝ පටිසාරණිය කර්මය හෝ උකෙඛනිය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යාය තෙමේ (විනය නීති අනුව) මනා ව පවතින්නේ ද හික්කුනට අනුලෝම ව පවතින්නේ ද, නිස්තරණයට හේතු වූ වත්ති පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කර්මය සන්තිද්‍රව්‍යන්නේ දැයි සභිවිහාරික මහණහු විසින් උත්සුක බව කළයුතු.

21. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු (සේදියැ යුතු වී නම් සභිවිහාරිකයා විසින් එය සේදියැයුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු සෝදනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට සිවුරක් කළයුතු වී නම් සභිවිහාරිකයා විසින් එය කළයුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාට සිවුරු කරනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට රදන් පිසියැයුතු (පඬු උණු කළයුතු) වී නම්, සභිවිහාරිකයා විසින් එය පිසියැයුතු. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාට රදන් පිසිනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු පඬු පෙවියැයුතු වී නම්, සභිවිහාරිකයා විසින් එය කළ යුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු පඬු පොවනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ හෝ කළයුතු. සිවුරු පඬු පොවන්නහු විසින් මනා කොට පෙරළ පෙරළා පඬු පෙවියැයුතු. පඬු බිත්ද නො සුන් කල්හි (සිවුර වියැලෙන්නට පෙර) ඉවත නො යායුතු.

න උපජ්ඣායං අනාපුර්වං එකවරස්ස පකෙසා දුතඛෙධා, න එකවරස්ස පකෙසා පටිග්ගහෙතඛෙධා, න එකවරස්ස විවරං දුතඛෙධා, න එකවරස්ස විවරං පටිග්ගහෙතඛෙධා, න එකවරස්ස පරික්ඛායො දුතඛෙධා, න එකවරස්ස පරික්ඛායො පටිග්ගහෙතඛෙධා, න එකවරස්ස කෙසා ඡෙත්තඛෙධා, න එකවරස්ස කෙසා ඡෙදපෙතඛෙධා, න එකවරස්ස පරිකල්පං කාතඛෙධා, න එකවරස්ස පරිකල්පං කාරාපෙතඛෙධා, න එකවරස්ස වෙය්‍යාවච්චො කාතඛෙධා, න එකවරස්ස වෙය්‍යාවච්චො කාරාපෙතඛෙධා, න එකවරස්ස පච්ඡාසමඤ්ඤාන භොතඛෙධා, න එකවරස්ස පච්ඡාසමඤ්ඤාන ආදුතඛෙධා, න එකවරස්ස පිණ්ඩපාතො නිහරිතඛෙධා, න එකවරස්ස පිණ්ඩපාතො නිහරාපෙතඛෙධා.

න උපජ්ඣායං අනාපුර්වං ගාමො පටිසිතඛෙධා, න සුසානං ගතඛෙධා, න දිසා පක්ඛාමිතඛෙධා. සචෙ උපජ්ඣායො ගිලානො භොති යාවච්චං උපරාධාපෙතඛෙධා, වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතඛෙධා.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකානං උපජ්ඣායෙසු වත්තං යථා සද්ධිවිහාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වත්තිතඛෙධාති.*

සද්ධිවිහාරිකවත්තං

22. තෙන ඛො පන සමයෙන උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවත්තහති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජීව්‍යා සත්තුට්ඨා ලජ්ජො කුකුලවිකා සිකාකාමා තෙ උපජ්ඣායහති වියනති. විපා-
වෙහති: “කථං හි නාම උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවත්තිසංඝහති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එකමස්ස ආරොවෙසුං. “සචං කිර භික්ඛවෙ උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවත්තහති”ති.

“සචං හගවා”. -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තයි: “තෙන හි භික්ඛවෙ උපජ්ඣායානං සද්ධිවිහාරිකෙසු වත්තං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමී යථා උපජ්ඣායෙහි සද්ධිවිහාරිකෙසු වත්තිතඛෙධා”.

“උපජ්ඣායෙන භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකමති සම්මාවත්තිතඛෙධා. තත්ත්වායං සම්මාවත්තනා:

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපාධ්‍යායයා නොවිචාරා අනෙකකුට පාත්‍රය නොදියැයුතු, අනෙකකුගේ පාත්‍රය නොපිළිගතයුතු, අනෙකකුට සිවුරක් නොදියැයුතු, අනෙකකුගේ සිවුරක් නොපිළිගතයුතු, අනෙකකුට පිරිකර නොදියැයුතු, අනෙකකුගේ පිරිකරක් නොපිළිගතයුතු, අනෙකකුගේ කෙස් නොසිඳියැයුතු, අනෙකකු ලවා තමාගේ කෙස් නොසිත්ද වියැයුතු, අනෙකකුට (අත් පා මිරිකීම ආදී) පිරියම් නොකළයුතු, අනෙකකු ලවා පිරියම් නොකරවා ගතයුතු, අනෙකකුට වතාවත් නොකළයුතු, අනෙකකු ලවා වතාවත් නොකරවාගතයුතු, අනෙකකුගේ පසු මහණකු නොවියැයුතු, අනෙකකු පසු මහණකු කොට නොගතයුතු, අනෙකකුට පිණ්ඩපාතය නොගෙන යායුතු, අනෙකකු ලවා පිණ්ඩපාතය නොම ගෙන්වාගතයුතු වෙයි.

උපාධ්‍යායයා නොවිචාරා ගම් නොවැදියැයුතු, සොහොනට නොයායුතු, දිසා (ඇතකට) නොයායුතු, උපාධ්‍යායයා ගිලන් වී නම්, දිවි ඇති තාක් උවටන් කළයුතු, ඔහු ගිලන් බැවින් නැති සිටීම අපෙක්ෂා කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි සඤ්චිභාරිකයන් විසින් යම් සේ පැවතියැයුතු ද, ඒ උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි සඤ්චිභාරිකයන්ගේ වක යි*.

සඤ්චිභාරික වක

22. එ සමයෙහි වනාහි උපාධ්‍යායයෝ සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි මනා ව නොපවතින්. අපිස් සනොස් ගුණ ඇති ලජ්ජී වූ මඳ වරදෙහි ද කුකුස් කරන, සිබ කැමැති යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයෝ සඤ්චිභාරික මහණුන් කෙරෙහි මනා ව නොපවතින් ද”යි ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, නොගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති එ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, උපාධ්‍යායයෝ සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි මනා ව නොපවතින් ල. ඒ සැබෑ ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක.

“සැබැවැ වහන්සැ”යි භික්ෂුහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ... වෙසෙසින් ගරභා දහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, එසේ වී නම්, උපාධ්‍යායයන් විසින් සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි යම් සේ පැවතියැයුතු ද, එසේ උපාධ්‍යායනට සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි වත් පනවන්නෙමි”.

“මහණෙනි, උපාධ්‍යායයා විසින් සඤ්චිභාරිකයා කෙරෙහි මැනවින් පැවතියැයුතු. එහි මේ ඒ මනා පැවැත්ම ය:

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපජක්ඛායෙන භික්ඛවො සඤ්චිභාරිකො සඛගහෙතඛො, අනුග්ගහෙතඛො, උදෙසෙන පරිපුච්ඡාය ඔවාදෙන අනුසාසනියා. සචෙ උපජක්ඛායස්ස පතො හොති, සඤ්චිභාරිකස්ස පතො න හොති, උපජක්ඛායෙන සඤ්චිභාරිකස්ස පතො දතඛො. උසුක්ඛං වා කාතඛං 'කිංහි නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස පතො උපපජ්ජියෙථා'ති. සචෙ උපජක්ඛායස්ස වීචරං හොති, සඤ්චිභාරිකස්ස වීචරං න හොති, උපජක්ඛායෙන සඤ්චිභාරිකස්ස වීචරං දතඛං. උසුක්ඛං වා කාතඛං 'කිංහි නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස වීචරං උපපජ්ජියෙථා'ති. සචෙ උපජක්ඛායස්ස පරික්ඛාරො හොති, සඤ්චිභාරිකස්ස පරික්ඛාරො න හොති, උපජක්ඛායෙන සඤ්චිභාරිකස්ස පරික්ඛාරො දතඛො. උසුක්ඛං වා කාතඛං 'කිංහි නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස පරික්ඛාරො උපපජ්ජියෙථා'ති.

23. සචෙ සඤ්චිභාරිකො ගිලානො හොති, කාලසෙසව උච්ඛාය දන්තකච්ඤං දතඛං, මුඛොදකං දතඛං, ආසනං පඤ්ඤපෙතඛං. සචෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිතා යාගු උපනාමෙතඛො. යාගුං පිතස්ස උදකං දතා භාජනං පටිග්ගහෙතා නිවං කතා සාධුක්ඛං අපරිසංසන්නො ධොවිතා පටිසාමෙතඛං. සඤ්චිභාරිකභි පුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතඛං. සචෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමච්ඡිතඛො.

සචෙ සඤ්චිභාරිකො ගාමං පටිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දතඛං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. කායබන්ධනං දතඛං. සගුණං කතා සඛසාටියො දතඛො. ධොවිතා පතො සඋදකො දතඛො. එත්තාවතා නිවත්තිස්සතිති. ආසනං පඤ්ඤපෙතඛං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකය්ථිකං උපනික්ඛිපිතඛං. පච්චුග්ගග්ගා පත්තවීචරං පටිග්ගහෙතඛං. පටිනිවාසනං දතඛං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. සචෙ වීචරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උඡෙත්ථ ඔතාපෙතඛං. න ච උඡෙත්ථ වීචරං නිදහිතඛං. වීචරං සඛ්ඤ්චිතඛං. වීචරං සඛ්ඤ්චිතො වතුරිඤ්ඤං කණ්ණං උසුක්ඛාරෙතා වීචරං සඛ්ඤ්චිතඛං, මා මජ්ඣෙකං හඬො අභොසිති. ඔභොගෙ කායබන්ධනං කාතඛං.

සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති සඤ්චිභාරිකො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති උදකං දතා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතඛො. සඤ්චිභාරිකො පානියෙන පුට්ඨිතඛො. භුක්ඛාපිස්ස උදකං දතා පත්තං පටිග්ගහෙතා නිවං කතා සාධුක්ඛං අපරිසංසන්නො ධොවිතා වොදකං කතා මුහුත්තං උඡෙත්ථ ඔතාපෙතඛො. න ච උඡෙත්ථ පතො නිදහිතඛො. පත්තවීචරං නික්ඛිපිතඛං. පත්තං නික්ඛිපන්නො එකෙන හප්පෙන පත්තං ගහෙතා එකෙන හප්පෙන හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපිඨං වා පරාමසිතා පතො නික්ඛිපිතඛො. න ච අනන්තරභිත්තාය භූමියා පතො නික්ඛිපිතඛො.

මහණෙනි, උපාධ්‍යායයා විසින් සඤ්චිභාරික තෙම උදෙසීමෙන් (පෙළඳහම්, කියවීමෙන්) ද නැවත නැවත විචාරීමෙන් ද අවවාදයෙන් ද අනුශාසනයෙන් ද සංග්‍රහ කළයුතු අනුග්‍රහ කළ යුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ පාත්‍රයෙක් වේ ද, (ඒ අතර) සද්ධිවිහාරිකයාට පාත්‍රයෙක් නැද්ද, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයාට පාත්‍රය දියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරිකයාට පාත්‍රයෙක් උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට සිවුරෙක් වේ ද, සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුරෙක් නො වේ ද, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුර දියැයුතු. 'කෙසේ නම් සඤ්චිභාරිකයාට සිවුරක් උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට පිරිකරෙක් වේ ද, සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිකරෙක් නො වේ ද, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිකර දියැයුතු. 'කෙසේ නම් සඤ්චිභාරිකයාට පිරිකර උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

23. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයා ගිලන් වේ නම්, කලින් ම නැඟී සිට දුවු දියැයුතු, මුව දෝනා පැන් දියැයුතු, අසුන් පැනවියැයුතු, ඉදින් කැඳ ඇත් නම් බදුනක් දෙවැ කැඳ එළවියැයුතු, කැඳ පුවාහට පැන් දී බදුන පිළිගෙන පහත් කොට මනාව කිසිවෙක නො ගාවමින් සෝද සුරැකි කොට තැබියැයුතු, සඤ්චිභාරිකයා නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. ඉදින් ඒ පෙදෙස කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය ඇමැන්දියුතු.

ඉදින් සඤ්චිභාරිකයා ගමට යනු කැමැත්තේ වී නම් හඳුනා දියැයුතු. පිළිහඳුනා (පෙරළ හඳුනා) පිළිගතයුතු. කාබාන දියැයුතු. සතුණ කොට සහළ සිවුරු දියැයුතු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුතු. මෙතෙක් වේලාවෙකින් පෙරළා එන්නේ යැ යි සලකා අසුන් පැනවියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාදුව, පාකටැලිය ළංකොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පෙරළ හඳුනා දියැයුතු. හඳුනා පිළිගතයුතු. ඉදින් සිවුර ඩහදිය වැකුණේ වී නම් මොහොතක් අවවේ වියැලියැයුතු. සිවුර අවවේ බොහෝ වේලා නො තැවියැයුතු. සිවුර හැකිළියැයුතු සිවුර හකුළන්නාහු විසින් 'සිවුර මැද බිඳීමක් නො වේව' යි සලකා සිවුරු කෙළවර සතරඟුලක් උඩට ඇද සිවුර ඇකිළියැයුතු.

ඉදින් පිණ්ඩපාතය වේ නම්, සඤ්චිභාරිකයාත් වළඳනු කැමැත්තේ වේ නම්, දිය පිළිගන්වා පිණ්ඩපාතය එළැවියැයුතු. සද්ධිවිහාරික තෙම පැතින් විවළයුතු. වැළඳුවාහට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහත් කොට මනා කොට, කිසිවෙකක් නො ගාවමින් සෝද, දිය සිඳුවා, මොහොතක් අවවේ වියැලියැයුතු. පාත්‍රය උෂ්ණයෙහි බොහෝ වේලා නො තැබියැයුතු. පාසිවුරු තැබියැයුතු. පාත්‍රය තබන්නාහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනිත් අතින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිත් නො අතුළු බිමා පාත්‍රය නො ම තැබියැයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

වීරං. නිකම්පනොන ඵකෙන හසොන වීරං. ගහොන ඵකෙන හසොන වීරං.සං වා වීරරජස්සං වා පමජ්ජනා පාරතො අනාං. ඔරතො හොගං කන්වා වීරං. නිකම්පිතබ්බං. සඤ්චිභාරිකම්භි චූළසිතො ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකය්ලිකං පටිසාමෙතබ්බං. සථෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජනබ්බං.

24. සථෙ සඤ්චිභාරිකො නභාසිකුකාමො හොති නභානං පටිසාදෙනබ්බං. සථෙ සිතෙන අසො හොති සිතං පටිසාදෙනබ්බං. සථෙ උඤ්චන අසො හොති උඤ්චං පටිසාදෙනබ්බං. සථෙ සඤ්චිභාරිකො ජනාසරං පටිසිකුකාමො හොති චූණ්ණං සනෙතනබ්බං. මත්තිකා තෙමෙතබ්බං. ජනාසරපිඨං ආදය ගන්තො ජනාසරපිඨං දතො වීරං. පටිග්ගහොන ඵකමනාං. නිකම්පිතබ්බං. චූණ්ණං දතබ්බං. මත්තිකා දතබ්බං. සථෙ උසස්භති ජනාසරං පටිසිතබ්බං. ජනාසරං පටිසනොන මත්තිකාය චූමං මකෙකන්වා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදො ජනාසර පටිසිතබ්බං.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජි නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහෙතබ්බං. ජනාසරෙ සඤ්චිභාරිකස්ස පටිකමං කාතබ්බං. ජනාසරා නිකම්පනොන ජනාසරපිඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදො ජනාසරා නිකම්පිතබ්බං. උදකෙපි සඤ්චිභාරිකස්ස පටිකමං කාතබ්බං. නභානෙන පටිමතරං උකරිතො අත්තො ගත්තං චොදකං කන්වා නිවාසෙතො සඤ්චිභාරිකස්ස ගත්තො උදකං පමජ්ජනබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඤ්චාටි දතබ්බං. ජනාසරපිඨං ආදය පටිමතරං ආගන්තො ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. සඤ්චිභාරිකො පානියෙන පුට්ඨිතබ්බං.

යස්මිං විහාරෙ සඤ්චිභාරිකො විහරති සථෙ සො විහාරො උකලාපො හොති සථෙ උසස්භති සොධෙතබ්බං. විහාරං සොධෙතොන පටිමං පත්තවීරං. නිහරිතො ඵකමනාං. නිකම්පිතබ්බං. -පෙ- සථෙ ආචමනකුම්භො උදකං න හොති ආචමනකුම්භො උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං. සථෙ සඤ්චිභාරිකස්ස අනභිරති උප්පත්තො හොති උප්පත්තියෙන චූපකාසෙතබ්බං. චූපකාසාපෙතබ්බං. ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බං. සථෙ සඤ්චිභාරිකස්ස කුසකුචං උප්පත්තං හොති උප්පත්තියෙන විනොදෙතබ්බං. විනොදපෙතබ්බං. ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බං. සථෙ සඤ්චිභාරිකස්ස දිව්සිග්ගං උප්පත්තං හොති උප්පත්තියෙන විවෙචෙතබ්බං. විවෙචාපෙතබ්බං. ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සිවුර තබන්නාහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනිත් අතින් සිවුරුවස හෝ සිවුරු රැහැන පිස දමා කෙළවර ඇතින් ද නැමීම මැතින් ද කොට සිවුර තැබියයුතු. සද්ධිවිහාරිකයා නැති සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය සුරැකි කොට තැබියයුතු. එ තැන හැඩ වී තිබේ නම් හැමැන්ද යුතු.

24. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම නානු කැමැත්තේ වී නම්, නාන දිය පිළියෙළ කැර දියැයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් වැඩෙක් වේ නම් සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණු දියෙන් වැඩෙක් වේ නම් උණු දිය පිළියෙළ කළයුතු. සද්ධිවිහාරික තෙම ගිනිහල් ගෙට වදිනු කැමැති නම්, නාන සුණු ඇතියයුතු. මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ගොස් දී සිවුරු පිළිගෙන පැත්තෙක තැබිය යුතු. නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම් ගිනිහලට පිවිසියැයුතු. ගිනිහලට වදනාහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා (මැටි මුහුණේ තවරා) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

ස්ථවිර භික්ෂූන් හා ගැටි නො හිත්දයුතු. නවක මහණහු අස්නෙන් නො පිළිබැඟියැයුතු. ගිනිහල්ගෙහි දී සද්ධිවිහාරිකයාට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල්ගෙයින් නික්මෙන්නාහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන එයින් නික්මිය යුතු. දියෙහි ද සඬ්චිහාරිකයාට පිරියම් කළයුතු. නැවත විසින් වඩා පළමුවෙන් ගොඩ නැගී සිය ගත දිය පිසදමා හඳනාය හැඳ සද්ධිවිහාරිකයාගේ සිරුරින් දිය පිස දමියැයුතු. හඳනාය දියැයුතු. සහළ සිවුර දියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය ළං කොට තැබියැයුතු. සඬ්චිහාරිකයා පැනින් විවෘළයුතු.

සඬ්චිහාරිකයා යම් වෙහෙරෙකැ වෙසේ ද, ඒ වෙහෙර හැඩ වී තිබේ නම්, හැකි නම් ශුඬ කළයුතු. වෙහෙර ශුඬ කරන්නාහු විසින් පළමු කොට පා සිවුරු බැහැර කොට එක් පැත්තෙක තැබියැයුතු ... ආවමනකුණියෙහි ජලය නැත් නම්, එහි ජලය වත්කළයුතු. සද්ධිවිහාරිකයාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් එය සන්තිද්වියැයුතු. අනුන් ලවා හෝ සන්තිද්වියැයුතු. බණ හෝ කියැයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් එය දුරු ලියැයුතු. දුරුලැවියැයුතු හෝ වෙයි. බණ හෝ කියැයුතු. සද්ධිවිහාරිකයාට මිසදිටෙක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් එය විවේචනය කළයුතු, අනුන් ලවා හෝ විවේචනය කැරවියැයුතු, ඔහුට බණ හෝ කියැයුතු.

25. සචේ සඤ්චිභාරිකො ගරුධමමං අජ්ඣාපනො හොති පරිවාසාරහො උපජ්ඣායෙන උස්සුක්ඛං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඬේඤා සඤ්චිභාරිකස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති. සචේ සඤ්චිභාරිකො මූලායපටිකස්සනාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්ඛං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඬේඤා සඤ්චිභාරිකං මූලායපටිකස්සය්‍යා'ති. සචේ සඤ්චිභාරිකො මානකාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්ඛං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඬේඤා සඤ්චිභාරිකස්ස මානකං දදෙය්‍යා'ති. සචේ සඤ්චිභාරිකො අඤ්ඤානාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්ඛං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඬේඤා සඤ්චිභාරිකං අඤ්ඤාය්‍යා'ති.

සචේ සඬේඤා සඤ්චිභාරිකස්ස කමමං කතතුකාමො හොති තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබ්බාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උකෙඛපනීයං වා උපජ්ඣායෙන උස්සුක්ඛං කාතඛං, 'කිනති නු ඛො සඬේඤා සඤ්චිභාරිකස්ස කමමං න කරෙය්‍ය ලුහුකාය වා පරිනාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සඬේඤන කමමං තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබ්බාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උකෙඛපනීයං වා උපජ්ඣායෙන උස්සුක්ඛං කාතඛං, 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකො සමමා වතෙතය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය නෙඤාරං වතෙතය්‍ය සඬේඤා තං කමමං පටිපසස්සමෙතය්‍යා'ති.

සචේ සඤ්චිභාරිකස්ස චිවරං ධොවිතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඤ්ඤං 'එවං ධොවෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්ඛං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස චිවරං ධොවීයෙථා'ති. සචේ සඤ්චිභාරිකස්ස චිවරං කාතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඤ්ඤං 'එවං කරෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්ඛං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස චිවරං කරීයෙථා'ති. සචේ සඤ්චිභාරිකස්ස රජනං පචිතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඤ්ඤං 'එවං පචෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්ඛං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස රජනං පචීයෙථා'ති. සචේ සඤ්චිභාරිකස්ස චිවරං රජිතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඤ්ඤං 'එවං රජෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්ඛං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස චිවරං රජීයෙථා'ති. චිවරං රජනෙන සාධුකං සමපට්ටිකකං සමපට්ටිකකං රජිතඛං. න ච අජිජිනෙත-
රෙථෙව පක්ඛමිතඛං. සචේ සඤ්චිභාරිකො ගීලානො හොති යාවජීවං උපට්ඨාපෙතඛෙඛා වූට්ඨානමස්ස ආගමෙතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ උපජ්ඣායානං සඤ්චිභාරිකෙස්ස වත්තං යථා උපජ්ඣායෙති සඤ්චිභාරිකෙස්ස වත්තිතඛන්ති.

දුකියභාණවාරං නිට්ඨිතං.

25. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම ගරු ඇවැතකට පැමිණියේ පිරිවෙසට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සඬා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිවෙස දෙන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු යි. ඉදින් සඬිවිහාරික තෙම මූලායපටිකසසනයට සුදුසු වේ නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් 'කෙසේ නම් සඬා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයාට මූලායපටිකසසනය කරන්නේ ද' යි උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම මානන ලබන්නට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරික තෙමේ මානන ලබන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම අඛ්‍යාතයට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සඬා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයා අඛ්‍යාතය කරන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු.

ඉදින් සඬායා සද්ධිවිහාරිකයාට තර්ජනීය කර්මය හෝ නියසස කර්මය හෝ පබ්බාජනීය කර්මය හෝ පටිසාරණීය කර්මය හෝ උකෙඛපනීය කර්මය හෝ කරනු කැමති වී නම්, 'කෙසේ නම් සඬා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයාට ඒ කර්මය නො කරන්නේ ද' යි, ඒ කර්මය හැල්ලු බවට පිරිනමන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු ය. ඉදින් ඔහුට තර්ජනීයකර්මය හෝ නියසස කර්මය හෝ පබ්බාජනීය කර්මය හෝ පටිසාරණීය කර්මය හෝ උකෙඛපනීය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරික තෙම මනා ව පවත්නේ ද සඬායාට අනුලොම ව පවත්නේ ද නිස්තරණය පිණිස පවත්නේ ද සඬා තෙමේ ඒ කර්මය සන්තිද්‍රව්‍යන්තේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළ යුතු.

ඉදින් සඬිවිහාරිකයාගේ සිවුර සේදියයුතු නම්, 'මෙසේ සෝදන්නා' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. කෙසේ නම් සද්ධි-විහාරිකයාගේ සිවුර සෝදනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ හෝ කළ යුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුරක් කළයුතු නම්, 'මෙසේ කළ යුතු යැ' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධි-විහාරිකයාට සිවුර කරනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ හෝ කළ යුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට රදන් පිසියැයුතු නම්, 'මෙසේ පිසන්නා' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරි-කයාට රදන් පිසිනු ලබන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාගේ සිවුර පඩු පෙවියැ යුතු නම්, 'මෙසේ පඩු පොවන්නා' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කිය යුතු. 'කෙසේ නම් සඬිවිහාරිකයාගේ සිවුර පඩු පොවනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. සිවුර පඩු පොවන්නාහු විසින් පෙරළ පෙරළා මනා කොට සිවුර පඩු පෙවියැයුතු. පඩු බිත්දු නො සිදුණු කල්හි නො ම නික්මියැයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම ගිලන් වේ නම් යව් දිව් උවටත් කළයුතු. ඔහු ගිලන් බැවින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු වියයුතු.

මහණෙනි, යම්සේ උපාධ්‍යායයන් විසින් සද්ධිවිහාරිකයන් කෙරෙහි පැවැතියැයුතු ද මේ ඒ සඬිවිහාරිකයන් කෙරෙහි උපාධ්‍යායයන්ගේ වත යි.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ යි.

ආචරියවත්තං.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සමො වත්තනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡා සන්නුට්ඨා ලජ්ජානො කුක්කුල්ලකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: 'කථං හි නාම අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සමො වත්තිසසනති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං.

"සච්චං කීර භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සමො වත්තනති"ති. සච්චං භගවා. -පෙ- විගර්හිතා ධම්මො කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: "තෙනහි භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානං ආචරියෙසු වත්තං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමී යථා අනෙතවාසිකෙහි ආචරියෙසු වත්තිතඛං."'

"අනෙතවාසිකෙන භික්ඛවෙ ආචරියමිති සමො වත්තිතඛං. තත්ත්වං සමො වත්තනා:

කාලසෙසව උට්ඨාය උපාහනා ඔවුඤ්චිතා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා දන්තකට්ඨං දනඛං, මුඛොදකං දනඛං, ආසනං පඤ්ඤාපෙ-තඛං. සචෙ යාගු භොති භාජනං ධොවිතා යාගු උපනාමෙතඛං. යාගුපිතස්ස උදකං දතා භාජනං පටිග්ගභෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන ධොවිතා පටිසාමෙතඛං. ආචරියමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උද්ධරිතඛං.

සචෙ සො දෙසො උක්ඛාපො භොති සො දෙසො සම්මජ්ජිතඛො. සචෙ ආචරියො ගාමං පටිසිත්තුකාමො භොති නිවාසනං දනඛං. පටිනිවාසනං පටිග්ගභෙතඛං. කායඛ්ඤානං දනඛං. සගුණං කතා සඤ්ඤාපියො දනඛං ධොවිතා පනො සඋදකො දනඛං. සචෙ ආචරියො පච්ඡාසමණං ආකඛති තිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙනෙන පරිමණ්ඩලං නිවාසෙතා කායඛ්ඤාතං ඛන්ධිතා සගුණං කතා සඤ්ඤාපියො පාරුපිතා ගණ්ඨිකං පටිවුඤ්චිතා ධොවිතා පනං ගහෙතා ආචරියස්ස පච්ඡාසමණෙන භොතඛං. නානිදුරෙ ගන්තඛං. නාව්වාසනෙන ගන්තඛං. පත්තපරියාපනං පටිග්ගභෙතඛං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඇදුරුවත්

26. එ සමයෙහි වනාහි අතැවැසියෝ ඇදුරන් කෙරෙහි මනා වැ නො පවතිත්. අපිස් සතොස් ගුණ ඇති ලජ් වූ කුකුස් කරන ශික්ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු 'කෙසේ නම් අතැවැසියෝ ඇදුරන් කෙරෙහි මනා ව නො පවත්නාහු ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කරත්, නො ගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිත්තෙන් ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

"මහණෙනි, අතැවැසි මහණහු ඇදුරු මහණුන් කෙරෙහි මොනොවට නො පවතිත් ල. ඒ සැබෑ ද" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාදළුසේක. "සැබැව, වහන්සැ" යි භික්ෂුහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහමි කතා කොට, භික්ෂුන් අමතා "මහණෙනි, එසේ වී නම් අතැවැස්සන් විසින් ඇදුරන් කෙරෙහි යම්සේ පැවතියැයුතු ද එසේ අතැවැස්සන්ට ඇදුරුවන පනවන්නෙමි" යි වද්‍යා පහත දැක්වෙන පරිදි ඇදුරුවන පැනවූ සේක.

"මහණෙනි, අතැවැස්සා විසින් ඇදුරා කෙරෙහි මනාවැ පැවතියැ යුතු. එහි මේ මනා පැවැත්ම යි:

කලින් ම නැඟී යිට වහන් මුදු උතුරුසහ එකස් කොට ගෙන දවටු දියැයුතු. මුවදෝනා ජලය දියැයුතු. අසුන් පැනවියැයුතු. ඉදින් හුළුකැන් ඇත් නම්, බඳුනක් දෙවැ හුළුකැන් එළවියැයුතු. හුළුකැන් සුවාහට පැත් පිළිගන්වා බඳුන පිළිගෙන පහත් කොට කිසිවෙක ද නො ගාවමින් මොනොවට දෙවැ සුරැකී කොට තැබියැයුතු. ඇදුරහු නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැ යුතු.

ඉදින් එ පෙදෙය කුණු රොඩු සහිත වී නම් එ තැන හැමැන්ද යුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම ගම් වදිනු කැමති වී නම්, හඳුනා දියැයුතු. පිළිහඳුනා පිළිගතයුතු. කාබාන දියැයුතු. සහළ සිවුරු සතුණ කොට දියැයුතු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම පසුමහණකු කැමැත්තේ නම් නිමවුල වසන්තහු විසින් පිරිමවුල කොට හැඳ කාබහන බැඳ සතුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙවැ ගැට වටු ගන්වා පාත්‍රය සෝද අතට ගෙන ඇදුරහුගේ පසුමහණ වියැයුතු. ඉතා දුර නො යායුතු. ඉතා ළඟ නො යායුතු. පාත්‍රයට ලැබුණු දෑ පිළිගතයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

27. න ආචරියස්ස භණ්ඩානස්ස අන්තරන්තරා කථා ඔපානෙතබ්බා. ආචරියො ආපක්ඛිසාමන්තා භණ්ඩානො නිවාරෙතබ්බො. නිවර්තනොත්තන පඨමතරං. ආගන්තුකා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකයලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. පච්චුග්ගන්තවා පක්ඛවිවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිව්වාසනං දතබ්බං නිව්වාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. සචෙ විවරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උණෙහ ඔත්තාපෙතබ්බං. න ච උණෙහ විවරං නිදහිතබ්බං. විවරං සඛ්ඛරිතබ්බං. විවරං සඛ්ඛරන්තොත්තන චතුරඛ්ඤාලං කණ්ණං උසස්සාරෙත්වා විවරං සඛ්ඛරිතබ්බං. මා මජ්ඣෙහි භබ්බො අහොසිති. ඔහොගෙ කායබ්ඤ්ඤා කාතබ්බං.

සචෙ පිණ්ඩපානො හොති ආචරියො ච භුක්ඛිකාමො හොති උදකං දත්වා පිණ්ඩපානො උපනාමෙතබ්බො. ආචරියො පානියෙන පුට්ඨිතබ්බො. භුත්තාවිස්ස උදකං දත්වා පක්ඛං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසනොත්තන ධොවිත්වා වොදකං කත්වා මුහුත්තං උණෙහ ඔත්තාපෙතබ්බො. න ච උණෙහ පක්ඛො නිදහිතබ්බො. පක්ඛවිවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපනොත්තන එකෙන හත්තෙන පක්ඛං ගහෙත්වා එකෙන හත්තෙන හෙට්ඨාමඤ්ඤා වා හෙට්ඨාපිඨං වා පරාමසිත්වා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. න ච අන්තරන්තරාය භූමියා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. විවරං නික්ඛිපනොත්තන එකෙන හත්තෙන විවරං ගහෙත්වා එකෙන හත්තෙන විවරවංසං වා විවරරජ්ජු වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කත්වා විවරං නික්ඛිපිතබ්බං.

ආචරියමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකයලිකං පටිසාමෙතබ්බං. සචෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජිතබ්බො.

සචෙ ආචරියො නභාධිකාමො හොති නභානං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ සිතෙන අත්තො හොති සිතං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ උණෙහන අත්තො හොති උණං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ ආචරියො ජන්තාසරං පටිසිකුකාමො හොති වුණ්ණං සන්තනතබ්බං. මත්තිකා තෙමෙතබ්බො. ජන්තාසරපිඨං ආදය ආචරියස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගන්තුකා ජන්තාසරපිඨං දත්වා විවරං පටිග්ගහෙත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. වුණ්ණං දතබ්බං. මත්තිකා දතබ්බො. සචෙ උසස්සහති ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං. ජන්තාසරං පටිසන්තොත්තන මත්තිකාය වුට්ඨං මජ්ඣෙත්වා සුරතො ච පට්ඨතො ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං.

27. ඇයුරු කුරා කරද්දි අතරතුර කුරා නො හෙළියැයුතු. ඇයුරු ඇවැතකට අවදනට ලා ව බණනුයේ වැළැක්වියැයුතු. පෙරළා එන්නනු විසින් වඩා පළමුවෙන් අවුත් අස්නක් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාකටැලිය ද ලං කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පිළිතිවස්න දියැයුතු. නිවස්න පිළිගතයුතු. සිවුර ඩහදියෙන් තෙත් වූයේ වේ නම්, මොහොතක් අවවේ වියලියැයුතු. අවවේ බොහෝ වෙලාවක් නො තැබියැයුතු. සිවුර හැකිළිය යුතු. සිවුර හකුළන්නනු විසින් 'සිවුරු මැද බිඳීමෙන් නොවේව' යි සිතා සිවුරු කොන සතරතුලක් උඩට ඇද හැකිළියැයුතු. කාබනන නමා වීවරහොගයෙහි (සිවුරේ නැවුම් පොට තුළ) ලියැයුතු.

ඉදින් පිණ්ඩපාන භොජනය නිබේ නම්, ඇයුරාත් වළඳනු කැමැත්තේ වී නම්, දිය පිළිගන්වා පිණ්ඩපානය එළවියැයුතු. ඇයුරු තෙම පැනින් වීවාළයුතු. වැළඳුවහුට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන කිසිවෙක නොගාවමින් පහත් කොට මොනොවට සෝද දිය රහිත කොට (තෙත මාත්තු කොට) මොහොතක් අවවේ වියැලිය යුතු. පාත්‍රය වැඩිවෙලාවක් අවවේ දමා නො තැබියැයුතු. පාසිවුරු තැබියැයුතු, පාත්‍රය තබන්නනු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිවක් නො අතුළු බිමැ පාත්‍රය නො තැබියැයුතු. සිවුරු බහා තබන්නනු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුරු වස*. හෝ සිවුරු රැහැන පිරිමැද සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැම්ම මැතට (තමා සිටින පැත්තට) ද කොට සිවුර තැබියැයුතු.

ඇයුරු නැති සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාපුටුව, පාකටැලිය සුරැකි කොට තැබියැයුතු. ඉදින් එ තැන කුණු වැකි ඇත් නම් හැමැන්දයුතු.

ඉදින් ඇයුරු තෙම නානු කැමැත්තේ වී නම්, නාන දිය පිළියෙළ කළයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණදිය වුවමනා නම් උණදිය පිළියෙළ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරු තෙම ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙනු කැමැත්තේ වී නම් නාන සුණු දියෙන් තෙමා ගුලි කළයුතු. මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඇයුරු පිටුපසින් ගොස් එය දී සිවුරු පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ වී නම් තමා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු. ගිනිහල් ගෙට වදනනු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා (මැටි මුණේ ගා) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු

28. න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපට්ඨ නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පට්ඨාභෙතබ්බං, ජත්තාසරෙ ආවරියස්ස පරිකමමං කාතබ්බං. ජත්තාසරා නිකමමනොන ජත්තාසරපීඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙතො ජත්තාසරා නිකමිතබ්බං. උදකෙපි ආවරියස්ස පරිකමමං කාතබ්බං. නභානෙන පට්ඨමතරං උත්තරිතො අත්තනො ගත්තං වොදකං කතො නිවාසෙතො ආවරියස්ස ගත්තනො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඤ්චාදි දතබ්බං. ජත්තාසර-පීඨං ආදය පට්ඨමතරං ආගන්තු ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකට්ඨකං උපනිකම්පිතබ්බං. ආවරියො පානියෙන පුළුච්ඡිතබ්බං. සථෙ උඤ්ඤාපෙතුකාමො හොති උඤ්ඤාපෙතබ්බං. සථෙ පරිපුච්ඡිතකාමො හොති පරිපුච්ඡිතබ්බං.

යසම්මං විහාරෙ ආවරියො විහරති සථෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති සථෙ උස්සභති සොධෙතබ්බං. විහාරං සොධෙතොනන පට්ඨං පත්තවීරං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. නිසිදිතපච්චිකරණං. නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. භිසි - බිමබ්බාහනං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. මඤ්ඤා නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනොන අසඤ්ඤාපෙතනන කවාටපිට්ඨං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. පීඨං නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනොන අසඤ්ඤාපෙතනන කවාටපිට්ඨං නිහරිතො නිකම්පිතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. ඛෙළුමලලකො නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. අපඤ්ඤානඵලකං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. භුමමිකරණං යථාපඤ්ඤානං සලලකෙතො නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං.

සථෙ විහාරෙ සත්තානකං හොති උලෙඤාකා පට්ඨං ඔභාරෙතබ්බං. ආලොකසන්ධිකණ්ණිකාගා සමමජ්ජිතබ්බං. සථෙ ගෙරුකපරිකමිකතො භික්ඛි කණ්ණිකිකා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බං. සථෙ කාලවණ්ණිකතා භූමි කණ්ණිකිකා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බං. සථෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිඤ්ඤාපිතො සමමජ්ජිතබ්බං 'මා විහාරො රජෙන උභෙද්දි'ති. සඤ්ඤාරං විචිතියා එකමන්තං ජමෙතබ්බං.

29. භුමමිකරණං ඔභාපෙතො සොධෙතො පපෙථාටෙතො අතිහරිතො යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා ඔභාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා ඔභාපෙතො සොධෙතො පපෙථාටෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනොන අසඤ්ඤාපෙතනන කවාටපිට්ඨං අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පීඨං ඔභාපෙතො සොධෙතො පපෙථාටෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනොන අසඤ්ඤාපෙතනන කවාටපිට්ඨං අතිහරිතො යථා-පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. භිසි බිමබ්බාහනං ඔභාපෙතො සොධෙතො පපෙථාටෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං.

28. සථවීර භික්ෂුන් ඇග ගැටී නො හින්දයුතු. නවක මහණහු අස්නෙන් බැහැර නො කළයුතු. ගිනිහල් ගෙහි දී ඇඳුරුහට පිරියම් කළ යුතු. ගිනිහල් ගෙන් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගිනිහල් ගෙන් නික්මියැයුතු. දියෙහි ද ඇඳුරුහට පිරියම් කළයුතු. නැවත විසින් වඩා පළමුවෙන් ගොඩ අවුත් සිය ගත දිය පියදමා හැඳ ඇඳුරහු ගතින් දිය පිය දමියැයුතු. හඳුනා දියැයුතු. සඟළ සිටුර දියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාකට්ටිය ද එළවා තැබියැයුතු. ඇඳුරු තෙම පැනින් විවළයුතු. උදෙස්වනු කැමැත්තේ වී නම් උදෙස්වියැයුතු. ප්‍රශ්න විචාරනු කැමැත්තේ වී නම් විවළයුතු.

යම් වෙහෙරෙක ඇඳුරා වෙසේ ද ඉදින් ඒ වෙහෙර කුණු රොඩු වැකි ඇත්තේ ද, හැකිනම් ශුඬ කළ යුතු. වෙහෙර ශුඬ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. භික්ෂුනාකඩ ද පසතුරුණ ද මැත් කොට පසෙක තැබියැයුතු. බිසි ද, කොට්ට ද මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳ පහන් කොට කිසිවෙක ද නො ගාවමින් නො ගටමින් මනා කොට කපාටපාෂ්ඨයෙන් (දෙරපළ පිටෙන්) පිටතට ගෙන ගොස් තැබිය යුතු. පුටුව පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගටමින් මනාව දෙරපළ පිටෙන් පිටතට ගෙන ගොස් තැබියැයුතු. ඇඳ පා අළු පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියැයුතු. කෙළමලාව පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියැයුතු. හේත්තුවන පුවරුව පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියැයුතු. බුමුතුරුණ පනවා තුබුණු යැටි සලකා පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබිය යුතු.

ඉදින් වෙහෙරෙහි මකුළුදල් වේ නම්, පළමු කොට උඩ සිට පහතට ඉවත් කළයුතු. ආලෝකසන්නිභාගයෝ ද (ඇතුළත පිටත පනෙල් දෙරවල් ද) කර්ණණ භාගයෝ ද (ගැබ සතර මුළු ද) හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කරන උද බිත්තිය කිලිටි වී තිබේ නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා මැද්දයුතු. ඉදින් බිම පිරියම් නො කරන උද නම්, 'වෙහෙර දුටුල්ලෙන් කිලිටි නො වේව' යි සලකා දිය ඉස හැමැන්දයුතු. කසළ රැස්කොට පැත්තකට දමියැයුතු.

29. බුමුතුරුණ වියලා ශුද්ධ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුබුණු පරිදිම පැනවියැයුතු. ඇඳ පා අළු අවටේ තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන ම තැබියැයුතු හ. ඇඳ අවටේ තවා ශුද්ධ කොට ගසා දමා කවුළු පිටු නො ගාමින් පහන් කොට මනාව ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. පුටුව අවටේ තවා ශුද්ධ කොට ගසාහෙළා, කවුළු පිටු නො ගාමින් නොගටමින් පහන් කොට මනාව ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. බිසි හා කොට්ට හා අවටේ තවා ශුද්ධ කොට ගසාහෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නිසිද්දාපච්චස්සරණං ඔතාපෙඤා සොධෙඤා පඤ්ඤාපෙඤා අතිහරිඤා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමලලකො ඔතාපෙඤා පමජ්ඣා අතිහරිඤා යථායානෙ යපෙතබ්බො. අපඤ්ඤානඵලකං ඔතාපෙඤා පමජ්ඣා අතිහරිඤා යථායානෙ යපෙතබ්බං.

පක්ඛවීරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපනොතන ඵකෙන හඤ්ඤාන පක්ඛං ගහෙඤා ඵකෙන හඤ්ඤාන හෙට්ඨාමඤ්ඤා වා හෙට්ඨාපීයං වා පරාමසිඤා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. න ච අනන්තරහිතාය භූමියා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. වීරං නික්ඛිපනොතන ඵකෙන හඤ්ඤාන වීරං ගහෙඤා ඵකෙන හඤ්ඤාන වීරවංසං වා වීරරජ්ජුං වා පමජ්ඣා පාරතො අතං ඔරතො භොගං කඤා වීරං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ පුරුජ්ඣිමා සරජා වාතා වායන්ති පුරුජ්ඣිමා වාතපානා ඵකෙනබ්බො. සචෙ පච්ඡුමා සරජා වාතා වායන්ති පච්ඡුමා වාතපානා ඵකෙනබ්බො. සචෙ උක්ඛරා සරජා වාතා වායන්ති උක්ඛරා වාතපානා ඵකෙනබ්බො. සචෙ දක්ඛිණා සරජා වාතා වායන්ති දක්ඛිණා වාතපානා ඵකෙනබ්බො. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බො, රත්තිං ඵකෙනබ්බො. සචෙ උණ්ණකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙනබ්බො, රත්තිං විවරිතබ්බො. සචෙ පරිවේණං උක්ඛාපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බො. සචෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපො හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බො. සචෙ අග්ගිසාලා උක්ඛාපො හොති අග්ගිසාලා සමමජ්ජිතබ්බො. සචෙ වච්චකුටි උක්ඛාපො හොති වච්චකුටි සමමජ්ජිතබ්බො. සචෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ ආවමනකුමහියා උදකං න හොති ආවමනකුමහියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

30. සචෙ ආචරියස්ස අනභිරති උප්පන්නා හොති අනෙත්තවාසිකෙන වූපකාසෙතබ්බො, වූපකාසාපෙතබ්බො, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බො. සචෙ ආචරියස්ස කුන්දකුළුමං උප්පන්නං හොති, අනෙත්තවාසිකෙන විනොදෙතබ්බං, විනොදපෙතබ්බං, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බො. සචෙ ආචරියස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති අනෙත්තවාසිකෙන විවේචෙතබ්බං, විවේචාපෙතබ්බං, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බො. සචෙ ආචරියො ගරුධම්මං අර්ඤ්ඤාපක්ඛො හොති පරිවාසාරහො අනෙත්තවාසිකෙන උප්පන්නං කාතබ්බං 'කිත්ති චූ ටො සඤ්ඤා ආචරියස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

හිඳුනා ඇතිරිය ද පසතුරුණ ද අවිචේ තවා ශුද්ධ කොට ගසාහෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදිම පැනවිය යුතු. කෙළමලාව අවිචේ ලා තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුබුණු තැන ම තැබිය යුතු. හේන්තු වන පුවරුව අවිචේ තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන ම තැබිය යුතු.

පාසිවුරු තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනෙක් අතින් ඇඳයට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිවක් නො අතුළු බිම පාත්‍රය නො ම තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනෙක් අතින් සිවුරු වස හෝ සිවුරු රැහැන හෝ පිරිමැද සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමීම මැනට (තමා දෙසට) ද කොට සිවුර තැබිය යුතු.

ඉදින් පෙරදිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පෙර දිගු වූ වාතොනයෝ වැසිය යුතුහ. ඉදින් පැසිම දිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පැසිම දිගු වූ වාතොනයෝ වැසිය යුත්තාහ. උතුරු දිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, උතුරු පැත්තේ වූ වාතොනයෝ වැසිය යුත්තාහ. දකුණු දිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, දකුණු දිගු වූ වාතොනයෝ වැසිය යුත්තාහ. ඉදින් ශීත කාලය වේ නම්, වාතොනයෝ දහවල් විවැරිය යුත්තාහ. ශීත වැසිය යුත්තාහ. ඉදින් උෂ්ණ කාලය වේ නම්, වාතොනයෝ දහවල් වැසිය යුත්තාහ, ශීත විවැරිය යුත්තාහ. ඉදින් පිරිවෙන කුණුරොඩු සහිත වී නම්, හැමැන්ද යුතු. ඉදින් දෙඳ කොටුව කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් උවටත් හල කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් ගිනිහල කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. වැසිකිළිය කුණු රොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. පැන් නැත් නම් පැන් එළවා තැබිය යුතු. පරිභොග ජලය නැත් නම්, පරිභොග ජලය එළවා තැබිය යුතු. ඉදින් ආවමනකුභියෙහි ජලය නැත් නම්, එහි දිය වත් කළ යුතු.

30. ඉදින් ඇදුරුහට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මෙක් උපන්නේ වේ නම්, අතැවැස්සහු විසින් එය ඉවත් කළ යුතු, ඉවත් කැරවිය යුතු, ඔහුට බණ කියා යුතු හෝ වේ. ඉදින් ඇදුරුහට කුකුසෙක් උපන්නේ නම්, අතැවැස්සහු විසින් එය දුර ලියා යුතු, දුර ලැවිය යුතු, ඔහුට බණ හෝ කියා යුතු. ඉදින් ඇදුරුහට මිසදිටුවෙක් උපන්නේ නම්, අතැවැස්සා විසින් විවිසිය යුතු, විවිසැවිය යුතු ඔහුට බණ හෝ කියා යුතු. ඉදින් ඇදුරු ගරු ඇවකකට අවන්නේ පිරිවෙස් වසන්නට සුදුසු වී නම්, කෙසේ නම් සකූ තෙමේ ඇදුරුහට පිරිවෙස් දෙන්නේ දැ' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

සථෙ ආචරියො මූලාය පටිකස්සනාරහො හොති අනොචායිකෙන උස්සුකං කාතඛං 'කිනභි නු ටො සංඛො ආචරියං මූලාය පටිකස්සයා'ති. සථෙ ආචරියො මානනාරහො හොති අනොචායිකෙන උස්සුකං කාතඛං 'කිනභි නු ටො සංඛො ආචරිසස්ස මානනං දදෙයා'ති. සථෙ ආචරියො අභිනානාරහො හොති අනොචායිකෙන උස්සුකං කාතඛං 'කිනභි නු ටො සංඛො ආචරියං අභිනායා'ති. සථෙ සංඛො ආචරියස්ස කම්මං කතතුකාමො හොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඛාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකඛපනියං වා අනොචායිකෙන උස්සුකං කාතඛං 'කිනභි නු ටො සංඛො ආචරියස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය උහුකාය වා පරිණාමෙයා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සංඛෙන කම්මං තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඛාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකඛපනියං වා, අනොචායිකෙන උස්සුකං කාතඛං 'කිනභි නු ටො ආචරියො සම්මාවකෙය්‍ය, ලොමං පාතෙය්‍ය, නෙයාරං වකෙය්‍ය, සංඛො තං කම්මං පටිපාස්සමෙයා'ති.

සථෙ ආචරියස්ස චීවරං ධොවිතඛං හොති අනොචායිකෙන ධොවිතඛං උස්සුකං වා කාතඛං 'කිනභි නු ටො ආචරියස්ස චීවරං ධොවියෙරා'ති. සථෙ ආචරියස්ස චීවරං කාතඛං හොති, අනොචායිකෙන කාතඛං, උස්සුකං වා කාතඛං 'කිනභි නු ටො ආචරියස්ස චීවරං කරියෙරා'ති. සථෙ ආචරියස්ස රජනං පටිතඛං හොති, අනොචායිකෙන පටිතඛං, උස්සුකං වා කාතඛං 'කිනභි නු ටො ආචරියස්ස රජනං පටියෙරා'ති. සථෙ ආචරියස්ස චීවරං රජිතඛං හොති, අනොචායිකෙන රජිතඛං, උස්සුකං වා කාතඛං 'කිනභි නු ටො ආචරියස්ස චීවරං රජියෙරා'ති. චීවරං රජනෙන සාධුකං සමපට්ටිකකං සමපට්ටිකකං රජිතඛං. න ච අවජ්ජෙන ථෙථෙ පසකම්මතඛං.

න ආචරියං අනාපුච්ඡා එකච්චස්ස පකෙසා දතඛෙධො. න එකච්චස්ස පකෙසා පටිග්ගහෙතඛෙධො. න එකච්චස්ස චීවරං දතඛං. න එකච්චස්ස චීවරං පටිග්ගහෙතඛං. න එකච්චස්ස පරික්ඛාරො දතඛෙධො. න එකච්චස්ස පරික්ඛාරො පටිග්ගහෙතඛෙධො. න එකච්චස්ස කෙසා ඡෙදනඛෙධො. න එකච්චස්ස කෙසා ඡෙදපෙතඛෙධො. න එකච්චස්ස පරිකම්මං කාතඛං. න එකච්චන පරිකම්මං කාරාපෙතඛං. න එකච්චස්ස වෙය්‍යාවච්චො කාතඛෙධො. න එකච්චන වෙය්‍යාවච්චො කාරාපෙතඛෙධො. න එකච්චස්ස පච්ඡාසමණෙන හොතඛෙධො. න එකච්චො පච්ඡාසමණො ආදතඛෙධො. න එකච්චස්ස පිණ්ඩපාතො නිගරිතඛෙධො. න එකච්චන පිණ්ඩපාතො නිගරාපෙතඛෙධො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉදින් ඇයුරු තෙම මූලායපටිකස්‍යනයට සුදුසු වී නම් 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට මූලායපටිකස්‍යනය කරන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක වියැයුතු. ඉදින් ඇයුරු තෙම මානකට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට මානක දෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු (උනන්දු වියැයුතු). ඉදින් ඇයුරු තෙම අඛ්‍යානයට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහු අඛ්‍යානය කරන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඉදින් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට තජ්ජනීය කම්ම හෝ නියස්ස කම්ම හෝ පබ්බාජනීය කම්ම හෝ පටිසාරණීය කම්ම හෝ උකෙඛපණීය කම්ම හෝ කරනු කැමැති වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට (ඒ) කම්ම නො කරන්නේ ද, එය හැල්ලු බවට හෝ පෙරළන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඔහුට සංඝයා විසින් තජ්ජනීය හෝ නියස්ස හෝ පබ්බාජනීය හෝ පටිසාරණීය හෝ උකෙඛපණීය කම්ම කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් ඇයුරු තෙමේ මනා වැ පවත්නේ ද, ලොම් හෙළන්නේ ද (සංඝයාට අවනත වන්නේ ද), නිස්තරණය පිණිස පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කම්ම සන්සිදු වන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු.

ඉදින් ඇයුරාගේ සිවුරු සේදියැයුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් සේදියැයුතු. 'කෙසේ නම් ඇයුරුහගේ සිවුරු සෝදනු ලබන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහට සිවුරෙක් කළයුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් එය කළයුතු, 'කෙසේ නම්, ඇයුරාගේ සිවුර කැරෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහට රඳන් පිසියැයුතු (පඬු උණු කළයුතු) වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් පිසියැයුතු, 'කෙසේ නම් ඇයුරුහට රඳන් පිසෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහගේ සිවුර පඬුපෙටියැ යුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් පඬුපෙටියැ යුතු, 'කෙසේ නම් ඇයුරුහගේ සිවුරු පඬු පොවනු ලබන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. සිවුර පඬු පොවන්නහු විසින් පෙරළ පෙරළා මොනොවට පඬුපෙටියැයුතු. පඬු වීදු නො සුන් කල්හි නො ම නික් මැ යැයුතු.

ඇයුරුහු නො විවාරා එකක්හට පාත්‍රය නො දියැයුතු. එකකුගේ පාත්‍රය නො ම පිළිගතයුතු. එකකුට සිවුර නො දියැයුතු, එකකුගේ සිවුරු නො පිළිගත යුතු. එකකුට පිරිකර නො දියැයුතු. එකකුගේ පිරිකර නො ම පිළිගතයුතු. එකකුගේ කෙස් නො සින්දු යුතු. එකක්හු ලවා තමා කෙස් නො ම සින්දුවියැයුතු. එකකුට පිරියම් නො කළයුතු. එකක්හු ලවා පිරියම් නො ම කරවාගතයුතු. එකක්හට වතාවත් නො කළයුතු. එකක්හු ලවා වතාවත් නො ම කරවාගතයුතු. එකක්හට පසු මහණකු නො වියැයුතු. එකෙක් පසු මහණකු කොට නො ම ගතයුතු. එකක්හට පිණ්ඩපාතය නො ම ගෙනයා යුතු. එකක්හු ලවා පිණ්ඩපාතය නො ම ගෙන්වාගතයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කප් ඇති.

න ආවරියං අනාපුර්වා ගාමො පවිසිතබ්බො. න සුසානං ගන්තං
න දියා පසකම්භිතබ්බො. සචෙ ආවරියො ගීලානො හොති යාවජීවි.
උපධ්මාපෙනබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙනබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානං ආවරියෙසු වන්තං යථා
අනෙතවාසිකෙහි ආවරියෙසු වන්තිතබ්බන්ති”.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන ආවරියා අනෙතවාසිකෙසු න සමො
වන්තන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්වා සත්තුට්ඨා උජ්ජනො කුක්කුළිකා
සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම
ආවරියා අනෙතවාසිකෙසු න සමො වන්තිස්සන්ති”ති. අථ ඛො
තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං
සන්තිපාතාපෙඤා භික්ඛු පටිපුට්ඨි: “සචං කිර භික්ඛවෙ ආවරියා
අනෙතවාසිකෙසු න සමො වන්තන්ති”ති. “සචං හගවා”. -පෙ-
විගරහිඤා ධමං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙත්ති. “තෙන හි භික්ඛවෙ,
ආවරියානං අනෙතවාසිකෙසු වන්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා ආවරියෙහි
අනෙතවාසිකෙසු වන්තිතබ්බං”.

“ආවරියෙන භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකමහි සමො වන්තිතබ්බං.
තත්ත්වායං සමො වන්තනා:

ආවරියෙන භික්ඛවෙ, අනෙතවාසිකො සංඛගෙනබ්බො. අනුග්ගහෙ
තබ්බො උද්දෙසෙන පරිපුර්වාය ඔවාදෙන අනුසාසනියා. සචෙ
ආවරියස්ස පකෙතා හොති, අනෙතවාසිකස්ස පකෙතා න හොති,
ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පකෙතා දුතබ්බො. උස්සුකං වා කාතබ්බං
‘කිත්ති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පකෙතා උපපජ්ජියෙථා’ති.

සචෙ ආවරියස්ස වීවරං හොති අනෙතවාසිකස්ස වීවරං න
හොති ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස වීවරං දුතබ්බං. උස්සුකං වා
කාතබ්බං ‘කිත්ති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස වීවරං උපපජ්ජියෙථා’ති.

සචෙ ආවරියස්ස පරිකඛාරො හොති අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො
න හොති. ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො දුතබ්බො.
උස්සුකං වා කාතබ්බං ‘කිත්ති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො
උපපජ්ජියෙථා’ති.

ඇයුරා නො ම විවාරා ගම් නො වැදියැයුතු. සොහොනට නො යායුතු. දිසාවන්හි නො යායුතු. ඉදින් ඇයුරා ගිලන් වේ නම්, යවිදිව උවටන් කළයුතු. ඔහුගේ රෝගයෙන් නැඟී සිටීම (සුවය) බලා පොරොන්තු වියැයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි යම්සේ අතැවැස්සන් විසින් ඇයුරන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ද, මේ අතැවැස්සන් විසින් ඇයුරන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ඒ වන යැ'.

31. එ සමයෙහි ඇයුරෝ අතැවැස්සන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතින්. අල්පෙව්ස් වූ, ලද පමණින් සතුටු වන, ලජ්ජී වූ, මද කරුණෙහි ද කුකුස් කරන, ශිෂ්‍යාකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් ඇද් ද ඔහු “කෙසේ නම් ඇයුරෝ අතැවැස්සන් කෙරෙහි මනාව නො පවත්නාහු දැ”යි පහන් කොට සලකන්, නිගා කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවන්. එ කල්හි එ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා හික්ෂුන් බණවා “මහණෙනි, සැබෑ ද, ඇයුරෝ අතැවැස්සන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතින් දැ”යි අසා වදළයේක. “සැබෑව වහන්සැ”යි එ මහණහු කීහ... වෙසෙසින් ගරභා දෑහැමී කරා කොට, “මහණෙනි, එසේ වී නම්, අතැවැස්සන් කෙරෙහි ඇයුරන් විසින් යම්සේ පැවතියැයුතු ද, එසේ අතැවැස්සන් කෙරෙහි ඇයුරන්ගේ වන පනවන්නෙමි”යි (අමනා) වෙසේ වදළයේක:

“මහණෙනි, ඇයුරා විසින් අතැවැස්සා කෙරෙහි මනා ව පැවතියැයුතු. එහි ලා මේ මනා පැවැත්ම යි.

මහණෙනි, ඇයුරා විසින් උදෙසීමෙන්, පරිපූර්ණයෙන් (යළි යළි විවාරීමෙන්), අවිවාදයෙන්, අනුශාසනායෙන් සංග්‍රහ කළයුතු අනුග්‍රහ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහට පාත්‍රයෙක් වේ ද, අතැවැස්සාට පාත්‍රයෙක් නො වේ ද, ඇයුරා විසින් අතැවැස්සාට පාත්‍රය දියයුතු. ‘කෙසේ නම් අතැවැස්සාට පාත්‍රයෙක් උපදනේ දැ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් ඇයුරුහට සිවුරෙක් වේ ද, අතැවැස්සාට සිවුරෙක් නො වේ ද, ඇයුරා විසින් අතැවැස්සාට සිවුර දියැයුතු. ‘කෙසේ නම් අතැවැස්සාට සිවුරෙක් උපදනේ දෝ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් ඇයුරුහට පිරිකරෙක් වේ ද, අතැවැස්සාට පිරිකරෙක් නො වේ ද, ‘කෙසේ නම් අතැවැස්සාට පිරිකරෙක් උපදනේ දැ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

32. සචේ අනෙකවාසිකො ගිලානො හොති කාලසෙසව උට්ඨාය දන්තකඛ්ඛං දන්ධං. වුට්ඨොදකං දන්ධං. ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛ්ඛං. සචේ යාගු හොති භාජනං ධොවිතා යාගු උපනාමෙතඛ්ඛං. යාගුපිතස්ස උදකං දන්තා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කන්ධා සාධුකං අපරිඝං- සනෙතන ධොවිතා පටිසාමෙතඛ්ඛං. අනෙකවාසිකමි උට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතඛ්ඛං. සචේ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමුච්ඡිතඛ්ඛං.

සචේ අනෙකවාසිකො ගාමං පටිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දන්ධං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතඛ්ඛං. කායබ්ඛිතං දන්ධං. සගුණං කන්ධා සඛ්ඛාටියො දන්ධං. ධොවිතා පනො සඋදකො දන්ධං. 'එකතාවතා නිවත්තිස්සති'ති ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛ්ඛං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිතඛ්ඛං. පච්චුග්ගොත්තා පක්ඛිවිරං පටිග්ගහෙතඛ්ඛං. පටිනිවාසනං දන්ධං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතඛ්ඛං.

සචේ වීවරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උච්ඡේග ඕතාපෙතඛ්ඛං. න ච උච්ඡේග වීවරං නිදහිතඛ්ඛං. වීවරං සඛ්ඛරිතඛ්ඛං. වීවරං සඛ්ඛරනොත්ත චතුරඤ්චලං කණ්ණං උක්ඛාදෙත්වා වීවරං සඛ්ඛරිතඛ්ඛං මා මජ්ඣේ භට්ඨො අහොසීති. ඕහොගෙ කායබ්ඛිතං කාතඛ්ඛං.

33. සචේ පිණ්ඩපාතො හොති අනෙකවාසිකො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති, උදකං දන්තා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතඛ්ඛං. අනෙකවාසිකො පානියෙන පුඤ්ඤිතඛ්ඛං. භුක්තාවිස්ස උදකං දන්තා පක්ඛං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කන්ධා සාධුකං අපරිඝං සනෙතන ධොවිතා වොදකං කන්ධා මුහුත්තං උච්ඡේග ඕතාපෙතඛ්ඛං. න ච උච්ඡේග පනො නිදහිතඛ්ඛං. පක්ඛිවිරං නික්ඛිපිතඛ්ඛං. පක්ඛං නික්ඛිපනොත්ත එකෙන භජෙත්ත පක්ඛං ගහෙත්වා එකෙන භජෙත්ත හෙට්ඨා මඤ්ඤං වා හෙට්ඨා පීඨං වා පරාමසිත්වා පනො නික්ඛිපිතඛ්ඛං. න ච අනාත්තරහිත්තං භූමියා පනො නික්ඛිපිතඛ්ඛං. වීවරං නික්ඛිපනොත්ත එකෙන භජෙත්ත වීවරං ගහෙත්වා එකෙන භජෙත්ත වීවරවංසං වා වීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අත්තං ඕරතො හොගං කන්ධා වීවරං නික්ඛිපිතඛ්ඛං. අනෙකවාසිකමි වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතඛ්ඛං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතඛ්ඛං.

සචේ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමුච්ඡිතඛ්ඛං. සචේ අනෙකවාසිකො නභාසිතුකාමො හොති නභානං පටියාදෙතඛ්ඛං. සචේ සිතෙන අප්පො හොති සිතං පටියාදෙතඛ්ඛං. සචේ උච්ඡේගන අප්පො හොති උච්ඡේගං පටියාදෙතඛ්ඛං. සචේ අනෙකවාසිකො ජත්තාසරං පටිසිතුකාමො හොති වුණ්ණං සනෙතනඛ්ඛං. මත්තිකා තෙමෙතඛ්ඛං. ජත්තාසරපීඨං ආදාය ගන්තවා ජත්තාසරපීඨං දන්තා වීවරං පටිග්ගහෙත්වා එකමනං නික්ඛිපිතඛ්ඛං. වුණ්ණං දන්ධං. මත්තිකා දන්ධං. සචේ උක්ඛහති ජත්තාසරං පටිසිතඛ්ඛං. ජත්තාසරං පටිසනොත්ත මත්තිකාය මුඛං මසෙතිත්වා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජත්තාසරං පටිසිතඛ්ඛං.

32. ඉදින් අතැවැසි තෙම ගිලන් වේ ද, ඇදුරු විසින් කලින් ම නැගී සිට දැනට දියැසුණු. මුළු දෝනා දිය දියැසුණු. අස්නක් පැනවියැ යුතු. හුළුකැන් වේ නම්, බඳුනක් දෙවැ හුළුකැන් එළවියැයුණු. හුළුකැන් පුළුහට දිය පිළිගන්වා බඳුන පිළිගෙන, පහත් කොට කිසිවෙක නො ගාමින් දෙවැ සුදැකි කොට තැබියැයුණු. අතැවැස්සා නැගී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුණු. ඉදින් එ තැන කුණුරොඩු සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුණු.

ඉදින් අතැවැසි තෙම ගම් වදිනු කැමැත්තේ වී නම්, හඳුනා සිටුර දියැයුණු. පිළිගන්නා පිළිගතයුණු. කාබහන දියැයුණු. සහළ සිටුරු සතුණ කොට දියැයුණු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුණු. 'මේ තෙකින් පෙරළා එන්නේ යැ'යි සලකා අස්නක් පැනවියැයුණු. පාදෝනා දිය, පාසුටුව, පාකටැලිය ඉදිරිපත් කොට තැබියැයුණු. පෙර ගමන් කොට පාසිටුරු පිළිගත යුතු. පිළිගන්නා දියැ යුතු. හඳුනා පිළිගතයුණු.

ඉදින් සිටුර ධනදියෙන් තෙත් වී නම් මොහොතක් අවවේ වියැලිය යුතු. සිටුර අවවේ තිබෙන්නට නො හැරියැ යුතු. සිටුර හැකිලිය යුතු. සිටුර හකුළන්නා විසින් 'සිටුර මැද බිඳුමක් නො වේව'යි සලකා සිටුරු කොන සතරතුලක් උඩට ඇද නැගියැ යුතු. සිටුරු නැමීමෙහි කාබහන තැබියැයුණු.

33. ඉදින් පිණිසපාතය ඇත් නම්, අතැවැසියා ද වළඳනු කැමැත්තේ වේ නම්, පැන් පිළිගන්වා පිණිසපාතය එළවියැයුණු. අතැවැසි තෙම පැනින් පිළිවිසියැයුණු. වැළැඳුවහට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහත් කොට කිසිවෙක නො ගමින් මනා කොට සෝද දිය රඳවා කොට මොහොතක් අවවේ වියැලියැ යුතු. පාත්‍රය අවවේ තිබෙන්නට හැර නො යා යුතු. පා සිටුරු තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නා විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනිත් අතින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිවෙකින් නො අතුරන ලද බිමා පාත්‍රය නො තැබිය යුතු. සිටුර තබන්නා විසින් එක් අතෙකින් සිටුර ගෙන අනිත් අතින් සිටුරු වස මෝ සිටුරු රහන පිරිමැද සිටුර කෙළවර ඔබ්බෙහි ද සිටුරු නැමීම මොබ්බෙහි ද කොට සිටුර තැබියැයුණු. අතැවැසියා නැගීසිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුණු. පාදෝනා දිය ද පාසුටුව ද පාකටැලිය ද සුදැකි කොට තැබියැයුණු.

ඉදින් එ තැන කුණුරොඩු සහිත වී නම්, හැමැන්දියුණු. ඉදින් අතැවැසියා නානු කැමැති වේ නම්, නාන දිය පිළියෙල කැර දියැයුණු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, සිසිල් දිය පිළියෙල කැර දියැයුණු. ඉදින් උණු දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, උණු දිය පිළියෙල කැර දියැයුණු. ඉදින් අතැවැස්සා ගිනිහල්ගෙට පිවිසෙනු කැමැති නම්, නාන සුණු තෙමා ගලි කළයුණු. මැටි තෙමියැයුණු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ගොස් දී සිටුර පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුණු. නාන සුණු දියැයුණු. මැටි දියැයුණු. හැක්කේ නම්, ගිනිහල්ගෙට පිවිසියැයුණු. ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙන්නා විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුණු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපට්ඨ නිසිදිතධං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පට්ඨාහෙතධා. ජනාසුරෙ අනෙතවාසිකස්ස පරිකමං කාතධං. ජනාසුරා නිකමිනෙතන ජනාසුරපියං ආදය පුරතො ව පච්ඡතො ව පට්ඨාදෙවා ජනාසුරා නිකමිතධං. උදකපි අනෙතවාසිකස්ස පරිකමං කාතධං. නභානෙන පයමතරං උක්ඛරිතා අත්තනො ගත්තං වොදකං කතා නිවාසෙතා අනෙතවාසිකස්ස ගත්තතො උදකං පමජ්ඣතධං. නිවාසනං දතධං. සඛ්ඛාටි දතධා ජනාසුරපියං ආදය පයමතරං ආගතවා ආසනං පඤ්ඤපෙතධං. පාදෙදකං පාදපියං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතධං. අනෙතවාසිකො පානියෙන පුච්ඡිතධො. යස්මිං විහාරෙ අනෙතවාසිකො විහරති සථෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති සථෙ උස්සභති සොධෙතධො. විහාරං සොධෙතෙනන පයමං පක්ඛව්වරං නිහරිතා ඵකමනං නිකම්පිතධං. -පෙ- සථෙ ආවමනකුම්භියා උදකං න හොති ආවමනකුම්භියා උදකං ආසිඤ්චිතධං.

34. සථෙ අනෙතවාසිකස්ස අනභිරති උප්පන්නා හොති ආවරියෙන වූපකාසෙතධා, වූපකාසාපෙතධා. ධම්මකරා වාස්ස කාතධා. සථෙ අනෙතවාසිකස්ස කුන්ඤ්චං උප්පන්නා හොති ආවරියෙන විනොදෙතධං, විනොදපෙතධං, ධම්මකරා වාස්ස කාතධා. සථෙ අනෙතවාසිකස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති ආවරියෙන විවෙචිතධං, විවෙචාපෙතධං, ධම්මකරා වාස්ස කාතධා.

සථෙ අනෙතවාසිකො ගරුධම්මං අර්ඛාපන්නො හොති පරිවාසාරහො, ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬේසා අනෙතවාසිකස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති. සථෙ අනෙතවාසිකො මූලාය-පටිකස්සනාරහො හොති ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬේසා අනෙතවාසිකං මූලාය පටිකස්සෙය්‍යා'ති. සථෙ අනෙතවාසිකො මානක්ඛාරහො හොති ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬේසා අනෙතවාසිකස්ස මානක්කං දදෙය්‍යා'ති. සථෙ අනෙතවාසිකො අබ්‍යානාරහො හොති ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬේසා අනෙතවාසිකං අබ්‍යෙය්‍යා'ති.

සථෙ සඬේසා අනෙතවාසිකස්ස කම්මං කතකාමො හොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬේසා අනෙතවාසිකස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය උත්තාය වා පරිණාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සඬේසන කම්මං. තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා ආවරියෙන උස්සුක්කං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො අනෙතවාසිකො සම්මං විනෙත්‍යා ලොමං පාතෙය්‍ය නෙත්ථාරං විනෙත්‍යා සඬේසා තං කම්මං පටිපත්තියමෙය්‍යා'ති.

සංවිර භික්ෂුන් මැදට වැද ගැටී නො හින්ද යුතු. නවක භික්ෂුහු අස්නෙන් නො පිළිබැසිය යුතු. ගිනිහල් ගෙහි අතැවැසියාට පිරියම් කළ යුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගෙන නික්මිය යුතු. දියෙහි ද අතැවැස්සාට පිරියම් කළ යුතු. නැවත විසින් වඩා පළමු වෙන් ගොඩ නැග සිය ගතැ දිය පිසදමා හැඳ අතැවැසියාගේ ගතින් දිය පිසදමිය යුතු. හඳුනා දිය යුතු. සහළ සිවුර දිය යුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අස්නක් පැනවිය යුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය එළවා තැබිය යුතු. අතැවැසියා පැනින් ඒවාළ යුතු. යම් වෙහෙරෙක අතැවැස්සා වසන්නේ නම්, ඉදින් ඒ වෙහෙර කුණුරොඩු සහිත වී නම්, ඉදින් හැක්කේ නම්, ශුද්ධ කළ යුතු. විහාරය ශුද්ධ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු... ඉදින් ආවමනකුමභියෙහි ජලය නො වේ නම්, එහි දිය වත්කළ යුතු.

34. ඉදින් අතැවැසියාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මක් උපන්නේ වී නම්, ඇදුරා විසින් සන්තිද්වවිය යුතු. සන්තිද්වවිය යුතු. ඔහුට ධම්මකරා හෝ කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසියාට කුකුළෙක් උපන්නේ වී නම්, ඇදුරු විසින් දුරු කළ යුතු. දුරුකැරවිය යුතු හෝ වෙයි, ඔහුට ධම්මකරා හෝ කළ යුතු වෙයි. ඉදින් අතැවැස්සාට මිසිදිවෙක් උපන්නේ නම්, ඇදුරා විසින් විවේචනය කළ යුතු, විවේචනය කැරවිය යුතු හෝ වෙයි, ඔහුට බණ කිය යුතු හෝ වෙයි.

ඉදින් අතැවැසියා ගරු ඇවැතකට පැමිණියේ පිරිවෙසට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට පිරිවෙස් දෙන්නේ දැ'යි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම මූලායපටිකසායනයට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ අතැවැසියාට මූලාය පටිකසායනය කරන්නේ දැ'යි උත්සුක බව කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම මානතට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට මානත දෙන්නේ දැ'යි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම අඛ්‍යාතයට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ සංඝ තෙමේ අතැවැසියා අඛ්‍යාත කරන්නේ දෝ'යි ඇදුරා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

ඉදින් සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට තජ්ජනිය කම්ම හෝ නියස්ස කම්ම හෝ පබ්බාජනිය කම්ම හෝ පටිසාරණිය කම්ම හෝ උකෙඛපනිය කම්ම හෝ කරනු කැමැති වේ නම්, 'සංඝ තෙමේ කෙසේ නම් අතැවැස්සාට කම්ම නො කරන්නේ ද, කර්මය ඉහු බවට හෝ පෙරළන්නේ දැ'යි ඇදුරා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු. සංඝයා විසින් ඔහුට තජ්ජනිය කම්ම හෝ නියස්ස කර්මය හෝ පබ්බාජනිය කර්මය හෝ පටිසාරණිය කර්මය හෝ උකෙඛපනිය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් අතැවැසි තෙමේ මනාව පවත්නේ ද, අවනත වන්නේ ද, කර්මනිස්සකරණය පිණිස පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කර්මය සන්තිද්වවත්තේ දැ'යි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

සචේ අනෙකාධිකාරී වීරං ධොවිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකිත්තඛං 'එවං ධොවෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො අනෙකාධිකාරී වීරං ධොවියෙථා'ති. සචේ අනෙකාධිකාරී වීරං කාතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකිත්තඛං 'එවං කරෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො අනෙකාධිකාරී වීරං කරියෙථා'ති. සචේ අනෙකාධිකාරී රජනං පචිත්තඛං හොති. ආචරියෙන ආචිකිත්තඛං 'එවං පචෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො අනෙකාධිකාරී රජනං පචියෙථා'ති.

සචේ අනෙකාධිකාරී වීරං රජිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකිත්තඛං 'එවං රජෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො අනෙකාධිකාරී වීරං රජියෙථා'ති. වීරං රජනෙන සාධුකං සම්පරිවික්කං සම්පරිවික්කං රජිතඛං, න ච අවිජ්ජෙන චෙට්ඨෙ පසාමිතඛං. සචේ අනෙකාධිකාරී ගිලානො හොති යාවජිවං උපට්ඨාපෙතඛො, වුට්ඨානාමස්ස ආගමෙතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ආචරියානං අනෙකාධිකාරී වග්ගං යථා ආචරියෙති අනෙකාධිකාරී වග්ගිත්තඛං''.

වග්ගකවිකා. අට්ඨමං.¹

ඉමංචි බන්ධනෙ වසුපසුපසුපසුපසු

කථානුකූලං:

1. ස උපාහතා ජනා ව ඔගුණ්ඨිසං පානියං
නාභිවාදෙන පුට්ඨනී අභි උජ්ඣායනති පෙසලා
2. ඔබ්බුණි ජනං බන්ධනෙ ව අතරණි පටික්ඛං
පක්ඛවීරං නිකම්භි පතිරුපණි පුට්ඨතා
3. ආසිණ්ණියා ධොවිතෙන සුකෙතලෙලනුපාහතා
වුට්ඨා නවකො පුට්ඨෙය්‍ය අජ්ඣාධුසං ව ගොවරා.

1. වග්ගකවිකා අට්ඨමං - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉදින් අතැවැසියාගේ සිවුර සේදිය යුතු වේ නම්, මෙසේ සෝදව යි ඇයුරා විසින් කියැ යුතු ය. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාගේ සිවුර සෝදනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් අතැවැසියාට සිවුරක් කළ යුතු වේ නම්, 'මෙසේ කරව'යි ඇයුරා විසින් කියැ යුතු. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාට සිවුරෙක් කරනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් අතැවැසියාට රඳන් පිසියැයුතු වේ නම්, 'මෙසේ පිසව'යි ඇයුරා විසින් කියැ යුතු. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාට රඳන් පිසනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් අතැවැසියාගේ සිවුරු පඩු පෙවියැයුතු වේ නම්, 'මෙසේ පඩු පෙවියැයුතු යැ'යි ඇයුරු විසින් කියැ යුතු. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාගේ සිවුරු පඩු පොවනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. සිවුර පඩු පොවන්නා විසින් මනා කොට පෙරළ පෙරළා පඩු පෙවියැයුතු. පඩු බිත්දු නො සුන් කල්හි එය හැර දමා නො යායුතු. ඉදින් අතැවැසියා ගිලන් වේ නම්, යව්දිව උවැන් කළයුතු. ඔහුගේ නැඟිසිටීම අපේක්ෂා කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි යම්සේ ඇයුරන් විසින් අතැවැසියන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ද, ඒ අතැවැසියන් කෙරෙහි ඇයුරන් පැවතියැයුතු වන'' යි.

අටවැනි ව්‍යාකෘතිය

මේ බන්ධකයෙහි වස්තුහු පස්පනසෙකි.

එහි උද්දනය මෙසේ ය:

1. වහන් සහිතය, කුඩ සහිතය, හිස වසා පෙරවීමය, හිසෙහි සිවුර යෙදීමය, පියයුතු දියෙන් පා දෙවීමය, (වෘද්ධ භික්ෂූන්) නො වැදීමය, (සෙනසුන්) නො පිළිවිසීමය, සර්පයකු ඇඟට වැටීමය, ප්‍රියශීලී භික්ෂූන් දෝෂනැගීමය,
2. වහන් මුදුලීම, කුඩය හැකිලීම, සිවුර කෙරෙහි තබාගැනීම, ඉක්මන් නො වීම, ආරාමික භික්ෂූන් රැස්වන තැන පාසිවුරු එකත්පසෙක නැඟීම, සුදුසු අයුනකැ හිඳීම, දිය පිළිවිසීම,
3. දිය ඉසීම, (පා) සේදීම, වියලි කඩින් පිසීම, තෙත් කඩින් පිසීම, වහන් පිස්නා කඩ සේදීම, වෘද්ධයන් වැදීම, නවකයන් ලවා වැන්දවීම, සෙනසුන- පාවිච්චිකළබව- අලුත්බව- ගොඳුරු ගම.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. සෙධා වාචා පාතී පරි කතරං කතීකං තනො
කාලං වුහුක්කං උකලාපො භුවමසුරණ නිභරෙ
5. පටිපාදෙ භිසිබ්බෙධා මඤ්ඤපිට්ඨං ව මලලකං
අපසෙසනුලෙලාක කණ්ඨා ගෙරුකා කාළ අකතා
6. සඬ්ඨාරං ව භුවමසුරං පටිපාදකං මඤ්ඤපිට්ඨකං
භිසිබ්බෙධා නිසිදනං මලලකං අපසෙසන ව.
7. පත්තච්චරං භූමි ව පාරන්තං ඔරතො භොගං
සුරසීමා පච්ඡිමා ව උත්තරා අථ දක්ඛිණා
8. සීතුලෙහ ව දිවා රත්තං පරිවෙණං ව කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාලා ව වග්ගං වච්චකුට්ඨ ව.
9. පාතීපරිභොජනිකා කුමභි ආවමනෙසු ව
අනොපමෙන පඤ්ඤාතං වග්ගං ආගන්තුකෙහිමෙ.
10. නෙවාසනං න උදකං න පච්චු න ව පානියං
නාභිවාදෙ න පඤ්ඤාපෙ උජ්ඣායනතී ව පෙසලා.
11. වුඨ්ඨාසනං ව උදකං පච්චුග්ගන්ධා ව පානියං
උපාභනෙ ඵකමන්තං අභිවාදෙ ව පඤ්ඤාපෙ.
12. වුත්ථං ගොවර සෙධො ව යානං පානිය භොජනං
කතරං කතීකං කාලං නවකස්ස නිසිඤ්ඤකෙ.
13. අභිවාදයෙ ආවිකෙඛි යථා භෙට්ඨා තථා නයෙ
නිඤ්ඤිට්ඨං සංඝවාහෙන වග්ගං ආවාසිකෙහිමෙ.
14. ගමිකා දරු මත්ති ව විවරිතා න සුභ්භිය
නස්සනති ව අගුක්කං ව උජ්ඣායනති ව පෙසලා.
15. පටිසාමෙතා ථකෙතා ආසුච්ඡිතා ව පස්සමෙ
භික්ඛු වා සාමග්ගෙරො වා ආරාමිකො උපාභකො

4. සෙසෙසුනු කුල- වස්-පස්සි- පියසුනු- පරිභොගකළසුනු දිය- සැරයවිය- සකයාගේ කතිකාවත්- ගම් වැදියසුනු කාලය යන මේ දෑ පිළිවිසිම, කසළ සහිත විහාරය පිරිසුදුකිරිම, බුමුතුරුණු බැහැරකිරිම,
5. ඇඳ පාඳු- බිසබ්බොහන- ඇඳපුටු- පඩික්කම- හේත්තුවන ලැල්ල- යන දෑ බැහැර කොට තැබීම, වියන- කවුළු- ගුරු පිරියම් කළ බිත්ති කළුපත් කළ නොකළ බිත්ති පියදම්ම,
6. කසළ ඉවත්කිරිම, බුමුතුරුණු ඇඳ පාඳු- ඇඳපුටු- බිසබ්බොහන- නිසිදනය- පඩික්කම- හේත්තුවන ලැල්ල යන දෑ වියලා සුදුසු පරිදි තැබීම,
7. පාසිවුරු හැබීම, භූමිය, සිවුරු කොන පිටපැත්තට හා නැමම ඇතුළුපැත්තට දැමීම, පෙර- පැසුළු- උතුරු- දකුණු දිගින් හමන වාතය,
8. සිහිල්- උණුසුම්වාතය, දිවා රෑ කවුළු වැසීම, (කිලුටුටු) පිරිවෙන- කොටුටු- උවටැත්තල- ගිනිහල- වස්තිකිය යන තැන් ඇමදීම,
9. පානිය- පරිභොජනිය- හා සෝදන ජලය එළවා තැබීම යන මේ කරුණු ආගන්තුක වතැයි බුදුන් විසින් පනවනලදී.
10. (නෙවාසික භික්ෂුන්) අසුන් නොපැනවීම, පා දෝනා දිය නොඑළවීම, පෙරගමන් නොකිරීම, පැන් නොපිළිවිසීම, නොවැදීම, අසුන් නොපැනවීම, පියසිලි භික්ෂුන් දෙස් නැගීම,
11. වැඩිමහලු භික්ෂුන් දැක අසුන් පැනවීම, දිය එළවීම, පෙර ගමන, පැන්එළවීම, වහන් පසෙක තැබීම, වැදීම, අසුන් පැනවීම,
12. විසු නොවිසු විහාරයක් බව, ගොදුරුගම, සෙබකුල, වස්-පස්සුන්, පැන්, පිරිබෝදිය, සැරයවිය, කතිකා (ගම්වදින) කාලය (කියසුනු බව) නවකයාහට හුන්නහු විසින් කියසුනු බව,
13. වැන්දවීම, පාසිවුරු තබන තැන් කීම (ආදිය) යට කී නසින් ගතයුතුය. සාර්ථවාහයන් (බුදුන්) වහන්සේ විසින් මේ ආවාසික වන දක්වනලද්දේය.
14. ගමික භික්ෂුන් දෙර කවුළු හැරදමා නොපිළිවිය යැම, දැව-බඩු, මැටිබඩු සෙනසුන නැසීම, නොරක්නාලදබව, පෙසල මහණන් දෙස් නැගීම,
15. ගමික මහණ විසින් දැවබඩු මැටිබඩු සකස්කොට තබා දෙර කවුළු වසා මහණකු හෝ හෙරණකු හෝ ආරාමිකයකු හෝ උච්ඡවකු හෝ වෙත පවරා යායුතු බව,

16. පාසාණකෙසු ව පුඤ්ජං පටිසාමෙ ඵකෙය්‍යා ව
උසස්භති උසස්සකං වා අනොවසෙස්ස තථෙව ව.
17. සබ්බො ඔවසස්ති ගාමං අපේක්ඛාකාසෙ තථෙව ව
අපෙපවධනාති සෙසෙයස්සං වක්කං ගමීකභික්ඛුනා.
18. නානුමොදනී ථෙරෙත ඕභාය චතු පඤ්ඤි
වචචතො වුච්ඡතො ආසී වක්කානුමොදනෙසුමෙ
19. ඡබ්බග්ගියා දුනතිව්ඤා අපො පි ව දුපාරුතා
අනාකප්පා ව වොක්කමම ථෙරෙ අනුපඛජ්ජනෙ
20. නචෙ භික්ඛු ව සබ්බාටි උජ්ඣායනති ව පෙසලා
තිමණ්ඩලං නිවාසෙත්වා කාය සගුණ ගණීකා
21. න වොක්කමම පටිච්ඡන්තං සුසංවුතොක්ඛික්ඛවක්ඛුනා
උක්ඛිත්තොජ්ජඤීකා සදෙස්ස නයො වෙව පවාලනා.
22. බම්මෙහාගුණී උක්ඛට්ඨිකා පටිච්ඡන්තං සුසංවුතො
ඔක්ඛික්ඛවිත්තා උජ්ජඤී අප්පසද්දා නයො චලා.
23. බම්මෙහාගුණී පලලඤී අනුපඛජ්ජනායනෙ
ඔත්ථරිත්වාන උදකෙ නිවං තත්වා න ස්ඤ්ඤියා.
24. පටිසාමනෙත සබ්බාටි ඔදනෙ ව පටිග්ගහෙ
සුපං උත්තරිහබ්බෙත සබ්බසං සමතික්ඛි ව.
25. සක්කච්චං පක්කසඤ්ඤි ව සපදනඤ්ඤි සුපකං
න චුපතො පටිච්ඡාදෙ විඤ්ඤානතු ජ්ඣානසඤ්ඤිනා
26. මහන්තං මණ්ඩල ආරං සබ්බහත්ථො න බ්‍යාහරී
උකෙබ්බෙත ඡෙදනා ගණ්ඩ ධුනං පිත්ථාවකාරකං.
27. ජිව්හානිච්ඡාරකඤ්ඤිච චුපු සුරු සුරෙත ව
හත්ථපක්කොට්ඨනිලොභං සාමිසෙන පටිග්ගහෙ

16. ගල් මතුයෙහි රැස්කොට තැන්පත් ව තබා දෙරකවුළු වසා යායුතු බව, හැකි නම් ආරාමය නො තෙමෙන පරිදි සෙවෙනි කිරීම හෝ කරවීම, නො තෙමෙන තැනක කැන්පත් කරවීම,
17. සියලු අරම තෙමේ නම් ආරාමික බඩු ගමෙහි තැන්පත් කිරීම, නැතහොත් 'කොටසක්' හෝ ඉතිරි වේව'යි සිතා එළිමහනෙහි තබා වසා යෑම ගමික මහණගේ ව්‍යධි.
18. අනුමොදනා නො කිරීම, සථවිර භික්ෂුව විසින් අනුමොදනා කළයුතු බව, එකලා ව හැර යෑම, සතර පස් නමක් නතර වියයුතු බව, වස්බරින් පෙළීම, මුසපත්වීම යන මේ කරුණු අනුමෙවෙනි වෛසි ඇතුළත්.
19. සවග මහණුන් නො සකස් ව හැඳ පෙරෙවි නො සරුල් ලෙසින් බත්හලට යෑම ඊම, දෙටු මහණුන් නො තකා හිඳීම,
20. නවක මහණුන් වැළඹීම, සහළ සිවුර යටකොට හිඳීම, පෙසල මහණුන් දෙස් නැඟීම, තෙමවුලු වසා හැඳ කාබහන් බැඳ සගුණකොට සහළසිවුර පොරොවා ගැටවටු ගන්වා (යෑම.)
21. නො ඉක්මවා යෑම, සුපිළිසන්වීම, මනා සංවර බව, යට බලා හෙළනලද ඇස් ඇති බව, ඔසොවනලද සිවුරු නැති බව, මහසිතා නැතිබව, අල්පඝ්නබව කය අත් හිස නො සැලීම,
22. උතුලෙහි අත් තැබීම, හිසවසා පෙරවීම, විචග්ග එසවීම (යන මෙයින්) යුතුව ඇතුළුගම නො යායුතු බව, පට්ඨජනන සුසංවුත, ඔක්කන්තවකු, උප්පත්ති, අප්පසද්ද, වලනත්‍රය,
23. බමහකත, ඔගුණ්ඨිසිය, පලලස්සික, අනුපබ්ඡ, ආසනපට්ඨාහන, සංකාරිඞ්ථරන, (යන මොහු ද) දිය පිළිගැනීම, පහන්කොට (පාත්‍රය) සේදීම, සේද දිය වැක්කිරීම,
24. අසළ සිටුනා මහණුන් හා සහළසිවුර නො තෙමීම ද, බත් පිළිගැනීමෙහි සුපයට ඉඩ තැබීම, අවුළුපත් සියල්ලන්ට සම සේ බෙදීම ද,
25. සකස්බව, පක්කසඤ්ඤ ඇතිබව, සපදන, සමසුපක, මුදුනෙන් හනා නො ගැනීම, බත්තේ නො වැසීම, නො ඉල්වීම, ඊෂ්ඨා-වෙන් නො බැලීම,
26. නානිමහන්තය, පරිමණ්ඩලය, මුඛද්වාරය, සබ්බහත්ථය, බ්‍යාභරණය, පිණ්ඩුකෙඛපය, අවච්ඡේදනය, අවගණ්ඩකාරකය, අත් සෙලවීම, සිත්ථාවකාරකය,
27. දිව නෙරීම, වපුච්ඡකාරකය, සුරුසුරුකාරකය, අත- පාත්‍රය- තොල්- ලෙවීමය, සාමිසපටිග්ගහනය,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

28. යාව න සංඛෙ උදුක නිවං කඤ්ඤා සිංහසා
පටිසාමනං සංඛාටි නිවං කඤ්ඤා ජමාය ව.
29. සංඛසං නිවග්ගනං සුපටිච්ඡන්තමුක්ඛාටි
ධම්මරාජෙන පඤ්ඤානං ඉදං හත්ථග්ගවග්ගනං.
30. දුක්ඛිවත්ථා අනාකප්පා අසලලකෙකඤ්ඤා ව සහසා¹
දුරෙ අවච චිරං ලග්ගං තපෙව පිණ්ඩවාරිකො.
31. පටිච්ඡන්තනං ගවේශයා සුසංවුත්තොක්ඛන්තවත්ඛුනා
උක්ඛන්තොජ්ජයිකා සද්දං තයො වෙව පවාලනා
32. ඛමෙහාගුණස්ස උක්ඛාටිකා සලලකෙකඤ්ඤා ව සහසා¹
දුරෙ අවච චිරං ලග්ගං ආමසනං කට්ඨස්සකා.
33. භාජනං වා යපෙති ව උච්චාරෙකා පණාමෙකා
පටිග්ගහෙ න උලොකෙ සුපෙසු පි තපෙව තං.
34. භික්ඛු සංඛාටියා ජාදෙ පටිච්ඡන්තෙව ගච්ඡිය
සුසංවුත්තොක්ඛන්තවත්ඛු උක්ඛන්තොජ්ජයිකාය ව
35. අපපසද්දං තයො වාලා ඛමෙහාගුණස්ස උක්ඛාටි
පට්ඨාසනවස්සාරං පානියං පරිභොජනීයං
පට්ඨාසනවත්ඛු භුක්ඛෙය්‍යා ඔපිලාපෙයා උභාරෙ.
36. පටිසාමෙයා සම්මප්පෙ රික්ඛං තුච්ඡං උපට්ඨපෙ
හත්ථවිකාරෙ භික්ඛෙය්‍යා වග්ගඤ්ඤා පිණ්ඩපානිකො.
37. පාණිපරි අග්ගාරණි නක්ඛන්තං දිසා වොරා ව
සංඛං නස්සිති කොටෙකා පණංසෙ චිවරං තනො
38. ඉදන්ති අංසෙ ලග්ගෙකා නිමණ්ඩලං පරිමණ්ඩලං
යථා පිණ්ඩවාරිවග්ගං තයො ආරඤ්ඤිකෙසු පි.
39. පණංසෙ චිවරං ධීපස ආරොපෙකා ව පානියං
පරිභොජනිකා අභ්භි අරණි වාපි කන්තරි
40. නක්ඛන්තං සංඛදෙයං වා දිසාසු කුසලො හවෙ
සත්ථග්ගහෙමෙන පඤ්ඤානං වග්ගං ආරඤ්ඤිකෙසු වෙ
41. අපජ්ඣාකාසෙ ඔකිරිංසු උජ්ඣායනති ව පෙසලා
සවෙ විහාරො උක්ඛාපො පට්ඨං පණචිවරං
42. භිසිඛිමොහනං මඤ්ඤං පියඤ්ඤා වෙළුමලාකං
අපපසද්දනාලොකකණ්ඨා ගෙරුකං කාළවාකනං

1. සහසා - මජ්ඣං.

2. අභ්භිඅරණි - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

28. හැම දෙනා වැළඳුව, දිය පිළිගැනීම, (පාත්‍රය) පහන් කොට සේදීම, සෙවනය, උදකපටිගාහනය, සාමන්තභික්ෂුය, සහළය, පහන්කොට පොළොවෙහි (දූෂීමය),
29. සයින්ඵකය, නිවහනනය, සුපට්චිත්තය, උත්තචිත්තය, යන මේ හතරක වන ධර්මරාජයන් වහන්සේ විසින් පනවනලදී,
30. දුන්නිවත්ඵ, අනාකප්ප, නො සැලකීම, සුභව පිවිසීම. අතිදුර, අවිචාසනය, චිරං ලහුං සහ පිණ්ඩවාරික ද,
31. පට්චිත්තය, සුසංවුත, ඔක්කන්තවකු, උක්කන්තකාය, උප්පත්තික, සද්ද හා පවාලන තුන ද,
32. බමුණකත, ඔගුණ්ඨිත, උත්තචිත්ත, සල්ලකෙඛනබ්බ, සහසා, දුර, අවිචාසනය, චිරං, ලහුං, (යන) කරුණු ද, කට්ඨස්ත්‍ර (හා)
33. භාජන පරාමසන, ධ්වජන, (සඬකාට්ඨ) උචාරනා, පණාමන, පට්ඨගහන, (මුඛං) න ඔලොකන යන මොහු සුපයෙහි ද එසේ ම වෙත්,
34. මහණ සහළසිවුරෙන් (පාත්‍රය) වසන්තේය. සුපට්චිත්තය, සුසංවුත, ඔක්කන්තවකු, උක්කන්තකාය, උප්පත්තිකා,
35. අප්පසද්ද, තෙවැදූරුම් පවාලන, බමුණ, ඔගුණ්ඨික, උත්තචිත්ත, යන මොහු ද, පඨම (පට්ඨකමන), ආසන, අවක්කාරපාතී, පාතීය, පරිභොජනීය, පච්ඡා ආකඛිත භුක්ඛන, ඔපිලාපන, (ආසන) උඤ්චන,
36. පට්ඨාමන, සම්මප්පන, (හිස් භාජන) පසෙක තැබීම, අතින් සන්කිරීම, වච්චෙද නො කිරීම (යන මේ කරුණු) පිණ්ඩ-පාතිකවන යි.
37. පාතීය, පරිභොජනීය (උදක), අග්ගි, අරණි, නකඛන, දිසා, (මේ) සියල්ල නැතැයි සොරු තළා යාම, පක්කාස, චීවර,
38. අංසලග්ගන, කිලණ්ඩල, පරිමණ්ඩල, (ආදිය) පිණ්ඩවාරික වනෙහි මෙන් ආරණ්‍යකයන් කෙරෙහි ද වේ.
39. පක්කාස, සිසෙ චීවර ආරොපණ, පාතීය පරිභොජනීය (උදක) අග්ගි, අරණි කකාරදණ්ඩ,
40. සියලු හෝ එකදෙය වූ හෝ නැතැත් පද ඉගෙනීම හා දිශාකුලවීම ද ආරණ්‍යක වනැයි බුදුන් වහන්සේ විසින් පනවනලද්දේය.
41. (ජබ්බග්ගිය භික්ෂුහු) අභ්‍යවකාශයෙහි රජස් හෙළාහ. පෙසල මහණහු දෙස් නහන්. ඉදින් විහාරය කසළ සහිත වේ නම් පළමුව පාසිවුරු ද,
42. (ඉක්කිති) හිසි, බිමොහන, ඇඳ, පුටු, බෙළමල්ල, අපක්කන ඵලක ද (ඵකත්පසෙක තැබීම.) ආලොකකණ්ණ, ගෙරුක, කාලවර්ණ කළ නො කළ (බිත්ති පිරිසුදු කිරීම.)

43. සඤ්ඤාං භික්ඛු සාමනනාං සෙනාං විහාරපාතියං
පරිභොජන සාමනනාං පටිවානෙ ව පඬානෙ.
44. අධොවානෙ අඤ්ඤාං පටිපාදක මඤ්ඤාං
පීඨං භික්ඛු නිසිද්ධං මුලලකං අපසෙසන ව.
45. පතන වීරං භූමි ව පාරනතං ඔරහොගතො
පුරුකම්මා ව පටිඤ්ඤාං උත්තරා අප දක්ඛණං.
46. සිත්ඤ්ඤා ව දිවා රතනිං පරිවෙනඤ්ඤා කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාසාලා ව වච්චකුට්ඨි ව පාතියං.
47. ආවමකුමාරී පුට්ඨා ව උග්ගස පරිපුට්ඨනා සජ්ඣා
ධම්මො පදීපං විජ්ඣාපෙත න විවරෙ නාපි උපකෙ
48. යෙන පුට්ඨා පරිවත්ති කණ්ණිකාපි න සට්ඨයෙ
පඤ්ඤාපෙසි මහාවීරො වග්ගං සෙනාසනෙසු නං.
49. නිවාරියමානා ආරං මුඤ්ඤාජ්ඣනති පෙසලා
ජාරිකං ජඤ්ඤායෙ ජනනා පරිභණ්ඩං තපෙව ව
50. පරිවෙණං කොට්ඨකො සාලා පුණ්ණං මහතික දෙණ්ඤා
මුඛං පුරතො න උපරෙ න නවෙ උසස්භති සවෙ
51. පුරතො උපරිමග්ගො විකම්මලං මහ් පීඨකං
විජ්ඣාපෙතවා පසකමෙ වග්ගං ජනනාසරෙසුමෙ
52. නාවමෙති යථාපුට්ඨං පටිපාටි ව සහසා
උඤ්ඤාජි නික්ඛන්තො කට්ඨං වච්චං පසස්ථා ව චෙළකං
53. ඵරුසා කුප සහසා උඤ්ඤාජි වපු සෙසෙන
බහි අනෙතා ව උත්තරාසෙ රජපු අනරමානඤ්ඤා
54. සහසා උඤ්ඤාජිනා නික්ඛන්තො කට්ඨවච්චකං.
පසස්ථා ව චෙළ ඵරුසා කුපඤ්ඤා වච්චපාදුකෙ.
55. නාතිසහසා උඤ්ඤාජි පාදුකාය වපු වපු
න සෙසයෙ පටිච්ඡාදෙ උභත පීඨරෙන ව.
56. වච්චකුට්ඨි පරිභණ්ඩං පරිවෙණඤ්ඤා කොට්ඨකො
ආවමනෙ ව උදකං වග්ගං වච්චකුට්ඨිසුමෙ.
57. උපාහනා දන්තකට්ඨං මුඛොදකඤ්ඤා ආසනං
යාගු උදකං ධොවිතා උඤ්ඤාකුප ගාම ව.
58. නිවාසනං කායබන්ධං¹. සග්ගං පතනසොදකං
පච්ඡා නිමණ්ණලො වෙව පරිමණ්ණලබ්භිතං
59. සග්ගං ධොවිතා පච්ඡා නාතිදුරෙ පටිග්ගහෙ
හණමානස්ස ආපත්ති පට්ඨං ගග්ගාන ආසනං.

43. කසළ (බැහැර දැමීම) භික්ඛු - සෙනාසන - විහාර - පානිය-පරිභොජනීය (ජලය) අසළ ද, පට්ටාන, පඬණ (යන තැන්හි සෙනසුන් ගසා නොදැමීම ද,
44. අධොවන, අත්ථරණ, පට්පාදක, මණ්ඩ, පිය, හිසි, නිසිදන, (බෙළ) මල්ලක, අපසෙසන ද,
45. පක්ක, වීවර, භූමි, පාරක්ක, ඔරභොග ද, පුරක්ම, පච්ඡම, උත්තර, දක්ඛණ වාන ද,
46. සීත, උණක, දිවා, රත්ති, පරිවෙණ, කොට්ඨක, උපට්ඨාන-සාලා, අභිසාලා, වට්ටකුට්ඨ, පානීය ද,
47. ආවමනකුමභි, වුඛ්ඨ, උද්දස, පරිපුරිජනා, සජ්ඣායනා, ධම්ම, පදීප, න විජ්ඣාපන, න වීවරණ, න ථකන ද,
48. වැඩිමහලු කෙනකුන් (සක්මන් කරන තැනින්) ආපසු හැරීම, සිවුරු කොනින් හෝ නො ගැටීම ද සෙනසුන්වතැයි හෝ වීරයන් වහන්සේ පැනවුයේක.
49. වළකනුලබන්තාහු දෙර (වසන්) භික්ඛු මුර්ඡිත වෙත්. පෙසල මහණෝ දෙස්නගත්, ඡාරිකා, ජනනාසර, පරිභණ්ඩ ද එසේම-
50. පරිවෙණ, කොට්ඨක, සාලා, වුණණ, මත්කා, දෙණි, මුඛ, පුරතො, න පෙරෙර, න නවෙ, සවෙ උසසහනි (යනු ද,)
51. පුරතො, උපරි, මග්ග, වීකඛල්ල, මත්කා, පිය, (දීප) විජ්ඣාපන, පක්කමන යන මොහු ජනනාසරවතයි.
52. ආවමන, යථාබුධ්ධ, පට්පාටී, සහසා (පවෙසන) උබ්බුජ්ඣ, නිඤ්ඤනන, දනතකඨ, වච්ච, පසසාව, බෙල (යන මොහු ද,)
53. ඵරුසකඨ, වට්ටකුප, සහසා, උබ්බුජ්ඣ, වපුච්ඡකාරක, උදක-සෙස ද, බහි - අනෙතා උක්කාසන, රජ්ජු හා අතරමාන ද,
54. සහසා, උබ්බුජ්ඣ, නිඤ්ඤනන, (දනත) කඨ, වච්ච, පසසාව, බෙල, ඵරුසකඨ, වට්ටකුප, වච්චපාදුකා,
55. නාතිසහසා, උබ්බුජ්ඣ, පාදුකා, වපුච්ඡ, න උදකසෙස, පට්ටිජාදන, උභන, පියර යන මෙයින් ද,
56. වට්ටකුට්ඨ, පරිභණ්ඩ, පරිවෙණ, කොට්ඨක, ආවමන උදක යන මෙයින් ද වට්ටකුට්ඨන වේ.
57. උපාහන, දනතකඨ, මුත්ඛාදක, ආසන, යාගු, උදක, ධොවන, උඤ්ඤන, උක්කාප, ගාම යනු ද,
58. නිවාසන, කායබ්ඤ්ඤන, සගුණ, සොදකපක්ක, පට්ඨා (සමණ) කිමණ්ඩල, පරිමණ්ඩල, කායබ්ඤ්ඤන,
59. සගුණ; ධොවන, පට්ඨා (සමණ) නාතිදුර, පටිග්ගහණ යන මොහු ද, හණමාන, ආපක්ක, පළමුව ගොස් අයුත් පැනවීම,

60. උදකං පිඨං කඨලි පච්චුත්තනනාමා නිවාසනං
ඔකාපෙ නිදහි භට්ඨො ඔභොගෙ භුඤ්ජතුන්තමෙ.
61. පානීයං උදකං නිවං මුහුත්තං න ච නිදහෙ
පත්තච්චර භුමි ච පාරන්තං ඔරභොගතො.
62. උඬුරෙ පටිසාමෙ ච උක්ඛාපො ච නභාසිතුං
සිතං උණකං ජන්තාසරං වුණ්ණං මක්ඛපිට්ඨිතො
63. පිඨඤ්ඤා චිවරං වුණ්ණං මක්ඛසුසහති මුඛං
සුරතො ථෙරෙ නවෙ ච පරිකම්මඤ්ඤා නිකම්මෙ.
64. සුරතො උදකෙ නභාතෙ නිවාසෙතා උපජ්ඣායං
නිවාසනඤ්ඤා සඤ්ඤා පිඨං ආසන්නෙ ච.
65. පාදෙ පිඨං කඨලිඤ්ඤා පානිසුද්දසපුච්ඡනා
උක්ඛාපං සුසොධෙය්‍ය පඨමං පත්තච්චරං.
66. නිසිද්ධපච්චසුරණං භිසිඤ්ඤාභනානි ච
මඤ්ඤා පිඨං පටිපාදං මලලකං අපසෙසන ච.
67. භුමිම සන්තාන ආලොක ගෙරුකා කාළ අකතා
භුමිසුර පටිපාද මඤ්ඤා පිඨං ඤිඤ්ඤාභනං.
68. නිසිද්ධසුරණං ඛෙළ අපසෙස පත්තච්චරං
සුරසුච්ඡා පච්ඡිමා වෙච උක්ඛරා අථ දක්ඛිණං.
69. සිතුණ්ණඤ්ඤා දිවා රත්තිං පරිවෙණඤ්ඤා කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාසාලා ච වච්ච පානීය භොජනී.
70. ආවමං අනභිරති කුක්ඛාචං දිට්ඨි ච ගරු
මුලමානක්ඛ අභ්‍යානං තජ්ජනීයං නියස්සකං.
71. පඤ්ඤා පටිසාරණි උදකපඤ්ඤා කතං යදි
ධොවෙ කාතඤ්ඤා රජඤ්ඤා රජෙ සමපරිවත්තකං.
72. පත්තඤ්ඤා චිවරං වාපි පරික්ඛාරඤ්ඤා ඡෙදනං
පරිකම්මං වෙය්‍යාවචං පච්ඡා පිණ්ඩං පටිසනං.
73. න සුසානං දිසා වෙච යාවචිං උපට්ඨහෙ
සඤ්ඤාභාරිකෙතෙතං වක්ඛපජ්ඣායකෙසුමෙ¹
74. ඔවාද සාසනුද්දසා පුච්ඡා පත්තඤ්ඤා චිවරං
පරික්ඛාර භිලානො ච න පච්ඡාසමඡෙණා භවෙ.
75. උපජ්ඣායෙසු යෙ වත්තං ඵලං ආවරියෙසුපි
සඤ්ඤාභාරිකෙ වත්තං තථෙව අභ්‍යානවාසිකෙ.

1. වක්ඛපජ්ඣායකෙසුමෙ - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

60. උදක, පිට, කටලි, පවුල්ගමන, නිවාසන, ඔනාප, නිදහන
හඬන, ඔහොග, භුඤ්ඤකාම, උපනාමන,
61. පානීය, උදක, නිව, මුහුණ, න නිදහන, පහන, වීවර, භූමි,
පාරනන, ඔරහොග ද,
62. උඤ්ඤ, උක්ලාප, නහාසිකාම, සිත, උණන, ජනනාසර,
වුණුණ, මහ්නිකා, පිට්ඨිකොගමන ද,
63. පිට, වීවර, වුණුණ, මහ්නිකා, සවෙ උසස්හනී, මුඛ, පුරතො,
පේර, නවක, පරිකමම, නිකමන ද,
64. පුරතො, උදක, නහන, නිවාසන, උපජ්ඣාය, නිවාසන,
සඤ්ඤා, පිට්ඨක, ආසනසෙන් ද,
65. පාදෙදක, පාදපිට, පාදනට්ඨක, පානීය, උදෙස, පුච්ඡනා
උක්ලාප (විහාර) සොධන, පහනවීවර ද,
66. නිසිදන, පච්ඡන්දරණ, භිසි, බිම්බොහන, මඤ්ඤ. පිට, පටිපාද,
මලක, අපසෙසන ද,
67. භූමි, සනායන, ආලොක, ගෙරුක, කාලවණ්ණකන හා
අකන ද, භූමිත්ථරණ, පටිපාද, මඤ්ඤ, පිට, බිම්බොහන ද,
68. නිසිදන, අත්ථරණ, බෙළමල්ල, අපසෙසන, පහනවීවර ද,
පුරජීම, පච්ඡිම, උහාර දකුණ වාන ද,
69. සිත, උණන, දිවා, රහන, පරිවෙණ, කොට්ඨක, උපට්ඨාන -
අභි සාලා ද, වච්ච, පානීය, පරිහොජනීය ද,
70. ආවමන, අනභිරතී, කුසලවච්ච, දිට්ඨි, ගරුධමම, මූලාසපටි-
කසන, මානන, අබ්භාන ද, තජ්ජනීය, නිසස්ස,
71. පඤ්ඤා, පටිපාදකීය, උකෙඛපනීය කම් ද, වීවර ධොවන,
සමපරිවහනක රජන ද,
72. පහන, වීවර, පරිකාර, ඡේදන, පරිකමම, වෙය්‍යාවච්චි,
පච්ඡාසමණ, පිණ්ඩපාන, ගාමප්පවෙසන ද,
73. න සුසාන ගමන, න දිසාපක්කමන ද, යාවජීව උපට්ඨහන ද
සඤ්චිහාරික විසිත් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පිළිපැදියයුතු
වනයි.
74. ඔවාද, අනුසාසන, උදෙස, පරිපුච්ඡා, පහන, වීවර, පරිකාර,
භිලාන, න පච්ඡාසමණ වීම ද,
75. උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි යම් වහන් කියනලද ද, ආවායාසයන්
කෙරෙහි ද එසේ මැ යි. සඤ්චිහාරික කෙරෙහි කියනලද්ද
අනෙකවැඩික කෙරෙහි ද එසේ ම වේ.

76. ආගන්තුකෙසු යෙ වත්තා පුන ආවාසිකෙසු ව
ගමිකානුමොදනිකා හත්තග්ගෙ පිණ්ඩපාතිකෙ.
77. ආරඤ්ඤිකෙසු යං වත්තං යඤ්ඤි සෙනාසනෙසු පි
ජනාසරෙ වච්චකුට්ඨි උපජ්ඣා සඤ්චිභාරිකෙ.
78. ආවරියෙසු යං වත්තං තපෙව අනෙකවාසිකෙ
ඵකුනවිසති වජ්ඣි වුත්තා සොළසඛ්ඤාකෙ¹
79. වත්තං අපරිපුරෙන්නා න සීලං පරිපුරති
අසුඤ්ඤිකා දුප්පඤ්ඤා විතෙකග්ගං න විජුති.
80. විකම්බිතවිතො තෙකග්ගො සමමා ධම්මං න පසස්සති.
අපසස්සමානො සඤ්ඤිකා දුක්ඛා න පරිමුචති.
81. යං වත්තං පරිපුරෙන්නා සීලමපි පරිපුරති
විසුඤ්ඤිකා සප්පඤ්ඤා විතෙකග්ගමපි විජුති.
82. අවිකම්බිතවිතො ඵකග්ගො සමමා ධම්මං විපසස්සති
සමපසස්සමානො සඤ්ඤිකා සො පරිමුචති.
83. තස්මා හි වත්තං පුරෙය්‍ය ඵනපුත්තො විවක්ඛණො
ඔවාදං බුද්ධසෙට්ඨස්ස තතො නිබ්බානමෙහිති.

76. ආගන්තුකයන් කෙරෙහි ද යළි ආවාසිකයන් කෙරෙහි ද යම් වතක් කියනලද ද ගමික, අනුමොදනික, හතන්ග, පිණිස-පාතික (යන වත් ද,)
77. ආරක්ෂකයන් කෙරෙහි හා සෙනසුන පිළිබඳ යම් වතක් කියනලද ද ජනාකර, වච්ඡක, උපජ්ඣාය, සද්ධිවිහාරික,
78. ආවරිය, අනෙතවාසික (යන විෂය පිළිබඳව) යම් වතක් කියනලද ද (මෙහි) එකුත්විසි වස්තුවෙකි. ඛනිකයෙහි වත් සොළසෙක් කියනලදහ.
79. වත් නො පුරන්නේ සිල් පිරීම නො කරයි. අපිරිසුදු සිල් ඇති නුනුවණින් යුත් තෙතැන්නේ සිතෙහි එකඟබව නො වීදියි.
80. එකඟ නො වූ විපුරුණු සිත් ඇත්තේ මොනොවට දහම් නො දකී. සදහම් නො දක්නේ දුකින් නො මිදෙයි.
81. යම්භෙයකින් වත් පුරන්නේ සිලයත් පුරා ද, පිරිසුදු සිල් ඇති මනා නුවණැත්තේ සිත් එකඟබව ද වීදියි.
82. නො විපුරුණු සිල් ඇත්තේ එකඟබව ඇත්තේ මොනොවට ධර්මය දකී. සදහම් දක්නා හෙතෙම දුකින් මිදෙයි.
83. එහෙයින් විවික්ෂණ වූ ජීනපුත්‍ර තෙම වත් පුරන්නේය. (මේ) ශ්‍රේෂ්ඨ බුදුන්ගේ අවවාදයයි. ඒ හේතුවෙන් නිවනට පැමිණෙන්නේය.

9. පාතිමොක්ඛට්ඨපන කඛනධකං.

පට්ඨමහාණ්ඩාරං.

පාතිමොක්ඛද්දෙසයාවන

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවඤ්ඤාං විහරති පුබ්බාරාමෙ මහාරමාතු පාසාදෙ. තෙන ධො පන සමයෙන හගවා තද්දුපොසපෙ භික්ඛුසංඝපරිවුතො නිසිනොනං භොති.

අට ධො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තාය රක්ඛයා නික්ඛන්තො පඨමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙත්වා හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තා හන්තො රක්ඛ නික්ඛන්තො පඨමො යාමො වීරනිසිනොනං භික්ඛුසංඝො උද්දියතු හන්තො හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති. එවං වුත්තො හගවා තුණ්හි අභොයි.

දුතියමි ධො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තාය රක්ඛයා නික්ඛන්තො මජ්ඣමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙත්වා හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තා හන්තො රක්ඛ නික්ඛන්තො මජ්ඣමො යාමො වීරනිසිනොනං භික්ඛුසංඝො උද්දියතු හන්තො හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”. දුතියමි ධො හගවා තුණ්හි අභොයි.

තතියමි ධො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තාය රක්ඛයා නික්ඛන්තො පච්ඡිමෙ යාමෙ උද්ධයෙන අරුණං නන්දිමුට්ඨියා රක්ඛයා උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙත්වා හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තා හන්තො රක්ඛ නික්ඛන්තො පච්ඡිමො යාමො, උද්ධයං අරුණං, නන්දිමුට්ඨි රක්ඛ, වීරනිසිනොනං භික්ඛුසංඝො. උද්දියතු හන්තො හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”.

“අපරිසුද්ධා ආනන්ද පරිසා”ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. පාතිමොක්ඛට්ඨපන බන්ධකය.

පළමු බණවර

පාමොක් උදෙසුම් යැදුම

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර මාරුමාතු පාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පොහෝ දිනයෙහි බික්සහන වීසින් පිරිවරන ලද ව වැඩහුන් සේක.

එකල ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රු බොහෝ ඉක්මැ ගිය කලැ රු පළමු යම ඉක්මි කලැ හුනස්නෙන් නැගී සිට උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලිබැඳ වැඳ “වහන්ස, රු බොහෝ ඉක්මැ ගියේ ය. පළමු යම ඉක්මියේ ය. භික්ෂුසංඝ තෙමේ වැඩ හුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ වේ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසන සේක්වා”යි කීහ. මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬව හුන් සේක.

දෙවෙනි වර ද ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රු බොහෝ ඉක්මි කල්හි මැදුම් යම ඉක්මි කල්හි හුනස්නෙන් නැගී උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලි බැඳ වැඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, රු බොහෝ ඉක්මැ ගියේ ය. මැදුම් යම ඉක්මියේ ය. භික්ෂුසංඝ තෙමේ වැඩහුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ වේ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසන සේක්වා”යි කීහ. දෙවනුව ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬව හුන්සේක.

තෙවෙනි වර ද ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රු ඉක්මි කල්හි පැයුම් යම ගෙවී අරුණු නැංග කල්හි රු (පහන්වීමට ආසන්න බැවින්) නැඳිමුඛී නම් වේලාවෙහි හුනස්නෙන් නැගී උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලි බැඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, රු බොහෝ ඉක්මිණ. පැයුම් යම ගෙවිණ, අරුණු නැගිණ, රු නැඳිමුඛී නම් වේලාවය. බික්සහ වැඩහුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසවා”යි කීහ.

“අනඳයෙනි, පිරිස අපිරිසුදු යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

2. අප්ථං ඛො ආයසමිතො මහාමොග්ගලොපනස්ස එතදහොසි:
 “කං තු ඛො හගවා පුග්ගලං සන්ධාය එවමානං අපරිසුඛා ආනන්ද
 පරිසා”ති. අප්ථං ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො සඛ්ඛාවන්තං
 භික්ඛුසංඝං වෙනසා වෙනො පරිච්ච මනසාකායි. අග්ගසා ඛො
 ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං දුස්සීලං පාපධම්මං
 අසුච්චංකසංසාරසමාවාරං පටිච්ඡන්තකම්මන්තං අසංසාරං සමංසපටිඤ්ඤං
 අමුග්ගචාරිං බ්‍රහ්මචාරිපටිඤ්ඤං අනෙකාපුත්තං අවස්සුතං කසම්බුජාතං
 මජ්ඣෙ භික්ඛුසංඝස්ස නිසින්නං.

දිස්වාන යෙන සො පුග්ගලො තෙනුපසංඛාමි. උපසංඛාමිත්වා
 තං පුග්ගලං එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙයි හගවතා.
 නත්ථි තෙ භික්ඛුති සඤ්ඤාං සංවාසො”ති. එවං චුක්ඛෙතො සො පුග්ගලො
 තුණ්හි අහොසි.

දුතියමිධි ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං
 එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙයි හගවතා. නත්ථි තෙ
 භික්ඛුති සඤ්ඤාං සංවාසො”ති. දුතියමිධි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි
 අහොසි.

තතියමිධි ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං
 එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙයි හගවතා. නත්ථි තෙ භික්ඛුති
 සඤ්ඤාං සංවාසො”ති. තතියමිධි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි අහොසි.

අප්ථං ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං බාහායං
 ගහෙත්වා ඛේද්ධාරකොට්ඨකා නික්ඛාමෙත්වා සුච්චිකං දත්වා යෙන
 හගවා තෙනුපසංඛාමි. උපසංඛාමිත්වා හගවන්තං එතදවොච:
 “නික්ඛාමිතො සො හන්තො පුග්ගලො මයා. පරිසුඛා පරිසා. උද්දිසතු
 හන්තො හගවා භික්ඛුතං පාතිමොක්ඛත්ති”.

“අච්ඡරියං මොග්ගලොපන, අබ්බතං මොග්ගලොපන, යාව බාහාගහණාපි
 නාම සො මොග්ගලොපනො ආගමෙක්ඛති”ති.

මහාසමුද්දෙ අධ්ම අච්ඡරියා

3. අප්ථං ඛො හගවා භික්ඛු ආමන්තෙයි: අධ්මෙ භික්ඛවෙ
 මහාසමුද්දෙ අච්ඡරියා අබ්බතං ධම්මො යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ
 අභිරමන්ති. කතමෙ අධ්ම?

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. එවිට ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවනට, “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කවර නම් පුභුලකු සඳහා, අනඳය, පිරිස අපිරිසුදු යැයි වදළ සේක් දෝ”යි මෙ සිත විය. එකල ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ මුළු මහත් බික්සහන තමන් සිතින් ඔවුන් සිත් පිරිසිඳූ මෙනෙහි කළහ. ඇවත් මහ මුගලන් තෙරණුවෝ සිල් නැති, ලාමක සබා ඇති, අපිරිසුදු වූ, සැකයෙන් සිහි කළ යුතු හැසුරුම් ඇති, වැසුණු ක්‍රියා ඇති, අශ්‍රමණ වූ ශ්‍රමණ ප්‍රතිඥා කරන, බබ්බැරිමිසි පිළින කරන නමුත් බබ්බරක් නැති, සිතතුළ තුණු ගැසුණු, කෙලෙසින් තෙත් වූ, හටගත් කෙලෙස් කසළ ඇති, බික්සහන මැද හුන් ඒ පුභුලා දුටුසේක.

දක ඒ පුභුලා කරා එළඹියාහ. එළඹී ඔහු බණවා, “ඇවත නැගී සිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දේ වෙහි. භික්ෂුන් හා එක් වූ විසීමෙක් තට නැතැ”යි වදළහ. මෙසේ කී කල්හි ඒ පුභුල් තෙම නිහඬ විය.

දෙවෙනි වර ද ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ඒ පුභුලා බණවා, “ඇවත, නැගී සිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දෙහි. භික්ෂුන් හා එක් වූ විසීමෙක් තට නැතැ”යි වදළහ. දෙවෙනි වර ද ඒ පුභුල් තෙම නිහඬ විය.

තෙවෙනි වර ද ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ඒ පුභුලා බණවා, “ඇවත නැගී සිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දෙහි. භික්ෂුන් හා එක් වූ විසීමෙක් තට නැතැ”යි වදළ සේක. තෙවෙනි වර ද ඒ පුභුලා නිහඬ වූ හුන්නේ ය.

ඉක්බිති ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ඒ පුභුලා අතින් අල්ලා ගෙන දෙරටුයෙන් පිටතට නික්මවා සුවිසථිකාව දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹියාහ. එළඹී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මා විසින් ඒ පුභුලා නික්මැවිණ. පිරිස පිරිසුදු ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසන සේක් වා”යි වදළහ.

“මෙඤ්ඤානායෙනි, ආශ්වයා ය, මෙඤ්ඤානායෙනි, අද්ද්ද්ද්ද්. ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ අත්ලා ගන්නා තෙක් ම බලා පොරොක්කු වූයේ වෙ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

මුහුදේ ආශ්වර්ය ධර්ම අට

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් බණවා මෙය වදළ සේක: “මහණෙනි, යම්කි දක දක අසුරයෝ මුහුදෙහි ඇලෙක් ද මුහුදෙහි වූ ඒ ආශ්වර්ය ධර්ම අට දෙනෙකි. කවර අට දෙනෙක් ද යත්:

මහාසමුද්දෙ භික්ඛවෙ අනුපුබ්බනිකො අනුපුබ්බපොඡො අනුපුබ්බ පබ්බාථො න ආයතකෙනෙව පපාතො. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අනුපුබ්බනිකො අනුපුබ්බපොඡො අනුපුබ්බපබ්බාථො න ආයතකෙනෙව පපාතො. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පඨමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිඤ්ඤා දිඤ්ඤා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

පුන ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවත්තති. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවත්තති, අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ දුතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිඤ්ඤා දිඤ්ඤා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

පුන ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං විපපඤ්ඤව තීරං වාහෙති. ඵලං වා උසස්සාදෙති. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං විපපඤ්ඤව තීරං වාහෙති. ඵලං වා උසස්සාදෙති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ තතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො.

පුන ව පරං භික්ඛවෙ යා කාචි මහානදියො සෙය්‍යාපීදං ගඛා යමුනා අච්චරිති සරභු මහී කා මහාසමුද්දං පත්තා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොතනානි, මහාසමුද්දෙත්ථ සඛිං ගච්ඡන්ති. යමි භික්ඛවෙ යා කාචි මහානදියො ගඛා -පෙ- මහාසමුද්දෙත්ථ සඛිං ගච්ඡන්ති අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ චතුස්සො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ව පරං භික්ඛවෙ යා ව ලොකෙ සචන්තියො මහාසමුද්දං අපෙපනති යා ව අනාලිසකා ධාරා පපත්තති, න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනත්තං වා පුරත්තං වා පඤ්ඤායති. යමි භික්ඛවෙ යා ව ලොකෙ සචන්තියො මහාසමුද්දං අපෙපනති යා ව අනාලිසකා ධාරා පපත්තති න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනත්තං වා පුරත්තං වා පඤ්ඤායති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පඤ්ඤමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤරසො. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤරසො. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ජලධා අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

මහණෙනි, මහමුහුද පිළිවෙළින් මිටි වූයේ පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ දිගට ම බැවුම් ඇත්තේ නො වේ. මහණෙනි, මහමුහුද පිළිවෙළින් මිටි වූයේ ය. පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ ය, පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ ය, දිගට ම බැවුම් ඇත්තේ නො වේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම් මේ ඒ පළමු ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මහමුහුද සිටි සබා ඇත්තේ ඉවුර ඉක්මැ නො යයි. මහණෙනි, මහමුහුද සිටි සබා ඇත්තේ ඉවුර ඉක්මැ නොයේ යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම් ඒ මහමුහුද වූ දෙවෙනි ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මහමුහුද මළකුණක් හා එක් වූ නො වෙසෙයි. මහමුහුද යම් මළ කුණක් වේ ද එය වහා ම මුහුදු තෙරට පමුණුවයි, ගොඩට හෝ බායි. මහණෙනි, මහමුහුද මළ කුණක් හා එක් වී නො වෙසෙයි, මහමුහුද යම් මළ කුණක් වී නම් එය වහා ම මුහුදු තෙරට පමුණුවයි. ගොඩට බායි යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුද ඇලෙන් නම් මේ ඒ මහමුහුද වූ තෙවෙනි ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, ගංගා යමුනා අවිරවතී සරයු මතී යන මහා නදීහු වෙන් ද, ඔහු මුහුදට පැමිණියාහු පළමු නම් ගොත් හැරදමත්. මහමුහුද යැ යි ම ව්‍යවහාරයට යෙත්. මහණෙනි,...යම් මහානදී කෙනෙක්...මහමුහුද යැ යි ම ව්‍යවහාරයට යෙත් යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක්... මේ මහමුහුද වූ සතර වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. ලොවැ යම් ඇළ දෙළ නදී කෙනෙක් මුහුදට වදිත් ද, අහසින් යම් වැසි දහර කෙනෙකුත් වැටෙත් ද එයින් මුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ වැඩි බවෙක් හෝ නො පැණෙයි. මහණෙනි, ලොවැ යම් ඇළ දෙළ නදී කෙනෙක් මුහුදට වදිත් නම්, අහසින් වැසිදහර කෙනෙකුත් වැටෙත් නම්, එයින් මුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ වැඩි බවෙක් හෝ නො පැණේ යන යමෙක්වේ ද මහණෙනි, යමක්... මෙය මහමුහුදේ පස් වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද එක ම රසයක් ඇත්තේ ය, දුණුරස ඇත්තේ ය. මහමුහුද එක ම රසයක් ඇත්තේ ය, දුණු රස ඇත්තේ ය යන යමෙක් ඇද්ද මහණෙනි, යමක්... මෙය ද මහ මුහුදෙහි වූ සවන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ඛුරුතනො අනෙකරුතනො. තත්ත්මානි රතනානි, සෙය්‍යාථිදං: මුත්තා මණි වෙථරියො සංඝිඛා සිලා පවාළං රජතං ජාතරූපං ලොභිතංකො මසාරගලලං. යච්ච භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ඛුරුතනො අනෙකරුතනො: තත්ත්මානි රතනානි -පෙ- අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ සත්තමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්මෙ භූතා: නිමි නිමිඛගලො නිමිරපිඛගලො අසුරා නාගා ගඤ්ඛිකා. සත්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා ද්වියොජනසතිකාපි අත්තභාවා තියොජනසතිකාපි අත්තභාවා චතුර්යොජනසතිකාපි අත්තභාවා පඤ්ඤායොජනසතිකාපි අත්තභාවා. යච්ච භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො, තත්ත්මෙ භූතා: නිමි -පෙ- සත්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා -පෙ- පඤ්ඤායොජනසතිකාපි අත්තභාවා-අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අට්ඨමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්බුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

4. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්බුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අභිරමන්ති. කතමෙ අට්ඨ?

සෙය්‍යරාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අනුපුබ්බන්තො අනුපුබ්බපොණො අනුපුබ්බපඤ්ඤාතො න ආයතකෙතෙව පපාතො. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අනුපුබ්බසිකඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා න ආයතකෙතෙව අඤ්ඤාපට්ඨෙධො. යච්ච භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අනුපුබ්බසිකඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා න ආයතකෙතෙව අඤ්ඤාපට්ඨෙධො. අයං භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ පට්ඨමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ අභිරමන්ති.

සෙය්‍යරාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවත්තති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං මයා මම සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්කමන්ති. යච්ච භික්ඛවෙ යං මයා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්කමන්ති. අයං භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මචිනයෙ දුතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද බොහෝ රුවන් ඇත්තේ ය, නොයෙක් වැදෑරුම් රුවන් ඇත්තේ ය. එහි මුතු ය, මැණික් ය, වෙරළමැණි ය, සක් ය, ශිලා යැ, පබුළු යැ, රිදී යැ, රන් යැ, රත්මිණි යැ, මැසිරිගල් ය යන මේ රත්නයෝ වෙත්. මහණෙනි, මහමුහුද බොහෝ රුවන් ඇත්තේ ය, නොයෙක් රුවන් ඇත්තේ ය එහි ... මේ රුවන් ඇත්තේ ය යන මෙය මහමුහුදෙහි සත්වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද මහාභූතයනට වාසස්ථාන යැ. එහි තිම් යැ, තිම්ංගල යැ, තිම්රපිංගල යැ, අසුර යැ, නාග යැ, ගඤ්චි යැ යන මේ සත්ත්වයෝ වෙත්. මහ මුහුදෙහි යොදුන් සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් දෙසියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් තුන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් පන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද වෙත්. මහාසම්මුද්‍රය මහත් සත්ත්වයනට වාසස්ථාන වේ ද, එහි තිම් ය...මේ භූතයෝ වෙත්, මහාසම්මුද්‍රයේ යොදුන් සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ වෙත් ද...යොදුන් පන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ වෙත් ද, මහණෙනි, යමක් දැක දැක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම්, මේ ඒ අටවන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ. යමක් දැක දැක අසුරයෝ මහමුහුද ඇලෙන් නම් මේ ඒ ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්ම අට යැ.

4. මහණෙනි, එසේ ම යමක් දැක දැක භික්ෂුහු මේ ධර්ම චිතයෙහි (මෙසස්නෙහි) ඇලෙන් ද, එසේ වූ මේ ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මයෝ අට දෙනෙක් වෙත්. කවර අට දෙනෙක් ද යත්:

මහණෙනි, යම්සේ මහ මුහුද පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ පිළිවෙළින් මිටි වූයේ පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ දිගට ම බැවුම් නැත්තේ වේ ද, මහණෙනි, එසේ ම මෙ සස්සෙහි අනුසුර්ව භික්ෂීම, අනුසුර්ව ක්‍රියා පද්ධතිය, අනුසුර්ව පිළිවෙත වෙයි, කෙළින් ම එකැවර රහත්බව පිළිවිදීමක් නො වේ. මහණෙනි, මේ සස්නෙහි අනුසුර්ව භික්ෂීම ය, අනුසුර්ව ක්‍රියා පද්ධතිය, අනුසුර්වප්‍රතිපත්තිය, කෙළින් ම එකැවර රහත්බව නො පිළිවිදිනාබව යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය භික්ෂුන් දැක දැක මෙහි ඇලෙන මෙ සස්නෙහි පළමු වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යි.

මහණෙනි, යම්සේ මුහුද සථිතධර්ම වූයේ ඉවුර නො ඉක්මවා ද, එසේ ම මා විසින් මාගේ සවිච්ඡාට යම් සිකපදයෙක් පනවන ලද්ද මා සවිච්ඡා දිව් යනත් ඒවා නො ඉක්මෙන්, මහණෙනි, මා සවිච්ඡා මා පැනූ වූ සික පද දිව් යනත් නො ඉක්මෙන් යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය ...මෙ සස්නෙහි ආශ්වර්ය අද්භූත දෙවෙනි දහම ය.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති, යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං ධ්වපඤ්ඤව කීරං වාහෙති, ථලං වා උසසාදෙති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මො අසුචි සංඛ්‍යාසරසමාවාරො පටිච්ඡන්තකම්මෙනො අසංමණො සමණපටිඤ්ඤ අබ්බමචාරී බ්‍රහ්මචාරීපටිඤ්ඤ අනෙත්‍යාපුති අවසසුතො කසම්බුජාතො, න තෙන සඛෙකා සංවසති ධ්වපඤ්ඤව තං සන්තිපතිත්වා උක්ඛපති. කිංඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛු-සංඛ්‍යාස නිසිනෙතො. අථ ඛො සො ආරකාව සංඛ්‍යාතො, සඛෙකා ච තෙන. යමි භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මො -පෙ- න තෙන සඛෙකා සංවසති ධ්වපඤ්ඤව තං සන්තිපතිත්වා උක්ඛපති, කිංඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛුසංඛ්‍යාස නිසිනෙතො, අථ ඛො සො ආරකාව සංඛ්‍යාතො, සඛෙකා ච තෙන. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ තතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා කාවි මහානදියො, සෙය්‍යථීදං ගඛා යමුනා අච්චරති සරභු මභී, තා මහාසමුද්දං පත්තා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොතනානි මහාසමුද්දෙත්ථව සංඛං ගච්ඡන්ති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණ්ණං ඛන්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා සුද්දං, තෙ තථාගතපථවදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්වා අනගාරියං පබ්බජිතා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොතනානි, සමණා සකාපුත්තියාත්ථව සංඛං ගච්ඡන්ති. යමි භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණ්ණං ඛන්තියා -පෙ- සමණා සකාපුත්තියාත්ථව සංඛං ගච්ඡන්ති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ වතුසො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා ච ලොකෙ සවන්තියො මහාසමුද්දං අපෙත්තති, යා ච අනුලික්ඛා ධාරා පපත්තති, න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤයති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායන්ති, න තෙන නිබ්බානධාතුයා උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤයති. යමි භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායන්ති න තෙන නිබ්බානධාතුයා උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤයති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ පඤ්ඤමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොණරසො, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ ඡට්ඨා අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ බහුරතනො අනෙකරතනො, තත්ත්මානි රතනානි, සෙය්‍යථීදං මුත්තා මණි වෙථරියො සංඛිං සිලා පවාළං රජතං ජාතරූපං ලොහිතංකො මසාරගල්ලං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙකරතනො තත්ත්මානි රතනානි, සෙය්‍යථීදං වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො සම්මප්පධානා වන්තාරො ඉඤ්චාද පඤ්චස්සියානි පඤ්ච බලානි සත්ත ඛොජ්ඣාඛානා අරියො අට්ඨංඛිකො මනෙතො. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙකරතනො තත්ත්මානි රතනානි සෙය්‍යථීදං වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ සත්තමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං -පෙ-.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්වෙ භූතා: නිථි නිථිඛයලො නිමිරපිඛයලො අසුරා නාගා ගඤ්ඤා. සන්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා දවියොජනසතිකාපි අත්තභාවා නියොජනසතිකාපි අත්තභාවා වතුයොජනසතිකාපි අත්තභාවා පඤ්ඤයොජනසතිකාපි අත්තභාවා. එවමෙව ටො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො මහතං භූතානං ආවාසො තත්ත්වෙ භූතා: සොතාපනෙතා සොතාපනතිඵලසඤ්ඤිකිරියාය පටිපනෙතා සකදගාමී සකදගාමීඵලසඤ්ඤිකිරියාය පටිපනෙතා, අනාගාමී අනාගාමීඵලසඤ්ඤිකිරියාය පටිපනෙතා අරහා අරහත්ඵලසඤ්ඤිකිරියාය පටිපනෙතා. යමපි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්වෙ භූතා: සොතාපනෙතා -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අට්ඨමො අප්පරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති. ඉමෙ ටො භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අට්ඨ අප්පරියා අබ්බුතා ධම්මො යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අභිරමන්ති.

අප් ටො භගවා එතමඤ්ඤං විදිස්වා තායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙසි:

‘සුජනනමතිවස්සති විවටං නාතිවස්සති

තස්මා ජනනං විවරෙථ එවං තං නාතිවස්සති’ති.

5. අප් ටො භගවා භික්ඛු ආමනෙත්සි: න දනාහං භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරිස්සාමි පාතිමොක්ඛං උද්දිසිස්සාමි. තුමෙත’ව දති භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරෙය්‍යාථ පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාථ. අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තථාගතො අපරිසුද්ධාය පරිසාය උපොසථං කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍ය. න ච භික්ඛවෙ සාපක්ඛිකෙත පාතිමොක්ඛං සොතඛං. යො සුඤ්ඤා ආපක්ඛි දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ යො සාපක්ඛිකො පාතිමොක්ඛං සුඤ්ඤාති තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙතුං.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ යපෙතඛං තද්දුපොසථෙ වාතුද්දෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුච්චිතෙ සඛ්ඤ්ඤා උද්ගරිතඛං: සුඤ්ඤා මෙ භගොත සඛ්ඤ්ඤා. ඉත්තනාමො පුග්ගලො සාපක්ඛිකො තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. තස්මිං සමුච්චිතෙ න පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛං. යපිතං හොති පාතිමොක්ඛන්ති.

මහණෙනි, යම්සේ මහසුර මහත් සතුනට වාසස්ථාන වේ ද, එහි කිමි ය කිමිංගලය, කිමිරපිංගල ය, අසුර ය, නාග ය, ගඤ්ථි ය යන මේ සත්තු වෙත්. මහණෙනි, මහමුහුදේ යොදුන් සියක් වූ අත්ඛවිහු ද යොදුන් දෙසියයක් වූ අත්ඛවිහු ද යොදුන් තුන්සියක් වූ අත්ඛවි ද යොදුන් සාරසියක් වූ අත්ඛවි ද යොදුන් පන්සියක් වූ අත්ඛවි ද ඇත්හ. එසේ ම මහණෙනි, මේ ශාසනය මහාභූතයනට වාසස්ථාන වේ. එහි සෝවන් ය, සෝවන්පල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ ය, සෙදගැමි ය, සෙදගැමිපල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ යැ, අනගැමි ය, අනගැමිපල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ ය, රහත් ය, රහත්පල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ ය යන මේ මහා සත්ත්වයෝ වෙත්. මහණෙනි, සස්ත සෝවන් ... යන භූතයනට වාසස්ථාන වේ ද, මහණෙනි, මෙය යමක් දැක දැක භීක්ෂුහු මෙ සස්තෙහි ඇලෙත් ද මේ ඒ අට වැනි ආශ්චර්ය අද්භූත ධර්මය යැ. මහණෙනි, මොහු වනාහි යම් දැ දැක දැක භීක්ෂුහු මෙ සස්තෙහි ඇලෙත් ද මේ මෙ සස්තෙහි වූ ඒ ආශ්චර්ය අද්භූත ධර්ම අට යැ.”

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණු නුවණින් සලකා එ වේලෙහි මේ උදන් ඇනු සේක.

“මොනොවට වසාගන්නාලද්‍රයේ ඉතා වසී (අවන් ඇවැත් සහවනුයේ තව තවත් ඇවැත්නට පැමිණේ). වැසුම් හළේ ඉතා නො වසී (අවන් ඇවැත් විවෘත කරනුයේ අත් ඇවැත්කට නො පැමිණෙයි). එ හෙයින් වසන ලද ඇවැත් විවෘත කරන්නේ ය (කළයුතු ය). මෙසේ එය ඉතා නො වසී යයි.

5. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, දැන් මෙයින් මතු මම් පොහෝ නො කරන්නෙමි, පාමොක් නො උදෙසන්නෙමි. මහණෙනි, තෙපි ම මෙයින් මතු පොහෝ කරදි, පාමොක් උදෙසවු. මහණෙනි, තථාගත තෙම නො පිරිසිදු පිරිසෙහි පොහෝ කරන්නේ ය, පාමොක් උදෙසන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය නො කරුණෙකි, වන්නට ඉඩක් නැති එකෙකි. මහණෙනි, ඇවැත් සහිතයා විසින් පාමොක් නො ම ඇසියයුතු, යමෙක් අසන්නේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇවැත් ඇති වැ යමෙක් පාමොක් අසන්නේ ද ඔහුට පාමොක් තබන්නට (නො දෙසා නවත්තනට) අනුදැනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ පාමොක් තැබියයුතු: තුද්ධවක් වූ හෝ පසළොස්වක් වූ එ පොහෝ දිනෙහි ඒ පුතුලා හමු වූ කල්හි සහ මැදදී (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු: “සංඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ නම් පුද්ගල තෙමේ ආපක්ඛි සහිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු. මෙසේ පාමොක් තබන ලද්දේ වෙයි.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු 'නාමෙහ කොච් ජානාතී'ති සාපක්ඛකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්ති, ථෙරා භික්ඛු පරචික්ඛවිදුනො භික්ඛුනං ආරොචෙනති: "ඉක්ඛතොමො ච ඉක්ඛතොමො ච ආවුසො ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු නාමෙහ කොච් ජානාතීති සාපක්ඛකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්ති"ති. අඤ්ඤාසුං ඛො ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු 'ථෙරා කීර භික්ඛු පරචික්ඛවිදුනො අමෙහ භික්ඛුනං ආරොචෙනති ඉක්ඛතොමො ච ඉක්ඛතොමො ච ආවුසො ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු නාමෙහ කොච් ජානාතීති සාපක්ඛකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්ති'ති. තෙ 'පුරමොක්ඛං පෙසලා භික්ඛු පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති'ති පටිගච්චෙව සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්ඣස්මි අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති.

යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා සනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුක්ඛච්චකා පික්ඛාකාමා තෙ ලජ්ජායනති වීයනති විපාවෙනති: 'කථං භි නාම ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්ඣස්මි අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසු:

'සච්චං කීර භික්ඛවෙ ජබ්බෙය්‍යා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්ඣස්මි අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති'ති. 'සච්චං හගවා'. -පෙ-

විගරභිඤා ධම්මං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙහසි: "න භික්ඛවෙ සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්ඣස්මි අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙන්නති. යො යපෙය්‍යා, ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස".

6. එකං භික්ඛවෙ අධමේකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං එකං ධමේකං.

දෙව අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි දෙව ධමේකානි.

තීණි අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි තීණි ධමේකානි.

චක්ඛාරි අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි චක්ඛාරි ධමේකානි.

පඤ්ඤා අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි පඤ්ඤා ධමේකානි.

එසමයෙහි වනාහි සවැගි මහණෝ ‘කිසිවකු අප නො දනිනැ’යි සාපක්කව ම පාමොක් අසත්. පරසින් දන්නා සථිවිර භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, මෙ නමැති මෙ නමැති සවැගි මහණහු ‘කිසිවකු අප නො දනිනි’යි සිතා සාපක්ක ව ම පාමොක් අසත් යැ”යි භික්ෂුනට සැලකෙරෙත්. පරසින් දන්නා සථිවිර භික්ෂුහු “මෙ නමැත්තේ ද මෙ නමැත්තේ ද යන සවැගි මහණහු කිසිවකු අප නො දනිනැ යි සාපක්ක ව පාමොක් අසති”යි අප (ගැන) භික්ෂුනට කියත් යැ යි සවැගි මහණෝ ඇසූහ. ‘ප්‍රියඨිල භික්ෂුන් අපට පාමොක් තබන්නට (නව්‍යන්නට) පෙර අපි ඔවුන්ගේ පාමොක් තබමහ’යි කියා කල් තබා ම පිරිසුදු අනාපනික භික්ෂුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි ඔහු පාමොක් තබත්.

යම් භික්ෂු කෙනෙක් අල්පෙව්‍ය ද සනතුෂ්ට ද ලජ්ජී ද කුකුස් කරන්නෝ ද ශික්ෂාකාමී ද ඔහු ‘කෙසේ නම් සවැගි මහණහු අනාපනික පිරිසුදු මහණුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් තබන්නාහු දැ’යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. එකල ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සවැගි මහණෝ අනාපනික පිරිසුදු මහණුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් තබන්ල. සැබෑ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවද්‍යුළුසේක.

“සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ඔහු කීහ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දූහැමි කතා කොට, භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, අනාපනික වූ ශුඛ භික්ෂුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් නො තැබියැයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදාළසේක.

6. “මහණෙනි, නොදූහැමි පාමොක් තබනු එකෙක. දූහැමි පාමොක් තබනු එකෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු දෙකෙක, දූහැමි පාමොක් තබනු ද දෙකෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු තුනෙක, දූහැමි පාමොක් තබනු ද තුනෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු සතරෙක, දූහැමි පාමොක් තබනු ද සතරෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු පසෙක දූහැමි පාමොක් තබනු ද පසෙක.

ජ අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි ජ ධම්මකානි.

සත්ත අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි සත්ත ධම්මකානි.

අට්ඨ අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි අට්ඨ ධම්මකානි.

නව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි නව ධම්මකානි.

දස අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි දස ධම්මකානි.

7. කතමං එකං අධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉදං එකං අධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං. කතමං එකං ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති, ඉදං එකං ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

කතමානි දෙව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි දෙව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි දෙව ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි දෙව ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි තිණි අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති, ඉමානි තිණි අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි තිණි ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි තිණි ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි චත්තාරි අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- අමුලිකාය ආජීවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි චත්තාරි අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි චත්තාරි ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා -පෙ- සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- සමුලිකාය ආජීවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි චත්තාරි ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි පඤ්ඤා අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකෙන පාරාජිකෙන පාතිමොක්ඛං යපෙති, අමුලිකෙන සඛ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාචික්ඛයෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාටිදෙසනීයෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛතොපන පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි පඤ්ඤා අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි පඤ්ඤා ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකෙන පාරාජිකෙන -පෙ- සමුලිකෙන සඛ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාචික්ඛයෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාටිදෙසනීයෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛතොපන පාතිමොක්ඛං යපෙති, ඉමානි පඤ්ඤා ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

නොදහැමි පාමොක් තබනු සයෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද සයෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු සතෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද සතෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු අටෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද අටෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු නවයෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද නවයෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු දසයෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද දසයෙක.

7. මහණෙනි, එක් නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීලවිපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ නම් මේ එක් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. එක් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක සිල්විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ නම්, මේ එක් දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

නොදහැමි පාමොක් තබනු දෙක කවර යැ: අමුලක ශීලවිපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, අමුලක ආචාර විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නොදහැමි පාමොක් තබනු දෙක යැ. දහැමි පාමොක් තබනු දෙක කවර යැ: සමුලක ශීලවිපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද සමුලක ආචාර විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ දහැමි පාමොක් තබනු දෙක යැ.

තුන් නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීල-විපක්ඛි... අමුලක ආචාර විපක්ඛි... අමුලක දෘෂ්ටිවිපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ තුන් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. තුන් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක ශීලවිපක්ඛි... සමුලක ආචාර විපක්ඛි... සමුලක දෘෂ්ටි විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ තුන් දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

සතර නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීල-විපක්ඛි... අමුලක ආචාර විපක්ඛි... අමුලක දෘෂ්ටි විපක්ඛි අමුලක ආර්ථ විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සතර නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. සතර දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක සිල්විපක්ඛි... සමුලක ආචාර විපක්ඛි... සමුලක දෘෂ්ටි විපක්ඛි... සමුලක ආර්ථ විපක්ඛි පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සතර දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

පස් නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක පරිච්ඡ ඇවැත්තින් පාමොක් තබා ද, අමුලක සභවෙසෙස් ඇවැත්තින්... අමුලක පච්ඡි ඇවැත්තින්... අමුලක පාරිදෙසනීය ඇවැත්තින්... අමුලක දුකුලා ඇවැත්තින් පාමොක් තබන්නේ ද, මේ පස් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. පස් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක පරිච්ඡ ඇවැත්තින්... සමුලක සභවෙසෙස් ඇවැත්තින්... සමුලක පච්ඡි ඇවැත්තින්... සමුලක පාරිදෙසනීය ඇවැත්තින්.. සමුලක දුකුලා ඇවැත්තින් පාමොක් තබන්නේ ද මේ පස් දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

කතමානි ඡ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකාය ඩිලච්චකායා පාතිමොක්ඛං යථෙති අකතාය, අමුලිකාය ඩිලච්චකායා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය ආචාරච්චකායා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආචාරච්චකායා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිච්චකායා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිච්චකායා පාතිමොක්ඛං යථෙති කතාය, ඉමානි ඡ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි ඡ ධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකාය ඩිලච්චකායා පාතිමොක්ඛං යථෙති අකතාය, සමුලිකාය ඩිලච්චකායා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය ආචාරච්චකායා -ථෙ- අකතාය; සමුලිකාය ආචාරච්චකායා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිච්චකායා -ථෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිච්චකායා පාතිමොක්ඛං යථෙති කතාය, ඉමානි ඡ ධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

කතමානි සඤ්ඤා අධිමේකානි පාතිමොක්ඛධර්මානි: අමුලිකෙන පාරාජිකෙන පාතිමොක්ඛං යපෙති, අමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- අමුලිකෙන ධුලලව්වයෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවිත්තියෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවිදෙසනියෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛතෙත -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛාසිතෙන පාතිමොක්ඛං යපෙති, ඉමානි සඤ්ඤා අධිමේකානි පාතිමොක්ඛධර්මානි. කතමානි සඤ්ඤා ධර්මකානි පාතිමොක්ඛධර්මානි: සමුලිකෙන පාරාජිකෙන පාතිමොක්ඛං යපෙති, සමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- සමුලිකෙන ධුලලව්වයෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාවිත්තියෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාවිදෙසනියෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛතෙත -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛාසිතෙන පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉමානි සඤ්ඤා ධර්මකානි පාතිමොක්ඛධර්මානි.

කතමානි අට්ඨ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකාය පිලච්ඡත්තියා පාතිමොක්ඛං යංපෙනි අකතාය, අමුලිකාය පිලච්ඡත්තියා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය ආචාරච්ඡත්තියා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආචාරච්ඡත්තියා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිච්ඡත්තියා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිච්ඡත්තියා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය ආර්ථිච්ඡත්තියා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආර්ථිච්ඡත්තියා -ථෙ- කතාය. ඉමානි අට්ඨ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි අට්ඨ ධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකාය පිලච්ඡත්තියා පාතිමොක්ඛං යංපෙනි අකතාය, සමුලිකාය පිලච්ඡත්තියා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය ආචාරච්ඡත්තියා -ථෙ- අකතාය, සමුලිකාය ආචාරච්ඡත්තියා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිච්ඡත්තියා -ථෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිච්ඡත්තියා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය ආර්ථිච්ඡත්තියා -ථෙ- අකතාය, සමුලිකාය ආර්ථිච්ඡත්තියා පාතිමොක්ඛං යංපෙනි කතාය, ඉමානි අට්ඨ ධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නොදහැම් පාමොක් තබනු සය කවර යැ: නො කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ඔල විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සය නොදහැම් පාමොක් තබනු යැ. දහැම් පාමොක් තබනු සය කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සය දහැම් පාමොක් තබනු යැ.

සත් නො දහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක පරිච්ඡි ඇවැත්ති... අමුලක සහවෙසෙස් ඇවැත්ති... අමුලක තුලැසි ඇවැත්ති... අමුලක පවිති ඇවැත්ති... අමුලක පාටිදෙසනිය ඇවැත්ති... අමුලක දුකුළා ඇවැත්ති... අමුලක දුබැසි ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සත් නොදහැම් පාමොක් තබනු යැ. සත් දහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක පරිච්ඡි ඇවැත්ති... සමුලක සහවෙසෙස් ඇවැත්ති... සමුලක තුලැසි ඇවැත්ති... සමුලක පවිති ඇවැත්ති... සමුලක පාටිදෙසනිය ඇවැත්ති... සමුලක දුකුළා ඇවැත්ති... සමුලක දුබැසි ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සත් දහැම් පාමොක් තබනු ය.

අට නො දහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල් විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ අට නො දහැම් පාමොක් තබනු යැ. අට දහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටිවිපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාරවිපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ අට දහැම් පාමොක් තබනු යැ.

කතමානි නව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං යථෙති අකතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං යථෙති කතාකතාය, ඉමානි නව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි නව ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං යථෙති අකතාය, සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, සමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය. ඉමානි නව ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි දස අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: න පාරාජිකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති, න පාරාජිකකරා විපකතා භොති, න සිකඛං පච්චිකඛාතකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති, න සිකඛං පච්චිකඛාතකරා විපකතා භොති, ධම්මකං සාමඤ්ඤං උපෙති, න ධම්මකං සාමඤ්ඤං පච්චාදියති, න ධම්මකාය සාමඤ්ඤා පච්චාදනකරා විපකතා භොති, න සීලවිපක්ඛියා දිට්ඨි සුතපරිසඤ්ඤා භොති, න අචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤා භොති, න දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤා භොති ඉමානි දස අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි දස ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි? පාරාජිකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති, පාරාජිකකරා විපකතා භොති, සිකඛං පච්චිකඛාතකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති; සිකඛං පච්චිකඛාතකරා විපකතා භොති, ධම්මකං සාමඤ්ඤං න උපෙති, ධම්මකං සාමඤ්ඤං පච්චාදියති, ධම්මකාය සාමඤ්ඤා පච්චාදනකරා විපකතා භොති, සීලවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුත පරිසඤ්ඤා භොති, අචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤා භොති, දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤා භොති. ඉමානි දස ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

8. කරං පාරාජිකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො භොති: ඉධ භික්ඛවෙ යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි පාරාජිකස්ස ධම්මස්ස අර්ථකාපකි භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධම්මං අර්ථකාපකිත්වා. නගෙවි වො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධම්මං අර්ථකාපකිත්වා. අපි ච අශ්වස්ස භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු පාරාජිකං ධම්මං අර්ථකාපකිත්වා'ති.

නව නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද අමුලක සිල් විපත්ති .. කරන ලද නොකරන ලද අමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද නො කරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... නො කරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද නොකරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නව නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. නව දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහිත් නොකරන ලද්දෙහිත් අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති — නොකරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහිත් නො කරන ලද්දෙහිත් අමුලක ආචාර විපත්ති, කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහිත් නො කරන ලද්දෙහිත් අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නව දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

දස නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්තෙක් එ පිරිසෙහි නො හුන්නේ වේ ද, පරිච්ඡි පිළිබඳ කර්මවෙක් නො අඩාළ වේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළෙක් එ පිරිසෙහි නො හුන්නේ වේ ද, සිට ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළත්හු පිළිබඳ කර්මවෙක් අඩාළ නො වේ ද, දහැමි සමගියකට නො එළැඹේ ද, දහැමි සමගියක් නො පිළිගනී ද, දහැමි සමගියක් පිළිගැන්ම පිළිබඳ කර්මවෙක් අඩාළ නො වේ ද, සිල්විපත්ති දුටුයෙක් ඇසුයෙක් සැක කළෙක් නො වේ ද, ආචාර විපත්ති දුටු ඇසු සැකකළෙක් නො වේ ද, දෘෂ්ටි විපත්ති දුටු ඇසු සැකකළෙක් නො වේ ද, මේ දස නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. දස දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? පරිච්ඡි අවන්තෙක් එ පිරිසෙහි උන්නේ වේ ද, පරිච්ඡි අවන්තක්හු පිළිබඳ කර්මවෙක් අඩාළ වේ ද, සිට ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළෙක් එ පිරිසෙහි උන්නේ වේ ද, සිට ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළත්හු පිළිබඳ කර්මව අඩාළ වේ ද, දහැමි සමගියට නො එළැඹේ ද, දහැමි සමගිය නො පිළිගනී ද, දහැමි සමගිය පිළිගැන්ම ගැන කර්මව අඩාළ වේ ද, සිල්විපත්ති දුටු ඇසු සැකකළෙක් වේ ද, ආචාර විපත්ති දුටු ඇසු සැක කළෙක් වේ ද, දිවුට්පත්ති දුටු ඇසු සැක කළෙක් වේ ද, මේ දස දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

8. කෙසේ නම් පැරැදියෙක් එ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි ද? මහණෙනි, මෙහි යම් ආකාරවලින් යම් ලකුණුවලින් යම් නිමිති වලින් පරිච්ඡි ඇවැත්ම පැමිණීමෙක් වේ ද, ඒ ආකාර ලක්ෂණ නිමිත්ත වලින් මහණෙක් පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදානා මහණක්හු දකී. එ මහණහු පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදින්නහු තෙමේ නො දකී. එහෙත් මහණෙක් මහණකුට 'මේ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදානා'යි කියයි. මහණ තෙට මහණකු පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදින්නහු නො ම දකී. අන් මහණෙකුත් 'මේ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදානා'යි මහණකුට සැල කරයි.

නභෙවි ටො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තං. නාපි අද්දෙසෙ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉක්කන්තොමො ආවුසො භික්ඛු පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො'ති. අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'අහං ආවුසො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො'ති.

ආකඛ්ඛිමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඛ්ඛාය තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍ය:

"සුඡාතු මෙ භග්ගෙ සඛ්ඛො. ඉක්කන්තොමො පුග්ගලො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො තස්ස පාතිමොක්ඛං ධරෙති. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඛන්ති". ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛං ධරිතො පරිසා වුට්ඨාති දසන්තං අන්තරායානං අද්දෙසනො: රාජන්තරායෙන වා වොරන්තරායෙන වා අග්ගන්තරායෙන වා උදකන්තරායෙන වා මනුස්සන්තරායෙන වා අමනුස්සන්තරායෙන වා වාළන්තරායෙන වා සිරිංසපන්තරායෙන¹ වා ජිවිතන්තරායෙන වා ඉත්ථවරියන්තරායෙන වා, ආකඛ්ඛිමානො භික්ඛුවෙ, භික්ඛු තස්මිං වා ආවාසෙ අද්දෙසමිං වා ආවාසෙ තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍ය:

"සුඡාතු මෙ භග්ගෙ සඛ්ඛො. ඉක්කන්තොමස්ස පුග්ගලස්ස පාරාජිකකරා විපාකතා. තං වජ්ඣං අවිනිච්ඡිතං. යදි සඛ්ඛස්ස පත්තකලං සඛ්ඛො තං වජ්ඣං විනිච්ඡිතෙය්‍යාති".

ථව්දෙසෙතං ලභෙථ ඉච්චිතං කුසලං. නො චෙ ලභෙථ තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජ්ඣෙ උද්භරිතඛ්ඛං:

"සුඡාතු මෙ භග්ගෙ සඛ්ඛො. ඉක්කන්තොමස්ස පුග්ගලස්ස පාරාජිකකරා විපාකතා. තං වජ්ඣං අවිනිච්ඡිතං. තස්ස පාතිමොක්ඛං ධරෙති. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඛන්ති":

ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

මහණෙක් මහණකු නො ම දකී. අන් මහණෙකුත් මහණකුට 'මෙ නම් මහණ; පරිච්ඡි ඇවැත් අවතැ'යි නො ද කියයි. වැළි දු ඒ මහණ ම 'ඇවැත්, මම පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්මි'යි කියයි.

මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැත්තේ නම් ඒ දුටු දැයිත්, ඒ ඇසූ දැයිත්, ඒ සැකයෙන් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝ දිනෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය (කළයුතු):

"වහන්ස, සඬ්ඤා තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත් අවත. ඔහුට පාමොක් තබමි (වළක්වමි). ඔහු හමු වූ කලා පාමොක් නො උදෙසියැයුතු" යැ යි. (මෙ) දහැමි පාමොක් තැබීමෙකි.

මහණකුට පාමොක් තැබූ කල්හි, රජුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ සොරුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ ගින්නෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ දියෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ මිනිසුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ අමනුෂ්‍ය උවදුරෙකින් හෝ වණ්ඤා මෘගයන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ සර්පයන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ ජීවිතයට වියැහැකි උවදුරෙකින් හෝ මහණදමට වියැහැකි උවදුරෙකින් හෝ මේ දස උවදුරු අතුරෙන් එක්තරා උවදුරෙකින් පිරිස නැගී සිටී ද, මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැති වන්නේ වී නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයෙක්හි හෝ ඒ පුද්ගලයා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය (කළයුතු):

"වහන්ස, සඬ්ඤා තෙමේ මාගේ බස් අසාවා. මෙ නම් පුභුලා පිළිබඳ වැ පරිච්ඡි කතාව අධාළ විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඬ්ඤාට පැමිණි කල් වී නම් ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය (විනිශ්චය කෙරේවා)".

මෙය මෙසේ ලබන්නේ නම් ඒ මැනව. ඉදින් නො ලබන්නේ නම් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් දවසැ ඒ පුභුලු හමු වූ කලා සහමැද දී (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු:

"වහන්ස, සඬ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙ නම් පුභුලා පිළිබඳ පරිච්ඡි කතාව අධාළ ව ඇත. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියැයුතු" යනුවෙනි.

මේ දහැමි පාමොක් තැබීම යි.

9. කරු සිකුං පච්චක්ඛාතකො තස්සං පරිසායං නිසිංහො
 හොති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි
 යෙහි නිමිත්තෙහි සිකුං පච්චක්ඛාතාං හොති, තෙහි ආකාරෙහි
 තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිකුං
 පච්චක්ඛාතං, නහෙව ටො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිකුං
 පච්චක්ඛාතං, අපි ච අද්දෙසු භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉස්සන්තා
 මෙන ආවුසො භික්ඛුතා සිකුං පච්චක්ඛාතා'ති, නහෙව ටො භික්ඛු
 භික්ඛුං පස්සති සිකුං පච්චක්ඛාතං, නාපි අද්දෙසු භික්ඛු භික්ඛුස්ස
 ආරොචෙති 'ඉස්සන්තාමෙන ආවුසො භික්ඛුතා සිකුං පච්චක්ඛාතා'ති,
 අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති මයා ආවුසො සිකුං
 පච්චක්ඛාතා'ති, ආකඛාමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨෙන තෙන
 සුතෙන කාය පරිසඛායාය තද්දුපොසප්ථො වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ
 වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඤ්ඤාමානො උද්භරෙය්‍යා:

“සුඡාතු මෙ හතොත සංඛ්ඤා, ඉස්සන්තාමෙන පුග්ගලෙන
 සිකුං පච්චක්ඛාතා තස්ස පාතිමොක්ඛො ධරෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ
 පාතිමොක්ඛො උද්ධිසිතඛිනති” ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛො. ධරිතෙ පරිසා වුට්ඨාති දසන්තාං
 අන්තරායානං අද්දෙසුතරොත රාජන්තරායෙන වා -පෙ- බ්‍රහ්මවරියන්තා
 රායෙන වා, ආකඛාමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තස්මිං වා ආවාසෙ
 අද්දෙසුමිං වා ආවාසෙ තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඤ්ඤාමානො
 උද්භරෙය්‍යා:

“සුඡාතු මෙ හතොත සංඛ්ඤා, ඉස්සන්තාමස්ස පුග්ගලස්ස
 සිකුං පච්චක්ඛාතකරා විපක්කතා, තං වජ්ඣං අවිනිවජ්ජනං. යදි සංඛ්ඤ්ඤා
 පක්කකල්ලං සංඛ්ඤා තං වජ්ඣං විනිවජ්ජනෙය්‍යා”ති. එවිසෙඛිතං.
 ලහෙරි ඉවෙවතං කුසල්ලං, නො වෙ ලහෙරි තද්දුපොසප්ථො වාතුද්දසෙ
 වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඤ්ඤාමානො
 උද්භරිතඛිනං. සුඡාතු මෙ හතොත, සංඛ්ඤා, ඉස්සන්තාමස්ස පුග්ගලස්ස
 සිකුං පච්චක්ඛාතකරා විපක්කතා තං වජ්ඣං අවිනිවජ්ජනං. තස්ස
 පාතිමොක්ඛො ධරෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛො උද්ධි-
 තඛිනති”. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

10. කරු ධම්මකං සාමග්ගිං න උපෙති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ
 භික්ඛුනො යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි
 ධම්මකාය සාමග්ගියා අනුපගමනං හොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි
 ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ධම්මකං සාමග්ගිං
 න උපෙන්නං. නහෙව ටො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ධම්මකං
 සාමග්ගිං න උපෙන්නං. අපි ච අද්දෙසු භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති
 ඉස්සන්තාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමග්ගිං න උපෙතිති.

9. කෙසේ නම් ශික්‍ෂාප්‍රත්‍යාධ්‍යානය කෙළෙක් ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි: මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් යම් ආකාර ලිංග නිමිත්තවලින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කෙරෙයි ද, ඒ ආකාර ලිංග නිමිත්තවලින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන මහණහු මහණෙක් දක්නේ ද, වැලිදු මහණ තමා ම ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන්නහු නො දකී ද, එහෙත් අන් මහණෙක් මහණකුට 'මෙනම් මහණ විසින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි සැලකෙරෙයි ද, එහෙත් තෙමේ එ මහණහු ශික්‍ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන්නහු නො දක්නේ ද, අන් මහණෙකුත් එ මහණහට "ඇවැත, මේ නම් මහණ විසින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි නො කියන්නේ ද, වැලිදු ඒ මහණ ම "ඇවැත මා විසින් ශික්‍ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි මහණකුට සැල කරන්නේ ද, මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැකකළ දෑයින් ඒ තුදස්වක් හෝ පස-ලොස්වක් හෝ පොහෝ දිනැ ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය;

"සඬ තෙමේ මා කියන බස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා විසින් ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කලා පාමොක් න උදෙසියැයුතු" යනුවෙනි. (මෙසේ වූ) පාමොක් තැබීම දහැමි ය.

මහණක්හට පාමොක් තැබූ කල්හි රාජ වොර ... බ්‍රහ්මවය්‍යා අනුකරය යන දස උවදුරින් යම් එකෙකින් පිරිස නැති සිටි ද, මහණෙනි, ඒ මහණ කැමැති වන්නේ නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයෙක දී හෝ ඒ පුභුලා හමු වූ කලා සහ මැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය:

සඬ තෙමේ මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා ශික්‍ෂාව ප්‍රත්‍යා-ධ්‍යාන කළ කථාව අඩාළ විය, ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඬ තෙමේ සුදුසු කල් වී නම්, ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය" යනුවෙනි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහැමි ය.

10. කෙසේ නම් දහැමි සමගියකට නො පැමිණේ ද යත්: මහණෙනි, මෙහි වනාහි මහණකුගේ යම් ආකාර ලිංග නිමිති වලින් දහැමි සමගියකට නො එළැඹීමෙන් වේ ද, ඒ ආකාර ලිංග නිමිතිවලින් යුත්, දහැමි සමගියකට නො එළැඹෙන මහණක්හු මහණෙක් දකී. වැලිදු දහැමි සමගියට එ මහණහු නො එළැ-ඹෙන්නා නො ම දකී. එහෙත් අන් මහණෙක් 'මේ නම් මහණ දහැමි සමගියට නො පැමිණේ යැ යි මහණකුට කියයි.

නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු පසසති ධම්මකං සාමණිං න උපෙන්නං, නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං න උපෙති'ති. අපි ච සො'ව භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'අහං ආවුසො ධම්මකං සාමණිං න උපෙමි'ති. ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨෙන තෙන සුතෙන නාය පරිසඤ්ඤාය තදුහුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මි. පුග්ගලෙ සමුට්ඨිතෙ සඤ්ඤාමජ්ඣෙ උදහරෙය්‍ය:

“සුඤ්ඤා මෙ හතොත සඤ්ඤා. ඉත්තනාමො පුග්ගලො ධම්මකං සාමණිං න උපෙති. තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මි. සමුට්ඨි-
තෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඤාති”: ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

කථං. ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිවේනෙහි ධම්මකාය සාමණියා පච්චාදනං. භොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිවේනෙහි භික්ඛු භික්ඛු. පසසති ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියන්තං. නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු. පසසති ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියන්තං. අපි ච අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති: ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති. නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු. පසසති ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියන්තං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති. අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අහං ආවුසො ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියමි”ති. ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨෙන තෙන සුතෙන නාය පරිසඤ්ඤාය තදුහුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මි. පුග්ගලෙ සමුට්ඨිතෙ සඤ්ඤාමජ්ඣෙ උදහරෙය්‍ය: සුඤ්ඤා මෙ හතොත සඤ්ඤා ඉත්තනාමො පුග්ගලො ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති, තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මි. සමුට්ඨිතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඤාති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛෙ යපිතෙ පරිසා වුට්ඨාති දසනං අනාරා-
යානං අඤ්ඤාතරෙත රාජනාරායෙන වා -පෙ- බ්‍රහ්මවර්ගනාරායෙන වා. ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තස්මි. වා ආවාසෙ අඤ්ඤාසමි. වා ආවාසෙ තස්මි. පුග්ගලෙ සමුට්ඨිතෙ සඤ්ඤාමජ්ඣෙ උදහරෙය්‍ය:

“සුඤ්ඤා මෙ හතොත සඤ්ඤා ඉත්තනාමස්ස පුග්ගලස්ස ධම්මකාය සාමණියා පච්චාදනකරා විසකතා තං වත්ථි අවිනිච්ඡිතං. යදි සඤ්ඤා පසකකල්ලං සඤ්ඤා තං වත්ථි. විනිච්ඡිතෙය්‍යා”ති.

මහණ තෙම දහුම් සමගියට නො පැමිණෙන මහණහු ද නො ම දකී, අන් මහණෙකුත් මෙනම් මහණ, දහුම් සමගියට නො පැමිණේ යැ යි මහණකුට නො ද කියයි. වැලි දු ඒ මහණ ම 'ඇවැත්, මම දහුම් සමගියට නො පැමිණෙමි' යි කියයි. මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැති වනුයේ ඒ දුටු දයින් ඒ ඇසු දැයින් ඒ සැක කළ දයින් ඒ තුද්දවක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දවසෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මඬස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දහුම් සමගියට නො පැමිණෙයි. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු ව සිටි කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු” යනුවෙනි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහුම් යි.

කෙසේ දහුම් සමගිය (යළි කම්ය කළයුතු ය යි) නැවත ගන්නේ වේ ද: මහණෙනි, මෙහි මහණ, යම් ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුතු වූයේ දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නේ වේ ද එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුත් දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු දකී ද, වැලි දු මහණෙක් දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු නො ම දක්නේ ද, එහෙත් අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවැත්නි, මෙ නම් මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී යි දක්වා ද, වැලි දු මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු නො ම දක්නේ හෝ අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවැත්නි, මෙ නම් මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී යි නො ම දන්වන්නේ හෝ වේ ද, එහෙත් ඒ මහණ මැ “ඇවැත්නි, මම දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනිමැ යි මහණක්හට දන්වා ද, මහණෙනි, ඉදින් මහණ තෙමේ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඒ ඇසු ඒ සැකකළ දයින් ඒ තුද්දවක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමුවූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු” යි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහුම් යි.

මහණක්හට පාමොක් බහා තැබූ කල්හි රාජ... බ්‍රහ්මචර්යා අනුකරය යන දස උවදුරු අතුරෙන් එකෙකින් පිරිස නැගීසිටි ද මහණෙනි, (ඉදින් ඒ මහණ කැමතිවන්නේ නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයක දී හෝ ඒ පුභුලා හමුවූ කල සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් පුද්ගලයාගේ දහුම් සමගිය නැවත කිරීම පිළිබඳ කරාව අධාළ විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඤ්ඤාට සුදුසු කල් ඇත්තේ නම් සඤ්ඤා ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය යි.

ඵවිකේතං ලභෙථ ඉමේවං කුසලං. නො වෙ ලභෙථ තද්වුපොසංචර වාතුද්දාසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛි භූතෙ සංඛාමජේති උද්ගරිතබ්බං: “සුඤ්ඤා මෙ භග්ගත සංඛාත ඉත්තකාමස්ස පුග්ගලස්ස ධම්මකාය සාමග්ගියා පච්චාදනකථා විපක්කතා, තං වජ්ඣ අවිනිවිජ්ජතං. තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බතති”. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

11. කථං සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනො භොති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනො භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨ සුතපරිසඛන්ධනං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනං. අපි ච අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනො”ති. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනං නාපි අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනො”ති. අපි ච සොව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අහං ආවුසො සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුත පරිසඛන්ධනොමිති”ති.

ආකඛ්ඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨෙන තෙන සුතෙන තාය පරිසඛකාය තද්වුපොසංචර වාතුද්දාසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සංඛාමජේති උද්ගරෙයා: සුඤ්ඤා මෙ භග්ගත සංඛාත. ඉත්තකාමො පුග්ගලො සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුත පරිසඛන්ධනො තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බතති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

12. කථං ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනො භොති, ඉධ භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනො භොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනං. අපි ච අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනොති. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනං. නාපි අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුත පරිසඛන්ධනොති. අපි ච සොව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති. අහං ආවුසො ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඛන්ධනොමිති.

මෙසේත් මෙය ලැබෙන්නේ නම් ඒ මැනව. ඉදින් නො ලබන්නේ නම් ඒ කුසුස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දවසැ ඒ පුභුලා හමු වූ කලා සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කළයුතු. “වහන්ස, සබ්බසා මබස් අසාවා, මෙනම් පුභුලාගේ දහුම් සමගිය නැවත කිරීම පිළිබඳ කරාව අඩාල විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු ය”යි. මේ දහුම් පාමොක් තැබීමෙකි.

11. කෙසේ නම් සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු සැක කරන ලද්දෙක් වේ ද, මහණෙනි, මෙහි මහණ යම් ආකාර ලිඛන නිමිති වලින් සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, ඒ ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුක්ත වූ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, නැතහොත් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ නමුදු අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවත මෙනම් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වයි. නැතහොත් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දන්නේත් වෙයි. අන් මහණෙක් මහණක්හට ‘ඇවත මෙනම් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ’යි නො දන්වන්නේත් වෙයි. වැලියු ඒ මහණ ම “ඇවත මම සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙමැ”යි මහණක්හට දන්වයි.

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයිත් ඒ කුසුස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද (මෙසේ) ඉදිරිපත් කරන්නේ ය. “වහන්ස, සබ්බසා මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු ඉදිරියෙහි ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. (මේ) දහුම් පාමොක් තැබීමෙකි.

12. කෙසේ නම් ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද: මහණෙනි, මෙහි මහණ යම්බඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, වැලියු මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ වුව ද අන් මහණෙක් මහණකුට “ඇවත, මෙනම් මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වා ද, නැතහොත් මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේත් වේ ද, අන් මහණෙකුත් “ඇවත, මෙනම් මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි නො දන්වා ද, වැලියු ඒ මහණ ම “ඇවත, මම ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක්මි”යි මහණකුට දන්වා ද.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ආකම්බමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඬ්ඛාය තද්දුපොසප්ථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුට්ඨිභූතෙ සඬ්ඛමජ්ඣෙ උදහරෙය්‍යා: සුඤ්ඤානු මෙ භතොත සංඛ්‍යා. ඉස්සන්ධාමො පුග්ගලො ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුත පරිසඬ්ඛිතො. තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සමුට්ඨිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බන්ති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

13. කරං දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතො භොති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛොහි යෙහි නිමිත්තෙහි දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතො භොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛොහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතං. අපි ච අශෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති. ඉස්සන්ධාමො ආවුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතොති. නභෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතං. නාපි අශෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති ඉස්සන්ධාමො ආවුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතොති. අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති: අහං ආවුසො දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතොති.

ආකම්බමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඬ්ඛාය තද්දුපොසප්ථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුට්ඨිභූතෙ සඬ්ඛමජ්ඣෙ උදහරෙය්‍යා: සුඤ්ඤානු මෙ භතොත සංඛ්‍යා ඉස්සන්ධාමො පුග්ගලො දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨසුත පරිසඬ්ඛිතො: තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සමුට්ඨිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බන්ති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං. ඉමාති දස ධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානිති.

පඨමං භාණවාරං.

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයින් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මඛස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු අභිමුඛ ව ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. (මේ) දහැමි පාමොක් තැබීමෙකි.

13. කෙසේ නම් දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, මහණෙනි, මෙහි මහණ යම්බඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, වැලි දු මහණ දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ වුව ද, අන් මහණෙක් මහණහට “ඇවත මෙනම් මහණ දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වා ද, නැතහොත් මහණ දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේත් වේ ද, අන් මහණෙකුත් “ඇවත මෙනම් මහණ දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි නො දන්වා ද, වැලිදු ඒ මහණ ම “ඇවත, මම දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක්මි”යි මහණහට දන්වා ද,

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයින් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද මෙසේ ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මඛස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දිට්ඨිවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු අභිමුඛ ව ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. මේ දහැමි පාමොක් තැබීමෙකි. මේ දහැමි පාමොක් තැබීම දස යි.

පළමු බණවර යි.

14. අථ ඛො ආයසමා උපාලි යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤා. උපසඤ්ඤා හගවනං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනං නිසිදි. එකමනං නිසිදෙඤ්ඤා ඛො ආයසමා උපාලි හගවනං එකදවොච: අත්තාදනං ආදතුකාමෙන හනෙඤ්ඤා භික්ඛුනා කතමඛගසමනාගතං¹ අත්තාදනං ආදතඛිනං.

අත්තාදනං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා පඤ්ඤා සමනාගතං අත්තාදනං ආදතඛං. අත්තාදනං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා එවං පච්චවෙකඤ්ඤා: යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදනං ආදතුකාමො කාලො නු ඛො ඉමං අත්තාදනං ආදතුං උද්භු නොති. සථෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤානො එවං ජානාති: අකාලො ඉමං අත්තාදනං ආදතුං නො කාලොති. න තං උපාලි අත්තාදනං ආදතඛං.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤානො එවං ජානාති: කාලො ඉමං අත්තාදනං ආදතුං නො අකාලොති. තෙන උපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකඤ්ඤා: යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදනං ආදතුකාමො භුතං නු ඛො ඉදං අත්තාදනං උද්භු නොති. සථෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤානො එවං ජානාති: අභුතං ඉදං අත්තාදනං නො භුතං. න තං උපාලි අත්තාදනං ආදතඛං.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤානො එවං ජානාති භුතං ඉදං අත්තාදනං නො අභුතං. තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකඤ්ඤා: යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදනං ආදතුකාමො අත්ථසංභිතං නු ඛො ඉදං අත්තාදනං උද්භු නොති. සථෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤානො එවං ජානාති: අත්ථසංභිතං ඉදං අත්තාදනං නො අත්ථසංභිතං. න තං උපාලි අත්තාදනං ආදතඛං.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤානො එවං ජානාති: අත්ථසංභිතං ඉදං අත්තාදනං නො අත්ථසංභිතං, තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකඤ්ඤා: ඉමං ඛො අහං අත්තාදනං ආදිය මානො ලභිස්සාමි සද්දිවෙධි සමහතෙඤ්ඤා භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පසෙකි උද්භු නොති, සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤානො එවං ජානාති: ඉමං ඛො අහං අත්තාදනං ආදිය මානො න ලභිස්සාමි සද්දිවෙධි සමහතෙඤ්ඤා භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පසෙකි න තං උපාලි අත්තාදනං ආදතඛං.

1. කතඛගසමනාගතං-මජ්ඣ.

14. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සංවිරයන් වහන්සේ භාගාවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ භාගාවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත් පසෙක හුන් උපාලි ආයුෂමතුන් වහන්සේ “ස්වාමීනි, අත්තාදනය නම් අධිකරණය (ශාසන ශෝධනය කරනු කැමති භික්ෂුහු විසින් නැවත වොදනය කරනු පිණිස ගනු ලබන අධිකරණය) ගනු කැමති භික්ෂුහු විසින් කවර අඛණ්ඩයෙන් යුක්ත වූ අත්තාදනය ගතයුතු ද” යි භාගාවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

උපාලි, අත්තාදනය ගනු කැමැති භික්ෂුහු විසින් අඛණ්ඩයෙන් යුක්ත වූ අත්තාදනය ගතයුතු ය. උපාලි, අත්තාදනය ගනු කැමැති මහණ විසින් මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි, මම යම් මේ අත්තාදනය ගනු කැමැත්තෙමි ද මේ අත්තාදනය ගැනීමට සුදුසු කාලය ද නොහොත් නො සුදුසු කාලය ද යි. උපාලි, ඉදින් මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාදනය ගැනීමට නො කල් ය සුදුසු කාලය නො වේ” යි දන ගනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාදනය ගැනීමට කල් වෙයි, නො කල් නො වේ” යි දනී ද, උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි. “මම යම් මේ අත්තාදනයක් ගනු කැමැත්තෙමි ද, මෙය සත්‍ය වූවක් ද නොහොත් සත්‍ය නො වූවක් ද” යි. ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ ‘මේ අත්තාදනය අභූතයකි. සත්‍ය නො වේ’ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ මේ අත්තාදනය සත්‍යයකි, අභූතයක් නො වේ යි දනී ද උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි. මම යම් මේ අත්තාදනයක් ගනු කැමැත්තෙමි ද, මේ අත්තාදනය වැඩ සහිත වූවක් ද නැතහොත් නො වේ ද’ යි, ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ ‘මේ අත්තාදනය අවැඩ සහිත ය, වැරදි සහිත නො වේ’ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාදනය වැඩ සහිත ය, අවැඩ සහිත නො වේ” යි දනී ද, උපාලි, ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු (මෙසේ) සලකා බැලියයුතු යි. “මම මේ අත්තාදනය ගන්නෙමි ධර්මයෙන් (ධර්ම භෙතුවෙන්) විනයෙන් (විනයභෙතුවෙන්) පසං වූ සන්දෘෂ්ට (දඩි විශ්වාසයක් නැති) සම්මාන (දඩි විශ්වාසය ඇති) භික්ෂුන් ලබන්නෙමි ද නැතහොත් නො ලබන්නෙමි ද’ යි. ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන මහණ “මම මේ අත්තාදනය ගන්නෙමි ධර්මයෙන් විනයෙන් පසං වූ දඩි විශ්වාසය නැත්තා වූ ද, දඩි විශ්වාසය ඇත්තාවූ ද භික්ෂුන් නො ලබන්නෙමි” යි මෙසේ දනී ද උපාලි ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පව්වචෙක්ඛමානො එවං ජානාති ඉමං ඛො අභං අත්තාදන් ආදියමානො ලභිස්සාමි සද්දිවෙධ සමහතො භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පඤ්ඤාති. තෙනුපාලි භික්ඛුනා උක්ඛරිං පව්වචෙක්ඛිතඛං. ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියතො භවිස්සති සඛ්ඤ්ඤා තතො නිදන් හණ්ඛන් කලහො විශාහො විවාදෙ සඛ්ඤ්ඤෙ සඛ්ඤාරාජී සඛ්ඤවට්ඨානං සඛ්ඤනානාකරණං උද්ගු නොති. සථෙ උපාලි භික්ඛු පව්වචෙක්ඛමානො එවං ජානාති ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියතො භවිස්සති සඛ්ඤ්ඤා තතො නිදන් හණ්ඛන් -පෙ- සඛ්ඤනානාකරණන්ති. න තං උපාලි අත්තාදන් ආදන්ඛං.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පව්වචෙක්ඛමානො එවං ජානාති: ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියතො න භවිස්සති සඛ්ඤ්ඤා තතො නිදන් හණ්ඛන් -පෙ- සඛ්ඤනානාකරණන්ති. ආදන්ඛං තං උපාලි අත්තාදන්. එවං පඤ්ඤාසමන්තාගතං ඛො උපාලි අත්තාදන් ආදිත්තං පච්ඡාපි අවිපට්ඨසාරකරං¹ භවිස්සතිති.

15. වොදකෙන හනෙත භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣික්ඛං පව්වචෙක්ඛිතා පරො වොදෙතඤ්ඤාති.

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣික්ඛං පව්වචෙක්ඛිතා පරො වොදෙතඤ්ඤා. වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පව්වචෙක්ඛිතඛං: පරිසුද්ධිකායසමාචාරො නු ඛොච්ඡි පරිසුද්ධිනච්ඡි කායසමාචාරෙන සමන්තාගතො අවජ්ඣෙද්දන් අප්පතිමංසෙන². සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු පරිසුද්ධි කායසමාචාරො හොති පරිසුද්ධින කායසමාචාරෙන සමන්තාගතො අවජ්ඣෙද්දන් අප්පතිමංසෙන. තස්ස භවන්ති වක්ඛාරො: ඉඛ්ඤා තාච ආයසමා කායිකං සික්ඛිස්සුති. ඉතිස්ස භවන්ති වක්ඛාරො.

සුන ව පරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පව්වචෙක්ඛිතඛං: පරිසුද්ධිවර්ජිතමාචාරො නු ඛොච්ඡි පරිසුද්ධිනච්ඡි වර්ජිතමාචාරෙන සමන්තාගතො අවජ්ඣෙද්දන් අප්පතිමංසෙන. සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු පරිසුද්ධිවර්ජිතමාචාරො හොති පරිසුද්ධින වර්ජිතමාචාරෙන සමන්තාගතො අවජ්ඣෙද්දන් අප්පතිමංසෙන තස්ස භවන්ති වක්ඛාරො: ඉඛ්ඤා තාච ආයසමා වාචසිකං සික්ඛිස්සුති. ඉතිස්ස භවන්ති වක්ඛාරො.

1. අවිපට්ඨසාරකං - මජ්ඣං.
2. අප්පතිමංසකෙන - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කරන මහණ “මේ අත්‍යාදනය ගන්නා මම ධර්මයෙන් විනයෙන් පක්‍ෂ වූ සන්දෘෂ්ට සමහක් නික්මුණු ලබන්නෙමි” යි මෙසේ දනී ද, උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු (මෙසේ) ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කළයුතු යි. “මා මේ අත්‍යාදනය ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඤ්ඤායාගේ අරගලයක්, කලහයක්, සටනක්, විරුද්ධවාදයක්, සඤ්ඤාදයක්, සඤ්ඤාපීයක්, සඤ්ඤායාගේ වෙන් වූ කතීකාවතක්, සඤ්ඤායාගේ වෙන්වීමක් වන්නේ ද නැතහොත් නො වන්නේ ද” යි. ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කරන මහණ “මා මේ අත්‍යාදනය ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඤ්ඤායාගේ අරගලයක් ... සඤ්ඤායාගේ වෙන් වීමක් වන්නේ යැ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්‍යාදනය නො ගතයුතු යි. ඉදින් උපාලි ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කරන මහණ “මේ අත්‍යාදනය මා ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඤ්ඤායාගේ අරගලයක් ... සඤ්ඤායාගේ වෙන් වීමක් නො වන්නේ යැ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්‍යාදනය ගතයුතු යි. උපාලි, මෙසේ අඛණ්ඩ පසින් යුතුව ගන්නා ලද අත්‍යාදනය පසුව ද විපිළිසරකාරී නො වන්නේ ය යි.

15. ස්වාමීනි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක භික්‍ෂුව විසින් කෙනෙක් කරුණු තමා කෙරෙහි සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද” යි.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක භික්‍ෂු විසින් තමා කෙරෙහි කරුණු පසක් සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණු විසින් මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි: “මම පිරිසුදු කායසමාවාර ඇත්තෙමි ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති කායසමාවාරයෙන් යුක්ත වෙමි ද, මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද යි. උපාලි, ඉදින් මහණ පිරිසුදු කායසමාවාර නැත්තේ වේ ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති කායසමාවාරයෙන් යුක්ත නො වේ ද ඔහට “ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව කායසමාවාරයෙහි හික්මෙව” යි මෙසේ කියන්නෝ වෙති. මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලිය උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කළයුතු: “මම පිරිසුදු වර්ෂමාවාර ඇත්තෙමි ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති වර්ෂමාවාරයෙන් යුක්ත වෙමි ද මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද යි. උපාලි, ඉදින් මහණ පිරිසුදු වර්ෂමාවාර නැත්තේ වේ ද, පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති වාක්සමාවාරයෙන් යුක්ත නො වේ ද, ඔහට “ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව වර්ෂමාවාරයෙහි හික්මෙව” යි මෙසේ කියන්නෝ වෙති. මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

සුනවසරං උපාලි, වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතු කාමෙන එවං පට්ඨවෙකන්තබ්බං: මෙතං නු ඛො මෙ විතං පට්ඨපට්ඨිතං සමුඤ්චාරිසු අනාසාති¹, සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො මෙතං විතං පට්ඨපට්ඨිතං භොති සමුඤ්චාරිසු අනාසාති, තස්ස භවන්ති වත්තාරො: ඉඛික තාච ආයසමා සමුඤ්චාරිසු මෙතං විතං උපට්ඨාපෙහීති.² ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

සුනවසරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතු කාමෙන එවං පට්ඨවෙකන්තබ්බං: බහුස්සුතො නු ඛොචි සුතධරො සුතසන්නිවයො. යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සවාය්ඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං ඉහමවරියං අභිවදන්ති, තථාරූපා මෙ ධම්මා බහුස්සුතා භොන්ති ධතා³ වචසා පරිචිතා මනසානුපෙකන්තා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිධා. සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු බහුස්සුතො භොති සුතධරො සුතසන්නිවයො. යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සවාය්ඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං ඉහමවරියං අභිවදන්ති. තථාරූපාස්ස ධම්මා න බහුස්සුතා භොන්ති ධතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙකන්තා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිධා. තස්ස භවන්ති වත්තාරො ඉඛික තාච ආයසමා ආගමං පරියාපුණ්ණාති: ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

සුනවසරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පට්ඨවෙකන්තබ්බං: උභයානි ඛො මෙ පාතිමොක්ඛානි විජ්ජාරෙන ස්වාගතානි භොන්ති සුවිහික්ඛානි සුප්පට්ඨකන්ති සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුවාය්ඤ්ජනසො, සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො උභයානි පාතිමොක්ඛානි විජ්ජාරෙන ස්වාගතානි භොන්ති සුවිහික්ඛානි සුප්පට්ඨකන්ති සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුවාය්ඤ්ජනසො- ඉදං පනා වුසො කත්ථ වුතං භගවතාති ඉති පුට්ඨො න සමපායති. තස්ස භවන්ති වත්තාරො ඉඛික තාච ආයසමා විනයං පරියාපුණ්ණාති. ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣික්ඛං පට්ඨවෙකන්තො පරො වොදෙතබ්බොති.

1. අනාසාතං - මජ්ඣ.

2. උපට්ඨාපෙහීති - පිටු, මජ්ඣ.

3. ධතා - මජ්ඣ.

වැලියු උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා කළයුතු: 'මා තුළ සමුම්සරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත එළඹ සිටියේ ද මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද' යි. ඉදින් උපාලි, සමුම්සරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත මහණහට එළඹ නො සිටියේ ද ඔහට, "ආයුෂ්මත් තෙම පළමු ව සමුම්සරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත එළඹ සිටුවා ගනුව" යි කියන්නෝ වෙති. ඔහට මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලියු උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා කළයුතු: 'මම සුතධර වූ සුත්‍යසන්නිවය (උගත් දය නො නැසිය දී රක්තා) වූ බහුශ්‍රැතයෙක් වෙමි ද, මූල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් අරී සහිත වූ බ්‍යඤ්ජන සහිත වූ භාත්පසින් පිරිසුන් වූ පිරිසුදු වූ බඹසර ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද, එබඳු ධර්මයෝ මා විසින් බෙහෙවින් අසන ලද්දහු දරන ලද්දහු වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු සිතින් සලකා බලන ලද්දහු දෘෂ්ටියෙන් මනාව අවබෝධ කරන ලද්දහු වෙත් ද, මේ ධර්මය මා තුළ විද්‍යාමාන වේ ද නැතහොත් නො වේ ද' යි, උපාලි, ඉදින් මහණ සුතධර වූ සුත්‍යසන්නිවය වූ බහුශ්‍රැතයෙක් නො වෙයි ද, මූල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් අරී සහිත වූ බ්‍යඤ්ජන සහිත වූ භාත්පසින් පිරිසුන් වූ පිරිසුදු වූ බඹසර ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද එබඳු ධර්මයෝ ඔහු විසින් බෙහෙවින් අසන ලද්දහු දරන ලද්දහු වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු සිතින් සලකා බලන ලද්දහු දෘෂ්ටියෙන් මනාව අවබෝධ කරන ලද්දහු නො වෙත් ද, ඔහට "ආයුෂ්මත් තෙමේ පළමු ව ආගම ධර්මය පිරිවහන්නැ" යි කියන්නෝ වෙති. මෙසේ ඔහට අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලියු උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා කළයුතු: "මා විසින් පෙළ වශයෙන් ද අනුබ්‍යඤ්ජන වශයෙන් ද උභය ප්‍රාතිමොක්ෂය විස්තර වශයෙන් මනාකොට ප්‍රඥා කරන ලද ද මනාව විභාග කොට දනගන්නා ලද ද මනාව (දුර්ම වශයෙන්) පවත්වන ලද ද, මනා ලෙස විනිශ්චය කොට දන ගන්නා ලද ද, මේ ධර්මය මා තුළ විද්‍යාමාන වේ ද නැතහොත් නො වේ ද' යි. උපාලි, ඉදින් මහණු විසින් පෙළ වශයෙන් ද අනුබ්‍යඤ්ජන වශයෙන් ද උභය ප්‍රාතිමොක්ෂය විස්තර වශයෙන් මනා කොට ප්‍රඥා කරන ලද්දේ මනාව විභාග කොට දනගන්නා ලද්දේ මනාව (දුර්ම වශයෙන්) පවත්වන ලද්දේ මනා ලෙස විනිශ්චය කොට දනගන්නා ලද්දේ නො වේ ද, ඇවක, මෙය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කොහිදී දෙසන ලද ද' යි පුළුල්වන ලද්දේ සිහි කොට නො කියහෙයි ද, ඔහට 'ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව විනය පිරිවහන්නැ' යි කියන්නෝ වෙති. ඔහට මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මේ කරුණු පස තමා කෙරෙහි සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුත්තේ යි.

16. වොදකෙන හනොන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣන්තං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙතඛොති?

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣන්තං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙතඛොති: කාලෙන චක්ඛාමි නො අකාලෙන: භූතෙන චක්ඛාමි නො අභූතෙන සණ්ණෙන චක්ඛාමි නො ඵරුසෙන. අත්ඨසංභිතෙන චක්ඛාමි නො අනත්ඨ සංභිතෙන. මෙත්තචිත්තො චක්ඛාමි නො දෙසන්තරොති. වොදකෙනුපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣන්තං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙතඛොති.

17. අධම්මවොදකස්ස හනොන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතඛොති?

අධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්චභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතඛොති: අකාලෙන ආයසමා වොදෙයි නො කාලෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, අභූතෙනායසමා වොදෙයි නො භූතෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, ඵරුසෙනායසමා වොදෙයි නො සණ්ණෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, අනත්ඨසංභිතෙනායසමා වොදෙයි නො අත්ඨසංභිතෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, දෙසන්තරො ආයසමා වොදෙයි නො මෙත්තචිත්තො. අලං තෙ විපට්ඨසාරායාති. අධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්චභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතඛොති: තං කීස්ස හෙතු? යරා න අදෙසුසුපි භික්ඛු අභූතෙන වොදෙතඛං මඤ්ඤයායාති.

18. අධම්මවුද්දිකකස්ස¹ පන හනොන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතඛොති?

අධම්මවුද්දිකකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො පඤ්චභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතඛොති, අකාලෙනායසමා වුද්දිතො නො කාලෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය,² අභූතෙනායසමා වුද්දිතො නො භූතෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය. ඵරුසෙනායසමා වුද්දිතො නො සණ්ණෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය³. අනත්ඨසංභිතෙනායසමා වුද්දිතො නො අත්ඨසංභිතෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය.³ දෙසන්තරෙනායසමා වුද්දිතො නො මෙත්ත චිත්තෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරායාති. අධම්මවුද්දිකකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්චභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතඛොති.

1. අධම්මවුද්දිකකස්ස - මඡසං.

2. විපට්ඨසාරාය - මඡසං.

3. අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය - මඡසං. උංතං.

වහන්ස, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කෙනෙක් ධර්ම තමා තුළ ඵලවා (පිහිටුවා ගෙන) අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද? යි.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කරුණු පසක් තමා තුළ ඵලවා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු: (ඵනම්) නො කල්හි නොව සුදුසු කල්හි කියන්නෙමි, අසත්‍යයෙන් නොව සත්‍යයෙන් කියන්නෙමි. රථ වචනයෙන් නොව මොළොක් වදනින් කියන්නෙමි. කරුණු ඇසුරු නො කිරීමෙන් නොව කරුණු ඇසුරු කිරීමෙන් කියන්නෙමි, දුෂ්ට සිතින් නොව මෙන් සිත් ඇති ව කියන්නෙමි යි, උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මේ කරුණු පස තමා තුළ ඵලවා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු යි.

17. වහන්ස, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට කෙනෙක් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට පස් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු: (ඵනම්) ආයුෂ්මත් තෙම නො කල්හි වොදනා කෙළේ ය. සුදුසු කල්හි නොවේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම අභූතයෙන් වොදනා කෙළේ ය. සත්‍යයෙන් නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම රථ වදනින් වොදනා කෙළේ ය. මොළොක් වදනින් නොවේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම කරුණු ඇසුරු නො කොට වොදනා කෙළේ ය. කරුණු ඇසුරු කොට නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. දුෂ්ට සිත් ඇති ව ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කෙළේ ය. මෙන් සිත් ඇති ව නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි (යනුයි). උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට මේ පස් අයුරින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු. ඒ කවර හෙයින් යත්: යම්සේ අත් මහණෙකුදු අභූතයෙන් වොදනා කළයුතු ය' යි නො හඟින්නේ ද (ඵහෙයිනි).

18. වහන්ස, අධම්මයෙන් වොදනා කරනු ලැබූ මහණහට කෙනෙක් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරනු ලැබූ මහණහට පස් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම අකාලයෙහි වොදනා කරනු ලැබී ය. සුදුසු කාලයෙහි නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම අභූතයෙන් වොදනා කරනු ලැබී ය. සත්‍යයෙන් නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. රථ වදනින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය, මොළොක් වදනින් නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. කරුණු ඇසුරු නො කොට ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය. කරුණු ඇසුරු කොට නො වේ (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. දුෂ්ට සිතින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය. මෙන් සිතින් නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණ වේ යැ යි. උපාලි, අධම්මයෙන් වූදිත වූ මහණහට මේ පස් අයුරින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු යි.

19. ධම්මචෝදකස්ස භනෙන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මචෝදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායසමා වොදෙයි නො අකාලෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. භූතෙනායසමා වොදෙයි නො අභූතෙන. අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. සමානෙනායසමා වොදෙයි නො ඵරුසෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. අත්ඨසංභිතෙනායසමා වොදෙයි නො අනත්ඨසංභිතෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. මෙත්තවිත්තො ආයසමා වොදෙයි නො දෙසනතරො. අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරායාති. ධම්මචෝදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො. තං කිස්ස භෙතු? යථා අදෙඤ්ඤපි භික්ඛු භූතෙන වොදෙතබ්බො මදෙඤ්ඤයාති.

20. ධම්මවුද්ධකස්ස¹ පන භනෙන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මවුද්ධකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායසමා වුද්ධො නො අකාලෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. භූතෙනායසමා වුද්ධො නො අභූතෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය, සමානෙනායසමා වුද්ධො නො ඵරුසෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. අත්ඨසංභිතෙනායසමා වුද්ධො නො අනත්ඨසංභිතෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. මෙත්තවිත්තෙනායසමා වුද්ධො නො දෙසනතරෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරායාති. ධම්මවුද්ධකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති.

21. වොදකෙන භනෙන භික්ඛුනො පරං වොදෙතුකාමෙන කතිධම්මෙ අජ්ඣාතං මනසිකරිත්වා පරො වොදෙතබ්බොති?

වොදකෙනුපාලි භික්ඛුනො පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣාතං මනසිකරිත්වා පරො වොදෙතබ්බො: කාරුණ්ණිකා භිතෙසිතා අනුකම්පතා² ආපත්තිවුට්ඨාතතා විනයපුරෙස්සාරතාති. වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනො පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣාතං මනසිකරිත්වා පරො වොදෙතබ්බොති.

1. ධම්මවුද්ධකස්ස - මජ්ඣ.

2. අනුකම්පිතා - මජ්ඣ.

19. වහන්ස, ධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් නොවිපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, ධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට පස් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම සුදුසු කාලයෙහි වොදනා කෙළේ ය, නො කල්හි නො වේ, (එය) තොපට නොවිපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම සත්‍යයෙන් වොදනා කෙළේ ය, අසත්‍යයෙන් නො වේ, (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. මොළොක් වදනින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කෙළේ ය රඵ වදනින් නො වේ, (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම කරුණු ඇසුරු කොට වොදනා කෙළේ ය, කරුණු නො ඇසුරු කොට නො වේ, (එය) තොපට නොවිපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම මත්සිතින් වොදනා කෙළේ ය, දුෂ්ටසිතින් නො වේ, (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණ වේ යි. උපාලි, ධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට මේ පස් අයුරෙන් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු. ඒ කවර හෙයින් ද, යම්සේ අතික් මහණෙකුදු භූතයෙන් වොදනා කළයුතු යැ' යි සිතන්නේ ද එහෙයිනි.

20. වහන්ස, ධම්මයෙන් වුදිත මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට පස් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම සුදුසු කාලයෙහි වොදනා කරන ලද අකාල-යෙහි නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම සත්‍යයෙන් වොදනා කරන ලද, අසත්‍යයෙන් නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම මොළොක් වදනින් වොදනා කරන ලද, රඵ වදනින් නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. කරුණු ඇසුරු කොට ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරන ලද, කරුණු නො ඇසුරු කොට නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර. පිණිස පමණි. මත්සිතින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරන ලද, දුෂ්ට සිතින් නො වේ. (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි යි. උපාලි, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට මේ පස් අයුරින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු යි.

21. වහන්ස, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කෙතෙක් ධර්ම තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද? යි.

උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කරුණු පසක් තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළ යුතු: කරුණාවත් බව, හිත කැමැති බව, අනුකම්පා ඇති බව, ඇවිත් නඟා සිටුවන බව, විනය පෙරටු කොට ඇති බව (යන පස යි.) උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මේ කරුණු පස තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළයුතු යි.

වුද්ධකෙනා¹ පන භනෙත භික්ඛුනා කතීසු ධම්මෙසු පතිට්ඨා තඛ්ඤානී?

වුද්ධකෙනාපාලි භික්ඛුනා දව්සු ධම්මෙසු පතිට්ඨාතඛ්ඤා: සචෙව ව අකුපෙභ වාතී.

දුතිය භාණ්ඩාරං.

පාතිමොක්ඛධම්පන කඛ්ඤාකං නාවමං.

ඉමමහි බන්ධකෙ වස්ථු කිංස,

තස්සුද්දනං:

1. උපොසථො යාවතිකං පාපභික්ඛු න නික්ඛමී
මොග්ගලානෙන නිවුස්ථො අව්ඡරියං ජිනසාසනෙ
2. නිනෙතානුපුබ්බසික්ඛා ව ධීතධම්මා නාතික්ඛමං²
කුණුපුක්ඛපතී සංඛ්ඛා සවනතියො ජහනති ව.
3. සවනති පරිනිබ්බනති එකරස විමුක්ඛ ව
බ්බු ධම්මචිතයොපි භූතධාරියසුග්ගලා.
4. සමුද්ධං උපමං කඤ්ඤා වාචෙසී සාසනෙ ගුණං
උපොසථො පාතිමොක්ඛං න අමෙහ කොච් ජානාතී.
5. පටිගච්චෙව උජ්ඣන්ති එකො දො තීණි වත්තාරි
පඤ්ඤා ජ සත්ත ව අට්ඨ නව ව දසමානි ව.
6. සීල ආචාර දිට්ඨි ව ආර්ථි ව චතුරාර්ථකං³
පාරාජිකං ව සංඛ්ඛාදි පාචික්ඛ පාට්ඨෙසති.
7. දුක්ඛං පඤ්ඤාගෙසු සීලාචාර විපක්ඛි ව
අකතාය කතාය ව ජ භාගෙසු යථාචරී.
8. පාරාජිකඤ්ඤා සංඛ්ඛාදි ධුලල පාචික්ඛයෙන ව
පාට්ඨෙසනීයඤ්ඤෙව දුක්ඛං ව දුක්ඛාසිතං.
9. සීලාචාරවිපක්ඛි ව දිට්ඨි ආර්ථි විපක්ඛි
යා ව අට්ඨා කතාකතෙ තෙනෙතා සීලාචාර දිට්ඨියා
10. අකතාය කතාය පි කතාකතාය මෙව ව
එවං නවච්ඤා වුත්තා යථාභූතෙන ඤායතො.⁴
11. පාරාජිකො විපක්ඛතො පව්ච්ඤාතො තථෙව ව
උපෙති පව්ච්ඤාති පව්ච්ඤාතො දනකරා ව යා.

1. වුද්ධකෙන - මජ්ඣ.

2. නාතික්ඛමං - මජ්ඣ.

3. චතුරාර්ථකං - සංඛ්ඛා.

4. ජානාතා - සංඛ්ඛා.

වහන්ස, වොදනා කරන ලද මහණහු විසින් කෙනෙක් ධර්මයන්හි පිහිටියයුතු ද? යි

උපාලි, වොදනා කරන ලද මහණහු විසින් සත්‍යය, නො කිපෙනසුදු බව යන දෙකරුණෙහි පිහිටියයුතු යි.

දෙවැනි බණවර

නවවැනි පාතිමොක්ඛධම්පන ව්‍යධක යි.

මේ බ්‍යධකයෙහි වස්තු තිසකි.

එහි උඤ්ඤාය:

1. උපපාසථය, බාහුවෙන් ගෙන බැහැර කරන තෙක් පවිටු මහණ නො නික්මීම, මුගලන් තෙරුන් විසින් බැහැර කිරීම. ජින ශාසනයෙහි ආශ්වාය්‍යධර්ම,
2. අනුප්‍රබ්බතිනත, අනුප්‍රබ්බසිකකා, ධීතධම්ම, නාතිකමන, සඛ්ඛයා කුණපයන් (දුශ්ශීල භික්ෂූන්) බැහැර කිරීම, මහානදීන් (ස්වකීය නම්ගොත්) අත්හැරීම,
3. මහමුහුදට ගංගා ගැලීම නිසා (අඩුවැඩි බවක් නොවීම) භික්ෂූන් පිරිනිවීම, විමුක්තිරස නම් වූ එකරසය ධර්මවිනයෙහි බහුල බව, මහාභූත අශ්වාය්‍යපුද්ගල,
4. සමුද්‍ර උපමා කොට සාසනයෙහි ගුණ ප්‍රකාශ කිරීම, උපපාසථයෙහි පාමොක් උදෙසීම, අප කිසිවකු නො දනිති යි සිතීම,
5. පෙරාතුව මැ හෙළා දැකීම, එතෙක් පටන් දහය තෙක් දැහැමි නො දැහැමි පාමොක් තැබීම,
6. සීල, ආචාර, දිට්ඨි, ආර්ථය යන විපක්ඛි සතර (අමුලික) පාරාජිකා සඛ්ඛාදිසෙස, පාචික්ඛිය, පාචිදෙසනිය,
7. දුක්ඛට යන පඤ්ඤාගමය, අකත, කත වශයෙන් පිළිවෙළින් සවැදැරුම් වූ සීල, ආචාර, දිට්ඨි විපක්ඛි,
8. පාරාජිකා, සඛ්ඛාදිසෙස, චුලලවය, පාචික්ඛිය, පාචිදෙසනිය, දුක්ඛට දුබ්බාසිත ද,
9. අකත, කත වශයෙන් අට වැදැරුම් වූ සීල, ආචාර, දිට්ඨි, ආර්ථය විපක්ඛි, එසේ ම ඒ සීල, ආචාර, දිට්ඨි විපක්ඛි,
10. කත, අකත, කතාකත වශයෙන් න්‍යායානුකූල ව නවවිධ වීම ද,
11. පාරාජික, විපකත පච්චිකමාන, එසේම උපෙතුය (සමගියට පැමිණීම), පච්චාදන කරා ය,

12. සිලාවාර විපක්ඛි ව යථා දිට්ඨිවිපක්ඛියා
දිට්ඨසුතපරිසඞ්ඛි අසධා තං විජානාථ.¹
13. භික්ඛු විපක්ඛති භික්ඛුං අශ්ශෙඤ්ඤා වාරො වායෙනං²
සුඥො ව තස්ස අක්ඛාති පාතිමොක්ඛං යපෙති සො.
14. චූට්ඨාති අනතරායෙන රාජවාරගුදකා ව,
මුක්ඛස්ස අමුක්ඛස්සා ව වාළ සිරිංසපඨිවට්ඨමං³
15. දසකතමඤ්ඤතරෙන තස්මිං අඤ්ඤතරෙසු වා
ධම්මිකාධම්මිකා වෙව යථා මග්ගෙන ජානාථ.⁴
16. කාලගුතඤ්ඤාතිං ලභිස්සාමි හවිස්සති
කායවාචසිකා මෙත්තා බාහුසච්චං උභයානි.
17. කාලගුතෙන සංඤ්ඤාන අත්තමෙත්තෙන වොදයෙ
විසංචිසාරධම්මෙන තථා වාචා විනොදයෙ.
18. ධම්මවොද චූදිතස්ස විනොදෙති විසංචිසාරො
කරුණා භිතානුකම්පි චූට්ඨානපුරෙස්සාරතා.
19. වොදකස්ස පටිපත්ති සම්බුඥාන පකාසිතා
සච්ච වෙව අකුසො ව චූදිතස්ස ව ධම්මතාති.

1. විජානාථ - මජ්ඣං.

2. වායෙනං - මජ්ඣං.

3. සිරිංසපඨිවට්ඨමං - මජ්ඣං.

4. ජානාථ - මජ්ඣං.

12. සීල, ආචාර, දිට්ඨි, විපක්කන්ගේ දිට්ඨි සුභ පරිසංකීර්ණ වශයෙන් ඒ දසාකාරය දැනගනිවු,
13. මහණ, පාරාජිකාවට පැමිණි මහණකු දැකීම, අනිකකු හෝ ආරොචනය කිරීම, ඔහු හෝ නමා ම දැන්වීම ඇති කල්හි පාමොක් උදෙසීම බහා තැබීම වේ.
14. රාජ, චොර, අගනී, උදක, මනුස්ස, අමනුස්ස, වාළ, සිරිංසප, ජීවිතබ්බහම්මරිය යන දස අන්තරායන් ඇති කල්හි සංකයා තැගී සිටීම,
15. දසවිධ අන්තරාය ඇති කල්හි ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයක හෝ (විනිශ්චය කිරීම) දෑහැමි, නො දෑහැමි පාමොක් තැබීම ද ක්‍රමයෙන් දන්නේ ය.
16. කාල, භූත, අත්ථංසංහිත, (පක්ඛ භික්ඛුන්) ලැබීම. (දෙස් කියන්නන්) ඇතිවීම, කායසමාචාර, වච්ඡමාචාර, මෙත්තවික්ත, බහුශ්‍රැත බව, උභයප්‍රාතිමොක්ඛය ප්‍රඥාන බව,
17. කාල, භූත, සංකත, මෙත්තවික්ත යන කරුණු අනුව වොදනා කිරීම, දෑහැමි නො දෑහැමි වශයෙන් විපිළියර ඇතිවීම, එසේ ම වචනයෙන් විපිළියර දුරු කිරීම,
18. දෑහැමි වොදක වුදිතයන්ගේ විපිළියර දුරු කිරීම, කරුණාව, භිතෙමි බව, ඇවිත්ත නහා සිටුවීම පෙරටුකොට ඇති බව (යන කරුණු)
19. වොදකගේ පිළිවෙත් බව ද, සත්‍යය හා නො කිසිම වුදිතගේ ධර්මතා බව ද සමුද්‍රිත් විසින් වදරන ලද්දේ යි.

10. හික්මුනිකබ්බකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සකෙකසු විහරති කපිල-
වත්තුසමී. නිග්‍රොධාරාමෙ. අපං ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන
හගවා තෙනුපසබ්බමී උපසබ්බමිඤ්ඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එක-
මන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී
හගවන්තං එතදවොච: “සාධු හතෙන ලභෙය්‍ය මාතුගාමො
තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යන්ති.”

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ
ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යා”ති.

දුතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තං එතදවොච:
“සාධු හතෙන ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්‍යන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්‍යා”ති.

තතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තං එතදවොච:
“සාධු හතෙන ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ
අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ
ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යා”ති.

අපං ඛො මහාපජාපතී ගොතමී “න හගවා අනුජානාති මාතු-
ගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං
පබ්බජ්‍යන්ති” දුක්ඛි දුම්මනා අසපුච්චි රුද්ධානා හගවන්තං අභිවා-
දෙඤ්ඤා පදක්ඛණං කඤ්ඤා පක්ඛාමි. අපං ඛො හගවා කපිලවත්තුසමී.
යථාභිරන්තං විහරිඤ්ඤා යෙන වෙසාලි තෙන වාරිකං පක්ඛාමි.
අනුපුබ්බත වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරි, තත්‍ර සුද-
හගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං.

10. හික්බුති බන්ධනය.

1. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ශාක්‍ය රටෙහි කිඹුල්වත් නුවර අසල නුගඅරමෙහි වැඩ වසනසේක. එ කලා මහාපුජාවතී ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියා ය. එළඹ ඔබ වැද එක් පසෙක සිටියා ය. එක් පසෙක සිටියා වූ මහාපුජාවතී ගෞතමී තොමෝ “වහන්ස, තථාගතයන් වහන්සේ දූත වදළ දහම් විනය ඇති සස්තෙහි මාගමද ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසුවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත. තථාගතයන් දූත හෙළි කළ සස්තෙහි ගිහිගෙන් නික්ම මාගමක්හු පැවිදි වනු ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වරද මහාපුජාවතී ගෞතමී තොමෝ ... වහන්ස, මාගම ... පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි කීවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත ... මාගමක්හු පැවිදි වනු ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

තෙවෙනි වරද මහාපුජාවතී ගෞතමී තොමෝ වහන්ස, මාගම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි කීවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත. තථාගතයන් දූත හෙළි පෙහෙළි කළ සස්තෙහි මාගමක පැවිදිවනු ඔබට රිසි නො වේවා” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

ඉක්බිති මහාපුජාවතී ගෞතමී “මාගමට ගිහිගෙන් නික්ම තථාගත ප්‍රවිදිත සස්තෙහි පැවිද්ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො අනුදන්නා සේකැ”යි දුක් ඇත්තී, දෙගිනස් ඇත්තී, කදුරපිරි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදූකුණු කොට නික්මගියා ය. එයට පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිඹුල්වත්හි කැමැති තාක් වැස විසල්පුර බලා නික්මා සැරිසරා වැඩියේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක්, විසල් පුරට පැමිණවදළසේක. එ කලා වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර මහවෙතෙහි කුළාරහල්හි වැඩ වසනසේක.

අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී කෙසෙ ඡෙදපෙඤා කාසායානී විජානී අවජාදෙතවා සම්මුද්ධාහි සාකියානීහි සද්ධිං යෙන වෙසාලි තෙන පසකාමී. අනුපුට්ඨෙන යෙන වෙසාලි මහාවතං කුට්ඨාගාරසාලා තෙනුපසඤ්ඤාමි. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජොකිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිඤ්ඤා රකොට්ඨකෙ අට්ඨාසි අද්දසා ඛො ආයසමා ආනන්දෙ මහාපජාපතීං ගොතමී. සුනෙහි පාදෙහි රජොකිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිඤ්ඤා රකොට්ඨකෙ ධීතං, දිස්වාන මහාපජාපතීං ගොතමී. එතදවොච: “කිසස තථ. ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිඤ්ඤා රකොට්ඨකෙ ධීතා”ති. “තථා හි පන භතෙන ආනන්ද න භගවා අනුජානානි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.”

2. තෙන හි තථ. ගොතමී මුහුත්තං ඉඛෙව තාව භොති, යාවාහං භගවන්තං යාවාමි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්ම විනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතවා භගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසීනොභා ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: එසා භතෙන මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිඤ්ඤා රකොට්ඨකෙ ධීතා “න භගවා අනුජානානි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”, සාධු භතෙන ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද. මා තෙ රුච්ඡි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

දුතියමි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: “සාධු භතෙන ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද. මා තෙ රුච්ඡි මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්ජා”ති.

තතියමි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: සාධු භතෙන ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

අලං ආනන්ද. මා තෙ රුච්ඡි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

එ කල මහාප්‍රජාපතී ගෞතමී කෙනෙ සිදුවා කසාවත් හැඳ බොහෝ ශාක්‍යස්ත්‍රීන් කැටුව විසල්පුර බලා නික්මියා ය. පිළිවෙළින් ගොස් විසල්පුර මහවෙතෙහි කුළාරහලට එළඹියා ය. එක්කිනි මහාප්‍රජාපතී ගෞතමී ඉදිමුණු පයින් දුහුටි වැකි ගනිත් යුතු වැ දුක් ඇත්තී දෙමනස් ඇත්තී කඳුළු පිරි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් බිහිදෙරකොටුයෙහි සිටියා ය. එසේ සිටුවා ප්‍රජාපතී ගෞතමීය ආනන්ද තෙරණුවෝ දුටුවාහ. දැක “ගෞතමීනි, කවර හෙයින් තෙපි ඉදිමැගිය පයින් දුහුටි වැකි ගනිත් යුතුව දුක් ඇත්තෝ, දෙමනස් ඇත්තෝ, කඳුළු පිරි මුහුණැත්තෝ හඬන්නෝ මේ බිහි දෙරකොටුයෙහි සිටිවු ද?”යි විචාළාහ. “ආනන්දයන් වහන්ස, එසේ මැ යැ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට ගිහිගෙන් නික්ම තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිදි වන්නට නො අනුදන්නා සේකැ”යි ඔ කීවා ය.

2. එසේ වී නම් ගෞතමීනි, මා මාගමට ගිහිගෙන් නික්මා තරාගතප්‍රවිදින සස්තෙහි පැවිද්දට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යාවිඤ්ඤා කොට එන තෙක් තව මොහොතක් මෙහි ම පොරොත්තු වන්නැ”යි අනඳ තෙරණුවෝ වදළහ.

එක්කිනි ආනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා වැඩියාහ. වැඩ ඔබ වැඳ පසෙක උන්න. පසෙක හුන් ආනන්ද තෙරණුවෝ “වහන්ස මේ මහාප්‍රජාපතී ගෞතමී ඉදිමුණු පයින් දුටු වැකි ගනිත් යුතුවැ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට නො අනුදන්නාසේකැ”යි දුක් ඇත්තී දෙමනස් ඇත්තී, කඳුළුපිරි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් සිටියා වෙයි. වහන්ස, මාගම තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“කම් නැත අනඳයෙනි, මාගමට ගිහිගෙන් නික්මා තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වර ද අනඳ තෙරණුවෝ “වහන්ස, මාගම පැවිද්ද ... ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“අනඳයෙනි, මාගමට ... පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි වදළ සේක.

තෙවෙනි වරද ආනන්ද තෙරණුවෝ “වහන්ස, මාගම ... පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“ආනන්දයෙනි, මාගමට ... පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි (තෙවෙනි වරද) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළහ.

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ “න හගවා අනුජානාති මාතු ගාමස්ස තථාගතස්සවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං යනනුනාහං අස්සෙකන්ති පරියායෙන හගවන්තං යාවෙය්‍යං මාතුගාමස්ස තථාගතස්සවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “හඬෙබ්බා නු ඛො හන්තො මාතුගාමො තථාගතස්සවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතවා සොතාපක්ථිඵලං වා සකදගාමිඵලං වා අනාගාමිඵලං වා අරහත්තං වා සච්ඡිකාතුන්ති”?

“හඬෙබ්බා ආනන්ද මාතුගාමො තථාගතස්සවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතවා සොතාපක්ථිඵලමපි සකදගාමි ඵලමපි අනාගාමි ඵලමපි අරහත්තමපි සච්ඡිකාතුන්ති”.

“සචෙ හන්තො හඬෙබ්බා මාතුගාමො -පෙ- අරහත්තමපි සච්ඡිකාතුං බහුපකාරා හන්තො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තො මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා වීරස්ස දුෂිකා හගවන්තං ජනෙත්තියා කාලකතාය ඵස්සෙං පායෙයි. සාධු හන්තො ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතස්ස වේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”.

3. “සචෙ ආනන්ද මහාපජාපතී ගොතමී අට්ඨ ගරුධමෙම පටිගණනාති සාවස්සා හොතු උපසම්පදා.

වස්සසතුපසම්පන්නාය භික්ෂුනියා තදනුපසම්පන්නස්ස භික්ෂුනො අභිචාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤාලිකමං සාමීචිකමං කාතබ්බං. අයමපි ධම්මො සක්කන්තවා ගරුකන්තවා මානෙතවා සුපෙතවා යාවජීවං අනතික්කමතියො.

න භික්ෂුනියා අභික්ෂුකෙ ආවාසෙ වස්සං වසිතබ්බං, අයමපි ධම්මො-පෙ-යාවජීවං අනතික්කමතියො.

අනවධම්මාසං භික්ෂුනියා භික්ෂුසංඝනො දෙච්ච ධම්මො පච්චාසිං-සිතබ්බා: උපොසථපුච්ඡකඤ්ච ඔවාදුපසංඝමනඤ්ච. අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතික්කමතියො.

වස්සං වුත්ථාය භික්ෂුනියා උහන්තො සංඝො තිභි යානෙහි පචාරෙතබ්බං: දිට්ඨෙන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා. අයමපි ධම්මො -පෙ-යාව ජීවං අනතික්කමතියො.

ගරුධමමං අජ්ඣාපන්නාය භික්ෂුනියා උහන්තො සංඝො පක්ඛමානත්තං වරිතබ්බං, අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතික්කමතියො.

දෙච්ච වස්සාති ඡස්ස ධම්මෙස්ස සික්ඛිතසික්ඛාය සික්ඛමානාය උහන්තො සංඝො උපසම්පදා පරියෙසිතබ්බා, අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතික්කමතියො.

එකල ආනන්ද තෙරණුවෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවීදිත ශාසනයෙහි පැවිද්ද නො අනුදන්නාසේක. අන් වටා මහෙකිනුත් මාගමට ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවීදිත සස්තෙහි පැවිද්ද යදනෙම නම් මැනැවැ”යි සිතූහ. ඉක්බිති අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “වහන්ස, මාගම ගිහිගෙන් නික්ම තථාගතප්‍රවීදිත සස්තෙහි පැවිදි වූ සොටත්පල හෝ සෙදගැමිපල හෝ අනගැමිපල හෝ රහත්පල හෝ පසක් කරන්නට භව්‍ය ද?” (හැකි ද?) යි විචාළහ.

“අනඳයෙනි, මාගම ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවීදිත ශාසනයෙහි පැවිදි වූ සොටත්පල සෙදගැමිපල අනගැමිපල රහත්පල පසක් කරන්නට භව්‍ය යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, මාගම ... රහත්පල පසක් කරන්නට භව්‍ය වේ නම් ... වහන්ස මහාප්‍රජාවකී ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට (කළ) බොහෝ උපකාර ඇත්තී ය, කුඩා මැණියෝ ය, ආපාදිකා යැ, වැඩු යැ, පොෂණය කළ තැනැත්තී ය, කිරි දුන් තැනැත්තී ය, මව් කළුපිය කළ කළුසි සිය තනයෙන් කිරි පෙවුවා ය. වහන්ස, මාගම ගිහිගෙන් නික්ම තථාගතප්‍රවීදිත ශාසනයෙහි පැවිද්ද ලබන්නී නම් යෙහෙකැ”යි අනඳ තෙරණුවෝ වදාළහ.

3. “අනඳයෙනි, මහාප්‍රජාවකී ගෞතමී ගරු දහම් අටක් පිළිගන්නී නම්, එය ම ඇයගේ උපසම්පත්තී වේවා. මේ ඒ ගරු දහම් අට ය:

උපසපත් වූ සියක් වස් වූ මෙහෙණ වීසින් එදවස් උපසපත් වූ මහණහට වැදුම දෑක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම දෙහොත් මුදුන් තබා නැමදීම සාමීච්ඡි කර්මය නිසිවත් කළයුතු. මේ දහම ද සකසා ගරු කොට බුහුමන් කොට පුද යව්දිව නො ඉක්මැ රැක්කයුතු.

මෙහෙණ වීසින් භික්ෂූන් නැති ගමෙකැ වූ ආවාසයෙකැ වස් නො වීසියැයුතු. මේ දහම ද ... යව්දිව නො ඉක්මියැයුතු.

අධමසක් පාසා මෙහෙණ වීසින් බික්සහන කෙරෙන් පොහෝ විවාරීම ද ඔවා ලබනුවස් එළැඹීම ද යන දෙ දහම් අපෙක්ෂා කළ යුතු. මේ දහම ද ... යව්දිව නො ඉක්මියැයුතු.

වස් වූසු මෙහෙණ වීසින් භික්ෂු භික්ෂුණී යන දෙසහ පිරිස්හි ම දුටු දැයින් ඇසු දැයින් සැකකළ දැයින් යන තුන් දැයින් පැවැරියයුතු. මේ දහම ද ... යව්දිව නො ඉක්මියැයුතු.

ගරු ඇවැත් අවන් මෙහෙණ වීසින් දෙ සහන කෙරෙහි පක්ෂ මානන පිරියැයුතු. මේ දහම ද ... යව්දිව නො ඉක්මියැයුතු.

දෙ හවුරුද්දක් දහම් සයෙක්හි භික්ෂුණු සිට ඇති භික්ෂෙත්තිය වීසින් දෙ සහන වෙතැ උපසප්‍රච්ඡෙදියැයුතු. මේ දහම ද ... යව්දිව නො ඉක්මියැයුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න භික්ඛුනියා තෙනාච්ච පරියායෙන භික්ඛු අකෙකාසිතඛොධා පරිභාසිතඛොධා, අයමපි ධම්මො - පෙ-අනාතික්ඛමනීයො.

අජ්ජතග්ගෙ ඔව්වො භික්ඛුනිනං භික්ඛුසු වචනපථො, අනො වථො භික්ඛුනං භික්ඛුනිසු වචනපථො, අයමපි ධම්මො සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පුජෙත්වා යාවජීවං අනාතික්ඛමනීයො.

සථෙ ආනාදු මහාපජාපති ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණ්ණාති සා'වස්සා හොති උපසම්පදා''ති.

අථ ඛො ආයස්මා ආනාදු හගවතො සත්ත්තෙ අට්ඨ ගරු ධම්මෙ උග්ගහෙත්වා යෙන මහාපජාපති ගොතමී තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා මහාපජාපතිං ගොතමිං එතදවොච: "සථෙ ඛො තං ගොතමි අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණ්ණායාසි සා'ව තෙ හවිස්සති උපසම්පදා.

වස්සසතුපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තදුපසම්පන්නස්ස භික්ඛුනො අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකම්මං සාමීරිකම්මං කාතඛං -පෙ-අජ්ජතග්ගෙ ඔව්වො භික්ඛුනිනං භික්ඛුසු වචනපථො, අනොවථො භික්ඛුනං භික්ඛුනිසු වචනපථො අයමපි ධම්මො සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පුජෙත්වා යාවජීවං අනාතික්ඛමනීයො''.

සථෙ ඛො තං ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණ්ණායාසි "සාච තෙ හවිස්සති උපසම්පදා''ති.

"සෙය්‍යරාපි හතෙත ආනාදු ඉතී වා පුරිසො වා දහරො යුචා මණ්ඩනකජාතිකො පිසං නහාතො උපපලමාලං වා වස්සික මාලං වා අතිමුක්ඛකමාලං වා ලභිත්වා උභොගි හසෙගි පටිග්ගහෙත්වා උක්ඛමඛෙහ සිරසමිං පතිට්ඨාපෙය්‍ය, එවම්මෙව ඛො අහං හතෙත ආනාදු ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණ්ණාමී යාවජීවං අනාතික්ඛමනීයො''ති.

4. අථ ඛො ආයස්මා ආනාදු යෙන හගවා තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො ආයස්මා ආනාදු හගවන්තං එතදවොච: පටිග්ගහිතා හතෙත මහාපජාපතියා ගොතමියා අට්ඨ ගරුධම්මො උපසම්පන්නා හගවතො මාතුච්ඡා''ති.

මෙහෙණ විසින් කිසිදු කරුණකින් මහණ තෙම ආක්‍රොශ පරිහව නො කළයුතු. මේ දහම ද.. යවදිව නො ඉක්මියැයුතු.

අද සිට ඉදිරියට මෙහෙණනට මහණුන් විසාහි (මෙසේ යව, මේ දැ කරව ඇ විසින්) අණ දෙනු විසින් කරා මහ හවුරන ලද්දේය, මෙහෙණන් විසාහි මහණුනට කරා මහ නො හැවුරුණේය. මේ දහම ද සකසා ගුරු කොට බුහුමන් කොට පුද යවදිව නො ඉක්මියැයුතු ය.

අනදයෙනි, මහාප්‍රජාපති ගෞතමී මේ ගුරු දහම අට පිළිගනී නම් එය මැ ඇගේ උපසප්‍රව වන්නේ යැ''යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළේක.

එකල අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත මේ අට ගුරු දහම ඉගෙනූ මහාප්‍රජාපති ගෞතමීන් කරා එළැඹ, “ගෞතමීනි, ඉදින් තෙපි මේ ගුරු දහම අට පිළිගන්නාහු නම් එය ම තොපට උපසප්‍රව වන්නේ ය:

“උපසප්‍රවෙන් සිය වස් වූ ද මෙහෙණ විසින් එදවස් උපසපන් වූ මහණහට වැදිම දැක හුනස්නෙන් නැති සිටිම, දෙහොක් මුදුන් තබා නැමැදිම, සාමීවී කර්මය කළයුතු ... අද සිට ඉදිරියට මෙහෙණනට මහණුන් විසාහි (මෙසේ යව, මේ දැ කරව ආදීන්) අණ දෙනු විසින් කතාමහ හවුරන ලද්දේය. මෙහෙණන් විසාහි මහණුනට කතාමහ නො හැවුරුණේය. මේ දහම ද සකසා ගුරු කොට බුහුමන් කොට පුද යවදිව නො ඉක්මියැයුතු ය.

ගෞතමීනි, ඔබ මේ ගුරු දහම අට පිළිගන්නාහු නම්, එය ම තොපට උපසප්‍රව වන්නේ යැ''යි වදාළහ.

“ආනන්දයන් වහන්ස, කය සරසන සුලු තරුණ යොවුන් වියෙහි සිටි ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ඉස සොද නැගේ උසුල් මල්දමක් හෝ වසකික (සමන්) මල්දමක් හෝ අතිවුකක (යොහොඹ) මල්දමක් හෝ ලැබ දෙහොකින් පිළිගෙන උකාමාඛය වූ හිසෙහි පිහිටුවන්නේ ද ආනන්දයන් වහන්ස, එසේ ම මම මේ යවදිව නො ඉක්මියැයුතු ගුරු දහම අට පිළිගනිමි''යි ප්‍රජාපති ගෞතමී කීවා ය.

4. ඉක්බිති අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹ වැද පසෙක ඉදගත්හ. පසෙක හුන් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මහාප්‍රජාපති ගෞතමීන් විසින් ගුරුදහම අට පිළිගැනිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සුඵමැණියන් දැ උපසප්‍රව ලැබූහ''යි කීහ.

“අනදයෙනී, මාගම ගිහිගෙන් නික්මා ත්‍යාගතප්‍රවිදිත ශාසන-යෙහි පැවිද්ද නො ලද නම්, මේ සසුන් බබ්බර වීරස්ථිතික වන්නේ ය. මේ ශාසන සද්ධර්මය හවුරුදු දහසක් සිටුනේ ය. අනදයෙනී, යම් හෙයකින් මාගම ගිහිගෙන් නික්ම ත්‍යාගතප්‍රවිදිත ශාසනයෙහි පැවිදි වූ ද එහෙයින් දැන් මේ සසුන් බබ්බර වීරස්ථිතික නො වන්නේ ය. දැන් මෙතැන් සිට පන්සිය වසක් ම ශාසන සද්ධර්මය සිටුනේ ය.

අනදයෙනී, යම්සේ බොහෝ ස්ත්‍රීන් ඇති ගණනින් අල්ප පිරිමින් ඇති යම්කිසි කුල කෙනෙක් වෙත් ද ඒ කුලයෝ කළය තුළ දල් වූ පහන් එළියෙන් බඩු සොරා ගන්නා සොරුන් විසින් පහසුවෙන් මැඩලිය හෙත් ද අනදයෙනී, එසේම යම් සස්තනක මාගම ගිහිගෙන් නික්මා පැවිද්ද ලබා ද එ සස්තන වීරස්ථිතික නො වන්නේ ය.

අනදයෙනී, සම්පූර්ණ වූ හැල් කෙනෙක සෙනට්ඨිකා නම් රොග විශේෂය වැදගතී නම් මෙසේ කල ඒ හැල් කෙන බොහෝ කල් නො පවතී ද, අනදයෙනී, එසේ ම යම් සස්තනක මාගම ගිහිගෙන් නික්මා සසුන් පැවිද්ද ලබා ද ඒ සස්තන (මාර්ගබ්‍රහ්මචර්යාව) වීරස්ථිතික නො වේ. අනදයෙනී, ... උක් වත්තක මංජෙට්ඨිකා නම් (කඳ තුළ රත් පැහැ ගත්වන) රොග විශේෂය වැදගතී නම් මෙසේ ඒ උක්වත්ත වීරස්ථිතික නො වේ ද, අනදයෙනී, එ පරිදිම යම් සස්තනක මාගම ගිහිගෙන් නික්මා සසුන් පැවිද්ද ලබා ද ඒ සස්තන (මාර්ගබ්‍රහ්මචර්යාව) වීරස්ථිතික නො වෙයි.

අනදයෙනී, පුරුෂයෙක් මහවැවක දිය එය ඉක්මා පිටත ගැලීම වළක්වනු පිණිස කල් තබා ම මියරක් බඳනේ ද එසේම අනදයෙනී, මා විසින් යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු (කඩ නො කළ යුතු) ගරුධර්ම අටෙක් කල් තබා ම මෙහෙණනට පනවන ලද්දේ යි.

මෙහෙණන් සඳහා පනවන ලද ගරු දහමි.

5. ඉක්බිත්තෙන් මහාපජාපතී ගොතමී නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියා ය. එළැඹ ඔබ වැද පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටි මහාපජාපතී ගොතමී “වහන්ස මම මේ ශාක්‍යානින් කෙරෙහි කෙසේ නම් පිළිපදිම ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස පැවැසුවා ය.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාපජාපතී ගොතමීයට දහම් කරායෙන් කරුණු දක්වුයේක, කරුණු ගැන්වුයේක. එහි උනන්දු කළයේක, සතුටු කළයේක. ඉක්බිති මහාපජාපතී ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහම් කරායෙන් කරුණු දක්වන ලද වැ කරුණු ගන්වන ලදුව, උත්සාහවත් කරන ලදුව සතුටු කරන ලදුව, ඔබ වැද පැදකුණු කොට නික්මියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිද්‍යායෙහි මේ කරුණෙහි දහම් කරා කොට භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, භික්ෂූන් විසින් මෙහෙණන් උපසපන් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළයේක.

6. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො මහාපජාපතිං ගොතම්. එතද වොච්ඤා. “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමහා¹ උපසම්පන්නා. එවං හි හගවතා පඤ්ඤාතං. භික්ඛුනී භික්ඛුනියො උපසම්පාදෙතඛො”ති.

අථ ඛො මහාපජාපතිං ගොතම් යෙනායසමා ආනාදෙදු තෙනු සඛාමි. උපසම්පන්නා ආයසමනං ආනාදං අභිවාදෙතවා එකමනං අට්ඨාසි. එකමනං ධීතා ඛො මහාපජාපතිං ගොතම් ආයසමනං ආනාදං එතදවොච: “ඉමා මං හනෙත ආනාදු භික්ඛුනියො එවමාහංසු “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමහා¹ උපසම්පන්නා එවං හි හගවතා පඤ්ඤාතං. භික්ඛුනී භික්ඛුනියො උපසම්පාදෙතඛො”ති.

7. අථ ඛො ආයසමා ආනාදෙදු යෙන හගවා තෙනුපසඛාමි. උපසම්පන්නා හගවනං අභිවාදෙතවා එකමනං නිසීදි, එකමනං නිසිනො ඛො ආයසමා ආනාදෙදු හගවනං එතදවොච: “මහා පජාපති හනෙත ගොතම් එවමාහ “ඉමා මං හනෙත ආනාදු භික්ඛුනියො එවමාහංසු: අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමහා¹ උපසම්පන්නා, එවං හි හගවතා පඤ්ඤාතං. භික්ඛුනී භික්ඛුනියො උපසම්පාදෙ තඛො”ති.

“යදග්ගෙන ආනාදු මහාපජාපතියා ගොතමියා අට්ඨ ගරුධමො පටිග්ගතිතා තදෙව සා උපසම්පන්නා”ති.

8. අථ ඛො මහාපජාපතිං ගොතම් යෙනායසමා ආනාදෙදු තෙනුපසඛාමි. උපසම්පන්නා ආයසමනං ආනාදං අභිවාදෙතවා එකමනං අට්ඨාසි එකමනං ධීතා ඛො මහාපජාපතිං ගොතම් ආයසමනං ආනාදං එතදවොච. “එකාහං හනෙත හගවනං වරං යාවාමි. සාධු හනෙත හගවා අනුජානෙය්‍ය භික්ඛුනාඤ්ඤා භික්ඛුනී නාඤ්ඤා යථාට්ඨං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීථි කමමි”නති.

අථ ඛො ආයසමා ආනාදෙදු යෙන හගවා තෙනුපසඛාමි. උපසම්පන්නා හගවනං අභිවාදෙතවා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනො ඛො ආයසමා ආනාදෙදු හගවනං එතදවොච: “මහා පජාපති හනෙත ගොතම් එවමාහ ‘එකාහං හනෙත ආනාදු හගවනං වරං යාවාමි. සාධු හනෙත හගවා අනුජානෙය්‍ය භික්ඛුනාඤ්ඤා භික්ඛුනීනාඤ්ඤා යථාට්ඨං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීථිකමමි’නති”.

6. එ කලා ඒ මෙහෙණු මහාපජාපති ගොතමියට “ආර්යා නොමෝ නො උපසපත. අපි උපසපනුමහ මෙසේ “භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුත්තාහ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ බස් තෙපලුහ.

එ කලා මහපජාපති ගොතමී අනඳ තෙරුන් කරා ගියා ය. ගොස් ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් වැද පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටි මහා පජාපති ගොතමී අනඳ තෙරුනට “ආනන්දයන් වහන්ස, “ආර්යාව නො උපසපන් ය, අපි උපසපනුමහ, මෙසේ භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුතුහ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ භික්ෂුණිහු මට කියති”යි සැලකළා ය.

7. එ කලා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹුණහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වැද පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කීහ. වහන්ස, “ආර්යාව අනුපසම්පන්න ය, අපි උපසපන්වුමහ. මෙසේ භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුතුහ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ මෙහෙණු මෙසේ කියති”යි මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ මට කිවු යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“අනඳයෙනි. යම් මොහොතෙක මහාපජාපති ගොතමිය විසින් ගුරුදහම් අට පිළිගන්නා ලද ද එ කෙණෙහි ම භී උපසපන් වූවා”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක).

8. ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමී අනඳ තෙරුන් වෙත එළැඹුණි ය. එළැඹ ඔබ වැද එකත් පසෙක සිටියා ය. එකත් පසෙක සිට අනඳ තෙරුනට “වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් එක් වරයක් ඉල්ලමි. භික්ෂුනටත් භික්ෂුණිනටත් වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම ඇදිලි බැඳීම, සාම්භිකර්මය යන මේ දෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුදන්නා සේක් නම් මැනැවැ”යි කීවා ය.

එ කලා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹ වැද පසෙක ඉදගත්හ. ඉදගෙන “වහන්ස භික්ෂුනට ද භික්ෂුණිනට ද වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම, දැක හුනස්-
නෙන් නැඟීම, ඇදිලි බැඳීම, සාම්භිකර්මය යන මේ දෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පනවනසේක් නම් මැනැවැ යි මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ කියා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අට්ඨානමෙතං ආනන්ද අනවකාසො යං තථාගතො අනුජානෙය්‍ය මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීරීකමං. ඉමෙ භි තාම ආනන්ද අඤ්ජනීත්ථීයා දුරක්ඛාතධමො මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීරීකමං න කරිස්සන්ති. කිමඛ පන තථාගතො අනුජානිස්සති මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීරීකමන්ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමිං. කරං කරවා භික්ඛු ආමනෙතයි: “න භික්ඛවෙ මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීරීකමං කාතඛං. යො කරෙය්‍ය අපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති:

9. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: “යානි තානි භනෙත භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ඛුහි සාධාරණානි -කරං මයං භනෙත තෙසු සික්ඛාපදෙසු පටිපජ්ජාමා”ති.

“යානි තානි ගොතමී භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ඛුහි සාධාරණානි යථා භික්ඛු සික්ඛන්ති කරා තෙසු සික්ඛාපදෙසු සික්ඛාමා”ති.

“යානි පන තානි භනෙත භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ඛුහි අසාධාරණානි, කරං මයං භනෙත එතෙසු සික්ඛාපදෙසු පටිපජ්ජාමා”ති.

“යානි තානි ගොතමී භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ඛුහි අසාධාරණානි යථා පඤ්ඤානෙසු සික්ඛාපදෙසු සික්ඛාමාති.”

10. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: “සාධු මෙ භනෙත භගවා සඤ්ඤානෙත ධමිං. දෙසෙතු යාහං ධමිං.” සුන්වා එකා වුපකට්ඨා අපමන්තා ආතාපිනී පභිතන්තා විහරෙය්‍යන්ති”

1. යමිහං භගවතො ධම්මං - සිද්ධ.

“අනදයෙහි මාගමට (හික්මුනු විසින්) වැදීම දක හුනස්නෙන් නැගීම ඇදිලි බැදීම සාමිවිකර්මය යන මේ දෑ තරාගත කෙතෙක් අනුදනිති යන යමක් ඇද්ද මෙය අකාරණයෙකි අනවකාශයෙකි (නො වන්නෙකි). අනදයෙහි නො මනා ලෙස දෙසූ දහම් ඇති මේ අත්තොටුවෝ පවා මාගමට අභිවාදන ප්‍රත්‍යක්ෂාන අංජලිකර්ම සාමිවිකර්ම නො කරන්නාහ. තරාගත කෙතෙක් (මහණකු විසින්) මාගමකට අභිවාදන ප්‍රත්‍යක්ෂාන අංජලිකර්ම සාමිවිකර්ම (කළයුතු යැ යි) අනුදන්නේ යැ යන්න කියනුම කවරේ ද? (නො අනුදන්නේ ම ය.) යි වදළුසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි, මෙ කරුණෙහි දහැමි කතා කොට, හික්මුනු අමතා, “මහණෙනි, මාගමට වැදීම දක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම, ඇදිලි බැදීම සාමිවිකර්මය හික්මුනු විසින් නො කළයුතු. යමෙක් කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

9. ඉක්බිති මහාපඡාපනී ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵළැඹියා ය. ඵළැඹ වැද එක් පසෙක සිටියා ය. එසේ සිට ඔ “වහන්ස, මෙහෙණනට පනවන ලද හික්මුනටත් සාධාරණ වූ යම් සිකපද කෙතෙක් වෙත්ද අපි ඒ සිකපදයන්හි කෙසේ නම් පිළිපදිමෝ ද?” යි විචාළා ය.

“ගොයුමීයනි, හික්මුනට සාධාරණ වූ යම් සිකපද කෙතෙක් මෙහෙණනට ඇද්ද, එහි ලා යමසේ හික්මුනු පිළිපදිද්ද, එසේ ම තෙපිද පිළිපදිවූ (හික්මෙවූ) යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

“වහන්ස හික්මුනට සාධාරණ නොවූ යම් සිකපද කෙතෙක් ප්‍රඥප්ත වූ ඇද්ද, අපි කෙසේ ඒ සිකපදන්හි පිළිපදිවූද?” යි (විචාළා ය).

“ගොයුමීනි, හික්මුනට සාධාරණ නොවූ මෙහෙණනට පැනැවූ යම් සිකපද කෙතෙක් වෙත්ද, පනවන ලද පරිදි ම පිළිපදිවූ” යැ යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.)

10. එකල මහාපඡාපනී ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵළැඹියා ය. ඵළැඹ වැද එකත්පස් වූ සිටියා ය. එකත්පස් වූ සිටියා “වහන්ස, මම යම් දහමක් අසා එකලා වූ ගණයාගෙන් වෙන් වූයෙමි පමා නො වූයෙමි, කෙලෙස් තවන වැර ඇතියෙමි නිවන කරා මෙහෙයු සිතැතියෙමි වසන්නෙමිද එසේ වූ දහමක් මට සැකෙවින් වදරනසේක්වා” යි කීවා ය. (එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළුසේක:)

“යෙ ව ඛො¹ ත්වං ගොතමී, ධම්මෙ ජානෙය්‍යායි ඉමෙ ධම්මා සරාගාය සංවත්තනති නො වීරාගාය, සංයොගාය සංවත්තනති නො විසංයොගාය, ආවයාය සංවත්තනති නො අපවයාය, මභිව්ජතාය සංවත්තනති නො අප්පිව්ජතාය, අසනතුට්ඨියා සංවත්තනති නො, සනතුට්ඨියා සඛංගිකාය සංවත්තනති නො පච්චෙකාය කොසජ්ජාය සංවත්තනති නො විරියාරම්භාය, දුභරතාය² සංවත්තනති නො සුභරතාය, එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යායි නෙසො ධම්මො නෙසො, වීනයො නෙතං සඤ්චසාසනනති.

“යෙ ව ඛො ත්වං ගොතමී ධම්මෙ ජානෙය්‍යායි ඉමෙ ධම්මා වීරාගාය සංවත්තනති නො සරාගාය, විසංයොගාය සංවත්තනති නො සංයොගාය අපවයාය සංවත්තනති නො ආවයාය, අප්පිව්ජතාය සංවත්තනති නො මභිව්ජතාය, සනතුට්ඨියා සංවත්තනති නො අසනතුට්ඨියා, පච්චෙකාය සංවත්තනති නො සඛංගිකාය, විරියාරම්භාය සංවත්තනති නො කොසජ්ජාය, සුභරතාය සංවත්තනති නො දුභරතාය, එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යායි එසො ධම්මො එසො වීනයො එතං සඤ්චසාසනනති.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං න උද්දිසියති. හගවතො එතමන්ඃ ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොයි: තෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඛනති, හගවතො එතමන්ඃ ආරොවෙසුං:

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනුපස්සයං උපසඤ්ඤාමි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉද්දති ඉමෙ ඉමාහි සඤ්චං අභිරම්ඤ්ඤති”ති.

1. යෙ ඛො. - සී. ඉ.
2. දුභරතාය - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“ගෞතමීය, තෙපි මේ දහම්හු රාග සහිත බව පිණිස පවතිත්. රාගයෙන් පහවීම පිණිස නො පවතිත්. සසර හා බැඳීම පිණිස පවතිත්. සසරින් වෙන් වීම පිණිස නො පවතිත්. කෙලෙස් රැස් වීම පිණිස පවතිත්. කෙලෙස් දුරු වීම පිණිස නො පවතිත්. මහත් ආශා ඇති බව පිණිස පවතිත්. ආශා නැති බව පිණිස නො පවතිත්. ලද පමණින් සතුටු නො වීම පිණිස පවතිත්. ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස නො පවතිත්. ගණයා කෙරෙහි ඇලී විසීම පිණිස පවතිත්, ගණයා කෙරෙන් වෙන් වූ විසීම පිණිස නො පවතිත්. කුසිත බව පිණිස පවතිත්. වීර්යාරම්භය පිණිස නො පවතිත්. දුක්ඛයේ පොෂණය කළ යුතු බව පිණිස පවතිත්, සුවයේ පොෂණය කළ හැකි බව පිණිස නො පවතිත්” යැයි දැන ගන්නාහුද, එසේ වූ මේ දෑ දහම් නො වේ වීනය නො වේ ශාස්තෘශාසනය නො වේ” යයි සලකන්න.

ගෞතමීය, ‘මේ දහම්හු වීරාගය පිණිස පවතිත් සරාගය පිණිස නො පවතිත්, මේ දහම්හු වීසංයෝගය පිණිස පවතිත්, සංයෝගය පිණිස (සසර බැඳීම පිණිස) නො පවතිත්, කෙලෙස් දුරැලීම පිණිස පවතිත්. කෙලෙස් රැස් කිරීම පිණිස නො පවතිත්, අල්පෙව්‍ය බව පිණිස පවතිත්, මහෙව්‍ය බව පිණිස නො පවතිත්, සතුට පිණිස පවතිත්, නො සතුට පිණිස නො පවතිත්, ප්‍රවිච්ඡේදය පිණිස පවතිත් ගණසංගණිකාව පිණිස නො පවතිත් වීර්යාරම්භය පිණිස පවතිත්, කුසිත බව පිණිස නො පවතිත්, සුපොෂ්ණ බව පිණිස පවතිත්, දුෂ්පොෂ්ණ බව පිණිස නො පවතිත්” යයි යම් දහම් කෙනෙකුන් දැනගන්නාහුද, ගෞතමීය, මේ ධර්මය යැ මේ වීනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ” යි ඒ ධර්මයන් දරන්නැ (සලකා ගන්නා)” යි වදළසේක.

11. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණන්ට පාමොක් නො උදෙසනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, භික්ෂුණීන්ට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කල්හි කවරකු විසින් භික්ෂුණීන්ට පාමොක් උදෙසිය යුතු ද” යි භික්ෂුණීන්ට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, භික්ෂුණීන් විසින් භික්ෂුණීන්ට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ සමයෙහි භික්ෂුහු මෙහෙණවරට එළැඹ මෙහෙණන්ට පාමොක් උදෙසත්. “මිනිස්සු මේ මෙහෙණහු මේ භික්ෂුණීන්ගේ බිරියෝ යැ. මොහු මේ භික්ෂුණීන්ගේ සොර අඹුවෝ යැ” දන් මොවුන් සමග අභිරමණය කරන්නාහු යි ලාමක කොට කියත්, නිත්‍ය කෙරෙන් අගුණ පතුරුවත්.

අපෙක්ඛාසං ඛෙව හික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වීයනානාං විපාලෙනානං අථ ඛෙව තෙ හික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න හික්ඛෙව හික්ඛුහි හික්ඛුනිනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතං. යො උද්දිසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං. අනුජානාමි හික්ඛෙව, හික්ඛුනිහි හික්ඛුනිනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙතති.”

හික්ඛුනියො න ජානන්ති එවං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතං. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛෙව, හික්ඛුහි හික්ඛුනිනං ආවික්ඛිතුං. එවං පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාමා”ති.

12. තෙන ඛෙව පන සමයෙන හික්ඛුනියො ආපත්තං න පටි කරොන්ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න හික්ඛෙව හික්ඛුනියා ආපත්ති න පටිකරොමා. යා න පටිකරෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛං”ති.

හික්ඛුනියො න ජානන්ති: එවං ආපත්ති පටිකරොමා’ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛෙව, හික්ඛුහි හික්ඛුනිනං ආවික්ඛිතුං. එවං ආපත්තිං පටිකරෙය්‍යාමා’ති.”

අථ ඛෙව හික්ඛුනං එතද්දෙවොසි: තෙන ණ ඛෙව හික්ඛුනිනං ආපත්ති පටිග්ගහෙතං. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛෙව, හික්ඛුහි හික්ඛුනිනං ආපත්තිං පටිග්ගහෙතං”ති.”

13. තෙන ඛෙව පන සමයෙන හික්ඛුනියො රට්ඨායපි ව්‍යුභෙ’පි සිඛ්ඛාටකෙපි හික්ඛුං පසස්සිතා පසාං භූමියං නික්ඛිතා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා උක්ඛුට්ඨං නිසිද්ධං අඤ්ඤාං පග්ගහෙතා ආපත්තිං පටිකරොන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාලෙනති: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං. රත්තං විමානෙතා ඉද්ධි ඛමාපෙත්ති”ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න හික්ඛෙව හික්ඛුහි හික්ඛුනිනං ආපත්ති පටිග්ගහෙතං. යො පටිග්ගහෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛං. අනුජානාමි හික්ඛෙව හික්ඛුනිහි හික්ඛුනිනං ආපත්තිං පටිග්ගහෙතං”ති.”

හික්ඛුනියො න ජානන්ති: එවං ආපත්ති පටිග්ගහෙතං’ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛෙව හික්ඛුහි හික්ඛුනිනං ආවික්ඛිතුං. එවං ආපත්තිං පටිග්ගහෙය්‍යාමා’ති.”

භික්ෂුහු ලාමක කොට කියන, නිකු කරන අගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ කපා ඇසූහ. ඉක්බිති ඔහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට පාමොක් නො උදෙසියැයුතු. යමෙක් උදෙසන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. භික්ෂුණින් විසින් භික්ෂුණිනට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මෙසේ පාමොක් උදෙසියැයුතු යැ”යි මෙහෙණු නො දනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙසේ පාමොක් උදෙසියැයුතු යැ යි භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට කියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

12. එ සමයෙහි මෙහෙණු ඇවැතට පිළියම් නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණක විසින් ඇවැතට පිළියම් නො කළයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් පිළියම් නො කරන්නීද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

මෙසේ ඇවැතට පිළියම් කටයුතු යැ යි මෙහෙණු නො දනිත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙසේ ඇවැතට පිළියම් කරව යි මෙහෙණනට කියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ කලා ‘කවරක්හු විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගත යුතු දැ’යි භික්ෂුනට මෙ සිත විය. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

13. එ සමයෙහි වූ කලී මෙහෙණු වීරියෙහි දී ද, පිරිස් රැස්වන තැනදී ද, මංසන්දියේ දී ද මහණක්හු දෑක, පාත්‍රය බීමැ තබා තනිපට සිවුර එකස් කොට උත්තුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුන් තබා ඇවැතට පිළියම් කෙරෙත්. (ඇවැත් දෙයක්) මිනිස්සු “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොරබිරියෝ ය. රූ අවමන් කොට දෑත් කමවති”යි ලාමක කොට කියත් නිකු කරත් දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් භික්ෂුණින්ගේ ඇවැත් නො පිළිගතයුතු, යමෙක් පිළිගන්නේද ඒ මහණහට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

මෙසේ ඇවැත් පිළිගතයුතුයැයි මෙහෙණු නො දත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් “මෙසේ ඇවැත් පිළිගනිවු යැ”යි මෙහෙණනට කියා දෙන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං කම්මං න කරියති. එතම්මථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතද්භොසි. “තෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං කම්මං කාතඛ්ඤානති? භගවතො එතම්මථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන කතකම්මා භික්ඛුනීයො රට්ඨකායපි¹ වුට්ඨහෙපි සිංසාටකෙපි භික්ඛුං පසස්සිතා පනතං භුමියං නික්ඛිපිතා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා උක්ඛට්ඨං නිසිදිතා අඤ්ඤාපිං පග්ග හෙතා ඛමාපෙතති එවං නුත කාතඛ්ඤානති මඤ්ඤමානා. මනුස්සා තථෙව උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං ජාරියො ඉමා ඉමෙසං. රක්ඛිං විමානෙතා ඉද්දති ඛිමාපෙතති’ති. භගවතො එතම්මථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං කම්මං කාතඛ්ඤානති. යො කරෙය්‍ය ආපකති දුක්ඛකට්ඨං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

භික්ඛුනීයො න ජානන්ති: ‘එවං කම්මං කාතඛ්ඤානති’. භගවතො එතම්මථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං ආවික්ඛිතුං ‘එවං කම්මං කරෙය්‍යාපා’ති.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො සඛ්ඤාමජේඛි භණ්ඩනජාතා කලභජාතා විවාදපනතා අඤ්ඤාමඤ්ඤං වුට්ඨසන්ති විතුදනති² විහරන්ති. න සකෙසානති නං අධිකරණං වූපසමෙතුං භගවතො එතම්මථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතුනති.”

17. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතති. තස්මිං ඛො පන අධිකරණෙ විනිච්ඡයමානො දිස්සන්ති භික්ඛුනීයො කම්මස්සන්තායො’පි ආපක්ඛිගාමීනියොපි. භික්ඛුනීයො එවමාහංසු: “සාධු භනෙත අය්‍යාව භික්ඛුනීනං කම්මං කරොන්තු අය්‍යාව භික්ඛුනීනං ආපකතිං පටිගණන්තු. එවං හි භගවතා පඤ්ඤන්තං. “භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතඛ්ඤානති.’ භගවතො එතම්මථං ආරොචෙසුං.

1. රට්ඨකායපි. - මර්ග.

2. විතුදනතා - පිඬු.

14. එ සමයෙහි වනාහි “මෙහෙණනට විනයකර්ම නො කරනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

එ කලා කවරකු විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කළයුතු ද?”යි භික්ෂුනට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

15. එ සමයෙහි වනාහි කරන ලද විනයකම් ඇති මෙහෙණනු වීරියෙහි දී ද පිරියෙහි ද මංසන්දියෙහි ද මහණකු දක, පාත්‍රය බීම, තබා, තනිපට සිවුර එකස් කොට උත්කුටුක වැ හිඳ, දෙහොත් මුදුන් තබා, ‘මෙසේ කළයුතු වනැ’ යි සලකන්නේ කමවත්. මිනිස්සු පළමු සේ ම “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොරබිරියෝ ය, රාත්‍රියෙහි අවමන් කොට දැන් කමවනි” යි ලාමක කොට කියත්, නිකු කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම නො කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

විනයකර්ම මෙසේ කළයුතු යැ” යි මෙහෙණනු නො දත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙසේ කර්ම කරව යි භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට කියා දෙන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

16. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණනු සහමැද හටගත් හණ්ඩන ඇත්තෝ, හටගත් කලහ ඇත්තෝ, විවාදයට බටුවෝ, උනුන් මුඛ නැමති අධ්‍යවිසේන් උනුන් වීදුමින් වෙසෙත්. ඒ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්නට අනුදනිමි” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) වදාළසේක.

17. එ සමයෙහි මහණනු මෙහෙණන් ගේ අධිකරණ සන්තිද්‍රවත්, ඒ අධිකරණ විනිසනු ලබන කල්හි කර්මයට පැමිණියා වූ ද, ඇවැත් පැමිණියා වූ ද මෙහෙණනු දක්නා ලැබෙත්. මෙහෙණනු මෙසේ කීහ: “වහන්ස, යාවිකු කරමහ. ආයායෝ ම මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගනිත්වා. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවිය යුතු” යැ යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළන ලද්දේ යැ” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං කමං ආරොපෙඤා භික්ඛුනීනං නියාදෙතුං, භික්ඛුනීහි භික්ඛුනීනං කමං කාතුං. භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං ආපතති. ආරොපෙඤා භික්ඛුනීනං නියාදෙතුං, භික්ඛුනීහි භික්ඛුනීනං. ආපතති. පටිගග්ගෙතුනති”.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන උපපලවණ්ණොය භික්ඛුනියා අනෙතවාසිනී භික්ඛුනී සත්ත වස්සානි හගවන්තං අනුබ්බං හොති වීනයං පරියාපුණ්ණතී. තස්සා මුට්ඨස්සතිනියා ගහිතො ගහිතො මුස්සති. අසෙසාසි ඛො සා භික්ඛුනී හගවා කීර් සාවජී. ගතතු කාමො’ති. අථ තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: අහං ඛො සත්ත වස්සානි හගවන්තං අනුබ්බං වීනයං පරියාපුණ්ණතී. තස්සා මෙ මුට්ඨස්සතිනියා ගහිතො ගහිතො මුස්සති. දුක්ඛාරං ඛො පන මාතුගාමෙන යාවජීවං සත්ථාරං අනුබ්බං තුං. කථන්තූ ඛො මයා පටිපජ්ඣී තබ්බන්ති?. අථ ඛො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමන්ථං ආරොවෙසී. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමන්ථං ආරොවෙසුං. භික්ඛු හගවන්තො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං වීනයං වාවෙතුනති.”

පඨම භාණ්ඩාරං.

“මහණෙනි, හික්කුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්මය නැත. මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ විනයකර්මය කරන්නට මෙහෙණනට පවරන්නටද හික්කුන් විසින් මෙහෙණනට ඇවැත් නැත. මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට මෙහෙණනට පවරන්නටද අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

18. එසමයෙහි වනාහි උපුල්වන් මෙහෙණගේ අතැවැසි මෙහෙණක් විනය පුහුණු කරන්නී සත් වසක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුපස ගියා ය. නවුවා වූ සිහි ඇති ඇය විසින් උගත් උගත් දෑ නැසෙයි (සිහි නැති ව යෙයි) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවරට වඩිනු කැමැතිසේකැ. ඔ ඔ ඇසුවා ය. (ඇයට අසන්නට ලැබිණ). එවිට එ මෙහෙණට මෙ සිත විය. “මම වූ කලී විනය උගන්නිම සත් වසක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුපස ගියෙමි. නවුවා වූ සිහි ඇති ඒ මා උගත් උගත් දෑ නැසෙයි (සිහි නැති ව යෙයි). මාගමක විසින් යවදිව ශාස්තෘන් වහන්සේ පසුපස යනු දුෂ්කර ය. කෙසේ නම් මා විසින් පිළිපැද්දයුතු ද” යි ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ මෙහෙණනට මෙ පවත් සැලකළා ය, මෙහෙණහු මහණනට එ පවත් සැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් දන්නුහ. “මහණෙනි, හික්කුන් විසින් මෙහෙණනට විනය කියවන්නට (උගන්වන්නට) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

පළමු බණවර යි.

19. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන සාවඤ්ඤි තෙන වාරිකං පකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්ඤි තදවසරී. තත්ත සුදං භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනියො කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤිතානි 'අප්පෙවනාම අමෙහස්ස සාරජෙජයස්සුතානි.' භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනා භික්ඛුනියො කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤිතබ්බා. යො ඔසිඤ්ඤවයා ආපත්ති දුක්ඛපසං. අනුජානාමි. භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුතති."

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි: 'කිනත්ත ඛො දණ්ඩකමමං කාතබ්බතති.' භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. "අවන්දියො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුනීසංඝොන කාතබ්බොති."

21. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කායං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනති, උභරුං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනති, අඛණ්ණං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනති, භික්ඛුනියො ඔභාසනති, භික්ඛුනීහි සද්ධිං සමපයොජෙතති 'අප්පෙවනාම අමෙහස්ස සාරජෙජයස්සුතානි.' භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං.

"න භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කායො විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනබ්බො. න උභරුං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනබ්බො. න අඛණ්ණං විවරිතො භික්ඛුනීනං දසෙසනබ්බො. න භික්ඛුනියො ඔභාසෙතබ්බො. න භික්ඛුනීහි සද්ධිං සමපයොජෙතබ්බො. යො සමපයොජෙයා ආපත්ති දුක්ඛපසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුතති."

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි කිනත්ත ඛො දණ්ඩකමමං කාතබ්බතති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. "අවන්දියො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුනීසංඝොන කාතබ්බොති."

19. එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් පුර කැමැති තාක් වැසෑ සැවැත් නුවර බලා සැරි සරා වැඩියේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්. සැවැත්නුවරට පැමිණ වදළසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ සැවැත් නුවර දෙවරම් නම් වූ අනෙපිඩු සිටුවුණේ අරමැ වැඩ වසනසේක.

20. එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු “අප කෙරෙහි මොවුන් ඇලෙනොත් මැනවැ” යි සිතා මෙහෙණනට මඩදිය ඉසිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණහු විසින් මෙහෙණනට මඩදිය ආදිය නො ඉස්සැයුතු. යමෙක් ඉස්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඒ මහණහට දඬුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කලා මහණනට මේ සිත විය: ‘කිනම් දඬුවමක් කළයුතු ද?’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණහු භික්ෂුණි සංඝයා විසින් නො වැන්දසුන්තෙක් කළයුතු යැ” යි වදළසේක.

21. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු ‘මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලුණොත් මැනවැ’ යි සිතා සිය කය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, කළවය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, අංගජාතය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, මෙහෙණනට මෙච්ඡනධර්ම නිශ්ශ්‍රිත වචන කියත්, මෙහෙණන් හා සමඟ (පුරුෂයන් අසද්ධම්මයෙන්) යොදවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණහු විසින් කය විවර කොට මෙහෙණනට නො දක්වියයුතු, කළව විවර කොට මෙහෙණනට නො දක්වියයුතු, අභිගජාතය විවර කොට මෙහෙණනට නො දක්වියයුතු, මෙහෙණනට මෙවුන්දම් නිසි බස් නො කියැයුතු, මෙහෙණන් හා අනුන් නො යෙදවියයුතු, යමෙක් එසේ යොදවන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ. මහණෙනි, ඒ මහණහට දඬුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

“කවර නම් දඬුවමක් කළයුතු ද?” යි භික්ෂුනට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණ භික්ෂුණි සංඝයා විසින් නො වැන්දසුන්තෙක් කළ යුතු යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක:

22. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ෂුනියො භික්ෂු කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානි ‘අපොච්ඡාම අමෙහස්ස සාරජෙස්සය්‍යුතති.’ හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා භික්ෂු කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානබ්බො. යා ඔසිඤ්ඤායා ආපතති දුක්ඛකම්මං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තසසා භික්ෂුනියා දණ්ඩකම්මං කාතුනති.”

අථ ටො භික්ෂුනං එතදභොසි “කිනන්ත ටො දණ්ඩකම්මං කාතබ්බනති.” හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආචරණං කාතුනති.”

ආචරණෙ කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතුනති.”

23. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ෂුනියො කායං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනති. එනං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනති. උඡාරං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනති. අභගජානං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනති. භික්ෂු ඔභාසෙතති. භික්ෂුහි සඤ්ඤා සම්පයොජෙතති. “අපොච්ඡාම අමෙහස්ස සාරජෙස්සය්‍යුතති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා කායො විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනබ්බො, න එනං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනබ්බො, න උඡාරං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනබ්බො, න අභගජානං විවරිතවා භික්ෂුනං දසෙසනබ්බො, න භික්ෂු ඔභාසිතබ්බො, න භික්ෂුහි සඤ්ඤා සම්පයොජෙතබ්බො. යා සම්පයොජෙයා ආපතති දුක්ඛකම්මං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තසසා භික්ෂුනියා දණ්ඩකම්මං කාතුනති.

අථ ටො භික්ෂුනං එතදභොසි ‘කිනන්ත ටො දණ්ඩකම්මං කාතබ්බනති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආචරණං කාතුනති. ආචරණෙ කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතුනති.”

අථ ටො භික්ෂුනං එතදභොසි ‘කප්පති නු ටො ඔවාදයපිතාය භික්ෂුනියා සඤ්ඤා උපාසෙතො කාතුං න නු ටො කප්පති”ති. හගවතො එතමපථං ආරොවෙස්සං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදයපිතාය භික්ෂුනියා සඤ්ඤා උපාසෙතො කාතබ්බො යාව න තං අධිකරණං වුපසන්තං භොති”ති.

22. එ සමයෙහි වනාහි සච්ඡායා මෙහෙණේ “මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලෙනොත් මැනවැ” යි සිතා මහණුන්ට මධ්දිය ඉසිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණක් විසින් මහණෙක් මධ්දියෙන් නො ඉස්සැයුතු, යම් මෙහෙණක් ඉස්සි ද ඇයට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය, මහණෙනි, ඇයට දඬුවම් කළයුතු යැ යි වදළුණේක.

‘කිනම් දඬුවමක් කළයුතු ද?’ යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආවරණ කරන්නට (වෙහෙරට පිවිසීම වළක්වන්නට) අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

ආවරණය කළ කලා එය නො ගනිත් (නො සලකත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදය තබන්නට (අවවාද කිරීම අත්හරිනට) අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

23. එ සමයෙහි සච්ඡායා මෙහෙණහු මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලෙනොත් මැනවැ යි ‘මොහු අප කෙරෙහි ඇලෙන්නාහු නම් මැනවැ’ යි සිතා මහණුන්ට කය විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට තන විවර දක්වත්, මහණුන්ට කළව විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට අධ්‍යාපනය විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට මෙටුනධම් නිශ්ශ්‍රිත වචන කියත්, මෙහෙණන් මහණුන් හා යොදවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් භික්ෂුන්ට කය විවරකොට නො දක්වියැයුතු, තන විවර කොට නො දක්වියැයුතු, කළව විවර කොට භික්ෂුන්ට නො දක්වියැයුතු, අධ්‍යාපනය විවර කොට නො දක්වියැයුතු, භික්ෂුන්ට මෙවුන් දම් නිසි බස් නො බිණියැයුතු ස්ත්‍රීන් මහණුන් හා නො ගැළපියැයුතු. යම් මෙහෙණක් ස්ත්‍රීන් මහණුන් හා ගළපන්නී නම් ඇයට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඒ මෙහෙණට දඬුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

එ කල ‘කවර නම් දඬුවමක් කළයුතු ද?’ යි මහණුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආවරණ කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක. ආවරණ කළ කල්හි නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබන්නට (වවාදීම අත්හරින්නට) අනුදනිමි” වදළුණේක.

එ කල “තබන ලද අවවාද ඇති මෙහෙණ හා පොහෝ කරන්නට කැප වෙ ද නො වෙ ද?” යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ අධිකරණය සන්නිදෙන තෙක් තබන ලද අවවාද ඇති මෙහෙණක හා පොහෝ නො කළයුතු යැ” යි වදළුණේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

24. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා උද්ධි ඔවාදං යපෙනවා වාරිකං පක්ඛාමී. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: කරං හි නාම අයො උද්ධි ඔවාදං යපෙනවා වාරිකං පක්ඛාමීස්සති?ති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙනවා වාරිකා පක්ඛමීතඛබ්බා යො පක්ඛමෙයා ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති.

25. තෙන ඛො පන සමයෙන බාලා අව්‍යාක්ඛා ඔවාදං යපෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ බාලෙන අව්‍යාක්ඛෙන ඔවාදෙ යපෙනබ්බො. යො යපෙයා ආපතති දුක්ඛටස්සාති.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අවතථුසමීං අකාරණෙ ඔවාදං යපෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ අවතථුසමී. අකාරණෙ ඔවාදෙ යපෙනබ්බො. යො යපෙයා ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං යපෙනවා වීනිව්ඡයං න දෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙනවා වීනිව්ඡයො න දතබ්බො. යො න දදෙයා ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති.

28. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො ඔවාදං න ගව්ඡනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං: “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා ඔවාදෙ න ගතතබ්බො. යා න ගව්ඡයා යථාධම්මො කාරෙතබ්බො”ති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බො භික්ඛුනීසබ්බො ඔවාදං ගව්ඡති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං, ඉද්දති ඉමා ඉමෙහි සද්ධිං අභිරමීස්සනති”ති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ සබ්බෙන භික්ඛුනීසබ්බෙන ඔවාදෙ ගතතබ්බො. ගව්ඡයා වෙ ආපතති දුක්ඛටස්සා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ වතුහි පඤ්චහි භික්ඛුනීහි ඔවාදං ගතතුනති.

24. එ සමයෙහි වූ කලී උදයී තෙරණුවෝ අවවාද තබා සැරිසරා වැඩියහ. “කෙසේ නම් උදයී ආයතියන් වහන්සේ අවවාද තබා සැරිසරා වඩනාසේක් ද?” යි මෙහෙණහු ලාමක කොට කියත්, දෙස් නහත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබා වාරිකා නො කළයුතු. යමෙක් සැරිසරා යන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

25. එ සමයෙහි අඤ්ඤා වූ අව්‍යක්ත වූ මහණහු (මෙහෙණනට) අවවාද තබත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අඤ්ඤා වූ අව්‍යක්ත වූ මහණහු විසින් (මෙහෙණනට) අවවාද නො තැබියැයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

26. එ සමයෙහි මහණහු අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි (මෙහෙණනට) අවවාද තබත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවස්තුවෙහි අකාරණයෙහි අවවාද නො තැබියැයුතු වේ. යමෙක් එසේ අවවාද තබන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

27. එ සමයෙහි මහණහු (මෙහෙණනට) අවවාද තබා, චිතිශ්වය නො දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබා චිතිශ්වය නො දියැයුතු නො වේ. යමෙක් චිතිශ්වය නො දෙන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණහු අවවාද ලබනු සඳහා නො යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අවවාද ලබනු (පිණිස) නො ම නො යැයුතු. යම් මෙහෙණක් නො යන්නී ද ඇයට ධර්මය වූ පරිදි දඩුවම් කළයුතු” යැ යි වදළසේක.

29. එ සමයෙහි සියලු භික්ෂුණි සංඝ තෙම අවවාද ලබනුවට යෙයි. මිනිස්සු “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොර බිරියෝ ය දන් මොහු මොවුන් හා කාමාස්වාදයෙහි ඇලෙන්නාහ” යි ලාමක කොට කියත්, නිඤ්ඤා කෙරෙත්, නුගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, සියලු භික්ෂුණි සංඝයා අවවාද ලබනුව නො යැයුතු, ඉදින් යන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය, මහණෙනි, සතර නමක් හෝ පස් නමක් මෙහෙණන් විසින් අවවාද ලබනුවට යන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

30. තෙන ටො පන සමයෙන වතංසො පඤ්ච හික්කුනියො ඔවාදං ගව්ඡන්ති. මනුස්සො තථෙව උජ්ඣායනති ථීයනති විපා වෙනති 'ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉද්දති ඉමා ඉමෙහි සද්ධිං අභිරමිඤ්ඤන්ති'ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. "න හික්කවෙ වතුහි පඤ්චහි හික්කුනිහි ඔවාදෙ ගන්තංඛො. ගව්ඡය්‍යං වෙ ආපතති දුක්ඛංසස. අනුජානාමි හික්කවෙ දෙව තිසෙසො හික්කුනියො ඔවාදං ගන්තුං එකං හික්කුං උපසඬ්ඤාමිතා එකංසං උත්තරාසඬ්ඤං කරිතා පාදෙ වන්දිතා උක්ඛුටිකං නිසිදිතා අඤ්ජලිමපග්ගහෙතා එවමෙස වචනියො හික්කුනිසංඝො අයා, හික්කුසංඝසස පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසඬ්ඤාමනාදව යාවති. ලභතු කිර අයා, හික්කුනි සංඝො ඔවාදුපසඬ්ඤාමනන්ති.

තෙන හික්කුනා පාතිමොක්ඛද්දෙසකො හික්කු උපසඬ්ඤාමිතා එවමෙස වචනියො: 'හික්කුනි සංඝො භතෙන හික්කුසංඝසස පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසඬ්ඤාමනාදව යාවති. ලභතු කිර භතෙන හික්කුනි සංඝො ඔවාදුපසඬ්ඤාමනන්ති.' පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තංඛො. "අථී කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො"ති. සථෙ හොති කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තංඛො: "ඉස්ථානාමො හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො. තං හික්කුනිසංඝො උපසඬ්ඤාමතු"ති. සථෙ න හොති කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තංඛො; කො ආයස්මො උස්සහති හික්කුනියො ඔවදිතුන්ති?

සථෙ කොචි උස්සහති හික්කුනියො ඔවදිතුං, සො ව හොති අට්ඨහඬ්ඤති සමන්තාගතො සම්මන්තිතා වත්තංඛො: "ඉස්ථානාමො හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො. තං හික්කුනිසංඝො උපසඬ්ඤාමතු"ති. සථෙ න කොචි උස්සහති හික්කුනියො ඔවදිතුං පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තංඛො: නථී කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො. පාසාදිකෙන හික්කුනි සංඝො සම්පාදෙතු"ති.

31. තෙන ටො පන සමයෙන හික්කු ඔවාදං න ගණ්ඨන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. 'න හික්කවෙ ඔවාදෙ න ගහෙතංඛො යො න ගණ්ඨයා ආපතති දුක්ඛංසස'ති.

තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො හික්කු බාලො හොති තං හික්කුනියො උපසඬ්ඤාමිතා එතදවොද්ධිං: ඔවාදං අයා ගණ්ඨා'ති.

30. එ සමයෙහි මෙහෙණු සතර දෙනෙක් පස් දෙනෙක් අවවාද ලබනු පිණිස යෙත්. මිනිස්සු “මොහු මේ මහණුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මේ මහණුන්ගේ සොර අඩුවෝ ය, දන් මොහු මේ මහණුන් හා කාමාස්වාදයෙහි ඇලෙන්නෝ යැ” යි පළමු සේ ම ලාමක කොට කියත්, නිකු කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන් සතර දෙනෙකුත් පස් දෙනෙකුත් අවවාද ලබනුවට නො යා යුතු. එසේ යන්නාහු වෙත් නම් ඔවුනට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මෙහෙණන් දෙ නමක් තුන් නමක් අවවාද පිණිස යන්නට අනුදැනිමි. එක් මහණකු කරා එළැඹ, තනිපට සිවුර එකස් කොට (පෙරෙවැ) පා වැද, උත්කුටුක වැ හිද, දෙහොත් මුදුන් තබා, “ආයාහිත් වහන්ස, හික්ෂුණි සංඝ තෙම හික්ෂු සංඝයාගේ පා වදි. අවවාද ලබනුවට එළැඹීම ද යදී. ආයාහිත් වහන්ස, හික්ෂුණිසංඝ තෙම අවවාද ලබනු සඳහා එළැඹීම ලබාවා” යි මෙසේ කියායුතු වන්නේ ය. ඒ මහණහු විසින් පාමොක් උදෙසන මහණකු කරා එළැඹ “වහන්ස, හික්ෂුණි සංඝ තෙම සඬකයාගේ පා වදි. අවවාද සඳහා එළැඹීම ද යදී. වහන්ස, හික්ෂුණිසඬක තෙම අවවාද පිණිස එළැඹීම ද ලබාවා” යි මෙසේ කියායුතු.

පාමොක් උදෙසුවා විසින් “මෙහෙණනට අවවාද කරන්නකු වශයෙන් සඬක සමචත වූ මහණෙක් ඇද්ද?” යි පිළිවිසියායුතු. ඉදින් මෙහෙණනට අවවාද කරන්නකු වශයෙන් සමචත කිසියම් මහණෙක් වී නම්, පාමොක් උදෙසුවා විසින් “මෙ නම් මහණ හික්කුනොවාදක විසින් සමචත යැ. ඔහු කරා හික්ෂුණිසඬකයා එළැඹෙවා” යි කියායුතු. ඉදින් හික්කුනොවාදක සමචතිය ලත් කිසිදු මහණෙක් නො වී නම් පාමොක් උදෙසුවා විසින් “කවර නම් ආයුෂ්මත් කෙනෙක් මෙහෙණනට අවවාද කරන්නට සමත් වෙත් ද?” යි විචාළයුතු.

ඉදින් කිසි මහණෙක් මෙහෙණනට ඔවා දෙන්නට සමත් වන්නේ නම් හේ අටහිත් සමන්විත වී නම්, ඔහු සමචත කොට, “මෙනම් මහණ හික්කුනොවාදක විසින් සමචත යැ. ඔබ කරා හික්ෂුණිසඬක තෙමේ එළැඹෙවා” යි කියායුතු. ඉදින් කිසි දු මහණෙක් මෙහෙණනට ඔවා දෙන්නට සමත් නො වී නම්, ‘හික්කුනොවාදක’ යැ යි සමචත කිසි දු මහණෙක් මෙහි නැත, හික්ෂුණිසඬක තෙමේ ප්‍රසාද එළවන ගුණයෙන් එය සමපාදනය කෙරේවා” යි කියායුතු.

31. එ සමයෙහි මහණහු හික්කුනොවාදක සමචත නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමචතිය නො පිළිගතයුතු නො වේ. යමෙක් නො පිළිගන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ” යැ යි වදළසේක.

එ සමයෙහි එක්තරා අව්‍යක්ත මහණෙක් වෙයි. ඔහු කරා මෙහෙණහු එළැඹ “ආයාහිත් වහන්ස, හික්කුනොවාදය පිළිගත වැනැවැ” යි කීහ.

“අභං භි භගිනි, බාලො, කථාභං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. ගණ්හාභයා ඔවාදං. එවං භි භගවතා පඤ්ඤාන්තං ‘භික්ඛුනි භික්ඛුනිනං ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා’ති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

32. තෙන ඤා පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිතො එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා ගණ්හාමි”ති. “අභං භි භගිනි ගිලානො, කථාභං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. “ගණ්හාභයා ඔවාදං. එවං භි භගවතා පඤ්ඤාන්තං: ධපෙඤා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

33. තෙන ඤා පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගමිකො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිතො එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා ගණ්හාමි”ති. “අභං භි භගිනි, ගමිකො, කථාභං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. “ගණ්හාභයා ඔවාදං. එවං භි භගවතා පඤ්ඤාන්තං: ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං ධපෙඤා ගමිකං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

34. තෙන ඤා පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අරඤ්ඤා විහරති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිතො එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා, ගණ්හාමි”ති. “අභං භි භගිනි, අරඤ්ඤා විහරාමි කථාභං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. “ගණ්හාභයා ඔවාදං. එවං භි භගවතා පඤ්ඤාන්තං: ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං ධපෙඤා ගමිකං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤාකෙන භික්ඛුනා ඔවාදං ගහෙතුං සංකෙතඤ්ඤා කාතුං අනු පටිභට්ඨාමි”ති.

“බිහිනිය, මම නොදන්නෙකිමි, මම කෙසේ නම් අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි කී ය. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්න. භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට අවවාද කිරීමේ සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි ඔ කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා හැර සෙසු භික්ෂූන් විසින් භික්ෂුනෝවාදක සමමතිය පිළිගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

32. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වේ. මෙහෙණු ඔහු කරා එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, භික්ෂුනෝවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “බිහිනියෙනි, මම ගිලන්මි. කෙසේ මම අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි හේ කීව, “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්න. ‘අව්‍යක්තයා හැර සෙසු සච්ඡන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද හැර සෙසු සච්ඡන් විසින් අවවාද සමමතිය පිළිගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

33. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමනෙක යෙදුණේ විය: මෙහෙණු ඔහු වෙත එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, භික්ෂුනෝවාද සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “නැගැණියෙනි, මම ගමිකයෙමි. එ හෙයින් කෙසේ නම්, මෙහෙණනට අවවාද කිරීමේ කායභීය බාරගනිමි ද?” හේ කී ය. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගත මැනැව, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද හැර සෙසු සච්ඡන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද ගමිකයා ද හැර සෙසු සච්ඡන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

34. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වෙනෙහි වෙසෙයි. මෙහෙණු ඔහු කරා එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “බුහුනැණියෙනි, මම වෙනෙහි වෙසෙමි. කෙසේ නම් අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි හේ කීව. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ. ‘අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද ගමිකයා ද හැර සෙසු සච්ඡන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු’ යැ යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි මෙහෙණු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, වනවැසි මහණ විසින් භික්ෂුනෝවාදක සමමතිය පිළිගන්නට ද අයෝ තැන දී අවවාද කරන්නෙමි යි මෙ තැන දී අවවාද කරන්නෙමි යි අවවාද කරන තැන පිළිබඳ සංකේතයක් කරන්නට ද අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

35. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං ගහෙතො න ආරොචෙතති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදෙ න ආරොචෙතතෙති. යො න ආරොචෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං ගහෙතො න පච්චාහරන්ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදෙ න පච්චාහරිතතෙති. යො න පච්චාහරෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො සංකෙතං න ගව්ඡන්ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සංකෙතං න ගන්තති. යා න ගව්ඡෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො දීසානි කාය-බන්ධනානි ධාරෙතති. තෙහෙව එාසුකෙ නමෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙයාපාපි ගිහී කාමහොගිනියො’ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා දීසං කායබන්ධනං ධාරෙතති. යා ධාරෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා එකපරියාකතං කායබන්ධනං. න ච තෙන එාසුකා නමෙතති. යා නමෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො විලීචෙන පට්ඨෙන එාසුකෙ නමෙතති, චම්පට්ඨෙන එාසුකෙ නමෙතති, දුස්සපට්ඨෙන එාසුකෙ නමෙතති, දුස්සවෙණියා එාසුකෙ නමෙතති, දුස්සචට්ඨියා එාසුකෙ නමෙතති, වොළපට්ඨෙන එාසුකෙ නමෙතති, වොළවෙණියා එාසුකෙ නමෙතති, වොළචට්ඨියා එාසුකෙ නමෙතති, සුත්තවෙණියා පාසුකෙ නමෙතති, සුත්තචට්ඨියා එාසුකෙ නමෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙයාපාපි ගිහී කාමහොගිනියො’ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා විලීචෙන පට්ඨෙන එාසුකා නමෙතති, න චම්පට්ඨෙන එාසුකා නමෙතති, න දුස්සපට්ඨෙන එාසුකා නමෙතති, න දුස්සවෙණියා එාසුකා නමෙතති, න දුස්සචට්ඨියා එාසුකා නමෙතති, න වොළපට්ඨෙන එාසුකා නමෙතති, න වොළවෙණියා එාසුකා නමෙතති, න වොළචට්ඨියා එාසුකා නමෙතති, න සුත්තවෙණියා එාසුකා නමෙතති, න සුත්තචට්ඨියා එාසුකා නමෙතති. යා නමෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයොති.

35. එසමයෙහි හික්මුනු අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ආරොවනය නො කරත් (නො දන්වත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ආරොවනය නො කොට නො සිටියයුතු ය. යමෙක් ආරොවනය නො කරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළසේක.

36. එ සමයෙහි මහණහු අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ඒ බව පෙරළා නො සැල කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමමතිය පිළිගත් බව පෙරළා නො ම නො දන්වියයුතු. යමෙක් නො දන්වා නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළසේක.

37. එ සමයෙහි මෙහෙණෝ සලකුණු කළ තැනට නො යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, හික්මුණිය විසින් සලකුණු කළ තැනට නො යැමි නො කළයුතු යි. යම් මෙහෙණක් නො යන්නී නම් (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

38. එ කල්හි මෙහෙණෝ දිග කාබහන් දරන්, එයින් ම ඉළ ඇට නමත්, ‘කාමභොගී ගැහැණුන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් දිගු කාබහන් නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණට එක් වෙළුම් පටෙකින් යුත් කාබහන අනුදනිමි. එයින් ඉළ ඇට නො නැමියයුතු. යම් මෙහෙණක් නමා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

39. එ සමයෙහි මෙහෙණෝ මොළොක් උණපතුරෙන් කළ පටියෙන් ඉළඇට නමති, සම්පටින් ඉළඇට නමති, සුදුරෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නමති, සුදුරෙදි වැටියෙන් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිපටින් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිවෙණියෙන් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිවැටින් ඉළඇට නමති, හුවෙණියෙන් ඉළඇට නමති, හුවැටින් ඉළඇට නමත්. ‘ගිහී කාමභොගීනීන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මොළොක් උණපතුරෙන් කළ පටියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සම්පටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි පටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි වැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදිපටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදි වැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, හුවෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, හුවැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු. යම් මෙහෙණක් නමා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අට්ඨිලෙඤ ජසනං සංසාපෙනති, ගොභනුකෙන ජසනං කොට්ඨාපෙනති, හස්තං කොට්ඨාපෙනති, හස්තකොථිං කොට්ඨාපෙනති පාදං කොට්ඨාපෙනති. පාදකොථිං කොට්ඨාපෙනති, උෞරුං කොට්ඨාපෙනති. මුඛං කොට්ඨාපෙනති, දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියො'ති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසු. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අට්ඨිලෙඤ ජසනං සංසාපෙනතිං -පෙ- න දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනතිං. යා කොට්ඨාපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංසා"ති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බංගියා භික්ඛුනියො මුඛං ආලිම්බෙනති, මුඛං උම්මද්දෙනති, මුඛං චූණ්ණෙනති, මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤෙනති, අඛරාගං කරොනති, මුඛරාගං කරොනති, අඛරාගමුඛරාගං කරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසු. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා මුඛං ආලිම්බිතං, න මුඛං උම්මද්දිතං, න මුඛං චූණ්ණිතං, න මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤිතං, න අඛරාගො කාතං, න මුඛරාගො කාතං, න අඛරාගමුඛරාගො කාතං, යා කරෙය්‍ය¹ ආපතති දුක්ඛංසා"ති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බංගියා භික්ඛුනියො අවඛං කරොනති, විසෙසකං කරොනති, ඔලොකනකෙන ඔලොකෙනති, සාලොකෙ නිට්ඨෙනති, නව්චං² කාරාපෙනති, වෙසිං උට්ඨාපෙනති, පානාගාරං යපෙනති, සුනං යපෙනති. ආපණං පසාරෙතති. වඩ්ඪිං පයොජෙනති, වාණිජ්ජං පයොජෙනති, දසං උපට්ඨාපෙනති, දසිං උපට්ඨාපෙනති. කම්මකාරං උපට්ඨාපෙනති කම්මකාරීං උපට්ඨාපෙනති, තීරවජානගතං උපට්ඨාපෙනති, හරිතකපකකිකං පකිණෙනති, නම්මකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහීකාමභොගිනියොති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසු. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අවඛං කාතං. -පෙ- න නම්මකං ධාරෙතං. යා ධාරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංසා"ති.

1. කාරෙය්‍ය - මජ්ඣ.

2. සනව්චං - මජ්ඣ.

40. එ සමයෙහි මෙහෙණේ ගවයන්ගේ කෙණ්ඩා ඇටයෙන් කටි පෙදෙස (තුනටිය පෙදෙස) අතුල්ලනී, ගවයන්ගේ හනු ඇටයෙන් කටිපෙදෙස කොටවනී, අතෙහි (යිතුවම්) කොටවනී, පිටි අත කොටවනී. පයෙහි කෙණ්ඩා කොටවනී, පිටිපතුල කොටවනී, කළවා කොටවනී. මුව කොටවනී, දත්මස කොටවනී. ගිහි කාම-භොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ කියනී, දෙය් පතුරුවනී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළාහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් ගවයන්ගේ කෙණ්ඩාඇටයෙන් කටි පෙදෙස නො ඇතිල්ලිය යුතු ... දත් මස නො කෙටවිය යුතු. යම් මෙහෙණක් කොටවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදාළසේක.

41. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ මුව ආලෙප කරනී, මුව සිනිඳු කරනී, මුව වත්සුණුයෙන් තවරනී, මනොසිල (කල්ක) යෙන් මුව ලකුණු කරනී, අඛරාග (ඇඟ පාට කිරීම) කරනී, මුඛරාගය (මුහුණ පාටකිරීම) කරනී, අඛරාගමුඛරාග (දෙක ම) කරනී. 'ගිහිකාමභොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ පවසනී, දෙය් පතුරුවනී. මෙ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මුව ආලෙපකිරීම නො කළ යුතු, මුව සිනිඳු කිරීම නො කළයුතු, මුව සුණු තැවරීම නො කළයුතු, මනොසිල කල්කයෙන් මුව ලකුණු කිරීම නො කළයුතු, අඛරාගය නො කළයුතු, මුඛරාගය නො කළයුතු, අඛරාග-මුඛරාග නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදාළසේක.

42. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ අවධාය (ඇයෙහි අඳුන් ගානා විට ඇස් කෙළවර යටිතුරු වූ විසිතුරු රේඛා ඇදීම) කෙරෙහි, කම්මුලෙහි විසෙසකය (කම්මුලෙහි විසිතුරු පත්‍ර ලෙඛා) කෙරෙහි, කටුඵලෙන් (වීරිය දෙස) බලනී, ආලෝක සහිත තැන (දෙර හැර සිරුරින් අඩක් දක්වමින්) සිටිනී, නෘත්‍ය කරවනී, වෙසඟනන් එළවා සිටුවනී, සුරාසැල් තබනී, මස් වෙළඳ සැල් තබනී (මස් විකුණනී), වෙළඳසැල් විවෘත කෙරෙහි, පොලි කිරීමෙහි යෙදෙහි, වෙළඳාමෙහි යෙදෙහි, දූසයන් එළවා සිටුවනී, දසින් එළවා සිටුවනී, කම්කරුවන් එළවා සිටුවනී, කම්කරු ස්ත්‍රීන් එළවා සිටුවනී, නිරිසනුන් එළවා සිටුවනී, මිශ්‍ර පළතුරුහල් (අරළු ඇ ගෙඩිවම් විකුණන අවන්හල්) විවෘත කෙරෙහි, ඉළඇට නමන බැඳුම් දරන්. 'ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ කියනී, දෙය් පතුරුවනී. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අවධාය නො කළයුතු ... නමකකය නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි (වදාළසේක).

43. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො සබ්බ-
නීලකානී වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බජිතකානී වීවරානී ධාරෙනතී,
සබ්බලොභිතකානී වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බමඤ්ඤාදිකානී වීවරානී
ධාරෙනතී, සබ්බකණ්ණානී වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බමහාරඤ්ඤානී
වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බමහානාමරණානී වීවරානී ධාරෙනතී,
අභිජ්ඣනදසානී වීවරානී ධාරෙනතී, දීඝදසානී වීවරානී ධාරෙනතී,
පුළ්ඤ්ඤානී වීවරානී ධාරෙනතී, ඵණ්දසානී වීවරානී ධාරෙනතී,
කඤ්චුකං ධාරෙනතී, තිරිට්ඨං ධාරෙනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී,
වීයනතී, විපාචෙනතී: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියො'ති. භගවතො
එතමස්සං ආරොචෙස්සං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සබ්බනීලකානී
වීවරානී ධාරෙනතී -පෙ- න තිරිට්ඨං ධාරෙනතී. යා
ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛමස්සා"ති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාකරා භික්ඛුනී කාලං
කරොන්ති එවමාහ: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤා
භොතු'ති. තස්ස භික්ඛු ව භික්ඛුනියො ව විවදන්ති 'අමාකං භොති,
අමාකං භොති'ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං. 'භික්ඛුනී වෙ
භික්ඛවෙ කාලං කරොන්ති එවං වදෙය්‍ය 'මමච්චයෙන මයං
පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති. අනිසස්සරො තස්ස භික්ඛුසඤ්ඤා
භික්ඛුනී සඤ්ඤාසෙවෙතං. සික්ඛමානා වෙ භික්ඛවෙ -පෙ- සාමණේරී
වෙ භික්ඛවෙ කාලං කරොන්ති එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං
පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති. අනිසස්සරො තස්ස භික්ඛු සඤ්ඤා
භික්ඛුනී සඤ්ඤාසෙවෙතං. භික්ඛු වෙ භික්ඛවෙ කාලං කරොන්තො
එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති.
අනිසස්සරො තස්ස භික්ඛුනී සඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤාසෙවෙතං. සාමණේරො
වෙ භික්ඛවෙ -පෙ- උපාසකො වෙ භික්ඛවෙ -පෙ- උපාසිකා වෙ
භික්ඛවෙ -පෙ- අඤ්ඤා වෙ භික්ඛවෙ කොචි කාලං කරොන්තො
එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති.
අනිසස්සරො තස්ස භික්ඛුනී සඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤාසෙවෙතනති'.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාකරා පුරාණමල්ලී
භික්ඛුනීපු පබ්බජිතා භොති. සා රජකාය දුබ්බලකං භික්ඛුං පස්සිත්වා
අංසකුටෙන පහාරං දක්වා පච්චෙට්ඨි.¹ භික්ඛු උජ්ඣායනතී, වීයනතී,
විපාචෙනතී: 'කථං හි නාම භික්ඛුනී භික්ඛුස්ස පහාරං දස්සති'ති.
භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුස්ස
පහාරො දතබ්බො. යා දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛමස්සා. අනුජානාමී
භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පස්සිත්වා දුරතොව ඔක්කමිත්වා මග්ගං
දඤ්ඤති."

43. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ සියල්ල නිල්වන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල පිතවර්ණ වූ සිවුරු දරති, සියල්ල ලේවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල මදවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල කළුවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල රත්වයන්ගේ පිටෙහි පැහැ වැනි පැහැයෙන් රතලද සිවුරු දරති, සියල්ල පියුම්පෙති වැනි පැහැයෙන් රතලද සිවුරු දරති, නො සිඳින ලද දහවලු කොන් ඇති සිවුරු දරති, දිගු දහවලු කොන් ඇති සිවුරු දරති, මලින් යුත් දහවලු ඇති සිවුරු දරති, පෙණ වැනි දහවලු ඇති සිවුරු දරති, සැට්ට දරති, රුක්සුඹුළු දරත්. 'ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළෝ ය. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් සියල්ල නිල්වන් වූ සිවුරු නො දැරියයුතු ... රුක්සුඹුළු නො දැරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදළුසේක.

44. එ සමයෙහි එක් මෙහෙණක් කල්ලිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට අයිති වේව' යි කිවු ය. එහි මහණේ ද මෙහෙණේ ද 'අපට අයිති යැ අපට අයිති යැ' යි විවාද කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දන්වූහ. "මහණෙනි, ඉදින් මෙහෙණක් කල්ලිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට වේව' යි කියන්නී නම් එහි හික්ෂු සඩ්ඟයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්ෂුණි සඩ්ඟයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් සික්ඛ-මානාවක් ... මහණෙනි, ඉදින් සාමණේරියක් කල්ලිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට වේව' යි කියන්නී නම් එහි හික්ෂු සඩ්ඟයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්ෂුණි සඩ්ඟයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් මහණෙක් කල්ලිය කරන්නේ 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට වේව' යි කියන්නේ නම් එහි හික්ෂුණි සඩ්ඟයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්ෂුසඩ්ඟයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් සාමණේරයෙක් ... මහණෙනි, ඉදින් උපාසකයෙක් ... මහණෙනි, ඉදින් උපාසිකාවක් ... මහණෙනි, ඉදින් අන් කිසිවෙක් කල්ලිය කරන්නේ 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඟයාට වේව' යි කියන්නේ නම් එහි හික්ෂුණි සඩ්ඟයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්ෂුසඩ්ඟයාට ම" යැ යි (වදළුසේක.)

45. එ සමයෙහි ගිහිකල මලලයකුගේ බිරියක් වූ ස්ත්‍රියක් මෙහෙණන් වෙත පැවිදිවූ ය. ඊ විවිධයෙහි දී දුබල මහණකු දක දසරුවෙන් පහර දී පෙරළුවා ය. 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් මහණකුට පහර දෙන්නී ද, යි හිඤ්ඤ ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දන්වූහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකුට පහර නො දියයුතු. යම් මෙහෙණක් පහර දෙන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දක දුර දී ම ඉවත්වී මග (ඉඩ) දෙන්නට අනුදානම් යි" (වදළුසේක.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරා ඉඤ්ඤා පවුල්පතිකා ජාරෙන ගබ්භිනී හොති. සා ගඛං පාතෙඤා කුලුපිකං භික්ඛුනී. එතදවොච: 'හඤ්ඤා ඉමං ගඛං පතෙන නීහරා'ති. අථ ඛො සා භික්ඛුනී නං ගඛං පතෙන පකඛිපිඤා සඛකාටියා පටිච්ඡාදෙඤා අගමාසි. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරෙන පිණ්ඩවාරිකෙන භික්ඛුනා සමාදනං කතං හොති 'යමහං පයමං භික්ඛං ලභිස්සාමී න නං අදඤා භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා පරිභුඤ්ජස්සාමී'ති.

අථ ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනී පසස්ඤා එතදවොච: 'හඤ්ඤා හගිනි භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති. 'අලං අය්‍යා'ති. දුතියමපි ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනී. එතදවොච: 'හඤ්ඤා හගිනි භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති. 'අලං අය්‍යා'ති. තතියමපි ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනී. එතදවොච: 'හඤ්ඤා හගිනි භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති 'අලං අය්‍යා'ති. 'මයා ඛො හගිනි සමාදනං කතං යමහං පයමං භික්ඛං ලභිස්සාමී න නං අදඤා භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා පරිභුඤ්ජස්සාමීති. හඤ්ඤා හගිනි භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති.

අථ ඛො සා භික්ඛුනී තෙන භික්ඛුනා නිප්පිළියමානා නීහරිඤා පතං දසෙස්සයි: 'පස්ස අය්‍ය - පතෙන ගඛං. මා ව කස්සථි ආරොවෙයි'ති. අථ ඛො සො භික්ඛු උජ්ඣායනී, වීයනී, විපාවෙනි: 'කථං භි නාම භික්ඛුනී පතෙන ගඛං නීහරිස්සති'ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනා එතමඤ්ඤා ආරොවෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අජ්ච්ඡා සනතුට්ඨා උජ්ඣායනා කුක්කුලවකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනනී වීයනනී, විපාවෙනනී: 'කථං භි නාම භික්ඛුනී පතෙන ගඛං නීහරිස්සති'ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙස්ස. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පතෙන ගඛො නීහරිතට්ඨො. යා නීහරෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛංසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛු පසස්ඤා නීහරිඤා පතං දසෙස්සතුනති".

47. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො භික්ඛු පසස්ඤා පරිවතෙඤා පතමුලං දසෙස්සනති. භික්ඛු උජ්ඣායනනී, වීයනනී, විපාවෙනනී: 'කථං භි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො භික්ඛු පසස්ඤා පරිවතෙඤා පතමුලං දසෙස්සනති'ති. අථ ඛො භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙස්ස. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛු පසස්ඤා පරිවතෙඤා පතමුලං දසෙස්සනති. යා දසෙස්සය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛංසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛු පසස්ඤා උක්ඛුජ්ඣා පතං දසෙස්සතු. යඤ්ඤා පතෙන ආමිසං හොති තෙන ව භික්ඛු නිමනෙතතට්ඨොති".

46. එ සමයෙහි බැහැර වෙසෙන භිමියා ඇති එක්තරා ස්ත්‍රියක් සොර සැමියකු නියා ගැබ්නි වූය. ඊ ගැබ හෙළා කුලුපග මෙහෙණකට මෙසේ කිවු ය. 'ආයඨාවෙනි, මේ ගැබ පාත්‍රයෙන් බැහැර ගෙන යනු මැනවු' යි. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ ඒ ගැබ පාත්‍රයෙහි බහා සහළ සිවුරින් වසාගෙන ගියා ය. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණකු විසින් 'මම පළමු යම් භික්ෂාවක් ලබන්නෙමි ද එය මහණකුට හෝ මෙහෙණකට හෝ නො දී නො වළඳන්නෙමි' යි සමාදන්වීමක් කරන ලද්දේ වෙයි.

ඉක්බිති ඒ මහණ ඒ මෙහෙණ දෑක 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි කී ය. 'ආයඨයෙනි, කම් නැත' යි (කිවුය) දෙවැනි වරද ඒ මහණ 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි ඒ මෙහෙණකට කී ය. 'ආයඨයෙනි, කම් නැත' යි කිවු ය. තෙවැනි වරද ඒ මහණ 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි ඒ මෙහෙණකට කී ය. 'ආයඨයෙනි, කම් නැත' යි කිවු ය. 'සොහොවුරියනි, මා විසින් 'මම පළමු යම් භික්ෂාවක් ලබන්නෙමි ද එය මහණකුට හෝ මෙහෙණකට නො දී නො වළඳන්නෙමි' යි සමාදන්වීමක් කරන ලද්දේ වෙයි. එහෙයින් සොහොවුරියනි භික්ෂාව පිළිගනුව' යි කී ය.

ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ ඒ මහණ විසින් පෙළනු ලබන්නී පාත්‍රය බැහැර කොට 'ආයඨයන් වහන්ස, පාත්‍රයෙහි ගැබ බැලුව මැනවි, කිසිවකුට ද නො දැන්වුව මැනවු' යි කියා (පාත්‍රය) පෙන්වු ය. ඉක්බිති ඒ මහණ 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් පාත්‍රයෙන් ගැබක් බැහැරට ගෙන යා ද' යි ලමු කොට සිතයි, නුගුණ කියයි, දෙස් පතුරුවයි. වැලි ඒ මහණ මේ කරුණ භික්ෂුන්ට සැලකෙළේ ය. අල්පෙව් වූ ලද දෙයින් සතුටු වන්නා වූ පවට ලජ්ජා ඇති (පව් කිරීමෙහි) කුකුස් ඇති භික්ෂෙණු කැමති යම් ඒ මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුහු 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් පාත්‍රයෙන් ගැබක් බැහැරට ගෙන යන්නී ද' යි ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණක විසින් පාත්‍රයෙන් ගැබක් බැහැරට නො ගෙන යායුතු. යම් මෙහෙණක් ගෙනයන්නී ද දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දෑක පාත්‍රය බැහැර කොට දක්වීමට අනුදනිමි" යි (වදළසේක).

47. එසමයෙහි සවග මෙහෙණෝ මහණකු දෑක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍රමූලය (පාත්‍රයෙහි අඩිය) පෙන්වති. 'කෙසේ නම් සවග මෙහෙණෝ මහණකු දෑක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍රමූලය පෙන්වත් ද' යි මහණෝ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණෝ මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දෑක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍ර මූලය නො දක්වියයුතු. යම් මෙහෙණක් දක්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දෑක උඩුකුරු කොට පාත්‍රය දක්වන්නට අනුදනිමි. පාත්‍රයෙහි යම් ආමිසයක් වෙයි නම් එයින් ද ඒ මහණ පැවරියයුතු" යි වදළසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

48. තෙන ටො පන සමයෙන සාවතීයං රටියාය පූරිස-
වාඤ්ඤානං ජඩ්ඞිතං භොති. තං භික්ඛුනියො සකකච්චිං උපනිජ්ඣායිංසු.
මනුස්සා උකකුට්ඨිං අකංසු. තා භික්ඛුනියො මංකු අහෙසුං. අරං
ටො තා භික්ඛුනියො උපක්කයං ගන්තො භික්ඛුනිනං එතමස්මං
ආරොචෙසුං. යා තා භික්ඛුනියො අප්පිව්ඡා සන්තුවධා ලඤ්ඤානො
කුකකුට්ඨකා ධික්ඛාකාමා තා උජ්ඣායන්ති, වීයන්ති, විපාචෙන්නි:
'කථං හි නාම භික්ඛුනියො පූරිසවාඤ්ඤානං උපනිජ්ඣායික්කන්ති:
අරං ටො තා භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමස්මං ආරොචෙසුං. භික්ඛු
භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පූරිස-
වාඤ්ඤානං උපනිජ්ඣායිතං. යා උපනිජ්ඣායෙය්‍ය ආපත්ති
දුක්ඛටස්සාති."

49. තෙන ටො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛුනං ආමිසං
දෙනති. භික්ඛු භික්ඛුනිනං දෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, වීයන්ති,
විපාචෙන්නි: 'කථං හි නාම භද්දන්තා අක්කන්තො පරිභොගස්මාය
දින්නං අඤ්ඤාසං දස්සන්ති. මයමපි න ජානාම දන්තං දත්තන්'. භගවතො
එතමස්මං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ අක්කන්තො පරිභොගස්මාය
දින්නං අඤ්ඤාසං දත්තං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සාති".

50. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛුනං ආමිසං උස්සන්තං
භොති. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ
සඤ්ඤාසං දත්තන්." බාළගන්තං උස්සන්තං භොති. භගවතො එතමස්මං
ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුග්ගාලිකමි දත්තන්." තෙන
ටො පන සමයෙන භික්ඛුනං සන්නිධිකන්තං ආමිසං උස්සන්තං
භොති. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ
භික්ඛුනං සන්නිධිං භික්ඛුනිහි භික්ඛුහි පටිගග්ගාපෙත්වා පරිභුඤ්ඤන්ති."

51. තෙන ටො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛුනිනං ආමිසං
දෙනති. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං දෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, වීයන්ති,
විපාචෙන්නි: 'කථං හි නාම භික්ඛුනියො අක්කන්තො පරිභොගස්මාය
දින්නං අඤ්ඤාසං දස්සන්ති. මයමපි න ජානාම දන්තං දත්තන්'.
භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අක්කන්තො
පරිභොගස්මාය දින්නං අඤ්ඤාසං දත්තං. යා දදෙය්‍ය ආපත්ති
දුක්ඛටස්සාති."

48. එ සමයෙහි සැවැත්තුවර විජයෙක පුරුෂ නිමිත්තක් දමන ලද්දේ වෙයි. මෙහෙණේ එය මැනවින් සිත් එළවා බැලූහු. මිනිස්සු ඔල්වර හඬ නැඟූහ. ඒ මෙහෙණේ (ලස්සාවෙන්) මිකු වූහ. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණේ මෙහෙණවරට ගොස් මෙහෙණන්ට මෙ කරුණ සැලකළහ. අල්පෙව්ප වූ ලද දැයින් සතුටු වන්නා වූ ලජ්ජී වූ (පවෙහි) කුකුස් ඇත්තා වූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් ඒ මෙහෙණ කෙනෙක් වූ ද ඔවුහු ‘කෙසේ නම් මෙහෙණේ පුරුෂනිමිත්ත සිත් එළවා බැලූහු ද’ යි ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. වැලි ඒ මෙහෙණේ මෙ කරුණ මහණුන්ට දැන්වූහ. මහණේ මෙ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් පුරුෂනිමිත්ත සිත් එළවා නො බැලියයුතු. යම් මෙහෙණක් සිත් එළවා බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ”.

49. එ සමයෙහි මිනිස්සු භික්ෂුන්ට ආමියය දෙත්. භික්ෂුහු භික්ෂුණින්ට දෙත්, ‘කෙසේ නම් වහන්දෑ තමන්ට පරිභෝග පිණිස දුන් දෑ අන්‍යායන්ට දෙන්නෝ ද. අපි ද දන් දෙන්නට නො දනිමු ද’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, තමන්ට පරිභෝග පිණිස දුන් දෑ අන්‍යායන්ට නො දියයුතු. යමෙක් දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි (වදළ සේක.)

50. එ සමයෙහි භික්ෂුන්ට ආමියය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ දැන්වූහ “මහණෙනි, සබ්බසාධ දීමට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.) ඉතා බෙහෙවින් රැස් වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පොද්ගලික ලෙස ද දීමට අනුදනිමි” යි (වදළ සේක.) එසමයෙහි භික්ෂුන්ට රැස් කළ ආමියය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන්ගේ සන්නිධි (වග්‍යෙන් රැස් කළ) ආමියය භික්ෂුණින් විසින් ද භික්ෂුන් විසින් ද පිළිගන්වාගෙන වළඳන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

51. එසමයෙහි මිනිස්සු භික්ෂුණින්ට ආමියය දෙත්, භික්ෂුහු භික්ෂුන්ට දෙත්, ‘කෙසේ නම් භික්ෂුණිහු තමන්ට පරිභෝග පිණිස දෙන ලද්ද අන්‍යායන්ට දෙන්නාහු ද. අපි ද දන් දෙන්නට නො දනුමෝ ද’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් තමන්ගේ පරිභෝග පිණිස දෙන ලද්ද අන්‍යායන්ට නො දියයුතු, යම් මෙහෙණක්දේ නම් දුකුළු ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනීනං ආමිසං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඩ්ඝසස දූතනි”. බාළ්ගතරං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුග්ගලිකම්චි දූතනි”. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනීනං සන්තිධිකතං ආමිසං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ෂුනීනං සන්තිධිං භික්ඛුභි භික්ෂුනීනි¹ පටිගගහාපෙඤ්ඤා² පරිභුඤ්ජිතනි”.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනීනං සෙනාසනං උස්සන්තං හොති. භික්ෂුනීනං න හොති. භික්ෂුනීයො භික්ෂුනං සන්තිකෙ දුතං පාහෙසුං: ‘සාධු හතෙත අය්‍යා අමොකං සෙනාසනං දෙනතු තාවකාලිකනි’³. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ෂුනීනං සෙනාසනං දූතං තාවකාලිකනි”.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන උතුනියො භික්ෂුනීයො ඔනද්ධමඤ්ඤං ඔනද්ධපියං අභිනිසිද්ධන්ති අභිනිපජ්ජන්ති. සෙනාසනං ලොභිතෙන මකඛියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ උතුනියා භික්ෂුනියා ඔනද්ධමඤ්ඤං ඔනද්ධපියා අභිනිසිද්ධන්ති. අභිනිපජ්ජන්ති. යා අභිනිසිද්ධෙයා වා අභිනිපජ්ජෙයා වා ආපනති දුක්ඛකට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආවසථව්චරනි”⁴.

ආවසථව්චරං⁵ ලොභිතෙන මකඛියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආණ්ඩොළකනි”⁶. වොළකං නිපතති⁷. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුත්තකෙන බන්ධිතා උරුයා බන්ධිතනි”⁸. සුත්තකං ඡිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංවෙලලියං කට්ඨසුත්තකනි”⁹.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡඤ්ඤායා භික්ෂුනීයො සබ්බකාලං කට්ඨසුත්තකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, වියන්ති, විපාවෙන්ති. ‘සෙය්‍යථාපි ගිභී කාමහොගිනියොති’¹⁰. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං: “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා සබ්බකාලං කට්ඨසුත්තකං ධාරෙතන්ති. යා ධාරෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ උතුනියා කට්ඨසුත්තකනි”.

දුතිය භාණ්ඩාරං.

1. භික්ෂුනී - මජ්ඣ. උතං.
2. පටිගගහාපෙඤ්ඤා - මජ්ඣ.
3. උතුනියා - මජ්ඣ. උතං.
4. ආවසථව්චරං - මජ්ඣ.
5. නිසිද්ධි - මජ්ඣ.

52. එසමයෙහි මෙහෙණන්ට ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සම්මසාධ දෙන්තට අනුදනිමි” යි. ඉතා බෙහෙවින් රැස්වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දැන්වූහ. “මහණෙනි, පොද්ගලිකවද දීමට අනුදනිමි යි. එසමයෙහි භික්ෂුණීන්ගේ සන්තිධි කළ ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන්ගේ සන්තිධි කළ ආමිසය භික්ෂුන් විසින් ද භික්ෂුණීන් විසින් ද පිළිගන්වාගෙන පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

53. එසමයෙහි භික්ෂුන්ට සෙනසුන් බොහෝ වූයේ වෙයි. භික්ෂුණීන්ට නො වෙයි. ‘වහන්ස, ආරාමයන් වහන්සේ අපට තාවකාලික ව සෙනසුන් දෙන්නාහු නම් මැනවැ’ යි භික්ෂුන් සමීපයට දුන්සකු යැවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණීන්ට තාවකාලික ව සෙනසුන් දෙන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

54. එ සමයෙහි ඔසප් වූ මෙහෙණෝ බඳනා ලද මෙටට සහිත ඇදෙහි බඳනා ලද මෙටට සහිත පුටුවෙහි හිඳින්, හොවින්, සෙනසුන ලෙසින් තැවරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, ඔසප් වූ මෙහෙණ විසින් බඳනා ලද මෙටට සහිත ඇදෙහි බඳනා ලද මෙටට සහිත පුටුවෙහි නො හිඳියයුතු, නො හෙවියයුතු. යම් මෙහෙණක් හිඳි නම් හෝ හොවි නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ආවසරච්චරය (ආවාසයෙහි දී පරිභෝග කරන සිවුර) අනුදනිමි” යි වදළසේක.

ආවසරච්චරය ලෙසින් වැකෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ආණ්ඩොලකය (රෙදිවලින් කළ මුඩියක් වැනි වැස්මක්) අනුදනිමි” යි. ආණ්ඩොලකය ගිලිහෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, හුයෙකින් බැඳ කළවායෙහි බඳින්තට අනුදනිමි” යි. හුය සිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, කැසපට ද කට්භුය ද අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

55. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණෝ හැමකල්හි කට්භුය දරන්. ‘ගිහි කාමභොගීන් මෙනැ’යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. මෙකරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් හැමකල්හි කට්භුය නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඔසප් වූ මෙහෙණට කට්භුය අනුදනිමි” යි වදළහ.

දෙවැනි බණවර යි.

56. තෙන ටො පන සමයෙන උපසම්පන්නායො දිස්සන්ති අනිම්බාපි නිම්බනමන්තාපි අලොභිතාපි ධූවලොභිතාපි පග්ගරන්ති පිබ්බරිතිපි* ඉත්ථිපණ්ණිකාපි වෙට්ඨරිසිකාපි සමතිත්තාපි උභතො-
ඛාඤ්ජනකාපි*. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපසම්පාදෙත්තියා චතුර්විසති අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ පුරිඤ්ඤාඛා: “නයි අනිම්බා, නයි නිම්බනමන්තා, නයි අලොභිතා, නයි ධූවලොභිතා, නයි ධූවලොභා, නයි පග්ගරන්ති, නයි පිබ්බරිති, නයි ඉත්ථිපණ්ණිකා, නයි වෙට්ඨරිසිකා, නයි සමතිත්තා, නයි උභතොඛාඤ්ජනකා. සන්ති තෙ එවරුපා ආබාධා: කුට්ඨං ගණ්ඨො කිලාසො සොසො අපමාණො. මනුස්සාපි, ඉත්ථිපි, භුජිස්සාපි, අනාණාපි, නයි රාජහට්ඨි, අනුඤ්ඤාපි මාතාපිතූහි සාමිකෙන, පරිපුණ්ණවිසතිවස්සාපි, පරිපුණ්ණං තෙ පත්තව්වරං, කිං නාමාපි, කා නාමා තෙ පට්ඨතිති”ති.

57. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤා. උපසම්පදපෙබ්බායො* විජායන්ති මංකු භොතති න සංකොතති වික්ඛපෙජ්ඣං. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකතො උපසම්පන්නාස භික්ඛුනීසංඝො විසුද්ධාස භික්ඛුසංඝො උපසම්පදන්ති”.

58. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො අනුසිට්ඨා උපසම්පදපෙබ්බායො අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤා. උපසම්පද-
පෙබ්බායො විජායන්ති. මංකු භොතති. න සංකොතති වික්ඛපෙජ්ඣං. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පට්ඨමං අනුසාසිත්වා පට්ඨා අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤාතිති”. තස්මෙව සංඝ-
මචෙකං අනුසාසන්ති, උපසම්පදපෙබ්බායො තස්මෙව විජායන්ති. මංකු භොතති. න සංකොතති වික්ඛපෙජ්ඣං. හගවතො එතමන් ආරො-
චෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකමන්තං අනුසාසිත්වා සංඝමචෙකං අන්තරාධිකෙ ධම්මෙ පුරිඤ්ඤා”.

1. අලොභිතා - භික්ඛු.
2. පිබ්බරිතිපි - මර්ග.
3. උභතොඛාඤ්ජනාපි - මර්ග.
4. උපසම්පදපෙබ්බායො - මර්ග.
5. උපසම්පදපෙබ්බායො - මර්ග.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

56. එ සමයෙහි ස්ත්‍රී නිමිත්ත නැත්තා වූද, නිමිත්තමාත්‍රයක් ඇත්තා වූද, මඳක් ලේ වැගිරීම් ඇත්තා වූද, නිතර ලේ වැගිරීම් ඇත්තා වූ ද, නිතර වැසුම් කඩ දරන්නා වූද වැගිරෙන්නී වූද, පිටත නික්මුණු මස්රොද ඇත්තා වූ ද, ස්ත්‍රී පණ්ඩක වූද, විකෘත පුරුෂස්වභාව ඇත්තා වූ ද, මිශ්‍ර වූ වසමග පසමග ඇත්තා වූ ද, උභතොබ්‍යක්ෂ්‍යතක වූද උපසපත් මෙහෙණිහු දක්නා ලැබෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, උපසමපද කරන්නිය විසින් සුවිසි අන්තරායකරධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ පිළිවිසිය යුතු. අනිමිත්තා නො වෙහි ද, නිමිත්තමාත්‍ර ඇත්තී නො වෙහි ද, අලොභිතා නො වෙහි ද, ධූවලොභිතා නො වෙහිද, ධූවවොළා නො වෙහි ද, නිතර ලේ වැගිරීම් ඇත්තී නො වෙහි ද, සිබරිණි නො වෙහි ද, ස්ත්‍රීපණ්ඩක නො වෙහිද, විකෘත පුරුෂස්වභාව ඇත්තී නො වෙහි ද, සමිතිනා නො වෙහිද, උභතොබ්‍යක්ෂ්‍යතක නො වෙහි ද, කුෂ්ට-රෝගය, ගෙඩිය, කිලාසය (එනම් කුෂ්ටරෝගය) ඤය රෝගය, වස්මරය යන මෙබඳු ආබාධයෝ තොපට වෙත් ද, මනුෂ්‍ය වෙහිද, ස්ත්‍රියක් වෙහි ද, අදියක් වෙහි ද, ණය නැත්තියක් වෙහි ද, රජසෙබළියක් නො වෙහි ද, මවුපියන් විසින් හා හිමියා විසින් අනුදන්නාලද ද, පිරිපුන් විසිවයස් ඇත්තී ද, තොපගේ පාසිවුරු පිරිපුන් ද, කිනම් වෙහි ද, තොපගේ උපාධ්‍යායා තොමෝ කිනම් ඇත්තී ද යි.

57. එසමයෙහි භික්ෂුහු භික්ෂුණීන්ගේ අන්තරායකරධර්ම පිළිවිසින්, උපසමපදපෙක්ෂිකාවෝ ගොඵගැසී සිටිත්, මතු වෙති. වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණීසංඝයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූ භික්ෂුණීසංඝයා කෙරෙහි උපසපත් වූ මෙහෙණහට භික්ෂුසංඝයා කෙරෙහි උපසමපද වීම අනුදනිමි” යි වදළසේක.

58. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු අනුශාසනා නො කළ උපසමපද-පෙක්ෂිකාවන් අන්තරායික ධර්ම පිළිවිසින්, උපසමපදපෙක්ෂිකාවෝ ගොඵගැසී සිටිත්, මතු වෙත්, වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පළමු අනුශාසනා කොට පසුව අන්තරායික ධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි” යි. එහි සඟ මැද ම අනුශාසනා කරත්. උපසමපද-පෙක්ෂිකාවෝ එසේ ම ගොඵගැසී සිටිති. මතු වෙති. වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එකත්පසෙක අනුශාසනා කොට සඟ මැද අන්තරායික ධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි” යි.

එවකේ පන භික්ෂුවේ අනුසාසිතයෝ: පටමං උපජ්ඣං ගාභාපෙනබ්බං. උපජ්ඣං ගාභාපෙනා පනතථිවරං ආචිකිතබ්බං: අයං තෙ පනෙතා, අයං සබ්බාථි, අයං උත්තරාසංඝො, අයං අනුරාධාසංඝො, ඉදං සබ්බාච්චිකං, අයං උදකසාවිකා. ගච්ඡ අමුඛි භික්ෂාසෙ තිව්ඨාභීති. ඛාලා අව්‍යානා අනුසාසනති. දුරනුසිට්ඨා උපසම්පදපෙට්ඨායො වීර්ඪායනති මඩ්ඤ්ඤා භොනති. න සංකප්පානති විසංකප්පං. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ෂුවේ ඛාලාය අව්‍යානාය අනුසාසිතබ්බං. යා අනුසාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛපසං. අනුජානාමි භික්ෂුවේ ව්‍යානාය භික්ෂුනියා පටිඛලාය අනුසාසිතති”. අසම්මතා අනුසාසනති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ෂුවේ අසම්මතාය අනුසාසිතබ්බං. යා අනුසාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛපසං. අනුජානාමි භික්ෂුවේ සම්මතාය අනුසාසිතං”.

එවකේ පන භික්ෂුවේ සම්මතනීතබ්බං: අත්තනා වා අත්තනාං සම්මතනීතබ්බං. පරාය වා පරා සම්මතනීතබ්බං. කථංඤ්ඤා අත්තනා වා අත්තනාං සම්මතනීතබ්බං? ව්‍යානාය භික්ෂුනියා පටිඛලාය සංඝො ඤාපෙනබ්බං: “සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඝො: ඉස්සන්තොමා ඉස්සන්තොමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා. යදි සංඝො පනතකල්ලං අභං ඉස්සන්තොමා ඉස්සන්තොමං අනුසාසෙය්‍යනති”. එවං අත්තනාව අත්තනාං සම්මතනීතබ්බං. කථංඤ්ඤා පරාය පරා සම්මතනීතබ්බං? ව්‍යානාය භික්ෂුනියා පටිඛලාය සංඝො ඤාපෙනබ්බං: “සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඝො. ඉස්සන්තොමා ඉස්සන්තොමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා. යදි සංඝො පනතකල්ලං ඉස්සන්තොමා ඉස්සන්තොමං අනුසාසෙය්‍යනති”. එවං පරාය වා පරා සම්මතනීතබ්බං.

තාය සම්මතාය භික්ෂුනියා උපසම්පදපෙට්ඨා උපසම්ඤ්ඤා එවමස්ස වචනියා: “සුඤ්ඤා ඉස්සන්තොමෙ අයං තෙ සච්චකාලො භුතකාලො යං ජාතං තං සංඝමපේඤ්ඤා පුච්ඡන්ත සන්තං අත්ථිති වත්තබ්බං. අසන්තං නත්ථිති වත්තබ්බං. මා ඛො වීර්ඪාසි¹ මා ඛො මඩ්ඤ්ඤා අභොසි. එවං තං පුච්ඡස්සනති; නසි අනිමිත්තං, නසි නිමිත්තමත්තං, නසි අලොභිතා², නසි ධ්වචලොභිතා, නසි ධ්වචලොභා, නසි පඤ්ඤානති, නසි සිට්ඨිතී³, නසි ඉස්සන්තොමා, නසි වෙදුරිසිකා, නසි සම්මතං,

1. වීර්ඪාසි - මරණං.

2. අලොභිතා - සි.

3. සිට්ඨිතී - මරණං.

මහණෙනි, මෙසේ අනුශාසනා කළයුතු. පළමුව උපාධිකායයක ගැන්වියයුතු. උපාධිකායයක ගන්වා පාසිවුරු කියාදියයුතු: මේ තොපගේ පාත්‍ර ය, මේ සහළ සිවුර ය, මේ කනිපට සිවුර ය, මේ අඳන ය, මේ තනවැස්ම ය, මේ දියසඵව ය. යව තෙල අවකාසයෙහි සිවුව සි. බාල වූ අව්‍යක්ත වූ (මෙහෙණිහු) අනුශාසනා කෙරෙත්. වැරදි ලෙස අනුශාසනා කරනලද උප-සම්පදපෙක්ෂිකාවෝ ගොඵගැසී සිටිති, මතු වෙති, විසඳන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණ විසින් අනුශාසනා නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් අනුශාසනා - කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා කරන්නට අනුදනිමි”යි, සම්මත නො කරනලද මෙහෙණිහු අනුශාසනා කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සම්මත නො කළ මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් අනුශාසනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, සම්මත කරනලද මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා කරන්නට අනුදනිමි”.

මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළයුතු. තමා විසින් හෝ තමා සම්මත කළයුතු. තමා විසින් හෝ තමා සම්මත කළයුත්තේ කෙසේ ද? ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඛ්ඛයා මෙසේ දැන්වියයුතු: “ආයඨාවෙනි, සඛ්ඛයා මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයඨාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඛ්ඛයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් මෙනම් ඇති මම මෙනම් ඇත්තිය අනුශාසනා කරන්නෙමි”යි. මෙසේ තමා විසින් ම තමා සම්මත කළයුතු. කෙසේ අන් මෙහෙණක විසින් අන් මෙහෙණක් සම්මත කළයුත්තී ද? ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල හික්මුණියක විසින් සඛ්ඛයා (මෙසේ) දැන්වියයුතු: “ආයඨාවෙනි, සඛ්ඛයා මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයඨාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඛ්ඛයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය අනුශාසනා කරන්නී ය” යි. මෙසේ අන් මෙහෙණක විසින් හෝ අන් මෙහෙණක් සම්මත කළයුතු.

ඒ සම්මත කරනලද මෙහෙණ විසින් උපසම්පදපෙක්ෂිකාව වෙත එළඹ මෙසේ කියයුත්තී ය: “මෙනම් ඇත්තිය, මෙය අසව. මම තොපගේ සත්‍ය කාල ය, භූතකාල යයි, යමක් වූයේ ද එය සහමැද පුරවුස්නා කල්හි ඇතිද ය ඇතැයි කියයුතු, නැතිද ය නැතැයි කියයුතු, ගොඵවතු මෙන් නො වව, මතු නො වව, මෙසේ තොප පිළිවිසින්තෝ ය. අනිමික්ඛා නො වෙති ද, යම්තම් නිමිති ඇත්තක් නො වෙති ද, අලොභිතා නො වෙති ද, ධූවලොභිතා නො වෙති ද, ධූවචොළා නො වෙති ද, වැගිරෙන ස්වභාව ඇත්තී නො වෙති ද, සිව්පිණි නො වෙති ද, ස්ත්‍රීපණ්ඩක නො වෙති ද, විකෘත පුරුෂ ස්වභාව ඇත්තක් නො වෙති ද, මිශ්‍ර වූ මාර්ග ඇත්තක් නො වෙති ද,

නයි උභතොඛ්‍යඤ්ජනකා¹, සතඨි තෙඵවරුපා ආබාධා-කුට්ඨං, ගණේඤා, කිලාසො, සොසො, අපමාපො. මනුස්සාසි, ඉස්සීසි, භුජිස්සාසි, අනාණාසි, නයි රාජහරී, අනුඤ්ඤාසි මාතාපිතුභි සාමිකෙන, පරිපුණ්ණේච්ඡතිවස්සාසි, පරිපුණ්ණේ තෙ පත්තචිරං, කිං නාමාසි, කා නාමා තෙ පච්ඡතීති''ති.

59. එකතො ආගච්ඡතඨි. න එකතො ආගච්ඡතඨි. අනුසාසිකාය පටමතරං ආගච්ඡා සංඛ්‍යා සූපෙතථෙධා: සුණාතු මෙ අයො සංඛ්‍යා. ඉස්සාමා² ඉස්සාමාය අයාය උපසම්පදෙපො. අනුපිට්ඨා සා මයා. යදි සංඛ්‍යාසං පත්තකල්ලං ඉස්සාමා ආගච්ඡයාති. ආගච්ඡතීති වත්තථො. එකංසං උත්තරාසංඛ්‍යා කාරාපෙඨා භික්ෂුනීනං පාදෙ වජ්ජපෙඨා උත්තරිකං නිසිද්දපෙඨා අඤ්ඤිං පඤ්ඤාපෙඨා උපසම්පදං යාවාපෙතථො: සංඛ්‍යා අයො උපසම්පදං යාවාමි. උලුමතඤ්ච මං අයො සංඛ්‍යා අනුකම්පං උපාදය. දුතියමි අයො සංඛ්‍යා උපසම්පදං යාවාමි. උලුමතඤ්ච මං අයො සංඛ්‍යා අනුකම්පං උපාදය. තතියමි අයො සංඛ්‍යා උපසම්පදං යාවාමි. උලුමතඤ්ච මං අයො සංඛ්‍යා අනුකම්පං උපාදයාති.

ව්‍යාකාය භික්ෂුනියා පටිඛ්ලාය සංඛ්‍යා සූපෙතථෙධා: සුණාතු මෙ අයො සංඛ්‍යා, අයං ඉස්සාමා ඉස්සාමාය අයාය උපසම්පදෙපො, යදි සංඛ්‍යාසං පත්තකල්ලං අහං ඉස්සාමං අනාරාධිතෙ ධම්මෙ පුච්ඡෙය්‍යං. සුණ්ඨි ඉස්සාමෙ, අයං තෙ සච්චකාලො භුතකාලො. යං ජාතං තං පුච්ඡාමි. සත්තං අස්සීති වත්තථො. අසත්තං නස්සීති වත්තථො, නයි අනිමිත්තා. නයි නිමිත්තමත්තා -පෙ- කිං නාමාසි? කා නාමා තෙ පච්ඡතීති.

ව්‍යාකාය භික්ෂුනියා පටිඛ්ලාය සංඛ්‍යා සූපෙතථෙධා: සුණාතු මෙ අයො සංඛ්‍යා, අයං ඉස්සාමා ඉස්සාමාය අයාය උපසම්පදෙපො. පරිසුඤ්ඤා අනාරාධිතෙහි ධම්මෙහි. පරිපුණ්ණස්සා පත්තචිරං. ඉස්සාමා සංඛ්‍යා උපසම්පදං යාවති ඉස්සාමාය අයාය පච්ඡතීති. යදි සංඛ්‍යාසං පත්තකල්ලං සංඛ්‍යා ඉස්සාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉස්සාමාය අයාය පච්ඡතීති. එසා ඤාති.

1. උභතොඛ්‍යඤ්ජනා - මජ්ඣං.

2. ඉස්සාමා - මජ්ඣං.

3. වත්තථො - මජ්ඣං.

උභතොබ්‍යඤ්ඤානක නො වෙහි ද, කුෂ්ටය, (කල්පවතින) ගෙඩිය කිලාය ය, ඤායරොග ය, වස්මර ය යන මෙබඳු ආබාධයේ තොපට වෙන් ද, මනුෂ්‍ය වෙහි ද, ස්ත්‍රී වෙහි ද, දඩයක් නො වෙහි ද, ණය නැත්තෙහි ද, රජසෙබළියක් නො වෙහි ද, මවු පියන් හා භිමියා විසින් අනුදන්තා ලද ද, පිරිසුන් භීවයස් ඇත්ති ද, තොපගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ද, කිනම් වෙහි ද, තොපගේ පවත්නි (උපාදායායා) කිනම් වේ දැයි.

59. (අනුශාසනා කරන්නිය හා උපසම්පදපෙක්ෂිකා) එක් ව පැමිණෙත්. (එසේ) එක්ව නො පැමිණියයුතු, අනුශාසනාව පළමු ව පැමිණ සඬකයා (මෙසේ) දැන්වියයුතු, ආයාචාවෙහි, සඬකයා මඬස් අසාවා. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාචාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. (ඔ) මා විසින් අනුශාසනා කරන ලද. ඉදින් සඬකයාට පැමිණි කල් වේ නම් මෙනම් ඇත්ති එන්නී යැ යි. ඉව්යි කියයුත්තී ය. (ඇ පැමිණි විට) තනිපට සිවුර එකාංශ කරවා භික්ෂුණින්ගේ පා වන්දවා උක්කුවක ව හිඳුවා ඇඳිලි බඳවා උපසම්පදව ඉල්ලුම් කරවිය යුත්තී ය. ආයාචාවෙහි, සඬකයාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාචාවෙහි, සඬකයා අනුකමා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නභා ලනසේක්වා. දෙවනු ද ආයාචාවෙහි, සඬකයාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාචාවෙහි, සඬකයා අනුකමා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නභාලනසේක්වා තෙවනු ද ආයාචාවෙහි, සඬකයාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාචාවෙහි, සඬකයා අනුකමා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නභාලනසේක්වා යි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඬකයා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයාචාවෙහි, සඬකයා මඬස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාචාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඬකයාට පැමිණි කල් වේ නම් මම මෙනම් ඇත්තිය අනාරාධිකම් පිළිවිසින් නෙමි. මෙනම් තැනැත්තිය අසව, මේ තොපගේ සත්‍යකාල ය, භූතකාල යයි. යමක් වූයේ නම් එය පුළුවුණි. ඇති දය ඇතැ යි කියයුතු, නැති දය නැතැ යි කියයුතු, අනිමිත්තා නො වෙහි ද, ස්වල්පමාත්‍ර නිමිති ඇත්ති නො වෙහි ද, ... කිනම් වෙහි ද, තොපගේ පවත්නි (උපාදායායා) කිනම් වේ දැයි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඬකයා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයාචාවෙහි, සඬකයා මඬස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇති ආයාචාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. (ඔ) අනාරාධික ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුදු ය. ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාචා ප්‍රවර්තනිය කොට සඬකයාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වයි. ඉදින් සඬකයාට පැමිණි කල් වේ නම් සඬකයා මෙනම් ආර්යාව ප්‍රවර්තනිය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය. මේ ඤාණී යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයොස සංඝො, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො. පරිසුද්ධා අන්තරාධිකෙහි ධම්මෙහි. පරි-
පුරුෂස්සා පත්තච්චරං. ඉක්කන්තාමා සංඝං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවත්තිනියා. සංඝො ඉක්කන්තාමං උපසම්පාදෙති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවත්තිනියා. යස්සා අයාය ඛමති ඉක්කන්තාමාය උපසම්පද ඉක්කන්තාමාය අයාය පවත්තිනියා. සා තුණ්හස්ස. යස්සා නාකම්මති ඤ භාසෙය්‍යා.

දුතියමි ඵතඤ්ඤා. වදම් -පෙ- තතියමි ඵතමත්තං වදම්. සුඤ්ඤානං මෙ අයොස සංඝො, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො. පරිසුද්ධා අන්තරාධිකෙහි ධම්මෙහි. පරිපුරුෂස්සා පත්තච්චරං. ඉක්කන්තාමා සංඝං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවත්තිනියා. සංඝො ඉක්කන්තාමං උපසම්පාදෙති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවත්තිනියා. යස්සා අයාය ඛමති ඉක්කන්තාමාය උපසම්පද ඉක්කන්තාමාය අයාය පවත්තිනියා. සා තුණ්හස්ස. යස්සා නාකම්මති සා භාසෙය්‍යා.

උපසම්පන්නා සංඝොන ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය පවත්තිනියා. ඛමති සංඝස්ස තස්මා තුණ්හි. ඵවමෙතං ධාරයාමි”ති.

තාවදෙව තං ආදය භික්ඛුසංඝං උපසම්පන්නාමා ඵකංසං උත්තරා-
සංඝං කාරාපෙත්වා භික්ඛුනං පාදෙ වත්තපෙත්වා උත්තරාධිකං නිසිද්දපෙත්වා
අඤ්ඤාං පඤ්ඤාපෙත්වා උපසම්පදං යාවාපෙත්වා. “අහං අයා
ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො. ඵකතො
උපසම්පන්නා භික්ඛුනිසංඝො විසුද්ධා, සංඝං අයා උපසම්පදං යාවාමි.
උද්දමෙතු මං අයා සංඝො අනුකම්මං උපාදය. අහං අයා
ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො ඵකතො උප-
සම්පන්නා භික්ඛුනිසංඝො විසුද්ධා, දුතියමි අයා සංඝං උපසම්පදං
යාවාමි. උද්දමෙතු මං අයා සංඝො අනුකම්මං උපාදය. අහං
අයා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො ඵකතො
උපසම්පන්නා භික්ඛුනිසංඝො විසුද්ධා, තතියමි අයා සංඝං
උපසම්පදං යාවාමි. උද්දමෙතු මං අයා සංඝො අනුකම්මං
උපාදයා”ති.

“ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා මඤ්ඤා අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්චෙති උපසම්පදාපෙක්ඛිකාවකි. අනාරාධික ධර්මයන් ගෙන් පිරිසුදු ය, ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචර්තිනිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිසි. මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචර්තිනිය කොට සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පදා කරයි. මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචර්තිනිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදා යම් ආයාබ්චකට රුවිචේ නම් ඔහු නිභඩ වන්නී ය. යම් ආයාබ්චකට නො රුස්නේ නම් ඔහු කියන්නී ය.

දෙවැනි වර ද මේ කරුණ කියමි. ... තෙවැනි වර ද මේ කරුණ කියමි. ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා මඤ්ඤා අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්චෙති උපසම්පදාපෙක්ඛිකාවකි. අනාරාධික ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුදු ය. ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචර්තිනිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිසි. මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචර්තිනිය කොට සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පදා කරයි. මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචර්තිනිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදා යම් ආයාබ්චකට රුවිචේ නම් ඔහු නිභඩ වන්නී ය. යම් ආයාබ්චකට නො රුස්නේ නම් ඔහු කියන්නී ය.

සඤ්ඤා විසින් මෙනම් ආයාබ්ච ප්‍රචර්තිනිය කොට මෙනම් ඇත්ති උපසම්පදා කරනලද්දී ය. එය සඤ්ඤාට රුවි චෙයි. එහෙයින් නිභඩ ය. මේ කරුණ මෙසේ දරමි”යි.

එකෙණෙහි ඇය රැගෙන (කැඳවාගෙන) භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත එළඹ තනිපට්ඨිවුර එකාංශ කරවා භික්ෂුන්ගේ පා වන්දවා උත්තුලක ව භික්ෂුවා ඇඳිලි බඳවා උපසම්පදා ඉල්වියයුත්තී ය. “ආයාබ්චෙති, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයාබ්චෙති උපසම්පදා පෙක්ඛිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් (භික්ෂුසඤ්ඤා කෙරෙහි) උපසපන් වූමි. ආයාබ්චෙති, (දන් භික්ෂු) සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිමි. ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගාසිටුවන සේක්වා. ආයාබ්චෙති, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයාබ්චෙති ආයාබ්චෙති උපසම්පදාපෙක්ඛිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයකින් උපසපන් වූමි. ආයාබ්චෙති, දෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිමි. ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගාසිටුවනසේක්වා. ආයාබ්චෙති, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයාබ්චෙති ආයාබ්චෙති ආයාබ්චෙති උපසම්පදාපෙක්ඛිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයකින් උපසපන් වූමි. ආයාබ්චෙති, තෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදා යදිමි. ආයාබ්චෙති, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගා සිටුවනසේක්වා” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව්‍යතේන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛ්‍යා සූඡානු මෙ හතේන සංඛ්‍යා. අයං ඉක්ඛාමා ඉක්ඛාමාය උපසම්පදපෙඛා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසංඛ්‍යා විසුද්ධා. ඉක්ඛාමා සංඛ්‍යං උපසම්පදං යාවති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා ව. යදි සංඛ්‍යාසංපන්නකල්පං සංඛ්‍යා ඉක්ඛාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. එයා සද්දති.

සුඡානු මෙ හතේන සංඛ්‍යා. අයං ඉක්ඛාමා ඉක්ඛාමාය උපසම්පදපෙඛා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසංඛ්‍යා විසුද්ධා. ඉක්ඛාමා සංඛ්‍යං උපසම්පදං යාවති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. සංඛ්‍යා ඉක්ඛාමං උපසම්පාදෙති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉක්ඛාමාය උපසම්පද ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. යො තුණ්ණස්ස. යස්ස නක්ඛමති යො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි එතමස්. වද්ථි -පෙ- තතියමි එතමස්. වද්ථි. සුඡානු මෙ හතේන සංඛ්‍යා. අයං ඉක්ඛාමා ඉක්ඛාමාය උපසම්පදපෙඛා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසංඛ්‍යා විසුද්ධා. ඉක්ඛාමා සංඛ්‍යං උපසම්පදං යාවති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. සංඛ්‍යා ඉක්ඛාමං උපසම්පාදෙති ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉක්ඛාමාය උපසම්පද ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. යො තුණ්ණස්ස. යස්ස නක්ඛමති යො භාසෙය්‍ය.

උපසම්පන්නා සංඛ්‍යන ඉක්ඛාමා ඉක්ඛාමාය පටිත්තනියා. ඛමති සංඛ්‍යාසංපන්නා තස්මා තුණ්ඨි. එවමෙන. ධාරයාමීති.

තාවදෙව ජායා මෙතඛො. උතුපමාණං ආචික්ඛිතඛො. දිවසභාගො ආචික්ඛිතඛො, සංගීති ආචික්ඛිතඛො, භික්ඛුනීයො වත්තඛො ඉමිස්සා තයො ව නිස්සයෙ අට්ඨ ව අකර්ණියාති ආචික්ඛෙය්‍යාථාති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො හත්තංගො ආසනං සංඛ්‍යාසායනනියො¹ කාලං චිත්තාමෙසුං. හගවතො එතමස්. අරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාච්චිඛං අවසෙසානං යථාගතීකන්ති”.

1. සංඛ්‍යාසායනනියො-සීඉ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඬ්ඛයා (මෙසේ) දන්විය යුතු ය: වහන්ස, සඬ්ඛයා මඬස් අසාවා, මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්තී හික්මුණිසඬ්ඛයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය ද පවත්නී කොට සඬ්ඛයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ඉදින් සඬ්ඛයාට පැමිණි කල් වේ නම් සඬ්ඛයා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය. මේ අද්දක් යි.

වහන්ස, සඬ්ඛයා මඬස් සාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්තී හික්මුණි සඬ්ඛයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට සඬ්ඛයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඬ්ඛයා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රූපී වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬ වෙත්වා. යමකුට රූපී නො වේ නම් උන්වහන්සේ බෙණෙත්වා.

දෙවනු ද මෙ කරුණ කියමි. ... තෙවනු ද මෙ කරුණ කියමි. වහන්ස, සඬ්ඛයා මඬස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්තී හික්මුණිසඬ්ඛයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට සඬ්ඛයාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඬ්ඛයා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රූපී වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬ වෙත්වා. යමකුට රූපී නො වේ නම් උන්වහන්සේ බෙණෙත්වා.

මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තී සඬ්ඛයා විසින් උපසම්පද කරනලද්දී ය. (එය) සඬ්ඛයාට රූපී වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙ කරුණ මෙසේ දරමි යි.

එකෙණෙහි සෙවනැල්ල මිනියයුතු. සෘතුප්‍රමාණය කියයුතු. දිව්‍යභාගය කියයුතු. සියල්ල එක්කොට සංගීතිය කියයුතු. මැයට නික්මයා තුන ද, නො කළයුතු කරුණු අට ද කියව යි හික්මුණින්ට කියයුතු.

56. එසමයෙහි හික්මුණිහු බත්තලෙහි අසුන් ගැන අවිනිශ්චිත වූවාහු (වළඳන) කාලය ඉක්මවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ දන්වූහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන් අට නමකට වැඩි මහලු පිළිවෙළත් සෙස්සන්ට පැමිණි පිළිවෙළත් අනුදනිමි” යි (වදළයේක.)

61. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො හගවතා අනුඤ්ඤානං අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාට්ඨස්ථං අවසෙසානං යථාගතිකතඤ්ඤානං අට්ඨාච¹. භික්ඛුනියො යථාට්ඨස්ථං පටිබාහනතී අවසෙසායො යථාගතිකං. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තමග්ගං අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාට්ඨස්ථං අවසෙසානං යථාගතිකං. අඤ්ඤාසු සබ්බස්සං යථාට්ඨස්ථං න පටිබාහිතබ්බං. යා පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨකාති”.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො න පචාරෙතතී. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා න පචාරෙතබ්බං. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතබ්බොති”. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අත්තනා පචාරෙතො භික්ඛුසබ්බං න පචාරෙතතී. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අත්තනා පචාරෙතො භික්ඛුසබ්බො න පචාරෙතබ්බො. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතබ්බො”ති.

63. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො භික්ඛුභි සද්ධීං එකතො පචාරෙතතීයො කොලාහලං අකංසු. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුභි සද්ධීං එකතො පචාරෙතබ්බං. යා පචාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨකා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පුරෙහත්තං පචාරෙතතීයො කාලං වීතීනාමෙසුං. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පච්ඡාහත්තං පචාරෙතතීති”. පච්ඡාහත්තං පචාරෙතතීයො විකාලෙ අහෙසුං. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අජ්ජතනා භික්ඛුනීසබ්බං පචාරෙතො අපරජ්ජ භික්ඛුසබ්බං පචාරෙතතීති”.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බො භික්ඛුනීසබ්බො පචාරෙතොනා කොලාහලං අකාසී. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං භික්ඛුනීං වියන්තං පටිබලං සම්මතනිකං භික්ඛුනීසබ්බස්සං අකාසං භික්ඛුසබ්බං පචාරෙතං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මතනිකබ්බො: පට්ඨමං භික්ඛුනී යාවිතබ්බො. යාවිතො වාහන්තාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සබ්බො ඤ්ඤාපෙතබ්බො: සුභාතු මෙ අයොස සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛුනීං සම්මතනායා භික්ඛුනීසබ්බස්සං අකාසං භික්ඛුසබ්බං පචාරෙතං”. එසා ඤ්ඤාති.

1. අට්ඨාච - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

61. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුණීන් අට නමකට වැඩිමහලු පිළිවෙළත් සෙස්සනට පැමිණි පිළිවෙළත් අනුදත්තාලද්‍ර යි යියලු තැන්හි භික්ෂුණීන් අටනමක් වී වැඩිමහලු පිළිවෙළින් ද සෙස්සෝ පැමිණි පිළිවෙළින් ද (අසුන්) වෙන් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, බත්හලෙහි භික්ෂුණීන් අට නමකට වැඩිමහලු පිළිවෙළින් හා සෙස්සනට පැමිණි පිළිවෙළින් (අසුන් වෙන් කිරීම) අනුදනිමි. අන් සෑම තැන්හි වැඩිමහලු පිළිවෙළ අන් නො හළ යුතු යි. යම් මෙහෙණක් අත්හරින්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

62. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පවාරණය නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් නො පැවරියයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් නො පවරා නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි, එසමයෙහි භික්ෂුණිහු තමන් පවරා භික්ෂුසංඝයා නො පවරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් තමා පවරා භික්ෂුසංඝයා නො පැවරියයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් නො පවරා නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි.

63. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු භික්ෂුන් සමග එකට පවාරණය කරන්නාහු කොලාහල කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය භික්ෂුන් සමග එකට පවාරණය නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් පවරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පෙරබත් වේලායෙහි පවරන්නාහු කාලය ඉක්මවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පසුබත් වේලායෙහි පවරන්නට අනුදනිමි” යි. පසුබත් වේලායෙහි පවරන්නාහු විකාලයෙහි වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, අද දින භික්ෂුණිසංඝයා පවරා පසු දින භික්ෂුසංඝයා පවරන්නට අනුදනිමි” යි.

64. එසමයෙහි යියලු භික්ෂුණිසංඝයා පවරන්නේ කොලාහල කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිසංඝයා සඳහා භික්ෂුසංඝයා පවරන්නට එක් වාක්ත ප්‍රතිබල වූ භික්ෂුණියක් සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළයුතු. පළමුව මෙහෙණගේ කැමැත්ත ඉල්ලුම් කළයුතු ය. ඉල්ලුම් කොට වාක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සංඝයා (මෙසේ) දැන්වියයුතු ය. ආයාචාවෙනි, සංඝයා මබස් අසාවා. ඉදින් සංඝයාට පැමිණි කල් වේ නම් භික්ෂුණිසංඝයා සඳහා භික්ෂුසංඝයා පැවරීමට මෙනම් භික්ෂුණිය සම්මත කරන්නේය”. මේ ඥාපනය යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයො සංකප්පා, සංකප්පා ඉත්තංගාමං භික්ෂුනී. සම්මතංගාමං භික්ෂුනීසංකප්පා අත්තං භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙතුං. යස්සා අය්‍යාය ඛමති ඉත්තංගාමාය භික්ෂුනීයා සම්මති භික්ෂුනීසංකප්පා අත්තං භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙතුං. සා තුණ්ණස්ස. යස්සා නක්ඛමති සා භාසෙය්‍යා. සම්මතා සංකප්පා ඉත්තංගාමා භික්ෂුනී භික්ෂුනීසංකප්පා අත්තං භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙතුං. ඛමති සංකප්පා තස්මා තුණ්ඨි. එවමෙතං ධාරයාමීති”.

තාය සම්මතාය භික්ෂුනීයා භික්ෂුනීසංකප්පං ආදය භික්ෂුසංකප්පං උපසංකප්පා එකංසං උත්තරාසංකප්පං කරිතා භික්ෂුනං පාදෙ වන්දිතා උක්ඛුට්ඨං නිසිදිතා අක්ඛුට්ඨංගහතො එවමස්ස වචනියො භික්ෂුනීසංකප්පා අය්‍යා භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංකප්පාය වා. වදතු අය්‍යා භික්ෂුසංකප්පා භික්ෂුනීසංකප්පං අනුක්ඛං උපාදය. පස්සන්තො පටිකරිස්සති. දුතියමි අය්‍යා භික්ෂුනීසංකප්පා භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංකප්පාය වා. වදතු අය්‍යා භික්ෂුසංකප්පා භික්ෂුනීසංකප්පං අනුක්ඛං උපාදය පස්සන්තො පටිකරිස්සති. තතියමි අය්‍යා භික්ෂුනීසංකප්පා භික්ෂුසංකප්පං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංකප්පාය වා. වදතු අය්‍යා භික්ෂුසංකප්පා භික්ෂුනීසංකප්පං අනුක්ඛං උපාදය. පස්සන්තො පටිකරිස්සති.

65. තෙන ධො පන සම්මතො භික්ෂුනීයො භික්ෂුනං උපොසථං යපෙනති, පචාරණං යපෙනති. සච්චතියං කරොනති, අනුචාදං පට්ඨපෙනති, ඔකාසං කාරෙතති, වොදෙතති, සාරෙතති. භගවතො එතමස්මිං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනීයා භික්ෂුස්ස උපොසථො යපෙතඛෙධො, යපිතොපි අට්ඨපිතො, යපෙනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න පචාරණං යපෙතඛෙධො, යපිතොපි අට්ඨපිතො, යපෙනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න සච්චතියං කාරෙතං, කතමි අකතං, කරොනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න අනුචාදෙ පට්ඨපෙතඛෙධො, පට්ඨපිතොපි අපට්ඨපිතො, පට්ඨපෙනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න ඔකාසො කාරෙතඛෙධො, කාරිතොපි අකාරිතො, කාරෙතතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න වොදෙතඛෙධො, වොදිතොපි අවොදිතො, වොදෙතතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න සාරෙතඛෙධො, සාරිතොපි අසාරිතො, සාරෙතතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්සාති”.

“ආයතීවෙනි, සඬකයා මඬස් අසාවා. හික්කුණිසඬකයා සඬහා හික්කුසඬකයා පැවරීමට මෙනම් හික්කුණිසඬකයා සම්මත කරන්නේ ය. හික්කුණිසඬකයා සඬහා හික්කුසඬකයා පැවරීමට මෙනම් හික්කුණිසඬකයා සමඟ කිරීම යම් ආයතීවකට රුචි වේ නම් ඔ නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයතීවකට අරුචි වේ නම් ඔ කියන්නී ය. හික්කුණිසඬකයා සඬහා හික්කුසඬකයා පැවරීමට සඬකයා විසින් මෙනම් ඇත්තී සම්මත ය. සඬකයාට (එය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ වෙයි. මෙය මෙසේ දරමි”යි.

ඒ සම්මත කළ මෙහෙණ විසින් හික්කුණි සඬකයා රැගෙන හික්කුසඬකයා වෙත එළඹ උතුරුසඟ එකස් කොට හික්කුණ්ගේ පා වැද උක්කුටික ව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ආයතීයෙනි, හික්කුණිසඬකයා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ හික්කුසඬකයා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, හික්කුසඬකයා හික්කුණිසඬකයාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දක පිළියම් කරන්නේ ය. දෙවනු ද ආයතීයෙනි, හික්කුණිසඬකයා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ හික්කුසඬකයා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, හික්කුසඬකයා හික්කුණිසඬකයාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දක පිළියම් කරන්නේ ය. තෙවනු ද ආයතීයෙනි, හික්කුණිසඬකයා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ හික්කුසඬකයා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, හික්කුසඬකයා හික්කුණිසඬකයාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දක පිළියම් කරන්නේ ය.

65. එසමයෙහි හික්කුණිහු හික්කුණ්ගේ උපොසරය තඬත්, (පොහොය කිරීම වළකත්.) පවාරණය වළකත්, සවවතියබව කෙරෙත්, (ඔවුන් කෙරෙහි) ආධිපත්‍යය පිහිටුවාගනිත්. (වරද දක්වීමට) අවකාශ කරවත්, වොදනා කෙරෙත්, (වරද) සිහි කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, හික්කුණිසඬකයා විසින් හික්කුණ්ගේ උපොසරය නො වැළකියයුතු, වළකන ලද ද නො වැළැක්වුයේ වෙයි, වළක්වන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පවාරණය නො වැළකියයුතු, වළකනලද ද නො වැළැක්වුයේ වෙයි, වළක්වන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සවවතිය නො කළයුතු, (එසේ) කරනලද ද නො කරනලද්දේ වෙයි, (එසේ) කරන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ආධිපත්‍යය නො පිහිටුවිය යුතු, පිහිටුවනලද ද නො පිහිටුවනලද්දේ වෙයි. පිහිටුවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (වරද දක්වීමට) අවකාශ නො කරවියයුතු, (එසේ) කරවන ලද ද නො කරවනලද්දේ වෙයි, (එසේ) කරවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. වොදනා නො කළයුතු, වොදනා කරන ලද ද නො කරනලද්දේ වෙයි, වොදනා කරන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (වරද) සිහි නො කරවියයුතු, සිහි කරවුව ද සිහි නො කරවනලද්දේ වෙයි, සිහිකරවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

66. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂු භික්ෂුනීනං උපසාසථං. යපෙනති, පචාරණං යපෙනති, සවචනියං කරොනති, අනුවාදං පට්ඨපෙනති, ඕකාසං කාරෙතති, වොදෙතති, සාරෙතති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ භික්ෂුනා භික්ෂුනීනං¹ උපසාසථං යපෙනං, යපිතොපි සුට්ඨපිතො, යපෙනාසං අනාපති, පචාරණං යපෙනං, යපිතාපි සුට්ඨපිතා, යපෙනාසං අනාපති, සවචනියං කාතුං, කතම්පි සුකතං, කරොනාසං අනාපති. අනුවාදං පට්ඨපෙනං, පට්ඨපිතොපි සුපට්ඨපිතො². පට්ඨපෙනාසං අනාපති. ඕකාසං කාරෙතං. කාරිතොපි සුකාරිතො, කාරෙනාසං අනාපති. වොදෙතං, වොදිතාපි සුවොදිතා, වොදෙනාසං අනාපති. සාරෙතං. සාරිතාපි සුසාරිතා, සාරෙනාසං අනාපති”ති.

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ෂුනියො යානෙන යායතති ඉත්ථිසුකෙනනපි පුරිසභ්ගරෙන පුරිසසුකෙනනපි ඉත්ථිසුකරෙන, මනුසො උජ්ඣාසනති වීයතති විපාවෙනති: සෙය්‍යාථාපි ගඛා මභියාති.³ භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “න භික්ෂුවෙ භික්ෂුනියා යානෙන යායිතබ්බං. යා යායෙය්‍ය යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ෂුනී ගිලානා හොති. න සකෙකාති පදසා ගතතුං. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ ගිලානාය යානතති”. අථ ඛො භික්ෂුනීනං එතදහොසි: ඉත්ථිසුකතනනු ඛො පුරිසසුකතනනු ඛොති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ ඉත්ථිසුකං පුරිසසුකං හත්ථවට්ඨකතති”. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරාය⁴ භික්ෂුනියා යානුසාරෙන බාලහතරං අථාසු අහොසි. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ සිව්කං පාටඛනිති”.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන අඛිකාසාසි ගභිකා භික්ෂුනීසු පබ්බජිතා භවති. සා සාවජීං ගතතුකාමා හොති භගවතො සන්තිකෙ උපසම්පජ්ජිතාමිති. අසොසුං ඛො ධුතො ‘අඛිකාසාසි කිර ගභිකා සාවජීං ගතතුකාමා’ති. තෙ මග්ගෙ පරිසුට්ඨිසු. අසොසාසි ඛො අඛිකාසාසි ගභිකා ‘ධුතො කිර මග්ගෙ පරිසුට්ඨිතා’ති. භගවතො සන්තිකෙ දූතං පාහෙයි. අහං හි උපසම්පජ්ජිතාමා කථනනු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බතති.

1. භික්ෂුනියා - මජ්ඣං.

2. සුට්ඨපිතො - මජ්ඣං.

3. ගඛාමභියායාති - මජ්ඣං.

4. අඤ්ඤතරා - මජ්ඣං.

66. එසමයෙහි හික්කුණි බික්කුණින්ගේ උපොසථය වළක්වත්, පවාරණය වළක්වත්, සවවනිය කෙරෙත්, ආධිපත්‍යය පිහිටුවත්, (වරද දැක්වීමට) අවකාශ කරවත්, වොදනා කෙරෙත්, (වරද) සිහි කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, හික්කුණි විසින් හික්කුණින්ගේ උපොසථය වළකන්නට අනුදනිමි. වළකනලද ද මොනොවට වළකන ලද්දේ වෙයි. වළකන්නහුට ඇවැත් නො වේ. පවාරණය වළකන්නට (අනුදනිමි.) වළකනලද ද මොනොවට වළකනලද වෙයි. වළකන්නහුට ඇවැත් නො වේ සවවනිය කරන්නට (අනුදනිමි.) කරනලද ද මනාකොට කරනලද්දේ ය. කරන්නාහට ඇවැත් නො වේ. ආධිපත්‍යය පිහිටුවන්නට (අනුදනිමි.) පිහිටුවනලද ද මනාලෙස පිහිටුවනලද්දේ ය. පිහිටුවන්නාහට ඇවැත් නො වේ. අවකාශ කරවීමට (අනුදනිමි.) කරවනලද ද මනාලෙස කරවනලද්දේ ය. කරවන්නාහට ඇවැත් නො වේ. වොදනා කරන්නට (අනුදනිමි.) වොදනා කරනලද ද මනාලෙස වොදනා කරනලද්දේ ය. වොදනා කරන්නාහට ඇවැත් නො වේ. සිහි කරවන්නට (අනුදනිමි.) සිහි කරවනලද ද මනාලෙස සිහි කරවන ලද්දී ය. සිහි කරවන්නාහට ඇවැත් නො වේ.”

67. එසමයෙහි සවග මෙහෙණහු පුරුෂයකු පදවන්නකු කොට ඇති ස්ත්‍රීන් (දෙනුන්) යොදන ලද්ද වූ ද, ස්ත්‍රීයක පදවන්නිය කොට ඇති පුරුෂයන් (ගොනුන්) යොදන ලද්ද වූ ද යානයෙන් යෙති. ගඬනා-ක්‍රීඩාවෙහි මෙනැ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් යානයෙන් නො යායුතු. යම් මෙහෙණක් යන්නී නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණක් ගිලන් වූවා පයින් යන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ගිලන් මෙහෙණට යානය අනුදනිමි” යි. ඉක්බිති හික්කුණින්ට ‘ස්ත්‍රීන් යොදන ලද යානය ද පුරුෂයන් යොදනලද යානය ද’ යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ස්ත්‍රීන් (දෙනුන්) යොදනලද යානය, පුරුෂයන් (ගොනුන්) යොදනලද යානය හා අත්වටුගැල ද අනුදනිමි” යි. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණකට යානයෙහි ගැස්සීමෙන් ඉතා දැඩි වූ අපහසුවක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සිව්කාව (පුටුසිව්කාව) ද පල්ලැක්කිය (හිදෙලුව) ද අනුදනිමි” යි.

68. එසමයෙහි අඛිකාසී නම් ගණිකාව මෙහෙණන් වෙත පැවිදි වූවා වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි උපසම්පද වන්නෙමැ යි ඔ සැවැත් නුවරට යනු කැමැත්තී වෙයි. ‘අඛිකාසී ගණිකාව සැවැත් නුවරට යනු කැමැත්තීලැ’ යි ධූර්තයෝ ඇසූහ. ඔවුහු මග රැකසිටියහ. ‘ධූර්තයෝ මග රැක සිටිත්ලැ’ යි අඛිකාසී ගණිකාව ඇසූ ය. (ඉක්බිති ඔ) මම උපසම්පදවනු කැමැත්තෙමි. මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු ද යි (කියා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත දුතයකු යැවූ ය.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධර්මේ.
කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දුතෙනාපි
උපසම්පාදෙතුන්ති”. භික්ඛුදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති. භගවතො එතමන්.
ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුදුතෙන උපසම්පාදෙතබ්බා. යො
උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සාති.” සික්ඛමානදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති
-පෙ- සාමණෙරදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති -පෙ- සාමණෙරීදුතෙන
උපසම්පාදෙත්ති -පෙ- බාලාය අව්‍යාකාය දුතෙන උපසම්පාදෙත්ති. “න
භික්ඛවෙ බාලාය අව්‍යාකාය දුතෙන උපසම්පාදෙතබ්බා යා¹
උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ව්‍යාකාය
භික්ඛුනීයා පටිබලාය දුතෙන උපසම්පාදෙතුං. තාය දුතාය භික්ඛුනීයා
සබ්බං උපසම්පාදෙත්ති. එතංසං උත්තරාසබ්බං කරිතා භික්ඛුනං
පාදෙ වන්දිතා උක්ඛට්ඨකං නිසීදිතා අඤ්ජලිමසග්ගහෙතා එවමස්ස
වචනීයො:

ඉක්කාමා අය්‍යා ඉක්කාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබ්බා²
එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසබ්බෙ විසුඤ්ඤා. සා කෙනවිදෙව
අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉක්කාමා අය්‍යා සබ්බං උපසම්පදං යාවති
උලුප්පතු නං අය්‍යා සබ්බො අනුකම්පං උපාදය.

ඉක්කාමා අය්‍යා ඉක්කාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබ්බා
එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසබ්බෙ විසුඤ්ඤා. සා කෙනවිදෙව
අනාරායෙන නාගච්ඡති. දුතියමි අය්‍යා ඉක්කාමා සබ්බං
උපසම්පදං යාවති. උලුප්පතු නං අය්‍යා සබ්බො අනුකම්පං
උපාදය.

ඉක්කාමා අය්‍යා ඉක්කාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබ්බා එකතො
උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසබ්බෙ විසුඤ්ඤා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන
නාගච්ඡති. තතියමි අය්‍යා ඉක්කාමා සංසං උපසම්පදං යාවති.
උලුප්පතු නං අය්‍යා සබ්බො අනුකම්පං උපාදයාති.

ව්‍යාකේතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤාපෙනබ්බො: සුඤ්ඤා
මෙ භනෙත සබ්බො. ඉක්කාමා ඉක්කාමාය උපසම්පදපෙබ්බා
එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසබ්බෙ විසුඤ්ඤා. සා කෙනවිදෙව
අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉක්කාමා සබ්බං උපසම්පදං යාවති
ඉක්කාමාය පටිත්තිනීයා. යදි සබ්බස්ස පක්කකල්ලං සබ්බො
ඉක්කාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉක්කාමාය පටිත්තිනීයා”.
එසා ඤාතී.

1. යො - මජ්ඣං.

2. උපසම්පදපෙබ්බා - සීල. මජ්ඣං.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි ලා දහැමි කථා කොට භික්ෂුන් ඇමතුවේ. “මහණෙනි, දුතියකු ලවා ද උපසම්පද කරන්නට අනුදනිමි”යි (වදළඟ.) භික්ෂුදුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුදුතියකු ලවා උපසම්පද නො කරවිය යුත්තාහ. යමෙක් උපසම්පද කරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ”යි. සික්කමාන දුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... සාමණේරදුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... සාමණේරදුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණක වූ දුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත්, “මහණෙනි, බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණක වූ දුතියකු ලවා උපසම්පද නො කරවිය යුතු ය. යම් මෙහෙණක් (එසේ) උපසම්පද කරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ‘මහණෙනි, ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක වූ දුතියකු ලවා උපසම්පද කරවන්නට අනුදනිමි: ඒ දුත වූ මෙහෙණ විසින් සඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට භික්ෂුන්ගේ පා වැද උක්කට්ඨක ව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය:

“ආයායෙනි, මෙනම් ආයාච්ඡායේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයායෙනි, මෙනම් ඇත්තී සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයායෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට ඇය හෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා.

ආයායෙනි, මෙනම් ආයාච්ඡායේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයායෙනි, මෙනම් ඇත්තී දෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයායෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට ඇය හෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා.

ආයායෙනි, මෙනම් ආයාච්ඡායේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයායෙනි, මෙනම් ඇත්තී තෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයායෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට ඇය හෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා” යි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුවක්ෂු විසින් (මෙසේ) දැන්වියයුතු. “වහන්ස, සඤ්ඤා ම බස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය”. මේ ඥප්ති යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ භගවා සංඝො. ඉත්තං මා ඉත්තං මාය උපසම්පදා-
පෙධා එකතො උපසම්පතො භික්ඛුනීසංඝො විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව
අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තං මා සංඝං උපසම්පදං යාවති
ඉත්තං මාය පටිත්තිනියා. සංඝො ඉත්තං මා උපසම්පදෙති
ඉත්තං මාය පටිත්තිනියා. යසංසංසමතො ඛමති ඉත්තං මාය
උපසම්පද ඉත්තං මාය පටිත්තිනියා. සො තුණ්හස්ස. යසං නකම්මති
සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි එතමස්ස වදම් -පෙ- තතියමි එතමස්ස වදම්: සුඤ්ඤානං
මෙ භගවා සංඝො. ඉත්තං මා ඉත්තං මාය උපසම්පදාපෙධා
එකතො උපසම්පතො භික්ඛුනීසංඝො විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව
අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තං මා සංඝං උපසම්පදං යාවති
ඉත්තං මාය පටිත්තිනියා. සංඝො ඉත්තං මා උපසම්පදෙති
ඉත්තං මාය පටිත්තිනියා. යසංසංසමතො ඛමති ඉත්තං මාය
උපසම්පද ඉත්තං මාය පටිත්තිනියා. සො තුණ්හස්ස. යසං
නකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

උපසම්පන්නා සංඝොන ඉත්තං මා ඉත්තං මාය පටිත්තිනියා.
ඛමති සංඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙනං ධාරයාමී”ති.

තාවදෙව ඡායා මෙතඛො, උතුපමාණං ආවිකම්මතඛො. දිවසභාගො
ආවිකම්මතඛො. සංගීති ආවිකම්මතඛො. භික්ඛුනියො වත්තඛො තස්සා
තයො ච නිසස්සෙ අට්ඨ ච අකරණියානි ආවිකම්මය්‍යාපාති.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අරඤ්ඤා විහරන්ති.
ධුතං දුසෙත්ති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ
භික්ඛුනියා අරඤ්ඤා වත්ඛො, යා වසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨොති”
තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන උපාසකෙන භික්ඛුනී
සංඝස්ස උඤ්ඤිතො දිනෙතො හොති. භගවතො එතමස්ස
ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උඤ්ඤිතන්ති”. උඤ්ඤිතො න
සම්මති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
උපසංසයන්ති”. උපසංසයො න සම්මති. භගවතො එතමස්ස
ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නට්ඨමන්ති”. නට්ඨමං න
සම්මති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
සුගාලිකමි කාතුන්ති”.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මධස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණීසඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. භී කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රුචි වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනකුට රුචි නො වේ නම් උන්වහන්සේ කපා කරන්නාහ.

දෙවනු ද මේ කරුණ කියමි ... තෙවනු ද මේ කරුණ කියමි. වහන්ස, සඤ්ඤා මධස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණී සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. භී කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රුචි වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනකුට රුචි නො වේ නම් උන්වහන්සේ කපා කරන්නාහ.

“මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට මෙනම් ඇත්ති සඤ්ඤා විසින් උපසපත් කරන ලද. (එය) සඤ්ඤාට රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ වෙයි. මෙසේ මෙය දරමි”යි.

එකෙණෙහි ම සෙවනැල්ල මිනියයුතු. සෘතුප්‍රමාණය කියයුතු. දිවසභාගය කියයුතු. එහැට එක් කොට සංගීතිය කියයුතු. ඇයට ‘නිසසය තුන ද අකරණිය අට ද කියාදෙව’ යි භික්ෂුණීන්ට කියයුතු යි.

89. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු අරණ්‍යයෙහි වෙසෙත්. චූර්යෝ (ඔවුන්) දූෂණය කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අරණ්‍යයෙහි නො විසිය යුතු යම් මෙහෙණක් වෙසේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වේ” යි. එසමයෙහි එක්තරා උවසුවකු විසින් භික්ෂුණීසඤ්ඤාට භාණ්ඩශාලාවක් දෙන ලද්දේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භාණ්ඩශාලාව අනුදනිමි” යි (වදළහ). භාණ්ඩශාලාව නො සැහෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණවර අනුදනිමි” යි. මෙහෙණවර නො පොහොරෙන් වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, නවකම් අනුදනිමි” යි. නවකම් නො පොහොරෙන් වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පෞද්ගලික ගෙයක් කරන්නට අනුදනිමි” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථි සන්තිසිත්තගඛො භික්ඛුනිසු පබ්බජිතා හොති. තස්සා පබ්බජිතාය ගඛොතා වුට්ඨාසි. අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: කථන්තු ඛො මයා ඉමසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජිතබ්බන්ති. භගවතො එතමසු. ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පොසෙතුං යාව සො දුරකො විඤ්ඤතං පාපුණාති”ති.

අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: මයා ච න ලඛො එකිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤාය ච භික්ඛුනියා න ලඛො දුරකෙන සභ වජ්ඣං, කථන්තු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බන්ති. භගවතො එතමසු. ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං භික්ඛුනිං සම්මන්තින්තා තස්සා භික්ඛුනියා දුතියං දතුං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බා: පඨමං භික්ඛුනී යාචිතබ්බා. යාචිත්වා ව්‍යාභ්‍යාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සංඛො ඤාපෙතබ්බො: සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඛො. යදි සංඛාසං පනනකල්ලං සංඛො ඉත්තනාමං භික්ඛුනිං සම්මන්තෙය්‍ය ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඛො, සංඛො ඉත්තනාමං. භික්ඛුනිං සම්මන්තිනි ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. යස්සා අයාය ඛමති ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා සම්මුති ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියාය. යා තුඤ්ඤාසී. යස්සා නකම්මති යා භාසෙය්‍ය. සම්මතා සංඛොත ඉත්තනාමා භික්ඛුනී ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියා. ඛමති සංඛාසං තසමා තුඤ්ඤා. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

අථ ඛො තස්සා දුතියිකාය භික්ඛුනියා එතදහොසි: කථන්තු ඛො මයා ඉමසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජිතබ්බන්ති. භගවතො එතමසු. ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙත්වාසාගාරං යථා අඤ්ඤාසී පුරිසෙ පටිපජ්ජන්ති එවං තසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජතුන්”.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී ගරුධම්මං අජ්ඣාපනං හොති මානන්තවාරිති. අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: මයා ච න ලඛො එකිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤාය ච භික්ඛුනියා න ලඛො සභ මයා වජ්ඣං, කථන්තු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බන්ති. භගවතො එතමසු. ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං භික්ඛුනිං සම්මන්තින්තා තස්සා භික්ඛුනියා දුතියං දතුං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බා. පඨමං භික්ඛුනී යාචිතබ්බා. යාචිත්වා ව්‍යාභ්‍යාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සංඛො ඤාපෙතබ්බො: සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඛො යදි සංඛාසං පනනකල්ලං සංඛො ඉත්තනාමං භික්ඛුනිං සම්මන්තෙය්‍ය ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. එසා ඤාති.

70. එ සමයෙහි එක්තරා ස්ත්‍රියක් අප්‍රකට ව පිහිටී ගැබ ඇත්තී භික්ෂුණීන් වෙත පැවිදිවූ ය. ඇය පැවිදි වූ කල ගැබ නැඟී සිටියේ ය. (බිහි විය) ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ සිත විය: මේ දරුවා කෙරෙහි මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ දරුවා නුවණැති බවට පැමිණෙන තුරු පොෂණය කරන්නට අනුදනිමි” යි (වදළයේක).

ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ අදහස විය: මා විසින් තනි ව වසන්ට ද නො හැකි ය. අනිත් භික්ෂුණියකට ද (පිරිමි) දරුවකු සමග වසන්ට නො හැකි ය. මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එක් මෙහෙණක් සමඟ කොට ඇය ඒ මෙහෙණට සහාය කොට දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමඟ කළයුතු. පළමු ව ඒ මෙහෙණගෙන් (කැමත්ත) ඉල්වියයුතු. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඬායා (මෙසේ) දැන්වියයුතු. ආයුධාවෙනි, සඬායා මබස් අසාවා. ඉදින් සඬායාට පැමිණිකල් වේ නම් මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්නක (සහායකා) කොට සමඟ කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.

ආයුධාවෙනි, සඬායා මබස් අසාවා. මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) කොට සඬායා සමඟ කරයි. මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) කොට මෙනම් භික්ෂුණියගේ සම්මුතිය යම් ආයුධාවකට රුවී වේ නම් ඒ නිහඩ වන්නී ය. යම් ආයුධාවකට රුවී නො වේ නම්, ඒ කියන්නී ය. මෙනම් භික්ෂුණි මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) කොට සඬායා විසින් සමඟ කරන ලද්දී ය. සඬායාට (එය) රුවී වෙයි. එහෙයින් නිහඩ ය. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

ඉක්බිති ඒ සහායක භික්ෂුණියට මේ අදහස විය. මේ දරුවා කෙරෙහි මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එකගෙහි නිදීම (සමග නිදීම) හැර අන් පුරුෂයකු කෙරෙහි යම්සේ පිළිපදින් ද එසේ ඒ දරුවා කෙරෙහි ද පිළිපදින්නට අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

එසමයෙහි එක් භික්ෂුණියක් ගරු ඇවතකට පැමිණියා මානතෙහි හැසිරෙන්නී වෙයි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ අදහස විය. ‘මට තනි ව වසන්ට ද නො හැකි ය. අනිත් භික්ෂුණියකට ද මා සමග වසන්ට නො හැකි ය. මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එක් භික්ෂුණියක් සමඟ කොට ඒ භික්ෂුණියට සහාය (දෙවැන්නක) ලෙස දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමඟ කළයුතු. පළමුව (ඒ) භික්ෂුණියගේ කැමැත්ත ඉල්වියයුතු. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සඬායා මෙසේ දැන්වියයුතු. ආයුධාවෙනි, සඬායා මබස් අසාවා. ඉදින් සඬායාට පැමිණිකල් වේ නම් සඬායා මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) ලෙස සමඟ කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.

[illegible]

71. තෙන බො පන සමයෙන අසූඤ්ඤානං භික්ඛුනී ධික්ඛං පච්චික්ඛාය වීඛුතමි. සා පුත පච්චාගඤ්ඤා භික්ඛුනියො උපසම්පදං යාචී. හගගිකො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “න” භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා ධික්ඛංපච්චික්ඛානං යදෙව සා වීඛුතන්තා තදෙව සා අභික්ඛුනී”ති.

තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා හිතඛුනී සකාසාවා¹ තිත්වායනනං සධිතමි. යා පුතා පච්චාගඤ්ඤා භිතඛුනියො උපසම්පදං යාචි. හගවිජ්ඣා එතමත්ථං ආරොචෙසුං. යා “සා භික්ඛවෙ භික්ඛුනී සකාසාවා තිත්වායනනං සධිතනිකා යා පුතා ආගතා න උපසම්පාදෙතඛා”ති.

72. තෙත බො පත සමයෙන හික්කුතියො පුරිසෙහි දඟ්වාදනං
 කෙසලෙද්දනං නබ්බෙද්දනං වණ්ඪපට්ඨමං කුණකුට්ඨයනං න
 සාදියනති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්කවෙ
 සාදිකුනති”.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ෂුනියො පලලච්ඡන්ත
නිසිද්දන්ති. පණ්ඩිතමාසං සාදියන්ති. හගවතො එත්තමාං ආරොචෙසුං.
“න භික්ෂවෙ භික්ෂුනියා පලලච්ඡන්ත නිසිද්දන්තිං. යා නිසිද්දයා
ආපත්ති පුක්කට්ඨන්ති”.

73. තෙන බො පන සම්මෙත අසූඤ්ඤා භික්ඛුනී ගිලානා හොති. නසසා වීතා පලල ධක්ක න එයු හොති. හගවිතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අධි-පලලධක්කනි”.

තෙන බො පන සම්පෙන හික්කුතියො වච්චකුටියා වච්චි.
කරොහානි. ජබ්බෙයියා හීතකුතියො තප්පෙට් ගබ්බො පාතෙතනි.
භගවතො එතම්පාං ආරොවෙසුං. “න හික්කෙට් හික්කුතියා
වච්චකුටියා වච්චො කාතබ්බො. යා කරෙය්හ ආපත්ති දුක්කට්ඨසස.
අනුජානාමි හික්කෙට් භෙට්ඨා වීවිටෙ උපරි පටිච්ඡන්තො වච්චි.
කාතුහානි”.

1. **ଧର୍ମ ବିକାଶ - ୩.**

2. **සත්‍යවාදය - මිත්‍යාදර්ශන**

“ආයඨාවෙනි, සඤ්ඤා මඤ්ඤ ආයඨා. සඤ්ඤා මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සභාධිකා) ලෙස සම්මත කරයි. මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න ලෙස මෙනම් භික්ෂුණිය සම්මත කිරීම යම් ආයඨාවකට රුචි වේ නම් ඒ නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයඨාවකට රුචි නො වේ නම් ඒ කියන්නී ය. මෙනම් භික්ෂුණි මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න ලෙස සඤ්ඤා විසින් සම්මත කරන ලද්දී ය. (එය) සඤ්ඤාවට රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

71. එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප කොට සිටුරු හැර ගියා ය. ඒ නැවත පෙරළා අවුත් භික්ෂුණීන්ගෙන් උපසම්පද ව ඉල්ලූ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණකගේ ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යානයක් නැත. යම් විටෙක ඒ සිටුරු හඵවා ද එවිට ම ඒ අභික්ෂුණියක් වූවා” යි.

එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් කාමාය වස්ත්‍ර සහිතව තීර්ථායනයකට ගියා ය. ඒ නැවත පෙරළා අවුත් භික්ෂුණීන්ගෙන් උපසම්පද ව ඉල්ලූ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, යම් මෙහෙණක් සිටුරු සහිත ව තීර්ථායනයකට ගියා ද නැවත පැමිණි ඒ උපසන්න නො කළ යුත්තී ය” යි වදළහ.

72. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු කුකුස් කරන්නාහු පුරුෂයන්ගෙන් වැදීම, කෙස් සිඳීම, නිය සිඳීම, වණ පිළියම් නො ඉවසන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ඉවසන්නට අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පයඨිකයෙන් හිඳිත්, විඵඛ ගැටීම, ඉවසන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් පයඨිකයෙන් නො හිඳියයුතු. යම් මෙහෙණක් හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි (වදළහ.)

73. එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් ගිලන් වූ ය. ඇයට පයඨිකයෙන් හිඳීම හැර පහසු නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණියට අර්ධ පයඨිකය අනුදනිමි” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු වැසිකිළියෙහි අස්පස්කිස කෙරෙත්. සවග මෙහෙණෙන් එහි ම ගැබ් හෙළත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය විසින් වැසිකිළියෙහි අස්පස්කිස නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, යට විවර වූ මත්තෙහි වසන ලද (සාරානගෙහි) අස්පස්කිස කරන්නට අනුදනිමි” යි.

74. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො වුණේණෙන නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති¹. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා වුණේණෙන නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ කුක්කුසං මහතිකනති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො වාසිතකාය මනතිකාය නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති. සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා වාසිතකාය මනතිකාය නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ පකතිමනතිකනති”.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො ජන්තාසරෙ නභායන්තියො කොලාහලං අකංසු. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා ජන්තාසරෙ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පටිසොතෙ නභායන්ති ධාරාසමථස්සං සාදියන්තා. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පටිසොතෙ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අතිජෙථ නභායනති. ධුන්තා දුපෙතති. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අතිජෙථ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති”.

76. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පුරිසනිජෙථ නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති. භගවතො එතමන් ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පුරිසනිජෙථ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ මභිලානිජෙථ නභායිතනති”.

තතිය භාණ්ඩාරං.

භික්ඛුනී කඛන්ධකං දසමං.

ඉමංගි ඛක්ඛකෙ වණ්ඤ ඵකසතං ථ²

තස්සුඤ්ඤා:-

1. පබ්බජ්‍යං ගොතමී යාථි නානුඤ්ඤාසි තථාගතො කපිලවණ්ඤ වෙසාලිං අගමාසි විනායකො.

1. ගිහිනී කාමභොගිනියොති - මජ්ඣං.

2. ඵකසතං - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

74. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු සුඤ්ජයෙන් (ඇඟ සුවඳ කුඩු තවරමින්) නහන්. ගිහි කාමභොගීනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් සුඤ්ජයෙන් නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, කුඩු හා මැටි ද අනුදනිමි” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණීහු සුවඳ කවන ලද මැටියෙන් නහන්. ගිහි කාමභොගීනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුඟුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් සුවඳ කවන ලද මැටියෙන් නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, පියවි මැටි අනුදනිමි” යි.

75. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු ගිනිහල්ගෙහි නහන්නාහු කොලාහල කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් ගිනිහල්ගෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණීහු ධාරා ස්පර්ශය ඉවසමින් ප්‍රතිසෞතස්භි ස්නාන කෙරෙත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් උඩුහොය නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණීහු නොතොටෙහි නහන්. ධූර්තයෝ දූෂණය කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් නොතොටෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

76. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු පුරුෂයන්ගේ තොටෙහි නහන්. ගිහි කාමභොගීනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති. නුඟුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් පුරුෂයන්ගේ තොටෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙලියන්ගේ තොටෙහි නහන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

තෙවැනි ඛණ්ඩය.

දසවැනි භික්ෂුනි ඛණ්ඩක යි.

මේ ඛණ්ඩකයෙහි වස්තු එක්සිය සයෙකි.

එහි උද්දාය මෙසේ යි:-

1. ගොතමී පැවිද්ද ඉල්ලූ ය. තරාගතයන් වහන්සේ නො අනුදත්ත. විනායකයන් වහන්සේ කිඹුල්වනින් විසාලාවට වැඩිසේක.

2. රජෙකිං භණ්ණන කොට්ඨකෙ ආනන්දස්ස පථෙද්ධි
හථෙකොති නයතො යාචි මාතාති පොසිකාති ව.
3. වස්සසතං තද්වු ව අභික්ඛු පච්චාසිංසනා
පචාරණං ගරුධම්මා දො වස්සා අනෙකකාසනා.
4. ඔවටො ව අට්ඨ ධම්මා යාවජීවානුවත්තනා
ගරුධම්මපටිග්ගාහො සාවස්සා උපසම්පද.
5. වස්සසහස්සං පඤ්ඤාචි කුම්භරේනක යෙනට්ඨි
මඤ්ඤට්ඨික උපමාති එවං සඤ්ඤාචිංසනා.
6. ආලිං බන්ධෙය්‍යපමාති¹ පුන සඤ්ඤාචිංසනා
උපසම්පාදෙතුං අය්‍යා යථා වුඤ්ඤාතිවාදනා.
7. න කරිස්සන්ති කීමෙව සාධාරණාසාධාරණං
ඔවාදං පාතිමොක්ඛඤ්ඤා කෙන නු ඛො උපස්සයං.
8. න ජානන්ති ව ආචික්ඛි න කරොන්ති ව භික්ඛුහි
පටිග්ගහෙතුං භික්ඛුහි භික්ඛුනීහි පටිග්ගහො.
9. ආචික්ඛි කම්මං භික්ඛුහි උජ්ඣායන්ති භික්ඛුනීහි වා
ආචික්ඛං හණ්ඩනඤ්ඤා රොපෙත්වා උපපාය ව.
10. සාවස්සියා කද්දමොද අවජ්ඣකාය උරු ව
අධ්‍යාපනඤ්ඤා ඔවාදං සම්පයොජෙත්ති වග්ගිකා
11. අවජ්ඣයො දණ්ඩකම්මං භික්ඛුනීයො තථා පුන
ආචරණඤ්ඤා ඔවාදං කප්පති නු ඛො පසභමි.
12. බාලා වක්ඛු වීතිව්ඡයො ඔවාදං සඤ්ඤා පඤ්ඤා
දුට්ඨ නිසෙස්සා න ගණ්ඨන්ති බාලා ගීලාන ගමිකා.
13. ආරක්ඛෙත්ති නරොචේතති න පච්චාගච්ඡන්ති ව.
දීඨං වීලිව වම්මඤ්ඤා දුස්සා ව චෙණි වට්ඨි ව;
චොළචෙණි ව වට්ඨි ව සුත්තචෙණි ව වට්ඨිකා.
14. අට්ඨිලං ගොහනුකෙන හස්තකොච්ඡං පාදං තථා
උරුං මුඛං දන්තමංසං ආලිංසො මද්ද වුණ්ණනා.
15. ලඤ්ඤානි අධ්‍යායනඤ්ඤා මුඛරාගං තථා දුට්ඨ
අවධ්‍යාපිසෙයොලොකෙ යාලොකෙ සනච්චන ව.
16. චෙට්ඨි පානාගාරං සුනං ආපණං වඩ්ඨි වාණිජා
දුසං දුසිං කම්මකරං කම්මකාරි උපට්ඨහං.

1. බන්ධෙය්‍ය පාරව - මජ්ඣං.

2. රජස් වැතුණු සිරුරින් දෙරකොටුවෙහි දී ආනතු හිමියන්ට දන්වී ය. මවය පොෂණය කළ තැනැත්තිය යි කියමින් පැවිද්දට සුදුසු යැ යි නය වශයෙන් යැදී ය.
3. වසසසන, තදහුපබ්බජිත, අභිකක්ක ආවාස, පච්චාසිංසන, පචාරණ, ගරුධමම, දෙවධම්මා, අනකොසන,
4. ඔව්ට යන අෂ්ට ධර්මයෝ යාවජීවයෙන් පැවැත්විය යුත්තාහ. ඒ ගරුධමම පිළිගැනීම ම ඇයගේ උපසම්පදාව විය.
5. වසසසනසස, පඤ්චසතවසස ද, කුමනකේන, සෙනට්ඨි, මඤ්ජුට්ඨික, යන උපමාවලින් සඤ්චීය පිරිහීම දක්වීම ද,
6. ආලිබන්ධන උපමාවෙන් යළි සඤ්චීයෙහි සංසර්ගය දක්වීම ද, උපසම්පදා කිරීම, වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම,
7. නො කිරීම ද, කුමකට පනවීම ද යි දෙසීම ද, සාධාරණ අසාධාරණ ශික්ෂාපද ද, අවවාද දීම, ප්‍රාතිමොක්ෂය, කවරකු හික්මුණි ආරාමයට එළඹියයුතු ද (යන කරුණු ද.)
8. (පාමොක් උදෙසීම) නො දනිත්, (හික්මුණින්ට) නො කියත්. ඇවතට පිළියම් නො කෙරෙත්, හික්මුණින් විසින් ඇවැත් පිළිගැනීම. ඇවැත් පිළිගැනීම හික්මුණින් විසින් හික්මුණින්ට කියාදීම.
9. අවිකඛනය, හික්මුණින් විසින් සක්කකර්ම කිරීම, මිනිසුන්ගේ දෙස් කීම, හික්මුණින් විසින් කර්ම කිරීම, හික්මුණින් විසින් කියාදීම, කලහ කිරීම, කර්ම ආරොපණය කිරීම හා උපලවණණා පුවත ද,
10. සාවස්ථියෙහි, මඩවතුර ඉසීම, අවන්දිය බව, ජක්කණිය හික්මුණින් උරු, අඛණ්ණාන දක්වීම, ඔහාසනය, එකට ගැටීසිටීම,
11. අවන්දිය, දණ්ඩකර්මය, හික්මුණින් ද එසේ කිරීම, ආවරණය අවවාද නැවැත්වීම, කැප ද යි සිතීම, වාරිකාවෙහි නික්මීම,
12. බාලා ය, වජ්ඣ ය, විනිව්ජය ය, ඔවාද ය, සියලු සක්කයා ය, සතර පස්නම ය, දෙතුන්නම ය, අවවාද නො ගැනීම ය. බාලා, ගිලාන, ගමික,
13. ආරක්ෂක යන මොහු ද, න රොචන න පච්චාගමන දීස, විලිව, වම, දුස්ස, වෙණි, වට්ටි, වොළවෙණි, වොළවට්ටි, සුක්කවෙණි, සුක්කවට්ටිකා,
14. අට්ඨිල, ගොහනුක, හස්කොව්, පාද, පාදකොව්, උරු, මුට්, දන්තමංස, ආලිප්පන, මඤ්ජු, වුණ්ණන,
15. මුට්ටඤ්ජන, අඛණ්ණාග, මුට්ටරාග, අඛණ්ණමුට්ටරාග, අවඛණ, විසෙසක, ඔලොකනක, සාලොක, සනව්ව,
16. වෙසි, පානාගාර, සුන, ආපණ, වඩ්ඪි, වාණිජ (යන මෙවා යෙදීම ද.) දස, දසි, කම්මකර, කම්මකාරි,

17. නිරවජාන හරිතකී සඤ්ඤායනනී නමතකං
නීලං පිතං ලොහිතකං මණ්දෙඤ්ඤං කණ්ණ වීවරා.
18. මහාරඬු මහානාම අවිජ්ජනා දීපමෙව ච
පුප්ඵ ඵල කංචුකඤ්ඤා නිරිට්ඨකඤ්ඤා ධාරස්සං.
19. භික්ඛුනී සිකඛමානාය සාමණේරාය අව්වයෙ
නීයාදිතෙ පරිකඛාමෙ භික්ඛුනී වෙව ඉස්සරා.
20. භික්ඛුස්ස සාමණේරස්ස උපාසකස්සුපාසිකා
අශෝකස්සඤ්ඤා පරිකඛාමෙ නියතො භික්ඛු ඉස්සරා
21. මලලිගඛං පක්ඛමුලං බ්‍යඤ්ජනං ආමිසෙන ච
උස්සනනඤ්ඤා බාළහතරං සන්තිධිකත මාමිසං.
22. භික්ඛුනං යාදිසං හෙට්ඨං භික්ඛුනීනං තථා කමෙ
සෙනාසනං උතුනියො මකඛියති පටානි ව.
23. ඵ්ඤ්ජනනී සබ්බකාලඤ්ඤා අනිමිත්තාදි දිස්සමෙ
නිමිත්තා ලොහිතා වෙව තරෙව ධූවලොහිතා.
24. ධූවවොළ පග්ගරණී සිබ්බිණ්ඤ්ඤා පණ්ඩකා
වෙපුරිසී ච සමභික්ඛා උභතොබ්‍යඤ්ජනා පි ව.
25. අනිමිත්තාදිතො කඤ්ඤා යා ච උභතොබ්‍යඤ්ජනා
ඵතං පෙය්‍යාලතො හෙට්ඨා කුට්ඨං ගණේධා කිලාසී.
26. පොසාපමාරො මානුසි ඉන්ද්‍රිය භුජිස්සාසි ච
අණනා න රාජහට්ඨි අනුඤ්ඤානා ච වීසති.
27. පරිපුණ්ණා ච කිත්තාමා කා නාමා තෙ පටතතිනී
චතුර්විසතාරායානං පුච්ඡිතා උපසම්පද.
28. වීජායනනී අනානුසිට්ඨා සබ්බමණේසා තරෙව ච
උපජ්ඣා ගාත සංඝාටී උත්තරනාරවාසකො.
29. සංකම්බුදකසාටී ච ආවිකභිත්තාන පෙසයෙ
බාලා අසමමතෙකතො යා වෙ පුච්ඡනාරාසිකා.
30. ඵකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුසංගෙ නරා පුත
ජායා උතු දිවසඤ්ඤා සංගීති තයො නිස්සයෙ
31. අට්ඨ අකරණියානී කාලං සබ්බස්ම අට්ඨධා
න පටාරොනනී භික්ඛුනියො භික්ඛුසංගං තරෙව ව.

17. කිරිවෘත-යන මොවුන්ට උවච්ඡන්ති කිරීම ද, හරිතකී, නමතක දූරීම, නීල, පිත, ලොහිත, මඤ්ජුරය, කණ්ණ වීර ද,
18. මහාරඬ, මහානාම, අවසින්න, දීප, පුප්ඵ, එල කඤ්චුක නිරිටක යන සිවුරු දූරීම ද කළහ.
19. භික්ෂුනී, සික්ඛමානා, සාමණේරා යන අයගේ අභාවයෙහි පිරිකර පවරනු ලැබූ කල්හි භික්ෂුණී භිමිකාරිය වේ.
20. භික්ෂු, සාමණේර, උපාසක උපාසිකා සහ වෙනත් අයගේ පිරිකර පවරනු ලැබූ කල්හි භික්ෂුහු භිමියෝ වෙත්.
21. පුරාණමලී, ගර්භය, පාත්‍රමූලය, පුරාණබ්‍යාඤ්ජනය, ආමිසය, අධික ආමිසය, ඉතා අධික ආමිසය, සනතිධිකත ආමිසය ද,
22. යට කියන ලද පරිදි භික්ෂුන්ට යම්සේ ද භික්ෂුණීන්ට ද එසේම කරන්නේ ය. සෙනාසනය ද, උතුනී ද, වස්ත්‍ර ලෙසින් තැවරීම ද,
23. හුය සිද්ධිම ද, සංඛකාල ද, අනිමිත්තාදිය ද දක්නා ලැබෙත්, නිමිත්තා, ලොහිතා. එසේ ම ධූවලොහිතා ද,
24. ධූවවොළා, පඤ්ඤිණී, සිඛරිණී, ඉත්ථිපණ්ඩකා, වෙපුරිසි, සමිනිතකා, උභතොබ්‍යාඤ්ජනා ද යි,
25. අනිමිත්තා ආදිකොට උභතොබ්‍යාඤ්ජනකා තෙක් ඇති මෙය පෙය්‍යාල වශයෙන් යට කියන ලදී. කුෂ්ඨ ය, ගණ්ඩ ය, කිලාසි ය,
26. සොස ය, අපමාර ය, මානුසි ය, ඉත්ථි ය, භුජිසා ය, අණනා ය, න රාජහට්ඨි ය, අනුඤ්ඤා ය, විසතිවසා ය,
27. පරිපුණ්ණ ය, කිංනාමා ය, පවනනී, කිං නාමා ය යන සුවිසි අනාරාධික ධර්මයන් විමසා උපසම්පදා කිරීම වේ.
28. අනුශාසනා නො කරන ලද්දහු සහමාද ගොථගැසී සිටිත්, උපරිකායගාහන, සංඛාරී, උත්තරාසංඛ, අනාරා-වාසක,
29. සංකච්චිකා, උදකසාට්ඨිකා ද කියාදී යවන්නේ ය. බාලා ය, අසම්මතා ය, එකතොගමනය, අනාරාධිකධර්ම පිළිවිසීම ය.
30. එකතො උපසම්පන්නා ය, එසේම භික්ෂුසංඝයා කෙරෙහි උපසපත් විම ය, ඡායා, උතු, දිවස, සංගීති, නිසසය තුන,
31. අකරණිය අට, (යන මෙවා කියාදීම ද,) කාලය ඉක්මවීම, හැමතැන අටනම බැගින් හිදීම, භික්ෂුණීන් නො පැවරීම, භික්ෂුන් නො පැවරීම,

32. කොලාහලං පුරෙහත්තං විකාලෙ ව කොලාහලං
උපොසථං පචාරණං සවචනීයානුචාදනං.
33. ඕකාසං වොදෙ සාරෙතති පටිකඛිත්තං මහෙසිනා
තපෙව භික්ඛු භික්ඛුනී අනුඤ්ඤාතං මහෙසිනා.
34. යානං ගිලානපුත්තඤ්ඤා යානුග්ගාතඛිඤ්ඤාසිකා
භික්ඛු සිකඛා සාමණෙරා සාමණෙරී ව බාලකා.
35. අරඤ්ඤා උපාසකෙන උදෙසිනො උපසංගං
න සම්මති නවකම්මං නිසින්නගඤ්ඤා එකිකා.
36. සාගාරඤ්ඤා ගරුධම්මං පච්චිකඛාය ව සඤ්ඤා
අභිවාදන කෙසා ව නඛා වණකම්මනා.
37. පලලඤ්ඤා ගිලානා ව වජ්ඣං වුණෙණෙන වාසිතං
ජත්තාසරෙ පටිසොතෙන අනිසේ පුරිසෙන ව.
38. මහාගොතමී ආයාචි ආනන්දො වාසි යොනිසො
පරිසා වකසෙසා හොතති පබ්බජ්ජා¹ ජිනසාසනෙ.
39. සංවේගජනනජාය සද්ධම්මස්ස ව වුද්ධියා
ආතුරසෙසව හෙසජ්ජං එවං බුද්ධෙන දෙසිතං.
40. එවං විනිතා සද්ධම්මෙ මාතුගාමාපි ඉත්තරා²
තා යතති අවිච්ඡිතං යානං යත් ගඤ්ඤා න සොවරෙති.

1. පබ්බජ්ජා - මජ්ඣං.

2. ඉත්තරා - සි.

32. කොලාහල ය, පුරෙහඤ්ඤා ය, විකාලයෙහි කොලාහල ය, උපපාසක ය, පවාරණ ය, සවිවතිය බව ය, අනුවාදන ය,
33. ඔකාස, වොදන, සාරන යන මේවා මහර්මින් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂේපිත ය, එසේ ම භික්ෂුණීන් විෂයෙහි භික්ෂුන්ට උන්වහන්සේ විසින් අනුඤ්ඤා ය.
34. යානය, ගිලානය, (ඉත්ති-පුරිස) යුක්ත යානය, යානුග්‍රහණය, අධිකාසි ය, භික්ෂු-සිකඛ්ඛානා-සාමණේර-සාමණේරී- බාල යන දූතයෝ ය,
35. අරණ්‍යවාස ය, උපාසකයකු විසින් භාණ්ඩශාලාවක් දීම ය, උපකරණ ය, නො සැඟිලි ය, නවකම්ම ය, යන මේවා ද නිසිනගඤ්ඤා, එකිකා,
36. සාගාර ය, ගරුඛම්ම ය, පව්වසාන ය, සංක්‍රමණ ය, අභිවාදන ය, කෙස-නට් ඡේදන ය, වණ පිළියම් ය,
37. පලලඛන ය, ගිලානය, වච්ච ය, වුණ්ණ ය, වාසිත ය, ජනාසාර ය, පටිසොත ය, අතිත්ත ය, පුරිසතිත්ත ය (යන මේ කරුණු, වලින් භික්ෂුනීඛේදිකය වේ.)
38. මහාගොතම් ජිනසසුනෙහි පැවිද්ද යැදූ අනඳ තෙරුන් වහන්සේ ද නුවණින් යැදී ය (සසුනෙහි) සිටු පිරිසක් වෙත්.
39. සංවේග ඉපදවීම පිණිස ද සඤ්චර්මයාගේ වැඩීම පිණිස ද ගිලනකුට බෙහෙතක් මෙන් බුදුන් විසින් මෙසේ දෙසන ලදී.
40. මෙසේ සඤ්චර්මයෙහි විනීත වූ ඒ බොළඳ මාගම්හු පවා යම් තැනකට ගොස් ගොත නො කෙරෙත් ද ඒ නොමියන තැනට (නිවනට) යෙත්.

11. පඤ්චසතිකකවිධකං

සංගීති නිදනං

1. අප්‍ර මො ආයස්මා මහාකස්සපො භික්ඛු ආමනෙතස්සි: එකමිද්දං ආවුසො සමයං පාවාය කුසිනාරං අඤ්ඤාන මග්ගපටිපත්තො මහතා භික්ඛුසංඝොන සද්ධීං පඤ්ඤාමනොහි භික්ඛුසතෙහි. අප්‍රධ්වාහං ආවුසො මග්ගා ඔක්කමම අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසීදිං. තෙන මො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො ආජීවකො කුසිනාරාය¹ මඤ්ඤවපුප්ථං ගහෙතවා පාවං අඤ්ඤානමග්ගපටිපත්තො හොති. අද්දසං මො අහං ආවුසො තං ආජීවකං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන තං ආජීවකං එතදවොච: “අපාවුසො අමහාකං සඤ්ඤාං ජානාසී”ති? “ආමාවුසො ජානාමි. අජ්ඣ සත්තාහපරිනිබ්බුතො සමඤ්ඤා ගොතමො. තතො මෙ ඉදං මඤ්ඤවපුප්ථං ගහිතන්ති”.

2. තත්‍රාවුසො යෙ තෙ භික්ඛු අවිතරාගා, අපෙසකචෙව බාහා පග්ගස්ස කඤ්ඤති. ඡින්නපපාතං² පපතන්ති, ආච්චටනති, විච්චටනති, අනිවිසං හගවා පරිනිබ්බුතො, අනිවිසං සුගතො පරිනිබ්බුතො, අනිවිසං චක්ඛු: ලොකෙ අන්තරහිතන්ති. යෙ පන තෙ භික්ඛු විතරාගා තෙ සතා සමපජානා අධිවාසෙතති “අනිව්වා සංඛාරා තං කුතෙස්ස ලබ්බා”ති. අප්‍රධ්වාහං ආවුසො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං ආවුසො මා සොච්ඡි. මා පරිදෙච්ඡි. නන්තෙතං ආවුසො හගවතා පටිගචෙව්ව³ අක්ඛාතං සංඛෙවෙව පියෙහි මනාපෙහි නානාභාවො විනාභාවො අඤ්ඤාපාභාවො? තං කුතෙස්ස ආවුසො ලබ්බා යන්තං ජාතං භූතං සම්බතං පලොකධම්මං තං චන මා පලුඤ්ඤි තෙන ධාතං විජ්ජතිති”.

3. තෙන මො පනාවුසො සමයෙන සුභද්දෙ නාම වුඩ්ඪපබ්බජිතො තස්සං පරිසායං නිසින්නො හොති. අප්‍ර මො ආවුසො සුභද්දෙ වුඩ්ඪපබ්බජිතො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං ආවුසො. මා සොච්ඡි. මා පරිදෙච්ඡි. සුමුත්තා මයං තෙන මහාසමඤ්ඤානං උපද්දතා ව මයං හොම ‘ඉදං වො කප්පති, ඉදං වො න කප්පති’ති. ඉදං පන මයං යං ඉච්ඡිස්සාම තං කරිස්සාම, යං න ඉච්ඡිස්සාම න තං කරිස්සාමාති”.

1. කුසිනාරායං - සී.

2. ඡින්නපපාතං - මජ්ඣං.

3. චක්ඛු - මජ්ඣං.

4. පටිගචෙව - මජ්ඣං.

11. පඤ්චසතිකකඛ්ඛිකය

සංගීති නිදනය

1. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප සථවිරයන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතුවේක. ඇවැත්නි, මම එක් සමයෙක පන්සියයක් පමණ භික්ෂූන් ඇති මහත් භික්ෂු සංඝයා සමග පාචා නුවරින් කුසිනාරා නුවර කරා දීර්ඝ මාර්ගයට පිළිපත්තෙමි. ඇවැත්නි, ඉක්බිති මම මභින් ඉවත් ව එක්තරා රුක් මූලෙක හුන්නෙමි. එසමයෙහි එක්තරා ආජීවකයෙක් මදාරා මලක් ගෙන කුසිනාරා නුවර සිට පාචා නුවර කරා දීඝ මාර්ගයට පිළිපත්තේ ය. ඇවැත්නි, මම එන්නා වූ ඒ ආජීවකයා දුරදී ම දුටිමි. දක ඒ ආජීවකයාට මෙය කීමි. ඇවැත්නි, අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ දන්නෙහි ද යි. එසේ ය ඇවැත්නි, දනිමි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පිරිනිව් අදට සත් දවසෙකි. මා විසින් මේ මදාරාමල එතැනින් ගන්නා ලද යි.

2. ඇවැත්නි, එහි යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අවිතරාග වුහු ද ඔවුනතුරෙන් ඇතැමෙක් “ඉතා ඉක්මනින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක. ඉතා ඉක්මනින් සුගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක. ඉතා ඉක්මනින් ලෝකයෙහි ඇස අතුරුදහන් වී යැ”යි (කියමින්) හිසෙහි අත් බැඳ හඬත්. සිද්ධා ලද්දක් (බිම) වැටෙන්නා සේ වැටෙත්. ඉදිරියට පෙරළෙත්, පසු පසට පෙරළෙත්, යම් භික්ෂු කෙනෙක් විතරාග වුහු ද ඔවුහු සංස්කාරයෝ අනිත්‍යයහ. ඔවුන්ගේ නො බිඳ පැවැත්මක් කොයින් ලැබියහැකි ද’යි (සලකා) සිහි ඇත්තාහු මනා නුවණින් යුක්ත වුවාහු ඉවසත්. ඇවැත්නි, අනතුරු ව මම ඒ භික්ෂූන්ට මෙය කීමි. “ඇවැත්නි, කම් නැත. ශොක නො කරවු, නො වැළපෙවු, ඇවැත්නි, ප්‍රිය වූ මනාප වූ සියල්ලෙන් ම වෙනස් වීම වෙන් වීම, අනිත් ආකාරයකින් වීම වන්නේ ය යන මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැල ම ප්‍රකාශකරන ලද්දේ නො වේ ද? ඇවැත්නි, ඒ යමක් උපන්නේ ද, හටගන්නේ ද සඬ්ඛත වූයේ ද නැසෙනසුලු වේ ද එය එකාන්තයෙන් නො නැසේව’යි යන මේ කරුණ කොයින් ලැබේ ද? මේ කරුණ විද්‍යාමාන නො වේ යි.

3. ඇවැත්නි, එසමයෙහි සුභඥ නම් මහලු ව පැවිදි වූවෙක් ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි. ඇවැත්නි, ඉක්බිති ඒ සුභඥ නම් මහලු පැවිද්ද ඒ භික්ෂූන්ට මෙය කී ය. “ඇවැත්නි, කම් නැත. ශොක නො කරවු. නො වැළපෙවු, අපි ඒ මහාශ්‍රමණයාගෙන් මොනොවට මිදුණෝ වෙමු. මෙය නොපට කැප ය, මෙය කොපට නො කැප ය යි කීමෙන් උපද්‍රවයට ද පත්කරන ලද්දෝ වෙමු. දන් අපි යමක් කැමැති නම් එය කරන්නෙමු. යමක් නො කැමැත්තෙමු නම් එය නො කරන්නෙමු”යි.

හඤ් මයං ආවුසො ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායාම පුරෙ අධම්මො දිජ්ඣති ධම්මො පටිබාහීයති. පුරෙ අවිනයො දිජ්ඣති විනයො පටිබාහීයති. පුරෙ අධම්මවාදිනො බලවනොනා භොතති. ධම්මවාදිනො දුඛලා භොතති. පුරෙ අවිනයවාදිනො බලවනොනා භොතති. විනයවාදිනො දුඛලා භොතති.

තෙන හි හතොන ථෙරො භික්ඛු උච්චිතතුති අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො එකෙනුනාති පඤ්ඤා අරහත්තසතාති¹ උච්චිති. භික්ඛු ආයස්මනං මහාකස්සපං එතදචොචුං: අයං හතොන ආයස්මා ආනන්දෙ කිඤ්ඤාපි සෙඛො අහංඛො ඡන්ද්‍ර දෙසා මොහා භයා අගතිං ගත්තුං. බහු ව අනෙත භගවතො සතතිකෙ ධම්මො ව විනයො ව පරියනො. තෙන හි හතොන ථෙරො ආයස්මනමපි ආනන්දං උච්චිතතුති.

4. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මනනවපි ආනන්දං උච්චිති. අථ ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදභොසි: කඤ් ණු ඛො මයං ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාමාති. අථ ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදභොසි: රාජගහං ඛො මහාගොවරං පහුතසෙනාසනං. යනතුන මයං රාජගහෙ වස්සං වසන්තා² ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං උපගච්ඡෙය්‍යන්ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො සඛ්ඤං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ ආවුසො සංඛො. යදි සඛ්ඤස්ස පත්තකල්පං සංඛො ඉමාති පඤ්ඤා භික්ඛුසතාති සම්මතෙත්ඤායා රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතංඛන්ති. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ ආවුසො සංඛො. සංඛො ඉමාති පඤ්ඤාභික්ඛුසතාති සම්මතෙත්ඤායා රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතංඛන්ති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉමෙසං පඤ්ඤානං භික්ඛුසතානං සම්මුති රාජගහෙ වස්සං වසන්තානං ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතංඛන්ති, යො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති යො භාපෙය්‍යා.

සම්මතාති සංඛොන ඉමාති පඤ්ඤාභික්ඛුසතාති රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤායෙය්‍යාම. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතංඛන්ති. ඛමති සඛ්ඤස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවිමෙතං ධාරයාමිති.

1. එකෙනුන පඤ්ඤා අරහත්තසතාති - මජ්ඣං.

2. වසන්තාති - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

එහෙයින් ඇවැත්නි, අපි අධර්මය බැලීමටත් ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමටත් පෙර, අවිනය බැලීමටත් විනය බැහැර කරනු ලැබීමටත් පෙර, අධර්මවාදීන් බලවත්වීමටත් ධර්මවාදීන් දුබලවීමටත් පෙර, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමටත් විනයවාදීන් දුබලවීමටත් පෙර, ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කරමිහි. (මහාකාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ වදාළහ.)

වහන්ස, එසේ නම් තෙරුන් (ඔබ) වහන්සේ භික්ෂූන් තෝරා ගන්නාසේක්වා'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ එක් නමක් උනු වූ පන්සියයක් රහතුන් වහන්සේ තෝරාගත්තේය. භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. “වහන්ස, මේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ශෛක්ෂ්‍ය වූවත් ඡන්දයෙන් ඥාණයෙන් මොහයෙන් හයින් අගතියට යෑමට නො සුදුසු ය. මුත් වහන්සේ විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි බොහෝ ධර්මය ද විනය ද උගන්නා ලද්දේ ය. වහන්ස, එහෙයින් (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ ආනන්ද ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ ද තෝරාගන්නා සේක්වා'යි.

4. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද තෝරාගත්හ. ඉක්බිති “අපි කොතැන්හි දී ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කරමෝ දැ යි ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය. “රජගහනුවර වනාහි මහා ගොදුරුගම් ඇත්තේ ය. බොහෝ සෙනසුන් ඇත්තේ ය. අපි රජගහනුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කරන්නෙමු නම් ඉතා මැනවි. අනිත් භික්ෂූ කෙනෙක් රජගහ නුවර වස් නො එළඹෙන්නාහු නම් යෙහෙකැ'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඬායනාට (මෙසේ දන්වූහ.) “ඇවැත්නි, සඬායනා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඬායනා පැමිණි කල් වේ නම් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සඬායනා මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් සම්මත කරන්නේ ය. අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු'ය. මේ ඥප්ති යි.

ඇවැත්නි, සඬායනා මඬස් අසාවා. රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සඬායනා මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් සම්මත කරයි. අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. යම් ආයුෂ්මත් කෙනෙකුට ‘අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සම්මත කිරීම’ රූචි වේ නම් උන් වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනෙකුට රූචි නො වේ නම් උන් වහන්සේ කියන්නාහ.

මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සඬායනා විසින් සම්මත කරන ලද්දේ ය. අනිත් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. (මෙය) සඬායනා රූචි වෙයි. එහෙයින් භිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි යි.

5. අප් ඛො ථෙරා භික්ඛු රාජගහං අගමංසු ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛාසිතුං. අප් ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදගොයි: හගවිතා ඛො ආවුසො ඛණ්ඩුල්ලපට්ඨංචරණං වණ්ණිතං. හන්ද මයං ආවුසො පයමං මාසං ඛණ්ඩුල්ලං පට්ඨංචරොම. මණ්ඩමං මාසං සනතිපතින්වා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛාසිස්සාමාති. අප් ඛො ථෙරා භික්ඛු පයමං මාසං ඛණ්ඩුල්ලං පට්ඨංචරිංසු. අප් ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ සෙව සනතිපාතො, න ඛො මෙන. පතිරුපං යොහං සෙවො¹ සමානො සනතිපාතං ගච්ඡියානන්ති ඛුද්දෙවරන්ති. කායගතාය සතියා විතීනාමෙවා රක්ඛායා පච්ඤාසමයං නිපජ්ජස්සාමීති කායං ආවජ්ජෙයි. අසංතං ව සියං බිමබ්බාහනං, භූමිතො ව පාද මුහුතං, එතස්මිං අනතුරෙ අනුපාදය ආසවෙහි වීතං විමුවි. අප් ඛො අයස්මා ආනන්දෙ අරහා සමානො සනතිපාතං අගමායි.

6. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො සඛ්ඛං ඤාපෙයි: සුණාතු මෙ ආවුසො සඛ්ඛො. යදි සඛ්ඛස්ස පත්තකල්ලං අහං ආයස්මන්තං උපාලිං විනයං පුට්ඨියානති. ආයස්මාපි උපාලි සඛ්ඛං ඤාපෙයි: සුණාතු මෙ හන්තෙ සඛ්ඛො. යදි සඛ්ඛස්ස පත්තකල්ලං අහං ආයස්මා මහාකස්සපෙන විනයං පුට්ඨො විස්සජ්ජියානති. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මන්තං උපාලිං එතදවොච: පයමං ආවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාපඤ්ඤානති. වෙසාලියං හන්තෙති. කං ආරබ්භාති. සුදිනං කල්ලපුත්තං ආරබ්භාති. කිසම් වත්ථුසම්භවති. මෙට්ඨනධම්මෙති. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මන්තං උපාලිං පයමස්ස පාරාජිකස්ස වත්ථුමි පුච්ඡි, නිදනම් පුච්ඡි, පුග්ගලම් පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තිම් පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තිම් පුච්ඡි, ආපත්තිම් පුච්ඡි, අනාපත්තිම් පුච්ඡි.

7. දුතියමානාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාපඤ්ඤානති. රාජගහෙ හන්තෙති. කං ආරබ්භාති. ධනියං ඤාමකාරපුත්තං ආරබ්භාති. කිසම් වත්ථුසම්භවති. අදිනනාදන්තෙති. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මන්තං උපාලිං දුතියස්ස පාරාජිකස්ස වත්ථුමි පුච්ඡි, නිදනම් පුච්ඡි, පුග්ගලම් පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තිම් පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තිම් පුච්ඡි, ආපත්තිම් පුච්ඡි, අනාපත්තිම් පුච්ඡි.

5. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂු ධර්මය ද විනය ද සඤ්ඤානා කිරීමට රජගහ නුවරට වැඩියාහ. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බිදුණු පැලුණු තැන් පිළිසකර කිරීම වර්ණනා කරන ලද්දේ ය. එහෙයින් ඇවැත්නි, අපි පළමු මාසය බිදුණු පැලුණු තැන් පිළිසකර කරමු මධ්‍යම මාසයෙහි රැස්ව ධර්මය ද විනය ද සඤ්ඤානා කරන්නෙමු'යි. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂු පළමු මාසය බිදුණු පැලුණු තැන් පිළිසකර කරවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ හෙට රැස්වීම ය. මම සෙබ වූයේ ම (රහත් නො වූයේ) රැස්වීමට යන්නෙමි නම් එය මට නිසි නො වේ යි (සලකා) රාත්‍රියෙහි බොහෝ වේලාවක් කාශීයාසිභියෙන් ගත කොට රාත්‍රිය පහත් වන වේලායෙහි හෝනෙමි යි (සිතා) කය හැරවූහ. භිස ද කොට්ටයට නො පැමිණියේ ය. පාදයෝ ද පොළොවෙන් මිදුණාහ. මේ අතරෙහි සිත උපදන නො කොට ආයුචයන්ගෙන් මිදුණේ ය. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහත් වූවාහු ම රැස්වීමට වැඩියේක.

6. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්ඤානාට (මෙසේ) දැන්වූහ. ඇවැත්නි සඤ්ඤානා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤානාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් විනය පිළි විසින්නෙමි යි. ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද සඤ්ඤානාට (මෙසේ) දැන්වූහ. 'වහන්ස සඤ්ඤානා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤානාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් විනය පුළුවුස්නාලද්දේම විසදන්නෙමි'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. ඇවැත්න උපාලි, පළමු පාරාජිකාව කොහි දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසා ලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. සුදිනක කලඤ්ඤානු ඇරබ දෑ යි. කිනම් වස්තුවෙක දෑ යි. මෙමුත්තධර්මයෙහි යයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලිගෙන් පුරම පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද පිළිවිසූහ. නිදනය ද පිළිවිසූහ. පුද්ගලයා ද පිළිවිසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද පිළිවිසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද පිළිවිසූහ. ආපත්තිය ද පිළිවිසූහ. අනාපත්තිය ද පිළිවිසූහ.

7. ඇවැත්න උපාලි, දෙවැනි පාරාජිකාව කොහි දී පනවන ලද දෑ යි. වහන්ස, රජගහනුවර දී ය යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. ධනිය කුමකාර පුත්‍ර ඇරබ දෑ යි. කවර වස්තුවක දෑ යි. නො දුන් දෙය ගැනීමෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් දෙවැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසූහ. නිදනය ද ඇසූහ. පුද්ගලයා ද ඇසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. ආපත්තිය ද ඇසූහ. අනාපත්තිය ද ඇසූහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තනියමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤානන්ති. වෙසාලියං හතෙනති. කං ආරබ්භාති. සමෙහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භාති. කිසමිං වත්ථිසමිත්ති. මනුසසවිග්ගහෙති. අපං ඛො ආයසමා මහා කසසපො ආයසමන්තං. උපාලිං තනියසස් පාරාජිකසස් වත්ථිවපි පුච්ඡි, නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තමපි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තමපි පුච්ඡි, ආපත්තමපි පුච්ඡි, අනාපත්තමපි පුච්ඡි.

වතුකුමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤානන්ති. වෙසාලියං හතෙනති. කං ආරබ්භාති. වග්ගවුද්ධිථියෙ භික්ඛු ආරබ්භාති. කිසමිං වත්ථිසමිත්ති. උත්තරිමනුසසධමෙත්ති. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමන්තං. උපාලිං වතුකුමසස් පාරාජිකසස් වත්ථිවපි පුච්ඡි, නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තමපි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තමපි පුච්ඡි, ආපත්තමපි පුච්ඡි, අනාපත්තමපි පුච්ඡි, එතෙනෙව උපායෙන උභතො විගඛො¹ පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො ආයසමා උපාලි විසසජෙසයි.

8. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො සඛං ඤාපෙයි: සුඡාතු මෙ ආවුසො සඛො. යදි සඛසස් පත්තකල්ලං අහං අයසමන්තං ආනන්දං ධම්මං පුට්ඨෙය්‍යන්ති. අපං ඛො ආයසමා ආනන්දෙ සඛං ඤාපෙයි: සුඡාතු මෙ හතෙන සඛො. යදි සඛසස් පත්තකල්ලං අහං ආයසමා මහාකසසපෙන ධම්මං පුට්ඨො^{*} විසසජෙය්‍යන්ති. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමන්තං ආනන්දං එතදෙවාච: බ්‍රහ්මජාලං ආවුසො අනන්ද කඤ්ඤානන්ති. අනන්තරා ච හතෙන රාජගහං අනන්තරා ච නාලන්දං රාජගහාරකෙ අමෙලට්ඨිකායන්ති. කං ආරබ්භාති. සුපට්ඨිසඤ්ඤා පරිබ්බාජකං බ්‍රහ්මදත්තඤ්ඤා මාණවන්ති. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමන්තං ආනන්දං බ්‍රහ්මජාලසස් නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි.

සාමඤ්ඤඵලං පනාවුසො ආනන්ද කඤ්ඤානන්ති. රාජගහෙ හතෙන ජිවකඛෙවනෙති. තෙන සඤ්ඤාති. අජාතසතකුතා වෙදෙඤ්ඤානෙන සඤ්ඤාති. අපං ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමන්තං ආනන්දං සාමඤ්ඤඵලසස් නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, එතෙනෙව උපායෙන පඤ්ඤා නිකායෙ පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො ආයසමා ආනන්දෙ විසසජෙසයි.

1. විග්ගො - 8.

2. පුට්ඨො පුට්ඨො - 8 පසං.

ඇවත උපාලි, තුන්වැනි පාරාජිකාව කොති දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසාලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. බොහෝ භික්ෂූන් ඇරබ යැ යි. කවර වස්තුවෙක දෑ යි. මනුෂ්‍ය විග්‍රහයෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් තුන්වැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසුහ. නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයාද ඇසුහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. ආපත්තිය ද ඇසුහ. අනාපත්තිය ද ඇසුහ.

ඇවත උපාලි, සිවුවැනි පාරාජිකාව කොති දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසාලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. වග්ගවිද්‍යා භික්ෂූන් ඇරබ යැ යි. කවර වස්තුවෙක දෑ යි. උත්තරිමනුස්ස ධර්මයෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන්ගෙන් සිවුවැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසුහ. නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. ආපත්තිය ද ඇසුහ. අනාපත්තිය ද ඇසුහ. මේ ක්‍රමයෙන් ම උභය විභවය ඇසුහ. ඇසු ඇසු ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසඳුහ.

8. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්චාය (මෙසේ) දැන්වූහ. ඇවැත්නි, සඤ්චාය මබස් අසාවා. ඉදින් සඤ්චායට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගෙන් ධර්මය පිළිවිසින්නෙමි යි ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්චාය (මෙසේ) දැන්වූහ. වහන්ස, සඤ්චාය මබස් අසාවා. ඉදින් සඤ්චායට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් ධර්මය පිළිවිසින ලද්දේම විසඳන්නෙමි' යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. ඇවත, ආනන්දයෙනි, බ්‍රහ්මචාරය කොතිදී දෙසන ලද දෑ යි. වහන්ස, රාජගහ-නාළන්ද දෙකුර අතර අඹලටඬිකා නම් උයනෙහි රජු පිණිස කරවන ලද ගෙහි දී ය යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. සුප්පිය පරිබ්‍රාජකයා ද බ්‍රහ්මදක්‍ෂ මාණවකයා ද ඇරබයැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගෙන් බ්‍රහ්මචාරයෙහි නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ.

ඇවත ආනන්දයෙනි, සාමඤ්ඤඵල (සුත්‍රය) ය කොතැන දී දෙසනලද දෑ යි. වහන්ස, රජගහ නුවර ජීවකගේ අඹ වෙනෙහි දී යයි. කවරකු සමග දෑ යි. වෙදෙහිසුත්‍ර වූ අජාතසත්තක රජු සමග යයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් සාමඤ්ඤඵල සුත්‍රයෙහි නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ. මේ ක්‍රමයෙන් ම නිකාය පස ම ඇසුහ. ඇසු ඇසු ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසඳුහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විද්‍යා විද්‍යා කිසිකිසි පදකරා

9. අර්ධ මෝදා ආයතන ආනන්ද රේඛා භික්ෂු එතදවොච: හඟවා මං හඟෙන පරිනිබ්බානකාලෙ එවමාහ: ආකඛිමිනො ආනන්ද සඬෙහා මමච්චයෙන චුඤ්චුචුඤ්ඤානි සික්ඛාපදනි සමුහනෙය්‍යාති. පුච්ඡි පන ඤං ආවුසො ආනන්ද හඟවන්හං කතමානි පන හඟෙන චුඤ්චුචුඤ්ඤානි සික්ඛාපදනීති. න මො අහං හඟෙන හඟවන්හං පුච්ඡං, කතමානි පන හඟෙන චුඤ්චුචුඤ්ඤානි සික්ඛා පදනීති.

එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාරි පාරාජිකානි යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනිති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සබ්බාදිසෙසෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනිති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සබ්බාදිසෙසෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනිති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සබ්බාදිසෙසෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා තිංස නිස්සංගෙයෙ පාවිත්තියෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනිති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සබ්බාදිසෙසෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා තිංස නිස්සංගෙයෙ පාවිත්තියෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා තිංස නිස්සංගෙයෙ පාවිත්තියෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනිති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සබ්බාදිසෙසෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා තිංස නිස්සංගෙයෙ පාවිත්තියෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා තිංස නිස්සංගෙයෙ පාවිත්තියෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනිති.

10 අප මො අයහමා මහාකසපො සත්තං සුභෙදි: සුභාකු
මම ආවුසො සඤ්ඤා සත්තමාකං සික්ඛපදනී ගිථිගතානී ගිථිනොපි
ජානතති-ඉදං වො සමණානං සකාපුතතියානං කපාති, ඉදං වො න
කපාතිති. සචෙ මයං වුඤ්ඤාදිදානානී සික්ඛපදනී සමුගනිසාම
ගවිසානති වසාගො: වුමිකාලිකං සමණෙන ගොතමෙන සාවකානං
සික්ඛපදං පඤ්ඤතං. යාවිමෙසං සත්තං අවධාසි තාවිමෙ සික්ඛපදෙසු
සික්ඛි-සු. සමො ඉමෙසං සත්තං පටිතිට්ඨිතො න දුනිමෙ සික්ඛපදෙසු
සික්ඛිතතිති. යදි සඤ්ඤා පඤ්ඤා සඤ්ඤා අසඤ්ඤානං න-
පඤ්ඤාපයා. පඤ්ඤා න සමුට්ඨෙසුයා. යථා පඤ්ඤානෙසු
සික්ඛපදෙසු සමාදාය වර්තයා, එසා සුතති,

බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද කථාව

9. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යථවිට භික්ෂුන්ට මෙය කීහ. 'වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවේන කාලයෙහි මට මෙසේ වදාළසේක. ආනන්දය, සඤ්ඤා කැමැති වන්නේ නම් මා ඇවැලමින් බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද සමුහනය කරන්නේ ය යි. ඇවිත් ආනන්දය, "වහන්ස, බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද කවරේ ද" යි කෙසි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිසිනු ද යි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් "වහන්ස, බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද කවරහු ද" යි නො පිළිවිසිම යි.

ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා සෙස්සෝ බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද වෙතැයි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා සෙස්සෝ බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද වෙතැයි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා සෙස්සෝ බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද වෙතැයි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා තිස් නිසගි පවිති තබා සෙස්සෝ බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද වෙතැයි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා තිස් නිසගි පවිති තබා දෙයානු පවිති තබා සෙස්සෝ බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද වෙතැ යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා තිස් නිසගි පවිති තබා දෙයානු පවිති තබා සිවු පාට්ඨෙසනිය තබා සෙස්සෝ බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද වෙතැ යි.

10. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්ඤාට මෙසේ දන්වූහ. ඇවැත්නි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. ගිහියන් පිළිබඳ වූ සිකාපද අපට ඇත. ශ්‍රමණ ශාක්‍යසුත්‍රයන්ට මෙය කැපය, මෙය අකැප ය යි ගිහියෝ ද දනිති. ඉදින් අපි බුද්ධිබුද්ධක සිකාපද සමුහනය කරන්නෙමු නම් "ශ්‍රමණ ගෞතමයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්ට සිකාපද පනවනලද්දේ (උන්වහන්සේගේ) විතකයෙහි දුම ඇති තෙක් පමණි. යම්තාක් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ සිටියේක් ද ඒතාක් මොවුහු සිකාපදයන්හි භික්ෂුණෝ ය. යම් ගෞතමයන් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිනිවියේක් ද (එහෙයින්) දන් මොවුහු සිකාපදයන්හි නො භික්ෂුණු යි කියන්නෝ වන්නාහ. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් සඤ්ඤා නො පනවන ලද්දක් නො පනවන්නේ ය. පනවනලද්ද නොසිඳින්නේ ය. පනවන ලද සිකාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවත්නේ ය. මේ ඥාපි යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සුභාතු මෙ ආවුසො සඤ්ඤා. සන්තමහාකං සික්ඛාපදාති ගිහි-
ගතාති ගිහිනොපි ජානනති- ඉදං වො සමණානං සත්තපුත්තියානං
කප්පති. ඉදං වො න කප්පති. සචෙ මයං බුද්ධිනුබුද්ධකාති
සික්ඛාපදාති සමුහනිසාම, හවිසසනති වත්තාරො: ධුමකාලිකං සමණෙන
ගොතමෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤිතං. යාවිමෙසං සත්තා
අට්ඨාසි තාවිමෙ සික්ඛාපදෙසු සික්ඛිංසු. යතො ඉමෙසං සත්තා
පරිනිබ්බුතො න දුතීමෙ සික්ඛාපදෙසු සික්ඛනති. සඤ්ඤා
අපඤ්ඤිතං න පඤ්ඤපෙති. පඤ්ඤිතං න සමුච්ඡිද්දති. යථා
පඤ්ඤිතෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තති. යසායසමනො ඛමති
අපඤ්ඤිතස්ස අපඤ්ඤපනා¹ පඤ්ඤිතස්ස අසමුච්ඡෙදෙ, යථා
පඤ්ඤිතෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තනා, සො තුණ්හස්ස. යස්ස
නකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

සඤ්ඤා අපඤ්ඤිතං න පඤ්ඤපෙති පඤ්ඤිතං න සමුච්ඡිද්දති,
යථා පඤ්ඤිතෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තති. ඛමති සක්ඛස්ස.
තස්මා තුණ්හි. එවිමෙන. ධාරයාමිති.

11. අථ ඛො පෙරා භික්ඛු ආයසමනං ආනන්දං එතදවොචු: ඉදං
නෙ ආවුසො ආනන්ද ඤ්ඤාපං. යං තුං හගවනං න පුච්ඡි-
කතමාති පන හතොන බුද්ධිනුබුද්ධකාති සික්ඛාපදාති. දෙසෙහි තං
ඤ්ඤාපනති.

අහං ඛො හතොන අසනියා² හගවනං න පුච්ඡිං කතමාති
පන හතොන බුද්ධිනුබුද්ධකාති සික්ඛාපදාති. නාහනං ඤ්ඤාපං
පසාසාමි. අපිට්ඨායසමනානං සද්ධාය දෙසෙමි තං ඤ්ඤාපනති.

ඉදම්පි නෙ ආවුසො ආනන්ද ඤ්ඤාපං. යං තුං හගවනො
වසස්සිකසාටිකං අකම්මිතො පිබ්බෙසි. දෙසෙහි තං ඤ්ඤාපනති.

නාහං ඛො හතොන අගාරවෙන හගවනො වසස්සිකසාටිකං අකම්මිතො
පිබ්බෙසි. නාහනං ඤ්ඤාපං පසාසාමි. අපිට්ඨායසමනානං සද්ධාය
දෙසෙමි තං ඤ්ඤාපනති.

ඉදම්පි නෙ ආවුසො ආනන්ද ඤ්ඤාපං. යං තුං මාතුගාමෙහි
හගවනො සරීරං පට්ඨං වන්දෙසි. තාසං රොදනනිනං හගවනො
සරීරං අසුත්තෙන මකම්මං. දෙසෙහි තං ඤ්ඤාපනති.

1. අපඤ්ඤිතස්ස අපඤ්ඤපනා - මජ්ඣං.

2. අසනියා - මජ්ඣං.

ඇවැත්නි, සඬයා මඬස් අසාවා. ගිහියන් පිළිබඳ වූ ශික්‍ෂාපද අපට ඇත. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට මෙය කැප ය, මෙය අකැප ය, යි ගිහියෝ ද දනිති. ඉදින් අපි බුද්ධානුබුද්ධ ශික්‍ෂාපද සමූහනය කරන්නෙමු නම් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්ට ශික්‍ෂාපද පනවනලද්දේ (උන් වහන්සේගේ) චිත්තයෙහි දුම් ඇති තෙක් පමණි. යම්තාක් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ සිටියේක් ද ඒතාක් මොවුහු ශික්‍ෂාපදයන්හි හික්මුණෝ ය. යම්හෙයෙකින් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිනිවිසේක් ද (එහෙයින්) දැන් මොවුහු ශික්‍ෂාපදයන්හි නො හික්මෙතැ යි කියන්නෝ වන්නාහ. සඬයා නො පනවන ලද්දක් නො පනවයි. පනවනලද්ද නො සිද්ධි. පනවනලද ශික්‍ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවතියි. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුහට නො පනවනලද්ද නො පැනවීම, පනවනලද්ද නො සිද්ධි, පනවනලද ශික්‍ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පැවැත්ම, රුචි වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬවන්නාහ, යම් කෙනකුහට රුචි නො වේ නම් උන්වහන්සේ කියන්නාහ.

සඬයා නො පනවනලද්ද නො පනවයි. පනවනලද්ද නො සිද්ධි. පනවනලද ශික්‍ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවතියි. සඬයාට (මෙය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙස් දරම් යි.

11. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුහු ආනන්ද ආයුෂ්මත්හට මෙය කීහු : ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි 'වහන්ස, බුද්ධානුබුද්ධ ශික්‍ෂාපද කවරහු ද යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො විචාළහු ද මෙය නොප වරදවා කරන ලද්දකි, ඒ වරදවා කරනලද්ද ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම නොසිතියෙන් (යුතු වූයෙමි) වහන්ස, බුද්ධානුබුද්ධ ශික්‍ෂාපද කවරහු ද යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො විචාළෙමි. මම එය වරදවා කරනලද්දකැ යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය වරදවා කරනලද යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත්, ආනන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වැසි සඵල පයින් මැඩගෙන මැසුවහු ද මෙය ද නොප වරදවා කරන ලද්දකි. ඒ වරදවා කරනලද්ද ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම අගෞරවයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වැසි සඵල පයින් මැඩගෙන නො මැසූයෙමි. මම එය වරදවා කරන ලද්දකැ යි නොදකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය වරදවා කරන ලද යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි මාගමුත් ලබා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර පළමුව වැන්දවුහු ද හඬන්නා වූ ඔවුන්ගේ කළුළුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර ගැල්විණි ද මෙය ද නොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරවයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අහං ඛො භතොන මායිමා¹ විකාලෙ අහෙසුන්ති මාතුගාමෙහි
භගවතො සරිරං පයමං වජ්ජපෙසිං. නාභන්තං දුක්ඛං පසාමි.
අපිවායසමන්තානං සඤ්ඤාය දෙසෙමි තං දුක්ඛටන්ති.

ඉදම්පි තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං යං ත්වං භගවතා ඔළාරිකෙ
නිමිත්තෙ කසිරමානෙ ඔළාරිකෙ ඔභාසෙ කසිරමානෙ න භගවන්තං
යාචි-තිට්ඨතු භගවා කප්පං. තිට්ඨතු සුගතො කප්පං බහුජනහිතාය
බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සා-
නන්ති. දෙසෙහි තං දුක්ඛටන්ති.

අහං ඛො භතොන මාරෙන පරිපුට්ඨිතවිත්තො න භගවන්තං
යාචි. තිට්ඨතු භගවා කප්පං, තිට්ඨතු සුගතො කප්පං බහුජනහිතාය
බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙව-
මනුස්සානන්ති. නාභන්තං දුක්ඛං පසාමි. අපිවායසමන්තානං
සඤ්ඤාය දෙසෙමි තං දුක්ඛටන්ති.

ඉදම්පි තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං-යං ත්වං මාතුගාමස්ස
තථාගතප්පචේදිනෙ ධම්මචිතයෙ පබ්බජ්ජං උපසුක්කං අකායි. දෙසෙහි
තං දුක්ඛටන්ති.

අහං ඛො භතොන අයං මහාපජාපති ගොතමී භගවතො
මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා බීරස්ස දුසිකා භගවන්තං ජනෙකසීයා
කාලකතාය² ඵඤ්ඤං පායෙසීති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පචේදිනෙ
ධම්මචිතයෙ පබ්බජ්ජං උපසුක්කං අකායි. නාභන්තං දුක්ඛං
පසාමි. අපිවායසමන්තානං සඤ්ඤාය දෙසෙමි තං දුක්ඛටන්ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා පුරාණො දක්ඛිණා-
ගිරිස්මී. වාරිකං වරති මහතා භික්ඛුසංඛෙතන සඤ්ඤා පඤ්චමනෙතහි
භික්ඛුසතෙහි. අප ඛො ආයස්මා පුරාණො පේරෙහි භික්ඛුහි
ධම්මෙ ව චිතයෙ ව සංගීතෙ දක්ඛිණාගිරිස්මී. යථාභිරන්තා විහරිත්වා
යෙන රාජගහං යෙන වෙළවනං කලුකුකුන්ධාපො යෙන පේරා
භික්ඛු තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීත්වා පේරෙහි භික්ඛුහි සඤ්ඤා
පටිසම්මොදිත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො
ආයස්මානං පුරාණං පේරා භික්ඛු එකදවොඩුං. පේරෙහි ආවුසො
පුරාණං, ධම්මො ව චිතයො ව සංගීතො. උපෙහි තං සංගීතින්ති.
සුසංගීතාවුසො පේරෙහි ධම්මො ව චිතයො ව. අපි ව යථෙව
මයා භගවතො සම්මුඛා සුක්ඛං සම්මුඛා පටිග්ගහිතං තපෙවාහං
ධාරෙස්සාමිති.

1. මායිමාසං - මජ්ඣ.

2. කාලං කතාය - මජ්ඣ.

වහන්ස, මම “මොවුහු විකාලයෙහි (හැසිරෙන්නෝ) නො වෙන්නෝ” යි මාගමුන් ලවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර පළමුව වැන්දවීම්. මම එය දුෂ්කෘතයකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඔළාරික වූ නිමිති කරනුලබන කල්හි ඔළාරික වූ ආලෝකය කරනුලබන කල්හි, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙව් මිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ආයුෂ් කල්පයක්) වැඩ සිටින සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො යැදුහු ද මෙය ද තොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරව යි.

වහන්ස, මම වනාහි මාරයා විසින් භාත්පයින් මධනා ලද සිත් ඇත්තෙමි, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙව්මිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා යි නො යැදීමි. මම එය දුෂ්කෘතයකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව ප්‍රකාශ කරනලද ධර්මවිනයෙහි (ශාසනයෙහි) මාගමගේ පැවිද්දට උත්සාහවත් කළහු ය. මෙය ද තොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම වනාහි මේ මහාප්‍රජාපතී ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මවගේ සොහොවුරි ය, (උත්වහන්සේ) හද වඩා ගත්තී ය, පොෂණය කළාය, කිරි දුන්නී ය. මව කලුරිය කළ කල්හි කිරි පෙව්වාය යි සලකා තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව ප්‍රකාශ කරන ලද ධර්මවිනයෙහි මාගමගේ පැවිද්දට උත්සාහවත් කෙළෙමි. මම එය දුෂ්කෘතයෙකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලාගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයෙකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි යි.

12. එයමයෙහි ආයුෂ්මත් පුරාණ තෙරණුවෝ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සමූහයක් සමග දක්ෂිණාගිරියෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙති. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂූන් විසින් ධර්මය ද විනය ද සඛ්‍යායනා කළ කල්හි ආයුෂ්මත් පුරාණ තෙරණුවෝ දක්ෂිණාගිරියෙහි කැමැති තාක් කල් වැස රඳගන නුවර යම් තැනෙක ද, කලඤ්ඤ නිවාප නම් වූ චේට්ඨනය යම් තැනෙක ද, සථවිර භික්ෂූහු යම් තැනෙක ද එතැනට එළැඹියහ. එළඹ සථවිර භික්ෂූන් සමග පිළිසඳර කථා කොට එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන්නා වූ පුරාණ ආයුෂ්මතුන්ට සථවිර භික්ෂූහු මෙසේ කීහ. ඇවැත් පුරාණයෙනි, සථවිරවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද සඛ්‍යායනා කරනලද්දේ ය. ඒ සංගීතිය ට එළඹෙනු මැනවැ’යි. (පිළිගනු මැනවැයි) ඇවැත්නි, සථවිරවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද මොනොවට සංගායනා කරනලද්දේ ය. වැළිදු මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි යම්සේ අසන ලද ද යම්සේ පිළිගන්නා ලද ද එසෙයින් ම මම දරන්නෙමි’යි කීහ.

බ්‍රහ්මදණ්ඩකථා

13. අප්ථො ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ ථෙරෙ භික්ඛු එතදවොච: හගවා මං හතොත පරිත්තිබ්බානකාලෙ එවිමාහ: තෙනහානන්ද සබ්බො මමච්චයෙන ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙතුති. පුළුඪි පන කං ආවුසො ආනන්ද හගවන්තං කතමො ච පන හතොත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. පුළුඪිං ඛො අහං හතොත හගවන්තං කතමො පන හතොත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. ජනෙනා ආනන්ද භික්ඛු යං ඉච්ඡයා නං වදෙයා. භික්ඛුභි ජනෙනා භික්ඛු නෙව වක්ඛෙබ්බා. න ඔවදිතබ්බො. නානුසාසිතබ්බොති. තෙනහාවුසො ආනන්ද කුසෙසුච ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙතිති.

කථාහං හතොත ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙම්? වණ්ණො සො භික්ඛු එරුසොති. තෙනහාවුසො ආනන්ද බ්‍රහ්මකෙභි භික්ඛුභි සද්ධිං ගච්ඡාමිති. එවං හතොතති ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ ථෙරානං භික්ඛුනං පටිසුඤ්ඤා මහතා භික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්ඤාමකෙභි භික්ඛුසතෙභි නාවාය කොසමිං උජ්ජවි¹. නාවාය පච්චාරොහිතා රඤ්ඤ උදෙනස්ස උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසිදි.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා උදෙනො උය්‍යානෙ පරිවාරෙති සද්ධිං ඔරොධෙන. අසොසාසි ඛො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො අභිකාකං කිර ආවරියො අයොගා ආනන්දෙ උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නොති. අප්ථො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො රාජානං උදෙනං එතදවොච: අභිකාකං කිර දෙව ආවරියො අයොගා ආනන්දෙ උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නො. ඉච්ඡාම මයං දෙව අයං ආනන්ද පසස්සිතුනති. තෙන හි තුමෙක සමණං ආනන්දං පසස්සාති.

අප්ථො ඛො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො යෙනායස්මා ආනන්දෙ තෙනුපසබ්බාමි. උපසබ්බාමිතා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධං ආයස්මා ආනන්දෙ ධම්මො කථාය සන්දස්සෙසි, සමාදපෙසි, සමුක්ඛෙතපෙසි, සමපහංසෙසි. අප්ථො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො ආයස්මා ආනන්දෙන ධම්මො කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුක්ඛෙතපිතො සමපහංසිතො ආයස්මා ආනන්දස්ස පඤ්ඤාකරා-සබ්බසානාති පාදසි. අප්ථො ඛො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො ආයස්මා ආනන්දස්ස භාසිතං අභිනන්දිතා අනුමොදිතා උට්ඨායාසනා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා යෙන රාජා උදෙනො තෙනුපසබ්බාමි.

1. නාවාය උජ්ජවිතියා කොසමිං උජ්ජවි - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

බ්‍රහ්මදණ්ඩ කථාව

13. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙය කීහ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පරිනිර්වාණ කාලයෙහි මට මෙසේ වදළුසේක: ආනන්ද, එසේ වී නම් මා ඇවෑමෙන් සබ්බසා ජනන භික්ෂූහට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කෙරේවා'යි. ඇවෑත් ආනන්දයෙනි, “වහන්ස බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද?” යි තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විචාළහු ද යි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන්, “වහන්ස, බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද?” යි විචාළෙමි. ආනන්ද, ජනන භික්ෂු තෙම යමක් කැමැති නම් එය කියන්නේ ය. භික්ෂූන් විසින් ජනන භික්ෂුතෙම නොම බිණියයුතු ය. ඔවුන් නොකළයුතු ය. අනුශාසනය නො කළයුතු යි. ඇවෑත් ආනන්දයෙනි, එසේ වී නම් තෙපි ම ජනන භික්ෂූවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කරව'යි.

වහන්ස, මම කෙසේ ජනන භික්ෂූවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කෙරෙමි ද? ඒ මහණ වණ්ඛ ය, පරුෂ යයි. ඇවෑත් ආනන්දයෙනි, එසේ වී නම් බොහෝ භික්ෂූන් සමග යව'යි. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට එසේ ය වහන්සැ' යි පිළිවදන් දී පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂූපිරිසක් සමග නැවෙත් කොසබ්බා නුවර වෙත උඩුගංබලා ගියහ. නැවෙත් බැස උදෙන රජුගේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක්වූලෙක වැඩහුන්න.

14. එසමයෙහි උදෙන රජ අන්‍යාපුර ජනයා සමග උයනෙහි හැසිරෙයි. උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා “අපගේ ආවාය්‍ය වූ ආනන්ද ආය්‍යයන් වහන්සේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක්වූලෙක හුන්සේකැ'යි ඇසී ය. ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා උදෙනරජහට මෙසේ කී ය: “දෙවයන් වහන්ස, අපගේ ආවාය්‍ය වූ ආනන්ද ආය්‍යයන් වහන්සේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක් වූලෙක හුන්සේක. දෙවයන් වහන්ස, අපි ආනන්ද ආය්‍යයන් වහන්සේ දක්නට කැමැත්තමිහ'යි. එසේ නම් තෙපි ආනන්ද ශ්‍රමණයා දකිවු යි.

ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නා වූ උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයාට ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ දැහැමි කථාවෙන් මොනොවට කරුණු දක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙදගැන්වූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කථාවෙන් මොනොවට කරුණු දක්වන ලද, සමාදන් කරවන ලද, තෙදගන්වන ලද, සතුටු කරවන ලද උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට උතුරුසථ පන්සියයක් ප්‍රදාය කෙළේ ය. ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අන්‍යාපුර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ භාෂිතයට සතුටු වී අනුමෝදන් වී හුනස්නෙන් නැඟී ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට උදෙනරජ යම් තැනක ද එතැනට එළඹියේ ය.

අද්දසා ඛො රාජා උදෙනො ඔරොධං දුරතොව ආගච්ඡන්තං.
දිස්වාන ඔරොධං එතදවොච: අපි නු තුමෙහ සමණං ආනන්දං
පසස්සිකාති. අපසස්සිකා ඛො මයං දෙවි අයං ආනන්දනති.
අපි නු තුමෙහ සමණස්ස ආනන්දස්ස කිංඤ්චි අදස්සාති. අදමිකා
ඛො මයං දෙවි අයං ආනන්දස්ස පඤ්චානරාසඛාසනාතිති.
රාජා උදෙනො උජ්ඣායති වීයති විපාවෙති: කථං හි නාම
සමණො ආනන්දෙ තාව ඛුං චිවරං පටිග්ගහෙස්සති. දුස්සවණ්ණං
වා සමණො ආනන්දෙ කරිස්සති පඤ්චානරාසඛාසනං වා පසාරෙස්සතිති.

15. අථ ඛො රාජා උදෙනො යෙනායස්මා ආනන්දෙ තෙත්ථප-
සඛාතෙ. උපසඛාතෙති ආයස්මා ආනන්දෙන සඤ්ඤා සමමාදි.
සමමාදනියං කථං සාරාණියං¹ වීතිසාරෙති එකමන්තං නිසිදි.
එකමන්තං නිසිතො ඛො රාජා උදෙනො ආයස්මා ආනන්දං
එතදවොච: ආගමා නු ඛොධං² හො ආනන්ද අමිකං ඔරොධොති.

“ආගමා ඛො තෙධං³ මහාරාජ ඔරොධොති”.

“අපි පන හොතො ආනන්දස්ස කිංඤ්චි අදස්සිති”.

“අදස්සි ඛො මෙ මහාරාජ පඤ්චානරාසඛාසනාති”ති.

“කිමපන හවං ආනන්දෙ තාව ඛුං චිවරං කරිස්සති”ති.

යෙ පන තෙ මහාරාජ භික්ඛු දුබ්බලච්චරා තෙහි සඤ්ඤා
සංවිහරිස්සාමිති.

යාති ඛො පන හො ආනන්ද පොරාණකාති දුබ්බලච්චරාති
තාති කථං කරිස්සාමාති.

තාති මහාරාජ උත්තරසුරණං කරිස්සාමාති.

යාති පන හො ආනන්ද පොරාණකාති උත්තරසුරණාති
තාති කථං කරිස්සාමාති.

තාති මහාරාජ භිසිඤ්චියො කරිස්සාමාති.

යාති පන හො ආනන්ද පොරාණකාති භිසිඤ්චියො තා කථං
කරිස්සාමාති.

තා මහාරාජ භුමමසුරණං කරිස්සාමාති.

යාති පන හො ආනන්ද පොරාණකාති භුමමසුරණාති තාති
කථං කරිස්සාමාති.

තාති මහාරාජ පාදපුඤ්ජනියො කරිස්සාමාති.

යා පන හො ආනන්ද පොරාණකාති පාදපුඤ්ජනියො තා කථං
කරිස්සාමාති.

1. සාරාණියං - මර්ගං.

2. ආගමානුබ්ධ - මර්ගං.

3. ආගමාසි ඛො තෙ ඉධ - මර්ගං.

4. යා පන - මර්ගං.

උදෙන රජ එන්නා වූ අනාඤ්ඤා ජනයා දුරදී ම දුටුවේ ය. දක අනාඤ්ඤා ජනයාට මෙය කී ය: “තෙපි ශ්‍රමණ ආනන්ද දුටු ද”යි. “දෙවයිනි, අපි ආනන්ද ආයාථයන් දුටුවෙමු”යි. තෙපි ශ්‍රමණ ආනන්දට කිසිවක් දුන්නු ද යි. දෙවයිනි, අපි ආනන්ද ආයාථයන් වහන්සේට උතුරුසඵ පන්සියයක් දුන්නෙමු”යි. කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ආනන්ද තෙම එපමණ බොහෝ සිවුරු පිළිගත්තේද. ශ්‍රමණ ආනන්ද තෙම රෙදි වෙළඳාම හෝ කරන්නේද, රෙදි වෙළඳ හලක් හෝ විවෘත කරන්නේද යි. උදෙනරජ එය ලමු කොට සිතයි. නුගුණ කියයි. දෙස් පතුරුවයි.

15. ඉක්බිති උදෙන රජ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් සමග සතුටු වීය. සතුටු වියයුතු සිහි කටයුතු කළාව නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත්පසෙක හුන් උදෙනරජ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට “භවත් ආනන්දයෙනි, අපගේ අනාඤ්ඤා ජනයා මෙහි ආයේ ද”යි මෙය කී ය.

මහරජ තොපගේ අනාඤ්ඤා ජනයා මෙහි ආයේ යැයි.

භවත් ආනන්දහට කිසිවක් දුන්නේ දැයි.

මහරජ මට උතුරුසඵ පන්සියයක් දුන්නේ යැයි,

භවත් ආනන්ද තෙම එපමණ බොහෝ සිවුරු කුමක් කරන්නේ දැයි.

මහරජ, යම් භික්ෂු කෙනෙක් දුබල සිවුරු ඇත්තාහු ද ඔවුන් සමග බෙදාගන්නෙමි”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි දුබල සිවුරු වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා ඇතිරිලි කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි ඇතිරිලි වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා බිසිලර (බිසිවලට දමන ලර) කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි බිසිලර වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා බුමුතුරුණු කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි බුමුතුරුණු වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ ඒවා පාපිසි කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි පාපිසි වෙන් ද, ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

තා මහාරාජ රජොහරණං කරිස්සාමාති.

යානි පන භො ආනන්ද පොරාණකානි රජොහරණානි තානි කථං කරිස්සාමාති.

තානි මහාරාජ කොට්ඨකා වීක්ඛලෙලන මග්ගිකා පරිභණ්ඩං ලිම්පිස්සාමාති.

අථ ඛො රාජා උදෙතො සබ්බෙවිමෙ සමණා සත්තාපුත්තියා යොනිසො උපනෙතති. න කුලවං¹ ගමෙනතිති ආයඤ්ඤා ආනන්දස්ස අඤ්ඤානිපි පඤ්ඤා දුස්සසතානි පාදාසි. අයං වරහි ආයඤ්ඤා ආනන්දස්ස පඨමං විවරහිකාං උපපත්ති විවරසහස්සං.

16. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ යෙන සොසිතාරාමො තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසිදි. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ජනෙතා යෙන ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා ආයඤ්ඤාතො ආනන්දං අභිවාදෙතා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසිතො ඛො ආයඤ්ඤාතො ජනො ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ එතදවොච: සමෙකො තෙ ආවුසො ජනො බ්‍රහ්මදණේඛා ආණ්ණොති.² කතමො පන හතොන ආනන්ද බ්‍රහ්මදණේඛාති.³

ඛො ආවුසො ජනො භික්ඛු⁴ යං ඉට්ඨෙය්‍යාසි තං වදෙය්‍යාසි. භික්ඛුහි ඛො නෙව වත්තබ්බො න ඔවදිතබ්බො නානුසාසිතබ්බොති. නන්වාහං හතොන ආනන්ද හතො එත්තාවතා යතොහං භික්ඛුහි නෙව වත්තබ්බො න ඔවදිතබ්බො නානුසාසිතබ්බොති- තසෙව චුච්ඡිතො පපති.⁵

17. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ජනෙතා බ්‍රහ්මදණේඛො අට්ඨියමානො හරායමානො ජිග්ගුජමානො එකො වූපකට්ඨො අසාමන්තො ආත්‍යාපි පභිතන්තො විහරන්තො නවිරසෙසව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සමමුදෙව අගාරයො අනගාරියං පබ්බජන්ති තදනුත්තරං බ්‍රහ්මවිරියපරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සවජ්ජකතා උපසම්පජ්ජා වීහාසි. ඛණං ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවිරියං, කතං කරණියං නාපරං ඉත්තන්තායාති අභිඤ්ඤාසි. අඤ්ඤාතරො ච පනායඤ්ඤා ජනෙතො අරහතං අහොසි.

1. කුලවං - ස.

2. ආණ්ඩනොති - මජ්ඣ.

3. බ්‍රහ්මදණො ආණ්ඩනොති - මජ්ඣ.

4. භික්ඛුතං - මජ්ඣ.

5. පපතො - මජ්ඣ.

මහරජ, ඒවා රජස් හරණ කඩ කරන්නෙමු'යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි රජස් හරණ කඩ වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු ද යි.

මහරජ, ඒවා කොටා මැටි සමග අනා පිරිබඩ ආලෙප කරන්නෙමු'යි.

ඉක්බිති උදෙසා රජ “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ සියල්ල ම නුවණින් යොදවත්, ගබ්බාවට නො යවතැ යි (සලකා) ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට අනිත් වක්‍රපන්සියක් ද ප්‍රදානය කෙළේ ය. මේ වනාහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට සිවුරු දහසෙක් වූ පළමු චීවර භික්ෂාව උපත.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොම්නාරාමය යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේක. එළඹ පැනවූ අස්නෙහි හුන්සේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේට ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශකළ සේක. “ඇවත් ජනනයෙනි, සබ්බසා විසින් තොපට බ්‍රහ්මදණ්ඩය පණවන ලද්ද'යි. වහන්ස ආනන්දයෙනි, බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද'යි, ඇවත් ජනනයෙනි තෙපි යමක් කැමැති නම් එය භික්ෂුන්ට කියන්නහු ය. (එහෙත්) භික්ෂුන් විසින් තෙපි නො බිණියයුත්තහු ය අවවාද නො කළයුත්තහු ය අනුසාසනා නො කළයුත්තහු ය යි.

වහන්ස ආනන්දයෙනි, යම් භෙයෙකින් මම භික්ෂුන් විසින් නො බිණිය යුත්තෙමි ද, අවවාද නො කළයුත්තෙමි ද, අනුසාසනා නො කළයුත්තෙමි ද, මෙපමණකින් මම නට්‍රයේ නො වෙමි ද'යි (කියා) මුර්ඡිත ව එහි ම වැටුණේ ය.

17. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් පෙළෙනු ලබන්නේ ලජ්ජා කරනු ලබන්නේ පිළිකුල් කරනු ලබන්නේ එකලා වූයේ ගණයා කෙරෙන් වෙන් වූයේ නො පමා වූයේ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ කෙලෙස් තැවීමෙහි යොදන ලද සිත් ඇති ව වෙසෙන්නේ නො බෝ කලෙකින් ම යමක් සඳහා කුලපුත්‍රයෝ මොනොවට ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරික වූ ශාසනයෙහි පැවිදි වෙන් ද අනුඤ්ඤා වූ මාර්ග බ්‍රහ්මවයථාව කෙළවර කොට ඇති ඒ ධර්මය ඉහාත්මයෙහි දී ම තමා ම දැන සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වීසූහ. ඉපදීම ඤාය විය. බ්‍රහ්මවයථය වැස නිව්වනලදී. කළයුත්ත කරන ලදී. මේ භවයෙන් මතු අනිත් භවයෙක් නැතැ යි වෙසෙසින් ම දත්හ. ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහතුන් අතුරෙන් එක් නමක් වූහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො ආයඤ්චා ඡන්තො අරහන්තං පන්තො යෙනායංචො ආනන්දො තෙනුපයඛකම්. උපසංඛම්ඤ්චා ආයඤ්චා ආනන්දං එතදවොච: පටිපස්සංගෙහි ද්වි මෙ හන්තො ආනන්දො බ්‍රහ්මදණ්ඩනති. යදග්ගෙන නයා ආවුසො ඡන්තො අරහන්තං සච්ඡිකන්තදග්ගෙන තෙ බ්‍රහ්මදණ්ඩං පටිපස්සංගොති.

ඉමාය ඛො පන විනයසංඛිතියා පඤ්ච භික්ඛුසත්තාති අනුත්තාති අනධිකාති අහෙසුං. තස්මා අයං විනයසංඛිති පඤ්චසතිකාති වුච්ඡිති.

පඤ්චසතිකකඛ්ඪකං එකාදසමං.¹

ඉමමි ඛන්ධකෙ චක්ඛු තෙව්සති

තස්සුද්දන්තං:-

1. පරිතිබ්බන්තං සමුද්ධං ථෙරො කස්සපසම්භයො ආමන්තයි භික්ඛුගණං සඤ්චමනුපාලකො.
2. පාචායඤ්චානමග්ගමි සුභග්ගෙන පච්චිකං සංඛායිස්සාම සඤ්චමං අධිමො පුරෙ දිපති.
3. එකෙත්තපඤ්චසතං ආනන්දමි ච උච්චිති ධම්මවිනයසංඛිති. වසන්තො ගුහමුක්ඛමෙ.
4. උපාලිං විනයං පුච්ඡි සුක්ඛන්තානන්දපණ්ඩිතං පිටකං තිණි සංඛිති. අකංසු ජිනසාවකා.
5. බ්‍රහ්මබ්‍රහ්මකා නානා යථා පඤ්ඤති වක්ඛන්තා න පුච්ඡි අකම්ඤ්චා ච වන්දපෙයි න යාචි ච පබ්බජ්ජං මාතුගාමස්ස සඤ්චාය දුක්ඛවානිමෙ.
6. පුරාණො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ච ඔරොධා උදෙනෙන සහ තාව බ්‍රහ්ම දුක්ඛං ච උත්තරස්සරණං හිමි.
7. භුමමස්සරණං පුඤ්ජනියො රජො වික්ඛලලමඤ්ඤා සහස්සවිවරුපප්පි පට්ඨානන්දසම්භයා.
8. තස්මිනො බ්‍රහ්මදණ්ඩන චතුසම්මං අපාපුඤ්චි වසිගුතා පඤ්චසතා තස්මා පඤ්චසති ඉති.

1. පඤ්චසතිකකඛ්ඪකො එකාදසමං - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉක්බිති ආයුෂමත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහත්බවට පැමිණියේත් ආයුෂමත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂමත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ: වහන්ස, ආනතුයෙනි දන් මාගේ බ්‍රහ්මදණ්ඩය සන්සිදුවනු මැනවැ'යි. ඇවැත් ජනනෙයනි, යම් කලෙක නොප විසින් රහත්බව සාක්ෂාත් කරනලද ද එකල නොපගේ බ්‍රහ්මදණ්ඩය සන්සිදුණේ යි.

මේ විනය සංගීතියට අඩු වැඩි නොවූ පන්සියක් භික්ෂුහු වූහ. එහෙයින් මේ විනය සංගීතිය පඤ්චසතිකා යි කියනු ලැබේ යි.

එකොළොස්වැනි පඤ්චසතිකකඛ්ඤාකය යි.

මේ බන්ධකයෙහි වස්තු තෙවිස්සෙකි.

එහි උද්දතය:

1. සම්බුද්ධන් පිරිනිව් කල්හි සද්ධම්මයෙහි අනුපාලක වූ කාශ්‍යප නම් තෙරුන් වහන්සේ භික්ෂු සමුහයා ඇමතුවේ.
2. පාවා නුවරට යන දීර්ඝ මාර්ගයෙහි සුභඥ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ය. අධම්ම බැබළීමට පෙර සද්ධම්ම සංගායනා කරමහ. (යනු ද.)
3. එක් නමක් අඩු පන්සියක් ද ආනතු තෙරුන් ද තෝරා ගත්හ. උතුම් ගුණයෙහි වෙසෙමින් ධර්මවිනය සංගායනා කිරීම ද,
4. උපාලි තෙරුන් විනය ද පණ්ඩිත ආනතු තෙරුන් සුත්‍රාන්තය ද විචාළහ. ජිනශ්‍රාවකයන් වහන්සේලා තුන් පිටකය සංගායනා කළහ.
5. බ්‍රහ්මානුබ්‍රහ්ම ශික්ෂාපද පිළිබඳ විවිධ මත, පැනවීම අනුව පැවැත් වීම, (බ්‍රහ්මානුබ්‍රහ්ම කවරේ ද යි) නො ඇසීම, ඇක්මීම, වැන්දවීම, නො යැදීම, මාගම් පැවිද්ද යන මේවා (තෙරවරුන්ගේ වචනය) ඇදහීම නිසා දුෂ්කෘත යැ'යි කීම,
6. පුරාණ තෙර ය, බ්‍රහ්මදණ්ඩය, උදෙන රජු සහ අනන්තපුර ජනයා ය, බොහෝ සිවුරු ය, දුබල සිවුරු ය, ඇතිරිලි ය, බිසිය,
7. බ්‍රමුතුරුණු ය, පාපිස්තා ය, රජස් හරණ ය, මැටි සමග මැඩීම ය, අතද තෙරුන්ට පළමුවරට දහසක් සිවුරු ඇතිවීම ය.
8. බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් තර්ජනය කිරීම ය. චතුස්සත්තය අවබෝධ කිරීම, පන්සියක් රහතුන් වූ හෙයින් පඤ්චසති යැ'යි ව්‍යවහාර කිරීම ද වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

12. සත්තසතිකකඛනධකං

පඨම භාණ්ඩාරං.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන වස්සසතපරිනිබ්බුතෙ භගවති වෙසාලිකාවච්ඡිපුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවණ්ණිනි දීපෙනති: කප්පති ඩිඬිගිලොණකප්පො. කප්පති අභිඤ්ඤාප්පො. කප්පති ගාමනාරකප්පො. කප්පති ආවාසකප්පො. කප්පති අනුමතිකප්පො. කප්පති ආවිණ්ණකප්පො. කප්පති අමරිතකප්පො. කප්පති ජලොගිපාතුං,¹ කප්පති අදසකං නිසීදනං. කප්පති ජාතරූපරජනනි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වච්ඡිපු වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරී. තත්ත පුදං ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලිකා වච්ඡිපුත්තකා භික්ඛු තදහුපොසරො කංසපාතිං උදකෙන පුරෙඤ්ඤා මජ්ඣෙ භික්ඛුසංඝස්ස ධරෙඤ්ඤා ආගතාගතෙ වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එවං වදෙනති:² දෙථාච්ඡො සංඝස්ස කභාපණ්ණි අඛණ්ණි පාදමි මාසකරූපමි. භවිස්සති සංඝස්ස පරික්ඛාරෙන කරණියනි. එවං චුත්තො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: මාච්ඡො අදස්ස සංඝස්ස කභාපණ්ණි අඛණ්ණි පාදමි මාසකරූපමි. න කප්පති සමණානං සකාපුත්තියානං ජාතරූපරජනං. න සාදියනී සමණා සකාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. න පටිගණනනි සමණා සකාපුත්තියා ජාතරූපරජනං. නිකඛිත්ත මණ්ඩපණ්ණි සමණා සකාපුත්තියා, අපෙනජාතරූපරජනනි.

එවමි ඛො වෙසාලිකා උපාසකා ආයස්මා යසෙන කාකණ්ඩකපුත්තො චුච්චමානා අදංසු යෙව සංඝස්ස කභාපණ්ණි අඛණ්ණි පාදමි මාසකරූපමි. අථ ඛො වෙසාලිකා වච්ඡිපුත්තකා භික්ඛු තස්සා රත්තියා අව්වයෙන තං තීරණං භික්ඛුගෙන පටිච්චංසං,³ ධරෙඤ්ඤා භාජෙසුං.

3. අථ ඛො වෙසාලිකා වච්ඡිපුත්තකා භික්ඛු ආයස්මානං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොච්ච: එසො තෙ ආච්ඡො යස තීරණස්ස පටිච්චංසොති. නස්මි මෙ ආච්ඡො තීරණස්ස පටිච්චංසො නාහං තීරණං සාදියාමිති.

1. ජලොගිං පාතුං - මජ්ඣං.

2. වදනී - මජ්ඣං.

3. පටිච්චංසං - මජ්ඣං.

12. සත්‍යසනික කතකතය

පළමු බහුවර

1. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවී සියක් අවුරුදු ගත වූ කල්හි විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු විශාලා නුවර දඹවස්සුවක් ප්‍රකාශ කෙරෙන්. එනම් සිංහලොණකයාය (අගෙහි තබා ගත් දුණු යාවකාලික වස්තු සමග වැළඳීම) කැප ය, අංගුලකයාය (ඉර හැරුණු පසු ඡායාව දැඟල් ඉක්මෙන තෙක් දන් වැළඳීම) කැප ය, ගාමනකර කයාය (වළඳා පැවැරූ භික්ෂුව විසින් අන් ගමකට යමැ යි අනතිරික්ත භොජනය වැළඳීම) කැප ය, ආවාසකයාය (එක් සීමාවක් ඇතුළත නොයෙක් ආවාසයන්හි වෙන වෙනම පොහෝ පවුරුණු කිරීම) කැප ය, අනුමතිකයාය (අත්පසට නො පැමිණ සීමාව ඇතුළත සිටි භික්ෂුන්ගේ ඡන්දය පසුව ගන්නෙමුයි කියා පොහෝ පවුරුණු ආදිය කිරීම) කැප ය, ආවිණිකයාය (ආවාසය උපාධ්‍යායන් විසින් පුරුදු කරන ලද සියල්ල එසේ කිරීම) කැප ය, අමටිකයාය (භොජන පවාරණය කොට නො කළඹන ලද දී වැළඳීම) කැප ය, නො පැසුණු සුරා පානය කැප ය, දවලු නැති නිසිදනය කැප ය, රන්රිදී කැප ය යන මොහුයි.

2. එසමයෙහි කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ වජ්ජි ජනපදයෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නාහු විශාලා නුවර යම් තැනෙකද එහි පැමිණියාහ. එහි කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා නුවර මහාවනයෙහි කුටාගාරශාලාවෙහි වෙසෙති. එකල්හි විශාලා නුවර වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඒ පොහෝ දිනයෙහි රන්බද්ධනක් ජලයෙන් පුරවා භික්ෂුසඤ්ජා මැද තබා එහි පැමිණි පැමිණි විශාලා නුවර වැසි උපාසකයන්ට මෙසේ කියත්: “ඇවත්නි, සඤ්ජාට කහවණුවක් හෝ අඩකහවණුවක් හෝ කහවණු පාදයක් හෝ රන්මස්සක් හෝ දෙවු. සඤ්ජාට පිරිකරින් කටයුතු ඇතැ”යි. මෙසේ කී කල්හි කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි උපාසකයන්ට මෙය කීහ. “ඇවත්නි, සඤ්ජාට කහවණුවක් හෝ අඩ කහවණුවක් හෝ කහවණු පාදයක් හෝ රන්මස්සක් හෝ නො දෙවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට රන් රිදී කැප නො වේ. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී නො ඉවසත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහු ය. රන්රිදියෙන් වෙන් වූවාහු ය යි.

කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් මෙසේ ද කියනු ලබන්නා වූ විශාලා වැසි උපාසකයෝ සඤ්ජාට කහවණු ද අඩකහවණු ද කහවණු පාද ද රන්මසු ද දුන්නාහු ම ය. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඒ රාත්‍රිය ඇවෑමෙන් ඒ රන් භික්ෂා වශයෙන් කොටස් තබා බෙදූහ.

3. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහු: “ඇවත් යස ස්ථවිරයෙනි, තෙල කොපගේ රන් කොටස යැ”යි. ඇවත්නි, මගේ රන් කොටසෙක් නැත. මම රන් නො ඉවසමි යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො උපාසකෙ සඤ්ඤා පසන්නෙ අසෙසාසති, පරිභාසති, අප්පසාදං කරොති. භද්දස්ස මයං පටිසාරණියකමමං කරොමාති, තෙ තස්ස පටිසාරණියකමමං අකංසු. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ වජ්ජුත්තකෙ භික්ඛු එතදවොච: හගවතා ආවුසො පඤ්ඤානං පටිසාරණියකමමකතස්ස භික්ඛුනො අනුදුතො දුතබ්බොති. දෙථ මෙ ආවුසො අනුදුතං භික්ඛුනති. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු එකං භික්ඛුං සමමනතිතා ආයස්මතො යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තස්ස අනුදුතං අදංසු.

4. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො අනුදුතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං වෙසාලිං පටිසිත්වා වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: අහං කීරායස්මතො උපාසකෙ සඤ්ඤා පසන්නෙ අසෙසාසාමී, පරිභාසාමී, අප්පසාදං කරොමී. යොහං අධම්මං අධරෙමාති වදමී. ධම්මං ධරෙමාති වදමී. අවිනයං අවිනයොති වදමී. විනයං විනයොති වදමී.

එකමීදං ආවුසො සමයං හගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්ථසංකීකස්ස ආරාමෙ. තත්ථ ඛො ආවුසො හගවා භික්ඛු ආමනොසි: වත්තාරො මෙ භික්ඛවෙ වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා වජ්ඣමසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. කතමෙ වත්තාරො? අබ්භං භික්ඛවෙ වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිට්ඨා වජ්ඣමසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. මහිකා භික්ඛවෙ වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ධූමරපො භික්ඛවෙ වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- රාහු භික්ඛවෙ අසුරිඤ්ඤා වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ වත්තාරො වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා වජ්ඣමසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති.

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ වත්තාරොමෙ සමණ්ඩාග්ගිණානං උපකතිලෙසායෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණ්ඩාග්ගිණා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. කතමෙ වත්තාරො? සතති භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාග්ගිණා සුරං පිවනති. මෙරයං පිවනති. සුරාමෙරයපානා අප්පට්චරිතා. අයං භික්ඛවෙ පඨමො සමණ්ඩාග්ගිණානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණ්ඩාග්ගිණා න තපනති. න භාසනති. න විරොචනති. පුත ව පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාග්ගිණා මෙට්ඨනං ධම්මං පතීසෙවනති මෙට්ඨනධම්මං අප්පට්චරිතා. අයං භික්ඛවෙ දුතියො සමණ්ඩාග්ගිණානං උපකතිලෙසො

ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක හිඤ්ඤා, “ඇවැත්නි, කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ මේ යස (සථවිර) තෙම සැදහැනි, පැහැදුණු, උපාසකයන්ට ආත්‍රොශ කරයි, පිරිහෙළා බෙණෙයි, නො පැහැදීම ඇති කරයි. එහෙයින් අපි මොහුට පටිසාරණිය කම්ප කරමහ”යි කියා ඔව්හු උන්වහන්සේට පටිසාරණිය කම්ප කළහ. ඉක්බිති කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක හිඤ්ඤාට මෙය කීහ. “ඇවැත්නි, පටිසාරණිය කම්ප කරනලද හිඤ්ඤාට අනුදුතයෙක් දිය යුත්තේ යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවනලද්දේ ය, ඇවැත්නි මට අනුදුත වූ හිඤ්ඤාවක් දෙව යි. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක හිඤ්ඤා එක් හිඤ්ඤාවක් සමමත කොට කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන්ට අනුදුතයකු කොට දුන්හ.

4. ඉක්බිති කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ අනුදුත හිඤ්ඤාට සමග වෙසාලියට පිවිස විශාලා නුවර වැසි උපාසකයන්ට මෙය කීහ. “යම්බද්‍ර වූ මම අධම්ප අධම්ප යැ යි කියමි ද, ධම්ප ධම්ප යැ යි කියමි ද අවිනය අවිනයැ යි කියමි ද විනය විනයැ යි කියමි ද ඒ මම සැදහැනි පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන්ට ආත්‍රොශ කෙරෙමි ල පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, නො පැහැදීම ඇති කෙරෙමි ල.

ඇවැත්නි, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සම්පයෙහි වූ ජෙනවන නම් අනේපිඩු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වෙසෙන සේක, ඇවැත්නි, එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිඤ්ඤාත් ඇමතු සේක. මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයන්ගෙන් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙන් ද පැහැ නො විහිදුවත් ද නො බබළත් ද සඳ හිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෝ සතරෙක් වෙත්. කවර සතරෙක් ද යත්: මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත්වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද වළාකුළ සඳහිරු දෙදෙනාට (එබඳු) උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි,...මිදුම සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි. මහණෙනි,... දුම්රජස (දුම් හා දුම්පි) සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි, ...රාහු අසුරිඳු සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද මේ සතර සඳහිරු දෙදෙනාට උපක්ලෙශයෝ වෙත්.

මහණෙනි, මෙපරිද්දෙන් ම යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද නො බබළත් ද, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට එබඳු මේ උපකෙලශ සතරෙකි. කවර සතරෙක් ද යත්: මහණෙනි, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් සුරා බොති. මෙරය බොති. සුරාමෙරය පානයෙන් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත්වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ පළමු උපක්ලෙශ යයි. මහණෙනි, වැළි දු (අතිකක් කියමි.) ... ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරෙත්. මෙවුන් දම්න් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ දෙවැනි උපක්ලෙශ යයි. මහණෙනි, වැළි දු අතිකක් (කියමි.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

-පෙ- පුන ච පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්බාහුණා ජාතරූපරජනං සාදියනති ජාතරූපරජනපටිග්ගහණා අප්පට්චිරතා. අයං භික්ඛවෙ තතියො සමණබ්බාහුණානං උපකතිලෙසො -පෙ- පුන ච පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්බාහුණා මිච්ඡාපීවෙන පීචිකං කප්පෙනති මිච්ඡාපීවා අප්පට්චිරතා. අයං භික්ඛවෙ චතුසො සමණබ්බාහුණානං උපකතිලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ චත්තාරො සමණබ්බාහුණානං උපකතිලෙසො යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණබ්බාහුණා න තපනති න භාසනති න වීරොචනති. ඉදමචොවාචුසො භගවා. ඉදං චත්තාන සුගතො අරාපරං එතදචොච සත්ථා:

රාගද්වෙසපරිකතිලිට්ඨා එකෙ සමණබ්බාහුණා
අවිජ්ජා නිවුතා පොසා පියරූපාභිතඤ්ඤො,

සුරං පිචනති මෙරයං පටිසෙවනති මෙටුනං
රජනං ජාතරූපඤ්ඤා සාදියනති අවිදුසු.

මිච්ඡාපීවෙන පීචනති එකෙ සමණබ්බාහුණා
එතෙ උපකතිලෙසො වුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්ඤ්ඤා.

යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණබ්බාහුණා
න තපනති න භාසනති න වීරොචනති¹ අසුද්ධා සරජා මගා.

අත්ඤානරෙන ඕනද්ධා තණ්හාදසා සනෙතතිකා
වට්ඨෙතති කට්ඨං සොරං ආදියනති පුනබ්බවනති.

එවංවාදී කිරාහං ආයසමනෙත උපාසකෙ සද්ධෙ පසකෙත
අකෙකාසාමි, පරිභාසාමි, අප්පසාදං කරොමි. සොහං² අධම්මං
අධම්මොති වදමි. ධම්මං ධම්මොති වදමි. අවිනයං අවිනයොති
වදමි. චිනයං චිනයොති වදමි.

5. එකමිදං ආචුසො සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළු-
වනෙ කලඤ්ඤතිවාපෙ. තෙන ඛො පනාචුසො සමයෙන³
රාජනෙතපුරෙ රාජපරියායං සනතිසිත්තානං සනතිපතිතානං අය-
මනාරා කරා උදපාදි: කප්පති සමණානං සකාසුක්ඛියානං ජාත-
රූපරජනං. සාදියනති සමණා සකාසුක්ඛියා ජාතරූපරජනං. පටි-
ගණනති සමණා සකාසුක්ඛියා ජාතරූපරජනනති. තෙන ඛො
පනාචුසො සමයෙන මණ්ඩුළුකො ගාමණි තසසං පරිසායං
නිසිත්තො භොති.

1. න වීරොචනති - මජ්ඣ. උ.නං.

2. යොහං - මජ්ඣ.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන - මජ්ඣ.

... ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් රන්රිදී ඉවසන්. රන්රිදී පිළිගැනීමෙන් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයන්ට මේ තෙවැනි උපක්ලෙශ යයි. මහණෙනි, වැළි දු අනිකක් (කියමි.) ... ඇතැම් ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මීරා ආජීවයෙන් ජීවිතාව කෙරෙත්. මීරා ආජීවයෙන් නොවැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ සිවුවැනි උපක්ලෙශය යි. මහණෙනි, සම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත්වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද, ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයන්ට මේ (එබඳු) උපක්ලෙශ සතර වෙතැ'යි. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදරා ඉක්බිති වැළිදු ශාස්තෘන් වහන්සේ මෙය වදළසේක.

ඇතැම් මහණබමුණෝ රාගයෙන් හා දොෂයෙන් භාන්පසින් කිලුටු වූවාහු අවිද්‍යාවෙන් වැසුණාහු ප්‍රියරූපයන්හි සතුටුවීම් වශයෙන් ඇලෙන පුරුෂයෝ වූවාහු,

නොනුවණින් යුක්ත වූවාහු, සුරා ද මෙරය ද බොති. මෙවුන්දම් සෙවිති. රිදී හා රන් ද ඉවසන්.

ඇතැම් මහණබමුණෝ මීරා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙත්. ආදිත්‍ය-බන්ධු වූ බුදුන් විසින් මොහු උපක්ලෙශයෝයි වදරන ලදහ.

අපිරිසුදු වූ (කෙලෙස්) රජස් සහිත වූ නොසුදුසු පැවතුම් ඇත්තා වූ ඇතැම් මහණබමුණෝ සම් උපක්ලෙශයන්ගෙන් කිලුටු වූවාහු නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද,

අවිද්‍යා නමැති අකිකාරයෙන් වැළඳගන්නා ලද්ද වූ තෘෂ්ණාවට දස වූ සංසාරයට පමුණුවන තෘෂ්ණාව සහිත වූ (බවුහු) පොළොව වඩත්, සොර වූ සුනර්භවය වැළඳගනිත්.

මෙසේ කියන්නා වූ මම ශ්‍රද්ධාවත් පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපායකයන් ආනන්ද කෙරෙමි ල, පිරිනෙළා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය (ඇති) කෙරෙමි ල. ඒ මම අධර්මය අධර්ම යයි කියමි. ධර්මය ධර්ම යයි කියමි. අවිනය අවිනය යි කියමි. විනය විනය යි කියමි.

5. ඇවැත්නි, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි වූ කලන්දකනිවාප නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වෙසෙන්න සේක. ඇවැත්නි, එ සමයෙහි රජුගේ අනන්‍යපුරයෙහි රජපිරිසෙහි රැස්ව හුන්නවුන්ගේ මේ අතුරු කථාවක් උපන්නේ ය. (එනම්) ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට රන්රිදී කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී පිළිගනිත් යනු යි. ඇවැත්නි, එසමයෙහි මණ්ඩුළුක ගාමණී ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අථ ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං එතදවොච: මා අයොරා¹ එවං අවුච්ඡ. න කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නික්ඛිත්තං මඤ්චුපිණ්ණං සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජතාති. අසක්ඛි ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං සඤ්ඤපෙතුං.

6. අථ ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං සඤ්ඤපෙත්වා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමී. උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං. නිසීදි. එකමන්තං නිසීනෙත්වා ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි හගවන්තං එතදවොච: ඉධ හන්තො රාජන්තෙත්තපුරෙ රාජපරිසායං සන්තිසිත්තානං සන්තිපතිතානං අයං මන්තරා² කරා උදපාදි: කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතනති. එවං වුත්තෙ අහං තං හන්තො පරිසං එතදවොච: මා අයොරා එවං අවුච්ඡ. න කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නික්ඛිත්තං මඤ්චුපිණ්ණං සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජතාති. අසක්ඛි ඛො අහං හන්තො තං පරිසං සඤ්ඤපෙතුං. කච්චාහං හන්තො එවං ව්‍යාකරමානො වුත්තවාදී වෙච්ච හගවතො භොමී. න ච හගවන්තං අභුතෙන අභිභාවිකමාමී. ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොමී. න ච කොච්චි සහධම්මකො වාදනුපාතො ගාරඤ්ඤං යානං ආගච්ඡති?

තස්ස කං ගාමඤ්ඤි එවං ව්‍යාකරමානො වුත්තවාදී වෙච්ච මෙ අභොසි. න ච මං අභුතෙන අභිභාවිකසි. ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොසි. න ච කොච්චි සහධම්මකො වාදනුපාතො ගාරඤ්ඤං යානං ආගච්ඡති. න හි ගාමඤ්ඤි කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නික්ඛිත්තං මඤ්චුපිණ්ණං සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජතාති. යස්ස ඛො ගාමඤ්ඤි ජාතරූපරජතං කප්පති, පඤ්ඤපි තස්ස කාමගුණා කප්පන්ති. යස්ස පඤ්ඤකාමගුණා කප්පන්ති, එකංසෙනෙතං ගාමඤ්ඤි ධාරෙය්‍යාසි අස්සමණධම්මො අසක්කාපුත්තියධම්මොති. අපිචාහං ගාමඤ්ඤි එවං වදමී: තිණං තිණඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. දුරුදුරුඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. සකථං සකථඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. පුරිසො පුරිසඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. නඤ්චවාහං ගාමඤ්ඤි කෙනච්චි පරියායෙන ජාතරූපරජතං සාදිතබ්බං පරියෙසිතබ්බතති වදමිති. එවංවාදී කිරාහං ආයස්මන්තො උපාසකෙ සඤ්ඤි පසන්නෙ අකෙකාසාමී පරිභාසාමී අප්පසාදං කරොමී. සොහං අධම්මං අධම්මොති වදමී. ධම්මං ධම්මොති වදමී. අවිනයං අවිනයොති වදමී. විනයං විනයොති වදමී.

1. අයොරා - මජ්ඣං.

2. අයමිත්තර - මජ්ඣං.

3. පරිගණකනති - මජ්ඣං.

ඇවැත්නි, ඉක්බිති මණ්ඩුළුක ගාමණී ඒ පිරිසට මෙය කී ය: “ආයායෙනි, මෙසේ නො කියවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී නො කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන් රිදියෙන් වැළකුණාහ යි”. ඇවැත්නි, මණ්ඩුළුක ගාමණී ඒ පිරිසට (කාරණය) පිළිගත්වන්නට හැකි වූයේ ය.

6. ඇවැත්නි, ඉක්බිති මණ්ඩුළුක ගාමණී ඒ පිරිසට (කාරණය) පිළිගන්වා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත් පසෙක හුන්නේ ය. ඇවැත්නි, එකත්පසෙක හුන් මණ්ඩුළුක ගාමණී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. වහන්ස මෙහි රජුගේ අන්‍යාපුරයෙහි රජපිරිසෙහි රැස්ව හුන්නවුන්ගේ මේ අතුරු කථාවෙක් උපන්නේ ය. (එනම්) ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී පිළිගනිත්. (යනුයි.) මෙසේ කී කල්හි වහන්ස, ඒ පිරිසට මම මෙය කීම්. ආයායෙනි, මෙසේ නො කියවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී නො කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන්රිදියෙන් වැළකුණාහ යි. වහන්ස, මම ඒ පිරිසට (කරුණ) පිළිගැන්වීමට හැකි වීම්. වහන්ස, කිසේද? මෙසේ විවරණය කරන්නා වූ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසු ධර්මය කියන්නෙකුත් වෙමි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභූතයෙන් දෙස් කියන්නෙකුත් නො වෙමි ද? ධර්මයට අනුකූල වූ ධර්මයක් ප්‍රකාශ කෙරෙමි ද? කිසියම් සහධාර්මික වූ වාදයට බැසගැන්මක් ගැරහිය යුතු තැනට නො පැමිණේ දැයි.

ගාමණී, මෙසේ විවරණය කරන්නා වූ නුඹ එකාන්තයෙන් මා දෙසු ධර්මය කියන්නෙක් ද වූවෙහි. මට අභූතයෙන් දෙසාරොපණය ද නො කරන්නෙහි, ධර්මයට අනුකූල වූ ධර්මයක් ම ප්‍රකාශ කරන්නෙහි. කිසියම් සහධාර්මික වූ වාදයට බැසගැන්මක් ගැරහිය යුතු තැනට ද නො පැමිණෙයි. ගාමණී, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී කැප නො වෙයි. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන් රිදියෙන් වැළකුණාහ යි. ගාමණී, යමකුට රන්රිදී කැප වෙයි ද, ඔහුට පඤ්ඤාමඟ්‍රණයෝ ද කැප වෙත්. ගාමණී යමකුට පඤ්ඤාමඟ්‍රණයෝ කැප වෙත්ද, හේ මහණදම් නැත්තෙකි. ශාක්‍යපුත්‍රිය දහම් නැත්තෙකැයි මෙය එකාන්තයෙන් දරන්නෙහි. තවද ගාමණී මම මෙසේ කියමි. තණ කැමැත්තකු විසින් තණ සෙවිය යුතු. දව කැමැත්තකු විසින් දව සෙවිය යුතු. ගැල් කැමැත්තකු විසින් ගැල් සෙවිය යුතු. පුරුෂයන් කැමැත්තකු විසින් පුරුෂයා සෙවිය යුතු. ගාමණී මම කිසිදු ක්‍රමයකින් රන්රිදී ඉවසිය යුතු ය. සෙවිය යුතු යැයි නො කියමි”යි මෙසේ කියන්නා වූ මම ශ්‍රද්ධාව ඇති පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන් ආශ්‍රේය කෙරෙමි ල, පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය කෙරෙමි ල. ඒ මම අධර්මය අධර්ම යයි කියමි. ධර්මය ධර්ම යයි කියමි. අවිනය අවිනය යි කියමි. විනය විනය යි කියමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

7. එකමිදං ආවුසො සමයං භගවා තසෙව්¹ රාජගහෙ ආයස්මනං උපනඤ්ඤං සකාපුත්තං ආරහිත ජාතරූපරජනං පටිකතිපි සික්ඛාපදං ව පඤ්ඤාපෙසි. එවංවාදී කිරාහං ආයස්මනො උපාසකෙ සඤ්ඤා පසන්නෙ අකෙසාසාමි, පරිභාසාමි, අප්පසාදං කරොමි යොහං අධම්මං අධම්මොති වදාමි. ධම්මං ධම්මොති වදාමි. අවිනයං අවිනයොති වදාමි. විනයං විනයොති වදාමි. එවං වුත්තෙ වෙසාලිකා උපාසකා ආයස්මනං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොචුං: එකොව භගෙන අයො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො සමඤ්ඤා සකාපුත්තියො. සබ්බෙවිමෙ අස්සමඤ්ඤා අසකාපුත්තියා. වසතු භගෙන අයො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලියං. මයං අයාසස්ස යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තස්ස උප්පුකකං කරිස්සාම චීවරපිණ්ඩපාත සෙනාසනගීලානපච්චයගෙසජ්ජපරික්ඛාරානන්ති. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ පඤ්ඤාපෙසො අනුදුත්තෙ භික්ඛුනා සද්ධිං ආරාමං අගමාසි.

8. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අනුදුතං භික්ඛුං පුච්ඡිංසු: ඛමාපිතා ආවුසො යසෙන කාකණ්ඩකපුත්තෙන වෙසාලිකා උපාසකාති? උපාසකෙහි පාපිකා නො ආවුසො කතා.* එකොව යසො කාකණ්ඩකපුත්තො සමඤ්ඤා සකාපුත්තියො කතො. සබ්බෙව මයං අස්සමඤ්ඤා අසකාපුත්තියා කතාති.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො අමෙහි අසමුත්තො ගිහීනං පකාසෙසි. හඤ්ඤා මයං උකෙඛපතියකම්මං කරොමාති. තෙ තස්ස උකෙඛපතියකම්මං කතතුකාමා සනතිපතිසු. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙහාසං අබ්භුග්ගන්තො කොසමනියං පවුට්ඨාසි. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො පාවෙය්‍යකානඤ්ඤා අවනතිදකඤ්ඤා-පථකානඤ්ඤා භික්ඛුනං සන්තිකෙ දුතං පාගෙයි: ආගච්ඡන්තු ආයස්මනො ඉමං අධිකරණං ආදිසිස්සාම, පුරෙ අධම්මො දිඨ්ඨාති ධම්මො පටිබාහියති, අවිනයො දිඨ්ඨාති විනයො පටිබාහියති, පුරෙ අධම්මවාදිනො බලවන්තො භොතති ධම්මවාදිනො දුබ්බලා භොතති. අවිනයවාදිනො බලවන්තො භොතති විනයවාදිනො දුබ්බලා භොතති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා සමුත්තො සාණ්ඩාසී අගොගඬෙහ පබ්බතෙ පටිවසති. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො යෙන අගොගඬෙහ පබ්බතො යෙනායස්මා සමුත්තො සාණ්ඩාසී තෙනුපසඬකම්මි. උපසඬකම්මි ආයස්මනං සමුත්තං සාණ්ඩාසී. අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීත්තො ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයස්මනං සමුත්තං සාණ්ඩාසී. එතදවොච:

1. තසෙව - මජ්ඣ. උ.නං.

2. පාපිකං නො ආවුසො කතං - මජ්ඣ.

7. ඇවැත්නි, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ඒ වෙහෙරෙහි දී ම ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤ ශාක්‍යපුත්‍රයා ඇරඹ රන්රිදී ප්‍රතික්‍ෂෙප කළසේක. ශික්‍ෂාපදයක් ද පැනවුසේක. මෙසේ කියන්නාවූ මම ශ්‍රද්ධාව ඇති පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන් ආක්‍රොශ කෙරෙමි ල, පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය කෙරෙමි ල, ඒ මම අධර්මය අධර්ම යයි කියමි, ධර්මය ධර්ම ය යි කියමි, අවිනය අවිනය යි කියමි, විනය විනය යි කියමි යි. මෙසේ කී කල්හි විශාලා වැසි උවසුවෝ කාකණ්ඩකපුත්‍ර නම් වූ යස ආයුෂ්මතුන් වහන්සේට මෙය කීහ. වහන්ස, කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ යස ආයුෂ්මත් වහන්සේ එක ම ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන් වහන්සේ ය, මේ සියල්ලෝ ම ශ්‍රමණයෝ නො වෙති. ශාක්‍යපුත්‍රයෝ නො වෙති. වහන්ස, යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ආයුෂ්මත් වහන්සේ වෙසාලියෙහි වසනසේක්වා, අපි යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ආයුෂ්මත් වහන්සේට විවර, පිණ්ඩපාන, සෙනාසන, ගිලන්පය, බෙහෙත් පිරිකර සඳහා උත්සාහ කරන්නෙමු'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි උපාසකයන්ට කරුණු දන්වා අනුදුත භික්‍ෂුව සමග අරමට වැඩියහ.

8. ඉක්බිති විශාලාවැසි වස්සුපුත්‍ර භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, කාකණ්ඩක පුත්‍ර යස විසින් විශාලාවැසි උවසුවෝ සමාකරවන ලද්දහ”ද යි අනුදුත භික්‍ෂුව විචාළහ. ඇවැත්නි, උවසුවන් ලවා අපි පව්ටෝ කරන ලද්දමහ. යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර තෙම එක ම ශ්‍රමණ ශාක්‍ය-පුත්‍රයා කරන ලද්දේ ය. අපි සියල්ලෝ ම අශ්‍රමණයෝ අශාක්‍යපුත්‍රයෝ කරන ලද්දමහ’ යි.

ඉක්බිති විශාලාවැසි වස්සුපුත්‍ර භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, මේ යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර තෙම අප විසින් සමන නො කරන ලද්දේ ගිහියන්ට (භික්ෂුන්ගේ දෙස්) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට උකෙඛපතිය කර්මය කරමහ’යි (කියා) ඔවුහු උත්වහන්සේට උකෙඛපතිය කර්මය කරනු කැමැති ව රැස්වූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අහසට නැගී කොසඹා නුවරෙහි පහළ වුසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ පාචා නුවරවාසී වූ ද, අවනති දක්ෂිණාපථ වාසී වූ ද, භික්ෂුන් සමීපයට දුතයකු යැවූහ. “අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද අවිනය බැබළීමට ද විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත් වීමට ද ධර්මවාදීන් දුබලවීමට ද, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමට ද විනයවාදීන් දුබලවීමට ද පෙර ආයුෂ්මත්හු පැමිණෙත්වා, මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගන්නෙමු (කියා)යි. එසමයෙහි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ අභොගඛ පර්වතයෙහි වෙසෙනසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අභොගඛ පර්වතය යම් තැනෙක ද සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේක. එළඹ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක හුන්සේක. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් යසකාකණ්ඩක පුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ.

ඉමෙ භවතා වෙසාලිකා වජ්‍රපුත්‍රකා හිතමු වෙසාලියං දසවස්සති දිවෙතති-කපති සිසිලොණකපො. කපති අවිභුල-කපො. කපති ගාමනාරකපො. කපති ආවාසකපො. කපති අනුමතිකපො. කපති ආවිණ්ණකපො. කපති අවර්තකපො. කපති ජලොග්‍රිසාතුං¹. කපති අදසකං නිසිදනං. කපති ජාතරූප-රජතති. හඳු මයං භවතා ඉමං අධිකරණං ආදිසිසාම. පුරෙ අධිමො දිපති ධිමො පටිබාහියති. අවිතයො දිපති විතයො පටිබාහියති. පුරෙ අධිමොදිනො ඛලවනො හොනති ධිමොදිනො දුබ්බො හොනති අවිතයොදිනො ඛලවනො හොනති විතය-යොදිනො දුබ්බො හොනති. එවමාදිසොති ඛො ආයසො සභුතො සාණවාසි ආයසමො යසස කාකණ්ඩකපුත්‍රසස පටිවෙසාමි.

9. අරං ඛො සට්ඨිමනො පාවෙය්‍යකා හිතමු සට්ඨි ආරඤ්ඤිකා, සට්ඨි පිණ්ඩපාතිකා, සට්ඨි පංසුකුලිකා, සට්ඨි තෙව්වරිකා, සට්ඨි අරහතො අහොගමො පට්ඨිමනෙ සනති-පති-සු. අට්ඨ-අසිතිමනො අවතති දකුණි-පරිකා හිතමු අපොකමෙව ආරඤ්ඤිකා, අපොකමෙව පිණ්ඩපාතිකා, අපොකමෙව පංසුකුලිකා, අපොකමෙව තෙව්වරිකා සට්ඨිමනෙ අරහතො අහොගමො පට්ඨිමනෙ සනති-පති-සු.

අරං ඛො ථෙරුනං හිතමු මහායමානානං එතදහොසි: ඉදං ඛො අධිකරණං කකුළුකුලි වාලකුලි. කරං නු ඛො මයං පකං ලභෙය්‍යාම යෙන මයං ඉමසිං අධිකරණෙ ඛලවනතරා අසාමාසි. තෙන ඛො ජාත සමයෙන ආයසො රෙවතො සොරෙය්‍ය පට්ඨිසති බහුසුතො ආගතාගමො ධිමොදිනො විතයොදිනො මානිකා-ධිමො පණ්ඩිතො ව්‍යාසො මොධාපී ලජ්ඣී කුසලවිමො සිකු-කාමො. අරං ඛො ථෙරුනං හිතමු මහායමානානං එතදහොසි: අයං ඛො ආයසො රෙවතො සොරෙය්‍ය පට්ඨිසති බහුසුතො ආගතාගමො ධිමොදිනො විතයොදිනො මානිකාධිමො පණ්ඩිතො ව්‍යාසො මොධාපී ලජ්ඣී කුසලවිමො සිකුකාමො සට්ඨි මයං ආයසමනං රෙවතං පකං ලභිසාම එවං මයං ඉමසිං අධිකරණෙ ඛලවනතරා අසාමාසි.

අසොසි ඛො ආයසො රෙවතො දිබ්බාය සොතධාතුයා විසුද්ධාය අතිකතානාමානුසිකාය ථෙරුනං හිතමු මහායමානානං සුභානසා එතදහොසි: ඉදං ඛො අධිකරණං කකුළුකුලි වාලකුලි. න ඛො මෙතං පතිරූපං යෙනං එවරූපෙ අධිකරණෙ ගිසකෙය්‍යා. ඉදං ව පන තෙ හිතමු ආගණිකතති. සොහං තෙහි ආකිණ්ණො න එතං ගමිසාමි. යනුනාහං පට්ඨිමෙව ගට්ඨස්සතති. අරං ඛො ආයසො රෙවතො සොරෙය්‍යා සමිසසං අගමාසි.

1. ජලොග්‍රි. සතුං -. මරණං.

2. රාසු - මරණං.

‘වහන්ස, විශාලාවැසි මේ වස්ත්‍රයක් භික්ෂු විශාලාවෙහි දෙවස්තුවක් දක්වත්. (එනම්) සිඬගිලොණකපය කැප ය, ආචාරික කපය කැප ය, ගාමනාරකපය කැප ය, ආවාසකපය කැප ය, අනුමතිකපය කැප ය, ආවිණ්ණකපය කැප ය, අමරිත කපය කැප ය, නොපැසුණු සුරා බොන්නට කැප ය, දහවලු නැති නිසිදන්ය කැප ය, රන්රිදී කැප ය (යනුයි). වහන්ස, අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද, අවිනය බැබළීමට ද, විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත්වීමට ද, ධර්මවාදීන් දුබල වීමට ද, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමට ද විනය වාදීන් දුබලවීමට ද පෙර අපි මේ අධිකරණය ගන්නෙමු’ යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

9. ඉක්බිති සියල්ලෝ ම ආරඤ්ඤික වූ සියල්ලෝ ම පිණ්ඩපාතික වූ සියල්ලෝ ම පංසුකුලික වූ සියල්ලෝ ම තෙව්වරික වූ සියල්ලෝ ම රහත් වූ පාවා නුවර වැසි සැටක් පමණ භික්ෂු අනොගඛ පර්වතයෙහි රැස්වූහ. ඇතැමෙක් ආරඤ්ඤික වූ ඇතැමෙක් පිණ්ඩපාතික වූ ඇතැමෙක් පංසුකුලික වූ ඇතැමෙක් තෙව්වරික වූ සියල්ලෝ ම රහත් වූ අවනති දක්ෂිණාපථවාසී වූ අවාසුවක් පමණ භික්ෂු අනොගඛ පර්වතයෙහි රැස්වූහ.

ඉක්බිති මන්ත්‍රණය කරන ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය: මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යමක් හෙතු කොට ගෙන අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු ද එබඳු වූ පක්ෂයක් අපි කෙසේ නම් ලබන්නෙමු දැයි. එසමයෙහි වනාහි බහුශ්‍රැත වූ අවබෝධ කළ ආගම ඇති ධර්මධර වූ විනයධර වූ මාතෘකා (මාතෘකා ස්වරූප අභිධර්මය) ධර වූ පණ්ඩිත වූ වෘක්ක වූ නුවණැත්තා වූ ලජ්ජ වූ වරදෙහි කුකුස් කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී වූ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙයා නගරයෙහි වැඩවෙසෙති. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය: බහුශ්‍රැත වූ අවබෝධ කළ ආගම ඇති ධර්මධර වූ විනයධර වූ මාතෘකා (මාතෘකා ස්වරූප අභිධර්මය) ධර වූ පණ්ඩිත වූ වෘක්ක වූ නුවණැත්තා වූ ලජ්ජ වූ වරදෙහි කුකුස් කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී වූ මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙයා නගරයෙහි වැඩවෙසෙති. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ (අපට) පක්ෂ කොට ලබන්නෙමු නම් මෙසේ අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු යි.

මන්ත්‍රණය කරන ස්ථවිර භික්ෂූන්ගේ (කථාව) ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ මිනිස්බව ඉක්ම වූ විපුල වූ දිව්‍ය ශ්‍රෝතසින් (දිවකතින්) ඇසූහ. අසා උන්වහන්සේට මේ අදහස විය. මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යම්බඳු වූ මම මෙවැනි අධිකරණයෙහි (හැකියාව යටපත් කරන්නෙමි) පසු බසින්නෙමි නම් මෙය මට සුදුසු නොවෙයි. දැනුණු ඒ භික්ෂු මන්ත්‍රණ ය. ඒ මම ඒ භික්ෂූන් සමග ආකීර්ණ වූයෙමි (නම්) පහසුව යන්නට නොහැක්කෙමි. මම පෙරටුව ම යන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැ’යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙයා නුවරින් සඩ්කස්ස නුවරට වැඩියහ.

10. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු සොරෙය්‍යං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො සංකස්සං ගතොති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො සංකස්සං කණ්ණකුජ්ජං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු සංකස්සං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජං ගතොති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජං උදුඹරං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු කණ්ණකුජ්ජං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො උදුඹරං ගතොති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො උදුඹරා අග්ගළපුරං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු උදුඹරං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො අග්ගළපුරං ගතොති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො අග්ගළපුරා සහජාතිං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු අග්ගළපුරං ගන්ත්වා පුච්ඡිංසු කභං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො සහජාතිං ගතොති. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු ආයස්මානං රෙවතං සහජාතියා සමොචෙසුං.

11. අථ ඛො ආයස්මා සමුත්තො සාණවාසී ආයස්මානං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොච: අයං ආවුසො ආයස්මා රෙවතො ඛුසුසුත්තො ආගතාගමො ධම්මධරො වීනයධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යාකේතො මෙධාවී ලජ්ජා කුකුළිවකො සිකඛාකාමො සථෙ මයං ආයස්මානං රෙවතං පඤඤං පුච්ඡස්සාම පටිබලො ආයස්මා රෙවතො එකෙනෙව පඤඤන සකලමිති රතති. වීතිනා-මෙතුං. ඉද්දති ච පනායස්මා රෙවතො අනෙතවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජේකම්බස්සති. සො ඤාං තස්ස භික්ඛුතො සරභාණක-පරියොසානෙ ආයස්මානං රෙවතං උපසංකම්භො ඉමානි දසවස්සුති පුච්ඡෙය්‍යාසිති.

එවමනෙතති ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයස්මානො සමුත්තස්ස සාණවාසීස්ස පටිබලෙස්සාසි. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො අනෙතවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජේකම්බි. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො තස්ස භික්ඛුතො සරභාණක-පරියොසානෙ යෙනායස්මා රෙවතො තෙනුපසංකම්. උපසංකම්භො ආයස්මානං රෙවතං අභිවාදෙඤා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිත්තො ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයස්මානං රෙවතං එතදවොච:

12. 1. කප්පති හනෙත සිඬ්ඨිලොඤ්ඤාපෙසාති. කො සො ආවුසො සිඬ්ඨිලොඤ්ඤාපෙසාති. කප්පති හනෙත සිඬ්ඨිනා ලොඤං පරිහරිතුං, යත් අලොඤ්ඤං හවිස්සති-තත් පරිහුඤ්ඤාසාමීති. නාවුසො කප්පතිති.

10. ඉක්බිති ස්ථිර භික්ෂු සොරොයා නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් 'රෙවත තෙරුන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ සධ්‍යාසයට වැඩියහ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරුන් වහන්සේ සධ්‍යාසයෙන් කණ්ණකුප්ප නුවරට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථිර භික්ෂු සධ්‍යාස නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ කණ්ණකුප්පයට වැඩියහ යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ කණ්ණකුප්ප නුවරින් උදුබර නුවරට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථිර භික්ෂු කණ්ණකුප්පයට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ උදුබර නුවරට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ උදුබර නුවරින් අග්ගළපුරයට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථිර භික්ෂු උදුබර නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ අග්ගළපුරයට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ අග්ගළ පුරයෙන් සහජාති පුරයට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථිර භික්ෂු අග්ගළ පුරයට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ කොභි දූ යි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ සහජාති පුරයට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ස්ථිර භික්ෂු සහජාති පුරයෙහි දී ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ සම්භාවනය කළහ. (හමු වූහ.)

11. ඉක්බිති සාණවාසි ආයුෂ්මත් සම්භත ස්ථිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. 'ඇවැත්නි, මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ බහුග්‍රාහයහ. අවබෝධ කළ ආගම ඇත්තාහ, ධර්මධරයහ, විනයධරයහ, මානිකාධරයහ, පණ්ඩිතයහ, ව්‍යාකෘතයහ, නුවණැත්තහ, ලජ්ජිත, වරදෙහි කුකුස් කරන සුල්ලත, ශිෂ්‍යාකාමීහ. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේගෙන් ප්‍රශ්නයක් අසන්නෙමු නම් එකප්‍රශ්නයකින් ම සියලු රූ ඉක්මවන්නට ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ ප්‍රතිබලයහ. දැන් වනාහි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ අතැවැසි සරභාණක (මිහිරි ස්වරයෙන් දෙශනාකරන) භික්ෂුනමක් අධ්‍යාපණය කරවන්නාහ. ඒ භික්ෂුනමගේ මිහිරිස්වරයෙන් බිණීම අවසානයෙහි නුඹ වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වෙත එළඹ මේ දසවස්තුන් අසන්නහු නම් මැනවැ'යි.

එසේ ය වහන්සැ යි (කියා) ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් සාණවාසි සම්භත ස්ථිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්න. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ අතැවැසි ස්වරභාණක භික්ෂුනම අධ්‍යාපණය කළහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුනමගේ ස්වරභාණය අවසානයෙහි ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්න. එකත් පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ:

12-1. වහන්ස, සිඬහිලොණකප්පය කැප වේ දැ'යි. ඇවැත්නි, ඒ සිඬහිලොණ කප්පය නම් කවරේ දැ'යි. වහන්ස, යම් තැනෙක ලුණු නැති භොජනයක් වේ නම් එහි දී වළඳන්නෙමි'යි අහකින් ලුණු පරිහරණය කිරීමට කැප වෙයි ද, ඇවැත්නි නො කැප වෙයි.

2. කප්පති හතෙත අබ්බුලකප්පොති. කො සො ආවුසො අබ්බුලකප්පොති. කප්පති හතෙත අබ්බුලාය ඡායාය වීතිවක්ඛාය විකාලෙ භොජනං භුඤ්ඤානති. නාවුසො කප්පතිති.

3. කප්පති හතෙත ගාමනාරකප්පොති. කො සො ආවුසො ගාමනාරකප්පොති. කප්පති හතෙත ඉද්දනි ගාමනාරං ගමිස්සාමීති භුක්ඛාවිනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං භොජනං භුඤ්ඤානති. නාවුසො කප්පතිති.

4. කප්පති හතෙත ආවාසකප්පොති. කො සො ආවුසො ආවාසකප්පොති. කප්පති හතෙත සම්බුලා ආවාසා සමානසීමා නානුපොසරං කාතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

5. කප්පති හතෙත අනුමතිකප්පොති. කො සො ආවුසො අනුමතිකප්පොති? කප්පති හතෙත වග්ගෙන සඤ්ඤාන කමමං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජාතිස්සාමාති.¹ නාවුසො කප්පතිති.

6. කප්පති හතෙත ආවිණ්ණකප්පොති? කො සො ආවුසො ආවිණ්ණකප්පොති. කප්පති හතෙත ඉදං මෙ උපජ්ඣායෙන අජ්ඣා-විණ්ණං ඉදං මෙ ආවරියෙන අජ්ඣාවිණ්ණනති නං අජ්ඣාවරිතුනති. ආවිණ්ණකප්පො ඛො ආවුසො එකවෙරි කප්පති එකවෙරි න කප්පතිති.

7. කප්පති හතෙත අමරිතකප්පොති. කො සො ආවුසො අමරිතකප්පොති. කප්පති හතෙත යං තං බීරං බීරභාවං විජහිතං අසමපක්ඛං දධිභාවං නං භුක්ඛාවිනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං පාතුනති, නාවුසො කප්පතිති.

8. කප්පති හතෙත ජලොගිපාතුනති. කො සො ආවුසො ජලොගිති?² කප්පති හතෙත යා සා සුරා අසුක්ඛා³ අසමපක්ඛා මජ්ඣභාවං, නං පාතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

9. කප්පති හතෙත අදස්සකං නිසීදනනති. නාවුසො කප්පතිති.

10. කප්පති හතෙත ජාතරූපරජකනති. නාවුසො කප්පතිති.

ඉමෙ ඛො හතෙත වෙසාලිකා වජ්ජිපුක්ඛා භික්ඛු වෙසාලියං ඉමානි දසවස්සුති දිපෙතති. හඤ්ඤා මයං හතෙත ඉමං අධිකරණං ආදියාම,⁴ පුරෙ අධම්මො දිප්පති ධම්මො පටිබාහියති. අවිනසො දිප්පති විනසො පටිබාහියති. පුරෙ අධම්මවාදිනො ඛලවනො භොතති ධම්මවාදිනො දුඛලා භොතති. අවිනස-වාදිනො ඛලවනො භොතති. විනසවාදිනො දුඛලා භොතති. එවිමාවුසොති ඛො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මතො යසස්ස කාකණ්ඩකපුක්ඛාස්ස පවරිස්සාමි.

පඨමභාණ්ඩාරං නිට්ඨිතං.

1. අනුමානෙස්සාමාති - මජ්ඣං.

2. ජලොගිං පාතුනති - මජ්ඣං.

3. කා සා ආවුසො ජලොගිති - මජ්ඣං.

4. ආසුක්ඛා - මජ්ඣං.

5. ආදිසියාම - මජ්ඣං.

2. වහන්ස, අභිභූතකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ අභිභූත කප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, සෙවණැල්ල අහල් දෙකක් ඉක්ම ගිය කල්හි විකාලයෙහි භෞජනය වැළඳීමට කැප වෙයි ද? ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

3. වහන්ස, භාමනාරකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ භාමනාරකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, දූන් අතින් ගමකට යන්නෙමි යි (සලකා) වළඳා අවසන් ව පචාරණය කළ හික්කු ව විසින් අයිරිත් නො කළ භෞජනය වළඳන්නට කැප වෙයි දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

4. වහන්ස, ආවාසකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ ආවාස- කප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, සමාන සීමාවක් ඇති බොහෝ ආවාසයෝ වෙත් (නම් එහි) නානා උපාසාර්ථය කිරීමට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

5. වහන්ස, අනුමතිකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති ඒ අනුමතිකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, පැමිණි කල්හි හිඤ්ඤා අනුදත්තෙවු යි වර්ග වූ සබ්බසා විසින් (සබ්බ) කර්මයන් කිරීමට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

6. වහන්ස, ආවිණිණිකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ ආවිණිණිකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස මෙය මාගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරනලදය මෙය මාගේ ආවායභීයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලද යැ යි (සලකා) එය පුරුදු කොට හැසිරෙන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඇතැම් ආවිණිණිකප්පයක් කැප වෙයි. ඇතැම් ආවිණිණිකප්පයක් නො කැප වෙයි.

7. වහන්ස, අමරීතකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ අමරීත- කප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, යම් ඒ කිරික් කිරිබව අත්හළේ ද දීබවට නො පැමිණියේ ද, වළඳා අවසන් ව පචාරණය කළ හික්කු ව විසින් අයිරිත් නො කළ ඒ කිරි බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

8. වහන්ස, ජලොගීය බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ ජලොගීය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, යම් ඒ සුරාවක් නො පැසුණි ද මදාබවට නො පැමිණියා ද එය බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

9. වහන්ස, දහවළු රහිත නිසිදනය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

10. වහන්ස, රන්රිදි කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

වහන්ස, විඤ්ඤාන මේ වස්තූන්හි හිඤ්ඤා විඤ්ඤානුවර මේ දශ වස්තූන්හි ප්‍රකාශ කෙරෙත්. වහන්ස, අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද අවිනය බැබළීමට ද විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත් වීමට ද ධර්මවාදීන් දුබල වීමට ද අවිනයවාදීන් බලවත් වීමට ද විනයවාදීන් දුබල වීමට ද පෙර අපි මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගන්නෙමු යි. ඇවැත්ති, එසේ යැ යි කියා ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් කාකණිකපුත්‍ර යන ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

පළමු බණවර නිමි.

ද්‍රව්‍යානුභවය

13. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු යන ස්වභාවය කාලයෙන් කාලයට වෙනස් වීමට ඉඩ ඇති බවයි. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු එකදු ස්වභාවයකට වෙනස් වීමට ඉඩ ඇති බවයි. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු එකදු ස්වභාවයකට වෙනස් වීමට ඉඩ ඇති බවයි. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු එකදු ස්වභාවයකට වෙනස් වීමට ඉඩ ඇති බවයි. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු එකදු ස්වභාවයකට වෙනස් වීමට ඉඩ ඇති බවයි.

අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු පහත සඳහන් ස්වභාවයන් පරිදි වන්නේය. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු පහත සඳහන් ස්වභාවයන් පරිදි වන්නේය. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු පහත සඳහන් ස්වභාවයන් පරිදි වන්නේය. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු පහත සඳහන් ස්වභාවයන් පරිදි වන්නේය.

14. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු පහත සඳහන් ස්වභාවයන් පරිදි වන්නේය. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු පහත සඳහන් ස්වභාවයන් පරිදි වන්නේය. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු පහත සඳහන් ස්වභාවයන් පරිදි වන්නේය. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු පහත සඳහන් ස්වභාවයන් පරිදි වන්නේය. අපේක්ෂා කළ බව වටහාගත වන්නේ භික්ෂු පහත සඳහන් ස්වභාවයන් පරිදි වන්නේය.

1. ඉන් - මෙය.

2. කී. හු බව - මෙය.

3. විනයයෙහි වෙනස පැහැදිලි කිරීම - මෙය.

4. සම්මතය - මෙය.

5. සාධ - මෙය.

6. අධිකාරය - මෙය. 7. 8.

7. අධිකාරය - මෙය.

දෙවැනි බණවර

13. කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ යස (සථවිරයන් වහන්සේ,) මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගනු කැමැත්තාහු පක්ෂයක් සොයත් ල, පක්ෂයක් ලබන් ලැ'යි විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඇසූහ. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යමකු නිසා අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු ද එබඳු කවරකු අපි පක්ෂ කොට ලබන්නෙමු දැ'යි. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ වනාහි බහුශ්‍රාතයහ. අවබෝධ කළ ආගම ඇතියහ. ධර්මධරයහ, විනයධරයහ, මානිකාධරයහ, පණ්ඩිතයහ, ව්‍යක්තයහ, නුවණැත්තහ, ලජ්ඣ, වරදෙහි කුකුස් කරනසුල්ලහ, ශික්ෂාකාමීහ. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් පක්ෂ කොට ලබන්නෙමු නම් මෙසේ අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු'යි.

ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු පාත්‍ර ද, පිටුරු ද, නිසිදා ද, ඉදිකවුලො ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ධබරා ද යන බොහෝ වූ මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිකර පිළියෙළ කළහ. ඉක්බිති වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඒ මහණුන්ට සුදුසු පිරිකර රැගෙන නැවෙත් සහජාති නුවර වෙත උඩුගංබලා ගියහ. නැවෙත් බැස එක්තරා රැක්වුලෙක අහර වැළඳීම කෙරෙත්.

14. එවේලෙහි රහොගත වූ එකලා වූ ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ සිතෙහි පරිවිතර්කයක් පහළ විය. ධර්මවාදීහු කවරහු ද? පෙරදිගවැසි භික්ෂු ද, නැතහොත් පාචෙය්‍යක භික්ෂු දැ'යි. ඉක්බිති ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේට 'පෙරදිග වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය. පාචෙය්‍යක භික්ෂුහු ධර්මවාදීහු යැ'යි මේ අදහස විය. ඉක්බිති ශුද්ධාවාසවාසී වූ දෙවියෙක් (තමාගේ) සිතින් ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ සිතෙහි වූ පරිවිතර්කය දන යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකුරු අත හෝ දිගු කරෙයි ද, දිගු කළ අත හෝ හකුළුවයි ද මෙ පරිද්දෙන් ම ශුද්ධාවාස දෙවියන් කෙරෙහි අතුරුදහන් ව ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් ඉදිරියෙහි පහළ විය. ඉක්බිති ඒ දෙවියා ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීය. සාළායන් වහන්ස, යහපත යහපත, පෙරදිග වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය, පාචෙය්‍යක භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය, සාළායන් වහන්ස, එහෙයින් ම ධර්මය යම්සේ ද එසේ සිටිනු මැනවැ'යි. දෙවතාවෙහි, මම පෙර ද දැන් ද ධර්මය යම්සේ නම් එසේ සිටියේ වෙමි. එහෙත් මේ අධිකරණයෙහි (විසඳිමට) මා සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකි. එතෙක් මම දෘෂ්ටිය හෙළි නො කෙරෙමි යි.

15. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු තං සාමණ්ඤකං පරික්ඛාරං ආදය යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භු ආයසමිනං රෙවතං එතදවොද්ධිං; පටිගණ්ණාතු හතොත ථෙරො සාමණ්ඤකං පරික්ඛාරං පත්තමිති විවරමිති නිසිදනමිති සුචිසරමිති කායබ්ඤ්ඤාමිති පරික්ඛාරවනමිති ධම්මකරකමිති. අලං ආවුසො, පරිපුණ්ණං මෙ පත්තව්වරනති. න ඉව්ඪි පටිග්ගහෙතුං.

තෙන ඛො පන සමයෙන උත්තරො නාම භික්ඛු වීසති වසෙසා ආයසමිතො රෙවතස්ස උපට්ඨාකො භොති. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු යෙනායසමා උත්තරො තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භු ආයසමිනං උත්තරං එතදවොද්ධිං. පටිගණ්ණාතු ආයසමිතො උත්තරො සාමණ්ඤකං පරික්ඛාරං පත්තමිති විවරමිති නිසිදනමිති සුචිසරමිති කායබ්ඤ්ඤාමිති පරික්ඛාරවනමිති ධම්මකරකමිති. අලං ආවුසො, පරිපුණ්ණං මෙ පත්තව්වරනති. න ඉව්ඪි පටිග්ගහෙතුං.

මනුස්සා ඛො ආවුසො උත්තර, හගවතො සාමණ්ඤකං පරික්ඛාරං උපනාමෙතති. සචෙ හගවා පටිගණ්ණාති තෙනෙව තෙ අත්තමනා භොතති. නො චෙ හගවා පටිගණ්ණාති ආයසමිතො ආනන්දස්ස උපනාමෙතති. පටිගණ්ණාතු හතොත ථෙරො සාමණ්ඤකං පරික්ඛාරං, යථා හගවතා පටිග්ගහිතො එවමෙව සො හවිස්සතිති, පටිගණ්ණාතු ආයසමිතො උත්තරො සාමණ්ඤකං පරික්ඛාරං, යථා ථෙරෙන පටිග්ගහිතො එවමෙව සො හවිස්සතිති.

16. අථ ඛො ආයසමිතො උත්තරො වෙසාලිකෙහි වජ්ජුත්තකෙහි භික්ඛුහි නිපට්ඨිමිසමානො එකං විවරං අග්ගහෙසි. වදෙය්‍යාරාචුසො යෙනෙතං. එකකං ආයසමිතො උත්තරො ථෙරං වදෙතු: එකකං හතොත ථෙරො සඛිකමච්ඡෙති වදෙතු. පුරස්ථිමෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා හගවතො උපාජ්ජනති. ධම්මවාදිතො පාවිනකා භික්ඛු අධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුහි. එවමාචුසොති ඛො ආයසමිතො උත්තරො වෙසාලිකානං වජ්ජුත්තකානං භික්ඛුනං පටිසුද්ධා යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්භු ආයසමිතො රෙවතං එතදවොද්ධිං එකකං හතොත ථෙරො සඛිකමච්ඡෙති වදෙතු. පුරස්ථිමෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා හගවතො උපාජ්ජනති. ධම්මවාදිතො පාවිනකා භික්ඛු අධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුහි.

15. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු මහණුන්ට සුදුසු වූ ඵ් පිරිකර ගෙන ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. වහන්ස, පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිදා ද, ඉදිකටුගුළා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ඩබරා ද යන මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිකර තෙරුන් වහන්සේ පිළිගනිත්වායි. ඇවැත්නි, කම් නැත. මාගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය යි පිළිගන්නට නො කැමති වූහ.

එසමයෙහි වීසි වස් ඇති උකාර නම් භික්ෂුනම් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ උපස්ථායක වෙති. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු උකාර (තෙර) යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් උකාර ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිදා ද, ඉදිකටු ගුළා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ඩබරා ද යන මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිකර ආයුෂ්මත් උකාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ පිළිගනිත්වායි. ඇවැත්නි, කම් නැත. මාගේ පාසිවුරු පිරිසුන් යැ' යි (කියා) පිළිගන්නට නො කැමති වූහ.

ඇවැත් උකාරයෙහි, මිනිස්සු මහණුන්ට සුදුසු පිරිකර භාග්‍යාවතුන් වහන්සේට එළවත්. ඉදින් භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ පිළිගන්නා සේක් නම් එයින් ම ඔහු සතුටු සිත් ඇත්තෝ වෙත්. ඉදින් භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ නො පිළිගන්නා සේක් නම් “වහන්ස, ස්ථවිරයන් වහන්සේ මහණුන්ට සුදුසු පිරිකර පිළිගන්නාසේක්වා. යම්සේ භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ වීසින් පිළිගන්නා ලද්දේ ද එපරිද්දෙන් ම එය වන්නේය යි (කියා) ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවන්ට එළවත්. උකාර ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ මහණුන්ට සුදුසු පිරිකර පිළිගනිත්වා. එය යම්සේ තෙරුන් වහන්සේ වීසින් පිළිගන්නා ලද්දේ ද එපරිද්දෙන් ම වන්නේ ය යි.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උකාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලාවැසි වජ්‍ර පුත්‍රක භික්ෂු වීසින් පෙළනුලබන්නේ ‘ඇවැත්නි, යම්කිත් ප්‍රයොජනයක් වේ ද එය කියව’ යි (කියා) එක් සිවුරක් ගත්හ. ආයුෂ්මත් උකාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ තෙරුන් වහන්සේට මේ පමණක් කියනු මැනව. (එනම්) වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුවරු පෙරදිග ජනපදයන්හි පහළ වෙත්. පෙරදිගවැසි භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය. පාවානුවර වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය යන මෙපමණක් තෙරුන් වහන්සේ සහමැද කියන සේක්වා යනු යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි ආයුෂ්මත් උකාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂුන්ට පිළිවදන් දී ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුවරු පෙරදිග ජනපදයන්හි පහළ වෙත්, පෙරදිගවැසි භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය. පාවානුවරවැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය යන මෙපමණක් තෙරුන් වහන්සේ සහමැද කියන සේක්වා යි.

අධිමෙම මං තං භික්ඛු තියොපෙසිති ථෙරො ආයසමනාං උත්තරං පණාමෙයි. අථ ටො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු ආයසමනාං උත්තරං එතදවොචුං: කිං ආවුසො උත්තර ථෙරො ආභාති. පාපිකං නො ආවුසො කතං. අධිමෙම මං තං භික්ඛු තියොපෙසිති ථෙරො මං පණාමෙයිති.

නනු තං ආවුසො වුට්ඨො විසතිවග්ගොයිති, ආමාචුසොති. අපි ව මයං ගරුතිස්සයං ගණ්ඨාමාති.

17. අථ ටො සඛෙතා තං අධිකරණං විනිවුන්තිතුකාමො සනතිපති. අථ ටො ආයසම රෙවතො සඛං ඤාපෙයි: සුණාතු මෙ ආවුසො සඛෙතා. සවෙ මයං ඉමං අධිකරණං ඉධ වූපසමෙය්‍යාම¹ සියාපි වූලදයකා භික්ඛු පුත කම්මාය උභෙකාමෙය්‍යං. යදී සඛෙතා පණ්ණකලලං යඤ්චිමං අධිකරණං සමුප්පන්නං. සඛෙතා තඤ්චිමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාති. අථ ටො ථෙරො භික්ඛු වෙසාලිං අගමංසු තං අධිකරණං විනිවුන්තිතුකාමා.

18. තෙන ටො පත සමයෙන සබ්බකාමී නාම පථව්‍යා සඛෙතෙරො විසංවග්ගසතිකො² උපසම්පද්‍ය ආයසමිතො ආනන්දස්ස සද්ධිවිහාරිකො වෙසාලියං පටිවසති. අථ ටො ආයසම රෙවතො ආයසමනාං සමුතං සාණවායි. එතදවොච: අහං ආවුසො යසම්. විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගච්ඡාමි. පො තං කාලඤ්ඤව ආයසමනාං සබ්බකාමී. උපසම්ඤ්ඤා ඉමානි දඤ්චන්ති පුට්ඨෙය්‍යායිති. එවම්හනොති ටො ආයසම සමුතො සාණවායි ආයසමිතො රෙවතස්ස පටිවසෙයි. අථ ටො ආයසම රෙවතො යසම්. විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගඤ්ඤි.

ගබ්ග ආයසමිතො සබ්බකාමීස්ස සෙනාසනං පණ්ණසං හොති ගබ්ග පමුට්ඨ ආයසමිතො රෙවතස්ස. අථ ටො ආයසම රෙවතො අයං ථෙරො මහලලකො න නිපජ්ජතිති න සෙය්‍යං කපෙයි. ආයසම සබ්බකාමී අයං භික්ඛු ආගන්තුකො කිලනොන නිපජ්ජතිති න සෙය්‍යං කපෙයි.

1. වූපසමෙය්‍යාම - මෙසං

2. විසංවග්ගසතිකො - මෙසං

මහණ, තෝ මා අධර්මයෙහි යොදවන්නෙහි යැ යි (කියා) තෙරුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උක්කර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඉවත් කළහ. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු ආයුෂ්මත් උක්කර ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. ඇවැත් උක්කරයෙනි, තෙරුන් වහන්සේ කුමක් කීසේක් ද යි. ඇවැත්නි, අප විසින් ලාමකත්‍රියාවක් කරන ලදී. මහණ තෝ මා අධර්මයෙහි යොදවන්නෙහි යැ යි කියා තෙරුන් වහන්සේ මා ඉවත්කළ සේකැ යි.

ඇවැත්නි, නුඹ වහන්සේ විසිවස් වූ වෘද්ධයෙක් නො වෙයි ද යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි. එහෙත් අපි ගුරුවරයා වෙත නිශ්‍රය ගනුමහ යි.

17. ඉක්බිති සඞ්ඝයා ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තේ රැස් විය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඞ්ඝයාට (මෙසේ) දන්වූහ. ඇවැත්නි, සඞ්ඝයා මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් අපි මේ අධිකරණය මෙහිදී සන්තිද්‍රව්‍යන්තොවු නම් මූලදයක (කරුණට මුල් වූ) භික්ෂුන් නැවත කර්මය (කිරීම) පිණිස උක්කොටනය කිරීම වන්නේය. ඉදින් සඞ්ඝයාට පැමිණි කල් වේ නම් යම් තැනෙක මේ අධිකරණය හටගත්තේ ද එතැන දීම සඞ්ඝයා මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යන්තෝ නම් මැනවැයි. ඉක්බිති ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමති වූ ස්ථවිර භික්ෂු විශාලා නුවරට ගියහ.

18. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගේ සඤ්චිකාරික වූ උප-සංඝදවෙන් එක්සියවිසි වස් ඇති (වුළු) පෘථිවියෙහි ම සඞ්ඝස්ථවිර වූ සබ්බකාමී නම් තෙරුන් වහන්සේ වෙසාලියෙහි වැඩ වෙසෙති. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. 'ඇවැත්නි, යම් වෙහෙරෙක සබ්බකාමී තෙරුන් වහන්සේ වෙසෙත් ද මට ඒ වෙහෙරට එළඹෙමි. නුඹ වහන්සේ උදසනක් සේ ම ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන් වෙත එළඹ මේ දගවස්තුන් විචාරන්නෝ නම් මැනවැ' යි. එසේ ය වහන්සැ යි (කියා) සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවන්ට පිළිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ යම් වෙහෙරෙක සබ්බකාමී තෙරුන් වහන්සේ වෙසෙත් ද ඒ වෙහෙරට පැමිණියහ.

ඇතුළුගෙහි ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරුන් වහන්සේට ද ඇතුළුගෙය ඉදිරිපස ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවන්ට ද සෙනසුන් පනවන ලද්දේ වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ 'මේ තෙරුන් වහන්සේ මහද්‍රය. නො නිදනසේකැ' යි (සලකා) භයභය නො කළහ. 'මේ භික්ෂු තෙම ආගන්තුකයෙකි. වෙහෙසට පත් වූයේ නො නිදන්නේ ය' යි (සලකා) ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ භයභය නො කළහ.

අප්ථං ඛො ආයස්මා සබ්බකාමී රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය ආයස්මානාං රෙවතං එතදවොච: කතමෙන ත්වං භූමිමි විහාරෙන එතරහි ඛහුලං විහරසීති. මෙත්තාවිහාරෙන ඛො අහං හතොන එතරහි ඛහුලං විහරාමීති. කුලලකවිහාරෙන කීර ත්වං භූමිමි එතරහි ඛහුලං විහරසීති' කුලලකවිහාරො එසො භූමිමි යදිදං මෙත්තාති.

පුබ්බෙපි මෙ හතොන ගිහිභූතස්ස ආවිණ්ණො මෙත්තා. තෙනාහං එතරහිපි මෙත්තාවිහාරෙන ඛහුලං විහරාමි. අපි ච ඛො මයා වීරපක්ඛං අරහත්තං. ථෙරො පන හතොන කතමෙන විහාරෙන එතරහි ඛහුලං විහරසීති. සුඤ්ඤතා විහාරෙන ඛො අහං භූමිමි එතරහි ඛහුලං විහරාමීති?

මහාපුරිසවිහාරෙන කීර හතොන ථෙරො එතරහි ඛහුලං විහරති. මහාපුරිසවිහාරො එසො හතොන යදිදං සුඤ්ඤතාති. පුබ්බෙපි මෙ භූමිමි ගිහිභූතස්ස ආවිණ්ණො සුඤ්ඤතා. තෙනාහං එතරහිපි සුඤ්ඤතා-විහාරෙන ඛහුලං විහරාමි. අපි ච මයා වීරපක්ඛං අරහත්තතති. අයඤ්ඤා රිථොනං භික්ඛූනං අනතරා කථා විපක්ඛතා.

19. අපායස්මා සම්මුතො සාණවාසී තස්මිං අනුප්පන්නො භොති. අප්ථං ඛො ආයස්මා සම්මුතො සාණවාසී යෙනායස්මා සබ්බකාමී තෙත්තපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා ආයස්මානාං සබ්බකාමීං අභිවාදෙත්වා එකමහතා නිසීදි. එකමහතං නිසිනො ඛො ආයස්මා සම්මුතො සාණවාසී ආයස්මානාං සබ්බකාමීං එතදවොච: ඉමෙ හතොන වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවස්සිති දීපෙනති: කප්පති සිඛිලොණ-කප්පො. කප්පති දච්ඡුලකප්පො. කප්පති ගාමනාරකප්පො. කප්පති ආවාසකප්පො. කප්පති අනුමතිකප්පො. කප්පති ආවිණ්ණකප්පො. කප්පති අමරිතකප්පො. කප්පති ජලොගි පාතුං. කප්පති අදස්සං. නිසීදනං. කප්පති ජාතරූපරජතති. ථෙරෙන හතොන උපජ්ඣායස්මිං මුලෙ ඛහු ධම්මො ච විනශො ච පරියනො. ථෙරස්ස හතොන ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා පච්චිවෙක්ඛනාස්ස කථං භොති කෙ නු ඛො ධම්මවාදිනො පාචිනකා වා භික්ඛු පාවෙය්ගතා වාති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ රාත්‍රිය පහන්වන වේලායෙහි නැගිට ආයුෂ්මත් රෙවන තෙරුන්ට මෙය කීහ. ප්‍රිය තෙනැත්ත, තෙපි කවර විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙන්නහු දැයි. වහන්ස, මම මෙමුත්‍රීවිහරණයෙන් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙමි යි. ප්‍රිය තෙනැත්ත, තෙපි වනාහි ඉතා ප්‍රකට විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙන්නහු ය. ප්‍රිය තෙනැත්ත, යම් මේ මෙමුත්‍රියක් වේ ද තෙලෙ ඉතා ප්‍රකට විහරණයෙකි යි.

වහන්ස, පෙර ද ගිහි වූ මා විසින් මෙමුත්‍රිය පුරුදු කරන ලදි. එහෙයින් දැනුණු මම මෙමුත්‍රීවිහරණයෙන් යුක්ත ව බෙහෙවින් වෙසෙමි. තව ද මා විසින් රහත්බවට පැමිණ බොහෝ කල් ය. වහන්ස, (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ කවර විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙනසේක් දැයි. ප්‍රිය තෙනැත්ත, මම ඉත්‍යාතාවිහරණයෙන් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙමි යි.

වහන්ස, තෙරුන් වහන්සේ වනාහි මහාපුරුෂ විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙනසේක. වහන්ස, යම් මේ ඉත්‍යාතාවිහරණයක් වේ ද තෙලෙ මහාපුරුෂ විහරණයෙකැ යි. ප්‍රිය තෙනැත්ත, පෙර ද ගිහි වූ මා විසින් ඉත්‍යාතාව පුරුදු කරන ලදි. එහෙයින් දැනුණු මම ඉත්‍යාතාවිහරණයෙන් යුක්ත ව බෙහෙවින් වෙසෙමි. තව ද මා විසින් රහත්බවට පැමිණ බොහෝ කල් වේ යැ යි. සථවිර භික්ෂූන් (දෙනම) අතර වූ මේ කථාව අධාළ කරන ලද්දේ ය.

19. එකල්හි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරුන් වහන්සේ එහි පැමිණියහ. ඉක්බිති සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹීයහ. එළඹ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන් වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන් සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරහු ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවනට මෙය කීහ. වහන්ස, විශාලාවැයි මේ වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු වෙසාලියෙහි දඟවස්සුවක් දක්වති. (එනම්) සිඬගිලොණකප්පය කැප ය, දඬුගලකප්පය කැප ය, ගාමනාරකප්පය කැප ය, ආවාසකප්පය කැප ය, අනුමතිකප්පය කැප ය, ආවිණ්ණකප්පය කැප ය, අචරිතකප්පය කැප ය, නො පැසුණු සුරා බීමට කැප ය, දහවලු රහිත නිසිද්දාය කැප ය, රන්රිදී කැප ය යනු යි. වහන්ස, (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ විසින් උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ (ආනන්ද තෙරුන්වහන්සේ) වෙත බොහෝ ධර්මය ද විනය ද පුහුණු කරන ලද්දේ ය. වහන්ස, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කරන තෙරුන් (ඔබ) වහන්සේට කෙසේ අදහස් වෙයි ද? ධර්මවාදීහු කවරහු ද? ප්‍රාචීනක භික්ෂු හෝ පාවේයාක භික්ෂු හෝ ධර්මවාදීහු වෙත් දැයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තයාපි ඛො ආවුසො උපජක්ඛායස්ස මුලෙ ඛු ධම්මො ච විනයො ච පරියෙක්ඛා. තුඤ්ඤං පනාවුසො ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා පච්චෙවෙක්ඛනාස්ස ඵලං හොති, කෙ නු ඛො ධම්මවාදිනො පාචිනකා වා භික්ඛු පාවෙය්‍යකා වාති. මඤ්ඤං ඛො භගොත ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා පච්චෙවෙක්ඛනාස්ස ඵලං හොති; අධම්මවාදිනො පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාහං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොමි අපෙච නාම මං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ සම්මතෙතය්‍යාති.

මඤ්ඤං ඛො ආවුසො ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා පච්චෙවෙක්ඛනාස්ස ඵලං හොති; අධම්මවාදිනො පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාහං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොමි අපෙච නාම මං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ සම්මතෙතය්‍යාති.

20. අථ ඛො සංඛො තං අධිකරණං විනිවිජ්ජිතකාමො සනතිපති. තස්මිං ඛො පන අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනග්ගානි චෙව හස්සානි ජායනති. න චෙකස්ස භාසිතස්ස අපොච්ඡා විඤ්ඤායති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො සංඛං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤා මෙ භගොත සංඛො. අමහාකං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනග්ගානි චෙව හස්සානි ජායනති න චෙකස්ස භාසිතස්ස අපොච්ඡා විඤ්ඤායති. යදි සංඛස්ස පක්ඛාකලං සංඛො ඉමං අධිකරණං උබ්බාහිකාය වූපසමෙතං. සංඛො චක්ඛාරො පාචිනකෙ භික්ඛු චක්ඛාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු උච්චිති. පාචිනකානං භික්ඛුනං ආයසමානාඤ්ඤා සංඛකාමී. ආයසමානාඤ්ඤා සාද්‍රහං ආයසමානාඤ්ඤා වූජ්ජසොභිතං ආයසමානාඤ්ඤා වාසගහාමිකං. පාවෙය්‍යකානං භික්ඛුනං ආයසමානාඤ්ඤා රෙවතං. ආයසමානාඤ්ඤා සම්මතං සාණවාසිං. ආයසමානාඤ්ඤා යසං කාකණ්ඩකපුක්ඛං. ආයසමානාඤ්ඤා සුමනං. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො සංඛං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤා මෙ භගොත සංඛො. අමහාකං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනග්ගානි චෙව හස්සානි ජායනති න චෙකස්ස භාසිතස්ස අපොච්ඡා විඤ්ඤායති. යදි සංඛස්ස පක්ඛාකලං සංඛො චක්ඛාරො පාචිනකෙ භික්ඛු චක්ඛාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මතෙතය්‍ය උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතං. එසං ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ භගොත සංඛො. අමහාකං ඉමසුඤ්ඤං අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනග්ගානි චෙව හස්සානි ජායනති න චෙකස්ස භාසිතස්ස අපොච්ඡා විඤ්ඤායති. සංඛො චක්ඛාරො පාචිනකෙ භික්ඛු චක්ඛාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මතෙතති උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතං. යස්සායසමතො ධම්මි වතුණ්ණං පාචිනකානං භික්ඛුනං වතුණ්ණං පාවෙය්‍යකානං භික්ඛුනං සම්මුති උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතං. ඤා තුණ්හස්ස. යස්ස නාකමති සො භාසෙය්‍ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඇවැත්නි, තොප විසින් ද උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ වෙත බොහෝ ධර්මය ද විනය ද පුහුණු කරන ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවෙක්‍ෂා කරන තොපට කෙසේ අදහස් වේ ද, ප්‍රාචීනක භික්‍ෂු හෝ පාවේයාක භික්‍ෂු හෝ ධර්මවාදීහු කවරහු වෙත් ද'යි. වහන්ස, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවෙක්‍ෂා කරන මට මෙසේ අදහස් වෙයි. (එනම්) ප්‍රාචීනක භික්‍ෂු අධර්මවාදීහු වෙති. පාවේයාක භික්‍ෂු ධර්මවාදීහු වෙතැ'යි. එහෙත් මේ අධිකරණයෙහි මා සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකි. එතෙක් දෘෂ්ටිය (මගේ අදහස) හෙළි නො කෙරෙමි යි (කීහ.)

ඇවැත්නි, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවෙක්‍ෂා කරන මට ද මේ අදහස වෙයි. (එනම්) ප්‍රාචීනක භික්‍ෂු අධර්මවාදීහු ය. පාවේයාක භික්‍ෂු ධර්මවාදීහු වෙතැ යි. එහෙත්, මා මේ අධිකරණයෙහි සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක. එතෙක් මම දෘෂ්ටිය (මගේ අදහස) හෙළි නො කෙරෙමි යි කීහ.

20. ඉක්බිති සඤ්ජා ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තේ රැස් විය. ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කලා උපදිත්. කියන ලද එකකවත් අර්ථය නො දනෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඤ්ජාට (මෙසේ) දන්වූහ. වහන්ස, සඤ්ජා මබස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කලා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. ඉදින් සඤ්ජාට පැමිණි කල් වේ නම් සඤ්ජා මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් (සම්මත භික්‍ෂූන් පමණක් බිණීම හා අසම්මත භික්‍ෂූන් නො බිණීම යන ක්‍රමයෙන්) සන්තිද්‍රව්‍යන්තේ ය. (යනුයි.) පෙරදිග වැසි භික්‍ෂූන් අතුරෙන් ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් සාළහ තෙරණුවෝ ද, ආයුෂ්මත් බ්‍රහ්මසාහිත තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් වාසභගාමීක තෙරණුවෝ ද (යන සතරනම හා) පාචානුවරවැසි භික්‍ෂූන් අතුරෙන් ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ ද සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරණුවෝ ද, ආයුෂ්මත් කාකණ්ඩකපුත්‍ර යස තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් සුමන තෙරණුවෝ ද (යන සතරනම දූ යි) ප්‍රාචීනක භික්‍ෂූන් සතරනමක් ද, පාවේයාක භික්‍ෂූන් සතරනමක් ද සඤ්ජා තෝරාගත්තේ ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඤ්ජාට මෙසේ දන්වූහ. වහන්ස, සඤ්ජා මබස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කලා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. ඉදින් සඤ්ජාට පැමිණි කල් වේ නම් මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් සන්තිද්‍රව්‍යන්තට සඤ්ජා ප්‍රාචීනක භික්‍ෂූන් සතරනම ද පාවේයාක භික්‍ෂූන් සතරනම ද සම්මත කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.

වහන්ස, සඤ්ජා මබස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කලා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් සන්තිද්‍රව්‍යන්තට සඤ්ජා ප්‍රාචීනක භික්‍ෂූන් සතරනම ද පාවේයාක භික්‍ෂූන් සතරනම ද සම්මත කරයි. උබ්බාහිකාවෙන් මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යන්තට ප්‍රාචීනක භික්‍ෂූන් සතරනම හා පාවේයාක භික්‍ෂූන් සතරනමක් සම්මුතිය යම් ආයුෂ්මතක්තට රූපී වේ නම් හේ නිහඬ වන්නේ ය. යමකට රූපී නොවේ නම් හේ කියන්නේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සමමතා සඛෙතන වත්තාරො පාචිනකා භික්ඛු වත්තාරො පාචෙය්‍යකා භික්ඛු උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතුං. ඛමති සඛකස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමිති

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අජිනො නාම භික්ඛු දසවසෙසා සඛකස්ස පාචිමොක්ඛුද්දෙසකො හොති. අප් ඛො සඛෙතා ආයසමනතථි අජිතං සමමතති ථෙරානං භික්ඛුනං ආසනපඤ්ඤපකං. අප් ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: කඤ් භු ඛො මයං ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමාති. අප් ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: අයං ඛො වාලිකාරාමො රමණීයො අපසසෙඤ්ඤ අප්පතිග්‍යොසො. යනනුන මයං වාලිකාරාමෙ ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමාති. අප් ඛො ථෙරා භික්ඛු වාලිකාරාමං අගමංසු තං අධිකරණං විනිව්‍රිනිතුකාමා. අප් ඛො ආයස්මා රෙවතො සඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානං මෙ හනෙන සඛෙතා. යදි සඛකස්ස පනතකලලං අහං ආයසමනතං සබ්බකාමී වීනයං පුච්චෙය්‍යන්ති. ආයස්මා සබ්බකාමී සඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානං මෙ ආවුසො සඛෙතා යදි සඛකස්ස පනතකලලං අහං රෙවතෙන වීනයං පුච්චාමි විස්සජෙය්‍යන්ති. අප් ඛො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මනතං සබ්බකාමී එතදවොච.

1. කප්පති හනෙන සිඬ්ඛිලොණකප්පොති. කො යො ආවුසො සිඬ්ඛිලොණකප්පොති. කප්පති හනෙන සිඬ්ඛිනා ලොණං පරිහරිතුං යත් අලොණිකං හවිස්සති තත් පරිහුඤ්ඤාසාමිති. නාවුසො කප්පතිති. කත් පටිකඛින්නන්ති. සාවඤ්ඤා සුත්තවිහරෙති. කිං ආපජ්ජතිති. සනතිධිකාරකභොජනෙ පාචිකියන්ති. සුඤ්ඤානං මෙ හනෙන සඛෙතා. ඉදං පඨමං වත්තං. සඛෙතන විනිව්‍රිතං. ඉතිපිදං වත්තං. උඤ්ඤං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං පඨමං සලාකං නිකඛිපාමි.

2. කප්පති හනෙන අභිඤ්ඤාකප්පොති. කො යො ආවුසො අභිඤ්ඤාකප්පොති. කප්පති හනෙන අභිඤ්ඤාය ඡායාය විනිවිකාය විකාලෙ භොජනං හුඤ්ඤානති. නාවුසො කප්පතිති. කත් පටිකඛින්නන්ති රාජගහෙ සුත්තවිහරෙති. කිං ආපජ්ජතිති. විකාලභොජනෙ පාචිකියන්ති සුඤ්ඤානං මෙ හනෙන සඛෙතා ඉදං දුතියං වත්තං. සඛෙතන විනිව්‍රිතං. ඉතිපිදං වත්තං. උඤ්ඤං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං දුතියං සලාකං නිකඛිපාමි.

උබ්බාහිකාවෙන් මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යන්තව ප්‍රාචීනක හිඤ්ඤා සතරනම ද පාටේයාක හිඤ්ඤා සතරනම ද සඛ්‍යා විසින් සමුච්ඡ කරන ලදහ. සඛ්‍යාට (එය) රූපි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි'යි.

21. එ සමයෙහි සඛ්‍යාගේ පාමොක් උදෙසන්තෙක් වූ දසවස් ඇති අජිත නම් හිඤ්ඤාමත් වෙයි. ඉක්බිති සඛ්‍යා ආයුෂ්මත් අජිත ස්වර් හිඤ්ඤාට අසුන් පනවන්නකු කොට සම්මත කෙළේ ය. ඉක්බිති “කොතැනදී අපි මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යමෝ ද”යි ස්වර් හිඤ්ඤාට මේ අදහස විය. “මේ වාලිකාරාමය වනාහි සිත්කල ය. අල්පශබ්ද ඇත්තේ ය. අල්පසාම ඇත්තේ ය. අපි මේ අධිකරණය වාලිකාරාමයේදී සන්තිද්‍රව්‍යමෝ නම් ඉතා යෙහෙකැ”යි. ඉක්බිති ස්වර් හිඤ්ඤා ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තාහු වාලිකාරාමයට වැඩියාහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඛ්‍යාට (මෙසේ) දන්වූහ. “වහන්ස, සංඝයා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන්ගෙන් විනය විචාරන්නෙමි.” ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ සඛ්‍යාට (මෙසේ) දන්වූහ. “ඇවැත්නි, සඛ්‍යා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරුන් විසින් විනය විචාරන ලද්දෙමි විසඳන්නෙමි”යි. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන්ට මෙය කීහ:

1. වහන්ස, සිඬ්ඛිලොණකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ සිඬ්ඛිලොණකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් තැනෙක ලුණු නැති භොජනයක් වන්නේ නම් එහි දී පරිභෝග කරන්නෙමි'යි (සලකා) අහෙකින් ලුණු පරිහරණය කරන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දැයි. සැවැත්තුවර දී ය. සුත්‍රවිහබ්‍යයෙහි යැ යි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. සත්ථිධිකාරක භොජනයෙහි පවිති ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සඛ්‍යා මඬස් අසාවා. මේ පළමු වස්තුව සඛ්‍යා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේද මේ වස්තුව ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ පළමු සලාකය බහාතමි.

2. වහන්ස, අබ්බුලකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අබ්බුලකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, සෙවණැල්ල දැඟලක් ඉක්මගිය කල්හි විකාලයෙහි භොජනය වළඳන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දැයි. රජගහ තුවර දී ය. සුත්‍රවිහබ්‍යයෙහි යැ යි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. විකාලභොජනයෙහි පවිති ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සඛ්‍යා මඬස් අසාවා, මේ දෙවැනි වස්තුව සඛ්‍යා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘ ශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ දෙවැනි සලාකය බහාතමි.

3. කප්පත් හඳුනා ගැනීමට හේතු විය. කෙසේ වෙතත් ආප්තියා ගැනීමට හේතු විය. කප්පත් හඳුනා ගැනීමට හේතු විය. ගම්පහාමිනි හුණුවනා පවාරිතන අනතිරික්කා හොජනා හුණුවනා. නාට්‍යයා කප්පත්ති. කප්පත් පටිකතිකතා. සාවිතියා සුණුවනා. කිං ආප්තියා. අනතිරික්කාහොජනා පාවිතියා. සුණුවනා මෙ හඳුනා සලකා. ඉදං තතියං වදන් සලකන විනිවිදිතං. ඉතිපිදං වදන් උදාමමං උබ්බිතයං අපගතසද්ධිසාසනං. ඉදං තතියං සලාකං නිකුටියාමි.

4. කප්පත් හඳුනා ආවාසකප්පොති. කෙසේ වෙතත් ආප්තියා ආවාස කප්පොති. කප්පත් හඳුනා සම්බන්ධ ආවාසා සමානසිමා නාට්‍යපොසමං කාතුතා. නාට්‍යයා කප්පත්ති. කප්පත් පටිකතිකතා. රාජගහ උපොසමසද්ධිකප්පොති. කිං ආප්තියා. විනයාතිසාරෙ දුක්ඛතා. සුණුවනා මෙ හඳුනා සලකා. ඉදං වතුත්තං වදන් සලකන විනිවිදිතං. ඉතිපිදං වදන් උදාමමං උබ්බිතයං අපගතසද්ධිසාසනං. ඉදං වතුත්තං සලාකං නිකුටියාමි.

5. කප්පත් හඳුනා අනුමතකප්පොති. කෙසේ වෙතත් ආප්තියා අනුමතකප්පොති. කප්පත් හඳුනා වග්ගන සලකන කමමං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජාතිසාමානි. නාට්‍යයා කප්පත්ති. කප්පත් පටිකතිකතා. වමෙයාගෙක විනයවදන්සමිතා. කිං ආප්තියා. විනයාතිසාරෙ දුක්ඛතා. සුණුවනා මෙ හඳුනා සලකා. ඉදං පඤ්චමං වදන් සලකන විනිවිදිතං. ඉතිපිදං වදන් උදාමමං උබ්බිතයං අපගත. සද්ධිසාසනං. ඉදං පඤ්චමං සලාකං නිකුටියාමි.

6. කප්පත් හඳුනා ආවිණ්ණකප්පොති. කෙසේ වෙතත් ආප්තියා ආවිණ්ණකප්පොති. කප්පත් හඳුනා ඉදං මෙ උපජ්ඣායෙන අජ්ඣාචිණ්ණං ඉදං මෙ ආවරියෙන අජ්ඣාචිණ්ණං තං අජ්ඣාචරිතුතා. ආවිණ්ණකප්පොති ආප්තියා එකවෙදා කප්පත් එකවෙදා න කප්පත්ති. සුණුවනා මෙ හඳුනා සලකා. ඉදං ජවමං වදන් සලකන විනිවිදිතං. ඉතිපිදං වදන් උදාමමං උබ්බිතයං අපගතසද්ධිසාසනං. ඉදං ජවමං සලාකං නිකුටියාමි.

3. වහන්ස, ගාමනාරකපය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ගාමනාරකපය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, දන් අනිත් ගමකට යන්නෙමි යි (සලකා) වළඳා අවසන් වූ පවාරණය කළ හික්මව විසින් අයිරිත් නො කළ භොජනය වළදන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යයි. කොතැන දී ප්‍රතිඥාපකරන ලද දැයි. සැවැත්තුවර දී ය. සුක්ක-විහබ්බයෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තකට පැමිණේ දැයි. අනාර්ථකභොජන-යෙහි පවිත් ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මධස් අසාවා. මේ තෙවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙහි බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින් මේ) තෙවැනි සලාකය බහා තබමි.

4. වහන්ස, ආවාසකපය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ආවාසකපය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, සමාන සීමාවක් ඇති බොහෝ වූ ආවාස-යන්හි වෙන් වෙන් ව පොහොය කිරීම කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතිඥාපකරන ලද දැයි. රජගහ නුවර දී ය. උපොසථසංයුත්තයෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තකට පැමිණේ දැයි. විනය ඉක්මවීමෙහි දුකුළා ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මධස් අසාවා. මේ සිවුවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සිවුවැනි සලාකය බහා තබමි.

5. වහන්ස, අනුමතිකපය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අනුමතිකපය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, හික්මන් පැමිණි කල්හි අනුදායනෙමි යි (සලකා) වර්ග වූ සඤ්ඤා විසින් කර්මයක් කිරීමට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතිඥාපකරන ලද දැයි. වම්පානුවර දී ය. (වම්පෙයාකමන්ධකයෙහි) විනය වස්තුවෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තකට පැමිණේ දැයි. විනය ඉක්මවීමෙහි දුකුළා ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මධස් අසාවා. මේ පස්වැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ පස්වැනි සලාකය බහා තබමි.

6. වහන්ස, ආවිණ්ණකපය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ආවිණ්ණකපය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, මෙය මාගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් පුරුදුකරන ලදී. මෙය මාගේ ආවාසයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලද දැයි (සලකා) එහි හැසිරෙන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඇතැම් ආවිණ්ණකපයක් කැප වෙයි. ඇතැම් ආවිණ්ණකපයක් නො කැප වෙයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මධස් අසාවා, මේ සවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි, විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සවැනි සලාකය බහා තබමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

7. කප්පති හතොත අමටිතකපොති. කො සො ආවුසො අමටිතකපොති. කප්පති හතොත යං තං වීරං වීරභාවං විජ්ඣතං අසම්පන්නං දධිභාවං, තං භුක්තාවිතා පචාරිතෙන අනාතිරික්ඛං පාතුතනී. නාවුසො කප්පතීති. කප්පං පටිකඛින්නතනී. සාවස්ථියා සුක්ඛවිභවෙයනි. කිං ආපජ්ජතීති. අනාතිරික්ඛංගොජනෙ පාවිත්තියතනී. සුඡාතු මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං සත්තමං වද්දුං සංඛෙය්‍යන විනිව්ජ්ජනං. ඉතිපිදං වද්දුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපගතසද්දුසාසනං. ඉදං සත්තමං සලාකං නිකඛිපාමි.

8. කප්පති හතොත ජලොගිං පාතුතනී. කො සො ආවුසො ජලොගිති. කප්පති හතොත යා සා සුරා අසුක්ඛා අසම්පන්නා මජ්ඣභාවං, සා පාතුතනී. නාවුසො කප්පතීති. කප්පං පටිකඛින්නතනී. කොසලේයා සුක්ඛවිභවෙයනි. කිං ආපජ්ජතීති. සුරාමෙරයපානෙ පාවිත්තියතනී. සුඡාතු මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං අට්ඨමං වද්දුං සංඛෙය්‍යන විනිව්ජ්ජනං. ඉතිපිදං වද්දුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපගතසද්දුසාසනං. ඉදං අට්ඨමං සලාකං නිකඛිපාමි.

9. කප්පති හතොත අදසකං නිප්පිදනතනී. නාවුසො කප්පතීති. කප්පං පටිකඛින්නතනී. සාවස්ථියා සුක්ඛවිභවෙයනි. කිං ආපජ්ජතීති. ජෙදනානෙ පාවිත්තියතනී. සුඡාතු මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං නවමං වද්දුං සංඛෙය්‍යන විනිව්ජ්ජනං. ඉතිපිදං වද්දුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපගතසද්දුසාසනං. ඉදං නවමං සලාකං නිකඛිපාමි.

10. කප්පති හතොත ජාතරූපරජතනී. නාවුසො කප්පතීති. කප්පං පටිකඛින්නතනී. රාජගහෙ සුක්ඛවිභවෙයනි. කිං ආපජ්ජතීති. ජාතරූපරජතපටිග්ගහගෙහ පාවිත්තියතනී. සුඡාතු මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං දසමං වද්දුං සංඛෙය්‍යන විනිව්ජ්ජනං. ඉතිපිදං වද්දුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපගතසද්දුසාසනං. ඉදං දසමං සලාකං නිකඛිපාමි.

7. වහන්ස, අමරීතකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අමරීතකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් කිරක් කිරිබව හළේ ද දීබවට නො පැමිණියේ ද අයිතින් නො කළ ඒ කිරි (අත් වළඳා) අවසන් ව පවාරණය කළ භික්ෂුව විසින් බීමට කැප වෙයි දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. සැවැත් නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. අනතිරික්ඛ භොජනයෙහි පවිති ඇවතට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ සත්වැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සත්වැනි සලාකය බහාතබ්බි.

8. වහන්ස, ජලොග්ගිය බොන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ජලොග්ගිය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් සුරාවක් නො පැසුණා ද, මදා බවට නො පැමිණියා ද එය බොන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. කොසඹු නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. රහමෙර පීමෙහි පවිති ඇවතට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ අටවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි, ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ අටවැනි සලාකය බහාතබ්බි.

9. වහන්ස, දහවලු රහිත ඡිඨිදාය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. සැවැත් නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. සිඳිය යුත්තෙහි පවිති ඇවතට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ නවවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ නවවැනි සලාකය බහාතබ්බි.

10. වහන්ස, රත්රිදී කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. රජගහ නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. රත්රිදී පිළිගැනීමේ පවිති ඇවතට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ දසවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ දසවැනි සලාකය බහාතබ්බි.

සුභාතු මෙ හත්තෙ සබ්බෙ. ඉමානි දස වස්සුනි සබ්බෙන විනිවිසිතානි. ඉතිපිමානි දසවස්සුනි උද්ධමානි උබ්බිතයානි අපගත-සස්සුසාසනානිති. නිහතමෙතං ආවුසො අධිකරණං සන්තං වූපසන්තං සුවූපසන්තං. අපි ව මං තං ආවුසො සබ්බමජ්ඣෙපි ඉමානි දසවස්සුනි පුච්ඡයායාසි තෙසං භික්ඛූහං සඤ්ඤාසත්තියානි.

22. අරං ඛො ආයසංගො රෙවතො ආයසමන්තං සබ්බකාමිං සබ්බමජ්ඣෙපි ඉමානි දසවස්සුනි සුච්ඡි. පුච්ඡො පුච්ඡො ආයසමා සබ්බකාමී විසසජ්ජෙයි. ඉමාය ඛො පන විනයසධගීතියා සත්ත භික්ඛුසත්තානි අනුනානි අනධිකානි අහෙසුං. තසමායං විනයසධගීති සත්තසතිකානි වුච්ඡතිති.

සත්තසතිකසබ්බකං.

ඉමංඤ්ඤ ඛෙධකෙ වස්සු පඤ්ඤවිසති.

තසසුද්දනං:

1. දසවස්සුනි පුරෙතො කමමං දුතෙන පාවිසි
විත්තාරො පුන රූපඤ්ඤ කොසලේ ව පාවෙය්‍යතො.
2. මග්ගො සොරෙය්‍ය සබ්බසංසං කණ්ණකුජ්ජං උදුඛරං
අග්ගළං සහජාතං ව අපෙසසාසි කනතු ඛො මයං.
3. පත්තනාවාය උජ්ජථී රහොසි උපනාමයං
ගරු සබ්බෙතා ව වෙසාලී මෙත්තා සබ්බෙතා උබ්බාහිකානි.
4. කමමං ව පරිවාසො ව සමුච්චියො සමරොපි ව
බුද්ධං සෙත්තාසනං හෙද වත්තුපොසරං භික්ඛුනි
පඤ්ඤාසති සත්තසති ඛෙධකා වූලවග්ගෙ

[වුත්තා ආදසමා සිද්ධං]

වූලවග්ගො නිට්ඨිතො.

වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ දඟවස්තු සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදහ. මෙසේ ද මේ දඟවස්තු ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දහ, විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දහ, ශාස්තෘ ශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දහ. ඇවැත්නි, මේ අධිකරණය සිඳින ලදී. ශාන්ත කරන ලදී. සන්තිද්‍රවන ලදී. මනාව සන්තිද්‍රවන ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, තව ද නුඹ වහන්සේ සඤ්ඤා මැද ද ඒ භික්ෂුන්ගේ දූතගැනීම පිණිස මේ දඟවස්තු අසන්නා නම් මැනවැ යි.

22. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සහමැද ද ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන්ගෙන් මේ දඟවස්තුන් විවාළහ. විවාරන ලද විවාරන ලද ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ විසඳුහ. මේ විනය සංගීතියට අඩු නැති ව වැඩි නැති ව සත්සියක් භික්ෂු වූහ. එහෙයින් මේ විනය සංගීතිය සත්‍යසත්‍යා යි කියනු ලැබේ යි.

දෙළොස්වැනි සත්‍යසත්‍යකතාවක යි.

මේ බන්ධකයෙහි වස්තු පස්වස්සෙකි.

එහි උද්දතය:

1. දඟවස්තු, (ලෝ තලියක් ජලයෙන්) පිරවීම, (පටිසාරණිය) කර්මය, අනුද්‍රව්‍යයක සමග පිවිසීම, උපක්ලෙශ සතර, රත්තිදී පිළිබඳ දෙශනා, කොසඹා නුවරට පැමිණීම, පාවෙය්‍යක භික්ෂු,
2. දීර්ඝ මාර්ගය, සොරෙය්‍ය, සබ්බසං, කණ්ණකුස්ස, උදුම්බර, අග්ගළ, සහජාත යන නගරවලට පැමිණීම, වෙසාලික භික්ෂුන් ඒ පුවත ඇසීම, අපි කවරකු පසා කරගනිමු ද යි සිතීම,
3. පැමිණි නැවකින් උඩුගං බලා යෑම, රහොගත ව විසීම, පිරිකර එළවීම, ගුරුන් ඇසුරෙහි විසීම, සඤ්ඤා විසාලා නුවරට පැමිණීම, මෙත්තාවිහාරය, සඤ්ඤා රැස්වීම, භික්ෂුන් තෝරාගැනීම ද (යන වස්තු වෙත්.)
4. කම්ම, පරිවාස, සමුච්චය, සමථ, බුද්ධක (විඤ්ඤා), සෙත්තාසන (සඤ්ඤා) හෙද, වත්ත, උපොසථ (පාතිමොකවිධිපත), භික්ෂුනී, පණ්ඩිතක, සත්‍යසත්‍ය යැ යි වූලලවග්ගයෙහි කියන ලද බන්ධකයෝ දෙළොස්සක් වෙත්.

සුද්‍රවග නිමි.

ගෞරාදීපාදානුක්‍රමණීකා

	පිටුවක
අද්‍රවික්‍ෂ්‍ය හි යො දුබෙත	316
අනුකාරෙන ඔනදා	570
අපමාණො චූදො	16
අපාදකෙහි මෙ මෙතනං	16
ආපායිකො නෙරයිකො	322
එවිමෙවි කරාගතං	316
තතො වාතාතපො සොරො	130
තාදිසං මිත්තං කුබ්බට	316
දණ්ඩනෙතෙ දමයනී	294
දදෙය්‍ය උජුහුතෙසු	132
පණ්ඩිතො'ති සමඤ්ඤතො	316
එලං වෙ කදලිං හතති	268
මහාවරාහස්ස මහිං විකුබ්බතො	312
මා කුඤ්ජර නාගමාසදෙ	294
මා ච මදෙ මා ච පමාදෙ	294
මා ජාතු කොචි ලොකස්මිං	316
මා මං අපාදකො හිංසි	16
මිච්ඡාපීචෙන පිටතති	570
යස්ස නතරතො න සතති කොපා	256
යෙති උපකක්කිලෙසෙති	570
යො වෙ න ඛාථති පඤා	312
රාගදෙසපටිකක්කිලිට්ඨා	570
වීරූපසෙකිති මෙ මෙතනං	16
විහාරදානං සංඛ්‍යස්ස	132
විහාරෙ කරයෙ රමෙම	132
සනං හත්ථී සනං අස්සා	160
සබ්බද්‍ය වෙ සුඛං සෙති	162
සබ්බා ආසතතියො ඡෙත්වා	162
සබ්බෙ සත්ථා සබ්බෙ පාණා	16
සමුද්දං විසකුමෙහන	316
සිතං උණ්ණං පටිහතති	130
සුකරං සාධුනා සාධු	304
සුඛා සංඛ්‍යස්ස සාමග්ගි	324
සුජනනමතිවසසති	434
සුරං පිටතති මෙරයං	570
පසා පමාදමනුච්ඡෙණ්ණා	316

සඤ්ඤා නාමානුකූල භික්ෂා

අ	පිට්ඨකයා	ක	පිට්ඨකයා
අග්ගළ පුරං	578	කණ්ණකුජයං	578
අග්ගාළව්වෙතිය	208	කණ්ණාගොතමකං	14
අවිරවතී	428, 432	කපිලවත්ථුසථිං	468
අජාතසන්තු	258, 266, 276	කලඤ්ඤ නිවාපෙ	2, 128, 266, 570
අජාතසන්තුනා	550	කලඤ්ඤ පුඤ්ණං	548
අජිතො	592	කාකණ්ඩකපුඤ්ණ	566, 568, 574, 578
අජිතො කෙසකම්මලො	18	කිංකිලො	252
අඬුකාසී	526	කීටාගිරි	204
අනාථපිණ්ඩිකං	166	කුසිනාරං	544
අනාථපිණ්ඩිකස්ස	162, 334, 490, 568	කුටාගාරසාලා	40, 170, 468
අනාථපිණ්ඩිකො	158, 162, 166	කොකනදෙ	68
අනුපියං	246, 256	කොකාලිකො	296, 308
අනුපියායං	246, 256	කොමාරහවෙලා	42
අනුරුද්ධො	246, 252	කොලියපුඤ්ණො	258
අමුලට්ඨිකායං	550	කොසඬි	256, 266, 558, 574, 596
අව්‍යාධිදක්ඛණපථකානං	574	කොසලෙසු	100
අස්සජිපුනබ්බසුකා	204		
අග්ගා ගබ්බො (පබ්බතො)	574		

ආ	ඛ
ආනන්දෙ	20, 252, 286, 304, 424, 470, 478, 548, 550
ආනන්දස්ස	584
ආලව්	208, 222
	ඛණ්ඩදෙවියා පුඤ්ණො
	වුජ්ජසොභිතං

උ	ඟ
උක්ඛරො	584
උද්ධි	494
උද්ධරං	578
උදෙතො	558
උප්පලවණ්ණසය	488
උපනන්ද	196, 574
උපාලි	198, 252, 454, 548, 550
උරුවෙලකස්සපෙ	114
	ගබ්බො
	ගයාසියං
	ගාමිණී
	ගීර්ණකුටස්ස
	ගීර්ණකුටස්ස
	ගොතථී
	ගොතමො
	ගොධිපුඤ්ණො

ඵ	ඝ
ඵරාපථං	14
	ඝොසිකාරාමෙ

ක	ච
කකුඨො	258, 260
කටමාරකතිස්සො	296
	චමෙඨයානෙ

ජ	පිට්ඨකයා	ඛ	පිට්ඨකයා
ජනනා	558, 562	මුහුර්තා	550
ජයබ්බසියා	2, 10, 12, 24, 172, 348.	මුහුර්තනා	550
ජයාපුත්තා	14	බිච්ඡිසාර	12, 158, 164, 278
ජ		භ	
ජීවිකමුඛන	550	භග්ගා	68
ජීවිකො	42	භග්ගපු	72
ජෙනවින	334, 490, 568	භග්ග	252
ජෙනසස (රාජකුමාරසස)	168	භග්ගිය	248, 250, 252, 256
		භාරතාජ	20
		භෙසකලාවන	68
ක		ම	
කිම්බ	430, 434	මකඛලිගොසාලො	18
කිම්බලො	430, 434	මනිවුළුකො	570, 572
කිම්බලො	430, 434	මහාකසුපො	544, 548, 550
කෙතුල	100	මහානාමො	246
		මහාපජාපති	468, 472, 480
		මහාමොග්ගලාන	18, 258, 260, 426.
ද			
දකුණිකාගිරිසම්ම	556	මහාවන	40, 468, 566
දෙවදන	252, 256, 258, 266, 272, 274, 276, 296.	මහි	428, 432
		මාගධකානි	258, 260
		මාගධස	12
		මාගධො-සෙනිසො	158, 164
		මොරමාතුපාසාදෙ	424
ධ			
ධනියං	548		
න			
නාලංක	550		
නාලාගිරි	292		
නිග්ගොධාරාම	468, 480		
නිග්ගොධා නානපුත්තා	18		
ප			
පකුට්ඨකපිටියනො	18		
පසෙතදිසකාසල	200		
පාචිනකා	582		
පාචිය	544		
පාචියකා	574, 582		
පිණ්ඩාලහාරඤ්ඤාපො	18		
පුට්ඨාරාම	424		
පුරාණො	556		
පුරාණාසසපො	18		
ර			
රාජගහ 2, 10, 128, 158, 222, 266, 270, 274, 276, 292, 300, 304, 548, 550, 556, 570, 574, 594, 596.			
රාජගහකො සෙවිඳි	128, 130		
රෙවන	576, 578, 590, 598		

ව	පිට්ඨකය	ස	පිට්ඨකය
වග්ගුමුද්ගිරියෙ	550	සමුදාන	574, 578, 586, 588, 590
වජ්ජිපුත්තකා	566, 574, 580	සමුද්දකො	296
වජ්ජිපු	566	සරගු	428 432,
වඩ්ඪයස ලිච්ඡවිසා	66	සහජාති	578, 582
වාලිකාරාමෙ	592	සාක්කියානිති	470
වාසභගාමිකං	590	සාණවාසි	574, 578
විරූපකං	14	සාම ඤාඤඵලං	550
විසාධා	72	සාරිපුත්ත	104
විසාධා මගාරමානා	200	සාරිපුත්ත-මොග්ගලලානා	204
වෙදෙහිපුත්තො	550	සාවච්ඡී	72, 100, 166, 196, 204,
වෙසාලි	40, 42, 68, 170, 172,		334, 424, 488, 490,
	468, 470, 490, 548,		508, 526, 568, 594,
	550, 566, 580, 586.		596,
වෙසාලිකා	566, 574, 580.	සාළා	582, 590
වෙථවන	2, 128, 222, 266, 556,	සිංචනං	162
	570.	සිවකො-යකෙඛා	160
		සුංසුමාරගිමර	68
		සුදකා	162
		සුදිත්තං	548
		සුප්පියං	550
		සුභද්ද	544
		සුමනං	590
		සොරොයා	576, 578
ස			
සකෙක සු	468		
සඬක සසං	576, 578		
සඤ්ඤායො බෙලලඬිපුත්තො	18		
සඤ්ඤාපුත්තං	68		
සබ්බකාමී	586, 588, 598		

විෂයසපද්‍රක්‍ෂකමණිකා

අ	පිට්ඨකයා	අ	පිට්ඨකයා
අකවාටකා	132	අට්ඨපාදකං	140
අකරණියානි	520, 530	අට්ඨානේ	4
අකාරකො	84	අට්ඨිමයං	36
අකාලො	160	අට්ඨිලෙත	502
අකුප්‍ය	464	අට්ඨි	566
අකෙතාසිතමබ්බා	474	අට්ඨකාසිකානි	140
අකබ්‍රිකාය	114	අට්ඨකුඩ්‍යකං	146
අකෙකින	114	අට්ඨකුසි	232
අග්ගචතුරං	176	අට්ඨපලලකං	534
අග්ගපිණ්ඩං	174	අට්ඨමණ්ඩලං	232
අග්ගලවට්ඨි	44, 48, 108, 208	අට්ඨයොගං	128
අග්ගලවට්ඨිකං	132	අට්ඨයොගෙ	210
අග්ගාසනං	174	අට්ඨරකං	86
අගගියාලං	400	අතරමානෙන	356
අගගිට්ඨානං	46	අතිකතනමානුසිකාය	576
අභිසාලා	168, 340, 366	අතිරි	354, 356
අග්ගොදකං	174	අතිමුත්තකමාලං	474
අඛරාගං	10, 502	අතිලහුකං	354, 356
අඛරාගමුචරාගං	502	අතිසහසා	354, 356
අඛරානං	490	අතිහරිතබ්බං	346
අඛලලිමුග්ගිකං	8	අතිහරිතුං	46
අඛලලියො	86	අතෙකිවේණ	324, 326
අචක්ඛුසසා	134	අත්තභාවපටිලාභො	268
අච්චයො	280	අත්තවධාය	268
අච්චසසනං	144	අත්තාදනං	454
අච්චවට්ඨං	218	අත්ථවසං	374
අච්චිද්දෙන	456	අත්ථිකානං	166
අච්චිනනාදසානි	504	අදසකං	566, 580
අජකා	154	අධිකරණකාරකො	196
අජිනප්‍රවේණි	182, 200	අධිවාසනං	164
අජ්ජනනා	522	අධිගමනො	270
අජ්ජාචරිතුං	580	අනගාරියං	468
අජ්ජාච්ඡිණ්ණං	580, 594	අනග්ගානි	590
අජ්ජාපජ්ජනං	442	අනජ්ජාච්ඡුචං	334
අජ්ජාපකි	442	අනණං	512, 516
අජ්ජාපනනාය	472	අනතිකමනියො	472
අජ්ජාකාමස	162, 148	අනතිරති	384
අඤ්ජනි	90	අනනාරභිකාය	396
අඤ්ජලිකමමං	472	අනාකප්‍රසම්පන්නා	348
අඤ්ජනිජියා	480	අනාගාමී	174
අඤ්ජපටිවෙට්ඨො	430	අනාලිඤ්ඤා	148
අට්ඨිමානො	562	අනාසා	458
අට්ඨපදෙ	112	අනිබ්‍රහ්මනියො	142

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අ	පිටියකිනා	අ	පිටියකිනා
අනිමිකා	512, 514	අපෙතජාතරූපරජකා	566, 572
අනිකෂ්‍යරො	504	අපතනිමංසෙන	456
අනුදුකො	568	අපතනිකොසං	166
අනුපට්ඨ	348, 398	අපපුරිසකානි	476
අනුපාදි සසාය	432	අපමනකවිසෂ්‍යජ්‍යං	230
අනුප්‍රබ්‍ධකිරියා	430	අපහරිතෙ	358
අනුප්‍රබ්‍ධනිතො	428	අපාතිභංගං	166
අනුප්‍රබ්‍ධපට්ඨ	430	අපාභංගක	358
අනුප්‍රබ්‍ධපබ්‍යාසරො	428	අපාත ව්‍යං	68
අනුප්‍රබ්‍ධපොථො	428	අපාධාධං	68
අනුප්‍රබ්‍ධසිකා	430	අපපාසු කසා	248
අනුමනිකපො	566, 580	අපපාථොගති	114
අනුචාතං	34	අබ්ඡං	14
අනුචාතො	232	අබ්‍යං	568
අනුචාදං	524	අබ්‍යානාරභො	384
අනුචාද්‍යනසො	458	අභංග	278
අනොවිසෂ්‍යකො	344	අභිකෂ්‍යනුප්‍රාප්ත	128
අනිකරාමසං	166	අභිච්ඡාදො	292
අනිකරාමුක්‍යකො	194	අභිසංකායා	42
අනිකරාමොසානං	314	අමච්ඡිකපො	566, 580
අනෙතපුරං	276	අමනුස්සං	160
අනෙතවාසිනි	488	අයාකා	200
අනෙතාපුත්තිං	426	අයාපුක්‍ය	168
අනිකාමර	164	අයා	478
අනිකාමරො	160, 162	අයො	164, 572
අපගතකාළකං	162	අරකඛියා	290
අපගතසංක්‍රීයාසනං	594	අරණ්‍යසභිතං	358, 360, 362
අපවයසක	296	අරභං	174
අපවයාය	482	අලං	506
අපඤ්ඤපනා	554	අලකඛිකො	294
අපමාමරො	512, 516	අලොභිකා	512, 514
අපරජ්ජ	522	අලලවිසො	62
අපරජ්ජගතාය	194	අලලන	336, 342
අපරපට්ඨයො	164, 282	අලලති	34
අපරිසංසනො	338	අවකාරපාති	358
අපරිසභිකිතං	300	අවගණ්‍යකාරකං	352
අපරිසුද්ධිකුණදසකො	264, 288	අවකා	502
අපරිසුද්ධිමුද්දෙයනො	262, 288	අවසුද්ධො	490
අපරිසුද්ධිවයාකරථො	264, 288	අවලොභනකවිධං	108, 374
අපරිසුද්ධිමලා	288	අවලොභනපිටරො	108, 374
අපරිසුද්ධිපිටො	262, 288	අවසුක්‍යං	426
අපමෙසනඵලකං	220, 338, 366, 380, 400	අවසුතො	432
අපාදකො	16	අවාතපානකා	134
අපිධානං	106	අවිසථිසාරකරං	456
		අවිසථිසාරො	460
		අවිසංසං	358

අ	පිටුවකින	ආ	පිටුවකින
අවිසාජ්ජයානි	202	ආදිනවං	162
අවෙහඬිහියං	206	ආදෙය්‍යවචො	166
අවෙහඬියානි	206	ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා-	
අසකාසුත්තියධම්මො	572		310
අසඬිකිලිට්ඨං	262, 290	ආනන්තපිකං	348
අසඬිකවටනොත්ත	338	ආනිසංසං	162
අසජ්ජිකො	312	ආනුසුඛිකපං	162
අසභාගවුත්තකා	176	ආපණං	282, 284, 502
අසමුච්ඡේද	554	ආපත්තිගාමිනියො	486
අසමෙහාගො	66	ආපත්තිවුට්ඨානකා	462
අසලලකෙඛකා	354	ආපාදිකා	472, 556
අසිවච්චං	280	ආමලකවට්ඨිකපිටං	138
අසුචි	432	ආයතකෙත	428
අසුත්තා	580	ආයොග	90
අසුත්තරං	182, 200	ආරඤ්ඤිකා	298, 300, 576
අසුත්තරී	268	ආරඤ්ඤකෙත	360
අසුත්තො	276	ආරාමවිත්ථු	202
අසුමණ්ණධම්මො	572	ආරාමිකපෙසකො	234
අසුත්තා	160	ආරාමුපචාරෙ	76
අසුත්තකෙත	554	ආරාමෙ	76, 166
අසුත්තවි	463	ආරාමො	202
අභි	16, 132, 148	ආලකමජු	146
අභිබ්බෙකා	334	ආලකිනඛාහං	36, 52, 44, 48, 108, 146, 150,
අභිබ්බෙලිකාය	258		148
අභිරාජකුලානි	14	ආලිඤං	148
අංසකුට්ඨන	504	ආලොකසන්ධිකණ්ණිකාගා	
අංසබ්බකො	36		338, 380, 398
අංසබ්බකො	232	ආලොකසන්ධිකණ්ණිකමෙත්ත	
			208, 210
ආ		ආලොකිකෙත	128
ආගතාගමො	576, 578	ආලොකො	160, 162
ආගතානාගතසස	130	ආලාපො	352
ආවමනකුලින	110, 340, 366, 390	ආවරණං	492
ආවමනපාදුකං	110	අවසරවිවරං	510
ආවමනසරොවකො	110	ආවාසකපො	566, 580
ආවයාය	482	ආවාහො	158
ආවාරවිපත්ති	438	ආවිසන්තවිසිද්ධං	44, 48, 108
ආවිණ්ණකපො	566, 580	ආවිසන්ත රජපුං	44, 48, 108, 132
ආජීවකො	544		
ආජීවිපත්ති	438	ආවේණි	320, 322
ආණ්ඩොළකං	510	ආවේසනවිසාකං	36
ආතාපිනී	480	ආවේළකං	112
ආතාපි	562	ආසත්තියො	162
ආදාය	10	ආසනපඤ්ඤාපකං	592
ආදිසා ආදිසා	198	ආසනො	162, 166

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ආ	පිට්ඨකයා	උ	පිට්ඨකයා
ආසන්දි	114, 182, 200	උතුපමාණං	520, 530
ආසන්දිකො	136	උත්තමධෙය	474
ආභවිලපාදකො	136	උත්තරසාරණං	560
ආළිං	476	උත්තරපාසකං	108, 132
		උත්තරවාසකං	44, 48
ඉ		උත්තරිහඬයං	350
ඉසකාසං	142, 144	උත්තරිහඬයානි	158
ඉච්ඡාගතං	258,	උත්තරිමනු සසධමෙ	20
ඉඤ්ඤාචයං	36, 42, 44, 48	උත්තරිමනු සසධමෙ	550
ඉට්ඨකායො	170	උත්තරෙසා	256, 258, 276, 280
ඉට්ඨකාපාතාරං	48	උදකදෙණිකාය	370
ඉඤ්ඤායොපාණං	36, 44, 48	උදකනිඤ්ඤාමනං	46, 48, 110
ඉසාරාය	526	උදකපසෙස	10
ඉසාරායෙරන	526	උදකපටිග්ගාහකො	350
ඉඤ්ඤාසකා	512, 514	උදකවාහනාරජ්ජං	52
ඉඤ්ඤාසකා	526	උදකසරාවකං	46
ඉඤ්ඤා	346	උදකසාවකා	514
ඉඤ්ඤාපටිභාරියං	80	උදකාධානං	46
ඉඤ්ඤාපටිභාරියානුසාසනියා	310	උදගභික්ඛං	162, 282
ඉඤ්ඤාපටිභාරියන	258	උදගො	300
ඉඤ්ඤාද	432	උද්ධානසාලායො	168
ඉඤ්ඤා	18	උදපානෙ	168
ඉද්දියානි	432	උදරවාතාධාමො	104
		උදරං	176
උ		උද්දාමලිකං	44, 48, 108, 132
උසකාසිකං	6	උද්දලොමිං	182
උසකාසිකාය	350, 352, 356	උද්දලොමිකං	200
උසකාසිකං	508	උද්දාමං	148
උසකාසිකාය	350, 352, 356	උද්දාමනෙතන	198
උසකාසිකායකමං	574	උද්දාමනෙතන	198
උසකාසිකායං	384 402	උද්දාමනෙතන	222
උසකාසිකායං	336, 340, 370, 388	උද්දාමනෙතන	404
උගභාදිනි	312	උද්දාමනෙතන	530
උගභාදිනිකිට්ඨකං	148	උද්දාමනෙතන	594
උගභාදිනිකිට්ඨකං	36, 42, 48, 52	උද්දාමනෙතන	424
උගභාදිනිකිට්ඨකං	286	උද්දාමනෙතන	38, 132, 134, 148
උගභාදිනිකිට්ඨකං	258	උද්දාමනෙතන	568
උගභාදිනිකිට්ඨකං	476	උද්දාමනෙතන	276
උගභාදිනිකිට්ඨකං	350, 352, 356	උද්දාමනෙතන	38, 132, 134
උගභාදිනිකිට්ඨකං	352	උද්දාමනෙතන	172
උගභාදිනිකිට්ඨකං	16	උද්දාමනෙතන	584
උගභාදිනිකිට්ඨකං	140, 142	උද්දාමනෙතන	148, 340, 400
උගභාදිනිකිට්ඨකං	382	උද්දාමනෙතන	336
උගභාදිනිකිට්ඨකං	194	උද්දාමනෙතන	168
උගභාදිනිකිට්ඨකං	510	උද්දාමනෙතන	460

උ	පිටුව	ඔ	පිටුව
උපද්‍රව්‍ය	202	ඔකබිත්තුවකුණා	350, 352, 356
උපනඳං	40	ඔගුණබිත්ත	334
උපනිකුමනෙත	128	ඔගුණබිත්ත	350, 352, 356
උපරිපුඤ්ඤකතං	336	ඔගුණබිත්ත	38, 44, 46, 134
උපරොපෙ	154	ඔයානිලෙහකං	352
උපසංසං	508, 530	ඔයො	26
උපාසකං	164	ඔතපනනනං	370
උපාගනකුටිකං	38	ඔතපකං	42
උපාගනපුඤ්ඤන වොළකං	336	ඔදනො	84
උපාගනා	232, 376	ඔනඳුපිටං	142, 510
උපොසප්පවුකං	472	ඔනඳුමඤ්ඤං	142, 510
උපොසප් සංයුතෙත	594	ඔනිතපනපාඨං	130, 166
උපොසපිකං	222	ඔපිලාපෙතකං	358
උපුලමාලං	474	ඔහොගෙ	376, 388
උපුකාභිකාය	590	ඔරකං	168, 276
උපුතෙතා	258, 276, 280	ඔරමනකෙන	316
උබුතං	594	ඔරොධො	558, 560
උහතොබ්‍යඤ්ඤනකං	200, 512, 516	ඔලොකනකෙන	502
උහතොලොකිතකුපධානං	182	ඔවටො	474
උහතොවිහරෙය	550	ඔවභිකං	8
උච්චිද්දෙන	502	ඔවරකං	354
උය්‍යානං	168	ඔවාද්දපිතාය	492
උරං	2	ඔවාද්දපසකුමානං	472, 496
උරවුදං	112	ඔවාදෙ	174
උලුතොවලිතං	44, 48, 46, 134	ඔසකෙය්‍යායං	576
උලෙලාකං	142	ඔසරකං	148
උලෙලාකා	338, 380	ඔළාරිකෙ (නිලිතෙ)	556
උසුයකා	276	ඔළාරිකෙ (ඔහාසෙ)	556
උසාදානි	256, 258, 276, 280		
උසසනං	508, 510		
උසොලෙහතනි	114		
		ක	
		කකුලං	576, 582
උආ		කච්ඡුරොගාධාධො	6
උආරු	2, 490	කඤ්ඤකං	504
		කට්ඨකාලං	132
උ		කට්ඨමයං	36
උකතොලොමි	182	කට්ඨිකං	182, 200
උකතොලොමිකං	200	කට්ඨන	372
උකපරියාකතං	500	කට්ඨපු	356
		කට්ඨපරිසරානං	38
		කට්ඨිකං	8, 510
ඔ		කට්ඨින	34
ඔකාරං	162	කට්ඨින මණ්ඩපං	36
ඔකාසං	168	කට්ඨිනසාලා	36
		කට්ඨිනසාලං	8

ක	පිට්ඨකයා	ක	පිට්ඨකයා
කණ්ණය	98	කායප්පාලකං	352, 356
කණ්ණකිතා	338, 398	කායබන්ධනං	232, 376
කණ්ණ ගුප්තකෙහි	90	කායබන්ධනානි	500
කණ්ණමලහරණිං	90	කාලං	166
කණ්ණා	90	කාලකා	134
කණ්ණරදණේඛා	336, 342, 362	කාලවණ්ණකතා (භූමි)	398
කණ්ණරිකාය	88	කාලවණ්ණකරණමනෙත	208, 210
කතකං	72, 114	කිබ්බියං	302, 322
කතකමො	486	කිමබ්බ	452, 480
කතීකසණ්ඨානං	336, 342	කිමි	370
කද්දමොදකෙන	490, 492	කිලාසො	512, 516
කද්දුලි	268	කුකකුචං	384, 408
කඤ්ජරායං	128	කුකුරුසං	268
කප්පච්ඡිතිකං	302, 322	කුකුසං	536
කප්පට්ඨා	314	කුට්ඨං	512, 516
කප්පියකුට්ඨියො	168	කුට්ඨාරි	204, 208
කප්පියකං	44, 48, 108, 132	කුට්ඨං	170
කබ්බාචචේජ්ජකං	352	කුට්ඨපාදො	46
කබ්බො	352	කුට්ඨලෙපනමනෙත	208 210
කබ්බො	200, 218	කුට්ඨං	4, 38, 66
කමමකරෙ	158	කුණ්ඩකමක්කං	144
කමමසන්නායො	486	කුණ්ණකං	182, 200
කරකටකං	52	කුණ්ණො	204, 208
කරණියං	166	කුණ්ණං	84
කලලවික්කං	162 282	කුණ්ණං	294
කලහකාරකො	196	කුමභකාරිකං	114
කලහජාතා	486	කුමභකාරපුත්තං	548
කලාබ්බකං	92	කුමභකේතකෙහි	476
කලිඛිකං	34	කුරුවිඤ්ඤා පුත්තං	6
කවාටං	28, 44, 48, 152	කුලලකච්ඡාරො	588
කවාටපිට්ඨං	338, 366, 380	කුලකුමාරිකි	112
කසමබ්බජාතං	426	කුලජීවිකි	112
කසමබ්බජාතො	432	කුලද්විකි	112
කසාවං	144	කුලධිකාරිකි	112
කභාපණං	566	කුලට්ඨං	562
කළඤ්ඤානිවාපෙ	556	කුලසුභ්භාහි	112
කංසපඤ්ඤා	90	කුලානුද්දාය	296
කංසපානිං	566	කුලුච්ඡපාදකං	146
කංසහණ්ඩ	90	කුලුපිකං	506
කාරං	96	කුසි	232
කාද්දුලිමිගපවරපච්ඡිකරං	200	කුළිරපාදකං	136
කාද්දුලිමිගපවරපච්ඡිකරණං	182	කුළිරපාදකො	136
කාමානං	162	කුටාගාරසාලායං	566
කාමෙසු	162	කෙසුරං	8
කායං	2	කෙට්ටපරිපුණ්ණං	458

ක	පිට්ඨකයා	ග	පිට්ඨකයා
කෙසා	86	ගනුබ්බතඤ්ඤා	6
කොව්ඡ.	138	ගනුපමුඛ	586
කොව්ඡන	8	ගමිකා	344
කොට්ඨකපරිච්ඡේද	168	ගරුධර්ම.	384, 532
කොට්ඨකපරිච්ඡේද	502	ගරුධර්ම	472
කොට්ඨකපරිච්ඡේද	562	ගරුතිස්සය.	586
කොට්ඨක.	48, 168	ගහපති	160
කොට්ඨකො	40, 152, 340, 366	ගහපතිකා	12
කොණ	94	ගහපතිවිවර.	298
කොපිත.	20	ගහපති.	162
කොප්පය	482	ගාමකෙඛ්ඤානි	258, 260
කොප්පය.	182, 200	ගාමකාවාස.	196
		ගාමකො	166
ක		ගාමනාරකපො	566, 580
කප්පකභාජකො	230	ගාමපොද්දවා	2
කප්පක.	230	ගිරිගාමපොද්ද	140
කප්පකපුට්ඨ.	170, 548	ගිරිගාමනි	552, 554
කප්පකපුට්ඨපටිපඤ්ඤා.	548	ගිරිනිව්ඤ්ඤා	96
කප්පකපුට්ඨපටිපඤ්ඤා		ගිරිවිකික.	182
මනෙතන	208, 210	ගුණක.	92
කප්පය	432	ගුණාගුණ.	226
කප්ප.	324, 326	ගෙරුකපටිකමමකතා	338, 398
කප්පකතන	350, 352, 356	ගෙරුකපටිකමම.	38, 44, 48, 142
කප්පිකාය	114	ගෙරුකපටිකමමකරණමනෙතන	
කප්පනි.	70, 166		208, 210
කප්පිකපඤ්ඤානි	132	ගොසංඝිකාය	38
කප්පිකපුට්ඨකානි	552	ගොණක.	182
කප්පිකපුට්ඨ.	86	ගොණකො	200
කප්පිකපටික.	86	ගොයොනිකා	82
කප්පික.	86	ගොලොමික.	86
කප්ප.	86	ගොහනුකෙන	502
කප්ප.	246		
කප්ප.	372	ස	
කප්පමුට්ඨකො	220, 338, 366, 380, 398	සටක.	72
කප්පසකස	270	සටික.	44, 48, 108, 132, 334
		සටිකාය	114
ග		සටිකපාහෙ	30
ගඤ්ඤාමනිකා	526	සංඝාපෙතනි	502
ගඤ්ඤා.	94, 350, 376	සොසො	160
ගඤ්ඤාපට්ඨක.	94		
ගඤ්ඤාමහාමනෙතන	76	ච	
ගඤ්ඤාපට්ඨක	296	චක්කගෙද.	296
ගඤ්ඤාමනික.	144	චක්කගෙදය	302
ගඤ්ඤාකාධානමනෙතන	210	චක්කලිකනිකාය	134
ගඤ්ඤා	512, 516	චක්කලික.	218

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ක	පිට්ඨකය	ද
තස	572	දණ්ඩකයීනං 34
තජ්ජනියං	384, 402	දණ්ඩ පරිසාරාචනං 42
තථාගතසභාවේදිතෙ	468	දණ්ඩ සත්තං 30
තනාතං	92	දණ්ඩ සලේති 78, 80,
තනාතභණ්ඩකං	92	දණ්ඩ සිකාං 78
තාලවිජ්ජං	44, 48, 108, 132	දණ්ඩ සිකාං සලේති 82
තාලවණ්ඩං	74, 96	දනත තඨං 98, 372, 406
තාලානි	132	දනතමයං 36
තිකභොජනං	296	දනතමංසං 502
තිකොට්ඨපරිපුද්ධං	300	දබ්බා 60
තිණ්ඩුණ්ණං	38, 108	දවඩාභෙ 98
තිණ්ඩුදනං	46	දසා 92
තිණ්ඩුදනා	134, 148	දළිඳුස 170
තිණ්ඩුසිං	140	දුඨිකං 86
තිණ්ඩුසාරකං	26, 34, 134	දුතකථං 162
තිණ්ණාට්ඨිකිවෙණා	164, 282	දුතානි 166
තිත්තිරො	174	දුයං 98
තිත්තායතනං	534	දුරුමයං 36, 42, 44, 48
තිමණ්ඩලං	350	දුරුපකං 114
තිරව්ණානවිජ්ජං	102	දුරුපාකාරං 48
තිරිටකං	504	දුරාපාදකං 114
තිරොකරණියං	146	දුරුභණ්ඩං 114, 204, 208
තිංසවසිංකං	210	දුරුසත්තරං 46
තුනාචායසස	170	දුරුසොපාණං 36, 44, 48
තුමො	262, 264	දුසෙ 158
තුමකිතාභෙ	28	දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං 270
තුලිකං	182, 200	දිට්ඨධම්මො 164, 192
තුලිකා	140	දිට්ඨසුභපරිසරවිනිශ්චයා 442
තෙව්වරිකා	576	දිට්ඨිං 324, 326
තෙලං	232	දිට්ඨිගතං 384, 408
තෙලපච්ඡානං	164	දිට්ඨිවිපකාරි 438
තෙවිච්ඡා	176	දිවාදිට්ඨස 276
තොරණං	156	දිසාකුසලෙන 362
		දිසාභාගං 358, 360
		දිසදසානි 504
		දිසාසනෙ 200
		දුක්ඛී 468
		දුට්ඨලං 322
		දුට්ඨිභිනිතො 276
		දුගරකාය 482
		දුග්ගිකා 296
		දුග්ගිනා 468
		දුරකඛිතධම්මො 480
		දුරානුසිට්ඨං 514
		දුස්ස පච්චිත 500
ථ		
ථකිකා	90	
ථකුද්දං	472	
ථනං	492	
ථමෙහ	4	
ථරුසම්මං	114	
ථාලිපාකසතානි	258, 266, 268	
ථුපපිණ්ඩං	142, 144	
ථෙවෙ	402	

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ද	පිට්ඨකයා	න	පිට්ඨකයා
දුක්ඛවිණිජ්ජං	560	නභානං	378
දුක්ඛචචට්ඨියා	500	නළමයං	36
දුක්ඛවේණියා	500	නලො	268
දුක්ඛිලො	432	නාගදන්තකං	148
දුක්ඛසති	70	නාගදන්ත	38
දුක්ඛයාං	312	නාගො	292
දෙඩ්ඛිහකං	92	නානාසංවාසකො	178
දෙව්	164	නාළිකාගඛිනං	146
දෙසන්තරො	460	නිකංඝාමණියුට්ඨං	566, 572
දෙසාගතිං	226	නිකඤ්ජිතං	164
දොඩුලකපො	566, 583	නිබ්බදනං	204, 208
දොරං	160, 370	නිදහිතඤ්ඤා	388
දොරව්වපනමකෙනන	208, 210	නිප්පාතිනා	254, 254
දොරවානපානං	344	නිසීලියමානා	506
		නිසීලියමානො	584
ධ		නිබ්බුද්ධිකං	114
ධනා	458	නිමන්තනං	222, 298, 300
ධනුකලාපං	280	නිමිත්තමන්තං	512, 514
ධනුකෙන	114	නියසං	384, 402
ධම්මං	164	නිරුපධි	162
ධම්මකථා	384	නිරොධධම්මං	162, 282
ධම්මකථිකා	174	නිරුද්ධාකෙනඤ්ඤා	336
ධම්මකරණං	38, 582, 584	නිසීදනපටිපාටිකං	338, 366, 380
ධම්මකරකො	232	නියසං	520, 530
ධම්මවක්ඛං	162, 282	නිසීදනම	194, 212
ධම්මවිදිකසං	462	නිහතං	598
ධම්මවොදකසං	462	නිව්වක්ඛකා	36
ධම්මදෙසනා	162	නිව්වක්ඛකො	42, 48
ධම්මො	164	නෙකඤ්ඤා	162
ධාරාසම්භවං	536	නෙකාරං	402
ධුට්ඨො	512, 516		
ධුට්ඨොතිකා	512, 514	ප	
ධුට්ඨකාලිකං	210, 252, 554	පකරණං	196
ධුට්ඨනෙතං	46	පකුට්ඨං	148
ධුට්ඨරජො	568	පකුට්ඨානානං	472
ධොතපාදකං	72	පකුට්ඨකං	222
න		පඤ්ඤානිකසාලා	560
නකුත්තපදනි	358, 360, 362	පඤ්ඤානි	512, 514
නකුත්තපදනං	86	පඤ්ඤා	748
නකුති	84	පඤ්ඤා	362
නකුති	424	පඤ්ඤා	114
නමනකං	56, 86, 502	පඤ්ඤානානකො	442
නලාටිකං	114	පඤ්ඤානා කථා	442
නවකථං	170, 203, 530	පඤ්ඤාසිංහිතඤ්ඤා	472
		පඤ්ඤාසිංහිතං	472

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ප	පිටුව	ප	පිටුව
පව්වුස සමයං	162, 588	පනාලානකෙන	114
පව්ජායායං	286	පතතුංකුජනං	64, 66
පව්ජාසමණං	376	පත්තේදාන	280
පව්ගුමකො	194	පථව්‍යා	586
පජාපති	354	පදකම්මං	164
පඤ්චපටිකං	38, 44, 48, 52, 144	පදරසිලං	48, 110, 154
පඤ්චබ්‍රහ්මිකං	54	පනතලොමො	256
පඤ්චකාරාසංඛ්‍යාසංඛ්‍යාති	558, 560	පපටිකා	286
පටණිං	98	පපානො	428
පටලිකං	182	පබ්බාජනීයං	34, 472
පටලිකා	200	පරවික්ඛව්දනො	436
පටි කතනො	128	පරදවුකො	256
පටිකං	182	පරවිසයං	252
පටිකා	200	පරාභවාය	268
පටිකාතබ්බං	484	පරාමසෙනා	294
පටිග්‍රහං	36	පරිකමං	374
පටිච්ඡන්තං	164	පරිකාරං	582, 580
පටිච්ඡන්තකමමි නං	426	පරිකාරො	404
පටිතිවාසනං	388, 376, 406	පරිකානකට්ඨිකං	148
පටිපථං	282, 284	පරිපුච්ඡාය	404
පටිභානවික්කං	144	පරිපුච්ඡාය	338
පටිච්ඡං	566	පරිභණ්ඩං	34, 232, 370, 562
පටිසල්ලානසාරුපං	166	පරිභණ්ඩකරණමකෙන	208, 210
පටිසාමෙතබ්බං	358	පරිභණ්ඩෙන	26
පටිසාසිකුං	232	පරිභාසිතබ්බං	474
පටිසාරණීයං	384, 402	පරිමණ්දලං	350
පටිසාරණීයකමමි	568	පරිමණ්දලො	352
පටිසොනෙ	536	පරිමුඛං	86
පට්ටිකාය	224	පරියෙකො	588
පට්ටිකා	500	පරියාදිනකවික්කසං	258
පණ්ඩකං	200	පරියාදිනකවිකො	314
පණ්ඩකො	178	පරිපුට්ඨිකවිකො	556
පණ්ණිසිං	140	පරිපුට්ඨිකා	526
පණ්ණිසංචරිකං	534	පරියොගාලානමමි	164, 282
පතිකුට්ටිකො	294	පරියොදනං	262
පතිමානෙතො	198	පරියොසිතං	210
පත්තකණ්ඩාලිකං	26	පරිවාසං	384
පත්තගාහාපකො	234	පරිවේණං	110, 366, 400
පත්තධම්මො	164, 282	පරිවේණනි	168
පත්තනිලෙලාකං	352	පරිසංඛ්‍යාය	524
පත්තපරියාපනනං	376	පරිසුද්ධිකායසමාවාරො	456
පත්තමාලකං	26	පරිසුද්ධිසිලො	262
පත්තමණ්ඩලානි	24	පරිඥානං	38, 232, 582, 584
පත්තාධාරකං	24	පරිභාරපථං	112
පත්තමුලං	506		

ප	පිට්ඨකයා	ප	පිට්ඨකයා
පරිච්ඡිකාලාභසකකාරො	294	පානාගාරං	502
පරුපසකමන	288	පානියං	150
පලාලපීඨං	138	පානියථාලකො	352
පලාලපුඤ්ජ	128	පානිය සංඛං	152
පලාලානි	246	පානිය සරාවකං	152
පලිසං	156	පාපධම්මො	432
පලිතං	88	පාලිකං	8
පලොකධම්මං	544	පාසකං	94
පලලංකං	114	පාසකඵලකං	94
පලලංකෙයන	534	පාසාදං	156
පලලංකයා	200	පිට්ඨමග්ගං	142
පලලකේකය	350	පිට්ඨිං	2
පටිකතිනී	512, 516	පිට්ඨිකයාටං	44, 48, 108, 132
පචාළං	430, 432	පිණ්ඩනිකෙහිපමකෙතන	208, 210
පට්ඨිකපතිකා	506	පිණ්ඩපාත පටි සකමනා	304
පසනනචිකං	162	පිණ්ඩපාතිකා	576
පසාදෙ	168	පිණ්ඩපාතො	376
පසාරිතෙන	128	පිණ්ඩකෙහිපකං	352
පසුකා	154	පිනාමිහා	248
පසාඨං	106	පිකතං	98, 268
පසාඨාචතුරියො	168	පිසාවිලලිකා	88
පසාඨාචතුරිං	106	පීඨං	204
පසාඨාචදෙණිකං	108	පීඨහිසිං	140
පසාඨාචපාදුකං	106	පීඨිකං	138
පහට්ඨකණ්ණිථාලො	292	පීඨිකා	138
පහරණිං	114	පුග්ගලිකං	530
පහිතානා	480	පුඤ්ජං	246, 344
පහිතකො	562	පුකෙත	252
පංසුකිතං	34	පුට්ඨපාණිකං	6
පංසුකිතානි	134, 218	පුඨ්ඨසානි	504
පංසුකුලිකා	298, 300, 576	පුඨ්ඨනසමයං	70, 166
පාඨමතිං	526	පුරාණමලි	504
පාඨපදිකං	222	පුරිමකො	194
පාතිමොක්ඛට්ඨපනං	436	පුරිසනාමරන	526
පාතිමොක්ඛදොසකො	496, 592	පුරිසතිකො	536
පාදං	566	පුරිසව්‍යාඤ්ජනං	508
පාදකඨලිකං	340, 342, 390	පුරිසපුකෙතන	526
පාදකොච්ඡං	502	පුග්ගසා	14, 84, 346
පාදපංසුනි	294	පෙසලානං	296
පාදපීඨං	340, 342, 390	පෙසියමානා	234
පාදපුඤ්ජනිං	218	පොක්ඛරණියො	168
පාදපුඤ්ජනියො	560	පොට්ඨිකුලං	140
පාදෙසු	162	පොඨනිකං	276
පාදෙදකං	376	පොරාණං	176

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ම	පිටුවක	ම	පිටුවක
ම සතුවො	174	මහාපුරිසවිහාරො	588
මකරදන්තකං	22, 38, 44, 48, 52, 144	මහාමෙත්ත	168
මකසකුටිකං	42	මහායසෙකු	158
මකසවිජනී	74	මහාසඤ්ඤා	286
මග්ගං	164	මහිකා	568
මබ්බලිකා	104	මහිලානිකො	536
මච්ඡමංසං	298	මළොරිකං	56
මච්ඡවාළකං	96	මාණවො	68
මජ්ඣං	112	මානිකාධරො	576, 578
මඤ්ඤාපටිපාදක	138, 336, 338, 366, 380, 382	මාතුගාමො	200
මඤ්ඤාසිංහං	140	මාතුපිතා	472, 556
මෙඤ්ඤා	204	මානසාරාමො	384
මෙඤ්ඤා	112	මානසනිකා	254
මෙඤ්ඤා	476	මාලාගාමිවිලෙපනං	112
මණ්ඩනකපානිකං	474	මාලාවිලං	112
මණ්ඩපෙ	168, 336	මාසකරුපං	566
මණ්ඩලං	232	මග්ගනෙත	256
මණ්ඩලිකං	46	මධ්‍යාධිකා	570
මත්තං	14	මිථිකා	24
මත්තකං	536	මිථිකා	134
මත්තකා	370	මුකකං	196
මත්තකාදෙණිකං	46	මුකනිමිකං	10
මත්තකාහණිකං	114, 204, 208	මුකමත්තකං	46
මග්ගවිණං	92	මුකරාගං	502
මධු	232	මුකසත්තිකි	486
මධුපිප්පක	88	මුකොදකං	376
මඤ්ඤවපුසං	544	මුකිකං	562
මනසානුපෙක්ඛිකා	458	මුකිකං	204, 208
මනුසසාරාහසයනකං	166	මුකිකං	488
මනුසසවිග්ගහ	550	මුකිකං	162
මනුසස	166	මුකිකං	92
මනෙයිකාය	114	මුකිකං	586
මනෙයිලිකාය	502	මුකිකං	402
මරුමං	48, 152	මුකිකං	16
මලලකෙන	6	මුකිකං	164
මලලවුට්ඨිකා	2	මෙත්තාචාරො	588
මඤ්ඤං	86	මෙත්තාචාරො	568
මසාරකං	134	මෙත්තාචාරො	548
මසාරගලං	430, 432	මෙත්තාචාරො	568
මහජිකා	168	මෙත්තාචාරො	114
මහනිකරො	174	මෙත්තාචාරො	2, 174, 196, 260
		මෙත්තාචාරො	34
		මෙත්තාචාරො	226

ය	පිටපිකා	උ	පිටපිකා
යථා අකුසලං	280	ලෙසකප්පන	188
යථාබාලං	280	ලොකායතං	100
යථාමුළුභං	62, 280	ලොභරසො	428
යථාච්ඡේදන	114	ලොමං	402
යථාච්චිඛිං	478	ලොමහංසො	160, 162
යනිකකං	132	ලොහකවාහං	204, 208
යමකකවාටං	156	ලොහකුලී	204, 208
යාග්‍ර	158, 376, 406	ලොහනාලං	132
යාග්‍රභාජකො	228	ලොහහණිකං	90, 114
යානුසංයෝගන	528	ලොහභාණකං	204, 208
යාවජීවිකං	210	ලොහමයං	36
		ලොහවාරකො	204, 208
		ලොහිතමධ්‍යා	430, 432
		ලොහිතකුපධානං	200
රකධාවරණභුක්ඛියා	286		
රච්ඡං	292		
රජනං	162, 402		
රජෙන	380		
රජොකිණ්ණණ්ණන	470	ව්‍යාකරමානො	572
රජොහරණං	562	ව්‍යුහෙ	484, 486
රක්ඛියා	70, 160, 162	විශුලියො	134
රථකෙන	114	විද්‍යාකෙන	114
රථකුරං	182, 200	විච්චං	106, 176
රථිකාය	24, 484, 486, 504	විච්චකුටියො	168
රථියාය	508	විච්චකුටී	108
රසහරණියො	98	විච්චකුපං	106
රාජකෘතක	292	විච්චකුපමිති	372, 374
රාජකෙනපුරෙ	570, 572	විච්චපාදකං	108
රාජහවී	512, 516	විච්චපාදකාය	374
රාහු	568	විච්චමග්ග	370
රුකකිකුලං	140	විච්චිකො	344
රුකකිමුලිකා	298	විච්චපරො	478
රුකකිමුලෙ	172	විච්චං	92
රුකමානා	468	විච්චසකං	112
රුහිරං	286	විජ්ඣං	502
රොමනථකො	82	විජ්ඣකමාලං	112
		විජ්ඣණ්ණන	272
		විජ්ඣපටිකමුඛං	534
ලංකේෂනති	502	විජ්ඣං	162
ලංකාකුලං	140	විධකවිකො	280
ලංසුනං	104	විධො	286
ලංසුධානං	68	විනපකො	128
ලාභසංකාරසිලොකං	268	විරං	478
ලාභසංකාරසිලොකෙන	258	විලිකං	8
ලුඛාසනකා	298	විලිකී	204, 208

ව	පිටුව:කා	ව	පිටුව:කා
වසනාවාසං	166	විමුක්තරසො	432
වසන්තමාලං	474	විලිවෙන	500
වසන්තසාවිකං	554	විලෝකිතෙන	128
වාකහිසිං	140	විවාදකාරකො	196
වාතපානකවාටකං	134	විවාදපත්තං	486
වාතපානවසන්තලිකං	134	විවාහො	158
වාතපානහිසිකං	134	විසස්සජ්ඣානවිසස්සජ්ඣනං	230
වාදනුපාතො	572	විසාඤාකාලං	132
වාලං	576, 582	විසාඤාමයං	36
වාලමිගානි	130	විසේසකං	502
වාලෙ	200	විහාරවස්ත්‍ර	202
වාසි	204, 208	විහාරෙ	166
වාසිකකාය	536	විහාරො	202
වායෙතුං	46	විධිං	92
වාළුනාඤ්ඤායෙන	444	විධංවසස්සකිකො	586
විකම්පන රූපො	158	විසතිමත්තං	86
විකතිකං	182, 200	විසතිවස්සකං	210
විකාලභොජනෙ	592	වුඛස්සඛ්ඛිතො	544
විකාලො	112	වුක්ඛවාදී	572
විග්ගයාපරිකත්තං	6	වුපකට්ඨං	480
විග්ගහො	456	වුපකට්ඨො	562
විග්ගකථංකථො	282, 164	වේදිකාවාතපානං	134
විසාකපරිලාහං	314	වේදුරිසිකා	512, 514
විවිද්ධකා	16, 132	වේමකං	92
විජනවාතං	166	වේයනාසිකං	164
විජායකානි	512	වේලං	428
විතානං	148	වේඝ්ඤා	432
විතුදන්ති	486	වේසාරජ්ජප්පකො	164, 282
විදලකං	34	වේසිං	502
විදිකධර්මො	164, 282	වේළග්ගෙ	18
විදුර්ගකං	142	වේථ	204, 208, 268
විදුර්ගතං	74	වේථමයං	36
විනයධරො	174	වේථරියො	430, 432
විනයපරියක්ඛයා	198	ඉවේථවං	154
විනයපුරෙස්සකාරනා	462	වේහංසං	574
විනයවස්ත්‍රසම්මං	594	වොදකං	380, 388, 390, 406
විනයසංගීති	564, 598	වොහාරිකෙ	168
විනාකිතරජ්ජං	34		
විනාකිත සුක්කකං	34		
විනයාතිසාරෙ	594		
විනිවේදියති	38		
විනිවර්ණවිකං	162, 282		
විඤ්ඤානා	534		
විමානොත්තරා	484, 486		

ස	පිටුවක	ස	පිටුවක
සංයෝගය	482	සත්තාභවරීති බුද්ධෝ	544
සංවේලිණියං	96, 510	සත්තිකාය	114
සංසරණසිටිකං	148	සතපදියො	132
සඋත්තරවජ්ඣං	182	සතපදී	16
සත්තපුත්තියා	432	සතවලිකං	96
සත්තපුත්තියො	574	සතිපට්ඨානා	432
සතටෙහි	168	සතියා	160
සකදගාමී	174	සත්ථක	36, 38, 232
සකවංශය	258	සත්ථාරො	262
සකාසාවා	534	සත්ථසාසනෙ	164
සංග්‍රහකරං	162	සද්ධිවිභාරිකා	376
සංකල්පිකං	514	සන්තානකං	338, 380
සංකසසරසමාවාරො	432	සන්දසුතිකා	476
සංකසායනතිසො	520	සන්දසුතියො	558
සංකාරං	338, 380	සන්දිට්ඨ	454
සංකිත්තාභිමයං	36	සන්තිධිකතං	508
සංකිත්තෙන	480	සන්තිධිකාරකභොජනෙ	592
සංකිත්තො	430, 432	සන්තිසජ්ජං	218
සංකිත්තිකාය	482	සන්තිසිත්තගඛො	532
සංකිත්තෙරො	586	සසපි	232
සංකිත්තානාකරණං	456	සපද්‍යං	352
සංකිත්තනං	222	සංකිත්තණහානි	504
සංකිත්තෙදය	302	සංකිද්‍ය	162
සංකිත්තෙදං	296	සංකිත්තිලකානි	504
සංකිත්තෙදෙ	456	සංකිත්තිකානි	504
සංකිත්තෙනෙන	396	සංකිත්තෙ සුද්ධිකානි	504
සංකිත්තරාජී	318, 456	සංකිත්තානාමරත්තානි	504
සංකිත්තරිත්වා	362	සංකිත්තාරඛාරත්තානි	504
සංකිත්තවිත්ථානං	456	සංකිත්තොභිතකානි	504
සංකිත්තවිකල්පණය	368	සංකිත්තවිත්තං	426
සංකිත්තවිකල්පණ	40	සම්පන්නං	294
සංකිත්තවිපල්ලස්සිකා	90	සම්පෙහංසිතා	476
සංකිත්තවිසො	356, 376, 406	සම්පෙහංසිතො	558
සංකිත්තං	202	සමුදායෙ	86
සංකිත්තා	158	සමුභංගෙන	454
සංකිත්තාලො	514, 516	සමුභින්නං	512, 514
සංකිත්තව	464	සමුභිජ්ජනිං	72
සංකිත්තසායා	598	සමුභිජ්ජනෙන	128
සංකිත්තසං	88	සමුභිජ්ජනෙන	434
සංකිත්තවිකතිකං	142	සමුභිජ්ජනෙ	426
සංකිත්තන	460	සමුභිජ්ජනො	350
සංකිත්තො	136	සමුභිජ්ජනො	350, 352
සංකිත්තවිකතිකා	188	සමාදිපිතා	476
සංකිත්තකා	598	සමාදිපිතො	558

ස	පිටුවක	ස	පිටුවක
සමාදානං	506	සිසුනෙලකෙන	8
සමානාසනිකො	198	සිසානි	84
සමුක්කෙථිකො	476, 558	සිසාවකාරකං	352
සමුදයධම්මං	162, 282	සිත්තං	406
සරජා	340	සිරි.සපනතරායෙන	444
සරචු	16	සිරි.සපානි	16
සරභඤ්ඤා	12	සිරි.සපෙ	130
සරභාණකං	578	සිලාවයං	36, 42, 44, 48
සරසිං	312	සිලාපාකාරං	48
සරාගාය	482	සිලාසනථරං	46
සරාජිකාය	270	සිලාසොපාණං	36, 44, 48
සරෙ	12	සිවිකං	526
සලෙලබ්බිකනිකො	302	සිවිකාගග්ගං	146
සලෙලබ්බසස	296	සිතකාලො	382
සලාකං	34, 324, 326, 594	සිතිභූතො	162
සලාකභනං	222	සිලකථං	162
සලාකවාතපානං	134	සිලවිපක්ඛි	438
සලාකභකේන	114	සිසාපාලකං	352, 356
සලාකාය	224	සිසාපාමාණං	140
සච්චනීයං	524	සුමෙකක	336, 342
සචක්ඛියො	428	සුඤ්ඤානාචිතාරෙන	588
සභධම්මිකො	572	සුඤ්ඤාගාරෙ	166
සභිතාසභිතසස	312	සුක්කං	510
සාකියා	252, 254	සුක්කනාථිකායො	34
සාගාරං	532	සුක්කනකිකො	174
සාට්ඨගාභාපකො	232	සුක්කවට්ටියා	500
සාමඝිං	446	සුක්කචිතධෙහ	594
සාමණකං	582, 584	සුක්කවෙණියා	500
සාමඤ්ඤරපෙසකො	234	සුක්කසො	458
සාමඤ්ඤරෙ	98	සුතධරො	458
සාමීචිකම්මං	472	සුතසනතිවියො	458
සාමුක්කංසිකා	162, 282	සුඤ්ඤා	432
සාරෙනට්ඨා	524	සුඤ්ඤාවාසකාසිකා	582
සාලිකෙකකෙත	476	සුඤ්ඤවිච්ඡා	458
සාලිඤ්ඤං (පාසාදං)	200	සුඤ්ඤාසියානි	476
සාලොකෙ	502	සුඤ්ඤවනකිනි	458
සාසපකුණං	144	සුඤ්ඤවිච්ඡනෙන	352, 356
සිසංයාය	18, 80	සුරං	568
සික්කාසම්මනි.	80	සුරුසුරුකාරකං	352
සික්කාපච්චිකානං	534	සුචිතිවිඤ්ඤානි	458
සිට්ඨිකං	512, 514	සුසංවුතෙන	352, 356
සිඬ්ඬිලොණකපෙසා	566, 578	සුසානං	404
සිඬ්ඬාටකෙ	484, 486	සුච්චි	232
සිසුනෙලකං	144		

ස	පිටුව	හ	පිටුව
සුචිකං 30, 38, 44, 48, 108, 132		හට්ඨො	300
සුචිසට්ඨිකං	426	හත්තකොවජං	502
සුචිසරං	582, 584	හත්තකරං	182, 200
සුචියො	36	හත්තිඤ්ඤානං	352
සුනං	502	හත්තිලොභකං	352
සුනෙහි	470	හත්ථණකෙන	8
සුපානි	158	හත්තකං	142
සෙබ්බජිනානි	336, 342	හත්ථ ධර්මකං	526
සෙට්ඨි	158	හත්ථිකාරෙන	358
සෙනට්ඨිකා	476	හත්ථිලක්ඛකෙන	358
සෙනවිණණ්ණකරණමනෙත	208, 210	හත්ථාහරණං	8
සෙත්ථාසනං	194, 218	හත්තීනාගො	174
සෙත්ථාසනගාහා	194	හත්තීහණං	292
සෙත්ථාසනගාහාපකං	190	හත්තීසොණධිකං	96
සෙත්ථාසනපඤ්ඤාපකො	224	හත්තී	160
සෙමකං	98	හත්ත 196, 202, 204, 506	
සෙය්‍යායො	172	හත්තියං	128
සොත්ථාපකත්ථලසව්ඡිකිරියායං- පටිපනොත	434	හම්මියගඤ්ඤා	146
සොත්ථාපනොතා	174	හම්මියෙසු	292
සොපාණකලෙබරං	70	හරායමානො	562
සොපාණං	108	හරිතකපකකිකං	502
සොහකං	92	හිර ඤ්ඤං	168, 566
සොසානිකො	134		
සොසො	512, 516		

නැවත මුද්‍රණය - සම්මුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා

1	පාරාජිකා පාලි	
2	(i) පාචිත්තිය පාලි	
	(ii) පාචිත්තිය පාලි	
3	මහාවග්ග පාලි	I
4	මහාවග්ග පාලි	II
5	(i) චුල්ලවග්ග පාලි	I
	(ii) චුල්ලවග්ග පාලි	II
6	(i) පරිවාර පාලි	I
	(ii) පරිවාර පාලි	II
7	දීඝනිකාය 1	
8	දීඝනිකාය 2	
9	දීඝනිකාය 3	
10	මජ්ඣිම නිකාය	I
11	මජ්ඣිම නිකාය	II
12	මජ්ඣිම නිකාය	III
13	සංයුක්ත නිකාය	I
14	සංයුක්ත නිකාය	II
15	සංයුක්ත නිකාය	III
16	සංයුක්ත නිකාය	IV
17	(i) සංයුක්ත නිකාය	V
	(ii) සංයුක්ත නිකාය	V
18	අංගුත්තර නිකාය	I
19	අංගුත්තර නිකාය	II
20	අංගුත්තර නිකාය	III
21	අංගුත්තර නිකාය	IV
22	අංගුත්තර නිකාය	V
23	අංගුත්තර නිකාය	VI
24	චූළිංක නිකාය	I